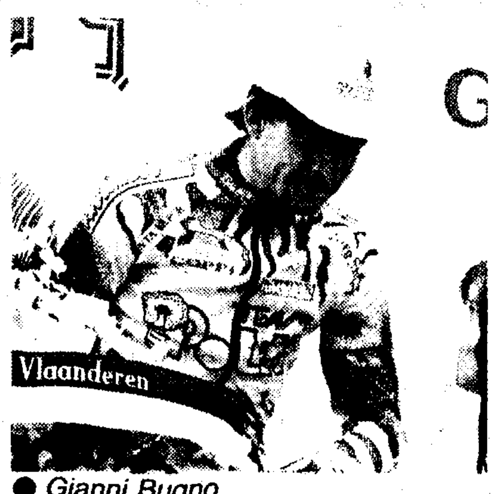
Limburgs Dagblad

Zaterdag 24 september 1994

76e jaargang nr. 225.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

● Gianni Bugno

Zondag 25 september '94

de klok om 03.00 uur 1 uur terug zetten

Illustratie Karel Gerrits

'Bom' blijkt betonblok

HEERLEN – Bij graafwerkzaamheden op een bouwterrein naast de parochiekerk van Welten is gisteren een 'bom' ontdekt. De grondwerkers alarmeerden dan ook gelijk de politie, die het terrein aan de Pijnsweg onmiddelijk afzette.
Tevens werd de Explosieven Opruimingsdienst (EOD) opgetrommeld. De EOD onderzocht het projectiel en kwam tot de conclusie dat het hier niet ging om een bom uit de Tweede Wereldoorlog, maar een doodgewoon stuk beton met ijzer.

max.23º C

min.12º C

TEMPERATUUR BOVEN 20 GRADEN

Zaterdag trekt een storing vanuit Frankrijk over Limburg. In de ochtend komt nog even de zon door, maar 's middags neemt de bewolking geleidelijk toe en is er een kans op een bui. Hierbij is ook onweer mogelijk. De wind is oostelijk en matig en draait later op de dag naar het zuiden. De temperatuur loopt daarbij op naar 23 graden. Zondag wordt het 21 graden bij een zwakke zuidelijke wind. Er zijn wolkenvelden, maar in de middag ook een zonnetje. De nachttemperaturen liggen rond de 11 graden. Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

Proef elektronisch huisarrest

piep piep piep
piep piep piep piep,
piep piep piep piep piep

Bonden: bezuiniging op arbeidsvoorziening kost zeker 10.000 banen

Einde arbeidsbureaus dreigt

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – De voorgestelde bezuinigingen op de arbeidsvoorziening (de vroegere arbeidsbureaus) kosten de komende jaren 10.000 banen: 4.000 van de 7.500 banen bij de arbeidsvoorziening zelf en - door minder subsidies - 6.000 zogenoemde werkervaringsplaatsen bij bedrijven. Dat hebben de gezamenlijke ambtenarenbonden gisteren gezegd na overleg met het Centraal Bestuur Arbeidsvoorziening (CBA). De bonden, die volgende week hun leden bij de arbeidsvoorziening raadplegen, eisen dat de politiek maatregelen neemt om dit 'drama' te voorkomen.

Het ministerie van Sociale Zaken zegt in een reactie het aantal banen dat volgens de bonden verloren gaat 'fantastisch hoog' te vinden en de berekening dan ook volledig voor rekening van de bonden te laten. Het ministerie tekent aan dat het CBA nog geen besluit heeft genomen hoe de voorgestelde bezuiniging te verwerken, en dat een berekening van de effecten op dit moment dus moeilijk is. Het CBA en minister Melkert overleggen maandag over het kabinetsplan.

Volgens een woordvoerder zijn de bonden zelf geschrokken van de cijfers. „Dit betekent feitelijk het einde van de arbeidsvoorziening. Het is een heilloze weg. Dit kabinet, dat zo hamert op de werkgelegenheid, kan deze bezuiniging niet uitleggen aan de BV Nederland en de publieke opinie. Hier snapt niemand wat van. Het zou ons ook erg tegenvallen als de politiek dit zomaar laat passeren," aldus de woordvoerder.

Minister Melkert van Sociale Zaken wil volgend jaar 100 miljoen gulden bezuinigen op de arbeidsvoorziening, ofwel het CBA en de 24 RBA's (Regionale Bureaus Arbeidsvoorziening) in ons land. Vanaf 1996 moet er jaarlijks 500 miljoen gulden gekort worden. Bovendien kampt men nog met de gevolgen van een bezuiniging van 130 miljoen gulden van dit jaar, aldus de bonden. Daardoor verdwijnen er nu al banen in de arbeidsvoorziening, bijvoorbeeld doordat tijdelijke contracten van werknemers niet verlengd worden.

Wereldwijd

● *Gisteren gaf de Nasa deze foto vrij van de Amerikaanse astronaut Mark Lee die vrij in de ruimte zweeft met op de achtergrond de bewolkte aarde. De astronaut testte een nieuw ruimtepak met daaraan allerlei stuwraketjes die hem in staat stellen om zonder vaste verbinding met de space shuttle Discovery in de ruimte te 'wandelen'.* Foto: REUTER

Helgers nieuwe CDA-voorzitter

DOORN – Het CDA-bestuur heeft gisteren in Doorn unaniem besloten de 39-jarige Hans Helgers als enige kandidaat voor te dragen voor het voorzitterschap van de partij. De praktizerende rooms-katholiek Helgers is geboren en opgegroeid in Geleen, maar woont al vele jaren in Ravenstein. De nieuwe voorzitter werkt nu nog in het gevangeniswezen en is in de landelijke politiek een volslagen onbekende.

Helgers moet de opvolger worden van Wim van Velzen. Die trad dit voorjaar af na een ongelukkige presentatie van de CDA-plannen met de aow tijdens de campagne voor de kamerverkiezingen.

De commissie die Helgers heeft aangezocht voor het partijvoorzitterschap stond onder leiding van waarnemend CDA-voorzitter T. Lodders-Elfferich. Zij noemde Helders een enthousiaste, gedreven en betrokken persoonlijkheid 'met veel gevoel voor de partij'. Ze roemde de enkele weken geleden voor het eerst benaderde kandidaat-voorzitter voor het feit dat hij zijn huidige beroep 'waarin hij goede perspectieven had' op wil geven voor het CDA-voorzitterschap.

Volgens Lodders is afgezien van een meervoudige voordracht om 'de partij niet in een discussie over meerdere kandidaten te storten'. „Dat is niet bevordelijk voor de eenheid," aldus Lodders.

Zie verder pagina 3
● **Helgers: modern manager uit het gevangeniswezen**

Limburgse televisie van de baan

HEERLEN – De komst van de Limburgse televisiezender TVL, die aangekondigd was voor medio 1995, is voorlopig van de baan. De beide organisaties die in TVL participeerden hebben gisteren definitief hun samenwerking verbroken. De Omroep Limburg en Interlokale Televisie Limburg gingen na een ruzie tijdens een vergadering uit elkaar.
ITL is de officiële koepel van de 26 lokale omroepen die Limburg telt. Na jarenlang aandringen door de lokale omroepen om samen te werken aan de oprichting van een provinciale televisiezender, ging de Omroep Limburg in november vorig overstag. Tijdens een bijeenkomst in Linne werd afgesproken samen een convenant op te stellen. Het streven was om in 1995 te beginnen met een uur Limburgse televisieprogramma's per week en daarna een uur per dag. De naam voor de nieuwe omroep was al bekend: TVL.
Maar de samenwerking bleek niet van harte. Voorzitter Feij van de Omroep Limburg zou gisteren gezegd hebben tegen ITL: „Jullie proberen via de achter- en de voordeur binnen te komen. Maar dat lukt jullie toch niet. Wij hebben de machtiging en de macht."
Van beide partijen was gisteravond niemand bereikbaar voor commentaar.

Een op de zes 'kids' New York draagt pistool

NEW YORK – In New York draagt een op de zes jongeren regelmatig een pistool. De gemeente New York ondervroeg 800 jongeren van 12 tot 21 jaar, in 15 criminele en in 15 minder criminele buurten. Maar er was amper onderscheid tussen de buurten. Uit het onderzoek blijk dat de helft van de jeugd een wapen draagt ter bescherming. Twintig procent noemde status of respect als motivatie en acht procent zei het pistool nodig te hebben om een misdaad te plegen.

Paniek in India na uitbreken van pest

Van onze redactie buitenland

SURAT – Hun gezichten gehuld in doeken om de bacteriën weg te houden, sprintten horden Indiërs in paniek naar bus- en treinstations van de stad Surat om te kunnen ontsnappen aan de pest die aan zeker 24 mensen het leven heeft gekost. Ongeveer 200.000 bewoners hebben Surat ontvlucht sinds dinsdag het eerste slachtoffer stierf. De ziekte, longpest, is een gevaarlijke variant van de builenpest, de 'Zwarte Dood' die in de veertiende eeuw door Europa waarde.
Vorige maand brak de builenpest uit in steden in de aangrenzende deelstaat Maharashtra. De pest werd daar verspreid door ratten die afkwamen op het noodvoedsel dat na een aardbeving in 1993 werd gestuurd. In Surat, met 1,5 miljoen inwoners, zijn de straten bedekt met wit verdelgingspoeder.

Limburgs Dagblad
DE KRANT VAN LIMBURG

K

Beeldhouwkunst Nic Jonk in galerie Bell'Arte

Heroïsche strijd met beelden tegen de dood

MAASTRICHT – In nog geen jaar tijd heeft galerie Bell'Arte een dimensie toegevoegd aan het kunstbestel van Maastricht. In een zeventiende eeuws pand naast de oude schouwburg, dat – zoals zoveel prestigieuze behuizingen in deze stad – ooit aan een klooster toebehoorde, heeft zij zich gericht op het exposeren van beeldhouwkunst: een grote ambitie voor een particulier kunstinstituut.

DOOR PIETER DEFESCHE

Haar vijfde project is een overzichts-tentoonstelling, samengesteld uit de eigen collectie van Nic Jonk uit Groot Schermer, en mogelijk gemaakt door de betrekkingen van de galerie-houder, zelf beeldhouwer, met de kunstenaar. De tentoonstelling is bedoeld als een hommage aan een man, die zijn kunstenaarsdroom heeft waargemaakt met onophoudelijke moeite, toewijding en wanhoop, en eigenhandig een oeuvre schiep dat uit Nederland niet meer weg te denken is.

Meer dan zestig grote beelden, onmiddellijk herkenbaar als van zijn hand, staan door het land verspreid in de openbare ruimte. Het Noordhollandse polderlandschap zou een mythisch aspect missen als zijn befaamde beeldenpark niet in de weilanden van Groot Schermer lag, achter een dijk met windmolens, en achter een grote stolp-boerderij waarin Nic Jonk met zijn mooie familie woont vanaf 1965 tot heden.

Beelden

De galerie bracht een ruime keuze aan kleinere en middelgrote beelden onder in haar ruime vertrekken – en plaatste een aantal grote beelden buiten, op een aanpalende binnenplaats 'achter de comedie'. 'Tijdens de expositie verschijnt ook het nieuwe boek over Nic Jonk', kondigde zij aan, maar dat schijnt niet te kunnen lukken.

Men hoort wel de mening verkondigen dat de publiciteit over de zo consistente creatieve bezigheid van Jonk te kort geschoten is; mogelijk omdat het zich steeds vernieuwende en grensverleggende daarin niet zo manifest is. Maar men kan zich niettemin de vraag stellen wat het nog niet verschenen boek, behalve foto's van latere werken, aan inhoudelijks kan toevoegen aan Ko Sarneels beschrijving van Nic Jonks oeuvre, zijn leven en zijn kunstenaarschap, te vinden in een eerder boek, in 1978 verschenen bij Van Spijk.

● *Beelden zijn in het idioom van Nic Jonk tekens tegen de dood.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

De beschrijving van zijn leven begint al bij zijn kinderjaren en zij bevat veel autobiografische uitspraken van Jonk die zijn aard en karakter tekenen. Naar aanleiding van de nooit slijtende herinnering aan het verongelukken van zijn vader, uit om cadeautjes te kopen, op de Sinterklaasavond van een jaar waarin het oudste kind nog niet boven de tafel uitkwam. „Ik heb mijn vader gemist. Kinderen scheppen op over hun vader. Dat had ik niet." En: „Ik was altijd al die ik nog ben voor mijn huisgenoten: degene die ervoor te zorgen heeft."

Veel gaat over zijn praktijk in het reclamevak, zijn opleiding bij Couzijn en Esser, de armoedige jaren in Amsterdam, en zijn terugkeer naar de polder. Waarin hij zijn beeldentuin en zijn omvangrijk oeuvre schiep met eigenlijk te weinig lichaamskracht en gezondheid voor zo'n zwaar labeur, maar met een zeldzame onverzettelijkheid.

„Ik ben iemand die tegen de keer ingroeit. Dat zit in mijn karakter. Ik wil ook altijd graag iets hards tegen mij waartegen ik kan gaan optornen. En erover doorzeuren." Jonk tornt ook op tegen de keer die zijn innerlijk stelt: hij is aangelegd tot twijfel aan zijn eigen kunnen. Hij is wel beschreven als een Viking, met zijn rosse baard, maar hij brengt zijn heldhaftigheid op, op basis van een onwaarschijnlijk zachtaardige, bijna goedige inborst.

Wat ook treft in de tekst is zijn levenslange bekommernis om de verwerving van de kapitalen die voor de realisatie van zijn kunstenaarsdroom nodig waren, vanuit zijn verantwoordelijkheid van 'degene die ervoor te zorgen heeft: de eeuwige nachtmerrie van dreigende faillissementen en van het verzinken van zijn glanzende oeuvre in de natte turfbodem van zijn tuin en in het meer.

'De mooiste wolken drijven voorbij' is de titel van een film die ooit over dat oeuvre is gemaakt. Wolken lijken inderdaad de meest wezenlijke inspiratiebronnen; hij houdt van ronde vormen, weerspiegeld in het water, van het water zelf en alle mythische begrippen, die daarmee samenhangen. Beter: mythologsche. Griekse goden en godinnen staan hem na, Nereus, Triton, Sirenen, Najaden en hun gezelschap van walvissen en dolfijnen. Ze blijven eeuwig tot zijn plastische vewrbeelding spreken.

Jonas en de Walvis, ook in Heerlen te zien, verbeeldde hij tenminste acht maal. Nereide op Triton zeventien maal. Het meest na staat hem het thema vrouw, de vrouw als oermoeder. 'De Io met geheven been' – een beeld dat men makkelijk associeert met Rik Wouters' Dwaze Maagd – 'die helemaal achteroverdraaiend de wolk kust die haar omringt, een van de kleinere beelden in zijn paradijselijke tuin, gemaakt in 1964, is misschien nog altijd zijn gelukkigste schepping, want in haar heeft hij een volmaakte synthese bereikt tussen zijn kinderlijk en zijn alter ego'.

Evenwicht

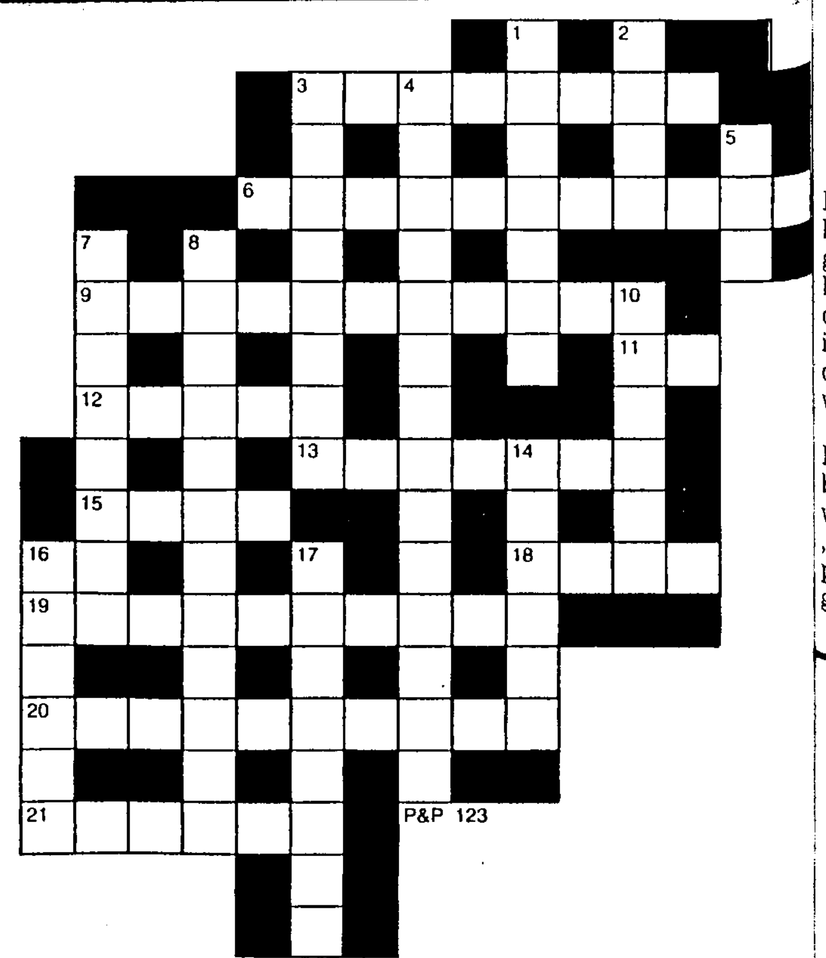
Wat het eerdere boek een schijn geeft van volledigheid is de opsomming van maatschappelijke betrokkenheden, docentschappen. bestuurslidmaatschappen, mede-oprichting van Ateliers 63, prijzen, deelname aan de biënnale van Sao Paolo, en zijn de telkens terugkerende blijken van zijn zorgzame plaats in het samenstel van persoonlijke betrekkingen.

Vooral met Greet aan wie het boek uit 1978 is opgedragen, en die hem toen al, naar zijn zeggen, dertig jaar inspireerde en volgde. Maar meer dan aan zijn opsommingen dankt het die schijn aan zijn slotzin, een uitspraak van zo lang geleden als 1964: „Ik moet evenwicht vinden in het beeld. Dat moet ik omdat ik vecht tegen de afloop van het leven. Ik wil tekens maken tegen de dood." Dat heeft hij op heroïsche wijze gedaan.

Maastricht, Galerie Bell'Arte, Achter de Comedie 16a. Hommage aan Nic Jonk. Tot 6 november.

puzzels

cryptogram

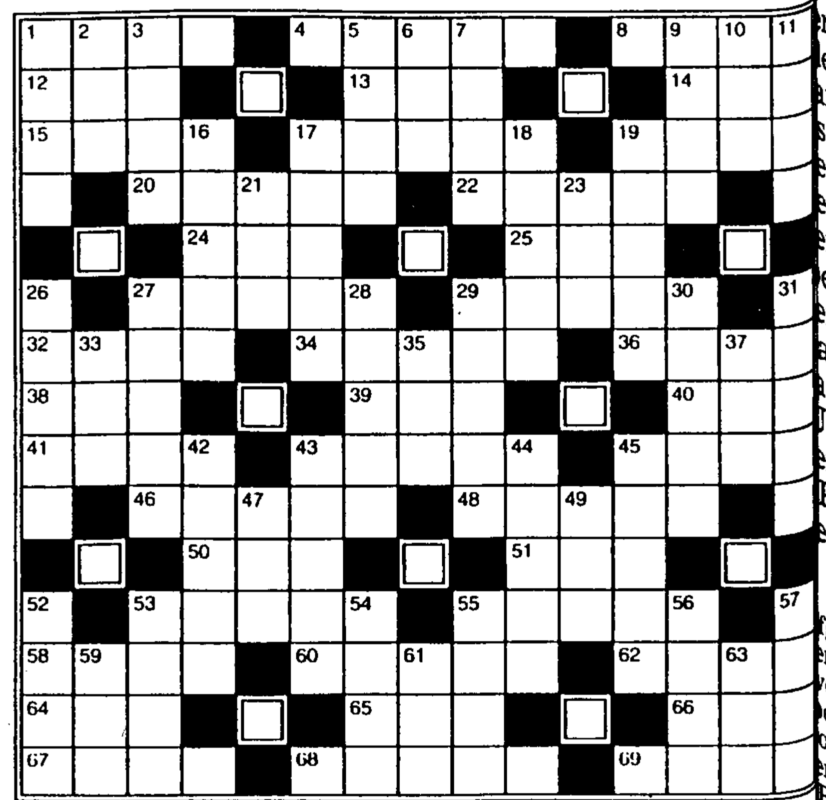

P&P 123

HORIZONTAAL: **3** Het rustige kreng is niet zo ingewikkeld (8); **6** Slechts contacten bij de voeten (11); **9** Feestneus? (11); **11** Het kleintje van Engeland (2); **12** Eindeloos spitten ter plaatse (5); **13** Het kopiëren greep plaats in Duitsland (7); **15** Vlinder aan het hof (4); **16** Hét koffiemerk (2); **18** Hij weet veel van Engeland (4); **19** Ziekelijk deel van een motor (10); **20** Oprispingen van de huid vormen het motief (10); **21** Kaart 's met dat dier! (6).

VERTIKAAL: **1** Op de bon vanwege zijn praatjes (7); **2** In series op de weg, zo hoor ik (4); **3** Zij hebben de broek aan! (8); **4** Zij maken 't bont op 't scherm (14); **5** (Van de) baan (3); **7** Als die dieren geeuwen heb je geen energie meer (8); **8** Verzoek om geldelijke steun (12); **10** Die plaats bestaat op dit moment uit cijfers (6); **14** Opening voor een goed inzicht (6); **16** Zo'n drijvertje kan een hele klus zijn (6); **17** Meer aantekeningen voor de compagnons (8).

kruiswoordraadsel

P&P E1221

21	16	57	40	22	1	57	64	8	2	21	52	15	19	26

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** op deze plaats; **4** zuidvrucht; **8** schop; **12** loot; **13** lof; **14** bijb. fig.; **15** knaagdier; **17** waterfles; **19** godin; **20** neerslag; **22** voorz.; **24** muurholte; **25** ondergang; **27** kaartenboek; **29** doodmoe; **32** Eur. hoofdstad; **34** kers; **36** poeder; **38** berg; **39** manl. dier; **40** vrg. koningin; **41** slotwoord; **43** opstandeling; **45** Noorse goden; **46** dief; **48** oxidatie; **50** watervlakte; **51** hoofddeksel; **53** troep; **55** kookgerei; **58** lusthof; **60** splinter; **62** bolvormig; **64** grafvaas; **65** kookgerei; **66** koor; **67** soldatenkost; **68** bezit; **69** pl. in Duitsland.

VERTIKAAL: **1** erg; **2** visgerei; **3** gast; **5** zuiver; **6** boerderijgrond; **7** lichtsoort; **9** kliekje; **10** sprookjesfig.; **11** pl. in Italië; **16** interest; **17** gewas; **18** litteken; **19** godsdienst; **21** kreet; **23** boot; **26** monster; **27** nauwelijks; **28** eenvoudig; **29** drinkgerei; **30** party; **31** schijnsel; **33** boom; **35** zeehond; **37** een zekere; **42** spijten; **43** al; **44** gaan; **45** bloem; **47** bosmeert; **49** trek; **52** pers. vnw.; **53** club; **54** selderij; **55** bootje; **56** boom; **57** Germ. god; **59** spoedig; **61** voorz.; **63** weigering.

oplossing gisteren

OPLOSSING E2017

HORIZONTAAL: **1** vaccinatiebewijs; **13** RK; **14** Oman; **15** dril; **16** st.; **17** kap; **18** Ane; **19** hg; **21** ver; **23** alp; **25** i.m.; **26** eiber; **28** wel; **30** sloep; **32** idee; **33** meter; **35** ante; **36** ds.; **37** hooi; **39** boon; **41** s.l.; **42** koud; **43** bron; **44** v.C.; **46** Uden; **48** doel; **49** LP; **51** Ehud; **53** lavet; **55** oker; **57** ribes; **59** tin; **60** kobei; **61** b.c.; **62** Rob; **64** seg.; **65** dn; **66** rol; **68** alg; **69** na; **71** menu; **72** lege; **74** te; **75** dienstweigeraar.

VERTIKAAL: **1** vrijheid; **2** a.k.; **3** C; **4** imker; **5** naar; **6** ANP; **7** Ida; **8** Em; **9** biels; **10** el; **11** ijs; **12** stempel; gids; **21** veehouder; **22** tet; **24** pla loog; **25** iets; **27** bè; **28** wei; **29** leb; on; **33** model; **34** robot; **38** oud; ore; **44** verbond; **45** chic; **47** nat; den; **49** leed; **50** printer; **52** U.B.; vis; **56** KB; **58** sores; **60** kegge; bont; **64** sleg; **67** luw; **68** Ali; **70** al; m.n.; **73** er; **74** ta.

Winwoord: GEDACHTENVLUCH

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 29,00
per kwartaal ƒ 86,90
Per acceptgiro:
per maand ƒ 30,50
per kwartaal ƒ 88,40
Losse nummers ƒ 1,75
Bfr. 32

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

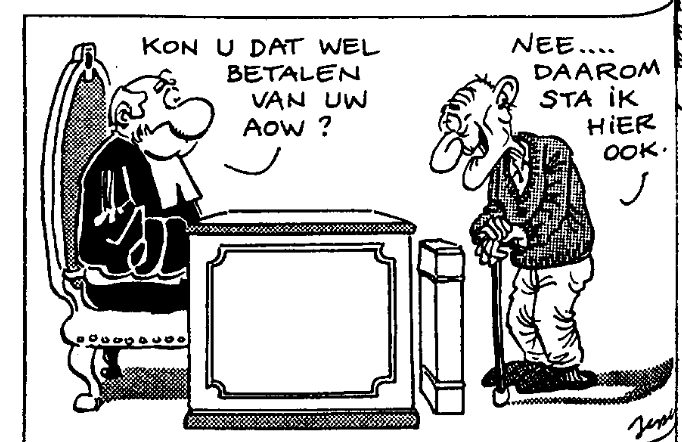
tokapua toraja

de rechter

recept

Kleurige herfst-zuurkool

Geen winterse stamppot, maar een meer herfstachtig gerecht, waarbij u aardappelpuree serveert.

500 gram zuurkool uit 't vat, 1 blik perziken, 1 groene paprika, 500 gram half om half gehakt, 1 ei, enkele beschuiten, peper, zout, 1 theelepel kerrie.

Laat de perziken uit blik uitlekken. Was en halveer de paprika, verwijder zaad en zaadlijsten en snijd het vruchtvlees in blokjes.
Maak het gehakt aan met ei, fijngewreven beschuiten, peper, zout en kerrie. Draai balletjes ter grootte van een stuiter van het gehakt.

Bak de gehaktballetjes in boter bruin en gaar.
Stoof ondertussen de zuurkool (even met twee vorken los plukken) ongeveer een kwartier met een scheutje van het perziksap. Fruit de blokjes paprika de laatste paar minuten met de balletjes gehakt mee.
Snijd de perziken in repen en vervolgens in stukjes en leg ze op de zuurkool om door te warmen.
Schep blokjes paprika en gehaktballetjes uit de pan en meng ze door de zuurkool. Lekker met aardappelpuree.

Helgers: modern manager uit het gevangeniswezen

DOORN – De door het CDA-bestuur als partijvoorzitter voorgedragen Hans Helgers (39) staat bekend als een modern manager, die er niet voor schuwt nieuwe ideeën door te voeren. Dat hij daarbij vijanden maakt doet hem weinig.

Dat imago bouwde Helgers op binnen het gevangeniswezen, waar hij sinds acht jaar werkt. „Hij is zeker geen conservatief persoon," stelt een collega. „Helgers is een goed organisator die steeds met nieuwe ideeën komt en in staat is de juiste mensen op de juiste plaats te krijgen."

De oud-Geleendenaar bracht de afgelopen twee jaar een fusie tot stand tussen drie gevangenisinstellingen, het huis van bewaring in Grave, het penitentiair trainingscentrum De Corridor in Zeeland en het penitentiair opleidingsinstituut (POI) De Marstal in Grave. Vervolgens werd hij directeur van de overkoepelende organisatie Penitentiaire Inrichtingen Oosterhoek in Grave.

„Van de benadering van Helgers door de selectiecommissie van het CDA voor een nieuwe voorzitter staan wij niet te kijken," verklaart Helgers' collega-directeur Leijen uit de PI'en Oosterhoek. „Helgers is al jaren actief in de politiek en was ook zeer bedroefd dat hij zich minder met het CDA kon bezighouden toen hij het directeurschap van Oosterhoek op zich nam."

Voordat Helgers in Grave kwam werken was hij directeur van het huis van bewaring Wolvenplein in Utrecht en adjunct-directeur van het huis van bewaring Demersluis (Bijlmerbajes) in Amsterdam. In die jaren ontpopte hij zich als een politiek dier. Hij was actief in diverse CDA-werkgroepen waaronder 'politici in functie' en na 1992 in de klankbordgroep Appel en Weerklank II (voor de versterking van de organisatie van het CDA). Tot 1992 was hij lid van het landelijk partijbestuur en voorzitter van de CDA-kamerkring Utrecht.

Van 1977 tot 1986 werkte Helgers in het onderwijs. Hij was toen actief in de Katholieke Onderwijs Vakorganisatie. In Utrecht was hij lid van het parochiebestuur.

• *De kersverse voorzitter van het CDA, Hans Helgers.* Foto: GPD

VN moedigen vluchtelingen niet langer aan om terug te keren

Tutsi-soldaten Rwanda doden terugkerende Hutu's

ENEVE/KIGALI – De erenigde Naties moedigen wandese vluchtelingen in aire niet langer aan naar un vaderland terug te ken. De VN vinden terugken te gevaarlijk, nu is geeken dat Tutsi-soldaten an het Rwandees Patriotsch Front (RPF) duizenen Hutu's in Rwanda ebben vermoord. In Zaire erblijven ongeveer 1,2 milen Rwandese vluchtelinen. Het Hoge Commissaaat voor de Vluchtelingen an de Verenigde Naties NHCR) heeft gisteren rklaard dat leden van het PF op grote schaal Hutu's ebben omgebracht.

fgevaardigden van de VN overlegn met de Rwandese overheid er het instellen van een onderek naar 'een onmiskenbaar paoon van vervolgingen en het rmoorden van Hutu's door het PF'.

e VN schat het aantal slachtoffers n moordpartijen door het RPF nds eind juli op duizenden per aand. De Rwandese regering ernt dat tussen de 60 en 70 Hutu's t slachtoffer zijn geworden van llekeurige wraakacties van RPFldaten. Zij zegt dat zeven verchten zijn aangehouden.

e regering beschuldigt Hutu-milis ervan nog steeds gruweldaden plegen, onder meer in het zuidsten van het land. Zij heeft giste-n een groot offensief in de streek ngekondigd. Volgens commannt Wilson Rutayisire zal het Paottisch Leger van Rwanda, het euwe regeringsleger bestaande t RPF-soldaten, alle criminelen zijn weg doden. De VN sturen geveer honderd militairen van de edesmacht naar de streek.

lassamoorden

totaal zijn ongeveer twee miljoen wandezen naar buurlanden uitgeeken. De meesten behoren tot de eerderheid van de Hutu-stam. ussen april en juli zijn 500.000 tot n miljoen Rwandezen het slachtfer geworden van massamoorden, ornamelijk gepleegd door extreistische Hutu-milities en soldaten n de toenmalige regering. De utsi-minderheid was hun vooraamste slachtoffer.

et RPF, geleid door Ugandese ofieren van Rwandese Tutsi-origi-, versloeg deze zomer het regegsleger. Het regeert sindsdien t land dat in april nog 7,3 miljoen woners telde. Minstens een derde, ogelijk zelfs veertig procent van bevolking is naar het buitenland vlucht of omgekomen.

Straatleven

VN bijeen over verlichting sancties rest-Joegoslavië

• *Ondanks dat het dagelijkse leven in Belgrado licht is verbeterd, zijn er nog talrijke bedelaars in het centrum van de hoofdstad zoals deze twee kleine jongens.* Foto: REUTER

Van onze redactie buitenland

NEW YORK/SARAJEVO – De Veiligheidheidsraad van de Verenigde Naties is gisteravond om elf uur Nederlandse tijd beraadslagingen begonnen over de verlichting van de sancties tegen rest-Joegoslavië (Servië en Montenegro). Daarmee willen de Europese leden van de Contactgroep Servië 'belonen' voor het verbreken van de banden met de Bosnische Serviërs.

Volgens het voorstel wordt een aantal sancties tegen Joegoslavië voor een proefperiode van honderd dagen opgeschort. Het vliegveld van Belgrado wordt weer voor internationale vluchten geopend; de veerboot van Montenegro naar Italië mag weer varen en de sport- en culturele contacten worden hervat.

Voorwaarde voor de verlichting van de sancties wordt een positief advies van de VN-missie aan de grens tussen Servië en het Bosnisch-Servische gebied. Deze moet bevestigen dat de 500 kilometer lange grens inderdaad voor alle produkten met uitzondering van humanitaire hulpgoederen is gesloten.

De Veiligheidsraad buigt zich eveneens over een voorstel om de sancties tegen de Bosnische-Servische leiding in Pale te verscherpen. Er komt meer economische en financiële druk, en reizen naar het buitenland, Belgrado incluis, worden verboden.

De Bosnische Serviërs hebben hun militaire druk op de blauwhelmen in Bosnië versterkt, nadat Navo-vliegtuigen donderdag een van hun tanks vernietigden. In de enclave Gorazde werden VN-militairen rechtstreeks onder vuur genomen door de Serviërs.

Moskou heeft voor het eerst positief gereageerd op een Navo-aanval op de Bosnische Serviërs. Waarnemers interpreteren dit als teken van Russisch ongeduld en onvrede met de weigering van Pale het internationale delingsplan voor Bosnië-Herzegowina te accepteren. Diplomatieke kringen in Parijs hebben bevestigd dat de luchtaanval inderdaad ook als pressiemiddel in die zin bedoeld was.

Gemeenten vragen om uitstel bijstandswet

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De nieuwe bijstandswet leidt tot een enorme chaos als minister Melkert (Sociale Zaken) aan zijn plannen vasthoudt. Dat voorspelt directeur sociale zekerheid Kerckhaert van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Uitstel van de wet met een half jaar is noodzakelijk. Melkert loopt daardoor 113 miljoen gulden mis.

De minister gaat ervan uit dat de nieuwe bijstandswet op 1 juli volgend jaar in kan gaan. De Tweede en Eerste Kamer dienen dan voor de jaarwisseling het wetsontwerp af te handelen. Vervolgens hebben de sociale diensten een half jaar de tijd zich op de nieuwe voor te bereiden.

Kerckhaert - deze week nog genoemd als kandidaat voor het voorzitterschap van het CDA - noemt die zes maanden 'absoluut onvoldoende'. Hij voorspelt 'grote en onnodige risico's'. Om een financieel en bestuurlijk debacle te voorkomen acht Kerckhaert een invoeringstermijn van negen maanden het minimum. De nieuwe bijstandswet zou dan pas per 1 januari '96 ingaan. „Dat lijkt mij de enige juiste datum," aldus Kerckhaert. Hij denkt dat de Tweede Kamer zijn mening zal delen.

Melkert staat voor een financieel probleem als de Kamer de VNG volgt. De strengere regels in de nieuwe bijstandswet moeten volgend jaar al 113 miljoen gulden opleveren, zo blijkt uit de begroting. Die moet Melkert elders halen, bij uitstel van de plannen. Voor 65 miljoen is dat sowieso het geval. De minister erkent dat dat bedrag in ieder geval niet haalbaar is. Een dekking daarvoor is nog niet gevonden.

Flevolanders al maandag op wisselstrook

MUIDEN – De voormalige carpoolwisselstrook in de A1 bij Muiden wordt maandag vervroegd opengesteld voor verkeer vanaf de A6 uit Flevoland. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft dat gisteren besloten. Aanvankelijk zou de strook pas op 12 oktober voor het verkeer worden opengesteld.

Het betreft een tijdelijke openstelling. Want het beleid van het ministerie en Rijkswaterstaat blijft erop gericht om door te gaan met het carpool-experiment. Dat laatste is deze week door ambtenaren van Rijkswaterstaat uitdrukkelijk meegedeeld aan het gewest Gooi en Vechtstreek. De openstelling geldt tussen 06.00 en 10.00 uur voor alle verkeer, behalve vrachtauto's, uit Flevoland in de richting Amsterdam. In de avondspits verandert er niets: de wisselstrook blijft dan geopend voor alle verkeer, behalve vrachtauto's, naar het Gooi.

Overigens dreigen bussen die nu nog alleen gebruik maken van het omstreden stuk rijbaan, enorme vertragingen op te lopen. Op de wisselstrook worden namelijk evenlange files verwacht als op de andere rijbanen.

punt uit

• Roemeen

De 25-jarige Roemeen Constantin Rudaru krijgt 75.000 gulden schadevergoeding van de Staat. Dat heeft de Haagse rechtbankpresident mr. A. van Delden gisteren in kort geding beslist. De Roemeen had in eerste instantie een bedrag van 250.000 gulden geëist. In 1992 werd de Roemeen uitgewezen en op het vliegtuig gezet. Daarbij verzette hij zich hevig. De marechaussee vond het daarom nodig hem aan handen en voeten te boeien en zijn mond met tape dicht te plakken. Waarschijnlijk ten gevolge van ademnood liep Rudaru blijvend letsel op.

• Peru

De voormalige secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Javier Perez de Cuellar, heeft zich officieel kandidaat gesteld voor de presidentsverkiezingen in Peru. De Peruanen kiezen op 9 april volgend jaar een nieuwe president.

• Waterschade

Enkele honderden Noordhollandse agrarische bedrijven hebben door de recente wateroverlast een schade geleden van in totaal tien tot twintig miljoen gulden. Vooral ondernemingen in de omgeving van Egmond en Zijpe en in West-Friesland zijn zwaar getroffen. Tot die conclusie is de Westelijke Land- en Tuinbouworganisatie (WLTO) gisteren gekomen na een eerste inventarisatie van de schade. De WLTO onderhandelt binnenkort met het ministerie van landbouw, natuurbeheer en visserij over van een schaderegeling.

• Neergestort

Een gecharterd Indonesisch transportvliegtuig met 12 inzittenden is vrijdag kort na het opstijgen van de luchthaven Kai Tak bij Hongkong in zee gestort. Twee bemanningsleden kwamen om het leven, zes raakten gewond. Vier anderen werden nog vermist, zei een regeringswoordvoerder.

• Tunnels

De Palestijnse politie heeft elf ondergrondse tunnels tussen Egypte en de Gazastrook afgesloten die gebruikt werden voor het smokkelen van wapens en drugs en vluchtwegen waren voor PLO-activisten die de Israelische autoriteiten wilden ontlopen. Sommige tunnels waren honderden meters lang en liepen van het centrum van de plaats Rafah naar Egypte.

Machteloosheid en woede na executie Van Damme

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – Gevoelens van machteloosheid en woede overheersen in de Nederlandse reacties op de terechtstelling van Johannes van Damme. De regering, Amnesty International en de Tweede Kamer toonden zich aangeslagen nadat om half een gisternacht het doodvonnis aan de 59-jarige Nederlandse zakenman in Singapore was voltrokken.

Volgens minister Van Mierlo (Buitenlandse Zaken) heeft de Singaporaanse regering met de executie een daad willen stellen om de buitenwereld te laten zien dat zij koste wat kost wil voorkomen dat Singapore een centrum voor in- en doorvoer van drugs wordt.

In de Tweede Kamer zal volgende week over de zaak-Van Damme worden gedebatteerd. Nu staat echter al vast dat de overgrote meerderheid van de Kamer er niets voor voelt de diplomatieke- en handelsrelaties tussen Nederland en Singapore te bekoelen. PvdA-kamerlid Van Traa zei echter dat de executie van Van Damme in deze relaties desondanks 'enige sporen zal nalaten'.

Amnesty

Duizenden Nederlanders hebben de afgelopen dagen op initiatief van Amnesty International tevergeefs per fax, telex en telegram bij de regering in Singapore aangedrongen op clementie jegens Van Damme. „Nu voelen wij ons machteloos. Het is heel triest en treurig," aldus een woordvoerster van Amnesty vanmorgen. „We zijn hardstikke diep teleurgesteld, maar toch zijn de gevoelens gemengd, want we weten dat we er alles aan gedaan hebben om de executie te voorkomen."

De reacties worden door de organisatie als positief ervaren. Amnesty hoopt en gelooft dat de Nederlanders er nu beter van doordrongen zijn hoe gruwelijk en onherroepelijk de doodstraf is. Onlangs bleek nog uit een onderzoek dat veel jongeren in ons land de doodstraf soms op zijn plaats vinden. „Maar nu het zo dichtbij is gekomen, hopen we dat ze beseffen wat het betekent."

Ook de Raad van Kerken in Nederland reageert vol afschuw op de voltrekking van het doodvonnis. „In één woord afschuwelijk," zegt voorzitter R. Huysmans. De doodstraf druist in tegen 'de diepste traditie' van lidkerken als de doopsgezinden en de quakers, maar is ook voor een groeiend aantal andere kerken onderhand onaanvaardbaar geworden.

Limburgs Dagblad piccolo's

Voor meer resultaat

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mèt legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) 0690

Personeel aangeboden

Dakdekkersbedrijf AADAK kan nog dakwerk aannemen. Bel voor vrijblijvende offerte. Telef. 045-226688/226377/06-52606457.

DAKDEKKERSBEDRIJF P. Hilmann. Vernieuwen en repareren van daken, schoorstenen en boeiboorden. Tel. 045-325326.

TEGELZETTER kan nog werk aannemen. Tel. 046-740445.

ERVAREN heren- en dameskapster (Iers-Engels talig) zkt. full-time of parttime baan. Tel. 06-52601010 of 06-53104420.

Alleenst. WEDUWE wil graag halve dag bij ouder iemand fungeren als gezelschapsdame, huish. werk en weekend geen bezwaar. Br. o.nr. B-05976, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

TYPOGRAAF, 42 jr. erv. in boekdruk, papiermontage en repro, zoekt een nieuwe baan. Br.o.nr. B-05981, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Privé-CHAUFFEUR met VIP opleiding is op zoek naar werk. Tel. 043-217688.

Vrouw zoekt poets- of AFWASWERK in weekend. Tel. 045-227066.

Personeel gevraagd

Diversen personeel

Het Limburgs Dagblad vraagt voor
Schinveld en Bingelrade
Bezorg(st)ers
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt U tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Rumpenerstr. 81, Brunssum. Telef. 045-256363

Rij-instructeur/trice
Vraag onze gratis studiegids aan.
ROC Heerlen, ☎ 045-224556 of 045-258398.

Start uw eigen winkel in zijden bloemen en kado-artikelen.
"Zijde en Zo" helpt met de opzet en ondersteunt U met de marketing-formule. Snelle opstart, directe omzet en winst.
Bel "Zijde en Zo": ☎ 04492-6930.

Met spoed gevraagd
Ervaren varkensvleesuitbeners
voor
hammen, schouders en middels
voor de omgeving Eindhoven
Voor info kunt u tijdens kantooruren bellen van 8.00 t/m 18.00 uur. Tel. 04120-44700.

Wegens uitbreiding zoekt Danico BV Heerlen
Tele-marketiers
Wij vragen dynamische personen voor een part-time functie. Wij bieden aangename werksfeer en doorgroeimogelijkheden. Bel voor afspraak ☎ 045-712229.

Sportief, vrouwelijk en elegant

SW

Schrijnemakers-Willemsen
MODE
Hoofdstraat 65 - Landgraaf - Telefoon 045-324636

Dat is onze mode

C.S.L. Dienstverlening
zoekt
ervaren ramenwasser.
Telefoon: 043-642421.

DHL is een toonaangevende internationale air express-organisatie met een netwerk van circa 1.600 vestigingen. Er werken bij DHL over de gehele wereld meer dan 33.000 mensen. Naast het hoofdkantoor te Hoofddorp heeft DHL in Nederland zes distributiecentra met meer dan 750 medewerkers. Voor het Service Center in ELSLOO zoeken wij:

Oproepkrachten voor koerierswerkzaamheden m/v

Werkzaamheden:
Het ophalen en afleveren van zendingen met bestelauto of bus, bij onze klanten op oproepbasis binnen een bepaalde periode. Werktijden voornamelijk maandag t/m vrijdag van 9.30 - 12.30 uur en/of van 14.00 - 19.00 uur.

Eisen:
Gevoel voor service, kwaliteit en nauwkeurigheid, stressbestendigheid, minimaal 1,5 jaar in het bezit van rijbewijs B, leeftijd 22-55 jaar. Ervaring in soortgelijk werk en ruime beschikbaarheid zijn een pré. Woonachtig in de omgeving van Elsloo, Geleen, Sittard.

Aanbod:
Energiek werk in teamverband, een goed salaris en reiskostenvergoeding.
Eigen vervoer (woon-werk) is vereist.
Heb je interesse en voldoe je aan de eisen?
Schrijf dan binnen acht dagen een brief met c.v. naar DHL Worldwide Express, t.a.v. afdeling Personeelszaken, Kruisweg 601, 2132 NA Hoofddorp.

Succesvolle ZAKENVROUW zoekt internationale zakenpartners die ƒ 10.000,-, ƒ 20.000,- of ƒ 50.000,- per maand willen verdienen. Bel voor interview. Tel./fax. 04759-5078.

Top NEBENVERDIENST, Pro Abend ca DM 200,-. Info 00-49.2406.2735.

Manege zoekt STALMEDEWERKER. Tel. 045-461872, bellen di. t/m vr. tussen 20.00-22.00 uur.

Gevr.: AOW'er/WAO'er voor het bezorgen van geadresseerde post e.d. in Heerlen/Brunssum/Kerkrade e.o. Postbus 5526, 6202 XA Maastricht.

Enthousiaste CONSULENTES gevr. voor stijlvolle lingerie, nachtkleding, badmode. Bel 04498-53470.

Word RIJINSTRUCTEUR (m/v). Een fijn beroep met vrijheid, afwisseling en uitdaging. Een beroep waar vraag naar is. Haal daarom het (enige) erkende Kaderschooldiploma. Met dit begeerde diploma mag u ook (zonder middenstandsdiploma) een eigen rijschool starten. Dus een mooie kans om al na vijf maanden eigen baas te zijn (full-time of part-time) of een leuke baan te hebben. Binnenkort starten de nieuwe dag-, zaterdag- en avondopleidingen in o.a. Maastricht en Best. Nog enkele plaatsen vrij. Meer weten? Bel dan vandaag voor 21.00 uur voor een gratis uitgebreide studiegids. De Kaderschool; 04998-99425 of 043-259550.

MEDEWERKERS gez. voor zat. en zond. in het Duitse grensgebied, zeer goede verdienste. Comm. inst., kennis Duitse taal, i.b.v. auto en tel. Br.o.nr. B-05979, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

GELD verdienen met je PC. Stuur 'n diskette + 2 postz.: Heijmans, P.v.d. Heydenln 76, 6464 XX Kerkrade.

Ben jij een representatieve VROUW tussen 30-45 jr. die beschikt over leidinggevende capaciteiten? Vind je het omgaan en werken met mensen een pre? Ben je spontaan, flexibel en beschik je over een behoorlijke portie doorzettingsvermogen? Dan ben jij die dynamische bedrijfsleidster die wij zoeken voor onze zeer [illegible] Club, Tournebride 57, 3620 Lanaken-België. Info 00-32.89472301. Zonder erv. panodig te reageren.

BIJVERDIENSTE! Misschien leuk voor jou, ik betaal ƒ 1,- voor binnenen en [illegible] aannemen, dus steeds je een beetje gunstig t.o.v. een aantal grote supermarkten en je denkt me hiermee van dienst te kunnen zijn, bel dan: 04454-68407.

We zoeken iemand die BIJLES kan geven in de Engelse taal voor Duitstalige scholier 12 jr. van de 6e klas (Duitse school). Tel. 045-317495.

PROMOTIEMEDEWERKERS gevr. voor klantenwerving, goede verdiensten geboden. Bel voor info 045-440320.

Chauffeurs

Gevraagd ervaren int. CHAUFFEUR. Stekhuizen b.v. Tel. 045-351549, tussen 18.00-19.00 uur.

Horeca pers.

Gevr. part-time SERVEERSTER of ober, plm. 20 uur per wk., met enige erv. Br.o.nr. B-05983, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

STUDENTEN/scholieren opgelet! Motel Heerlen zoekt voor de weekenden: enthousiaste jonge mensen voor 't restaurant m/v. Leeftijd vanaf 18 jaar. Schrift. soll. Motel Heerlen, t.a.v. mevr. L. F.M. Grolleman, Terworm 10, 6411 RV Heerlen.

Gevraagd ervaren PIZZABAKKER en hulp pizzabakker. Persoonlijk aanmelden: Steenweg 54, Sittard.

Gevraagd leuke BUFFETHULP en ober voor dancing. Aanmelden ☎ 045-213350, na 12,00 uur.

Gevr. zelfst. werkende vrouwelijke FRITUREHULP voor 2 vaste dagen per week te Bleijerheide. ☎ 045-351757.

Huish.pers./Oppas

Gevraagd huishoudelijke HULP Maastricht-Centr. voor 2 x 3 uur per week. Telef. 043-254653.

Gevraagd OPPAS voor tweeling van 2 jaar, 40 uur per week. Kost en inwoning mog. Inl. 04754-88576, na 17.00 uur.

Wij vragen KINDEROPPAS en huishoudelijke hulp voor plm. 18.00 uur per week nabij Klinikum Aken. Telefoon 00-49.241.871688.

Kantoorpers.

VERDIEN ƒ 100,- per dag met versturen van drukwerk. Info Postbus 1678, 6201 BR, Maastricht. (Bijsluiten gefrankeerde enveloppe).

Medisch pers.

Gevraagd FYSIOTHERAPEUT(e) voor full-time baan in Ned. praktijk in Duitsland (vlak over de grens). Tel. 00-49.240324517/046-742523.

Gevraagd
Fysiotherapeut
per 1-1-'95 voor praktijk in Mönchen Gladbach. Brieven met c.v. naar: M.A. van Dijk, Brucknerallee 90, 41236 Mönchen Gladbach (BRD).

Gevraagd parttime FYSIOTHERAPEUT(E) omgeving Düren. Tel. 00-49.24286164 na 20.00 uur 045-218717.

Gevr. FYSIOTHERAPEUT(e) voor praktijk in Mönchengladbach. Soll. brief met c.v. o.nr. B-05971, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

FYSIOTHERAPIEPRAKTIJK in Duitsland zoekt op korte termijn 'n part-time fysiotherapeut(e). Br.o.nr. B-05973, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Technisch personeel

Industriemontage HEPP
vraagt met SPOED alle soorten lassers m. euro-diploma en TIG-ER-III, Staalconstructiewerkers, metaalbouwers v. gevels, machinebankwerkers, pijpfitters. Zonder montage-ervaring onnodig te solliteren. Na 18.00 u. 045-229401.

Uitzendbureaus

A.U.V.
Advies en Uitzendbureau B.V.
Valkenburg a/d Geul
Wij zoeken medewerkers/sters die van aanpakken houden.
- Bankwerkers/bankwerkers lassers
- Electromonteurs/hulpmonteurs v. zwak en sterk-stroom
- Horeca medewerkers/sters met en zonder ervaring, maar met goede motivatie
- Ongeschoolde krachten m/v voor diverse werkzaamheden. Je bent allround inzetbaar.

Bovendien hebben wij regelmatig andere banen, dus informeer even naar jouw mogelijkheden!!!
Je kunt ons bereiken van 9.00 tot 16.40 uur.
Ons telefoonnr. is: 043- 652857, t.a.v. Dhr. J. Bouwens.

ZONDAG a.s. van 10.00 - 17.00 uur
PARKETSHOW
AANBIEDINGEN
(Alleen geldig op 25-09-'94)

JUNCKERS
Beuken Prima V-iking 22 mm
ƒ 165,- ƒ 135,- p/m²
Beuken flammet 22 mm
ƒ 126,50 ƒ 115,- p/m²

PERGO
Original ƒ 79,50 ƒ 74,50 p/m²
Lite ƒ 54,- ƒ 49,- p/m²

PARKET...
GER BLOEMEN PARKET
Rukkenerweg 9,
Landgraaf (Nieuwenhagen), tel. 045 - 326.326

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de enveloppe het nummer uit de advertentie te vermelden.

PICCOLO'S 045-719966

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Dactylo Uitzendburo heeft werk!
Een leuke baan voor
A- en B-verpleegkundigen m/v
Wij zijn op zoek naar kandidaten met aantekening IC of Cardiologie voor diverse instellingen in de regio Heerlen. Bent u geïnteresseerd en beschikt u over eigen vervoer? Neem dan zo spoedig mogelijk contact met ons op!

Bel voor meer informatie of kom langs bij Dactylo Uitzendburo in Heerlen, Tempsplein 33. 045-712336.

Bouwvak-personeel

Fa. Rodico vraagt voor direkt
metselaars
Betontimmerlieden
voor Duitsland (grensstreek), goede betalingen en sociale voorzieningen. Telefoon 045-231793.

Parko-Euroservice zkt. voor Dld. METSELAARS en Inschalers. Korrekte verzekering en goede akkoordmogelijkh. Tel. tijdens kantooruren. 080-607199.

BOUWBEDRIJF vr. met sp. metselaars en/of ploegen metselaars voor Duitsland. Tel. afspr. 045-414440.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Proficiat!

Proficiat
Dorothé
Met het behalen van je diploma GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN
En veel succes met je baan in de kuurkliniek in Baden-Baden
Je ouders en familie.

Proficiat
(O)ma Herinx
met je verjaardag
kinderen en kleinkinderen.

Proficiat
Mr Nathal van der [illegible]
Annetje, Frans, D[illegible]
en Marcel.

Install.bedr. P.Cloodt vraagt voor direct LOODGIETERS en leerl. loodgieters. Beitel 112, 6422PB Heerlen. Tel. 045-421941.

Winkelpers.

Drogisterij zoekt vriendelijke MEDEWERKSTER, full-time, ervaring in branche strekt tot aanbeveling. Br.o.nr. B-05997, Limb. Dagblad, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

VULPLOEGMEDEWERKERS m/v gevr voor de avonduren van 18.00-21.00 uur, v.a. 18 jr. Inl. Dhr. J. Janssen, 045-253607.

Transacties

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven ☎ 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen in verband met EG-maatregelen. Boschdijk 363.

BELGIË, zeer mooie goedlopende snackbar-friture (of uitbreiding restaurant) over te nemen. Goede ligging naast café te Maasmechelen, met plm. 40 zitplaatsen. Tel. 00-32.89771916.

Kunststof ROLLENBANEN 54 ml. 60 cm. breed. Voor inl. 045-327421.

Goedlopende KAPSALON te koop nabij centrum Heerlen, huur ƒ 498,- per maand. Prijs overname n.o.t.k. Tel. 045-728639.

Te koop nog geen ½ jaar oude KAPSALONINTERIEUR, pr.n.o.t.k. Tel. 045-320760.

Hobby/D.h.z.

Voor een groot assortiment handenarbeidmaterialen
Hobby Berns
Dautzenbergstr. 18A, Heerlen. Telef. 045-711004.

Feesten/Partijen

Uitgebreide luxe BRUIDSREPORTAGE incl. roomkleurige Rolls Roys Silvershadow II ƒ 1.495,-. Fotostudio Bindels. ☎ 045-313775.

Reparaties

KOELKASTREPARAT[illegible] Geen voorrijkosten [illegible] Vroko 045-441566/461[illegible]

TV/VIDEO reparatie. [illegible] voorrijkosten. Görge[illegible] dustrieterr. Abdiss[illegible] Landgraaf. Tel. 045-31[illegible]

DIEPVRIES- en k[illegible] paraties, zonder v[illegible] ten. ☎ 046-745230, [illegible] binnen 24 uur met gar[illegible]

TV/Video

KLEUREN TV grot[illegible] ring vanaf ƒ 65,-. [illegible] van Voorst, Ganzew[illegible] Heerlerheide. ☎ 045-2[illegible]

Kleuren TV's 12-16[illegible] ƒ 60,- met afst.be[illegible] ƒ 125,-, met txt v.a[illegible] o.a. Philips/Blaupun[illegible] dio/TV FRANK BV, [illegible] 33 H'heide. ☎ 045-21[illegible]

Goede KLEUR[illegible] met garantie, grote [illegible] v.a. ƒ 95,-. TV-[illegible] centrum Geel, meer [illegible] jaar. Grasbroekerw[illegible] Heerlen. 045-724760.

Te k. Matchline tv [illegible] PHILIPS FSQ-70 [illegible] TXT ƒ 395,-. 045[illegible] Gouwestr. 5, Heerlen.

Baby en Kle[illegible]

Te koop 2 in 1 W[illegible] WAGEN "Disney" [illegible] Hauck, ƒ 300,-; teuton[illegible] 1 combi kinderwagen [illegible] wit gestreept, ƒ 250,[illegible] box incl. vloerkleed [illegible] witte kinderstoel plu[illegible] verkleiner ƒ 75,-; m[illegible] merk Storchenmuhle [illegible] kinderautostoel merk [illegible] ƒ 100,-. Telef, 04[illegible] na 14uur.

Te koop complete [illegible] met voetenzak. Te[illegible] 274473.

Voor Piccolo's zie verder pagin[illegible]

PICCOLO[illegible] 045-7199[illegible]

Bel 045-719966 Piccolo's voor méér resultaat — en snel — Bel 045-719966

[illegible] met spoed leuke [illegible] MEISJES, zeer hoge [illegible] 045-745614.

[illegible] VROUW gevr. [illegible] te beginnen sexl. [illegible] service. Tel. 045-[illegible] 06-53119145.

[illegible] GOEDLOPEND privé[illegible] heeft nog plaats voor 2 [illegible] meisjes. Zeer hoog [illegible] 045-425100.

[illegible] MEISJE gevr. [illegible] verdiensten en garan[illegible] 045-811135 of zat. [illegible] 045-317607

100% Wild Live Sex
06-9891
Geen wachttijd! 1 gpm.

Hete Sex
Ik werd van alle kanten gepakt, wil je weten hoe BEL 06..(1,- p.m.)
320.320.20.

Direct contact
met DAMES uit heel Nederland. GEHEEL PRIVÉ thuis doorgeschakeld.
06-96.80
24 u.p.d. 100 cpm.

Adressen
Dames geven hun adressen en telefoonnummer.
06-96.86
24 u.p.d. 100 cpm

Nymf Linda
Geniet van 2 kanten. 1 g.p.m.
06-320.320.14

Lesbi Live
06-320.323.12 ƒ 1,- p.m.
Twee meiden gaan tot het einde

sex v. achteren
Marcja achterlangs 1 gpm 06-9618

Sex via je Postcode!
Toets de cijfers van je Postcode in en ontdek de Sex/Adressen in jouw direkte leef/woon omgeving!
06-95.46
1 gpm (alle Ned. Postcodes)

NIEUWE RAGE
06-96.53
Spreek 'n leuke boodschap in en luister naar die van anderen. Vind jij een leuk iemand of iemand jou, je wordt direkt live doorverbonden. 75 cpm. Vrouwen gratis.

Gratis telefoonsex voor vrouwen 06-4311 of 4611
Mannen bellen v. ƒ 1,- p.m.
Telefoonsex 06-9586
Sex direct 06-9519
Top contact 06-9646
Hete meiden 06-9785

Gratis telefoonsex voor vrouwen 06-4366 of 4622
Mannen bellen v. ƒ 1,- p.m.
Telefoonsex 06-9715
Super sex 06-9716
Sex direct 06-9718
Sexcontact 06-9686
Sex plezier voor 2 06-9694
Live sex 06-320.325.00
Regiosex 06-320.325.92

Live telefoonsex
Bel onze vurige en superhete vrouwen live! 06-9808 1 g.p.m.

Homosex voor 2
(ƒ 1,- p.m.)
Jack Off 06-9735
Telefoonsex 06-9835
Draai eerst 06-320 en dan:
SM voor 2 325.10
Bi-sex 323.36
Travestie 325.09
Breinsex 327.56
Darkroom 324.16
Jongenssex 325.19
Gay Super 329.16
Transexueel 321.36

Gay Café Limburg
06-320.327.55
ƒ 1,- p.m.

Lekkere livesex!!
Zij wachten op jou!
06-320.330.68 1 g.p.m.

(1,- p.m.) Geef die stoute meid v. mij maar een flink pak op d'r blote.... zei ze tegen haar vriend, nou die kon zich niet meer inhouden
06-340.340.55

De sadist
lacht wreed naar het vastgebonden meisje.
06-340.340.90 (1,- p.m.).

(1,-p.m.) Kom maar m. je hand onder m'n bh, zei ze tegen de knul. En heb je dit wel 'ns gezien? Toen trok ze haar slipje uit
06-340.350.60

(1,- p.m.) Opeens deed hij m'n rokje omhoog en m'n broekje n. beneden. Maar meneer toch, wat doe u nu?
06-340.340.30

(1,- p.m.) Met 2 jongens in 't kleedhokje liet ze haar badpak zakken. Voel 'ns hoe strak ik ben, wie wil er eerst?
06-340.340.21

Live direct apart
ook voor adressen en tel.nrs!
06-340.350.80 (50 cphm).

Taboe
Beestachtige Bep!!
1 g.p.m. 06-320.327.20

Privé 9778 vrouwen
dag & nacht
open 06-9778 1 g.p.m.

Extreem? 9821!
beestachtig live
1 g.p.m. 06-9821.

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.16 (75 cpm).

Privé telefoonnrs. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
06-9605

Thuiskontakt
hete vrouwen in jouw regio.
Bel nu 06-9811 (75 cpm).

Anonieme
Sexadresjes van vrouwen.
Bel 06-9737 (75 cpm).

Praat nu zelf de heetste vrouwen jouw (hotel)bed in!
Bel nu (100 cpm)
06-9664.

Telefoonsex
Hete vrouwen bellen gratis!
06-320.330.87 (75 cpm).

Gratis
sexgesprek voor vrouwen. Dames bel 06-4300, Heren bel 06-9667 (100 cpm).

Privé telefoonnrs van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
06-9502

Erv. vrouwen
40 jaar zoeken sexcontact.
06-350.290.37 (75 cpm)

Zij stapt in zijn auto. Zijn hand kruipt onder haar rokje. Op een stille landweg laat ze zijn versnellingspook
trillen...
1 gpm 06-340.340.15

Homo Jongens
Hoor ze TEKEER gaan
06-320.330.88 (75 cpm).

Hete vrouwen
willen met jouw 'n sexgespr. (75 cpm) 06-320.322.33.

Hete vrouwen zoeken
anoniem-sexkontakt
Bel nu: 06-9511 (75 cpm)

Gratis sex
vrouwen: 06-4300, heren bel 06-320.33091 (75 cpm).

Gratis Sexkontakt
voor vrouwen: 06-4909, Mannen bel 06-9604 75cpm

Discreet
Sexkontakt met rijpe meiden!
06-320.330.42 (75 cpm)

Sex-voor-twee
Telefoonsex met vrouwen
06-320.330.46 (75 cpm)

SM-kontakt
Voor strenge afspraken!
06-320.325.80 (100 cpm)

Rijpe vrouwen
zoeken onervaren jongens
06-9504 (75 cpm)

Homo-kontakt
Direct apart met een hete knul uit Limburg!!
Bel nu 06-9614 (Nu 50cpm)

Hete vrouwen uit de Regio
Limburg
06-350.23.047 (100 cpm).

Anonieme
Sexafspraakjes in Limburg
06-320.330.79 (75 cpm).

Hete livesex
06-9714
24 u.p.d. 1 g.p.m.

Heerlijk Discr.
direct apart met hete vrouwen uit Limburg!!
06-320.322.11 (75 cpm).

Rijp en jong 24 pd.
black ladies live
1gpm 06-320.323.46

HOMOKONTAKTEN
Zoek je 'n lekkere hete jongen?
Gaydating
06-95.18 75 cpm.

SM-KONTAKTEN
Direkt apart met meester of dienaar. Bel nu 75 cpm
06-95.37.

Let op! BLIND DATE via de telefoon. Direkt apart, leuke meiden. 75 cpm. Bel:
06-95.95.

VOLRIJPE vrouwen zoeken anoniem en niet-commercieel sexkontakt. 75 cpm.
06-9656.

NIEUW! Sexdoorschakellijn: Vrouwen willen DIREKT SEX. Bel nu 75 cpm
06-9.750

Rijpe vrouwen zoeken jongens voor een slippertje. 75 cpm. AKTIE!!!
06-9760

Zin in 'n WIP? Bel de gewillige dames direkt 75 cpm.
06-98.77.

Rijpe vrouwen willen sexkontakt (niet commercieel) 75 cpm.
06-9890

Zoek je RIJPE vrouwen voor sexkontakt? (niet commercieel) bel: 1 gpm
06-350.266.53.

SM voor 2
snelle sm-kontakten!!!
06-320.329.99 (75 cpm).

Anonieme
sexdating. Sexkontakt met eenzame vrouwen. 06-9706 (100 cpm).

Sex voor twee
sexgesprek met 'n vrouw.
06-320.330.82 (75 cpm).

Kontakten/Klubs

PORKY'S PRETPARK I HOENSBROEK 045-228481
PORKY'S PRETPARK II ROOSTEREN 04499-5500

Nieuw Angela en Lisa + 12 dames

Parencenter Venus
Nieuwe uitgaanstrend voor de jaren 2000 (disco parenclub voor jong en oud, zeer exclusief) met Disc Jockey Benny en Leo. 7 dagen per week geopend.
Vanavond 24 sept. sexkegelavond met 3 superprijzen, doorlopend disco.
Zondag 25 sept. Drempelvrees? Hoeft niet hoor! Kom gerust binnen (open voor iedereen)
Maandag 26 sept. Orgie maandag van de maand, voor iedereen, paren gratis, entree met Venuspas.
Let op! Let op! Orgie! Orgie! Orgie! voor iedereen.
Zaterdag 8 oktober DE SUPER JAARORGIE van de Venus, lang gewacht en toch gekomen. Paren gratis entree, ieder paar krijgt deze avond Onze Vensupas met 'n geldigheidsduur van 1 jaar gratis (Dit is 'n superpakker). Deze avond wordt onvergetelijk druk met non stop sex, sex, orgie en actie. Beste vrienden en vriendinnen van de Venus dit mogen jullie niet missen, in de Venus is 't Menis. Bij ons gaat alles spontaan, geen beroeps en geen bijbedoelingen. Wij houden niet van trucks, flauwekul of bijbedoelingen en blijven voor iedereen betaalbaar. Tot ziens in de Venus, Heinsbergerweg 70, Posterholt (omgeving Roermond vlak bij de grens). Tel. 04742-2977. Bezoek ook onze club De Zaar in Venlo. Tel. 077-821235. Paren let op! Bij inlevering van deze advertentie ƒ 50,- reductie bij 'n bezoek op bovengemelde data.

***** Opgelet ***** Opgelet *****
Aktie
Privé Yvonne
viert haar uitbreiding op 26 sept. t/m 10 oktober
Let dan op de sensationele aktie-advertentie!!!
Na altijd al iets extra's geboden te hebben, gaat dit alles overtreffen. Tot dan! 045-425100. Nieuwe meisjes aanw.

Club & Escort
Mirabelle.
Onze club is open vanaf 22.00 uur tot 05.00 uur.
Leuke dames verwennen U.
Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade. Tel. 045-427120.

Gratis sex
niet commerciële sexadressen en nummers van vrouwen.
☎ 046-752333.

Marilyn Escort
045-426331. Ma tot vrij 14-05 uur, zat. en zond. 22-05 uur. Alle creditcards welkom.

Maastricht privé
Alle dagen open. Keuze uit meer dan 20 leuke meisjes. Iedere dag andere keuze. Relaxen vanaf ƒ 100,-. Kennismaken zonder verplichtingen. Jodenstraat 2. Telefoon: 043-254183.

Wilt u iets beleven, dan bij
Romantica
☎ 045-419742
van 11.00-23.00 uur.

Privé Ilona
SPECIALE PRIJZEN.
Meisje welkom. ☎ 045-708903.

Mariel Escort
dames/heren 045-420775.

Privéclub
goed en discreet
Meisjes gevraagd
04498-55655.

ƒ 50,- all-in
Gratis film en koffie
geop. v. 9-23 u. 045-423608.

Bar Ma Cherie
een gezellige sfeer en leuke dames. Hellebroek 61, Nuth.

Armand 22 jr
voor heren/dames/paren
06529-85319.

Privé nieuw
Jachtspelinge van 10-18 uur
045-714707.

Privé Candy
Goed en discreet. Meisjes gevraagd. 045-212616.

ZATERDAG LYDIA DAG
125,- p.u. v. 13-24 u.
Groenstr. 64. 046-749662.

Privé Ilona
Laat je niet storen, ook al wat jullie horen. 3 Nwe meisjes aanw. 045-708903.

Escort all-in
☎ 045-326[illegible]
ma t/m vrij v.a. 14.0[illegible]
zat. en zo[illegible]
v.a.20.00 [illegible]

Manuela E[illegible]
☎ 045-418[illegible]
Tevens meisjes gev[illegible]

Sacha's E[illegible]
045-463886 v.a. 17[illegible]
of bezoek CLUB E[illegible]
Holzstr. 103, Ker[illegible]

Jasmin P[illegible]
045-427325, ma-vr. [illegible]
Ook escort, alle cred[illegible]

Kelly
vanaf 10.00 uur 045-[illegible]

Club La B[illegible]
Leuke meisjes verwa[illegible]
Met Yvon Moni Karin[illegible]
Meggi, Regina, Ani[illegible]
dag geop. van 22.00[illegible]
Alle creditcards gea[illegible]
verstr. 13 Kerkrade-[illegible]
416143. Meisjes g[illegible]

Maurice[illegible]
045-420775

Kelly esc[illegible]
☎ 046-52[illegible]

Twilight es[illegible]
☎ 045-27[illegible]

Mannen gezocht[illegible]
vrouwen zoeken [illegible] commerciële se[illegible]
☎ 046-75233[illegible]

Surprise es[illegible]
ook SM. 045-2750[illegible]

Call b[illegible]
biedt zich aan v[illegible] vrouwen. [illegible] 06-49[illegible] naar Daniel.

Ophangen Nederlander klein berichtje in kranten Singapore

Terwijl de krekels zongen stierf Joop van Damme

DOOR FRANK TIMMERS

SINGAPORE – Tegenover de poort van de Changi-gevangenis in Singapore staat dominee Joop Spoor („Joop, net als Van Damme") met de bijbel in z'n hand. „Ik heb Van Damme beloofd hier aanwezig te zullen zijn op het moment dat het vonnis wordt voltrokken," verklaart hij. Het is een uur voor zonsopgang. De krekels produceren een oorverdovend gezang. Spoor staart naar de overkant, door het hek met de twee onberispelijke bewakers erachter naar het oude Britse fort dat Changi is. Binnen wordt Van Damme opgehangen.

Met Spoor heeft zich 's ochtends vroeg een vijftiental journalisten bij de gevangenis verzameld. Het zijn voornamelijk Nederlanders maar ook vertegenwoordigers van de internationale persdiensten AP en Reuter. De fotograaf van AP, een oude inwoner van Singapore, vertelt dat er op andere vrijdagen niemand bij de poort te vinden is, ook al wordt er bijna altijd wel een crimineel geëxecuteerd.
„Maar dat zijn Aziaten. In Aziatische landen heeft het ophangen geen nieuwswaarde. De Westerse media hebben er evenmin belangstelling voor. Maar nu er een westerling hangt, wordt het ineens nieuws." Van Damme, 59 en veroordeeld wegens drugshandel, is de eerste Europeaan die in Singapore is terechtgesteld. Op dit moment verblijven in de Changi-gevangenis nog zo'n tachtig terdoodveroordeelden, allen Aziaten.

Ds. Spoor, in dienst van de stichting Epafras die Nederlandse gevangenen in het buitenland bijstaat, is een van de laatsten die Van Damme levend heeft gezien. Gisteren is hij nog een uur bij hem geweest tot aan het begin van de middag. Ze hebben vooral samen gebeden en uit de bijbel gelezen. Spoor vertelt: „Van Damme was een gelovig man van hervormden huize. Ik heb hem de zegen gegeven. Tot slot hield ik m'n hand tegen het glas dat ons scheidde en hij drukte van zijn kant z'n hand er tegenaan." Daarna heeft Spoor zich omgedraaid en is weggegaan.
De dominee heeft de indruk dat het geloof voor Van Damme een flinke steun is geweest. „In Nederland zijn gisteravond diverse gebedskringen voor Van Damme bijeengekomen. Hij vond het prettig te weten dat mensen in gedachten bij hem zijn." Sommigen zullen misschien om een wonder hebben gebeden, erkent Spoor, maar bij hemzelf overheerste de realiteitszin. Hij geloofde er niet meer in.
Van Damme berustte de laatste dag van z'n leven in z'n lot. Hij maakte dan ook op Spoor een sterke indruk. „Ik merkte dat aan de rustige manier van praten en aan z'n houding. Hij zat niet in mekaar gezakt." Ook z'n Nigeriaanse vrouw kwam op Spoor sterk over „hoewel ik haar minder goed ken." Spoor: „Het kan natuurlijk ook zo zijn dat zij zich sterk hield voor haar man." Zij koesterde nog wel hoop op afstel van de terechtstelling.
In de dodencel kreeg Van Damme de laatste weken grote hoeveelheden kaarten en brieven van mensen die zich zijn lot aantrokken ondanks de veroordeling wegens drugshandel. Van Damme heeft Spoor laten weten dat dit hem goed heeft gedaan. Via de dominee wilde hij z'n dankbaarheid ervoor uiten.

Wens

Spoor zegt dat het Van Dammes wens was om in Nigeria, waar hij sinds 1976 woonde en werkte, te worden begraven. Maar er zijn ook berichten over een begrafenis in Nederland. De Nederlandse ambassade en de woordvoerder van de Nederlandse familie doen hierover vooralsnog het zwijgen toe.

Van Damme is getrouwd geweest in Hengelo (Overijssel) en heeft twee dochters in Nederland. Hij hertrouwde in Nigeria en stichtte ook daar een gezin met twee kinderen. De Nederlandse ambassade heeft de begeleiding van mevrouw Van Damme voor z'n rekening genomen.
Van Damme werd in april 1993 ter dood veroordeeld. Het hoger beroep, noch gratieverzoeken van Van Dammes advocaat, noch verzoeken om clementie van de Nederlandse regering (zelfs van koningin Beatrix persoonlijk) en de Europese Unie vermochten de straf te verzachten.
De oud-Hengeloër werd in september 1991 door de politie van Singapore op het vliegveld aangehouden. In een koffer die Van Damme voor een Nigeriaanse zakenrelatie zei mee te nemen zat ruim vier kilo heroïne.

Gisteren is volgens gebruik in de Singaporaanse krant The Straits Times een minimaal berichtje verschenen over de ophanging van de Nederlander.

Een jaar na Jeltsins 'coup'

● *De couppplegers worden na de verloren slag met de aan Jeltsin trouw gebleven troepen afgevoerd.* Foto: REUTER

Rusland lijkt stuk saaier door onmacht oppositie

DOOR HANS GELEIJNSE

MOSKOU – Ze waren er woensdag weer, de paar duizend fanatiekelingen die bij alle anti-Jeltsindemonstraties komen opdraven om luidkeels hun afkeer van 'tsaar Boris' en zijn 'kapitalistische dictatuur' te uiten. Ze herdachten dat de Russische president een jaar geleden het parlement met het roemruchte decreet N1400 ontbond. Ten koste van meer dan 140 doden en het in puin schieten van het parlementsgebouw werd het presidentiële decreet twee weken later uitgevoerd.

'Vergeven, dat nooit' en 'Boris heeft bloed aan zijn handen' schreeuwden de betogers. Ze moeten na de talloze demonstraties van het afgelopen jaar elkaars gezichten kunnen uittekenen, deze 'Russische patriotten' van extreem-rechtse en -linkse signatuur. Maar de geschiedenis kunnen ze niet terugdraaien. Boris Jeltsin ligt geen moment van ze wakker.
Integendeel, de Russische president was tijdens de 'coupgevoelige' augustus- en septembermaand maar liefst vijf weken met vakantie. Een record waar zijn Sovjet-voorganger Gorbatsjov jaloers op zal zijn. Boris kon het Kremlin het Kremlin laten omdat de Beer uit de Oeral met zijn robuuste en eigenzinnige optreden heeft bereikt wat Michail wel wilde, maar hem nooit lukte: de stabiliteit heeft het land zo in de greep dat het een doodgewone, bijna saaie indruk maakt. Moskou haalt de voorpagina nog maar zelden.

Een jaar geleden dacht iedereen nog dat Rusland ten onder zou gaan in een burgeroorlog van een formaat dat de Joegoslavische tot een wat uit de hand gelopen burenruzie zou doen verbleken. Nu zegt premier Tsjernomyrdin dat Rusland in een nieuw politiek tijdperk is beland.
Jeltsins gewelddadige optreden van vorig jaar was gericht op het uitschakelen van de door parlementsvoorzitter Chasboelatov en vice-president Roetskoi geleide oppositie. Hij wilde een definitief einde maken aan de verlammende strijd tussen de uitvoerende (president en regering) en wetgevende macht, het parlement.
Dat is gelukt. Ook op het persoonlijke vlak. Chasboelatov probeert via zijn Tsjetsjeense geboortegrond een politieke come-back te maken, maar slaagt daar niet echt in. Roetskoi schreeuwt van de daken dat hij een politieke beweging ('Grootmacht') leidt, maar de onmacht straalt er vanaf en zijn groepering weet niet eens de naam van een kandidaat voor de in 1996 te houden presidentsverkiezingen naar buiten te brengen.
Het parlement, nu niet opererend onder communistische etiketten als Volkscongres en Opperste Sovjet, keerde na verkiezingen en een referendum vorig jaar december terug met een nieuwe constitutie en twee kamers: de Staatsdoema en de Raad van de Federatie. Van wetgeving komt echter weinig. Het is de met grote grondwettelijke macht beklede Boris Jeltsin die per presidentiële decreten regeert.
In het parlement hebben zijn tegenstanders de meerderheid. De nationalist Zjirinovski en de communist Zjoeganov weten echter niet met geloofwaardige alternatieven op de proppen te komen, al was het maar omdat ze geen kundige economen in hun gelederen hebben.
Waar het op neer komt, is dat Jeltsins klap van vorig jaar de oppositie zodanig heeft toegetakeld dat er nog steeds sprake is van een politieke narcose. Dat houdt het land rustig. Maar permanente verdoving betekent nog lang niet permanente stabiliteit. Andere verheven doelen van dat decreet 1400 zijn nog lang niet bereikt: economisch herstel en democratische verhoudingen.

Wensdromen

Voorlopig heeft de regering daarvoor nog geen oplossingen. Een functionerend belastingsysteem, waarmee bijvoorbeeld een sociaal vangnet kan worden gefinancierd, is er niet. En er zijn andere factoren die er voor zorgen dat permanente stabiliteit en politieke voorspelbaarheid nog wensdromen blijven.

Jeltsins besluit van vorig jaar maakte een einde aan politiek engagement onder de bevolking. Van vertrouwen in de politiek is geen sprake, passiviteit en berusting zijn troef. De onvrede binnen de strijdkrachten is er sinds vorig jaar niet minder op geworden. De agrarische sector ligt op z'n gat, een misoogst dreigt en de boeren voelen zich in de steek gelaten door de regering. De kloof tussen de 10, 15 procent rijken en de grote massa armen blijft groeien, van een middenklasse is nog nauwelijks sprake.
Kortom, alles wijst erop, dat Rusland bij lange na niet 'shockproof' is. Een Russisch gezegde wil, dat dramatische gebeurtenissen altijd in oneven jaren plaatsvinden. 1917, 1941, 1991, 1993 waren markante voorbeelden. 1994 krijgt misschien het predikaat 'jaar van stabiliteit'. Maar of 1996 het jaar van democratische presidentsverkiezingen wordt? Zo'n voorspelling is pas te maken als Rusland het oneven jaar 1995 zonder kleerscheuren doorkomt.

● *De ex-priester Dogge (links) met echtgenote en zijn collega Van de Velden op het kerkhof van Breda.* Foto: GPD

Laatste eer bewijzen aan eenzaam gestorven mensen

Nieuwe roeping voor gehuwde priesters

DOOR WANG AN OE

BREDA – Slechts in gezelschap van vier dragers naar het graf. Dat lot treft jaarlijks zo'n vijftig doden in Breda en omgeving. De ene persoon is door familie al jaren geleden verstoten, bij een ander is de band met verre bloedverwanten afgesneden. Maar hoe valt er toch iets te maken van een uitvaart waar niemand op komt dagen?

De afdeling Breda van de vereniging Gehuwd en Ongehuwd Priesterschap (GOP) springt sinds kort bij op zulke begrafenissen en crematies. Zes priesters en tien leken - vrouwen en mannen - zijn beschikbaar om de laatste eer te bewijzen aan eenzaam gestorven mensen. „Het kan toch niet de bedoeling zijn dat deze mensen zomaar ter aarde worden besteld," legt contactpersoon Th. Van Reen van de initiatiefgroep uit. GOP is opgericht door gehuwde priesters die door hun huwelijk het ambt moesten verlaten. Maar ook sympathiserende ongehuwde priesters en leken maken er deel van uit.
Het aanbod van de vereniging bleek bij een Bredase begrafenisonderneming bijzonder welkom. Uitvaartverzorger E. van den Wijngaard: „Sommige mensen worden anders moederziel alleen begraven. Het komt voor dat je niet eens kleding van zo iemand hebt. Je weet niet wat zijn of haar wensen waren. Veel tijd om daarbij stil te staan is er niet. Voor ons zijn dat niet de prettigste uitvaarten."
Het organiseren van het afscheid van een onbekende kost een priester zeeën van tijd. Binnen een paar dagen moet hij diepgaande gesprekken voeren met familieleden die hij voor het eerst ontmoet. Over een overledene die hij niet kent. „Ik kan me voorstellen dat een parochiepriester die aan de lopende band bezig is daar geen tijd voor heeft," zegt priester W. van de Velden, één van de leden van GOP.
Zijn collega Dogge haast zich te benadrukken dat de vereniging zeker niet op concurrentie met de 'echte' priesters uit is. Van de Velden tilt daar minder zwaar aan. „Ik ga uit van de behoefte van de mensen en niet van het parochiale denken. Maar het is natuurlijk niet de bedoeling dat zij bij ons aankloppen omdat het dertig gulden goedkoper is." De priesters doen het niet voor het geld. Ze zijn ook bereid om op te draven bij onverzekerde uitvaarten waarbij de kosten niet volledig door de gemeente worden opgebracht. Dogge: „We doen het niet voor niks, maar we hoeven er ook niet aan te verdienen."

Rent a priest

De leiding is tijdens een plechtigheid doorgaans in handen van een priester. Hij is hiervoor immers opgeleid. Contactpersoon Th. van Reen is één van de leken die zich beschikbaar stelt om bij uitvaarten aanwezig te zijn. Hij sluit niet uit dat de groep haar werkterrein in de toekomst uitbreidt. Zo krijgt een huwelijk tussen een gescheiden persoon en een weduwnaar of weduwe niet de zegen van de katholieke kerk. „Dit is nog een onontgonnen terrein. Maar ik kan me best voorstellen dat we bij zo'n verbintenis ook iets kunnen doen."

Maar het Brabantse initiatief is niet de Nederlandse variant van het Amerikaanse 'Rent a Priest'. Daar kan een gelovige via de computer een priester vinden die 'te huur' is. De Bredase groep wordt liever niet in één adem genoemd met de collega's uit de VS. „Rent a Priest speelt te veel in op een ouderwetse behoefte van parochies die geen priester meer hebben," zo vinden ze. „Wij willen juist vernieuwend pastoraal werk doen."

Grotere kans op borstkanker bij langdurig gebruik van pil

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – Jonge vrouwen die meer dan vier jaar de pil gebruiken lopen tweemaal zo veel kans om voor hun 36e jaar borstkanker te krijgen dan vrouwen die minder lang de pil slikken. Dit blijkt uit een onderzoek van het Nederlands Kanker Instituut van het Antoni van Leeuwenhoek ziekenhuis in Amsterdam. De resultaten worden vandaag gepubliceerd in het gezaghebbende Britse medische blad de Lancet.

Eén miljoen vrouwen (43 procent) van 18 tot 37 jaar slikt de pil. Twee op de duizend vrouwen krijgen voor hun zesendertigste jaar te maken met borstkanker. Bij een van die twee vrouwen wordt de ziekte waarschijnlijk door pilgebruik veroorzaakt. De epidemologen M. Rookus en F. van Leeuwen hopen aan de hand van vergelijkbare buitenlandse onderzoeken nadere wetenschappeijke informatie te verkrijgen. Tot nog toe is nauwelijks onderzoek verricht naar de relatie tussen borstkanker en pilgebruik bij jongere vrouwen.

Tot verbazing van beide onderzoeksters lopen juist vrouwen die een lichte pil slikken groter risico op borstkanker dan vrouwen die de pil nemen met een hoge dosis oestrogeen. „Een verklaring hiervoor hebben we nog niet. Het is onduidelijk hoe de stoffen in de pil zoals oestrogeen en progestrogeen inwerken op het lichaam van de vrouw," vertelt Rookus.

Vrouwelijke geslachtshormonen spelen een rol bij het ontstaan van borstkanker. Vrouwen die op jonge leeftijd beginnen met hun menstruatie en dus een lange vruchtbaarheid hebben, lopen grotere kans om borstkanker te krijgen. „In de pil zitten ook geslachtshormonen verwerkt. Dat was voor ons reden om het effect van die hormonen te bestuderen," zegt Rookus.

Keuze maken

Het uiteindelijke effect op het borstkankerrisico voor vrouwen van 46 tot 54 jaar kan pas over tien jaar worden vastgesteld. Langdurig pilgebruik is pas sinds de jaren zeventig op gang gekomen. Ook is de samenstelling van de pil in de loop der jaren veranderd. Niet alleen pilgebruik beïnvloedt het risico op borstkanker. „Vrouwen die op jonge leeftijd hun eerste kind krijgen en vrouwen die meerdere kinderen hebben lopen minder kans op borstkanker."

Ondanks de negatieve conclusies van het onderzoek, vindt Rookus niet dat vrouwen nu massaal moeten stoppen met het pilgebruik. „Iedere vrouw moet samen met haar arts de voor- en nadelen van het pilgebruik afwegen en dan een keuze maken over het soort anticonceptiemiddel dat ze neemt." Sinds jaren zijn de voordelen van het pilgebruik al bekend. Zo leidt pilgebruik tot een kleinere kans op baarmoeder - of eierstokkanker.

Het onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met kankercentra in Amsterdam, Eindhoven, Nijmegen en Leiden. Bij het onderzoek waren 918 vrouwen met borstkanker tussen 20 en 54 jaar en evenveel gezonde vrouwen betrokken.

S O L O V
AUTO'S

Alfa

Te k. van part. ALFA Romeo 75, bwj. '89, APK, 1e eig., i.z.g.st. ☎ 04492-2449.

Audi

Te koop AUDI 80 LS bwj. '89, APK 6-'95, f 1.400,-. Tel. 045-582957 na 17.30 uur.

Te k. AUDI 80, bwj. 12-'86, sportv., zilvermet., zeer mooi, iedere keuring toegest., f 12.500,-. Rect. ...elstr. 13, Hoensbroek. Tel. 045-226242.

Weg. ziekte te koop AUDI 80 1.8 90 Pk., 1e eig., aug. '90, 50.000 km., heel mooi, extra's en acc., vr.pr. f ..0.000,-. ☎ 045-412081.

Te koop AUDI 80 CL, bouwjaar '82, APK 9-'95, sportvelgen, centr. vergr., vr.pr. f 1.250,-. Tel. 045-318598.

Audi 1.8 E, type '89, div. extra's oa. sportvelgen, f 18.500,-. Tel. 045-426975.

AUDI 80 2.0 E, bwj. 10-'89, ...rtmet., vele extra's, f 17.950,-. Tel. 045-326531.

Te koop AUDI 80 1.8 S, bwj. '..., kl. donkergrijs, div. extra's o.a. lm-velgen en alarm. Tel. 045-322003.

Te k. AUDI 80 1.9E 1988, i.z.g.st. veel extra's, f 15.950,-. Tel. 04409-3548.

BMW 320, grijsmetallic, sportwielen, radio-cassette, spoiler, kent. '84, oud model, 4 BMW velgen met winterbanden, vr.pr. f 1.500,-. Na 10.00 uur 045-750085.

BMW 530i, bwj. '88, vele extra's, pr. n.o.t.k. 045-423805.

Te koop BMW 318i grijsmet., verl., in uitstekende staat, banden 205/60, incl. winterbanden, bwj. eind '83, nieuw mod. Tel. 045-274863.

Cabriolet

Golf Cabriolet
26-09-1990. Zwart. Verlaagd. Leder interieur. Afstandbediening alarm en central lock. Electrische ramen. Sportvelgen.
☎ 00-32-89732069.

PEUGEOT 205 CT Cabriolet, bwj. '87, 1e eig., i.z.g.st. f 12.500,-, inruil mog. Tel. 04404-1571.

Chevrolet

Chevrolet CORVET, '85, pr. f 15.000,-. Tel. 04404-1263 b.g.g. 04404-1571.

Citroën

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

AUTOCENTRUM SANDERS

Alfa 33 1.3 sportwagon	02-1989	rood	f 17.900,-
Alfa 33 1.3 jr	04-1988	rood	f 9.900,-
Alfa 33 1.7 IE	11-1993	bord.met.	f 28.900,-
Alfa 75 1.8	01-1986	wit	f 9.500,-
Alfa 75 1.8	01-1989	wit	f 15.900,-
Alfa 75 1.8 IE	06-1990	beigemet.	f 17.900,-
Alfa 75 1.8 IE Epoca	03-1992	ant.met.	f 21.900,-
Alfa 155 1.7 TS	01-1994	rood	f 32.900,-
Alfa 155 1.8 TSL	01-1994	ant.met.	f 42.500,-
Alfa 164 2.0 TS	01-1990	zwart	f 25.900,-
Alfa 164 2.0 TSL	02-1993	bl.met.	f 49.500,-
BMW 320i 4-drs.	03-1984	beigemet.	f 9.500,-
Ford Sierra 2.0i CL 5-drs.	11-1988	grijsmet.	f 12.900,-
Honda Civic 1.5i GL	10-1991	rood	f 21.900,-
Hyundai Scoupé aut.	04-1991	rood	f 21.900,-
Hyundai Scoupé GT	04-1991	rood	f 21.900,-
Hyundai Lantra 1.5 GL	06-1991	groenmet.	f 17.900,-
Hyundai Lantra 1.6 GLS	08-1991	bl.met.	f 21.900,-
Hyundai Lantra 1.6 GLS aut.	05-1992	beigemet.	f 27.500,-
Hyundai Sonata 2.0 GLX	10-1990	beigemet.	f 19.900,-
Hyundai Excel GLS	04-1991	antr.met.	f 17.500,-
Renault 21 HB TL	05-1990	bl.met.	f 16.900,-
Suzuki Swift 1.3 GS	07-1992	zwartmet.	f 21.900,-

AUTOCENTRUM SANDERS
akerstraat 128,
brunssum
telefoon 045-251944

Austin

Te k. MINI Mayfair, bwj. '83, metallicgroen, APK tot 6-'95, f ...750,-. 045-311651.

Te k. zeer mooie MAESTRO 1.3, 5-drs., m. '85, ...50,-. Zien is kopen. Tel. 045-...867 na 17.30 uur.

Te koop AUSTIN Mini 1000, '78, i.g.st. f 1.000,-. Tel. 045-222620.

BMW

Te koop BMW 316i 1989, kl. ..., verlaagd, met sportvelgen, vr.pr. f 15.500,-. ...

BMW 318i bwj. '86, nw. sp..., div. extra's, ...00,- 046-519684.

Te koop BMW 320i, kl. zwart, '87, extra's, pr.n.o.t.k. 045-453085.

BMW 325i, nw. model '89, ... opties, f 25.000,-. Tel. ...-1571.

Te koop BMW 325i autom., ..., APK 3-'95, bwj. '82, ... extra's, vaste prijs ...0,-. Tel. 045-226869.

Te koop BMW 323i, bouwjaar '84, vele extra's, pr.n.o.t.k. Tel. 045-464910.

Te k. van part. BMW 318i, bwj. '91, kl. lagunengrünmet., km. 51.000, vele opties, vr. pr. f 28.000,-, evt. inruil. Tel. 045-...

BMW 320i ..., '84, sch.dak, lm. velgen, vr.pr. f 4.750,-; BMW 520i, m. '83, vr.pr. f 2.000,-. Tel. 046-519504.

BMW M 3, bwj. '87, 220 Pk., ... met volleder in..., f 27.500,-. Tel. 046-... b.g.g. 581841.

BMW 315 '83, APK 8-'95, 1e eigenaar, 180.000 km, f 3.250,-. 04405-3786.

BMW 316, bwj. '86, goed ..., groenmet., t.e.a.b. Tel. 045-310580.

Te koop BMW 635 CSi dia..., zwart, 4 x elec. ramen, ... inter., verl., 18" wielen, APK 9-'95, inr. mog. pr. ...50,-. 045-224225.

Te koop 2 sets SPORTVELGEN van BMW 3-serie ... banden t/m model '90, in ... 1 set 7,5x16 Hartge; ... 7,5x17 5-spaak. Tel. 045-374597.

Te koop BMW 325i, bwj. '86, ..., div. extra's, in topstaat, vr.pr. f 9.750,-. Tel. 045-432517.

Te koop EEND, wit, bwj. '84, mooie auto, f 2.100,-. Tel. 045-728802 / 06-52.984535.

Eurocasions
Rij nu, betaal later

Demonstratieauto's

Citroën Xantia 2.0i SX	1994
Citroën ZX 1.4 Furore	1994
Citroën ZX 1.8 Furio	1994
Citroën Xantia 2.0 blauwmetallic	04-1993
Citroën ZX Volcane 2.0 rood	08-1991
Nissan Primera 2.0i SLX grijsmetallic	09-1992
Citroën ZX 1.6i Avantage zwart	05-1992
Citroën BX 1.6 TGi Break rood	01-1992
Citroën AX 1.1i TGE groenmetallic	05-1992
Citroën AX 1.1i First rood 5-drs	04-1992
Volvo 460 1.8i GL wit	10-1991
Volvo 440 1.7 GLT rood	10-1991
Citroën BX 1.6i TGi grijsmetallic	01-1992
Toyota Carina grijsmetallic	06-1991
Fiat Tempra 1.6i SX grijsmetallic	05-1991
Opel Kadett 1.8i Frisco wit	06-1991
Toyota Carina II 1.6i grijsmetallic	02-1991
Ford Escort 1.6i rood	09-1989
Toyota Carina II 16i grijsmetallic	10-1989
Ford Sierra 2.0 grijsmetallic	01-1988
Nissan Bluebird roodmetallic	01-1989
Ford Sierra Turbo Diesel blauwmetallic	04-1991
Citroën C25 bestel diesel wit	06-1994
Peugeot 405 1.6 Reference-uitv. wit	01-1992
Volvo 440 1.8i GLT automaat wit	10-1991
Daihatsu Applause 1.6i groenmetallic	11-1989
Citroën ZX 1.4i Avantage rood	04-1992
Citroën AX 1.1 First zwart	05-1992
Citroën BX 1.4i Cannes wit	05-1991
Toyota Corolla 1.6 blauwmetallic	08-1988
Ford Sierra 2.3 diesel GL blauwmetallic	05-1987

Autobedrijf
SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)

Openingstijden maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 18.00 uur.
Zaterdag van 10.00 tot 17.00 uur.
Telef. 045-223300

Fa. Begrioie: verkoop en inkoop van CITROËN ID/DS en SM. Onderdelen nieuw en gebruikt, uit voorraad leverbaar. Nu op voorraad RVS uitlaat en elektr. ontsteking. Veerbol f 98,-. Tel. 04754-88869.

Te k. CITROËN CX 2.0, LPG, in prima staat, bwj. '84, vr.pr. f 1.500,-. Tel. 043-670321 b.g.g. 043-218252.

CITROËN Visa Chrono, '84, APK 5-'95, vr.pr. f 2.300,-. Tel. 045-715925.

BX 1.6 TRS, bwj. 10-'83, APK, nwe koppel., sunroof, f 3.500,-. Tel. 045-429359.

Daihatsu

DAIHATSU

DEALER
Garage Ruud Tiems
Geleen, Zaanstr. 16
Tel. 046-753010

Fiat

FIAT DEALER
Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Autobedrijf Klankstad BV
Kaalheidersteenweg 185
Kerkrade. Tel. 045-41 30 16.

Te koop weg. omst. FIAT 126P 650cc, bwj. 10-'90, kleine zuinige auto, tevens i. z.g.st. motor MZ 250cc, bwj. '84. Telef. 046-757430.

Fiat UNO 1.1 model 45 S Fire, '88, 3-drs., bijz. mooi, f 4.750,-. ☎ 045-454087.

Te koop FIAT Panda 45, bwj. 9-'82, APK 6-'95, f 800,-. Tel. 04492-5192.

Fiat UNO 45 Fire, 5 versn., rood, bwj. '88, f 3.750,-. Tel. 045-229584/224967.

Te k. Fiat UNO 60 Diesel, blauw, 110.000 km, bwj. '87, f 5.500,-. Tel. 04492-5...

Te koop Fiat UNO diesel, bwj. '86, vr.pr. f 3.000,-. Telef. 045-463842/465417.

FIAT Regatta 85 S, bwj. '85, i.z.g.st., 1 jr. APK, vr.pr. f 3.200,-. 046-719962.

Ford

Ze zijn er weer!
Ford Fiësta/Escort/Mondeo, ca. 6 maanden jong met km-standen van 10.000 tot 20.000
Kortingen van f 4.000,- tot f 6.000,-.
Alle keuringen toegestaan.

Lautenslager
Net zo voordelig, wel zo betrouwbaar!
Breukerweg 201 Heerlen. (nabij woonboulevard)
Telefoon: 045-232030.

Ford SCORPIO 2.4i GL bwj. '87, km.st. 89.000, i.z.g.st. bordeauxrood, pr.n.o.t.k. 046-749865/04754-82593.

Te koop Ford FIËSTA sportuitv., bwj. 12-'86, f 6.000,-. Tel. 045-327766.

Te koop Ford FIËSTA 13 S, bwj.'79, APK 7-'95, vr.pr. f 700,-. Kasteellaan 2A, Hrl.

Ford DEALER
Lautenslager bv Heerlen
Breukerweg 201
Tel. 045-23 20 30.

Ford SIËRRA XR4i, bwj. 1984, alu-velgen, alarm, vr. pr. f 5.950,-. ☎ 045-256444

Ford ESCORT 1.1, bwj. '84, i.z.g.st. met APK. Tel. 045-228726.

Ford FIËSTA 1.1, bouwjr. '82, i.z.g.st. met APK. Tel. 045-228726.

Ford SIËRRA 2.0 CL, bwj. '87, 5-drs., centr. deurvergr., 5-bak, APK sept. '95, met of zonder LPG, in prima staat. Tel. 045-314281

Te koop Ford FIËSTA, bwj. '79, APK 4-'95, f 750,-. Telef. 045-313773.

Ford CAPRI 28 inj. origineel '83, nw. schokbrekers, nw. remmen, Recaro stoelen, pr. f 9.500,-. 045-319216.

Te k. Ford SIËRRA 2.3 GL, 6-cyl., vr.pr. f 4.900,-. ☎ 045-440254 b.g.g. 04492-1495.

Ford FIËSTA XR2, type '85, f 4.950,-. Tel. 046-376639.

Te koop ESCORT 1.6 CL 5-gang, 5-drs., wit, 91.000 km, achterspoiler, bwj. 11-'86, i.z.g.st., vr.pr. f 6.400,-. Tel. 04450-3624.

Te koop Ford ESCORT, bwj. '84. Dr. L.T.H. Wietenstr. 17, Brunssum. Tel. 045-255304.

Te koop Ford FIËSTA 1.1, bwj. '86, als nw., pr.n.o.t.k. Tel. 04492-5132.

Te koop Ford FIËSTA Ghia 1.1, bwj. '84, APK 6-'95, i.z. g.st. Tel. 045-311060.

Ford SIËRRA 1.8 Turbo Diesel CLX Sedan, rood, 08-'91. Jurgen Autocentrum, 045-452570.

SCORPIO 2.9i Ghia automaat, ABS, stuurbekr., centr. vergr., schuifdak, 2e eig., prachtauto, bwj. '87, vr.pr. f 7.500,-. Tel. 04454-64840 of 045-414669.

Ford SIËRRA 1.6 CL station, bwj. 1990, 125.000 km., sunroof, 5-bak, vr.pr. f 14.000,-. 045-728748.

Te k. Ford ESCORT 1300, bwj. dec. '84, zeer mooi, f 3.250,-. ☎ 045-315664.

Ford SIËRRA Combi 1.8 TD CLX bwj. 11-'90, extra: stuurbekr., centr. deurvergr., dakrail, trekh., pr.n.o.t.k. Tel. 045-442284.

KOOPJE Ford Fiësta S Spec. uitv., bwj. '87, 5-bak, APK 2-'95, orig. 90.000 km., z.g.a.nw., vr.pr. f 6.250,-. Tel. 04499-59128.

jurgen
autocentrum
100 geselecteerde KWALITEITSOCCASIONS
In alle prijsklassen van ALFA tot VOLVO.
Waaronder 30 stuks Mercedes
SNELLE LEVERING VAN NIEUWE IN GEWENSTE UITVOERING EN KLEUR!!!
...: ma. t/m vr. 9.00-18.00 uur
zaterdag 10.00-17.00 uur
Langheckweg 32-40, Kerkrade,
Industrieterrein Dentgenbach
045-452570

Lelijke EEND, bwj. '83, APK 6-'95, i.z.g.st., f 2.500,-. 046-522693.

Te koop CITROËN BX 1.6, kleur rood, bwj. '87, alu velgen, vaste pr. f 6.900,-. Tel. 046-243012, na 15.00 uur.

Te koop CITROËN CX 2.0 Break, geen roest, vr.pr. f 3.999,-. 04492-2909.

Te koop 2 CV 6 lk. rood, bwj. '82, APK 5-'95, t.e.a.b. Tel. 04492-4963.

CITROËN BX Deauville, bwj. '93, centr. deurvergr., elec. ramen, radio/cass., boxen, f 21.000,-. Tel. 045-415410.

Ford FIËSTA 1100 S, '89, 5-versn., 1e eig., als nieuw, gunstige prijs. 045-275589.

Te koop ESCORT XR3i, bwj. '83, alle extra's, i.z.g.st. Koopje! 04492-1520

Ford SIËRRA 2 L Ghia luxe uitv., i.z.g.st., schuifd., c.v., trekh., f 5.600,-, 130.000 km. Groenstr. 65, Landgraaf.

FIËSTA type 1.1 L Festival '87, rood, bijzonder mooi f 6.950,-. Tel. 045-424128.

Ford ESCORT 16i CL, blauwmetallic, div. extra's, bwj. '89. Tel.: 046-528336 b.g.g. 581841.

Moet weg! Ford ESCORT cabriolet XR3i bwj. '87, i.z.g. st. vr.pr. f 15.000,-. Telef. 043-649079.

Honda

HONDA DEALER
Autobedrijf Rotor BV
Heerlerbaan 229, Heerlen
Tel. 045-41 69 00.
(Afslag Geleen McDonald's)
CROMBAG
☎ 046 - 74 62 60

Te koop Honda PRELUDE 1800 EX, elec. schuifdak, stuurbekr. etc, f 3.850,-. Tel. 045-229296.

Te k. HONDA Civic, nw. model, APK sept. '95, vr.pr. f 4.950,-, inruil mogelijk. Tel. 04754-88950/06-53104405.

Te koop Honda CIVIC '85, 1e eig., nw. kopp., remmen etc., f 5.250,-. 045-351316.

Zeldzaam mooie Honda Civic CRX coupé, bwj. '85, veel extra's, vr.pr. f 6.950,-, eventueel inruil mogelijk. Telefoon 045-423973.

Te koop HONDA CRX, 1.6i, 16 V, kl. rood, bwj. '86, vr.pr. f 9.750,-. Tel. 045-325180.

HONDA CRX 1.6 16V, zwartmet., '87, div. opties, f 11.750,-. Tel. 04405-1962.

Honda CIVIC 1.4 3-drs '89, grijsmet. met voorschade, f 4.750,-. Tel. 045-312044.

Hyundai

HYUNDAI DEALER
Auto Vaessen Heerlen
Beitel 19
Tel. 045-42 40 10.

Jeep

Jeep DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Uit voorraad leverbaar
Nwe patrols GR
hoge kort., nieuw, grijs kent., t.ek. Patrol GR 2x '92. Texacars 4x4, 04702-3040

Patrol ombouw
grijs kent., norm '95
Texacars 4x4 04702-3040.

Te koop TOYOTA Landcruiser 2.4 benzine, bwj. 6-'86, geel kenteken, van 1e eig., km.st. 106.000, grijsmet., stuurbekr., centr. vergr., schuiframen, hoofst. achterin, 5 lm-velgen, 5 wintervelgen, spatbordverbreders en bullbar. Tel. 045-4619997.

Lada

Wij kopen alle LADA'S en ook andere auto's. Telefoon: 045-423973.

Te k. gevraagd alle type LADA'S voor export van 1984 t/m 1991. Correcte afhandeling. Tel. 077-515511.

Lancia

DEALER
Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Te k. LANCIA Junior, leuk, klein, wit, zuinig autootje, APK 3-'95, bwj. '83, pr. f 1.500,-. Tel. 045-729753.

Mazda

mazda DEALER
Mazda Caubo Kerkrade
Langheckweg 2.
☎ 045-46 46 46.

Loven Heerlen
Palemigerboord 401
Tel. 045 - 72 24 51

Te koop MAZDA 818 coupé, bwj. '77, pr. f 375,-. Inlichtingen tel. 045-442612.

Te koop MAZDA 323 1.6 HB GLX bwj. 5-'92, kl. zwart, 18.000 km, met BTW-fakt. f 18.000,- ex BTW. Tel. 04455-1244.

Te koop MAZDA 626 coupé 2.0i 16V GT, 150 Pk, bouwjaar '88, i.z.g.st., f 12.000,-. Tel. 04754-85336.

f 10.000,-, nog geen 3 jaar oud, schadevrij, MAZDA 323 GLX 1.7 D, 1e eig., 10-'91, grijs kent. Tel. 045-412657 / 729996.

Te koop MAZDA 323 automaat, bwj. '80, in goede staat, APK 11-7-'95, f 600,-. Beukstraat 10, Heerlen-Passart.

MAZDA 323 1600 Sport, bwj. 11-'85, mod. '86, alle denkbare opties, alu-velgen met brede banden, nwe. motor, f 5.250,-. ☎ 04455-1325.

Mercedes

DEALER
SMEETS Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Maastricht 043-613200
Geleen 046-757575

Te koop MERCEDES 300 E automaat, airco, bwj. 12-'86. Telefoon: 046-334411.

MERCEDES 380 SE '84, nw. st., airco, 17" sportvelgen, aut. en nog vele extra's. Essenstr. 15, Brunssum.

MERCEDES 190 E bwj. 9-'84, roekzilv., l.m.-velgen, schuifd., stuurbekr., verlaagd, f 15.000,-. Tel. 04405-3942.

MERCEDES 190 D., bwj. '84, 260.000 km. Telefoon 045-224551.

MERCEDES 280 ivoorkleur, 6 cylinder, 1978, voor liefhebber, zeer mooie auto, in prima staat, veel extra's. Tel. 04754-82826.

Te koop Mercedes Benz 300E aut. alle opties '90; Mercedes 190 aut. 2.5 D '90. Garage KNOPS b.v. Born. Tel. 04498-53434.

Automaat MERCEDES 190, '84, APK, antraciet, c.v., electr. schuifdak, sportw., f 14.750,-. 046-337377.

MERCEDES 2.0 16V, bwj. '85, i.z.g.st., airco., sch.dak. f 22.500,-. Tel.: 046-528336 b.g.g. 581841.

MERCEDES 300 E, aut., zwartmet., bwj. '87, sportline, afst.alarm, div. extra's, f 22.750,-. 046-528336 b.g.g. 581841.

Mitsubishi

Mitsubishi CORDIA Coupé APK, absoluut nieuw, 1e eig., f 4.450,-. 5-'86. Telef. 04906-1552.

Mitsubishi GALANT 2.0 GLSi Sedan, nw. model '93. Gar. Kusters. ☎ 04499-1071.

Te k. MITSUBISHI Lancer 1.2 GL, bwj. '86, i.z.g.st., incl. serv. boekje. 04493-4844.

MITSUBISHI Galant 2.0 GLSi, aut., div. extra's, bwj. '89. Tel. 046-528336 b.g.g. 581841.

Te koop Mitsubishi GALANT GLS bwj. '85, i.z.g.st., vele extra's, vr.pr. f 4.000,-. Na 13.00 uur 045-729092.

Nissan/Datsun

NISSAN DEALER
Nissan Garage Schoenmakers
Limbrichterweg 78, Sittard.
Tel. 046-51 28 14.

Jurgen Autocentrum
Langheckweg 36, Kerkrade.
Tel. 045-452570

Te koop SUNNY 1.6i SLX 51.000 km, augustus '89. Tel. 045-252974.

Te koop Nissan PRIMERA 2.0 SLX Sedan, '91, complete auto. ☎ 046-334411.

280 ZX T-BAR, USA-uitv., airco, blauwm., alarm, f 5.000,-. 045-[illegible]

Te koop NISSAN 300 ZX Targa, amer. uitv., bwj. '84. Tel. 045-316673, na 18.00 uur 06-52900284.

Datsun CHERRY, eind '85, i.g.st., vr.pr. f 4.200,-. Tel. 045-242976.

NISSAN Sunny 1.5 coupé, bwj. 9-'83, APK 8-'95, vr.pr. f 1.000,-. ☎ 045-458270.

NISSAN 100 NX SLX, rood, stuurbekr., 04-'91, 1e eig., 35.000 km. Jurgen Autocentrum, 045-452570.

Nissan MICRA GL AUTOMAAT, zilvermet., 01-'88, 1e eig., 28.500 km. Jurgen Autocentrum, 045-452570.

NISSAN Patrol 3.3, diesel, '86, i.z.g.st., div. extra's, inruil mogelijk, f 12.500,-. Telef. 045-312044.

Oldtimers

Te koop AUDI 1.6 '76, APK '95, div. nw. onderd., i.z.g.st., ged. gerest., t.e.a.b. Tel. 04492-2205.

MERCEDES 280 S, bwj. '70, elec. schuifdak, APK 7-'95, prachtauto, inruil mogelijk, vraagpr. f 8.750,-. Tulpenstr. 21, Kerkrade.

Opel REKORD Olympia, bwj. '56, vr.pr. f 9.000,-. Telefoon 045-325968.

Semi-klassiekers FORD Capri '78 2.0 S i.g.st., vr.pr. f 1.750,-; Ford Capri '83, 2.3 S i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Bel: 04498-57426.

BMW 2000, bwj. '67, automaat, alles nieuw, alleen nog spuiten, f 4.750,-. Telefoon 04498-57049.

Opel

OPEL
Göttgens Sittard
Haspelsestraat 20
Rijksweg Noord 27
Tel. 046-51 65 65.

DEALER
Welling Autobedrijf BV
Haefland 2, Brunssum
Tel. 045-25 77 00.

'94 Astra Young
kenteken klaar 0 km.
3-drs 1.4i, van f 30.150,- voor f 27.950,-.
3-drs 1.6i, van f 31.150,- voor f 28.950,-.
Incl. stuurbekrachtiging, getint glas, 5-bak, radio-voorbereiding, excl. kosten rijklaar maken. Inr. en financ. mog.
OP = OP
OPEL
welling
Haefland 2, Brunssum. ☎ 045-257700.

Profiteer
Alleen vandaag bij Göttgens Sittard

Kadett 3-drs. Club 38 van f 12.950,- voor	f 9.950,-
Kadett 3-drs. 1.6i '89 van f 15.950,- voor	f 11.950,-
Kadett 3-drs. Life '90 van f 17.950,- voor	f 13.950,-
Kadett 3-drs. Expres. '91 van f 19.950,- voor	f 16.450,-
Kadett 4-drs. 16i [illegible]	f 10.450,-
Kadett 4-drs. 13 [illegible]	f 12.450,-
Kadett 4-drs. 16 S [illegible]	f 13.450,-
Kadett 5-drs. 13 [illegible]	f 12.950,-

Financiering mogelijk, volledige garantie
Haspelsestraat 20, Sittard, 046-516565.

Te k. Opel KADETT 1.2 S, bwj. '83, zilvermet., mot./techn. 100%, sportuitv., i.z.g. st., div. extra's, pr.n.o.t.k. Tel. 045-421703.

Te k. E KADETT 1.6 Diesel, bwj. '85, i.z.g.st., t.e.a.b. Tel. 045-274950.

Te koop Opel CORSA, bwj. '87, f 6.500,-. Telef. 046-338473.

Te koop Opel CORSA 1200 S, bwj.12-'88, f 8.500,-. Telef. 046-338473.

Opel VECTRA, bwj. '89, km. st. 70.000, i.z.g.st., kl. antracietgrijs. Tel. 04493-5560.

Te k. van part. i.z.g.st. Opel Kadettt STATIONWAGEN, 5-drs., benzine, bwj. '89, APK 8-'95, pr. f 13.500,-. Tel. 04746-6071.

Te koop OPEL Kadett 1.6i, bwj. dec. '87, i.z.g.st., vr.pr. f 7.950,-. Tel. 04498-59108.

Opel CORSA 1.2 S bwj. '87, 3-drs., i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 046-333228/337978.

Te k. Opel ASTRA 1.6i GL, kleur wit, getint glas, bwj. '92, i.z.g.st., km.stand 35.000. Telef. 04755-2006.

Opel KADETT 16i CS spec. uitv., 4 hoofdst., ABS, kuipstln., remsyst., stuurbekr., 5-bak, nieuwe sportw. met brede Fulda bndn., verstelb. kopl., bwj. '91, f 18.500,-, als nw. Italielaan 120, Heerlen. Tel. 045-223090.

Te koop Opel KADETT ES, bwj. '87, i.z.g.st., vraagpr. f 6.250,-. Tel. 046-583580.

CORSA 1.0 S, kl. wit, 3-drs. '83, APK 9-'95, in prima st., met trekhaak, 120.000 km, f 2.500,-. Tel. 045-271693.

Opel VECTRA 1.8i bwj. '90, i.z.g.st., met.blauw, 65.000 km. Tel. 04492-4462.

Te koop i.z.g.st. Opel KADETT bwj. '84, pr. f 2.950,-. Tel. 045-415330.

Te koop Opel ASCONA 16 SR i.g.st., verl., steekpr. APK goedgek., vr.pr. f 600,-. 045-219145.

Te koop Opel ASCONA zwartmetallic, i.g.st., vr.pr. f 1.250,-. Tel. 04492-1447.

Opel KADETT D GTE 1.8, '84, APK 8-'95, vr.pr. f 3.450,-. Tel. 046-442952.

Vectra 2.0i GL AUTOMAAT '89; Corsa 13 Swing '88; Vectra 1.6i GL '93; Vectra 1.8i GL '91; Kadett 1.6i type '90; Kadett 1.3 Club '89; Kadett Sedan 1.2 S '87; Kadett 1.2 S '88; Ascona 1.6 S HB '86. Met Bovaggarantie Denneman Automobielbedrijf, Raadhuisstr.107, Hulsberg.

Opel ASTRA 1.7 D, GLS, 5-drs., bwj. 10-'92 met autopas, zeldz. mooi, f 24.500,-. Tel. 043-254462.

Opel KADETT 1.3 S, weg. sterfgeval, bwj. m. 1988, f 7.250,-. ☎ 045-423480.

Opel KADETT Sedan 1.4i Sport '90, veel extra's. 045-453251.

Opel CORSA, bwj. '86, zien is kopen. Dr. L.T.H. Wietenstr. 17, Brunssum. Tel. 045-255304.

Opel KADETT 1.4i LS, bwj. '91, kleur wit, 3-drs., radiocassette, trekhaak, 1e eigenaar,pr. f 12.750,-, inruil mogelijk. 046-750606.

Te koop Opel KADETT 1.6i LS, bwj. '90, rood, 3-drs, trekhaak, radio/cass., schadevrij, 1e eig., boekje ter inzage, km.st. 108.000, i.st.v. nw., f 10.750,-, inruil mog. Telef. 046-512315.

Te koop Opel ASCONA 1.6, bwj. '84, APK 8-'95, vr.pr. f 2.250,-. Tel. 045-326818.

Te k. Opel VECTRA 1.6i, bwj. '89, kl. grijs, vr.pr. f 15.000,-. Tel. 045-312684.

CORSA 1.0, 45 pk, 48.000 km, i.z.g.st., bwj. 6-'91, wit, Ned. kent. vr.pr. f 11.900,-. 00.49-241.557606, na 12. u.

Te k. OPEL Manta 2.0 S, bwj. '83, APK '95, f 2.500,-. Seringenstr. 24, 046-525403.

Te koop Opel KADETT 4-drs., kl. wit, APK, bwj. '81, f 1.250,-. Tel. 045-228728 / 325246.

Te koop Opel KADETT 13S, bwj. '86, 4-drs, i.g.st., pr.n.o.t.k. Telef. 045-228478.

KADETT 1.3 S stationcar, '86, met APK, bijz. mooi, f 5.950,-. ☎ 045-424128

KADETT type 13 LS Hatchback '87, rood, i.z.g.st., f 4.950,-. 045-424128.

MENGELERS
20e AUTOMARKT LANDGRAAF
Mengelers
First Class Occasions
voor de 20e keer organiseren wij ...

Te koop KADETT D 1.3SR, bwj. sept. '81, topconditie, met onderdelen, dubb. banden, trekh., alu. velgen, vr.pr. f 2.500,-. Tel. 045-317499.

Opel ASCONA 1.6 S, bouwjr. '79, als nieuw met APK. Tel. 045-228726.

Te koop Opel KADETT C coupé 1.2 SR, bwj. '75, moet nog gespoten worden, f 750,-. Telef. 04493-4844.

Te koop Opel MANTA GTE bwj. '84, uitgeb. en verl. i.z.g. st. vr.pr. f 4.500,-. Telef. 045-354640.

Te koop Opel KADETT GSi 2.0 4-drs. met kat., bwj. '87, APK 10-'95, vr.pr. f 8.750,-. TEl. 045-324935.

Opel ASCONA 1600 HB '82, APK juli '95, moet weg t.e.a.b. Tel. 04498-59455.

Te k. Opel KADETT, bwj. '72, vraagpr. f 1.500,-. Telef. 046-754415 na 17.00 uur.

Opel KADETT 1.6 Diesel, bwj. '85, APK 21-6-'95, Kampstr. 36 Heerlen, na 20.00 uur, vanaf zondag altijd bereikbaar.

Opel MANTA 1.9 bwj. '81, APK 4 januari '95, vraagpr. f 1.200,-. Tel. 045-725664.

Te koop MANTA B, bwj. '82, wit, 2 LE, i.g.st., div. extra's, vraagprijs f 3.000,-. Heerlerstr. 396C, Hoensbroek. Tel. 045-231248.

Te koop Opel ASCONA C, bwj. '82, 1 jaar APK, f 1.250,-. Tel. 045-725102.

CORSA 1.2 S Hatchback, '84, bijz. mooi, nwe. APK f 3.950,-. ☎ 045-424128.

Te k. Opel C KADETT Ralley 2.0 E, bwj. '79, verlaagd, Koni, ATS 7 x 13, Recaro etc., f 3.500,-. ☎ 045-321606.

Opel KADETT 1.6i, automaat, LS, wit, 09-'89, 1e eig., 37.000 km. Jurgen Autocentrum, 045-452570.

Goed enderh. KADETT 1.6 diesel, stationcar, '85, vr.pr. f 2.500,-. Tel. 045-258080.

Opel KADETT GSi 2.0i rood, bwj. '87, v. extra's, f 10.500,-. 046-525489.

Te koop Opel KADETT GSI 16V bwj. 12-'89, zwartmet. alle extra's, alarm, in schitterende staat, vr.pr. f 17.500,-. 043-641928.

Te koop van part. Opel OMEGA Combi 2.0i GL automaat, bwj. '88, antracietgrijs, ABS, kat., met vele extra's, pr.n.o.t.k. Tel. 045-272208.

KADETT GSi 2.0 '87, Irmscher, Kenw., hifi, ABS 78 km, f 10.900,-. 046-511290.

Opel KADETT 16i, 3-drs. antr.met., onderh.pap. ter inz., bwj. '90, vr.pr. f 11.750,-. Tel.: 046-528336 b.g.g. 581841.

Te koop BUICK 1929 Roadster 6-cyl.; Ford 1935 Roadster V8. AutoRent, Spoorsingel 50, Heerlen.

HAN VAN SINT MAARTENSDIJK

Alfa Romeo	164 Twin Spark	'92		f 27.500,-
	164 Twin Spark	'90-'91	v.a.	f 18.750,-
	164 v6 3.5 savali	'90		f 34.500,-
	33	'91		f 13.750,-
	33 1.7 QV 16v	'90		f 16.750,-
	33	'87-'90	v.a.	f 6.750,-
	75 1.6 ie	'91		f 15.750,-
	75	'87-'90	v.a.	f 6.500,-
	GTV 2.0	'82		f 7.500,-
	Alfetta, gerestaureerd	'82		f 5.500,-
	164 V6 3.5 Gavali			f 34.500,-
Audi	100 2.3E nw.mod.	m'92		f 32.500,-
	80 1.8, 2.0	'88-'91	v.a.	f 15.000,-
	80 coupé	'83-'86	v.a.	f 5.000,-
	100 automaat	m. '86		f 7.500,-
BMW	316, 318i	'85-'90	v.a.	f 6.000,-
	520i	'89		f 22.500,-
Citroën	XM Ambiance	'90-'91	v.a.	f 17.750,-
	BX 14; 16; 19 GTi	'85-'92	v.a.	f 2.500,-
Daihatsu	Charade GTi turbo	'88		f 9.750,-
	Feroza Resin Top	'92		f 26.500,-
Daimler	3.6 uniek	'88		f 29.750,-
Fiat	Panda 1000 CLi	'91		f 9.750,-
	Uno	'86-'91	v.a.	f 5.250,-
	Tipo	'89-'92	v.a.	f 9.000,-
	Tempra 2.0IE	'91		f 17.5..
Ford	Fiësta CLX	'93		f 18.750,-
	Escort alle uitv.	'82-'91	v.a.	f 3.500,-
	Escort Cabrio	m. '86		f 14.500,-
	Escort 1.8 XLD Clipper	m. '92		f 19.750,-
	Orion 1.4i	'89	v.a.	f 10.750,-
	Scorpio 2.9 Gii sedan	'90-'92	v.a.	f 19.000,-
	Sierra combi 1.8	'89		f 13.750,-
	Sierra	'86-'91	v.a.	f 4.000,-
Honda	CRX 16v	'90		f 24.500,-
	Civic	'85-'91	v.a.	f 5.750,-
	Accord	m '87		f 7.500,-
	Accord aerodeck	m '87		f 11.750,-
	Prelude	'83		f 5.750,-
Lancia	Thema 2.0 i 16V	'90		f 15.750,-
	Dedra 1.6 ie	'90	v.a.	f 13.500,-
Mazda	626 GLX 1.8 4-drs. nw. mod.	'92		f 26.500,-
	626 LX 1.8 aut. HB	'91		f 18.500,-
	626 LX 1.8 HB	'94		f 18.500,-
	626 GLX Combi	'91		f 23.000,-
Mercedes	190 alle uitv.	'83-'91	v.a.	f 12.500,-
	190 E 2.3 16	'85		f 22.500,-
	230 E	'91		f 34.500,-
	300 TD Combi	'81		f 3.000,-
Mercury	Sable veel extra's	'89		f 20.750,-
Mitsubishi	Lancer 1.5 GLXi	'90		f 15.750,-
	Station Turbo	'82		f 5.000,-
	Cordia	'87		f 9.750,-
	Colt EXE	'89		f 10.500,-
Nissan	300 ZX Targa	'85		f 13.750,-
	280 ZX Targa	'83	v.a.	f 8.500,-
	Patrol T.D.	'86		f 15.500,-
Opel	Monza	'78		f 4.500,-
	Omega 2.4i	'91		f 22.500,-
	Omega 2.0i	'88-'91	v.a.	f 10.000,-
	Omega 2.0i aut.	'90		f 17.500,-
	Kadett	'86-'92	v.a.	f 5.500,-
	Kadett Stationcar	'87		f 8.750,-
	Manta 1.8 S	'88		f 8.750,-
	Omega 2.0i Combi	'91		f 27.500,-
Peugeot	605 SRi	'90-'91	v.a.	f 22.500,-
	405 GRD 1.9	'90-'91		f 16.500,-
	405 GLi	'89-'91	v.a.	f 12.500,-
	205 GL; GTi	'85-'88	v.a.	f 5.750,-
Porsche	924	'82		f 7.500,-
Renault	25 TX	'92		f 20.500,-
	19 TS Chamade	'91		f 14.500,-
	5 GT Turbo	'86		f 8.750,-
Saab	9000i 2.3 16	m '91		f 27.000,-
	90	'86		f 5.500,-
	900 C	'86		f 7.750,-
Subaru	Justy	'85-'88	v.a.	f 5.500,-
	Justy	'85-'88	v.a.	f 5.500,-
Suzuki	Swift GL sedan	'90		f 14.250,-
Toyota	Celica liftback	'85-'89	v.a.	f 4.000,-
	Camry Turbo Diesel	'87		f 12.500,-
VW	Golf	'84-'90	v.a.	f 5.000,-
	Golf Cabrio			f 8.750,-
	Passat 2.0 GTI 16V	'89		f 22.500,-
	Passat combi D	'90		f 23.500,-
	Passat Combi	m. '92		f 26.500,-
	Golf aut.	'85		f 7.500,-
	Kever			f 4.750,-
	Kever Speedster Cabrio			f 8.750,-
Volvo	850 GLT 2.5 2.0V	'92		f 42.500,-
	340 aut.	'87		f 7.500,-
	340	'89		f 7.750,-

Enorm aanbod v. supervoordelige inruilauto's
Informeer naar onze unieke en veelzijdige financieringsmogelijkheden
MEER DAN 250 AUTO'S IN ALLE PRIJSKLASSEN

LIMBURGS GROOTSTE IN GEBRUIKTE AUTO'S
TRICHTERWEG 109 BRUNSSUM/TREEBEEK
TEL. 045-229080

Te koop Opel KADETT GSi Lexmaul, 15" velgen etc, bwj. '85, spuitwerk, f 4.750,- BPM vrij. Tel. 045-741932.

Te koop Opel MANTA GSi, monacoblauw, bwj. '83, tax. rap., i.z.g.st., vr.pr. f 5.600,-. Telef. 045-253243.

Te koop Opel KADETT Frisco '89, 16i, schuif/kanteldak, verl., lm-velgen, aubergine, f 14.750,-. 045-416023.

Peugeot

PEUGEOT 305, bwj. '83, in goede staat, pr. f 1.300,-. Telefoon 045-720549.

Te k. PEUGEOT 205 GTi, bwj. '89, in abs. nw.st., div. extra's, vr.pr. f 14.500,-. Inruil mog. ☎ 046-754895.

Te koop PEUGEOT 305 GR Break, bwj. '84, APK, prima auto, f 1.850,-. 045-741092.

PEUGEOT 205 CT Cabriolet, bwj. '87, 1e eig., i.z.g.st. f 12.500,-, inruil mog. Tel. 04404-1571.

PEUGEOT 605 SLD diesel bwj. 9-'90, 115.000 km, nw. st., f 21.500,-. 045-251740.

PEUGEOT 205 XS bwj. '90, km.st. 42.000, GTi uitv., lm-velgen, centr. deurvergr., vr. pr. f 16.000,-. 046-527646.

Te koop PEUGEOT 305 bwj. '82, APK in prima st., pr. f 1.500,-. 045-740620.

Te koop PEUGEOT 205 GTi bwj. '86, kl. rood. Tel. 045-221361.

Te koop PEUGEOT 205 XS 1.4i, kl. zwart, centr. vergr., electrische ramen, bwj. '90. Tel. 04499-4821.

PEUGEOT type 205 Accent, '87, rood, bijz. mooi, f 5.950,-. ☎ 045-424128

PEUGEOT 205 1.1, 3-drs. in perf.st., div. extra's, APK 9-'95, f 5.950,-. 04498-5557.

Te k. PEUGEOT 205 GTi, rood, bwj. '85, kat., i.z.g.st. vr. pr. f 7.750,-. 046-374597.

PEUGEOT 205 Junior, bwj. '91, blauw, vr.pr. f 12.750,-. 046-528336 b.g.g. 581841.

Pontiac

PONTIAC Transport 3.8 V6 nieuw model, febr. 1994, 34.000 km, schadevrij, alle opties, nieuwstaat. Rekers Motoren, tel. 045-215375/ 230088.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Porsche

PORSCHE 911 orig. bwj. '89, 5-gang, 70.00.. alle opties, schadevrij, 64.000. Tel. ...24183404.

PORSCHE 944 S, ... elec. ramen, nw. APK, ... st., f 12.500,-. 045-32317..

Echte 944, bwj. '82, ...cietmet., veel extra's, ... gerev. motor, f 13... 911 Cabrio, bwj. '83, 90.000 km, perf. ... Tel. 04750-40377.

Renault

DEALER
Autobedrijf Kerres
Kerkrade. Tel. 045-45 2...
Heerlen. Tel. 045-23 0...

Auto Bex Sittard
Tunnelstraat 2A
Tel. 046-51 96 64.

Te koop RENAULT 5 ... '83, APK 1-'95, f 750,-. 04451-2454.

RENAULT 9 GTL bwj. ..., z.g.st., kl. wit, 4-drs., f 5.500,-. 045-455560.

Renault FUEGO TL, ... met APK 10-'95. 04454-64287.

Te koop RENAULT 19 ...tade 1.7, bwj. '91, ... i.z.g.st., f 14.950,-. ☎ ...54974.

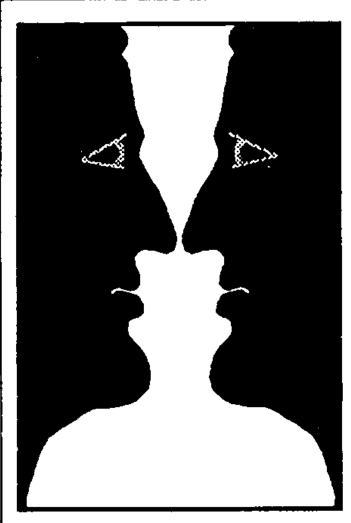
Te k. RENAULT Fuego ..., '84, APK aug. '95, ... extra's, i.z.g.st. pr. f 4... Tel. 043-439425.

Te koop RENAULT 5 ... bwj. '85, i.g.st., pr. f 3... Tel. 045-324942.

Te koop RENAULT 5 ... bouwjaar '85, i.z.g.st. 04754-84812.

Te k. RENAULT 5 ... dec. '87, 5-drs., ... f 7.750,-. ☎ 045-22...

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

Politiekorpsen voelen zich door paarse coalitie bedrogen

Kamerdebat brengt niet meer 'blauw' op straat

DOOR HENK POSTMA

HEERLEN - Tienduizend agenten er bij. Dat had na de jaarlijkse tocht van de Gouden Koets het eerste resultaat van het paarse 'pact tegen de misdaad' moeten zijn. In plaats daarvan werd Prinsjesdag voor de Nederlandse politie de 'Dag van het Bedrog'. In verkiezingstijd luidde het parool: 'Meer blauw' op straat!'. Ook de zware misdaad zou voortaan krachtiger worden bestreden. Maar toen op Prinsjesdag de geldkoffer werd geopend, zat daar voor de politie niet veel meer in dan gebakken lucht. De Algemene Christelijke Politiebond reageerde 'verbitterd' en 'ontgoocheld'. De Raad van Hoofdcommissarissen meldde 'zeer teleurgesteld' dat gedane beloften 'in de verste verte' niet waren nagekomen.

Een dag later wekte de berichtgeving uit de Tweede Kamer de indruk dat de politieke lucht razendsnel was opgeklaard. „Meer geld voor agenten en cellen. Directe investeren in meer veiligheid," kondigden de paarse fracties alsnog vrijgevig aan.

Maar de politie maakt zich daarover geen illusies. „Een spelletje voor de bühne," zo kwalificeert de Twentse korpschef P. IJzerman het Kamerdebat over de politiebegroting. Hij is voorzitter van de adviescommissie criminaliteit die de hoofdcommissarissen in het leven hebben geroepen. In werkelijkheid, voorspelt IJzerman, zal van een serieuze uitbreiding van het politie-apparaat de komende jaren geen sprake zijn. Door gegoochel met cijfers wordt dat voor de burgers verdoezeld.

De ingrijpende reorganisatie die de politie net achter de rug heeft, heeft binnen de korpsen niet alleen hoogoplaaiende emoties tot gevolg. Er ontstond ook financiële tekorten die niet zo gemakkelijk weer kunnen worden ingelopen. Een onafhankelijke commissie, onder leiding van de Limburgse ex-minister van Binnenlandse Zaken C. van Dijk, rekende uit dat voorlopig zo'n 80 miljoen per jaar nodig is om de ergste financiële gaten te vullen.

● *Bij de politie zelf leven grote twijfels of de honderd miljoen gulden die wellicht volgend jaar beschikbaar wordt gesteld om meer agenten op straat te krijgen, iets zullen uithalen.* Archieffoto: LD

Daarmee had dit jaar al moeten worden begonnen. „Maar zelfs dáárvoor krijgen we geen geld, ook volgend jaar niet," zegt hoofdcommissaris IJzerman. „Dat betekent vacaturestops. Het is een illusie te denken dat er snel agenten bijkomen. Het zullen er eerder minder worden."

Waren de paarse partijen hun verkiezingsbeloften nagekomen, dan hadden ze tijdens de onderhandelingen over de paarse coalitie al gauw zo'n 1 miljard gulden voor de politie uit de mouw geschud. „Daarmee hadden we de komende jaren inderdaad meer blauw op straat kunnen brengen en projectmatig aan meer veiligheid kunnen werken. Nu die gewekte verwachtingen niet waar worden gemaakt, zal de politie onder nog grotere druk komen te staan en nog meer verwijten krijgen. We worden steeds meer in het defensief gedrukt," zegt IJzerman somber.

Blijkens het regeerakkoord stopt de paarse coalitie de politie op jaarbasis 400 miljoen gulden extra toe, en als het meezit met de economische groei zelfs 500 miljoen. Dat is ongeveer de helft van het beloofde bedrag. Maar daar heeft de politie nu nog niet veel aan. Het duurt nog vier jaar voordat ten volle over dat geld kan worden beschikt. Op Prinsjesdag bleek dat het kabinet voor komend jaar niet meer dan 50 miljoen voor de politie op de lat heeft gezet. De korpsen zullen daar nauwelijks wat van zien, want het grootste deel is bedoeld voor het optuigen van een landelijk rechercheteam.

Schuldensanering

De afgelopen dagen wekten de regeringsfracties de indruk bijzonder gul te zijn door de politie voor komend jaar alsnog meer geld toe te werpen: 100 miljoen gulden erbij. Maar dat heeft niet tot geïnimponeerde vreugdedansen geleid. IJzerman: „Dat is net genoeg om een begin te maken met de schuldensanering." Hij ziet dan ook niet hoe, zoals de PvdA beweert, met die extra bijdrage 3.000 agenten of surveillanten, 200 cellen en een jeugdgevangenis uit de hoge hoed kunnen worden getoverd.

Zelfs de 400 tot 500 miljoen gulden die over vier jaar voor de politie op tafel ligt, biedt weinig soelaas. Het is in elk geval lang niet genoeg om zichtbaar 'meer blauw' op straat te brengen of - een andere prioriteit - om aanzienlijk beter op misdaadondernemingen te kunnen jagen, voorspelt IJzerman. Allereerst, zo doceert hij, leert de praktijk dat tweederde van het politiegeld naar justitie wegvloeit. En daarin zijn er nog die openstaande rekening van de reorganisatie.

Uiteindelijk, zo verwacht IJzerman, resteert er maar zo'n 70 miljoen voor 'meer blauw op straat'. „Daar kun je dan over het hele land 800 tot 900 laaggesalarieerde agenten mee op de been brengen.

Maar wij zijn een volcontinubedrijf. Om één functie permanent bezet te houden heb je zes mensen nodig. Vijftien agenten erbij betekenen dus in feite een uitbreiding met 2,5 functies. En dat pas over vier jaar."

Ondertussen blijft het in politiek Den Haag angstig stil over een rapport dat alweer enkele maanden geleden door de zogenaamde commissie-Hermans is uitgebracht. Het stelt een probleem aan de orde dat evenveel geld kost als het aanstellen van 10.000 agenten, namelijk de noodzaak om de politie aan goede informatie-technologie te helpen. Daarmee is 1,2 miljard gulden gemoeid. Blijft een dergelijke investering uit, zo waarschuwt IJzerman, dan werkt de politie binnen tien jaar met volstrekt verouderde apparatuur.

CDA blijft zoeken naar nieuwe rol

DOOR PETER DE VRIES

DEN HAAG - Voor Enneüs Heerma lijken de wittebroodsweken sneller voorbij dan voor de bewindslieden van het 'paarse' kabinet. Terwijl premier Wim Kok deze week op z'n sloffen de eerste paarse Miljoenennota door de Tweede Kamer loodste, beleefde de nieuwe CDA-fractieleider bij zijn tweede grote publieke optreden bijna over z'n tegenbenen. Een slecht verzorgde parlementaire presentatie en een gebrekkige media-uitstraling hebben de twijfels over Heerma's politiek leiderschap binnen het CDA direct doen opleven. Het is tekenend voor de crisis waarin de christendemocraten verkeren, dat Heerma slechts zo'n korte proefperiode gegund lijkt.

Prinsjesdag en de daarop volgende algemene beschouwingen over het regeringsbeleid zijn traditioneel de hoogtijdagen van het parlementaire jaar. Het is de gelegenheid bij uitstek voor de oppositie om te stoken in een regeringshuwelijk, want tijdens die marathondebat wordt volop slag publiekelijk onderhandeld tussen de regeringspartijen over de begroting voor het komende jaar. Een oppositieleider die behendig op de verdeeldheid inspeelt, kan een coalitie doen leven behoorlijk zuur maken. Of zelfs wanneer de regeringspartijen het front gesloten houden, kan de oppositie met een goed levend optreden 'scoren'.

Enneüs Heerma slaagde deze week niet voor zijn parlementair herexamen. Zo vlak na het debat over de regeringsverklaring van het paarse kabinet leek de opvolger van Elco Brinkman weinig te kunnen winnen of verliezen bij de algemene beschouwingen. De veertien ministers van PvdA, VVD en D66 waren immers nog met het echte regeren begonnen en hun Miljoenennota draagt sterk het stempel van het demissionaire kabinet-Lubbers/Kok. Maar met flauwe grapjes en een hakkelend, onzeker optreden kwam Heerma deze week onverwacht toch als een van de verliezers uit het debat tevoorschijn.

● *Minister-president Kok en minister Zalm van Financiën opgelucht na afloop van het debat.* Foto: ANP

Zijn voorganger Brinkman viel vaak het verwijt ten deel zijn ego teveel op te poetsen met 'shuffles' en 'laatste waarschuwingen'. Heerma daarentegen negeert simpelweg het feit dat politiek ook een kwestie is van presentatie. Zo had hij met een geïnspireerd betoog over de kinderbijslag heel makkelijk het sociaal gezicht van het CDA wat kunnen oppoetsen. En waar de CDA'er tijdens het urendurende antwoord op de parlementaire kritiek van premier Kok regelmatig de vergaderzaal verliet, leek het soms zelfs wel alsof GroenLinks-fractievoorzitter Rosenmöller de ware leider van Hare Majesteits Loyale Oppositie is.

De CDA-leider maakte daarnaast een politieke beginnersfout die verried dat de christen-democraten nog steeds niet gewend zijn aan hun nieuwe oppositierol. Partijen als de PvdA en de VVD maakten er in de tijden dat ze buiten het kabinet stonden een gebruik van bij elke Miljoenennota een 'tegenbegroting' in te dienen. Daarin stond keurig welke wensen de oppositie had en hoe die betaald moesten worden. Dergelijke tegenbegrotingen zijn vanzelfsprekend politiek kansloos, maar ze dienen de

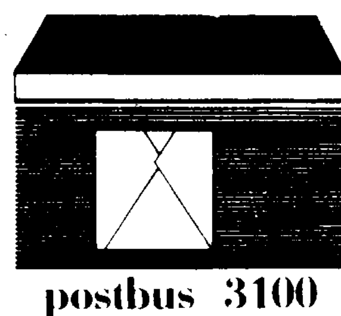
interne discipline van een oppositiepartij en maken de politieke verschillen tussen regering en oppositie helder. Heerma liet dat na, waarop het voor de regeringspartijen prijsschieten was op zijn verlanglijstje van 2,1 miljard gulden.

Op de achterste bankjes van het CDA klonk prompt gemor. Een maand geleden werd Heerma door sommige fractiegenoten nog omschreven als een 'verademing' in vergelijking met Brinkman. Maar fractieleden die liever de katholiek De Hoop Scheffer in het zadel hadden getild, waren er nu als de kippen bij om Heerma's zwakke optreden te kapittelen. Wie zich herinnert hoe de VVD destijds afscheid nam van Nijpels en Voorhoeve, herkent het geroddel en de snel wisselende stemmingen als symptomen van een partij in nood. Wie zich daarentegen de lange proefperiode herinnert die de in het begin ook zwak optredende VVD'er Bolkestein mocht genieten, beseft helemaal hoe de stabiliteit van een partij het lot van de leider bepaalt.

Heerma's lot is met één debatje vanzelfsprekend niet bepaald. Wanneer hij wat meer belangstelling toont voor het politieke vuurwerk, kan Heerma de komende maanden nog makkelijk groeien in zijn rol van oppositieleider. Inhoudelijk heeft de oud-staatssecretaris in elk geval meer in zijn mars dan bijvoorbeeld zijn tegenstrever van D66, de met een perkamenten pedanterie opererende Wolffensperger.

Het grootste probleem voor de CDA-leider is zijn eigen partij. Té bestuurlijk ingesteld, nog aangeslagen door de verkiezingsnederlaag en ontdaan van zijn leiders, zijn de christen-democraten een verdeeld huis. Daarin orde te scheppen, is Heerma's eerste taak die hij deze week echter vergat. Daarnaast moet het CDA op zoek gaan naar een goede invulling van de nieuwe oppositierol. En dat zal lastig zijn zolang premier Kok zich à la Lubbers opwerpt als staatsman voor alle burgers, en zolang 'paars' beleidsmatig een geslaagde voortzetting lijkt van het vorig kabinet.

lezers schrijven

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Abortus

De laatste tijd staan de kranten weer bol over het recht op eigen lichaam en de zelfbeschikking over leven. Men verwondert zich dat de katholieke kerk zo achterloopt in de vaart der volkeren. Ik kan me voorstellen dat mensen die niet geloven in God en in een leven na dit aardse leven - puur materialistisch - alle rechten en plichten zelf willen bepalen. Wanneer men echter in God gelooft als de oorsprong en schepper van al wat is, dan liggen de zaken anders. Dan blijft de mens met een vrije wil in staat te kiezen tussen goed en kwaad. Daarmee is echter 'kwaad' ook als de meerderheid vóór is, nog niet goed! Dan blijft de paus - als plaatsvervanger van Christus, Gods zoon - op aarde verplicht Gods wet te verkondigen.

Gods wet luidt: 'Gij zult niet doden'. Dit is een absolute wet die niet spreekt over mits of indien. Als ik de toonzetting van Ad Bloemendaal in het kader van de VN-conferentie over 'conservatieve christenen en islamieten die de miljoenen een plaats in de sloppenwijken van de derde wereld gunnen' beluister dan komen er veel vragen in mij op? Zijn de sloppen van de Derde Wereld slechter dan die van Amsterdam, Parijs, Londen, Los Angeles, New York? Is het niet beter te leven in een slop dan gedood te worden voor men een kans heeft om een figuur als moeder Theresa te ontmoeten? Laat Bloemendaal moraal-theologie overlaten aan de theologen! Ook las ik een ingezonden brief van Ben Tarici. Hij vraagt zich af waarom de katholieken de theorie van de belangenbehartiging niet omzetten in praktijk. Weet meneer Tarici dan niet dat: al eeuwen missionarissen met zeer beperkte middelen overal ter wereld scholen, ziekenhuisjes, landbouwprojecten enzovoorts stichten. Er zijn velen van hen gestorven, denk vooral aan pater Damiaan. De huidige ontwikkelingshelpers kunnen aan de missie en zending een voorbeeld nemen.

BEEK **J. Bal**

(Door redactie ingekort)

● Joods monument

In een artikel over het Joods Monument in Sittard (Limburgs Dagblad d.d. 17-0-94) verwijst de historicus Jac. Lemmens het Sittardse gemeentebestuur lakheid waar het 't herdenken van de vermoorde joodse gemeenschap uit Sittard betreft. Dat artikel riep bij mij associaties met Heerlen op. In tegenstelling tot Heerlen heeft Sittard tenminste nog een Joods Monument. Sittard sloopte het synagogebouw. Heerlen deed dat niet, maar toen het Heerlense synagogegebouw in 1985 (bij gebrek aan voldoende joodse inwoners) te koop werd aangeboden, kocht Heerlen het niet, waardoor het in particuliere handen overging. Helaas is het gebrek aan betrokkenheid van het Sittardse gemeentebestuur geen uitzondering in Limburg; bij mijn weten hebben in Limburg alleen Maastricht, Meerssen, Beek, Gulpen en Landgraaf monumenten die herinneren aan de moord op Joodse medeburgers. Blijkbaar ontberen veel Limburgse gemeentebesturen een historisch-educatief besef dat men toch van hen zou mogen verwachten. Sittard is dus geen uitzondering.

LANDGRAAF **Hein H. Steinen**

● Market Garden

September 1994 staat ondermeer in het teken van het herdenken van de Slag om Arnhem vijftig jaar geleden. Dat dit levend wordt gehouden, vind ik een loffelijk en nobel streven maar ik mis juist dit jaar de veteranen die dienstplichtig waren in het Duitse leger. Ook zij moesten opkomen voor hun nummer en deden niets anders dan hun plicht. Het was, vooral met de eenheid van Europa voor ogen, een mooi begin geweest. Een begin dat uitmondt in een samenwerkend Europa. Na een brug te ver moet het nu worden: een brug verder, een brug naar de toekomst! Vergeten doen wij het nooit.

Opnieuw beginnen is voor iedereen moeilijk maar zekere niet onmogelijk. Sluiten wij de veteranen van onze oosterburen uit van herdenkingen, waarvan de Slag om Arnhem een mooi voorbeeld is, dan slaan wij de plank finaal mis met het streven naar een Verenigd Europa. Dan zijn de grenzen alleen open wanneer het ons uitkomt.

HEERLEN **K. van Eijbergen**

● Asielzoekers

Hierbij wil ik reageren op het artikel '300 asielzoekers onderdak in Landgraaf' in de krant van 16.09.'94. Wie betaalt dat toch? Toch niet de staat! Nee, wij Nederlanders betalen hiervoor. En wat doet het kabinet in Den Haag? Korten en nog eens korten, op de wao, aow, ww, rww, de ziektekosten enzovoorts. En alles wordt maar duurder. We kunnen onze eigen mensen niet eens huisvesten, maar wel duizenden asielzoekers en ze kleding en geld geven. Als ze naar een popconcert gaan krijgen ze korting. Wij hoeven niet te komen voor een dubbeltje, laat staan een appartement! Jullie hebben genoeg, is het antwoord. Maar zij hebben het beter in een vreemd land, dan wij in ons eigen land.

Vraagt u zich nog af waar racisme vandaan komt. Denkt u dat de jeugd zich hier niets van aantrekt? Nou ik denk dat ze dit niet pikken. En wat denkt u van de ouderen, die alles hebben opgebouwd. Er is geen enkel ander land dat zo'n fatsoenlijke regelingen, rww, ww, aow etc. heeft dank zij de ouderen. Maar het geen opgebouwd is, gespaard, is ondertussen allemaal uitgegeven aan de huisvesting van asielzoekers. Nu wordt alles kapot gemaakt door ons paars kabinet. de regering houdt zich niet aan de afspraak, zoals de Silicosewet van de ouderen. Ze betalen een of twee mensen en dan wachten ze weer een aantal jaren. Ondertussen zijn er weer een paar mijnwerkers gestorven. Dat is volgens mij ook bezuinigen!

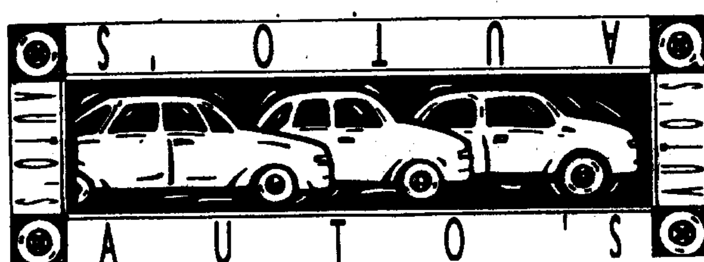
LANDGRAAF **A.H.W. Debeij**

● Probleemhonden

Naar aanleiding van het artikel over de heer J. Beckers in het LD(dd 10 september pag. 11) '70 procent van de honden slecht opgevoed' willen de erkende gedragsbegeleiders in Limburg met het onderstaande reageren. Veel mensen doen in hun jarenlange omgang met honden een grote en te respecteren ervaring op. Echter, voor het bieden van adequate hulp bij probleemgedrag is meer nodig! Noodzakelijk is dat deze ervaring wordt ondersteund door een gedegen kennis met betrekking tot het gedrag van honden en een ruim inzicht in de oorzaken van het ontstaan van probleemgedrag. Daarnaast moet men ook in staat zijn een therapie in te stellen die toegespitst is op zijn de baas en die hond. Het is maatwerk! Deze 'eisen' heeft de Nederlandse Vereniging van Instructeurs in Hondenopvoeding en -opleiding (O&O) gecombineerd in de 'Opleiding tot erkend gedragsbegeleider'. Er zijn docenten van diverse kennisgebieden aangetrokken: een dierenarts, twee biologen, een etholoog-bioloog, een allround kynoloog en een psycholoog. Deelname aan deze cursus kan slechts geschieden door personen die reeds hun sporen op kynologisch gebied verdiend hebben. Naast het gevolgd hebben van diverse opleidingen moeten ze een grote algemene kennis van honden en hun gedrag bezitten en een jarenlange instructie-ervaring kunnen aantonen. Een gezonde dosis mensenkennis is eveneens noodzakelijk.

Na deze specialistische opleiding volgt een praktijkjaar waarin ervaring opgedaan moet worden. Bij gebleken geschiktheid (die wordt getoetst) volgt een erkenning door O&O en opname in het landelijk netwerk van gedragsbegeleiders. Een uiterst gedegen aanpak die garant staat voor de best mogelijke kwaliteit en hulp. Zo is in Nederland de afgelopen jaren een netwerk ontstaan van specialisten in het herkennen van oorzaken van probleemgedrag en in het instellen van passende therapieën. Er wordt gewerkt volgens een vaste procedure. Gedragsbegeleiders gaan in de thuissituatie bij de eigenaar van de hond met het probleemgedrag kijken. Dus daar waar het probleem ook ontstaat. Er wordt een uitgebreide inventarisatie gemaakt van alle mogelijke problemen en de daarmee samenhangende oorzaken. Zo ontstaat een duidelijk beeld van oorzaak en gevolg van het probleemgedrag en kan een goede diagnose worden gesteld. Naar aanleiding daarvan wordt een therapie voorgesteld, rekening houdend met de aard en mogelijkheden van de eigenaar en de hond. Omdat het probleemgedrag zich vaak sinds langere tijd voordoet, is intensieve begeleiding en nazorg (huisbezoeken en telefonisch) noodzakelijk om te voorkomen dat de hond na kortere of langere tijd weer in het oude gedrag terugvalt. In Zuid-Limburg is een vijftal gedragsbegeleiders werkzaam. Zij zijn graag bereid verdere informatie te verstrekken.

HEERLEN **G. Dols, M. Honings, P. Hermans, M. Wouters, R. Hendriks**

Rover

ROVER

DEALER

Autobedrijf
Balt BV
Kasteellaan 1, Heerlen.
Tel. 045-72 15 41.

Renault

Te koop RENAULT 11 Electronic, alle denkbare opties o.a. sprekende boordcomp., hifi radio-cass., zeer zuinig, vr.pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-254660.

RENAULT type 5 TL, 1e lak, '86, bijz. mooi ƒ 4.950,-, elke keur. mog. 045-424128.

Goed onderh. RENAULT 11, autom., '86, 63.000 km, gunstige pr.: 045-258080.

Te koop RENAULT 5 GTS 5-drs. kl. antraciet, bwj. '86, pr. ƒ 5.250,-. Telef. 045-241828 b.g.g. 244964.

Seat

SEAT
Volkswagen Groep

DEALER

Autosport
Brouns BV
Schelsberg 175, Heerlen
Tel. 045-72 55 07.

Te k. Seat IBIZA 1.5i XL bwj. 12-'91, c.v. grijsmet. spoiler, elec. ramen, sunroof, vr.pr. ƒ 10.990,-. Parallelstr. 33 Amstenrade. 045-729890.

Te koop Seat MALAGA GLX, bwj. aug. '90, metalicblauw, 87.000 km, in uitstekende staat. Telef. 045-708232.

Suzuki

SUZUKI

DEALER

Suzuki HLM
officieel dealer
Rijksweg Zuid 212, Sittard
Tel. 046-52 12 15.

Te koop Suzuki JEEP SJ 413 bwj. '87, grijs kent Tel. 04498-57384.

ALTO GL 5-drs., bwj. 11-'88,1e eig., 25.000 échte km, ld. rood, in nw.st., pr. ƒ 8.750,-. Tel. 045-754023 na 12.00 uur.

Suzuki Swift 1.3 Sedan autom. '90; Suzuki Swift 1.0 GL 5-drs '88; Suzuki Swift 3-drs '88; Suzuki Alto 3-drs GLX Fortissimo '91. Autobedrijf BODELIER ☎ 045-441721.

Suzuki SWIFT 1.3 GL bwj. '88, 72.500 km, roodmet. i.z.g.st. div. extra's, pr. ƒ 6.400,-. 045-256847.

Te koop Suzuki VITARA, type '89, duurste uitv., geel kent., ƒ 16.750,-. Tel. 045-215873 / 210387.

Toyota

TOYOTA

DEALER

Mengelers BV
OFFICIEEL DEALER
VOOR ZUID-LIMBURG
Klasse
Occasions
Oirsbeek tel. 04492-1814
Schaesberg tel. 045-318888
Sittard tel. 046-521000

Swentibold
Officieel agent
Oude Rijksweg Noord 54,
Susteren. Tel. 04499-3300.

Toyota STARLET bwj. '83, blauw, 4-drs., ƒ 2.100,-. Tel. 045-354402.

Toyota COROLLA automaat, echt nog nieuw, 1e eig., APK, 5-'86, 80.000 km, ƒ 4.650,-. 04906-2140.

Te k. Toyota CELICA Liftback, bwj. '87, i.g.st., km.stand 65.000, met extra's. Telef. 04755-2006.

Te koop Toyota STARLET, bwj. 1985, APK 8-'95, grijsmet., i.z.g.st.,vr.pr. ƒ 5.500,-. ☎ 04748-2461.

Te koop TOYOTA MR II 2.0 GTi, bwj. '91, vr.pr. ƒ 36.000,-. Tel. 046-758214, na 17.00 uur.

Te koop Toyota COROLLA 16 XL Hatchback 16V, bwj. '88, km.st. 58.000, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 12.500,-. Tel. 045-246059.

AUTOMAAT Corolla HB, '86, APK, 65.000 km, in nw.st., ƒ 7.750,-. Tel. 046-337377.

TOYOTA Corolla 1.3 LX '87, 1e eig., ANWB mog., mooi, ƒ 6.950,-. 045-424128.

Te koop Toyota COROLLA 13 GL 12-klepper, bwj. '85, ƒ 7.500,-. Mazda 323 F 1.6 RDW gek. 15-8-'95, mooie auto, ƒ 5.250,-. 045-354605.

Te koop Toyota COROLLA 1600 XL 16 V bwj. '88, pr. ƒ 9.500,-. Inr. mog. Telef. 043-634077.

Volkswagen

Te koop GOLF GTi 16V bwj. '87, 5-drs., inr. mog. Caumerweg 70, Heerlerbaan-Heerlen.

Te koop VW GOLF GTi, grijsmet., lederen bekleding, airco, stuurbekr. etc. vr.pr. ƒ 13.500,-. Tel. 04457-3315.

Te koop VW GOLF D '83, i.z.g.st. Tel. 045-228971.

GOLF II Diesel, bwj. '85, met extra's. ☎ 045-315617. Groenstr. 209, Landgraaf.

Te k. GOLF diesel, bwj. '85, nwe. bnd., APK juni '95, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 5.950,-. Tel. 045-444520/445052.

POLO 1050, 3-drs, wit, 1988, 58.000 km, i.z.g.st., ƒ 9.000,-. Tel. 046-746263.

Te koop GOLF GLD, bwj. '81, APK 5-'95, sportvelgen, vr.pr. ƒ 1.750,-. Tel. 045-445334.

Te koop VW GOLF 1300, bwj. 3-6-'86, donkerblauw-met., i.z.g.st., vr.pr. ƒ 6.500,-. Tel. 045-421539.

Te koop GOLF cabriolet GTi bwj. '85, nieuwe banden, inruil mogelijk, ƒ 14.500,-. Tel. 045-322405.

Te k. VW CORRADO G60 USA-uitv., kl. rood, bwj. 10-'90, alle opties. ☎ 043-640179.

Weg. omstandigh. VW KEVER, bwj. '71, APK '95 ƒ 1.500,-. Tel. 046-335604.

VW GOLF CL 1.6 GLS uitvoering, bwj.'85, pr. ƒ 6.500,-. Tel. 045-331949.

GOLF diesel, grijs kent., rev. motor, bwj. '83, APK 10-'95. Tel. 045-245099.

Te koop Duitse VW GOLF GT, bwj. 12-'90, B.P.M. ƒ 2.500,-, pr. ƒ 13.000,-. Telef. 045-428803.

Weg. omst. te koop VW GOLF 1800 inj. 90 pk, bwj. '91, km.st. 45.000. Tel. 043-475358 na 12.00 uur.

VW GOLF 1.3 C, kl. wit, veel extra's, bwj. '85, ƒ 4.250,-. Tel. 045-229584 of 224967.

VW GOLF 1.6 CL, grijsmet., i.z.g.st., bwj. '85, ƒ 5.250,-. Tel. 045-229584 of 224967.

Te k. VW PASSAT stationcar, bwj. 10-'91, 62.000 km, rood. Tel. 045-413764.

Te k. POLO coupé, bwj. '87, 1e eigen., onderh.boekjes aanw., 15 inch. sportvlgn., ƒ 6.950,-. Tel. 045-464850.

Te koop GOLF '85, APK, rev. motor, 22.000 km, veel extra's, i.z.g.st. J. Petersstr. 2, Roosteren.

VW GOLF Cabrio 1.8i, wit, bwj. 1985, i.z.g.st. Jurgen Autocentrum, 045-452570.

VW GOLF Diesel CL, wit, 07-'91. Jurgen Autocentrum, 045-452570.

GOLF 1.6 CL, '87, sportwielen, 1e lak, zeer mooi, ƒ 6.950,-. Tel. 045-424128.

VW GOLF Cabrio, wit, dikke bumpers, 7 x 15 velgen, blauwe kap, 1984, nieuwstaat, inruil motor mog. Rekers Motoren Heerlen, 045-215375.

VW PASSAT Variant 1.9 CL '91, 89.000 km, nw.staat. Div. extra's, ƒ 26.500,-. Telef. 045-312044.

VW PASSAT Variant 1.8 CL, '90, blauwmetallic, achterschermschade, vraagpr. ƒ 14.750,-. Tel. 045-312044.

Te koop wegens omstandigheden VW GOLF, bwj. '81, zilvermet., APK 2-'95, t.e.a. b. Tel. 043-255773.

Te koop VW GOLF Manhattan 1.6, bwj. '89, wit, LPG, pr. n.o.t.k. Tel. 045-724542.

VW GOLF GTi, '85, 4-drs., veel acc., vr.pr. ƒ 7.950,-. ☎ 046-522322 / 518751

Volvo

VOLVO
DEALER

Autobedrijf
Volvo Klijn
De Koumen 7, Heerlen.
Tel. 045-22 00 55.

Te koop VOLVO 460 GLE september '90, groen. Tel. 04498-55946.

Te koop VOLVO 340 DL bwj. '83, i.z.g.st. motor 100% vr. pr. ƒ 2.150,-. 043-641776.

VOLVO 440 '91 in prima staat, m. of z. LPG, slechts ƒ 14.950,-. ☎ 046-512138.

Te koop VOLVO 240. owj. '85, i.z.g.st., met of zonder LPG. Tel. 045-421787.

Te k. VOLVO 340 L, APK tot 10-11-'95, i.z.g.st. pr. ƒ 4.500,-. Bel: 045-413838.

VOLVO 360 GLT 2.0 inj. 5-drs., 2-'87, wit, uitstekend onderh. 045-325598.

VOLVO 340 4-drs., bwj. '85, APK 3-5-'95, met LPG, i.z.g. st. ƒ 1.750,-. 045-323178.

VOLVO 360 GLT 2.0i, 5-versn., kl. zilver, bwj. '83, APK, ƒ 1.350,-. Tel. 045-229584 of 224967.

Diversen

Opel KADETT, '78, pr. ƒ 650,-; BMW 316 '78, ƒ 850,-; Porsche 924, vr.pr. ƒ 750,-; Mazda 323 F 1.6 GLX, bwj. '91, vr.pr. ƒ 21.000,-. Tel. 045-457901.

Autoparck Kerkrade b.v.

ANWB gekeurd

Audi 100 2.0 E marsrood nw. model	02-'92	ƒ 34.750,-
VW Passat CL diesel div. acc. 1.9	08-'92	ƒ 26.850,-
VW Passat CL diesel station Van	07-'92	ƒ 17.250,-
Peugeot 405 GLi U9 kl. zwart	03-'92	ƒ 19.250,-
Seat Ibiza CLXi 5-drs. blauwmet.	07-'92	ƒ 15.750,-
Opel Kadett stationwagen 1.7 D 5-drs	03-'91	ƒ 15.450,-
Opel Kadett 1700 D 3-drs. wit	08-'91	ƒ 14.900,-
Ford Siërra Sedan inj. + pakket rood	07-'91	ƒ 16.250,-
Renault 19 TR Chamade silver edit	11-'91	ƒ 16.950,-
Ford Scorpio 2.4i GL aut. full-opt.	07-'91	ƒ 18.750,-
Toyota Camry nieuwste mod. 2.2 XLi	12-'91	ƒ 22.900,-
BMW 318i Touring autom. uitm. cond.	06-'90	ƒ 27.500,-
Ford Orion 1600i signaalrood	05-'90	ƒ 12.250,-
Scorpio Sedan CL 5-bak v. acc. 2.4i	09-'90	ƒ 16.750,-
Nissan Sunny 1400 LX speciaal 4-drs	09-'90	ƒ 14.500,-
Mazda 626 4-drs. DX 1800	10-'90	ƒ 13.900,-
Opel Omega 2.0i kl. zw.met. alle extra's	05-'90	ƒ 16.750,-
Opel Kadett 4-drs. 1400i Sedan	06-'90	ƒ 13.900,-
Suzuki motor GS 500E 3.800 km	02-'90	ƒ 6.500,-
VW Golf 3-drs. CL U9	04-'90	ƒ 13.900,-
Citroën BX kat. signaalrood	05-'89	ƒ 8.950,-
Ford Siërra CL 5-drs. HB kl. zwart	02-'89	ƒ 11.850,-
Ford Scorpio 2.0i CL aut. 5-drs	01-'89	ƒ 12.900,-
Fiat Panda 750 CL White	03-'89	ƒ 6.500,-
Nissan Sunny 13 station bestel VAN	09-'89	ƒ 6.850,-
Opel Kadett Sedan 1600i	07-'89	ƒ 12.750,-
Toyota Corolla 1600 GT 16V 16S sport	06-'89	ƒ 16.950,-
VW Golf 1800i autom. GTi-pakket	03-'89	ƒ 16.750,-
Fiat Uno 45 S champ. blauwmet.	10-'88	ƒ 8.750,-
Fiat Uno 75 IE kat. signaalrood	08-'87	ƒ 6.950,-
Mercedes 190 diesel antr.met.	11-'87	ƒ 16.900,-
Peugeot 305 1400 GL stationwagen	07-'87	ƒ 6.950,-
Toyota Corolla 1300 SLX Liftback rood	12-'87	ƒ 9.750,-
Ford Siërra 2.0 Laser coupé	10-'86	ƒ 5.950,-
Ford Escort 1400 CL	10-'86	ƒ 6.950,-
Ford Escort 1400 Ghia	12-'86	ƒ 6.950,-
Citroën Visa Sport GTi	08-'85	ƒ 5.250,-
Nissan Sunny 1300 4-drs. zilver	11-'85	ƒ 4.250,-
Toyota Starlet 1000 supercconditie	08-'85	ƒ 6.750,-
VW Golf diesel.mooie auto	04-'83	ƒ 4.250,-
Ford Orion GL 1300 blauw	11-'83	ƒ 2.750,-
Matra Murena 2.2 Sport supermooi	08-'82	ƒ 13.750,-
Toyota Celica cabriolet rood	03-'82	ƒ 6.750,-
Daf 400 bestelbus diesel wit	06-'89	ƒ 8.950,-

ANWB autogarantplan

Autoparck Kerkrade b.v.

Inruil, financiering, onderhoud, keuringen.
Locht 44, Kerkrade. Tel. 045-426424.

Eenmalig aanbod van Autobedrijf Jasper b.v.

1 jaar gratis rijden

in een Leeuwenkeur geselecteerde auto

U leest het goed: wie bij ons voor 25 september een gebruikte auto koopt van ƒ 12.500,- of meer krijgt 1 jaar garantie gratis + 1 jaar onderhoud gratis (max. 20.000 km). Keuze uit 65 auto's. Donderdagavond koopavond. Inruil en zeer gunstige financieringen (6.9% eff.) mogelijk. Kom snel langs bij

Autobedr. Jasper b.v.

off. Peugeot dealer
Windraak 29, 6153 AC Munstergeleen. Tel. 046-521944.

AUTOBEDRIJF TON QUADFLIEG

v.a. ƒ 10.000,-
2 jaar garantie
Vergelijk prijs/
kwaliteit in 1000
m2 showroom

TERREINAUTO'S + COMBIES
Daih. Feroza sportrack '93
VW Passat Variant '91
VW Transporter 2.0 '89
Ford Escort 1.6 CLX Clip '93
Lada 1500 GL '89
Mercedes 190D '84
DIESELS
Mercedes 190 zeer mooi '89
Seat Ibiza GL D '86
Daih. Charade '89
Daih. Charade '85
VW Golf '84

AUTOMATEN
Daih. Charade TS '88
Daih. Charade 1.3i '89
Toyota Corolla 1.3 '86
Hyundai Pony '88
Opel Omega 2.4i '89
ANWB GEKEURD
Alfa Twin Spark 75 '91
Alfa 33 Twin Spark '90
Alfa Romeo 75 2.0 '86
Audi 80 1.8S '89
Audi 100 2.3E '91
Citroën AX Sport '87
Citroën BX 1.4 '85
BMW 323i '83
Daih. Charade 1.3i Sport '92
Fiat Panda 34 '86
Ford Esc. 14CL 5-drs '87
Ford Escort Sport '88
Ford Siërra 2.0 Azur '91
Ford Scorpio 2.0 GL '86
Ford Escort '85
Mondeo 1.6i GLX 16V '93
Ford Orion 1.4 CL '91
Ford Siërra 2.0 '87
Honda Civic Sedan '88
Honda Civic 15i GL t.'91
Mazda 323 hatchb. '87
Mitsubishi Colt Sport '86
Nissan Micra S Sport '91
Nissan Micra 1.0S '86
Nissan Primera 1.6 LX '91
Opel GT 2.3i '69
Opel Kadett 1.8 GTi '88
Opel Kadett 1.3 '85
Kadett 1.3S GSi Look '85
Opel Kadett 1.3 S Club '88
Opel Kadett 1.8 GTi Sed. '88
Opel Corsa 1.3S '89
Peugeot 106 1100 XN '91
Peugeot 309 XE '88
Peugeot 405 GR '88
Renault 11 TL Broadway '86
Suzuki Alto '88/'89
Suzuki Swift '88
Toyota Starlet 1.2 GL '85
Toyoya Corolla Sport '87
Volvo 360 GL '87
Volvo 340 DL '87
VW Golf 1.6 S 5-drs '90
VW Polo '90
VW Golf Tour 1.6 '88
VW Passat 18i '90
VW Passat 18i '91
VW Passat 18i '86
Mitsubishi Starion XE '82
Mitsubishi Cordia '83.
Div. inruilers uitzoeken een prijs ƒ 2.250,- per stuk.
Reeweg 112, Landgraaf.
☎ 045-321810.

Stationcars

VW Passat 2.0 GT 16V rood	1990
VW Passat 1.8i GL zwart	1990
VW Passat 1.8i CL wit	1991
VW Passat 1.6 Diesel wit	1992
VW Passat 1.8i GT zwart	1988
VW Passat CL rood	1989
Ford Escort 1.4 Clipper groenmet.	1991
Ford Siërra 1.8 CL	1988
Renault Nevada GTS inj.	1990
Austin Montego Countryman	1992
Opel Kadett 1.6i rood 5-drs.	1991
Citroën BX 16 TRi rood	1988
Mazda 323 1.5 wit	1987
Ford Escort 1.6 Diesel	1985
VW Passat Diesel	1983
Nissan Sunny Florida D.	1988
VW Polo Fox grijs	1989
VW Polo wit	1987
Renault 5 Expresse Bestel rood	1990

Autobedrijf Ad van Neer, Zandweg 160, Heerlen.
Tel. 045-416023. Inr. financ. garantie ANWB mog.

Excellent Cars

Citroën AX First Class zwartmet. alu-velgen 20.000 km. 1e eigen. '93; Ford Siërra 1.8 alu-velgen alarm-install. enz. '85; Ford Siërra 1.8 grijsmet. zeer mooie auto '88; Ford Fiësta XR2 zwart zeer sportief '86; Mercedes 190E 2.0 rood div. extra's uniek mooi '84; Opel Kadett Combi 1.3i div. extra's '89; Opel Omega 2.0i champagnemet. als nieuw 1e eigen. onderh.boekje aanw. 79.000 km. '90; Opel Kadett 1.3 '83 autom. koopje! ƒ 1.750,-; Peugeot 205 XT 1.4 schuifd., radio enz. '86; Peugeot 605 SV 6 cyl. ABS alle extra's '90; Toyota Carina II 1.6 liftback DX '85; VW Polo zeer zuinig rood '84; Ford Mustang zeer apart; Opel Kadett 1.3 S '85 2x; Opel Rekord 2.0i Berlina autom. c.v. tempomaat etc. '84; VW Golf diesel autom. stuurbekr. '86; Citroën BX Leader '87. Diverse inruilers. Hoek Kaalheidersteenweg/ Burg. Franssenstr. 2A, Kerkrade, 300 mtr. van Polfie-buro. Tel. 045-423841.

LUCAR Automobielen Kerkrade. Duizenden guldens onder dagwaarde, volle garantie! Alle keuringen. Meeste auto's 1e eigenaar. Met beurtenboekjes. Oa. Honda CRX 16 V '92 zwart; Honda CRX '89 rood; VW Corado '90 G 60 rood; BMW 318i '92 zwart; 318i '90 zwart; 318i '88 brons; 320i autom.; Golf GTi 16V '88 zwart; Golf GTi '88 zwart 3x vanaf ƒ 10.750,-; Peugeot 205 GTI 2x '90/'88/'87 vanaf ƒ 9.750,-; Jeep Daihatsu Feroza '93 alle acces.; Jeep Nissan Patrol '90/'88; Escort XR3i 3x '80/'90 zwart vanaf ƒ 9.750,-; Escort Cabrio XR3i '88/'90; Mercedes 190 D '88 antraciet; 190 D '89 zilver; 190 E 3x vanaf ƒ 13.750,-; Toyota Corolla 3x '88/'91 vanaf ƒ 8.750,-; Nissan Primera '91; Nissan Sunny 3x '87/'92 vanaf ƒ 6.750,-; Fiësta '86/'92; Fiat Uno 3x '88/'90 vanaf ƒ 6.750,-; Seat nieuw type vanaf ƒ 4.750,-; VW Passat '89 Combi; VW Golf Turbo Diesel '87/'90 ƒ 10.750,-; Opel Kadett GSi 2.0 '88/'90; Volvo 740 GL Combi Diesel type '90; Renault Clio '93 Diesel; Mazda 323 F '91; Mazda 323i '89; Mazda 626 '91 5-drs.; Mercedes 300 E; Mercedes 230 E '89; Ford Transit '90, rood nieuw type 9-persoons; Siërra 3x '88/'92 vanaf ƒ 7.750,-; Scorpio '91/'88 vanaf ƒ 12.750,-; Toyota Celica '90 zwart; Porsche 911 SC '80; Porsche 924 '84 rood ƒ 8.750,-. Diverse inruilauto's vanaf ƒ 750,-. APK keuringsstation. Inkoop à contant. Lucar, Holzstr. 67, Kerkrade. Tel. 045-456963.

SPORTIEVE Occasions: Opel Kadett 2000 GSi cabriolet '87, rood; Porsche 911 SC 3.0 '82, alle extra's; VW Passat 1800i CL '89 stationcar, rood; Honda Civic CRX Coupé 1600i 16V '88; VW Golf 1800 GTI 16V '86; VW Golf 1800 GLi cabriolet '81, div. extra's; Opel Kadett 2000 GSi '88 130 pk; Volvo 740 GL turbo diesel '88; BMW 524 turbo diesel '89, alle extra's; Peugeot 205 GTi 1.9 '88 zwart; Ford Fiësta 1100 CL '88 zwart; BMW 316 1800 cc '84; Ford Fiësta 1800 diesel '92 Cheers uitv.; Honda Civic Sedan 1400 GL 16V '90 in nw.st.; Suzuki Alto '87 rood; Yamaha FZR 600 '89 ƒ 9.950,-; Kawasaki ZX10 '88 ƒ 10.950,-. Inruil, financiering, garantie mogelijk. Marc Dassen Auto's, Nijverheidsweg 13, Heer-Maastricht, 043-614164/634302.

Off. FSO Dealer. Autobedrijf P. van DIJK & Zn. Ford Mondeo 1.6 CLX 8-'93 ƒ 32.750,-; Ford Orion 1.6 CLX '93 ƒ 24.750,-; Alfa Romeo 75 '87 ƒ 17.750,-; Fiat Uno 70 '90 ƒ 9.500,-; Fiat Panda 1000 '91 ƒ 9.750,-; Audi 100 2.3E aut. '90 ƒ 27.750,-; Audi 80 1.6 '90 en '91 v.a. ƒ 20.500,-; Audi 80 1.8 '88 ƒ 18.750,-; Peugeot 205 GTi '91 ƒ 24.750,-; Peugeot 309 1.6 GLX aut. '93 ƒ 21.750,-; Peugeot 205 1.1 GR 5-drs. '91 ƒ 17.750,-; Opel Astra 1.4 GL 5-drs. '92 ƒ 22.500,-; Kadett 1.3 5-drs '87 ƒ 9.750,-; Ford Siërra 2.0i '84 ƒ 4.750,-; Ford Siërra 1.6 Solar '93 ƒ 25.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan '92 ƒ 23.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan '89 ƒ 13.750,-; Ford Siërra 1.6 CL '87 ƒ 7.250,-; Ford Fiësta 1.1i 5-drs '93 ƒ 17.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL aut. '88 ƒ 16.750,-; Mazda 626 2.0 4-drs. '89 ƒ 11.750,-; Honda Accord 1.6 '88 ƒ 10.750,-; Renault 25 TX 2.2i '91 ƒ 23.750,-; Renault 19 Chamade '91 ƒ 14.750,-; Opel Corsa 1.2 '84 ƒ 3.750,-; Seat Ronda 1.2 '87 ƒ 3.750,-; Volvo 340 '85 ƒ 3.750,-. Inruil, financiering. Bovaggarantiebewijs. Autobedr. en APK keuringsstation. P. van Dijk & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. 045-311729.

Te k. Honda Accord 2.0 EXi '88 13 pr. ƒ 12.500,-; Opel Kadett 13 S 4-drs Sedan '87 ƒ 7.250,-; Opel Kadett 16 S GT 4-drs Sedan '88 ƒ 8.500,-; Opel Kadett combi 1.4i 3-drs '89 ƒ 10.500,-; Opel Ascona 16 S 4-drs Sedan 5-versn. '86 ƒ 4.250,-; Daihatsu Cuore 560 kg '85 ƒ 5.250,-; Fiat Panda '91 ƒ 9.250,-. Alle auto i.z.g.st. APK keuringsstation. Inkoop garantie inr. mog. Auto JANSEN, Landgraaf 045-317777 b.g.g. 313900.

Porsche 924 Targa met tax. rapp. '79; Audi 80 18E div. extr. '90; Honda Civic 1500i 4-drs Sedan '90; Honda Integra 5-drs '87; VW Scirocco 1800 GTX '85; Citroën AX 1.1i nieuw 45 km '94; VW Kever 1302 i.nw.st. '79, Opel Kadett GSi 2.0 16V 5-drs '88; Mercedes 230E 85.000 km met ANWB rapport '88; Volvo 360 GLS 2.0 '85; Mazda 626 hardtop '83; Vauxhal Cavalier, HB '79; Lancia Ypsilon 1050 '87; Fiat Tipo 1.4 DGT nov. '89; Ford Fiësta 1.1 3-drs '86; Austin Mini Magic '89; Autobedrijf HAVÉ Industriestr. 31, Sittard. 046-515195. Auto's zijn met APK en bovag garantiebewijs.

Suzuki Swift 1.3 Sedan autom. '90; Suzuki Swift 1.0 5-drs. '88; Ford Fiësta XR2 '82; Ford Escort 3-drs '82; Mazda 626 2.0 GLX diesel '91; Mazda 626 LX diesel '84; Mazda 626 2.0 GLX Hatchback '84; Seat Marbella rood '92; Renault 5 3-drs. '85; Fiat Panda 3-drs. '85; VW Golf 1300 CL '88. Autobedrijf BODELIER. ☎ 045-441721.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Audi coupé GT 5E 1e eig. '84; BMW 320i 4-drs. '84;Ford Scorpio 2.0 CL '86; BMW 316 LPG '85; Renault 11 GTD '86; Renault 9 GTD '87; 3x Ford Siërra 16L '84/'85; Toyota Celica LB 16 ST '84; Volvo 360 2.0 5-bak '85; Citroën Visa 17 RD 11-'86; Ford Escort XR3 '81; Toyota Corolla LB 1.3 DX '80; Opel Ascona 16S '82; Opel Ascona 1.9 aut. '80 ƒ 1.000,-. Inkoop, verkoop, financ. Div. inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ 045-224425. Geopend van 10-18 uur, zat.10.00-17.00 uur.

Autohandel O.K. CARS: VW Scirocco 1.8, 16V '85; VW Golf GTI '86; BMW 630 coupé '79; Opel Kadett stat. diesel '87; Opel Corsa '83; Ascona '84 1.6 LPG; Escort XR3i '84; Nissan 1.5 '85; Siërra '86; Golf 1.6 '84; Toyota Corolla LB 1.6 '84; Toyota Celica '85. Inruil,financ., garantie, bij aankoop 1x APK gratis. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. 04492-5782.

Vento 1600 GL '93; VW Golf Combi 14i '94; Opel Vectra 1.6i GLS '93; Opel Vectra 2.0i GL '92 nieuw model; Omega 2.6i combi autom. '93; Astra Combi 1.6i '92; Astra 4-drs. Sedan '93; Audi 80 2.3 E '92; Opel Corsa 5-drs. nw. model 14i '93; Astra 5-drs. 16i '92; VW Passat 1.8i bwj. '89; Vectra 2.0 GL 4-drs. '89.Garage BUISMAN, Stenen Brug 6, Landgraaf (Ind.terrein Strijthagen). ☎ 045-323800. Inruil en financiering mogelijk, 1 jaar garantie.

Te k. RENAULT 4, bwj. '79; Opel Ascona bwj. '79, beide i.g.st. Tel. 04498-51164.

Autocentrum P. VEENSTRA: Opel Kadett 1.6i 5-drs. stationcar '89 ƒ 14.900,-; Opel Kadett 1.3 S GL 3-drs. '88 ƒ 11.900,-; Opel Kadett 1.3 S LS 3-drs. '87 ƒ 9.250,-; Opel Vectra 1.8i GLS 5-drs. '90 ƒ 20.500,-; Mazda 1.8 LX 626 stationcar t.'89 ƒ 14.900,-; Mazda 626 GLX 2.0 t.'90 ƒ 15.500,-; Mazda 323 GLX 16 t.'92 ƒ 20.500,-; Mazda 323 LX '88 ƒ 10.500,-; Toyota Corolla 1.3 SLX 4-drs. '87 ƒ 8.250,-; Nissan Micra 5-drs. '89 ƒ 9.900,-; Subaru Jumbo SDX 4 cyl. '90 ƒ 10.900,-; BMW 316i Edition '90 ƒ 22.500,-; Volvo 340 GL 5-drs. '85 ƒ 4.250,-; Suzuki Swift 1.3 GL 4-drs. '92 ƒ 19.250,-; Opel Corsa 1.2 S '87 5-drs. ƒ 7.500,-; Mazda 323 LX aut. '86 ƒ 7.900,-; Ford Siërra 1.6 CL 3-drs. '85 ƒ 4.900,-. Bovaggarantie, inruil, financiering. Autocentrum P.Veenstra, Valkenburgerweg 13, Voerendaal. Tel. 045-752999.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

SUPERCARS Akerstr. N. 20a, Hoensbroek heeft voor U: Kadett 1300 GT '86; Kadett station '87; Kadett station '85; Nissan Cherry 1300 DX '85; Opel Record 2.0 S '83; Escort 1400 CL '86 en '87; Subaru Justy '87; Golf 1600 '86; Citroën AX '88; Escort '84 en '85; Opel Manta '85; Volvo 340 '85; Siërra v.a. '84 t/m '86; Alfa t. 33 '86 ƒ 4.900,-; Renault 11 '87; Fiësta '82; Datsun Cherry autom. '83. Nog diverse goedkope inruilers. Telefoon 045-222455 of 231448.

Autobedr. B. Aretz & Zn. V.O. F., St. Barbarastr. 10, Palemig Heerlen. Tel. 045-721268 biedt aan onder volledige Bovag-garantie: BMW 318i '90 Touring i.z.g. st. ƒ 25.000,-; Ford Escort 1.4i 5-bak Clipper 5-drs. '90 ƒ 16.500,-; Ford Escort 1.3 Bravo '86 5-drs. ƒ 7.750,-; Escort '83 ƒ 3.250,-; Ford Fiësta '89 nw. model ƒ 11.500,-; Opel Kadett '90 1.4i 5-bak ƒ 14.500,-; Omega '87 Diesel 5-drs. ƒ 9.750,-; Corsa '83 ƒ 3.250,-; Fiat Tipo '89 5-drs 5-bak nw.staat ƒ 12.500,-; Suzuki Alto 5-drs. '87 ƒ 7.750,-; Peugeot 309 5-drs. zeer mooi '86 ƒ 7.500,-; Kadett '88 Caravan 1.6i 5-drs. LPG trekhaak zeer mooi ƒ 12.500,-; VW Jetta '88 automaat ƒ 12.500,-; Escort '83 automaat i.z.g.st., ƒ 4.250,-. Div. inruiler v.a. ƒ 500,- tot ƒ 1.500,-. Mercedes 406 Diesel camper, kompleet ingericht '77 ƒ 13.500,-. Tevens APK keurstation, geen afspraak. Bij gr. beurt APK gratis.

Met spoed te koop gevraagd voor export, personenauto's, vracht en bestel. Hoogste prijzen. LUCAR Kerkrade. Telef. 045-456963.

Auto KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! 045-411572.

Te k. gevr. alle merken auto's. Bel. HOOGSTE prijs!!!! 045-416239 tot 21 uur open.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

DASSEN, aanhangwagens fabr., verk., verh., onderd., rep. ☎ 045-455088/452501.

Gebruikte BAGAGEWAGENS, div. maten, 30-50% korting. Venter Trailers, Wijngaardsweg 54a, Heerlen. Tel. 045-219475.

AHW en onderdelen. Venter Trailers, Wijngaardsweg 54a, Heerlen. 045-219475.

Te k. gesl. AANHANGER, afm. 2.12x1.26x1.53m., ƒ 575,-. Tel. 046-338320.

Sloopauto's

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer. ☎045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Onderdelen/acc.

Te k. SPORTVELGEN 6 spaaks, ½ jr. oud, 14 " voor Opel, VW, BMW, zonder banden, vr.pr. ƒ 500,-. Telefoon 04754-86157.

Te k. VW MOTORBLOK GTi 1600 CC, 110 PK, 5-versn. bak., tevens div. onderdelen Golf GTi. 04754-86157.

Auto onderdelen en accessoires

In- en verkoop schade-auto's

Autodemontage Deumens

Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhaken.
Haefland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-254482.
Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdags 9.00-15.00 uur.

Te koop alle ONDERDELEN van Opel Senator bwj. '84. Tel. 045-216891.

Ink./verk. goede gebr. AUTOBANDEN. Passartweg 39, Heerlen. ☎ 045-222675.

Bedrijfswagens

Interham-Bedrijfswagens

jonge, goede, gebruikte bestelwagens.
Tel. 06-52979103 of 045-229582.

Te k. TOYOTA Lite-Ace, i.st. v.nw., ƒ 8.500,-. Tel. 046-525019.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

MERCEDES MB 100, bwj. '91, km.st. 33.000, wit, verlengd, als nw., ƒ 19.000,-. Tel. 00.32.89.712421/045-410187.

Motoren en scooters

Rekers Motoren Heerlen

* op bestaande voorraad nieuwe motoren, hoge korting
* door groothandelinkoop, gebruikte motoren tegen zeer scherpe prijzen te leveren, ook uit te breiden met 3-6 mnd. Bovaggarantie. Nergens goedkoper.
* Bezoek onze occasionhal bij onze zaak
* ook voor: helmen, kleding, accessoires, onderdelen enz.
Dus bij Rekers moet u zijn. 045-215375.

Motoren

HONDA CBR 600 '91; CB 650 '80
KAWASAKI ZZR 600 '92; VN 1500 '90; GPZ 305 '86;
KZ 440 LTD '83
SUZUKI GSX 750 F '90; GSX 400 E '87; DR 250 S '83
YAMAHA FZR 600 '91; Virago 535 '92; XT 350 '90;
FJ 1200 '86; RD 350 YPVS '83; RD 250 '78.
Spronck motorservice, Valkenburg a/d Geul. ☎ 04406-15020.

Te koop MOTORBANDEN tegen scherpe prijzen. Bandenspecialist Abel, Reeweg 143, Landgraaf. ☎ 045-314027.

Een motor huur je bij Dreams MOTORVERHUUR. Jongmansweg 39, Heerlen Nrd. ☎ 045-214942 of 06-52.759767 of 045-210575.

Te k. SUZUKI GSX 750 R. Mettenstraat 12, Hoensbroek. Tel. 045-216722.

Te koop HONDA Bol d'Or 900 cc, zeer mooi, bwj. '80, vr.pr. ƒ 4.950,-. 045-210072.

YAMAHA FZR 400 RR, bwj. '92, km.st. 10.000, in nw.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-443920.

Te koop weg. omst. HONDA NX 250, bwj. '92, weinig km. Telef. 045-244279.

Te koop CBR 1000, bwj. '88, 23.000 km, nwe. banden, ƒ 6.500,-. Tel. 045-222384.

YAMAHA RD 350 YPVS, pr. n.o.t.k. Tel. 045-223907.

Te koop SUZUKI GSX 600F, bwj. '93, zeer mooi, weinig km. Tel. 04492-4768.

Te koop SUZUKI Intruder 1400, bwj. apr. '94, 800 km, i. nw.st., nw.pr. ƒ 24.000,-, pr. n.o.t.k. Telef. 046-752761.

Te koop SUZUKI GSX 1100 F bwj. '89, rood/blauw, in nw. st. pr. ƒ 10.950,-. Telef. 04493-4929.

KAWASAKI ZZR 1100, bwj. '94, blauw, 7.500 km. Tel. 04406-42254, na 13.00 uur.

Te koop KAWASAKI GPZ 750 R, bwj. '86, in perfekte staat. Tel. 04455-2361.

Te koop HONDA CBX 750 F1 (93 pk), bwj. '87, km.st. 29.000, speciale uitvoering, in nieuwstaat, vraagpr. ƒ 7.000,-, inr. Chopper e-vent. mog. Tel. 045-215393.

Te koop orig. 1x gedragen Off The Road MOTORJAS, maat 56, merk Tuareg van Hein Gericke plus bijp. handschoenen, kl. rood/ zwart/wit, ƒ 350,-. Telef. 045-726495 na 14.00 uur.

HONDA XL 600 R off the road, i.z.g.st., '84, ƒ 3.950,-. Tel. 00-32.89716802 (Ned. kenteken).

Te koop BMW ... EML zijspan ... 045-310149.

Te k. SUZUKI GSX ... rood, bwj. '91, zien ... pr. ƒ 9.500,-. 045-440...

Te koop mooie rode SAKI LTD 450 chop... '89, i.z.g.st., pr. ... 046-752384.

Te k. CROSSMO... da 250 cc bwj. '9... st., ƒ 1.750,-. 045-74...

Te k. SCOOTER ... 125 CC, aut., z.g... '88, ƒ 2.750,-. 046-33...

Te koop SUZUKI ... VS 700, bwj. '90, ... 077-516461.

(Brom)fi...

Collectie '95 van ... merken reeds te ... ren in onze ... showroom REKERS ... sum, tel. 045-252361.

Enorme korting op ... ge FIETSEN. ... Brunssum. Tel. 045-...

Groot aantal ... FIETSEN. Rekers ... sum, tel. 045-252361.

Te koop MEISJES... 7jr. 24" z.g.a.nw. ... 045-424239.

Te koop PUCH ... prijs ƒ 300,-. Te... 2539.

Div. KOGA-MIYATA ... vorraad, 1993 en ... ciale prijs. Gebruik... Ciao, snorbromm... Rekers Willemstr... len. Telef. 045-7268...

Te koop MOU... GT All terra, ak... teerd met Deore ... alu flexsten, sin... serie stuur, Onza ... flite titanium zad... ƒ 800,-. Tevens ... hanger ƒ 100,-. ... 423338.

Te koop VESPA ... '93, kleur grijs, ... vr.pr. ƒ 1.350,-. ... 214946.

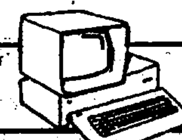
Te koop VESPA ... damesfiets met ... 04492-4963.

Te k. SNORFIETS ... lera, bwj. '93, nie... ƒ 1.350,-. ☎ 04750-...

Te koop Vespa ... '92, met sterwiel... incl. verzek. en ... Tel. 04492-3603.

Te koop Vespa ... '92, zwart/wit met ... Telef. 045-463306.

Voor Picco... zie verder pag...

Industriebond FNV wil 36-urige werkweek

[K]orter werken betalen [u]it groei produktiviteit

Van onze redactie economie

[AMST]ERDAM – De industriebond FNV zet de komende cao-[o]nderhandelingen (160 cao's, 583.000 werknemers) in met een [loonei]s van maximaal 2,25 procent en een - flexibele - 36-urige [werk]week. Daarnaast krijgen 'gezond werk' en weer aan het [werk] helpen van wao'ers prioriteit.

[Kome]nd jaar wordt het jaar van de [vol]waardigheid van het werkge[legenh]eidsbeleid. We zetten de [werkge]vers extra onder druk," zei [coör]dinator Henk Krul gisteren [bij de] toelichting op de door de [bond] vastgestelde uitgangs-[punten]. „De overgang van de 40- [naar] 38-urige werkweek is door [bedr]ijven gebruikt om 'overtol[lig vet' ui]t de organisatie te snijden en heeft veel te weinig banen opgeleverd. Zo mag het bij de overgang naar de 36 uur absoluut niet gaan."

De arbeidstijdverkorting tot 36 uur gemiddeld moet volgens het bondsbestuur in principe worden betaald uit de groei van de arbeidsproduktiviteit. Maar in sectoren en bedrijven waar dat niet kan, kan een deel van de looneis van 2,25 procent worden gebruikt om de kortere werkweek te betalen.

Krul beklemtoonde dat het niet om een uniforme looneis voor alle bedrijven gaat, maar om 'een reeks gezamenlijke uitgangspunten zoals de werkgevers die ook hebben."

De groei van de economie weerspiegelt zich volgens het bestuur van de Industriebonden FNV 'absoluut niet' in de groei van de werkgelegenheid. De bonden willen de 36-urige werkweek bereiken via 'vari-tijd', per sector en eventueel per bedrijf wisselende afspraken over Vut, deeltijd en variabele werkweken naar gelang de drukte dat vereist.

Uit een de afgelopen zomer gehouden enquête bleek tweederde van de 12.000 ondervraagde leden voor deze flexibele arbeidstijden in combinatie met atv te zijn. „Veertig procent van onze achterban is inmiddels tweeverdiener. Tijd in plaats van geld wordt een steeds belangrijker vakbondsprodukt," aldus Krul.

[Fri]tes duurder [do]or slechte [p]ieperoogst

[STEE]NDEREN – De frites [worden] komend jaar duurder en [...] Door de droge zomer [zijn] minder aardappels tot [wa]sdom gekomen dan nor-[maal].

[Te we]inig aardappels voldoen [wa]ar wat grootte betreft aan [de eis]en die patatfabrieken als [die i]n Steenderen stellen. Vol[gens dir]ecteur J. Zikken zal de [consument] ook 'een maatje klei-[ner'...]

[...] daarentegen gaat om-[dat h]et toch al slechte aardap[peloogst] werd nog eens extra [...] door de zware regenval. [De] prijs van aardappelen is [op dit] ogenblik twee keer zo [hoog a]ls in een gemiddeld jaar.

Angst om vader

● *'Wij walsen toch ook niet over u heen?' en 'Pas uw snelheid aan - denk aan mijn vader'. De teksten op spandoeken die de vakbonden van de wegwerkers gisterochtend ophingen op plaatsen waar aan de weg gewerkt wordt, laten niets aan duidelijkheid te wensen over. 'Uw begrip is onze veiligheid' is het motto van de landelijke aktie. Onlangs kwamen twee wegwerkers tijdens hun werk om het leven. Medewerkers van de bonden delen bij wegrestaurants en bij benzinestations pamfletten uit, waarin aandacht wordt gevraagd voor de veiligheid van wegwerkers. Het Korps Landelijke Politiediensten ondersteunt de actie door regelmatiger te controleren op plaatsen waar aan de weg gewerkt wordt.* Foto: GPD

Wereldbank gaat fors bezuinigen

WASHINGTON – De Wereldbank gaat de komende twee jaar in totaal 165 miljoen dollar (f 290 miljoen) bezuinigen op de kosten. De bank komt daarmee tegemoet aan kritiek dat de organisatie te veel 'vet' heeft en in afgeslankte vorm dezelfde taken zou kunnen uitvoeren.

De president van de Wereldbank, Lewis Preston, heeft de vice-presidenten die verantwoordelijk zijn voor de kredietverlening aan de afzonderlijke regio's in de wereld, gevraagd hun administratieve begrotingen voor het op 1 juli 1995 beginnende financiële jaar met 5 procent te verlagen. Het jaar daarop moet er nog eens 5 procent af. Ondersteunende diensten, zoals de onderzoeksafdeling, moeten zelfs 6,5 procent terug.

In de afgelopen drie jaar is de totale begroting met maar liefst 32 procent opgelopen tot 1,4 miljard dollar (f 2,45 miljard). Een woordvoerder van de Wereldbank wijst erop dat dat voor een deel is te verklaren door de toetreding van de vroegere communistische landen. Om die staten te kunnen steunen, moest de bank nieuwe kantoren openen en extra personeel in dienst nemen.

Het wordt aan de vice-presidenten zelf overgelaten om te bepalen waar wordt gesnoeid. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren op het aantal werknemers, de reiskosten of de aankoop van apparatuur. Er werken op het ogenblik ruim 6300 mensen bij de bank, die uitstekend worden betaald.

De kritiek op de hoge kosten komt vooral van de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, Canada en Australië, maar volgens de woordvoerder van de Wereldbank heeft Preston zijn besluit niet genomen onder druk van bepaalde landen. Preston zou ervan overtuigd zijn dat de bank kan bezuinigen zonder nadelige gevolgen voor de financiële hulp aan de ontwikkelingslanden.

ABN/Amro concentreert verzekeringen in Zwolle

Van onze redactie economie

ZWOLLE/ROTTERDAM – Het bankconcern ABN/Amro heeft Zwolle uitverkoren als nieuwe vestigingsplaats voor alle verzekeringsactiviteiten. Dat betekent niet alleen dat de Zwolse vestiging (met 350 personeelsleden) in volle omvang blijft voortbestaan, maar dat er nog eens 250 collega's vanuit Rotterdam zullen bijkomen.

Gistermiddag zijn de personeelsleden van de vestigingen in de beide plaatsen op de hoogte gebracht van het 'voorlopige voornemen' van de bankdirectie. Als ondernemingsraad en vakbonden definitief akkoord gaan, zou de verhuizing op zijn vroegst in 1995 zijn beslag kunnen krijgen.

Het is nog niet bekend hoe de Rotterdammers op de verhuisplannen van het bedrijf hebben gereageerd. De bank maakte in 1991 al plannen bekend voor een 'efficiënte integratie' van de verzekeringsactiviteiten. Als mogelijke vestigingsplaatsen werden Zwolle, Amsterdam, Rotterdam en Amersfoort genoemd. Uiteindelijk bleven Zwolle en Rotterdam in de onderlinge race over. Dat uiteindelijk voor de Overijsselse hoofdstad is gekozen heeft te maken met de 'redelijk centrale ligging' in het gebied, zegt ABN/Amro -woordvoerder Jules Prast vanuit Rotterdam: „Er is ook een getalsmatige reden: je hoeft nu maar 250 mensen te laten verhuizen en geen 350. Bovendien is de huisvesting gemakkelijker te realiseren dan in de al overbelaste randstad".

De FNV-Dienstenbond vreest dat de operatie gepaard zal gaan met een 'aanzienlijke kostenbesparing', waardoor sommige personeelsleden in een gevaarlijke hoek komen te zitten. „Naar onze schatting zijn er straks zo'n vijftig functies die 'dubbel' zijn: sommige leidinggevende functies, bewakingsmensen, kantine-personeel, postkamermedewerkers, enzovoort", aldus een woordvoerder. Inmiddels heeft de bankdirectie eergisteren wel de handtekening gezet onder een sociaal plan, waarin is afgesproken dat er geen gedwongen ontslagen zullen vallen bij het bundelen van de activiteiten.

400 banen weg bij Digital

UTRECHT – Het automatiseringsbedrijf Digital Nederland schrapt bijna 400 van de 2500 banen. Voor ongeveer 200 werknemers dreigt gedwongen ontslag. Het overige verlies aan arbeidsplaatsen wil Digital opvangen via natuurlijk verloop en door het afstoten van onrendabele bedrijfsonderdelen, (verkoop en marketing). Dat heeft Digital gisteren aan de bonden meegedeeld. Het banenverlies treft de vestigingen in Apeldoorn en Utrecht.

[Pr]octer & Gamble: gevreesd en bewonderd

DOOR PEET VOGELS

[DEN H]AAG – Procter & Gamble [kr]eeg naamsbekendheid in [Nederla]nd door de felle aanval die [het bed]rijf lanceerde tegen Omo [Power,]het wasmiddel van concur[rent Un]ilever. De aanval, compleet [met fot]o's van kapotgewassen kle[ding vo]or de pers, veroorzaakte gro[te ops]chudding in Nederland. [Velen] van P&G waren minder [verbaasd], het Amerikaanse concern [heeft ee]n reputatie op te houden als [ee]n agressieve concurrentie. [Inm]iddels heeft P&G ook een [rechtsza]ak aangespannen tegen [Unilev]er, de producent van Libe[ro].

[P&G wer]d in 1837 opgericht door [de zake]nman William Procter en [J]ames Gamble in Cincinatti. [Het wer]d groot in de VS met de Ivory-zeep, een zeepstuk dat blijft drijven in water. De zeepsuccessen legden de basis voor een wereldwijd opererend concern met een omzet van ruim 50 miljard gulden. In Nederland is P&G bekend van de wasmiddelen Ariel, Dreft en Dash, de Pampers luiers en Always maandverband, de shampoos Vidal Sassoon, Wash & Go en Head & Shoulders en de cosmetica van Oil of Ulay, Clearasil, Insignia en Old Spice. Ook Vicks, Blend-a-med tandpasta en Kukident voor het kunstgebit komen uit de P&G-fabrieken.

P&G is altijd een van de beurslievelingen geweest op Wall Street en een voorbeeld voor studenten van een goed geleid succesvol bedrijf. Op een paar kleine inzinkingen na heeft P&G jaarlijks een winststijging kunnen rapporteren en al 37 jaar op rij betaalt het bedrijf een hoger dividend dan het jaar daarvoor. De stijging van de beurskoers van P&G versloeg de beursindex Dow Jones dan ook ruim.

Vooral in de VS heeft P&G een machtige positie. Ongeveer 98 procent van de huishoudens heeft een of meer P&G-produkten in huis. In vrijwel elke produktcategorie waar het bedrijf in opereert, is het marktleider of nummer twee. In de rest van de wereld is P&G nog steeds bezig een dominante positie op te bouwen. P&G was relatief laat met het uitbouwen van de markten buiten de VS. Aan het begin van de jaren zestig werd nog 99 procent van de omzet in de VS gehaald.

Het succes van P&G wordt algemeen toegeschreven aan de goede produkten en goede marketing. Tot het begin van de jaren tachtig maakte P&G vaak produkten die kwalitatief niet door de concurrentie waren te evenaren. Geen enkel ander bedrijf voor „consumentenprodukten geeft zoveel geld uit aan reclame als P&G. Bovendien wordt de consument bij P&G helemaal ontleed voor een produkt op de markt wordt gebracht. Stapels marktonderzoeken en consumententests gaan aan de introductie van een nieuw produkt vooraf. Elk detail, zoals de kleur van een etiket, wordt tot op het hoogste niveau besproken voor het wordt goedgekeurd. Als het produkt gelanceerd wordt, zorgt een enorme advertentiecampagne ervoor dat het produkt snel bij iedereen bekend wordt.

Een agressieve manier van werken is ook een handelsmerk van P&G en algemeen wordt dit gezien als een van de succesfactoren bij het verslaan van de concurrentie. Unilever kan er inmiddels van meepraten in Europa.

beurs

[Effec]tenn[ieuws]

[AMSTER]DAM – Gunstig inflatie[cijfers uit] Duitsland legde gisteren [de basis v]oor een vriendelijke stem[ming op d]e Amsterdamse effecten-[beurs. Z]owel aandelen- en obligatie-[noteri]ngen over een breed front [hoger.]Uitschieters waren de ver[zeker]aars. De Amsterdamse [inde]x steeg 2,25 punten op [...].

[...]delijk weer eens wat te [...] een handelaar [...]eindelijk los te zijn van [...]. Hoewel de koersen [...] stegen bleef de omzet [laag. I]n totaal werd vrijdag voor [...] in effecten gehandeld, [waarvan s]lechts f 771 miljoen in [aandelen].

[Aan]leiding tot de vriendelij[ke stemm]ing vormden beter dan [verwachte] inflatiecijfers uit de twee [Duit]se deelstaten Baden-[Württemb]erg en Nordrhein-Westfa[len. De c]ijfers gaven voedsel aan de [hoop] dat er mogelijk ruimte [is v]oor een renteverlaging. [Gisteren] liet de president van de [Duitse cen]trale bank, Hans Tiet[meyer], voorzichtig doorscheme[ren dat de] rente op termijn mogelijk [omlaag ka]n, al zal dat naar verwach[ting] niet voor de verkiezingen [van o]ktober gebeuren.

[De rent]emarkten reageerden po[sitief. O]p Beursplein 5 stegen [obligat]iën met een looptijd van [ge]middeld zo'n vier dub[beltjes in] koers, terwijl voor dertig[jarige leni]ngen ruim een vol pro[centpunt werd] aantrok.

[Met het] op een eventuele renteda[ling] bloeide de aandelenmarkt vleu[gen. Vooral]name de financiële waar[den pr]ofiteerden volop. Aegon [klom] f 3,30 op f 101,50. Fortis [A]MEV, de Nederlandse moeder[maatsch]appij van bank-verzekeraar [...], klom f 1,60 op f 72,30. Voor [ING] bleef de winst beperkt [tot dubb]eltjes op f 58,30, terwijl [...] kwartjes meepikte op f [...]. [Buiten] de financiële waarden [werd K]NP BT gezien fors gehandeld.

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	58,00	58,30
ABN Amro A.in F.	82,50	82,60
ABN Amro L.Gr.F.	182,50	182,40
ABN Amro Obl.Grf.	198,50	198,70
Aegon	98,20	101,50
Ahold	48,40	49,20
Akzo Nobel	203,50	206,80
Alrenta	228,30	229,00
Bols Wes. c.	33,90	33,50
CSM cert.	66,30	67,50
Dordtsche Petr.	190,90	192,30
DSM	150,30	151,70
Elsevier	159,80	161,50
Fokker cert.	15,80	15,60
Fortis Amev cert.	70,70	72,30
Gist-Broc. cert.	43,80	44,80
Heineken	238,00	228,80
Hagemeyer Hold.	214,50	215,40
Hoogovens nrc	76,50	76,40
Hunter Douglas	76,00	77,00
ING c.	75,20	75,70
KLM	47,30	47,40
Kon. KNP BT	50,80	50,90
Kon. Olie	184,60	186,10
KPN	52,80	53,00
Nedlloyd	59,10	59,60
Océ-v.d.Gr.	70,00	70,80
Pakhoed cert.	47,90	48,10
Philips	54,20	55,10
Polygram	75,50	75,10
Postb.Beleggf.	57,20	57,20
RG Florente F.	128,50	128,50
Robeco	114,20	114,50
Rodamco	51,30	51,10
Rolinco	117,20	117,50
Rorento	82,20	82,30
Stork	46,00	45,20
Unilever cert.	193,80	193,90
Van Ommeren nrc	46,40	46,70
Ver.Bezit VNU	194,10	194,40
Wolters-Kluwer	120,30	118,00

Avondkoersen Amsterdam

AEGON 101,00 (101,50)
ING 75,50 (75,70)
Kon. Olie 186,00-186,10 (186,10)

Binnenl. aandelen		
Aalberts Ind	84,50a	84,00
ABN AmroHld.prf.c.	6,16	6,18
ABN Amro pref.	57,00	57,50
ACF-Holding c.	38,30	37,50
Ahrend Groep c.	166,20	166,50
Asd Options Tr.	21,50	21,80
Asd. Rubber	2,70	2,70
Ant. Verff.	401,00b	–
Atag Hold. cert.	129,00	129,00
Athlon Groep	72,00	72,00
Athlon Groep nrc	69,50	69,50
Aut.Ind.R'dam	117,00b	116,50
Ballast Nedam c.	75,80	76,00
BAM Groep	114,00	113,00
Batenburg	142,00	142,00
Beers	185,00a	185,00a
Begemann Groep	35,50	36,00
Belindo	282,00	280,00
Blydenst.-Will.	27,00	27,00
Boer De Winkelb.	70,00	70,00
Borsumy Wehry	27,90	27,90
Boskalis cert.	39,00	38,00
Braat Beheer	24,50	25,00
Breevast	9,20	9,00
Burgman-Heybroek	1390,00	1390,00
Calvé-Delft pref	850,00	850,00
Calvé-Delft cert.	1356,00	1356,00
Cap-Volmac	21,80	22,70
Ceteco Hold.	46,20	45,60
Cindu Intern.	104,00	104,00
Claimindo	286,00	280,00
Content Beheer	28,70	28,30
Credit LBN	42,80	39,30
Crown v.G. cert.	135,50a	135,00
CSM	66,60	66,60
Delft Instrum.	24,00	24,20
Dorp-Groep	35,00	35,00
Draka Holding	42,20	42,20
Econosto	22,40e	22,90
EMBA	280,00	–
Eriks Holding	117,00	117,00
Flexovit Int.	83,50	83,50
Frans Maas cert.	53,70	53,70
Fugro cert.	33,10	33,00
Gamma Holding	89,10	89,10
Gamma pref.	6,00	6,00
Garzarelli $	10,50	–
Getronics	55,10	55,00
Geveke	32,50	32,70
Giessen-de N.	56,80	57,20
Goudsmit	30,00	30,00
Grolsch cert.	51,60	52,00f
GTI-Holding	167,50	167,50
Hagemeyer	134,30	134,30
HAL Trust B	16,10	16,10
HAL Trust Unit	15,90	16,00
HBG	297,00	297,00
Hes Beheer c.	19,90	19,90
Heijmans	58,50	57,50
Hoek's Mach.	78,80	78,80
Holl. Colours	83,00	83,00
Holl.Sea S.	0,41	0,41f
Holl. Ind. Mij	69,00	69,00
Hoop Eff.bank	7,60	7,60
Hunter D.pref.	1,80e	–
IHC Caland	43,20	43,00
Internat.Muell.	92,00	92,50
ING	7,25	7,25
Kas-Associatie	63,50	63,50
Kempen & Co	13,60	13,60
Klene Holding	140,00	140,00
Kondor Wessels	45,30	46,50
KBB	107,10	107,00
Kon.KNP BT c.pref.	7,75	7,70
Kon. Sphinx	53,50	53,50
Koppelpoort	416,00	416,00
Krasnapolsky	149,50	149,50
Landré & Gl.	47,50	47,50
Macintosh	45,00	44,80
Maxwell Petr.	186,00	186,00
Moeara Enim	1640,00	1630,00
M.Enim OB-cert.	85,00	85,00
Moolen Holding	45,50	45,00
Mulder Boskoop	34,00	34,00
Multihouse	2,10	–
Naeff	440,00	–
NAGRON	93,50a	93,50a
Nat. Inv. Bank	129,80	128,50
NBM-Amstelland	16,80	17,10
NEDAP	61,00	61,00
Nedcon Groep	35,20	35,00
NKF Holding	219,00	217,50
Ned.Part.Mij	51,50	51,50
Ned.Springst.	6460,00	6450,00
Norit	[illegible]	[illegible]
Nutricia VB cert.	[illegible]	[illegible]
Nijv.-Ten Cate	[illegible]	[illegible]
OPG cert.	[illegible]	[illegible]
Ogeo Bank cert.	[illegible]	[illegible]
OTRA	[illegible]	[illegible]
Philips Electr.'s	[illegible]	[illegible]
Pirelli Tyre	[illegible]	[illegible]
Polynorm	[illegible]	[illegible]
Porc. Fles	[illegible]	[illegible]
Randstad	[illegible]	[illegible]
Reesink	[illegible]	[illegible]
Rothmans Int.	[illegible]	[illegible]
Roto Smeets Boer	[illegible]	[illegible]
Samas Groep	[illegible]	[illegible]
Sarakreek	[illegible]	[illegible]
Schuitema	[illegible]	[illegible]
Schuttersveld	[illegible]	[illegible]
Smit Intern.	[illegible]	[illegible]
St.Bankiers c.	[illegible]	[illegible]
Stad Rotterdam c.	[illegible]	[illegible]
Telegraaf De	[illegible]	[illegible]
Textielgr.Twente	[illegible]	[illegible]
Tulip Computers	[illegible]	[illegible]
Tw.Kabel Holding	[illegible]	[illegible]
Ubbink	[illegible]	[illegible]
Union	[illegible]	[illegible]
Vereenigde Glas	[illegible]	[illegible]
Volker Stevin	[illegible]	[illegible]
Vredestein	[illegible]	[illegible]
Wegener	[illegible]	[illegible]
West Invest F.	[illegible]	[illegible]
West Inv.F. wb	[illegible]	[illegible]
Wolters Kluwer	[illegible]	[illegible]
Wyers	[illegible]	[illegible]

Beleggingsinstellingen		
ABN Amro Aand.F.	[illegible]	[illegible]
ABN Amro Amer.F.	[illegible]	[illegible]
ABN Amro Eur.F.	[illegible]	[illegible]
ABN Amro Far E.F.	[illegible]	[illegible]
ABN Amro Neth.F.	[illegible]	[illegible]
ABN Amro rent.div	[illegible]	[illegible]
Aegon Aandelenf.	[illegible]	[illegible]
Aegon Spaarplus	[illegible]	[illegible]
Aldollar BF $	[illegible]	[illegible]
Alg.Fondsenbez.	[illegible]	[illegible]
Alliance Fund	[illegible]	[illegible]
A'dam Eoe Ind.F.	[illegible]	[illegible]
Amvabel	[illegible]	[illegible]
Asian Cap.F.$	[illegible]	[illegible]
Asian Tigers F.$	[illegible]	[illegible]
Asian Select. F.	[illegible]	[illegible]
Austro Hung.F.	[illegible]	[illegible]
AXA Aand.Int.	[illegible]	[illegible]
AXA Obl.Ned.	[illegible]	[illegible]
Bemco RentSel.	[illegible]	[illegible]
Bever Holding	[illegible]	[illegible]
CL Aandelenfonds	[illegible]	[illegible]
CL Liq.Groeifonds	[illegible]	[illegible]
CL Obl.Dividendf.	[illegible]	[illegible]
CL Obl.Waardef.	[illegible]	[illegible]
CuMPreferent F.	106,80	106,90
Delta Lloyd Inv.	38,90	38,30
Donau Fonds	30,80	30,50e
DP America Gr.F.	35,40	35,40
EGF Investm.	162,00	161,50
EMF Rentefonds	82,20	82,20
Eng-Holl.Bel.Tr.	20,00	–
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	–
Envir.Growth F.	[illegible]	[illegible]
Esmeralda part.	[illegible]	[illegible]
Eur.Ass.Trust	[illegible]	[illegible]
EMS Growth Fund	[illegible]	[illegible]
EMS Income Fund	[illegible]	[illegible]
EMS Offsh. Fund	[illegible]	[illegible]
Euro Growth Fund	[illegible]	[illegible]
Euro Spain Fund	[illegible]	[illegible]
Far East Sel.F.	[illegible]	[illegible]
Fidelity Fund	[illegible]	[illegible]
GAF Am.Liq.F. ecu	[illegible]	[illegible]
GAF Am.Liq.F. $	[illegible]	[illegible]
GAF DM Liq.F.ecu	[illegible]	[illegible]
GAF DM Liq.F. $	[illegible]	[illegible]
GAF DM Obl.F. ecu	[illegible]	[illegible]
GAF Eng.Aandf. ecu	[illegible]	[illegible]
GAF Eng.Liqf.ecu	[illegible]	[illegible]
GAF Eur.Aandf.ecu	[illegible]	[illegible]
GAF Eur.Oblf.ecu	[illegible]	[illegible]
GAF Gl.Managf.ecu	[illegible]	[illegible]
GAF Jap.Aandf.ecu	[illegible]	[illegible]
GAF Jap.Liqf.ecu	[illegible]	[illegible]
GAF Jap.Oblf.ecu	[illegible]	[illegible]
GAF N.Am. Aandf.ecu	[illegible]	[illegible]
GAF V.Oost.Aandf.ecu	[illegible]	[illegible]
GAF.Bfr.Liq.F. bfr	[illegible]	[illegible]
Gim Global	[illegible]	[illegible]
Groeigarant	[illegible]	[illegible]
Holland Fund	[illegible]	[illegible]
Holl.Eur.Fund	[illegible]	[illegible]
Holl. Obl.Fonds	[illegible]	[illegible]
Holl. Pac. Fund	[illegible]	[illegible]
Holl. Sel.Fonds	[illegible]	[illegible]
Hooge Huys Hypf.	[illegible]	[illegible]
Hooge Huys Obl.F.	[illegible]	[illegible]
ING Bk Dutch F.	[illegible]	[illegible]
ING Bk Geldm.F.	[illegible]	[illegible]
ING Bk Glob.F.	[illegible]	[illegible]
ING Bk Obl.F.	[illegible]	[illegible]
ING Bnk Spaarf.F.	[illegible]	[illegible]
ING Bnk Vastg.F.	[illegible]	[illegible]
INB Bnk Verre Oost.	[illegible]	[illegible]
Interbonds	[illegible]	[illegible]
Intereffekt 500	[illegible]	[illegible]
Intereffekt wt	[illegible]	[illegible]
Intereffekt Yen Value	[illegible]	[illegible]
Interselekt part.	[illegible]	[illegible]
IS Himal.Fund $	[illegible]	[illegible]
Jade Fonds	[illegible]	[illegible]
Japan Fund	[illegible]	[illegible]
Jap.Ind.Alpha F.	[illegible]	[illegible]
Jap.Sect.Rat.Yen	[illegible]	[illegible]
Korea Pac.Tr. $	[illegible]	[illegible]
Latin Am.Eq.F.	[illegible]	[illegible]
Leveraged Cap	[illegible]	[illegible]
Liquirent	[illegible]	[illegible]
Mal.Capital F.$	[illegible]	[illegible]
Mees Obl.Div.F.	[illegible]	[illegible]
Mexico Income F.	[illegible]	[illegible]
Mondibel	[illegible]	[illegible]
Nat.Res.Fund	[illegible]	[illegible]
New Asia Fund	[illegible]	[illegible]
Nomura Warr. F.	[illegible]	0,26e
Obam, Belegg.	[illegible]	319,40
OAMF Rentefonds	[illegible]	11,20
Orange Fund	[illegible]	27,90
Pac.Dimensions	[illegible]	30,30
Pac.Prop.Sec.F.	[illegible]	39,00
Pierson Rente	[illegible]	127,30
Postb.Aandelenf.	[illegible]	57,60
Postb.Obl.f.	[illegible]	48,50
Postb.Verm.gr.f.	[illegible]	59,40
Rentalent Bel.	[illegible]	167,50
Rentotal NV	[illegible]	38,20
RG Aand.Mixfund	[illegible]	80,10
RG America F.	[illegible]	140,90
RG Divident F.	[illegible]	53,50
RG Europe F.	[illegible]	127,00
RG Hollands Bezit	[illegible]	97,00
RG Nettorente F.	[illegible]	105,00
RG Obl.Mixfund	[illegible]	60,90
RG Pacific F.	[illegible]	144,30
RG Rente Mixfund	[illegible]	63,40
Rodamco Bel.Ned.	[illegible]	100,00
Rodin Prop.$	[illegible]	69,00
Rolinco cum.p	[illegible]	–
Schrod.Int.Pr.F	[illegible]	29,00
Sci/Tech $	[illegible]	16,50
Suez Liq.Grf.	[illegible]	199,80
Technology Fund	[illegible]	16,30
Tokyo Pac.Hold.	[illegible]	251,20
Tolsteeg, Beleggmij	[illegible]	350,00
Trans Eur.Fund	[illegible]	89,70
Transpac F.	[illegible]	366,00
Uni-Invest	[illegible]	19,80
Unico Inv.Fund	[illegible]	69,00
Unifonds DM	[illegible]	–
Vaste Waard.Ned	[illegible]	55,10
VastNed	[illegible]	105,40
VIB NV	[illegible]	47,30
VSB Aand.F.	[illegible]	98,20
VSB Mix Fund	[illegible]	61,60
VSB Obl.Groeif.	[illegible]	107,10
VSB Rente Fonds	[illegible]	98,00
WBO Intern.	[illegible]	70,50
Wereldhave NV	[illegible]	96,70
ZOM Florida F.$	[illegible]	33,00
Zonnespectrum	[illegible]	8,75

Parallelmarkt		
ABF	[illegible]	110,00
ARTU Biologic.	[illegible]	3,70
ASN Aandelenf.	[illegible]	51,90
Austria Global	[illegible]	1217,00
AXA E&L Belegg.1	[illegible]	91,60
AXA E&L Belegg.2	[illegible]	91,90
AXA E&L Belegg.3	[illegible]	117,40
AXA E&L Belegg.4	[illegible]	85,90
AXA E&L Kap.Rente	[illegible]	117,70
Biogrond Belegg.	[illegible]	31,80
Besouw Hold.	[illegible]	10,60
Comm.Belegg.	[illegible]	85,90
Comm.Benacus F.	[illegible]	88,60
Comm.Oce F.	[illegible]	90,90
De Drie Electr.	[illegible]	14,30
Delta Ll.Dollarf.	[illegible]	53,70
Delta Lloyd ECU	[illegible]	53,90
Delta Lloyd Mix	[illegible]	72,20
Delta Lloyd Rent	[illegible]	59,50
DICO Intern.	[illegible]	68,70
EHCO KLM Kleding	[illegible]	35,50c
Free Record Shop	28,80	28,50
German City Est.	31,00	31,00
Gouda Vuurvast	70,10	70,10
Groenendijk	29,50	28,70
Helvoet Holding	28,50	28,50
Management Share	1,60a	1,60a
Ohra Aand.F.	63,30	63,30
Ohra Liq.Grf.	53,90	53,90
Ohra Obl.Df.	54,00	54,10
Ohra Obl.Grf	54,70	54,70
Ohra Onr.G.F.	60,50	60,60
Ohra Totaal F.	57,70	57,70
Pan Pac. Winkel	3,80	3,70
P & C Groep	105,00	105,00
Pie Medical	7,20	7,50f
Pitcher	45,70	45,70
Rood Testhouse	3,90	3,90
Simac Techniek	16,00	16,00
Suez Gr.Fund	50,30	50,30
VHS Onr. Mij	4,70	4,70

Parallel top-15		
Alanheri	37,30	37,30
Gelderse Pap.	72,40	72,40
Grontmij	61,80	61,60
InterView Eur.	6,50	6,50
Kühne+Heitz	37,20	36,90
LCI Comput.Gr.	3,50	3,50
Melle, van crc	114,50	114,00
Nedschroef Hold.	74,00	74,00
Neways Electr.	11,10	11,20
Ordina Beheer	21,50	21,50
Sligro Beheer	88,30	88,10
Vilenzo	43,60	43,20
Welna	48,30	48,30
Weweler	31,70	31,70
Wolff, Handelmij	61,20	61,10

Wall Street		
allied signal	34	33¾
amer.brands	34⅝	34⅝
amer.tel.tel	54⅛	54
amoco corp	58⅜	57¾
asarco inc.	32¾	34
bethl. steel	21¼	21⅜
boeing co	43⅜	42⅞
can.pacific	17¼	17¼
chevron	40⅞	41¼
chiquita	17	16⅞
chrysler	44¾	43⅝
citicorp	43½	42⅞
cons.edison	23⅜	23⅞
digit.equipm.	29	25⅞
dupont nemours	57	57⅜
eastman kodak	52⅛	52⅞
exxon corp	57⅞	57⅞
ford motor	27	26½
gen. electric	49⅛	48¾
gen. motors	48¼	46½
goodyear	33⅛	32⅛
hewlett-pack.	87¾	86¾
int. bus.mach.	69⅝	69⅛
int. tel.tel.	79⅞	80⅜
klm airlines	27⅜	27¼
mcdonnell	111¾	110⅞
merck co.	34⅞	34⅝
mobil oil	77⅞	78⅜
omega financ.	25⅜	26¼
philips	31⅜	31½
royal dutch	106⅝	107¼
sears roebuck	48¾	47⅝
sfe-south.pac.	22	22⅛
texaco inc.	59⅞	60⅝
travelers	32⅞	32⅛
united techn.	62¼	63
westinghouse	13⅞	13⅝
whitman corp	16⅞	16¾
woolworth	17⅛	17

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,670	1,790
austr.dollar	1,21	1,36
belg.frank (100)	5,28	5,58
canad.dollar	1,220	1,350
deense kroon (100)	26,90	29,40
duitse mark (100)	109,40	113,40
engelse pond	2,60	2,85
finse mark (100)	33,60	36,10
franse frank (100)	31,20	33,95
griekse dr. (100)	0,63	0,80
hongkong dlr.(100)	19,75	23,75
ierse pond	2,54	2,79
ital.lire (10.000)	10,00	11,70
jap.yen (10.000)	172,50	178,50
noorse kroon (100)	24,00	26,50
oost.schill. (100)	15,65	16,15
port.escudo (100)	0,98	1,16
spaanse pes. (100)	1,25	1,41
turkse lira (100)	0,0035	0,0065
zuid.afr.rand	0,37	0,52
zweedse kr. (100)	21,70	24,20
zwits.fr. (100)	132,25	136,75

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,73175-1,73425
antill.gulden	0,9600-0,9800
austr.dollar	1,2750-1,2850
belg.frank (100)	5,4455-5,4505
canad.dollar	1,28825-1,29075
deense kroon (100)	28,465-28,515
duitse mark (100)	112,0850-112,1150
engelse pond	2,7305-2,7355
franse frank (100)	32,755-32,805
griekse dr. (100)	0,6860-0,7860
hongk.dollar (100)	22,3050-22,5550
ierse pond	2,6925-2,7025
ital.lire (10.000)	11,085-11,135
jap.yen (10.000)	177,100-177,200
nwzeel.dollar	1,0380-1,0480
noorse kroon (100)	25,545-25,595
oostenr.sch. (100)	15,9200-15,9300
port. escudos (100)	1,0780-1,1180
spaanse pes. (100)	1,3470-1,3570
zweedse kr. (100)	23,245-23,295
zwits.frank (100)	134,955-135,005
e.c.u.	2,1360-2,1410

Indexen		
CBS-koersindex	268,10	269,70
Dow Jones-index	3831,75	-5,38
EOE-index	400,36	403,61

Optiebeurs		serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c	okt	60,00	633	0,70	0,70
abn amro	c	j96	53,50	232	9,50	9,60
abn amro	c	o97	65,00	100	5,80	6,00
aegn	c	okt	100,00	503	1,30b	3,00
aegn	c	apr	110,00	231	3,00a	3,80
ah	c	okt	45,00	328	4,30a	4,30
ah	c	okt	47,50	1729	2,00	2,00
akzo	c	okt	220,00	333	0,60	1,30
d/fl	p	okt	175,00	303	3,10	3,30
d/fl	p	nov	175,00	300	4,20	3,90b
d/fl	p	nov	180,00	300	7,00a	7,50
dsm	c	okt	120,00	256	31,30a	32,40
dsm	c	jan	150,00	300	10,00a	10,30
dsm	c	apr	190,00	606	13,00	13,50
dsm	p	jan	150,00	201	7,50	6,70a
dsm	p	apr	140,00	500	5,50a	4,50
eoe	c	okt	395,00	142	11,00	13,30
eoe	c	okt	400,00	211	7,40	9,40
eoe	c	okt	405,00	650	5,30	6,40
eoe	c	okt	410,00	362	3,10	4,30
eoe	c	okt	415,00	359	2,00	2,50
eoe	c	okt	420,00	301	1,20	1,60
eoe	c	okt	430,00	312	0,40a	0,50
eoe	c	jan	410,00	323	12,50	14,00
eoe	c	apr	410,00	149	19,20	20,50
eoe	p	okt	380,00	195	1,20	0,80
eoe	p	okt	390,00	307	2,70	1,90
eoe	p	okt	395,00	451	3,00	2,80
eoe	p	okt	400,00	571	6,00	4,30
eoe	p	okt	405,00	257	8,00	6,20
eoe	p	okt	410,00	254	12,00	9,30
eoe	p	jan	410,00	501	16,00	14,00a
fokker	c	apr	12,50	500	5,00	4,00
goud	c	nov	410,00	525	2,30	3,70
ing	c	jan	75,00	205	4,20a	4,30
ing	c	jan	90,00	370	0,60	0,50
ing	p	jan	75,00	315	2,70	2,40
klm	c	jan	47,50	215	3,80	3,90
nedl	p	okt	62,50	171	3,00b	4,30b
nut	c	feb	95,00	172	6,30	7,00
olie	c	okt	190,00	364	2,00	2,30a
olie	c	jan	190,00	336	6,00	7,30
olie	c	o98	190,00	167	28,00	30,60
olie	p	okt	185,00	104	3,30	2,00
olie	p	okt	190,00	202	6,00	5,30
phil	c	okt	55,00	231	1,30	1,70
phil	c	jan	60,00	915	1,30	1,70
phil	p	okt	55,00	329	2,00	1,50
unil	p	okt	190,00	300	2,00	1,70
x088	c	nov	–	136	0,05b	0,70a

Goud en zilver

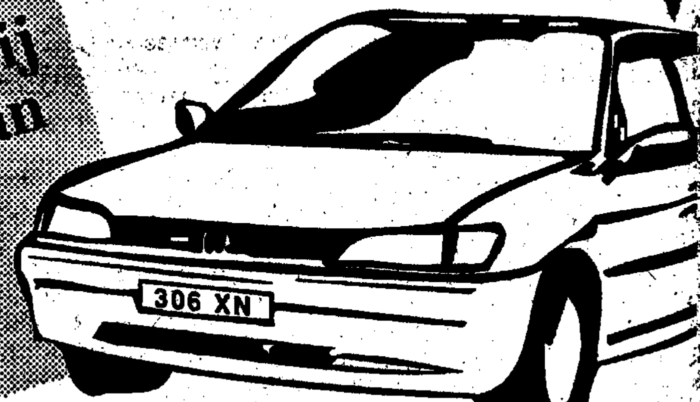
Goud onbewerkt 21,850-22,450, vorige 21,890-22,290, bewerkt 24,050 laten, vorige 23,800 laten.

Zilver onbewerkt 260-350, vorige 275-345, bewerkt 380 laten, vorige 390 laten.

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Super Limburgs Dagblad Bingo

BINGO

Vergunning voor Limburgs Dagblad Bingo is verleend door de Staatssecretaris van Justitie onder no. L.O. 940-0081-0096.94

Bingoprijswinnaars spelronde 3

S.Meevis	Hunzestraat 18	Heerlen	f 5000,-
H.Burgmeijer	Op de Keuken 46	Schinveld	f 1000,-
C.Peeters	Kempstraat 12	Brunssum	f 250,-
L.Wiegers	Hazelaar 70	Brunssum	f 250,-
T.Heitzer	Reinoudflat 16	Sittard	f 250,-
T.Leenders	Dr.Ir.Bungestraat 15	Heerlen	f 100,-
E.Rameckers	Scheelenstraat 145	Simpelveld	f 100,-
J.Habets	Amstenraderweg 107	Hoensbroek	f 100,-
P.Doornbos	Woendershof 45	Brunssum	f 100,-
I.Bindels	Vrijdagstraat 10	Heerlen	f 100,-
M.Loupias	Hoogveld 11	Roosteren	f 100,-
P.Krebbers	Krijgersberglaan 11	Landgraaf	f 100,-
E.Janssen	Bostenstraat 1	Ubachsberg	f 100,-
T.v.d.Vuurst	H.Dunantstraat 643	Brunssum	f 100,-
T.v.Kessel	Burg.Slanghenstraat 31	Hoensbroek	f 75,-
H.de Ree	Cortenbachstraat 18	Sittard	f 75,-
E.Elsbergen	Korte Maar 6	Kerkrade	f 75,-
J.Bouts	Vrangendael 153	Sittard	f 75,-
T.Janssen	Kochstraat 23	Landgraaf	f 75,-
E.v.Weersch	Lange Akker 128 A	Berg en Terblijt	f 75,-
A.Stijfs	Burg.Eussenlaan 32	Spaubeek	f 75,-
E.Lindeman	G.Terborchstraat 6	Kerkrade	f 75,-
H.Sprokkel	Tacitusstraat 7	Heerlen	f 75,-
L.Schra	Ir. de Katstraat 28	Brunssum	f 75,-
M.Jaminon	P.Schunckstraat 1284	Heerlen	f 75,-
L.Vroomen	Kerkstraat 95	Landgraaf	f 75,-
M.Soudant	Nebostraat 17	Limmel	f 75,-
F.Pluijmaekers	Hertogstraat 37	Brunssum	f 75,-
J.Janssen	Burg.Pappersweg 8	Mechelen	f 75,-
M.Schoonbrood	Kelderweg 2	Eys	f 75,-
C.Berkman	Caumerweg 35	Heerlen	f 75,-
A.Sewalt	Akerstraat 58	Brunssum	f 75,-
M.Bertel	Navelaan 94	Heerlen	f 75,-
L.Franken	Walem 6	Schin op Geul	f 50,-
M.Heli	H.Hermansstraat 6	Landgraaf	f 50,-
P.Gerards	Rimburgerweg 257	Landgraaf	f 50,-
L.v.d.Linden	J.Jongenstraat 7	Landgraaf	f 50,-
T.Otermans	Nagelbeek 74	Schinnen	f 50,-
H.Roost	Overbroekerstraat 55	Hoensbroek	f 50,-
M.Lenzen	Bostenstraat 50	Ubachsberg	f 50,-
J.Jansen	Colijnstraat 16	Heerlen	f 50,-
M.Kikken	Bocholtzerweg 1	Simpelveld	f 50,-
G.Offermans	Nazarethstraat 50	Heerlen	f 50,-
E.Conraads	Pesaken 12 A	Gulpen	f 50,-
P.Bemelmans	Burg.v.Laarstraat 19	Wylre	f 50,-
H.Hameleers	Zeskant 68	Heerlen	f 50,-
T.de Rooij	Tacitusstraat 1	Heerlen	f 50,-
J.v.Wersch	Nachtegaalstraat 8	Eys	f 50,-
A.v.d.Weegen	Heulenderstraat 57	Brunssum	f 25,-
E.Bosch	Synagogeplantsoen 32	Meerssen	f 25,-
J.Berendse	Vullingsweg 41	Heerlen	f 25,-
K.Muys	Maastrichtstraat 12	Heerlen	f 25,-
P.Gelissen	Tollensstraat 33	Heerlen	f 25,-
J.Verver	Brandstraat 29	Simpelveld	f 25,-
A.Talacko	Jerichostraat 62	Heerlen	f 25,-
H.v.d.Wouw	Paradisstraat 18	Landgraaf	f 25,-
B.Keulers	Dr.M.L.Kinglaan 145	Hoensbroek	f 25,-
E.Smeets	Jodenstraat 10	Geleen	f 25,-
J.Herings	Paradisstraat 6	Landgraaf	f 25,-
A.v.Laar	Jonkheerstraat 6	Landgraaf	f 25,-
A.Kassing	Lupinestraat 91	Kerkrade	f 25,-
J.Omloo	Millenerstraat 44	Nieuwstadt	f 25,-
M.Crombach	Pesaken 16	Gulpen	f 25,-
L.Brouns	Graafstraat 12	Nuth	f 25,-
M.v.Wissen	Dingbank 15	Klimmen	f 25,-

• *Sonja en Peter kunnen hun geluk niet op.* Foto: FRANS RADE

• *Riet Burgmeijer die de honeurs voor haar man Henk met plezier waarnam.* Foto: FRANS

Sonja Meevis droomt over winnen van hoofdprijs

'Dit is werkelijk te gek!'

HEERLEN - Dromen komen vaak niet uit, en als dat wel het geval is loopt het meestal niet goed af. Hoe anders was dat met Sonja Meevis afgelopen donderdag. Haar droom over het winnen van een leuke prijs werd beloond met VIJFDUIZEND gulden. Bingo!

Het zal je maar overkomen. Vond Sonja ook. „Te gek", bracht ze er met moeite uit en toen kwamen de waterlanders. Een paar traantjes die haar geluk onderstreepten. Echtgenoot Peter sloot zijn vrouw in de armen.

Een ware hoofdrol vervulde Tom, het zesjarig zoontje van de familie Meevis. Tom mocht afgelopen week van zijn ouders de kaarten kopen bij de winkelier en laat hij nou pardoes het juiste exemplaar uitkiezen! Vader Peter was in de wolken. „Hij mag van mij in de speelgoedwinkel gaan rondsnuffelen."

•

Sonja had bij het avondmaal een klein feestje beloofd als ze in de prijzen zou vallen. „We zullen er vanavond zeker eentje op drinken", beloofde zij. Peter werd even in de verleiding gebracht om samen met zijn vrouw een sigaret op te steken. Hij bleef sterk, want het zou jammer zijn van die twee jaar die hij doorkwam zonder nicotine.

De vijfduizend gulden wordt voor een deel besteed om de gezellige woning van Sonja en Peter in Beersdal verder te verfraaien. De kelder komt nu aan de beurt. „Ik kan het nog steeds niet geloven", verzuchtte de overgelukkige winnares met een blik op de dikke stapel bankbiljetten. Een droom die werkelijkheid werd.

Feest

„Ik was er al bang voor", glunderde Henk Burgmeijer in Brunssum. Als er vier (bingo)mensen van de krant op de stoep staan betekent dat gewoon een dikke prijs. DUIZEND gulden voor Henk die alleen thuis was. „Mijn vrouw zit op het ogenblik te vergaderen bij de gezinszorg", liet hij weten.

Een misverstand bleek late Stichting Thuiszorg Ooste Limburg. Niet over de verg want die was dik in ord meer over het feit dat toch fervente bingospeler bleek

Geen probleem overigens; werd gewoon aan Riet over in het bijzijn van haar colleg

Een gezellige boel daar bij zinszorg aan de Prinses straat. En zeker omdat dezelfde vergadering in het tje gezet werd omdat ze twintig jaar werkzaam is stichting. „Een echt feest merkte een collega fijntjes o

Henk Burgmeijer hoeft niet te zijn. Hij is de winnaar tweede prijs, ook al kreeg bloemen en de duizend guld

...ruiming fietsen

...aterdag 24 september: klok-aktie
van 8.00-12.00 uur: 40% korting
van 12.00-17.00 uur: 30% korting
...weelerspecialist Math Salden Limbricht

...BROMSCOOTER ...y met verze-... en bagagerek. ...2967.

...ede PUCH Maxi ... en res.frame, ...l. 045-227888.

...VESPA, Puch en ... Telefoon: 045-

Te k. YAMAHA 125 CC scooter type Beluga automaat, 53 km gelopen, van f 6.500,- voor f 5.500,-. Rens Janssen, Ganzeweide 54, Heerlerheide.

Te koop nieuwe RENFIETS Gazelle, verchroomd f 450,-. Tel. 045-214964.

Vakantie en Rekreatie

Caravans/tenten

"De kop is eraf..."

...itterlijk niet letterlijk, want daarvoor ...Dria caravans veel te fraai van vormgeving.
Wat wij bedoelen is een

...grandioos voordeel bij Adria.

...nu voor een bijzonder aantrekkelijke prijs ...de voorraad strekt- een ADRIA aanschaffen, ...deze zomer in de verhuur is geweest. ...egrijpt het al: de kop is van de prijs af! Reageer dus zo snel mogelijk.
Bezoek de Adria-dealer in uw regio:
...Caravanning, Trichterweg 27-29, ...Brunssum. 045-211146.
Caravan Promotie Nederland: 078-180100.

Ridderbeks

Extra veel aanbiedingen

...e grootste collectie vouwwagens van Limburg: Trigano, Europa-Camper en Tago
...el dealer van ERIBA en HOME CAR caravans.
Tevens een ruime keuze in occasions.
...aal toppers in prijs en kwaliteit! Tot ziens in ...GSBOSCH, het is beslist de moeite waard.
...baan 180. ☎ 04743-2213. lid BOVAG.

...ER=OPRUIMINGSmaand ... BECKERS SITTARD

...TINGEN op onze SHOWmodellen TENTEN: ...bungalow en pyramide-tenten, voortenten en ...caravans en campers; alleen in oktober 10-20-...% KORTING! Uitlopende modellen Caravan-voortenten tot maar liefst f 850,- korting!
...ul De laatste showmodellen van CONWAY ...UWWAGENS: nu f 850,- tot f 1.000,- korting!
...OPRUIMINGSKORTING OP DE VOORRAAD ...ENSPORTARTIKELEN zoals Gore-Tex jacks, ...en, fleece, bergschoenen, sokken, buitensport-...ged, rugzakken, slaapzakken, gletsjerbrillen, ...essen, kompassen, landkaarten, regenkleding, ...eding, bodywarmers, Coleman-artikelen enz.

...rote partij bergschoenen NU f 69,95

Ook kindermaten.
... KORTING op de overige voorradige artikelen uit onze winkel!
Kom naar Beckers in Sittard en pak dat extra oktobervoordeel!

BECKERS - SITTARD

...en tentenhal: Handelsstr. 20 en 24, Sittard.
Telef. 046-520608
(...aktie is geldig tot en met 31 oktober 1994).

...TEAU & ...ECAR

...verhuur- ...aanbieding ...en guldens ...ling. ...melen 58A, ...l. 046-615079.

Bergland CARAVANS biedt aan: door inruil verkregen enkele caravans tegen een aantrekkelijke prijs, tevens caravanstalling. Stein. 046-332458.

Te koop VOUWWAGEN 4-persoons, merk Trigano, f 1.000,-. ☎ 045-315664

TOURCARAVAN Tabbert 445 Comtesse, vaste slpkmr. en toilet met kachel, ijsk. douche, bwj. '93, luifel met reg.bewijs, f 16.500,-, moet weg. Tel. 045-323178.

Te koop HOBBY 535 T Classic bwj. '94, compl. met voortent. Tel. 045-452570.

Te koop HOBBY 520 TQM Classic, 6.85 mtr., bwj. '91, toiletruimte, ringverw., rondzit, combihorren, licht interieur, incl. voortent, f 20.500,-. Tel. 045-321062.

HOBBY Prestige 535 '90, badr., ... Brand voort. + uitbouw + wintertent. 04498-54664.

DETHLEFFS 395, eindk. '94; Hobby 350 '91; 420 '93; 440 '94; 460 '90; 495 '93; 510 '91; Burstner 340 '91; 420 '87; Caravelair 415 '91; Homecar '88. 04498-54390.

HOBBY 460 '87, '91; 455 '94; 420 '93, '94; 400 '90; 370 '90; ... Geleenstr. 45, Nieuwstadt. 04498-54664.

ATLAS stacaravans, Europa's meest verkochte. Div. showmodellen '94 met aantrekkelijke korting! Gebruikte stacaravans v.a. f 4.000,-. Nieuw! Cerdagelijkse Harwisch chalets. Camping High Chaparral Oirsbeek. 04492-2044, zondag open!

Te koop KAMPEER-UNIT met pick-up. Tel. 045-270505.

Campers

Te huur bij ...: 4-6 persoons CAMPERS v.a. f 900,- per week all-in. ☎ 045-216476 - 04492-3911.

F... 2... CAMPER bwj. ...1979, ... Tel. 04956-...

...k. ... CAMPER, ... Ford ... prijs ...786.

Sport & Spel

Te koop oud BILJART orig. grootte vr.pr. f 250,-. Tel. 045-726495 na 14.00 uur.

Bokszakken, bokshandschoenen, karate- judo- taekwondopakken en nog veel meer vechtsportartikelen. ATMEVA Vechtsport, Peterstr. 20, Munstergeleen. Tel. 046-520698.

Zeeland

Te huur div. 6-pers. CARAVANS met voortent, ideaal voor kinderen (Breskens-Domburg). 04454-81668.

Te huur in ZOUTELANDE 2 plus 4 pers. studio's. Herfstvakantie nog vrij. Telef. 01186-1547.

N-Holland

Te h. vak.won., 4 kamers in de oude binnenstad ENKHUIZEN N.-Holland aan het IJsselmeer. Bespreek op tijd! ☎ 02280-13791/02280-13988.

België

Let op!!!
Op rustige camping dichtbij La Roche, midden in de Ardennen, nabij langlauf- en skipiste's

Winterplaatsen

te huur, vanaf 1-10 tot 1-4-'95. Gunstige prijzen.
Aanbieding: gratis 5-dag menu's voor 2 pers. in ons restaurant. Voor inlichtingen: Petite Suise.
Tel. 00-32.84444030.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Duitsland

KAPELLENHOF Weingut en pension, Klotten bij Cochem aan de Mosel, 15 luxe kamers douche, wc, zeer goede keuken, h.p. 45 DM p.p. ☎ 00-49.26711261 voor inl. en vervoer 045-411668

Div. Vakantie

SNEEUWVAKANTIES
B.v. 8 dg. ski-safari Tsjechië slechts f 495,-
STEDENVAKANTIES
B.v. 5 dg. Praag f 299,-
8 dg. Praag/Wenen f 665,-
WINTERZONVAKANTIE
12 dg. C. Valencia f 695,-
9 dg. Côte d'Azur f 725,-
KERST-NIEUWJAAR
8 dg. Reuzengebergte f 595,-
7 dg. Wenen f 795,-
En nog veel meer mooie reizen in het nieuwe
Kristal
WINTERPROGRAMMA
Voor boekingen: 073-131491
Voor inform.: 04103-4500.

Zeilen/Boten

Te k. 2 SURFPLANKEN compl. voor beginners/gevord., tevens 2 surfpakken. mt. S en L. 045-270120.

(Huis)dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Boemers, maltezers, YORKS., west. w. h. terr., tekkels, Shi-Tzu's, dw. poedels. Walem 11A. Schin op Geul. 04459-1237 / 3097.

Te koop WEST-HIGHLANDWHITETERRIERS pups, moeder aanwezig. Tel. 04404-1527.

Gevraagd OPPAS voor poes, weekends en vakanties. Tel. 043-210919.

Hele leuke PUPS, 6 wkn., zowel lang- als korthartig, f 100,- p.st. 045-223488.

Te koop DUITSE HERDERPUPS met stamboom. Reeweg 100, Landgraaf. 's Morgens vóór 11.00 uur of 's avonds na 21.00 uur.

Te koop Perzische POESJES met stamboom. Tel. 046-337967.

Te koop Duitse HERDERPUPS, 9 wkn., langhaar en korthaar, met stamb., geënt en ontw. Tel. 04450-1770.

Te koop nest Mechelse HERDERS, vader Charlie, R. Willems, Roermond. Moeder: dochter Marco Janssen x bloedlijn Berkela. Rijksweg 2, Kessel-Eik. 04762-1283.

Te koop jonge Duitse HERDERPUPS met stamb. ouders HD-vrij. 04242-83025.

Te k. wegens tijdgebrek mooie zwarte X Mechelse HERDER, teef, 6½ mnd., uit goede dress. combin., vader is van Costongs uit Maastricht. Tel. 045-442762

Te koop gele BOXER, reu, f 475,-. Telef. 04764-1540.

Te koop 2-jarige donkerbruine LABRADOR met stamboom, vr.pr. f 250,-. Telef. 046-740579.

Weg. plaatsgebrek te k. Mechelse HERDER, goede waakhond, lief voor kinderen, 1 jaar, vr.pr. f 200,-. Tel. 045-429411.

Te koop nest Mechelse HERDERPUPS, ontwormd en ingeënt. ☎ 04764-81269.

Duitse Dog KENNEL van 't Geleiler Heem heeft pups te koop. Telef. 04404-1490.

Te koop BOUVIERS, blond, 8 wkn, ongecoupeerd, stamb., geënt, ontw., ouders aanw. Tel. 00-32.89702760.

Te k. jonge Engelse gladhaar FOXTERRIERS, met stamboom. Tel. 04742-2209.

Te k. BERNER-SENNENPUPS met stamb. van HD-vrije ouders + reu van 9 maanden. ☎ 08866-2483.

Te koop Mechelse HERDER, goede waakhond, lft. 14 mnd. Tel. 04755-1209.

Te koop uit gedipl. kennel PUPS van Golden Retrievers; Labradors, Maltezers; Yorkshires, teckels, keeshondjes en leuke bastaardhondjes. Met goede garantie. Lochterweg 8, Budel Schoot. 04958-91851, ook zondag.

Te k. NEWFOUNDLANDER pups, teefjes, zeer lief en zindelijk, met stamboom, ingeënt en ontwormd, uit HD-vrije ouders. 04138-77354.

Te k. Engelse SETTERPUPS met stamb., ing. ontw., tevens Gordon Setter reu, 6 mnd. Inl. 04499-2237.

Te k. BOBTAILPUPS met stamboom, ingeënt en ontwormd. Tel. 045-315878.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Rijles

ANWB Autorijleskampen

De ANWB organiseert een unieke rij-opleiding. Afhankelijk van de duur van de test, duurt de opleiding tussen de 8 en 14 dagen inclusief het CBR-examen. Meer weten bel nu de ANWB: 06-8991161.

Huishoudelijke artikelen

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten. In de Witte Hal

Met volledige garantie en service!
Koelen-vriezen-wassen-hifi-stereo-kleurenTV-video's etc. waar nieuwe, licht-beschadigde of overjarige apparaten uit de Hom-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst...

60% korting

OP = OP. Slechts enkele stuks!

Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

BLUE AIR DIEPVRIESKIST
C 120 ruimteinhoud, energiezuinig, snelvriesschakelaar, regelbare thermostaat.
GEEN f 698,- OF f 399,- MAAR:
f 299,-

ELECTROLUX KOELKAST
ER 2510 D automatische ontdooiing, 3 sterren vriesvak, verstelbare rekken, 200 liter inhoud.
GEEN f 1.048,- OF f 799,- MAAR:
f 599,-

ELECTROLUX STOFZUIGER
Z 3830 1200 watt vermogen, diverse hulpstukken, metalen zuigbuizen.
GEEN f 449,- OF f 299,- MAAR:
f 199,-

AEG WASAUTOMAAT
LAV 610, 850 toeren centrifuge, kleine wasjes, energiespaarprogramma, aparte regelbare thermostaat.
GEEN f 1.399,- OF f 1.199,- MAAR:
f 999,-

GRUNDIG KLEURENTELEVISIE
M 55-575, grootbeeld, stereo weergave, teletext, afstandsbediening, 99 kanalen.
GEEN f 1.829,- OF f 1.399,- MAAR
f 1.099,-

PIONEER MUSIC CENTER
N33 met boxen, digitale tuner met voorkeuzezenders, dubbel cassettedeck, 2x 30 watt versterker, programmeerbare compact-disc
GEEN f 1.425,- OF f 799,- MAAR
649,-

BLAUPUNKT VIDEORECORDER
RTV 240 PSW incl. afstandsbediening, 40 voorkeuzezenders, scart aansl., programmeerbaar tot 8 programma's
GEEN f 810,- OF f 699,- MAAR
f 499,-

SKANIA LUIDSPREKERBOX
120 drieweg systeem, belastbaar tot 120 watt
GEEN f 219,- OF f 159,- MAAR
f 99,-

WITTE HAL

SITTARD, Bergerweg 61-63, telef. 046-518162.
HEERLEN, Heerlerbaan 273, telef. 045-426842.
MAASTRICHT, Scharnerweg 66-70, telef. 043-633162.

IJSK. gas f 95,-; wasaut. f 175,-; diepvr. f 175,-; wasdr. f 175,-. 045-725595

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Rij-instructeur/trice

Vraag onze gratis studiegids aan.
ROC Heerlen, ☎ 045-224556 of 045-258398.

ESF Opleidingen

op 5 november a.s. start de cursus
rijkserkend basisdiploma

Beveiligingsbeambte v/m

Theorie- en praktijklessen onderwezen door vakmensen gedurende 14 weken op de zaterdagmorgen in Maastricht

Bel, geheel vrijblijvend, voor een informatiebrochure: 043-614430 of stuur een briefje naar:

ESF Division opleidingen, Pb. ..., 6201 BL Maastricht.

Bevoegd
pianodocent
geeft pianoles. Info Henri Nijsten, 045-275272.

School voor psychodrama

In nov. '94 start te Sittard de 2-jarige Basisopl. (HBO+). Heb je belangstelling? Volg in okt. de 2-daagse

Oriëntatie:

Sittard: 28-29/10 (vr/za)
Info 046-519141 (op werkdagen van 9-13 uur)

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Europaweg Zuid 346 ..., Landgraaf, telefoon 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in ...

Cursus ... EMOTIONEEL Lichaamswerk ... Roermond, ... 63. Info-avond ... 26 en ... 29 sept. Start do. 13 okt. ... Limburgiastraat 38. Info-avond ... 28 sept. Start: wo. 12 okt. Maastricht. ... 29 sept. Start ... 19.30 uur. Deze basiscursus duurt 10 weken. 1x per week van 19.30 tot 22.30 uur. Kosten: f 350,-. Opgave en informatie: School voor Body & Soul, 02156-8447, Jeanne of Helena, 00-32.89853189.

TENNIS-LERAAR in opleiding ... plaats voor M/V ... dagel. 9.00-11.00, ... 15.00 uur. 045-41...

Gezocht in deze moeilijke tijd, een leuke sympathieke meid

(25-31 jr.)
Dit steeds dingen alleen beleeft ... hier genoeg van heeft. Spreken de volgende ... laat dit dan niet aan je voorbij gaan. ... attent, romantisch, humorvol, net milieu, ... kom op, durf en schrijf een brief liefst met pasfoto ... Dan zeg ik je nu al van tevoren dat je dan zeker van me zult horen.
Br.o.nr. B-05994, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Zoek(t) u/jij een vriend(in)? Word(t) lid van de CHRISTELIJKE Korrespondentie Klub. Voor info: Postbus 392, 2130 AJ Hoofddorp.

Deutscher Kaufman, 38, 1.88 m, mit Betätigungsfeld in Vaals, sucht attraktieve, junge, holländische FRAU, bis 35. Für gemeinsame Erlebnisse während Freizeit, Hobby, Beruf und vieles mehr. Briefe mit foto und tel. nr. Br.o.nr. B-05956, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gewone vrijgezelle j.man, 34 jr. z.k.m. huiselijke VROUW, geen uitgaanstype, voor duurz. relatie, uiterl. niet belangr. Br.o.nr. B-05972, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Weduwe 50 jr. zoekt VRIENDIN om samen vrije tijd door te brengen, met wandelen, uitgaan en reizen. Br.o.nr. B-05987, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Filipijns MEISJE, 22 jaar met 2 kinderen, zoekt serieuze man tot 40 jaar. Br.o.nr. B-05978, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Vr. 28 jr. invalide en afhankelijk zkt. aardige sterke JONGEN met tel. voor vriendsch., sex niet uitgesl. Br.o.nr. B-05980, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Goeduitz. vrouw 58 jr., 1.70 m, fin. onafh. i.b.v. auto, z.k. m. nette HEER, 50-60 jr v. ser. relatie. Br. liefst m. foto en tel. Br.o.nr. B-05995, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Graag wil ik kennismaken met 'n aardige, verstandige VROUW, midd. 40, die nog vol energie de strijd in kan en een nieuw relatie wil. Een vrouw die het eigenlijk wel weet. Een vriendin om in een groeiende vriendschap oud te mogen worden. Man 50 (werkzaam) 1.77 mtr. met studerende inwonende zoon ontv. graag reaktie, altijd antwoord. Br.o.nr. B-05991, Limb. Dagbl., Postb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Voor 'n fijne VRIEND of vriendin. Kontakt Klub Limb. voor alle leeftijden + rel.vormen. Inl. Postbsu 1460, 6201 BL M'tricht.

Alleenst. HEER houdt van gezelligheid, mooie muziek, spelletjes enz. bij gelegenheid. Ben niet meer graag alleen. Dan voel ik mij eenzaam. Welke nette dame is ook niet graag alleen en voelt zich ook eenzaam. Bij overleg als het klikt, samenzijn en nog iets moois van het leven te maken. Met rijbewijs, auto is aanwezig. Br. o.nr. B-06000, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

INNA, 28 jr., 1.70m, attractief, pas 1 week in het westen, zoekt een man voor te trouwen. 045-323991 (zat. van 12.OO tot 18.00 uur).

Goeduitz. vrouw 58 jr., 1.70 m, fin. onafh. i.b.v. auto, z.k. m. nette HEER, 50-60 jr v. ser. relatie. Br. liefst m. foto en tel. Br.o.nr. B-05995, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Lieve man 31 jaar zoekt langs deze onsymphatieke weg kennismaking met lieve VROUW. Br.o.nr. liefst met foto B-05996, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

J.man 38 jr. zkt. ser. kenn. m. J.VROUW, 30-40 jr. Br.o.nr. B-05982, Limburgs Dagblad, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Wedn. 65 jr. wil kennism. met nette DAME. Br.o.nr. B-05992, Limb. Dagbl., Postb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Wed. goeduitz., 69 jr., goed milieu, zacht kar. zkt. langs deze onsympathieke weg 'n leuke MAN t/m 62 jr. om samen 'n fijne rel. op te bouwen. Br. lfst. m. foto.o.nr. B-05990, Limb. Dagbl., Postb. 2610, 6401 DC Heerlen.

SCHOONHEIDS-massage geped.- steelen, beursmod. Tel. 04923-68561.

Voor Piccolo's zie verder pagina 20

Wij vieren 15 jaar 'OASE'

Met jubileumaanbiedingen en schitterende kado's!

Moderne slaapkamer met zwevend ledikant in Alpine wit, Kersen en Boire.

bedset vanaf

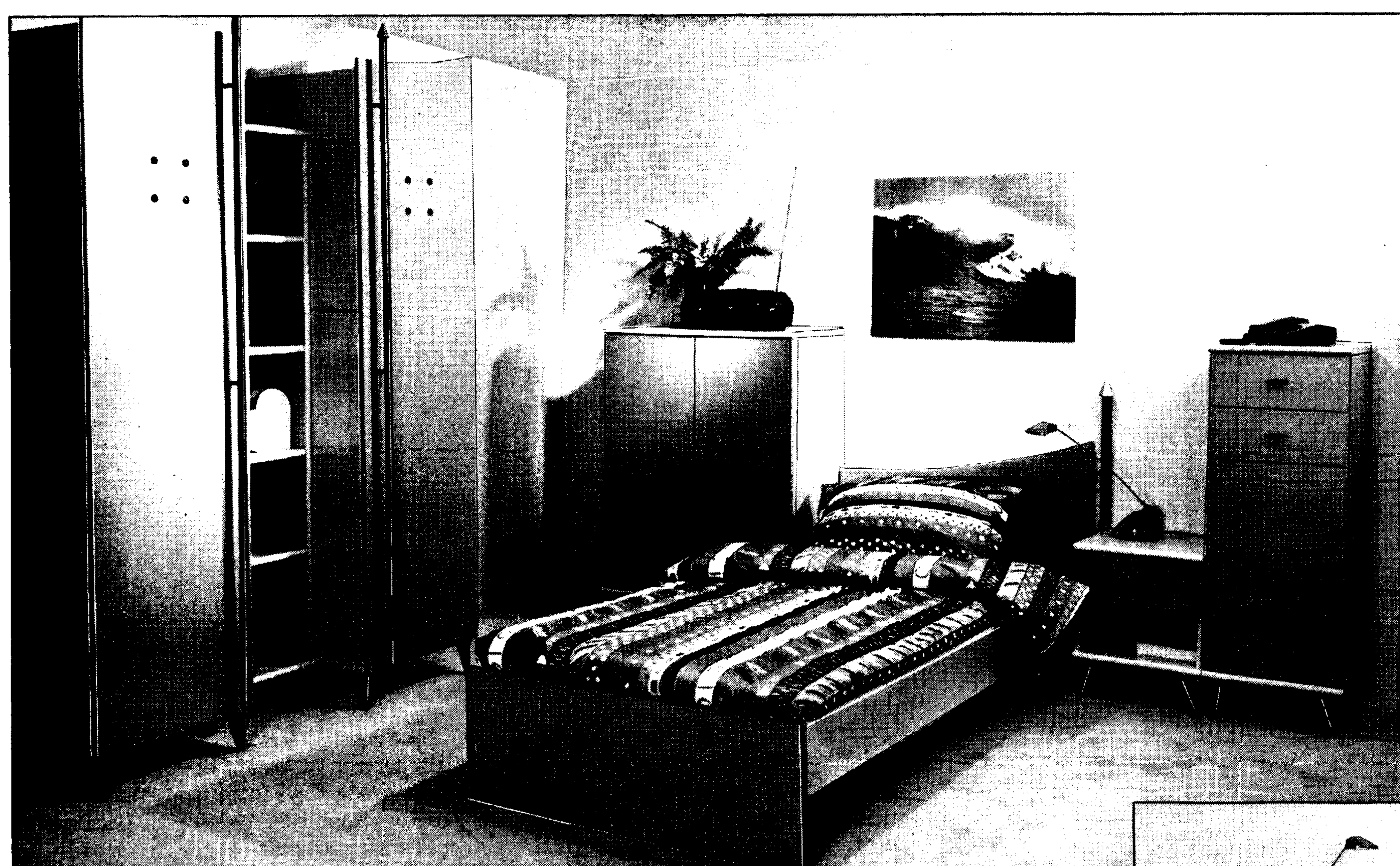
Bijpassend leverbaar: nachtkastjes in 3 maten, draai- en vouwdeurkasten en diverse commodes.

Tijdens ons jubileumfeest van 20 september t/m 31 oktober krijgt u:

- *bij aankoop van een tiener-slaapkamer vanaf 1.500,- een draagbare* ***RADIO-CASSETTERECORDER KADO**** *(winkelwaarde 195,-)*
- *bij aankoop van een slaapkamer vanaf 5.000,- een draagbare* ***RADIO/CASSETTE/CD-COMBINATIE KADO**** *(winkelwaarde 395,-)*
- *bij aankoop van een slaapkamer vanaf 7.500,- een* ***KLEUREN TELEVISIE*** *met afstandsbediening* ***KADO**** *(winkelwaarde 595,-)*

**of de helft van de winkelwaarde van het kado in contanten retour op uw aankoopbedrag.*

Door z'n kleur en aparte vormgeving zeer opvallende tienerkamer. Beuken met groen, gecombineerd met metaal. De linnenkast en elementen komen vrij van de vloer. Door het uitgebreide programma zijn er veel leuke opstellingen te creëren.

Ledikant incl. nachtkastjes, het buro incl. 3 laden-element en de 2 deurs linnenkast:

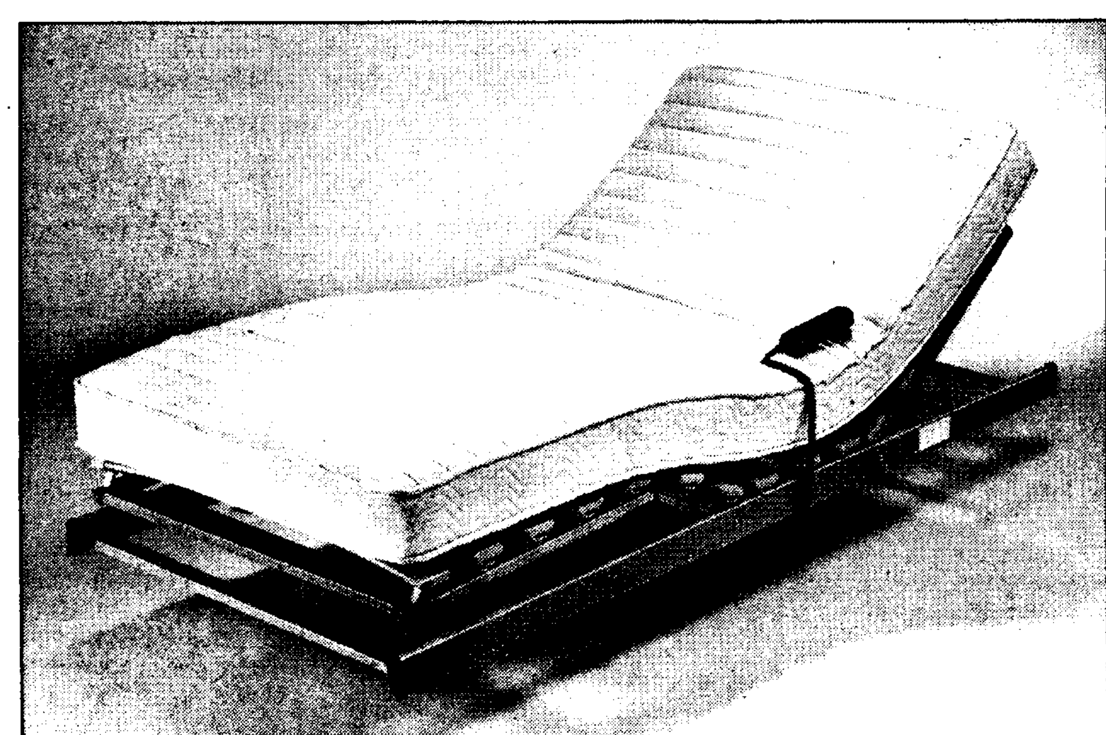
Met gepaste trots kunnen we zeggen dat *'Oase'* inmiddels de toon aangeeft als het gaat om slaapkamers en slaapcomfort.

Daarom blijven we trouw aan onze formule: deskundigheid op het gebied van gezond slapen, een enorme keuze in slaapkamers (vele exclusief en dus alleen bij *'Oase'* te bewonderen) en vakmanschap bij het afleveren en plaatsen van uw nieuwe slaapkamer. De unieke garantie-periode van 12 1/2 jaar maakt deze formule âf!

12 1/2 JAAR GARANTIE

Van zo'n 15-jarig jubileum maken we natuurlijk een groot feest; vooral voor u... Want u profiteert van schitterende jubileum-aanbiedingen en prachtige kado's!

Tot ziens bij *'Oase'*.

Lattenbodem met elektrisch verstelbaar hoofd- en voeteneinde. Inclusief schuimrubber matras.

80 x 200 cm ***nu***

90 x 200 cm ***nu 1.395,-***

Gaat u naar huis met **GRATIS AUDIO-APPARATUUR of KLEURENTELEVISIE?**

Kom naar 'Oase' en feest mee!

Slaapkamer Speciaalzaken

Apeldoorn Woonboulevard Apeldoorn, 't Rietveld
Arnhem/Elden Woonboulevard Arnhem-Zuid
Bleiswijk Hoefweg 137
Capelle a/d IJssel Meubelboulevard
Den Bosch Meubelboulevard de Herven
Diemen Woonboulevard Amsterdam-Diemen
Son/Eindhoven Meubelplein Ekkersrijt
Enschede Meubelplein Schuttersveld
Groningen Meubelboulevard Groningen, Peizerweg
Heerlen Woonboulevard in de Cramer
Sliedrecht Meubelboulevard
Utrecht Woonboulevard Kanaleneiland
Zoeterwoude/Rijndijk Rijneke Woonboulevard

"*Oase*" het kwaliteitsmerk voor slaapkamers.

Limburgs Dagblad Regionaal

Zaterdag 24 september 1994 Pagina 13

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Argwaan Staten groeit over miljoenenbouw Symbiose-kantoor

Deputé onthult claim Ruyters

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Projectontwikkelaar MBO/Ruyters heeft het bestuur van de nieuwe provinciale welzijnskoepel Symbiose een nog onbekende claim in het vooruitzicht gesteld als hij niet mag doorgaan met de voorbereidingen van de bouw van het Symbiose-kantoor in Sittard. De claim is inmiddels van de tafel, nu het Symbiose-bestuur MBO/Ruyters 'om redenen van snelheid, prijsvorming en condities' opdracht heeft gegeven de projectplannen verder uit te werken volgens het principe 'no cure no pay'. Van een 'definitieve en onomkeerbare' bouwopdracht aan Ruyters is volgens Symbiose echter nog geen sprake. De beslissing daarover valt pas medio november.

Met deze 'voorlopige' verklaring trachtte CDA-gedeputeerde Riet Greweldinger gistermiddag in de vaste Statencommissie voor welzijn de onrust én dikke mist rond de aanbesteding van het provinciale welzijnscomplex enigszins te verdrijven. Haar bezwerende woorden sorteerden echter precies het tegenovergestelde effect. De Statenbrede argwaan werd zelfs nog verder aangewakkerd toen de gedeputeerde melding maakte van het tot nog toe onbekende feit dat het Symbiose-bestuur het toekomstige onderkomen niet meer wil kopen maar huren. D66-fractiewoordvoerder Rob van der Heijden wilde onmiddellijk weten of Symbiose daarmee soms de nieuwe openbare-aanbestedingsregels van de provincie kan omzeilen. „Bovendien: waarom moeten we eigenlijk nog gaan bouwen?"

Eén voor één uitten de fracties zware kritiek op de in hun ogen uiterst schemerige gang van zaken rond het miljoenenproject en de op zijn minst onduidelijke driehoeksrelatie tussen het Symbiose-bestuur, de tien fusiepartners – die om financiële redenen onder geen beding met MBO/Ruyters in zee willen – en de projectontwikkelaar.

Volgens de fractiewoordvoerders, die Greweldinger bleven bestoken met een ongekend hevig spervuur van vragen, biedt de voorlopige collegeverklaring alles behalve de geëiste duidelijkheid. „Dit rammelt aan alle kanten," constateerde VVD-er Jan Peeters met een van woede overslaande stem. De gedeputeerde zelf was echter de eerste om te bekennen dat de kwestie 'te ingewikkeld en te gevoelig' is om de fracties direct van repliek te kunnen dienen met alle verlangde feiten en gegevens. „De Staten verwijten mij nu een gebrek aan helderheid, duidelijkheid en informatie. Ik kan die op dit moment onmogelijk geven. Binnen twee weken krijgt u schriftelijk antwoord op álle gestelde vragen."

Vragen over terugvorderen kosten affaires

BRUNSSUM – De fractievoorzitters in Brunssum hebben bij het college opheldering gevraagd over het mogelijk laten terugbetalen door verdachte bestuurders van extra kosten die voortkomen uit de affaires. Het is niet uitgesloten dat de gemeente een deel van de extra kosten die het gevolg zijn van affaires, op betrokkenen probeert te verhalen. B en W benadrukken dat het college hierover geen standpunt heeft ingenomen.

Volgens een zegsman van de gemeente is het onderwerp niet besproken binnen het college 'om geen onrust te veroorzaken.'

De extra kosten door de affaire Riem en de zaak rond de van valsheid in geschrifte verdachte ex-wethouders en secretaris heeft de gemeente tot dusverre al zeker drie ton gekost. Dat bedrag kan nog tot het dubbele oplopen.

Opnamen film Flodder mogelijk weer in Sittard

SITTARD – Opnamen voor de derde Flodderfilm worden mogelijk wederom in Sittard gemaakt. Bewoners van de wijk de Kolleberg hebben een brief gekregen van First Floor Features, waarin het bureau aankondigt dat er twee dagen gefilmd wordt in Sittard als geen andere lokaties voorhanden zijn. De beelden zijn bestemd voor de derde film over de familie Flodder.

Voor de eerste film vertoefde de opnameploeg vijf jaar geleden wekenlang in de Sittardse villawijk. Nu zouden maximaal twee filmdagen in Sittard nodig zijn.

Maquette scheepsramp

● *Op 30 september 1944 bracht de bezetter in de haven van Maasbracht 240 schepen tot zinken. Een zwarte dag in de geschiedenis van Maasbracht. Bij deze actie vielen geen slachtoffers. Jac Linssen (72) uit Maasbracht heeft de scheepsramp in een maquette uitgebeeld. Zijn werk is volgende week vrijdag te zien in het Maasbrachts gemeenschapshuis de Spil bij een herdenkingsbijeenkomst. 's Middags kunnen genodigden er terecht en 's avonds vanaf zeven uur andere belangstellenden. Linssen biedt gouverneur Van Voorst tot Voorst die dag het eerste exemplaar aan van zijn historische roman 'Harmke de scheepsjongen'. Het boek handelt over de gevolgen voor de gedupeerde opvarenden van toen. Eerder al, in 1986, beschreef Linssen de historische feiten van die zwarte dag, 30 september, toen de Duitsers de haven in een scheepskerkhof veranderden.* Foto: JAN-PAUL KUIT

Bauhaus trekker Roda JC-stadion

KERKRADE – De grote Duitse bouwmarktfirma Bauhaus is de grote trekker voor het te bouwen nieuw voetbalstadion voor Roda JC op het bedrijventerrein Beitel-Locht in Kerkrade. Bauhaus zal eind volgende week het resultaat van het in opdracht van Roda JC uitgevoerde haalbaarheidsonderzoek presenteren.

De komst van Bauhaus is van zeer groot belang bij het realiseren van het voetbalstadion. De komst van detailhandel op deze lokatie moet de bouwkosten betaalbaar maken.

De gemeente Heerlen heeft in het recent verleden echter al laten weten bezwaar te zullen maken tegen de komst van dergelijke zaken bij het stadion. Dergelijke activiteiten zouden niet op een industrieterrein thuishoren.

Zowel Roda JC als de gemeente Kerkrade willen dat het nieuwe voetbalstadion op Kerkraads grondgebied wordt gebouwd.

Gerard van Ooijen, directeur Ruimtelijke Ordening van de gemeente Kerkrade, bevestigt dat nog steeds onderzocht wordt of de lokatie Beitel/Locht geschikt is voor de bouw van een nieuw stadion voor de Kerkraadse eredivisionist.

„De gemeente gaat uit van drie factoren: de financiële consequenties van het project, het feit dat zeven hectare bovenregionaal industrieterrein wordt opgeofferd en ook wordt gekeken of de commerciële activiteiten stroken met de belangen van Heerlen."

Geleendal wordt 'New Eyckholt'

HEERLEN – 'New Eyckholt'. Dat wordt, als tenminste het college van Heerlen zijn zin krijgt, de nieuwe naam van het nog te ontwikkelen bedrijfsterrein Geleendal. Door het gebied loopt de weg 'Nieuw Eykholt'.

„Geleendal klinkt internationaal niet," hield deze week wethouder Jos Zuidgeest tijdens een commissievergadering een aantal verbouwereerde raadsleden voor.

Binnenkort vindt in Maastricht een congres plaats waar de gemeente het Geleendal als geschikte vestigingsplaats aan vooral Amerikaanse en Japanse bedrijven wil presenteren. Daarvoor wordt een speciale folder gemaakt waarin het 'Businesspark New Eyckholt' wordt aangeprezen'.

„In het Nederlands wordt dat toch zeker Nieuw Eyckholt?," vroeg raadslid Harrie Winteraeken. „Alleen dan maken we ons niet onsterfelijk belachelijk," voegde raadslid Rein Hummel van de Stadspartij Heerlen-Noord daaraan toe. De aanwezige wethouders bevestigden dat in Nederland 'New' gewoon 'Nieuw' zal zijn.

Hummel betwijfelde of het college het recht heeft zonder instemming van de raad een bedrijfsterrein een andere naam te geven. Dat wordt nagegaan.

Pleumeekers: 'Gestage vermindering overlast'

Tevreden over ordebevel

Van onze verslaggever

HEERLEN – Burgemeester Jef Pleumeekers van Heerlen is voorzichtig tevreden over het resultaat van de strengere aanpak van de drugs- en prostitutie-overlast rond het NS-station.

Sinds een week geleden het openbaar ordebevel van kracht werd en meer politie op straat kwam, is er sprake van een gestage verbetering van de situatie," constateert Pleumeekers. „Ik heb ook de indruk dat het publiek en de winkeliers de acties positief ervaren."

Uitgezet

Het openbaar ordebevel is sinds vorige week zaterdag pas drie keer toegepast. Twee dealers van buiten Heerlen werden op grond daarvan de stad uitgezet, een derde persoon vertrok na een bevel daartoe 'vrijwillig'.

Verder verrichtte de politie 76 aanhoudingen. In negentig procent van deze gevallen werd overlast veroorzaakt, bij tien procent ging het om de handel in of gebruik van drugs.

Honderdvijftig personen kregen nog een proces-verbaal. Twintig personen zullen aan 'versneld recht' worden onderworpen, terwijl vier personen werden vastgezet omdat zij nog vonnissen moeten uitzitten.

Volgens Pleumeekers alles bijelkaar geen spectaculaire cijfers. „We streven naar een gestage verbetering van de situatie." Heerlens burgemeester is blij dat als gevolg van de acties geen duidelijke uitwaaiering naar andere wijken of burgemeenten heeft plaatsgevonden. „Die vrees hadden we wel."

Experiment

Pleumeekers is uiteraard ook blij dat het ministerie van Volksgezondheid (VWS) bereid is mee te betalen aan experimenten waarbij harddrugs worden verstrekt aan verslaafden. Heerlen en Rotterdam willen beginnen met de verstrekking onder medisch toezicht van harddrugs aan 'probleem-verslaafden', junks die een bedreiging voor zichzelf en anderen vormen.

Duidelijke omslag

Het ministerie wil aan dit project meebetalen. Pleumeekers: „Het kabinet was tot dusverre zeer afhoudend. Nu is er sprake van een duidelijke omslag. De kans op uitvoering van het project wordt nu veel groter, zeker omdat er geld komt." Betrokkenheid van het rijk zal evenwel ook tot nadere regels leiden, beseft Pleumeekers.

Hij is tevens tevreden dat steeds meer gemeenten met de verstrekking van harddrugs willen gaan experimenteren. Heerlen wil daar bij aanhaken om bruikbaarder onderzoeksresultaten te krijgen.

Beslissing over vervolging ex-wethouders 5 oktober

Van onze verslaggever

BRUNSSUM/MAASTRICHT – De raadkamer van de rechtbank in Maastricht beslist woensdag 5 oktober of de van valsheid in geschrifte verdachte Brunssumse oud-wethouders Toon Pierik, Goof Janssen en Rien de Bruijn juridisch worden vervolgd. De raadkamer behandelde gisteren de bezwaarschriften die drie van de vier gewezen wethouders (Hennie de Boer tekende als enige geen protest aan, red.) tegen hun dagvaarding hebben ingediend. Dat gebeurde in aanwezigheid van de verdachten en hun advocaten.

De raadslieden voerden aan dat de oud-wethouders ten onrechte van valsheid in geschrifte worden beschuldigd. Volgens Justitie is daar sprake van omdat het drietal enkele collegebesluiten van een andere datum heeft voorzien om de van corruptie verdachte oud-burgemeester Henk Riem te ontlasten. De advocaten hebben daar een andere mening over. „Het enkel zetten van een paraaf of handtekening onder een stuk waarin een andere datum staat dan de dag waarop het besluit is genomen, is geen valsheid in geschrifte. Het ging om beslissingen van burgemeester en wethouders die in alle opzichten origineel waren en door bevoegde personen waren genomen en opgemaakt," aldus mr. René Corten, de raadsman van Pierik.

De advocaten deden bij de raadkamer verder hun beklag over de manier waarop Justitie de oud-wethouders heeft behandeld. „Justitie heeft het gevecht gevoerd via de pers. De oud-wethouders hebben in de krant moeten lezen dat ze vervolgd zouden worden. Dat werd bovendien bekend gemaakt voordat het onderzoek was afgerond. Ook heeft Justitie zich in dat stadium bezondigd aan strafrechtelijk kwalificerende uitlatingen. Op grond daarvan zou de officier onontvankelijk moeten worden verklaard in zijn vervolging," zei Corten.

Ook de betrokken ex-wethouders kregen van de raadkamer de gelegenheid hun bezwaren tegen de handelwijze van Justitie toe te lichten. „Het viel mij op dat mijn cliënt een welwillend oor vond. Over de uiteindelijke beslissing van de raadkamer ben ik dan ook niet pessimistisch," aldus Corten.

Marechaussee redt man leven

BEEK – Dank zij doortastend optreden van een lid van de koninklijke marechaussee overleefde een inwoner van Roermond gistermiddag een hartstilstand op vliegveld Beek. Tijdens een surveillance door de vertrekhal van het vliegveld stortte de voor de marechaussee lopende man in elkaar. De politieman constateerde een hartstilstand en riep direct een gediplomeerd reanimatieteam op dat door intensieve mond- op mondbeademing en borstmassage het hart van de man weer op gang wist te brengen. Toen de ambulance arriveerde kon de man weer zelf ademen. Hij werd overgebracht naar het ziekenhuis in Maastricht.

Anderhalf jaar voor 'beest op de weg'

MAASTRICHT/STEIN – De rechtbank in Maastricht heeft Herman S. (21) uit Meerssen veroordeeld tot twee jaar cel waarvan zes maanden voorwaardelijk. De man die geen rijbewijs had, probeerde in juni vorig jaar in Stein een motoragent van zich af te schudden door er met zijn auto in volle vaart vandoor te gaan. Hij raasde met snelheden tot 165 kilometer per uur door het centrum van Stein via Geleen en Beek naar de A76 Beek waar hij uiteindelijk aan de achtervolgende agent kon ontsnappen. Bij toeval werd S. enkele weken later pas aangehouden. Officier van Justitie mr. R. Philippart eiste veertien dagen geleden drie jaar cel tegen de man. Hij noemde S. 'een beest op de weg'.

Biemans in bestuur secretarissen

VALKENBURG – Gemeentesecretaris G. Biemans van Valkenburg is gisteren tijdens de jaarvergadering van de Vereniging van Gemeentesecretarissen Nederland gekozen tot lid van het algemeen bestuur. Tijdens de vergadering, die gehouden werd in Hoorn, werd Biemans unaniem door de 23 Limburgse gemeenten voorgedragen. Biemans is sinds vijf jaar gemeentesecretaris van Valkenburg. Daarvoor was hij werkzaam bij de gemeente Voerendaal.

Conferentie over Wereldvrouwendag

ROERMOND – Als voorbereiding op de Vierde Wereldvrouwenconferentie volgend jaar in de Chinese hoofdstad Beijing vindt op dinsdag 4 oktober aanstaande in De Oranjerie in Roermond een provinciale werkconferentie plaats. Het Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking in Limburg (COS) heeft hiertoe het initiatief genomen en diverse Limburgse organisaties ingeschakeld.

Vechtpartij asielzoekers

GELEEN – De Geleense politie heeft donderdagavond een man uit Zaïre aangehouden nadat hij in de eetzaal van het als asielzoekerscentrum ingerichte hotel Riche in Geleen een aantal omstanders met een mes had bedreigd. Rond zes uur kreeg een aantal asielzoekers het met elkaar aan de stok. Op een gegeven moment trok de Zaïrees een mes waarna de leiding de politie waarschuwde. Die rekende de vechtlustige asielzoeker in. Niemand liep letsel op.

Bronzen Eikel voor Susteren

MAASEIK – Burgemeester Van Mierlo van Susteren kreeg gisteravond in Hotel Ter Eickerpoorte in Maaseik de Bronzen Eikel uitgereikt. Ieder jaar kent de christelijke middenstandsvereniging van Maaseik deze trofee toe aan iemand of een instantie die iets voor het stadje heeft gedaan. Dit jaar viel de keuze op 'de Nederlandse klant.' De Maaseikenaren vonden dat de burgemeester van buurgemeente Susteren het meest geschikt was om als vertegenwoordiger op te treden.

Mijnmonument naar Emmaterrein

HEERLEN/BRUNSSUM – Het college van Heerlen gaat bekijken of het mogelijk is op het Emmaterrein een mijnmonument op te richten. De wethouders Houben en Zuidgeest zeiden deze week tijdens een commissievergadering die suggestie van Socialistische Partij (SP) en VVD 'mee te zullen nemen'. De gemeenten Heerlen en Brunssum willen op het Emmaterrein woningbouw plegen en een bedrijfsterrein aanleggen. Alle resten van de mijngeschiedenis zullen dan daar verdwijnen. De raadsleden Riet de Wit (SP) en Jo Peeters (VVD) vroegen in de commissievergadering of het niet mogelijk is een van de nog resterende gebouwtjes als monument te laten staan. Die gebouwen hebben echter volgens het college nauwelijks waarde. Bekeken zal worden of het mogelijk is een nieuw monument op te richten.

o/z

Dankbaar dat wij haar zolang in ons midden mochten hebben, maar ook bedroefd om het scheiden, delen wij u mede, dat na een werkzaam leven in Gods vrede is overleden, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, zuster, tante en nicht

Aaltje Snippe

weduwe van

Piet van der Weide

Zij overleed in de leeftijd van 88 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken, in het St.-Gregoriusziekenhuis te Brunssum.

Landgraaf: Ep van der Weide
Trudy van der Weide-Meulenberg †
Landgraaf: Berend van der Weide
Mia Koenen-Postma
Landgraaf: Piet van der Weide
Bep van der Weide-Franssen
Landgraaf: Nel van der Weide
Femmy van der Weide-Thalen
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Snippe
Familie van der Weide

Heerlen, 23 september 1994.
bejaardenverzorgingscentrum „De Regenboog". Corr.-adres: Aartshertogenstraat 24, 6371 CJ Landgraaf.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 27 september a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Barbara te Schaesberg-Lichtenberg, gelegen aan de Molkweg, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats aan de Kempkensweg.
Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.
Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van Lindeman uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 18.15 tot 18.30 uur.
Een speciaal woord van dank aan het verplegend personeel van het bejaardenverzorgingscentrum „De Regenboog" te Heerlen voor de goede verzorging.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Wij geven u kennis, dat op 81-jarige leeftijd, na een liefdevolle verzorging in De Kruisberg en Schuttershof te Brunssum, voorzien van de h. sacramenten, van ons is heengegaan onze zorgzame moeder, schoonmoeder, lieve oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Trautje Dovermann

weduwe van

Ben Wiggers

Brunssum: Jo Wiggers
Elly Wiggers-Loens
Anja en Norbert
[illegible]
Brunssum: [illegible] Wiggers
[illegible]
[illegible]
Familie Dovermann
Familie Wiggers

Brunssum, 22 september 1994.
Corr.-adres: [illegible]
6445 BP Brunssum

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 27 september om 11.00 uur in de dekenale kerk H. Gregorius de Grote te Brunssum, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats aan de Merkelbeekerstraat.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondwake maandag om 19.00 uur in voornoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het uitvaartcentrum [illegible], Grasbroekerweg 20 te Heerlen, heden zaterdag en zondag van 17.00 tot 18.00 uur.
Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Met grote droefheid, doch ook met grote dankbaarheid [illegible]

Jan Geurts

echtgenoot van

Elisabeth Toonen

[illegible]

22 september 1994
[illegible]

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op maandag 26 september a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Paulus te Sittard-Limbrichterveld.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
[illegible]

Dankbetuiging

De [illegible] en schriftelijke blijken van medeleven, maken het ons [illegible]

Geert (Gerrit) Tabak

[illegible]

Tonie Tabak-[illegible]
Kinderen en kleinkinderen

Heerlen, 6418 HN
[illegible]straat 206

---

†

Moegestreden, maar dankbaar voor alles wat hij voor ons heeft gedaan, is, naar menselijke begrippen veel te jong, toch nog onverwacht van ons heengegaan, mijn lieve man en vader

Bert Vondenhoff

echtgenoot van

Magda Pötgens

Hij overleed in de leeftijd van 45 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Kerkrade: Magda Vondenhoff-Pötgens
Bjorn
Familie Vondenhoff
Familie Pötgens

6466 KT Kerkrade, 22 september 1994, Graverstraat 19.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 27 september a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Kerkrade-Spekholzerheide, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.-k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondwake tot intentie van onze dierbare overledene, maandag 26 september om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West; gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met grote verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van onze medewerker

Bert Vondenhoff

Veel bewondering hebben wij voor Bert voor zijn tomeloze inzet en betrokkenheid bij de beheerswerkzaamheden van het sportcomplex 'Groene Long'.
Wij wensen Magda, Bjorn en familie heel veel sterkte toe.

Dienst Welzijn, medewerkers afd. Sport en recreatie, gemeente Kerkrade

---

Met verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van

Bert Vondenhoff

[illegible]

SV Roda JC

---

†

Vandaag is in alle rust van ons heengegaan mijn lieve vrouw en onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Bertha Petronella Robberts

geboren op 6-1-1919 te Heerlen

echtgenote van

Hubert Joseph Wetzels

Heerlen: [illegible]
Nieuwstadt: [illegible]
Breda: [illegible]
Duiven: [illegible]
Marly, Dionne

Heerlen, 23 september 1994,
Mariabad 151
Corr.adres: Gouv. Houbenstraat 10,
6118 CM Nieuwstadt.

De uitvaartdienst wordt gehouden op woensdag 28 september a.s. om 11.00 uur in de Pancratiuskerk in Heerlen, waarna de crematieplechtigheid plaatsvindt om 12.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.
Afscheid nemen kan op [illegible] [illegible] uur in het uitvaartcentrum [illegible] Grasbroekerweg 20 in Heerlen [illegible] 19.30 uur de avondwake zal plaatsvinden in de Pancratiuskerk.

---

†

[illegible]

Johan Gorissen

echtgenoot van

Mia van Meegen

Hij overleed, voorzien van de h. sacramenten der zieken, op 66-jarige leeftijd in het De Weverziekenhuis te Heerlen.

Landgraaf: M. Gorissen-van Meegen
[illegible]
Familie Gorissen
Familie van Meegen
[illegible]

6374 [illegible] Landgraaf, 22 september 1994,
[illegible]straat 219.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 27 september a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Joseph te Waubach. Aansluitend vindt de begrafenis plaats op de r.-k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk.
[illegible]
Maandag 26 september [illegible] dierbare overledene [illegible] eucharistieviering [illegible] 19.00 uur in de voornoemde parochiekerk; vooraf om 18.40 uur rozenkransgebed.
Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkamer [illegible] De Weverziekenhuis te Heerlen dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Twee dagen voor zijn 89-ste verjaardag, is van ons heengegaan, mijn zorgzame man, onze vader, schoonvader, lieve opa, overgrootvader, broer, zwager en oom

Léon Adriaens

echtgenoot van

Marie Blancquaert

Hij overleed in het De Weverziekenhuis te Heerlen, na een kortstondige ziekte.

Landgraaf: M. Adriaens-Blancquaert
Eijsden: Berna - † Lambert
Landgraaf: Harrie - Maria
Oud-Beijerland: Antoine - Coenie
Landgraaf: Rieke - Frits
Landgraaf: Giel - Fieny
Landgraaf: Annemie
Amersfoort: Léon - Swannie
en al zijn klein- en achterkleinkinderen
Familie Adriaens
Familie Blancquaert

Landgraaf, 22 september 1994, Romeinenplein 47
Corr.adres: Wachtendonckstraat 31
6371 VV Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 27 september a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Petrus en Paulus te Schaesberg-Landgraaf, gelegen aan de Hoofdstraat.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Het rozenkransgebed ter intentie van onze dierbare overledene zal worden gebeden op maandag 26 september om 18.40 uur, aansluitend avondmis in voornoemde parochiekerk.
De overledene is opgebaard in de rouwkapel van Lindeman uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, alwaar gelegenheid is tot afscheidnemen dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur.

De massale aanwezigheid, de vele bloemen, persoonlijke en schriftelijke blijken van medeleven en de grote steun bij de begrafenis van

Han van Sintmaartensdijk

maken het ons onmogelijk iedereen persoonlijk te bedanken.
Uw blijk van belangstelling is voor ons een grote troost bij het aanvaarden van de leegte die hij achterlaat.
Heel veel dank.

Wilma, Mare, Richard
van Sintmaartensdijk

Dankbetuiging

Wij bedanken u allen voor de hartelijke condoleances, bloemen [illegible] en begeleiding naar de laatste rustplaats van onze lieve vader, broer en zwager

Thei [illegible]

[illegible] om 19.00 uur in de Carmelkerk te [illegible]

Tiny
Kinderen en kleinkinderen

Dankbetuiging

Hartelijk dank aan allen die [illegible] hebben bij het overlijden [illegible]

Jef Vliessen

Wij waren bijzonder onder de indruk van jullie aanwezigheid, de talloze persoonlijke en schriftelijke condoleances en de vele bloemen. Wij hebben dit zeer gewaardeerd.
Een bijzonder woord van dank aan de Harmonie St.-Walburga, die tijdens de eucharistieviering waardig afscheid van hem heeft genomen.

N. Vliessen-Pleunen
Kinderen en kleinkind

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 25 september om 9.30 uur in de parochiekerk van de H. Walburga te Amby-Maastricht.

---

† Sjef Salmans, 85 jaar, echtgenoot van Ida Jacobs, Boshoverbeek 32, 6006 LP Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden heden zaterdag 24 september om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Joseph te Keent-Weert.

† Frank Verbeten, 25 jaar, Roodakker 14, 6074 HD Melick. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden maandag 26 september om 11.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus aan de Mgr. Driessenstraat te Roermond.

† Leo Lambers, 78 jaar, echtgenoot van Wilhelmien Kennis, Wilhelminasingel 175, 6001 GS Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 26 september om 11.00 uur in de dekenale kerk van de H. Martinus te Weert.

† Thom Sybesma, 62 jaar, echtgenoot van Wiesje Theelen, Joinerstraat 29, 6067 HG Linne. Afscheidnemen kan op dinsdag 27 september om 11.15 uur in de aula van het crematorium te Heeze.

† Gertruda Cox, 75 jaar, Johannes Hermans, Duiperweg 41A, 6042 LM Roermond. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden maandag 26 september om 10.30 uur in de parochiekerk van O.L.V. Goede Raad en heilige Jozef te Asenray-Roermond.

† Mathieu Veggelers, 90 jaar, weduwnaar van Aline Smets, corr.adres: Bergerven 20, 6085 DJ Horn. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 26 september om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Stephanus te Heel.

† Netje Rutten, 84 jaar, echtgenote van Chel Clout, Minderbroedersingel 143, 6041 KH Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 26 september om 12.00 uur in de Kapel in 't Zand te Roermond.

† Hubertus Ludovicus Huub van Elteren, 81 jaar, echtgenoot van Hubertina Maria Anna Bänziger, Prestantstraat 31A, 6217 XS Maastricht. De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 26 september a.s. om 11.30 uur in de parochiekerk van St. Christoffel te Caberg-Maastricht.

Hij was een boom
sterk
krachtig
hoog en machtig
in liefdevolle rechtvaardig[heid]
niets vragend
maar dragend
de zorgen van hen
die hij liefhad.

Na een lange, maar liefdevolle verzorging in zijn eigen vertrouwde omgeving, o[...] door zijn vrouw en zijn kinderen, is heden gegaan mijn lieve man, onze zorgzame schoonvader, opa, broer, zwager, oom en [...]

Piet Körver

echtgenoot van

Anny Göckler

Hij overleed in de leeftijd van 81 jaar, v[...] van het h. sacrament der zieken.

Kerkrade: Anny Körver-Göckler
Kerkrade: Huub Körver
Sophie Körver-Klein[...]
Würselen (D.): Mia Gehlen-Körver
Joep Gehlen
en al zijn kleinkinder[en]
Familie Körver
Familie Göckler

6464 BV Kerkrade, 22 september 1994
Adriaan van Ostadestraat 38

De plechtige uitvaartdienst zal gehoud[en worden] op dinsdag 27 september a.s. om 11[...] in de parochiekerk van het H. Hart van J[ezus] Kerkrade-Haanrade, waarna aansluitend [de cre]matie zal plaatsvinden in het cremato[rium] Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk. Er is geen cond[oleren].
Avondmis tot intentie van onze dierba[re overle]dene maandag 26 september om 19.00 [uur in] voornoemde parochiekerk.
De overledene is opgebaard in de rouw[kamer] van het mortuarium Schifferheide van [Linde]man Uitvaartcentra, Schifferheidestraa[t] Kerkrade-West, Gelegenheid tot afscheid aldaar, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.
Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is g[ezorgd].
Liever geen bloemen, maar gaarne een b[ijdrage] aan het blindenfonds.
Zij die geen kennisgeving mochten ont[vangen], gelieven deze annonce als zodanig te wi[llen be]schouwen.

Enige en algemene kennisge[ving]

†

Tot ons groot verdriet moesten wij geh[eel on]verwacht voorgoed afscheid nemen va[n mijn] innig geliefde echtgenote, zus, schoonzu[s, tante] en nicht

Anny Crombach

* te Heerlen 6 januari 1914
† te Heerlen 23 september 1994

echtgenote van

Leo Grond

Heerlen: L. Grond
Heerlen: E. Huisman-Crom[bach]
Hoensbroek: A. en G. Gorsek-G[rond]
Familie Crombach
Familie Grond

Henry Dunantstraat 3, Heerlen.
Corr.adres: Koestraat 21,
6431 XL Hoensbroek.

De plechtige uitvaartmis zal worden ge[houden] op maandag 26 september a.s. om 13.0[0 uur in] de dekenale Pancratiuskerk te Heerlen, [waarna] aansluitend crematie in het crematorium [Imstenrade-Heerlen].
Anny is opgebaard in het mortuarium [van het] verpleegkliniek Henry Dunantstraat 3 [te Heer]len; gelegenheid tot afscheid nemen da[gelijks] van 14.00 tot 16.00 uur.

Geld van provincie bestemd om collecties op peil te houden

Musea krijgen tachtig mille extra

Van onze verslaggevers

MAASTRICHT – Vier stedelijke musea in Limburg kunnen extra steun verwachten van de provincie. Gedeputeerde G. Kockelkorn maakte gisteren bekend dat een voorstel in de maak is om de musea in Heerlen, Sittard, Roermond en Weert elk twintigduizend gulden per jaar extra te geven.

De vier musea dreigden nauwelijks nog aankopen te kunnen doen. Het gaat om de Stadsgalerij in Heerlen, Het Domein in Sittard en de gemeentemusea van Roermond en Weert.

De landelijke Mondriaanstichting heeft een nieuwe regeling opgesteld voor de verdeling van subsidie voor nieuwe aankopen. Daarbij geldt als nieuwe voorwaarde dat musea zelf een budget ter grootte van honderduizend gulden voor aankopen hebben. Dat is veel meer dan ze in voorgaande jaren besteedden.

De provincie Limburg had eerder al ter ondersteuning van de musea een brandbrief naar de Tweede Kamer en de verantwoordelijke bewindsman gestuurd. Voorts deed ze op de Mondriaanstichting een klemmend beroep om de omstreden voorwaarde te schrappen.

In een brief aan de Mondriaanstichting schrijven Gedeputeerde Staten dat door het verdwijnen van de aankoopsubsidie de getroffen musea problemen krijgen met het op peil houden van hun collecties. Het provinciebestuur wijst de stichting verder op adviezen van de Raad voor de Kunst en de Raad voor het Cultuurbehoud. Beide adviesorganen vinden dat ook de musea met kleinere budgetten moeten kunnen blijven rekenen op rijkssubsidie voor aankopen.

Eerder stelde de provincie al in antwoord op vragen van PNL-Statenlid P. Boudewijn dat extra steun aan de musea wel verbonden is aan enkele voorwaarden. Zo moeten de musea (lees: de gemeenten) ook bereid zijn om extra geld uit te trekken voor aankopen.

De gemeente Heerlen zoekt momenteel zelf naar een oplossing voor de Stadsgalerij. Er wordt naar sponsoren gezocht, terwijl ook een subsidieaanvraag is ingediend bij de provincie. Het college heeft nog geen beslissing genomen over een ambtelijk voorstel om vanaf 1995 jaarlijks 11 mille en eenmalig 60.000 gulden ter beschikking te stellen.

Vragen over bijbanen wethouders Meerssen

Van onze verslaggever

MEERSSEN – De drie wethouders in Meerssen behoren zich volgens de wet voor honderd procent in te zetten voor hun gemeente. In Meerssen werken de wethouders echter deeltijd, gelet op hun betaalde nevenfuncties bij een andere gemeente, in het onderwijs en bij de PTT. Daarover heeft oppositieleider Piet Pinxt van het CDA vragen gesteld aan het college van B en W. Pinxt wil weten hoe een en ander met betrekking tot de bezoldiging is geregeld.

Navraag leert dat de drie wethouders elk een salaris op basis van een volledige dagtaak ontvangen. De drie zijn samen goed voor bijna drie ton. CDA'er Piet Pinxt wijst op een door de gemeente gepubliceerde lijst van nevenfuncties waaruit blijkt dat de drie samen 54 uur elders betaald werken.

VVD-wethouder Wil Kusters werkt 24 uur per week als gemeente-ambtenaar in Beek. Wil Lamers van de Lokaal Democraten is vijftien uur per week kwijt als docent aan het Stercollege Maastricht. Luc Volders (Groot Meerssen) werkt 11 uur als docent aan het Stella Maris-college en nog vier uurtjes bij de PTT.

De wet gaat, zo schrijft de lokale oppositieleider Pinxt, uit van een volledige dagtaak, gelet op de zware taak van een wethouder in gemeenten met meer dan 18.000 inwoners zoals Meerssen.

Lamers was de enige wethouder die gistermiddag in het gemeentehuis bereikbaar was voor commentaar. „Als ik alle les-uren zou hebben ingeleverd, zou ik er door wethouder te worden financieel op achteruit zijn gegaan. Daarom geef ik ook nog les. Daarbij komt dat het aantal uren dat ik als wethouder werk, meer is dan een 'normale' werkweek. Dat kan ik desgewenst haarfijn verklaren."

Hoorzitting omgangsrecht grootouders

WIJNANDSRADE – De stichting Grootouders & Kleinkinderen in Wijnandsrade is uitgenodigd voor een hoorzitting van de vaste Tweede-Kamercommissie van Justitie. De stichting krijgt woensdag 26 oktober in Den Haag een uur lang de tijd om te reageren op een nieuw wetsvoorstel waarin onder meer het omgangsrecht wordt geregeld tussen grootouders en kleinkinderen na een echtscheiding.

Volgens de stichting zijn er in Nederland enkele honderen opa's en oma's die geen contact meer hebben met hun kleinkinderen nadat de ouders uit elkaar zijn gegaan. De grootouders voelen zich vaak in de steek gelaten door hulpverlenende instanties en rechterlijke macht. In het wetsvoorstel wordt daar onvoldoende rekening mee gehouden, zo vindt de stichting.

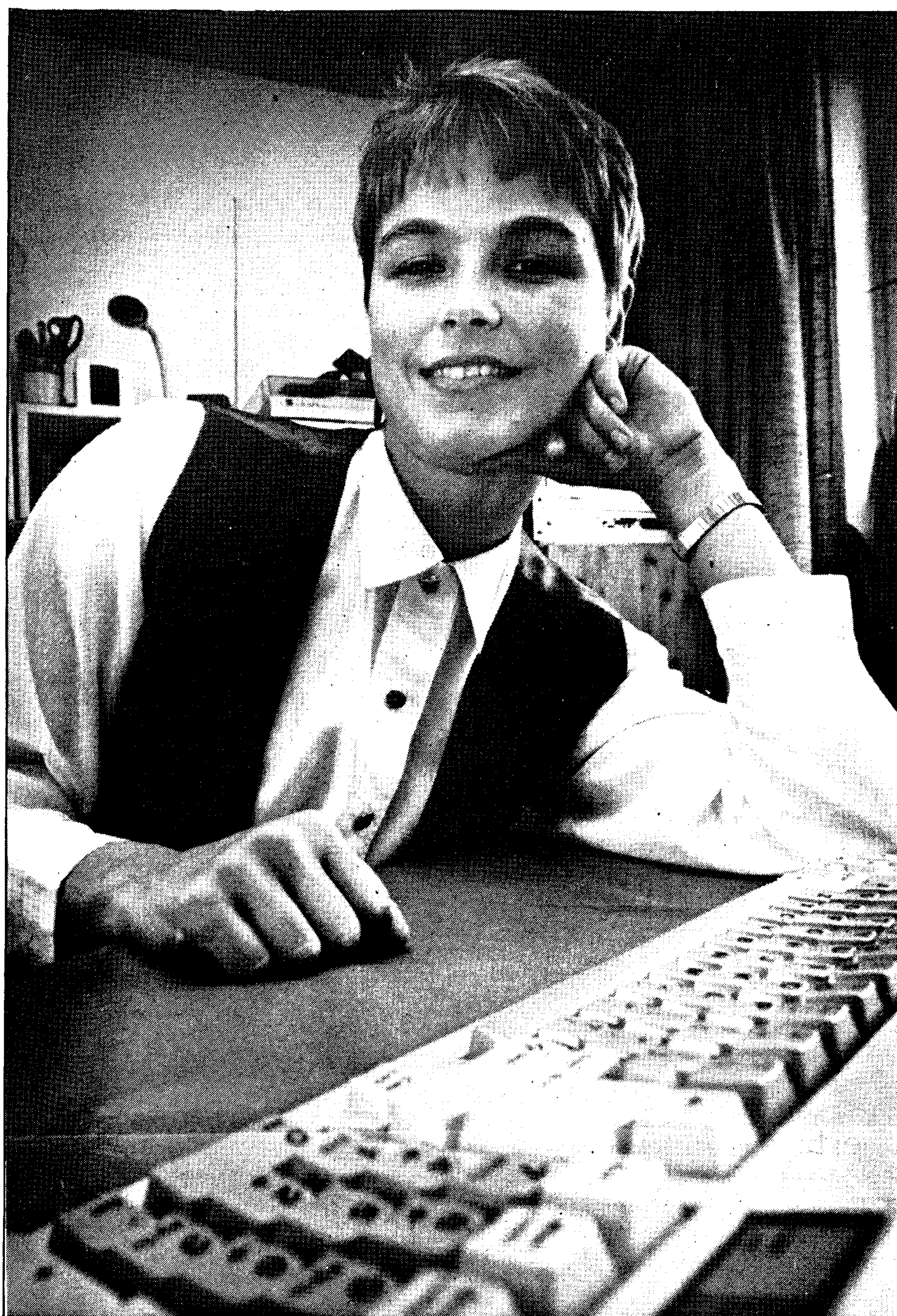
Voorzitter van de stichting is Max Reinhardt uit Wijnandsrade. Hij kwam vorig jaar in het nieuws omdat hij zijn kleindochtertje Josephine na een serie processen af moest staan aan haar moeder. Reinhardt en zijn vrouw hadden twee jaar voor het kind gezorgd omdat haar inmiddel gescheiden ouders verslaafd waren aan drugs. Nadat de moeder beweerde te zijn afgekickt, eiste ze haar dochter met succes terug. Sindsdien heeft Reinhardt zijn kleinkind niet meer gezien, zegt hij.

Lintje

● *Drs. Richard Lubbers, directeur van het De Weverziekenhuis in Heerlen, heeft bij zijn afscheid uit handen van loco-burgemeester Hub Savelsbergh van Heerlen de koninklijke onderscheiding Officier in de orde van Oranje Nassau ontvangen. Lubbers gaat met vervroegd pensioen.* Foto: FRANS RADE

Schrijfster

Limburgse winnares verhalenwedstrijd komt uit Haelen

● *Willy Savelkoul uit Haelen, de Limburgse winnares van het Schrijversfestival van het weekblad Margriet.* Foto: JEROEN KUIT

DOOR BIRGIT BLANKERS

HAELEN – Maart van dit jaar riep weekblad Margriet haar lezers op om een verhaal te schrijven waarin de regel voorkomt 'volgende week zie ik hem weer.' Vijfhonderd lezers en lezeressen reageerden. Margriet koos naast het winnende verhaal 'De eerlijke vinder' van Gemma van Dalen, uit elke provincie een winnaar. Voor Limburg werd dat Willy Savelkoul uit Haelen.

Willy Savelkoul (29) is getrouwd en heeft twee zoons, Stefan (5) en Guido (2). Schrijven doet ze al langer. Tot nu toe zijn twee toneelstukken, 'Afspraak met Sonja' en 'Wesp', gepubliceerd en op de planken gebracht. Een derde toneelstuk, 'Geraniums', ligt klaar om uitgegeven te worden. De verzamelbundel 'Vertelselbook' bevat drie verhalen van haar hand in het Grevenbichts dialect.

Schrijven zit de familie Savelkoul in het bloed. Vader Laurens heeft een eigen toneelgroep 'Speelgroep Zitterd' in Sittard, waarvoor hij toneelstukken schrijft. Samen met zijn dochter wil hij een historisch toneelstuk schrijven gebaseerd op Limburgse legenden.

Willy is huisvrouw, moeder en schrijfster. Daarnaast helpt zij een of meer dagen in de week mee in het beveiligingsbedrijf van haar vader en geeft ze een aantal uren les in de Nederlandse taal aan Bosnische asielzoekers in Roermond.

„Ik moet tijd besparen op dingen die ik niet zo graag doe," lacht Willy bescheiden. „Vroeger dacht ik dat ik alleen mocht schrijven als mijn hele huis schoon en opgeruimd was. Nu blijft er wel eens iets liggen." Ze straalt een tikkeltje zelfvoldaan. „Naarmate ik meer succesjes boek, mag ik van mezelf ook meer dingen laten liggen, dat is mijn verworven recht."

Als Willy's pennevruchten af zijn, is echtgenoot Manuel de eerste die ze te lezen krijgt. Daarna krijgt vader Savelkoul de toneelstukken onder ogen. „Maar die is niet echt objectief," is Willy's kritiek, „hij is veel te trots op zijn dochter."

Het winnende verhaal uit Limburg gaat over verpleegster Iris en dokter Jochem die een liefdesverhouding hebben. Na verloop van tijd ontdekt Iris dat Jochem al getrouwd is. Tijdens een uitstapje naar het water neemt zij een verrassend besluit.

Is een romance tussen de dokter en de verpleegster een succesformule? „Nee, ik zocht een situatie waar het mogelijk was dat Iris niet kon weten dat haar geliefde al getrouwd is. Ik heb eerst nog gedacht aan een kantoor, maar daar weet iedereen alles van elkaar."

Heb je nog schrijfplannen voor de toekomst? „Ik wil ooit nog een boek schrijven over de vluchtelingen met wie ik wekelijks werk. Hun verhaal vastleggen. Ik wil een boodschap uitdragen. Als meer Nederlanders wisten wat deze mensen hebben meegemaakt, zouden ze minder vooroordelen hebben." Om meer kennis en inzicht te krijgen in de politiek en achtergrond van het Joegoslavische conflict, leest Willy dikke boeken over het onderwerp. „Als je een goed boek wilt schrijven is achtergrondinformatie absoluut nodig."

Tijdens Margriets Schrijversfestival zal op woensdag 19 oktober van 14.00 tot 16.00 uur in het Weertse Munttheater gastvrouw Annette Heffels het winnende Limburgse verhaal voorlezen en de prijs uitreiken, 150 gulden in boekenbonnen. Op deze middag zijn ook Adriaan van Dis en Marjan Berk te gast. Zij lezen voor uit eigen werk en zullen hun werk signeren.

Industriebond FNV wil met RegioVakbond samenwerken

HEERLEN – De Industriebond FNV is voorstander van meer samenwerking met de RegioVakbond ABW. Vooral de neergaande tendens in organisatiegraad noopt daartoe, zegt de Industriebond FNV in een feestgids die uitgegeven is bij gelegenheid van het jubileum van de RegioVakbond ABW, gevestigd in Heerlen.

Volgens de Industriebond FNV blijken de bonden in de huidige structuur niet in staat om werknemers in voldoende mate de weg naar de vakbond te wijzen. „Dit leidt tot de conclusie dat de tijd rijp is voor verandering en samenwerking."

De ABW werd gisteren op de dag af vijftig jaar geleden opgericht onder de naam Algemene Bond van Werkers in het Mijnbedrijf (ABWM) en telde in haar glorietijd 17.000 leden. De bond telt momenteel niet meer dan vijfduizend leden uit eigenlijk alleen maar de Zuidlimburgse (Eu) regio. De ABW is altijd zelfstandig geweest, niet aangesloten bij een vakcentrale. De meeste leden treft de bond aan bij de bedrijven die na de mijnsluiting voor vervangende werkgelegenheid zorgden. De leden zijn vooral lager en middelbaar geschoolde industriële technici, werknemers in de dienstverlening, verwerkende industrie en de bouw, de WSW-instellingen en gepensioneerden en uitkeringsgerechtigden.

Volgende week vrijdag huldigt de RegioVakbond ABW 125 gouden jubilarissen en recipieert het bestuur in Auberge De Rousch van vijf tot zeven.

Zie verder pagina 17
● **'We hebben een hele sterke rug gekregen'**

Twee jaar en 7,5 ton geëist voor drugs

Van onze correspondent

DEN BOSCH – Elf kilo amfetamine en een tas en 1.100 gram cocaïne in zijn garagebox en bijna drie miljoen op Belgische bankrekeningen. Dat zijn voor justitie sterke aanwijzingen om aan te nemen dat de 40-jarige 'Horrie' H. uit Maastricht vorig jaar op flinke schaal in harddrugs handelde.

Advocaat-generaal mevrouw mr. Franken eiste daarvoor bij het Gerechtshof in Den Bosch twee jaar gevangenisstraf en ontneming van het wederrechtelijk genoten voordeel van 750.000 gulden, of nog een jaar extra hechtenis.

Horrie H. erkende dat hij had bemiddeld in een pillen-transactie, maar hij zei dat hij dacht dat het om minder strafbare doping voor sporters ging. Van de cocaïne wist hij al helemaal niets. Hij had zelf een garagebox ondergehuurd voor vijftig gulden per maand en deze met een extra sleutel voor het dubbele doorverhuurd aan een niet te achterhalen figuur.

Dat zijn duimafdruk op de plastic zak met cocaïne is gevonden, kon natuurlijk worden verklaard: hij had in de box wat spullen liggen, waaronder een lege plastic zak. De sieraden ter waarde van bijna 100.000 gulden en de twee auto's met ongeveer dezelfde waarde die bij hem zijn aangetroffen, had hij van een erfenis gekocht.

Advocaat mr. Hiddema zei dat voor een dergelijk vermogen je een echt grote jongen moet zijn en dat uit niets bleek dat zijn cliënt dat is. De strafeis was zijns inziens veel te hoog. Hiddema noemde het Hof ter vergelijking opgelegde straffen van 3,5 jaar aan lieden die jarenlang honderden kilo's drugs verhandelden.

Hij vond voorts dat de rechtbank in Maastricht al te makkelijk met het geld in deze zaak aan de haal is gegaan. De raadsman schetste hoe de fiscus met een torenhoge belastingaanslag, de gemeente met een vordering vanwege een ten onrechte ontvangen uitkering, en nu ook justitie, 'proberen deze goudhaan te vangen'.

Het Hof wijst arrest op 6 oktober.

Actie Mega en WML om energie te besparen

Van onze verslaggever

MAASBRACHT – Het provinciale energiebedrijf Mega Limburg vindt dat in de 400.000 Limburgse huishoudens nog flink gas, water en elektriciteit bespaard kan worden. Per huishouden zou jaarlijks voor meer dan honderd gulden bespaard kunnen worden. Om dat te bereiken, moeten de afnemers volgens Mega hun gedrag veranderen, hun woning isoleren, een hoogrendements ketel plaatsen, spaarlampen indraaien en een spaardouchekop installeren.

Godfried Prickaerts, voorzitter van de raad van bestuur van Mega Limburg, cijferde bij de presentatie van het actieplan voor dat het gemiddeld gasverbruik (2200 kuub per jaar) omlaag kan met bijna 300 kuub en het stroomgebruik (3364 kilowattuur) met 240 kilowattuur. Zeker nu er door het rijk boven op de gas- en elektriciteitsprijs een energieheffing komt, kan volgens hem deelname aan de actie lucratief zijn.

Samen met Prieckaerts gaf directeur J. Huberts van Waterleiding Maatschappij Limburg ook de aftrap voor de spaardouchekop-actie. Door het plaatsen van zo'n douchekop kan het waterverbruik per douchebeurt met de helft worden teruggebracht. Dat spaart niet alleen kostbaar grondwater, maar scheelt ook jaarlijks 75 gulden op de energie-rekening omdat minder gas- of stroom wordt verbruikt voor het opwarmen van het water.

Mega gaat elk huishouden aanschrijven. In de brief wordt vijf gulden korting aangeboden op de aanschaf van een spaardouchekop. Een gratis thuisbezorgde spaardouchekop wordt aangeboden à raison van 16,65 gulden. De komende week staan bij Mega 250 medewerkers aan de telefoon (☎06-8630) gereed om klanten met vragen over de speciale douchekop te informeren. Het ding bespaart jaarlijks tussen de zestig en negentig gulden per huishouden aan water.

Onderzoek Rijksuniversiteit Limburg toont aan:

Soms te weinig vetzuren bij zwangere vrouwen

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Niet alle zwangere vrouwen kunnen hun kind voorzien van voldoende vetzuren. Die vetzuren zijn van belang voor een gezonde ontwikkeling van het pasgeboren kind. Dit blijkt uit een onderzoek van de Rijksuniversiteit Limburg onder meer dan duizend zwangere vrouwen in Maastricht, Heerlen en Kerkrade.

Vooral de aanwezigheid van cervonzuur is volgens M. Al van de vakgroep Humane Biologie belangrijk voor een goed functioneren van het kind op latere leeftijd en de ontwikkeling van de hersenen. Het onderzoek in de afgelopen zes jaar, waarop Al donderdag promoveerde, toont aan dat het vetzuur bij zwangere vrouwen dikwijls in onvoldoende mate aanwezig is. Het gebrek aan voldoende cervonzuur bij zwangere vrouwen, zo wijst het promotie-onderzoek uit, heeft gevolgen voor de vetzuurstand van het kind.

Voorts bleek, aldus een van haar promotors, dr.G. Hornstra, dat de verminderde voorraad cervonzuur zich na de zwangerschap niet volledig herstelt en verder afneemt bij volgende zwangerschappen. „Wij vermoeden dat zwangere vrouwen cervonzuur uit hun eigen voorraad gebruiken om aan het kind door te geven teneinde een mogelijk tekort in de voeding op te vangen."

Hornstra zegt dat men hieruit zou kunnen concluderen dat sommige zwangere vrouwen moeite hebben bij het huidige voedingspatroon tegemoet te komen aan de hoge behoefte aan cervonzuur van de zich ontwikkelende foetus. Een hogere inname van belangrijke vetzuren tijdens de zwangerschap bleek van invloed te zijn op de voorraad cervonzuur van de pasgeborene.

„Het is dus mogelijk de essentiële vetzuurstatus van pasgeborenen te verbeteren via de voeding van de moeder," zegt de promotor. Cervonzuur komt voornamelijk voor in vette vissoorten, zoals makreel, en in mindere mate in bladgroenten.

Het is bekend dat te vroeg geboren kinderen een hoger risico hebben op ontwikkelingsstoornissen dan kinderen na een voldragen zwangerschap. Gezien de functie van cervonzuur in het centraal zenuwstelsel is het volgens de promovenda niet ondenkbaar dat het verlaagde vetzuurgehalte hierbij een rol speelt. Opvallend is namelijk dat de cervonzuurstatus van kinderen die te vroeg ter wereld komen, lager is dan die van normaal geboren kinderen.

Het onderzoek van de vakgroep Humane Biologie wordt voortgezet. De bedoeling is vast te stellen in hoeverre de bij de geboorte aanwezige hoeveelheid essentiële vetzuren van invloed is op de latere ontwikkeling van het kind. De vervolgstudie onder de bij het nu afgeronde onderzoek betrokken kinderen en bij te vroeg geboren hoopt de vakgroep volgend jaar af te ronden.

Boete betalen met pin-pas

HEERLEN – Automobilisten die op de snelwegen tussen Maastricht en Eindhoven worden bekeurd, kunnen hun boete met ingang van 1 oktober meteen betalen met bank- of giromaatpas met pin-code. Het gaat voorlopig om een experiment van drie maanden. Als de gebruikte apparatuur betrouwbaar blijkt, wordt het systeem hoogstwaarschijnlijk landelijk ingevoerd.

De verkeerspolitie heeft gedurende de proef de beschikking over een mobiele, draadloze betaalautomaat. Het apparaat werkt op oplaadbare accu's en staat in verbinding met een centrale computer. Bij verkeerscontroles wordt de politie steeds vaker geconfronteerd met weggebruikers die wel willen en kunnen betalen, bijvoorbeeld bij een openstaande boete, maar onvoldoende contant geld of cheques op zak hebben. Zij krijgen nu de gelegenheid de boete onmiddellijk te voldoen. Volgens de politie past de methode uitstekend bij het 'lik-op-stukbeleid'. Vorig jaar werd al de mogelijkheid geïntroduceerd verkeersboetes te betalen met creditcards. Dat blijkt een groot succes.

Brandstichter niet naar gevangenis

HEERLEN – Heerlenaar J. P. (45) hoeft niet de gevangenis in omdat hij zijn huis aan de Uterweg in brand heeft gestoken. Conform de eis van de officier van justitie veroordeelde de Maastrichtse rechtbank hem tot een jaar voorwaardelijke gevangenisstraf. De man lijdt als gevolg van overmatig alcoholgebruik aan het Syndroom van Korsakov en was op het moment van de brandstichting zeer depressief. Voor de rechtbank kon hij zich niet meer herinneren dat hij zijn woning had aangestoken.

Heerlens heroïnehoertje spoorloos verdwenen

Bejaarde man zoekt vermiste prostituée

DOOR FRANK SEUNTJENS

HEERLEN – Jacob Corstjens (73) uit Hoensbroek maakt zich zorgen over het lot van de Heerlense heroïne-prostituée Anita Kuylaars (28). De vrouw, over wie Corstjens zich min of meer had ontfermd, is sinds begin deze maand spoorloos. De bejaarde man vreest dat het hoertje het slachtoffer is geworden van een misdrijf. Corstjens heeft bij de politie in Heerlen aangifte van vermissing gedaan.

Volgens Corstjens kwam Anita Kuylers sinds twee jaar regelmatig bij hem over de vloer, nadat hij uit medelijden met haar een praatje had aangeknoopt in de buurt van het station . „Een keer of twee, drie per week stond ze bij mij op de stoep. Ik gaf haar eten, sigaretten en kleren. In ruil daarvoor hield ze mij gezelschap, want ik kan absoluut niet tegen alleen zijn. We keken samen televisie of praatten wat. Soms bleef ze ook slapen. Nu heb ik al een paar weken niets van haar gehoord."

Corstjens klopte ook al aan bij het Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs (CAD) in Heerlen om naar Anita Kuylaars te informeren. Daar kon men de man niet helpen. Volgens regio-manager Laurens Melissie van het CAD is de vrouw inderdaad spoorloos. „We hebben haar op maandag 5 september voor het laatst gezien. Maar we maken wel vaker mee dat dat heroïne-prostituées plotseling verdwijnen. Meestal duiken ze na een paar weken wel weer op. Daarom stappen we ook niet zo snel naar de politie."

Corstjens is inmiddels zelf een speurtocht naar Anita Kuylaars ('een heel mooie en vooral ontzettend lieve vrouw') begonnen. Maar optimistisch is hij niet. „Ik hoop dat ze binnenkort weer voor de deur staat, maar eerlijk gezegd vrees ik het ergste. Als heroïne-hoer kom je in aanraking met het grootste gespuis."

Scholieren spelen Europarlement

HEERLEN – Dertien bollebozen van middelbare scholen in Limburg nemen vanaf morgen een week lang deel aan het Europees Jeugdparlement in Den Haag. Samen met andere Nederlandse jongeren doen ze mee aan dit politieke spel, waarbij ze het echte parlement imiteren. Het doel is om jongeren intensief na te laten denken over de internationale problematiek.

„De spelregels zijn dat de afgevaardigden plaatsnemen in verschillende commissies, zoals milieu, politieke zaken en mensenrechten. Elke overleggroep heeft zijn eigen stelling, waarover ze discussiëren met andere provincies. Uitgangspunt is het standpunt van een lidstaat van de EU (Europese Unie) te vertegenwoordigen en niet de eigen mening," vertelt de 17-jarige Catelijne Coopmans uit Venlo. Ze verzorgt de publiciteit van het evenement.

Willem van der Werf en Nathalie Storcken volgen zes-vwo op het Bernardinus College in Heerlen. Zij zijn net zoals de elf anderen uitverkoren om het nationale jeugdparlement bij te wonen in Den Haag. „Ik ben erg geïnteresseerd in politieke- en economische zaken. Zelf zit ik dan ook in de commissie voor externe economische betrekkingen," vertelt de 16-jarige Willem.

De richtlijnen die het jeugdparlement opstelt, worden het echte Europese parlement voorgelegd. Catelijne: „Ik denk niet dat ze er echt wat mee doen. Het blijft maar een spelletje."

Vrije heroïne

commentaar

Het drugsprobleem is in Lim- burg één van de grootst vraagstukken van de laatst jaren geworden. Heerlen e Maastricht hebben gekoze voor een harde aanpak va het drugstoerisme. Dat i niet meer dan terecht. De overlast in de genoemde steden – maar ook elders – is gigantisch. Dat kan, oo ter bescherming van de 'normale' medeburgers, niet langer wor den getolereerd. Maar met repressie – onderdrukking – alleen lo je het verslavingsvraagstuk niet op. Daar is in deze kolommen vaker op gewezen.

Het ministerie van Volksgezondheid (VWS) is nu bereid mee te betalen aan projecten voor vrije heroïneverstrekking aan drugsver slaafden. Justitie is begrijpelijkerwijs nogal huiverig ten aanzie van dergelijke experimenten. Bovendien moet de Opiumwet wo den veranderd, want die staat niet toe dat uitsluitend vanwege h terugdringen van de overlast drugs worden verstrekt. Dat kan n alleen op medische gronden geschieden.

Steden als Tilburg, Rotterdam en Heerlen werken aan experimen ten voor het geven van harddrugs aan junks. Heerlen wil met nam aan de plaatselijke 'krepeergevallen' gratis drugs verstrekken. Z verkeren in een absoluut uitzichtloze situatie. Bovendien vormen z door hun onberekenbaar gedrag een gevaar voor de samenle ving. Zo op het eerste gezicht lijkt dat een goede oplossing, ma in feite werkt het rechtsongelijkheid in de hand. Voor harddrugs verslaafden wordt in dit land al ontzettend veel gedaan. Metha donbussen met gratis methadonverstrekking, gratis omruilen va spuiten, speciale opvang en ga zo maar door. Voor andere rand groepen in de maatschappij spant de overheid zich aanzienli minder in. Een alcoholverslaafde – alcohol is ook een harddrug moet gewoon voor zijn verslaving betalen, ook al behoort hij – o zijn/haar gezin – tot de krepeergevallen. Gokverslaafden krijge – terecht overigens – evenmin extra financiële ondersteuning o hun goklust te bevredigen. Toch zijn ook hier – potentiële – crim nelen actief, die voor veel overlast zorgen.

Het wordt de harddrugsverslaafde met de verstrekking van grat heroïne toch net iets te gemakkelijk gemaakt. Wellicht zou de ove heid de drugsvangsten beter kunnen gebruiken om de prijze drastisch te verlagen en de dealers de win(st)d uit de zeilen te ne men, door zelf als 'bemiddelaar' voor geregistreerde verslaafde te gaan fungeren. De drugs worden dan goedkoper, waardoo de steeds maar stijgende criminaliteit wordt tegengaan. Daarnaa zou justitie moeten besluiten tot het opleggen van verplicht afki ken aan criminele verslaafden.

Zaak blijft echter het de randgroepen in de maatschappij voor niet té gemakkelijk te maken. Dan worden de waarden en norme van onze samenleving alleen maar steeds verder uitgehold.

P.

Hulpverlening, onderzoek en voorlichting doelen Nodos

Maastrichts kenniscentrum voor gehandicapte kinderen

DOOR KATJA KREUKELS

MAASTRICHT – Ouders krijgen een kind. Er is iets mis. De baby vertoont spierslapte en kan niet slikken en zuigen. Paniek. Het kind houdt geen voedsel binnen. Een paar jaar later groeit het kind als kool. Alleen de eetstoornis verandert nu in een drang naar veel voedsel. De jongen of het meisje wordt dik en krijgt woedeaanvallen. Ouders zitten met hun handen in het haar. Wat doen ze fout?

Een voorbeeld van het nog steeds vrij onbekende Prader-Willi-syndroom. Zo zijn er nog meer voorbeelden te noemen van onbekende ziekteverschijnselen die gepaard gaan met een verstandelijke handicap.

Vier procent van de pasgeborenen heeft een meer of minder ernstige aangeboren of erfelijke aandoening. In de zorg voor mensen met een verstandelijke handicap zijn veel vragen nog onbeantwoord. De gewone zorg schiet hier tekort door gebrek aan middelen. Specialistische kennis is dringend nodig.

Nodos (Netwerk Onderzoek en Diagnostiek bij Ontwikkelingsstoornissen) is een nieuw kenniscentrum in Maastricht dat vorige week officieel is geopend. Deskundigen uit uiteenlopende vakgebieden zoals de neurologie, psychiatrie en genetica hebben hun krachten gebundeld om personen met een verstandelijke handicap of ontwikkelingsstoornis beter en sneller te kunnen helpen.

„Nodos is klaar. Het is tot zijn eigen vorm gekomen. Nu wordt het even aangeraakt en gaat het leven erin stromen." Deze dichterlijke woorden gebruikte de voorzitter van Nodos, dr.L. Curfs, tijdens de feestelijke in-stallatie van het centrum. „Nodos is het Griekse woord voor knoop. Door verschillende specialismen te combineren bij een onderzoek krijg je veel beter zicht op de oorzaak en de achtergrond van een verstandelijke handicap," vertelt Curfs.

Toenemende kennis op het gebied van modern labaratoriumonderzoek was een van de bouwstenen voor dit centrum. „Ouders willen gewoon ouders zijn voor hun kind, maar worden geconfronteerd met bijzonder gedrag en vreemde fysieke eigenschappen. De diagnose kan vaak niet worden vastgesteld. Kinderen worden soms door onwetendheid vol met medicijnen gestopt en kunnen in een psychisch isolement raken.".

Als kenniscentrum in Zuid-Nederland en de aanliggende grensregio's heeft Nodos drie doelstellingen. Hulpverlening, wetenschappelijk onderzoek en voorlichting. „Wij opereren in samenwerking met ouders en de reguliere hulpverlening. Doordat we drie doelen combineren binnen één centrum worden mensen niet meer van het kastje naar de muur gestuurd. Dit is een stuk efficiënter en daardoor kostenbesparend."

De totstandkoming van Nodos is onder andere te danken aan het provinciale bestuur en het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Sport. „Ik ben heel blij dat er een brug is geslagen tussen Maastricht en het academisch ziekenhuis in Leuven. Dit zorgt voor een vruchtbaar model dat de patiëntenzorg van Nodos ten goede komt. Verder hopen we ook op een grotere grensoverschrijdende kennisuitwisseling. In november komt er een internationaal congres in Maastricht over zeldzame syndromen. Het kenniscentrum is hierbij nauw betrokken, want Nederland heeft een heel goede naam op dit onderzoeksterrein."

Verschillende deelloketten zijn nu samengesmolten tot een hoofdloket. Het kostenplaatje is opgehangen aan de ziektenkostenverzekeringen. Er is een lage drempel. „Wij zitten niet in een ivoren toren. Nodos is er voor iedereen."

● *Voorzitter Curfs ziet Nodos als een belangrijke mijlpaal in de zorg voor mensen met een verstandelijke handicap.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

limburgs weerhoekje

door Bob van der Molen

Zomerse entree van de herf

DOOR BOB VAN DER MOLEN

Het laatste regengebied dat verantwoordelijk was voor een totaal regende Prinsjesdag liet in Limburg nog 16 mm regen achter, da werd het eindelijk droog. De barometer gaf een duidelijk stijg lijn aan en stond sinds lange tijd weer eens op 'mooi weer'. Do dag kwam de zon er goed door en de temperatuur steeg naar normale stand voor september en kwam op een nivo van 19 à 20 den. Op de eerste dag van de astronomische herfst, vrijdagmo om 8.19 uur, werd de zevende warme dag in september en teven 107e warme dag in 1994 met een maximum van 22.

Een (meestal korte) periode met beter weer is overigens karakt tiek voor de tweede helft van september, omdat de luchtdrukve ling zich voor onze omgeving dan vaak, zoals nu, in gunstige ontwikkelt. Bepalend is dan niet alleen een hogedrukgebied b onze omgeving, maar ook lagedrukgebied boven Zuidwest-Eu als tegenspeler. De wind zoekt dan tijdelijk de zuidoosthoek op w mede warmere continentale lucht worden aangevoerd.

Deze opleving van het weer heeft in sommige landen een eigen b ming gekregen. In ons land staat deze periode bekend als he Michielszomertje, bij onze oosterburen spreekt men van een 'Alt bersommer'. In dit tijdvak zijn in Limburg hoge maxima voorg men: september 1991 in Hoensbroek 31.5, september 1976 in Bu 30.4. Nu 75 jaar geleden – september 1919 – in Sittard 33.6, te de hoogste september-temperatuur in Maastricht werd bereikt 35.2 in september 1929.

Deze zelden voorkomende hoge kwikstanden in september zij jaar voor ons niet weggelegd. Toch zal het in dit weekend heel aa naam aanvoelen met temperaturen van 20 graden of zelfs nog d boven. De kans op de eerste zomerse dag (25 graden) in septemb vandaag zelfs niet geheel uitgeslo- ten. Daarbij moet vanaf van wel rekening worden gehouden met een plaatselijke bui, zodat plu en regenjas helaas weer onmisbare attributen zijn.

Regencijfers

Terecht werd alom geklaagd over het sombere, koude en veel t weer. Toch zijn in Limburg vooralsnog geen neerslagrecords ken, omdat het in september nog wel eens natter is geweest, vorig jaar toen het zo mogelijk nog slechter was. Septembe kende maar liefst 20 regendagen en het werd de natste sep maand sinds 1957.

In Limburg tapten de regenwaarnemers tussen Vaals en Kesse tussen de 150 en 180 mm hemelwater af. September 1994 he 'pas' op 115 tot 125 mm achtergelaten, maar staat inmiddels w de vijfde plaats van de natste septembermaanden van deze ee Noord-Holland hebben de talloze regenbuien voor heel w neerslag gezorgd. Het plaatsje St.-Maarten, even ten zuide Schagen, heeft met 280 mm een nieuw neerslagrecord voor se ber gevestigd, tegen normaal 84 mm. Het oude officieuze septe record stond sinds vorig jaar op 257 mm in Burgh-Haamstede eiland Schouwen-Duiveland. Beide stations zijn overigens ge ciele meetposten van het KNMI. Het officiele KNMI neerslag voor september staat met 250 mm sinds 1984 in het Brabantse dert.

Nu we het toch over neerslagrecords hebben: de hoogste etma staat sinds 3 augustus 1948 in Voorthuizen op de Veluwe m mm.

De meeste regen op een dag in Limburg viel op 27 augustus 1 Noorbeek waar de regenmeter 101 mm had opgevangen.

Tot slot: de meeste regen in een maand viel in oktober 1932 in voort met 321 mm (evenzovele liters water op een vierkante m

weerspreuk: *'Vallen de eikels al voor St. Mi dan snijdt de winter door*

Vergoeding voor schade steenslag

MAASTRICHT – Door herstelwerkzaamheden aan de Limburgse wegen hebben veel weggebruikers last van steenslag. Maar weinigen weten waar ze terecht kunnen met hun klacht. Het onderhoud van de autosnelwegen valt onder de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat dienstkring Venlo of Maasbracht.

Hieraan is een eigen juridische afdeling verbonden, die elke klacht serieus behandelt. Zo wordt bekeken of de aannemer de weg goed heeft opgeruimd. Rijkswaterstaat heeft hiervoor eigen toezichthouders in dienst. Gedupeerden kunnen contact opnemen met de politie of rechtstreeks bellen met de gemeente Maastricht, ☎043-294444.

Promotie-onderzoek over immigratie 1920-1930

'Poolse mijnwerkers waren geen passieve migranten'

Van onze redactie economie

HEERLEN – Polen in de Limburgse mijnen werden lang niet altijd voor het meest beroerde werk aangenomen. Door meer inzet te tonen of te vertrekken naar betere oorden, wisten ze vaak op te klimmen op de arbeidsladder en de situatie naar eigen hand te zetten. Ze waren dus niet overgeleverd aan hun nieuwe omgeving. Dat stelt Pien Versteegh in haar proefschrift 'De onvermijdelijke afkomst?' waarop ze gisteren aan de Katholieke Universiteit in Nijmegen promoveerde. Versteegh onderzocht de opname van Polen in niet alleen het Limburgse, maar ook in het aangrenzende Duitse mijnbedrijf tussen 1920 en 1930. Tot die periode bleef haar onderzoek beperkt.

Versteegh beweert in haar proefschrift dat haar bevindingen haaks staan op de talloze beweringen in andere migrantenstudies. Daarin wordt volgens haar het negatieve beeld benadrukt van de passieve gemarginaliseerde migrant. Haar onderzoek spitste zich toe op de Polen in de Arenberg-mijn in het Duitse Roergebied, in Waterschei in de Kempen en de Grand-Hornu in de Borinage en in Limburg de Oranje-Nassau-mijnen.

In het proefschrift meldt Versteegh dat mgr.H. Poels, de grote katholieke voorman in de Mijnstreek, destijds met zorg de stroom migranten naar Zuid-Limburg aanzag. „De grote toevloed aan protestantse mijnarbeiders, die de religieuze homogeniteit van de streek dreigden aan te tasten, was hem een doorn in het oog. Om dit af te wenden trok hij reeds in 1913 naar Brabant om katholieke arbeiders te werven. Als er geen Nederlandse katholieke arbeiders meer te krijgen waren, dan gaf hij de voorkeur aan katholieke Polen boven de protestantse Hollanders."

De bevolking van Heerlen bestond in 1930 uit 46.885 mensen. Daarvan waren er ruim tienduizend migrant, hetgeen overeenkwam met ruim 21 procent van de totale bevolking. Onder die migranten bevonden zich in 1930 1199 Polen. Twee jaar eerder waren er dat nog maar 512. In de Oranje Nassau-mijnen was in 1930 bijna dertien procent (412) van Poolse nationaliteit.

Taal

De meeste Polen kwamen uit het Duitse Ruhrgebied naar Limburg. Een minderheid kwam rechtstreeks uit Polen. Bij aanvang van hun werk hadden ze vaker een geschoolde functie dan de Nederlanders. Daardoor, zo concludeert Versteegh, hadden ze minder kansen op promotie. „De overgang van ongeschoold naar geschoold werk ging nou eenmaal gemakkelijker, dan de overgang van geschoold werk naar kader." Om leiding te kunnen geven was het bovendien een vereiste om Nederlands te kunnen spreken, hetgeen een extra handicap betekende voor de Polen.

Uit de arbeidscontracten van de Oranje Nassau-mijnen blijkt dat Poolse gastarbeiders verzekerd waren van twaalf maanden werk en dat ze dezelfde rechten en plichten hadden als de Nederlandse mijnarbeiders. Daarnaast hadden ze vrij op hun nationale feestdag 3 mei en kregen de Polen de garantie op een 'goed onderkomen en een gezonde bewoning'. Het niet op de hoogte zijn van de Nederlandse taal was bij gelijke arbeidsprestatie 'geen reden voor loonsvermindering of voor het opdragen van zwaarder werk," zo werd in de cao toegevoegd.

Saamhorigheid

Zo'n zeventig procent van alle Poolse gastarbeiders woonde in Zuid-Limburg in de kolonieën. Eigen priesters mochten de Polen niet meenemen naar Limburg, uit vrees voor het ontstaan van een kerk binnen een kerk. Polen gingen niet naar de Nederlandse kerk, omdat er geen saamhorigheid zou zijn. Om dat probleem te verhelpen werd in 1927 het Laurentiusomité opgericht met het doel de zielzorg van niet-Nederlandse katholieken. Tenslotte memoreert Versteegh dat de Polen in Limburg al snel een bloeiend eigen sociaal leven opbouwden. In 1910 richtten Poolse mannen in Heerlen de kerkelijke mannenvereniging 'Jednosce' op. Korte tijd heeft er een Poolse politieke partij in Limburg bestaan en werd het Poolse maandblad 'Polak w Holandji' opgericht.

De Koerdische rood-gele vlag wappert aan een lantaarnpaal. Een stil welkom voor zeker 50.000 Koerden uit alle delen van de wereld, die vandaag de culturele manifestatie op de Landgraafse Draf- en renbaan bezoeken. Integratie staat voorop volgens de organisatie, plezier komt op de tweede plaats en politiek mag eigenlijk helemaal niet ter sprake komen. De Koerden willen deze zaterdag vooral de eigen identiteit laten zien, maar aan een lichte politieke tint lijkt de bijeenkomst vooralsnog niet te ontkomen.

Kon-Kurd wil identiteit Koerden tonen met culturele manifestatie

Folklore als wapen tegen onderdrukking

in het nieuws

DOOR MONIQUE PARREN

LANDGRAAF – De voormalige draf- en renbaan aan de Landgraafse Hofstraat laat een heel ander beeld zien dan met Pinkpop. De enige overeenkomst is een immens podium. Speciaal voor de oudere Koerden en de vrouwen met kinderen heeft de organsatie zittribunes laten bouwen. Taferelen van op de grond bivakkerende of slapende bezoekers zullen hier waarschijnlijk niet voorkomen.

De voorbereidingen voor de Koerdische manifestatie verlopen niet vlekkeloos. Jan Smeets, regelneef namens Stichting Festivals Limburg, pendelt op een fiets heen en weer tussen het hoofdgebouw en het podium. Maant Kemal en Ersin, de rechterhanden van organisator Memed Ataman af en toe tot spoed, want er moet nog zat gebeuren aan de vooravond van de bijeenkomst. Smeets' Pinkpop-ervaring komt ook bij deze megamanifestatie goed van pas.

Na Frankfurt en Buchem is dit jaar Landgraaf gastheer voor de Koerden. De derde Europese manifestatie staat volgens de organisatie vooral in het teken van cultuur. „Wij willen op een humanitaire manier terugvechten tegen al het geweld, waarmee onze bevolkingsgroep wordt geconfronteerd. Cultuur en folklore zijn ons wapen tegen de onderdrukking."

Het leggen van contacten tussen de Koerdische bevolking is het voornaamste doel van het festival. „Ook willen we andere mensen, Nederlanders bijvoorbeeld, laten kennismaken met onze achtergrond," vertelt Ersin (38) uit Deventer.

Maar de manifestatie zal niet helemaal verschoond blijven van politiek. Kon-Kurd, de Europese organisatie van Koerden, streeft ernaar de strijd om de onafhankelijkheid van het volk onder de aandacht brengen van zoveel mogelijk mensen. Ersin: „In Europa wonen ongeveer 1 miljoen Koerden, maar ons volk bestaat in totaal uit zeker 30 miljoen mensen. De Koerden zijn over de hele wereld uitgezworven, omdat ze in Koerdistan onderdrukt en soms zelfs vermoord worden door de Turken."

Volgens Ersin en Kemal krijgen Europeanen hierdoor een heel verkeerd beeld van de Koerden. „Door de anti-propaganda van de Turkse regering denken veel mensen dat wij gevaarlijke jongens zijn. Soms zijn anderen zelfs een beetje bang voor ons, maar wij zijn doodnormaal hoor."

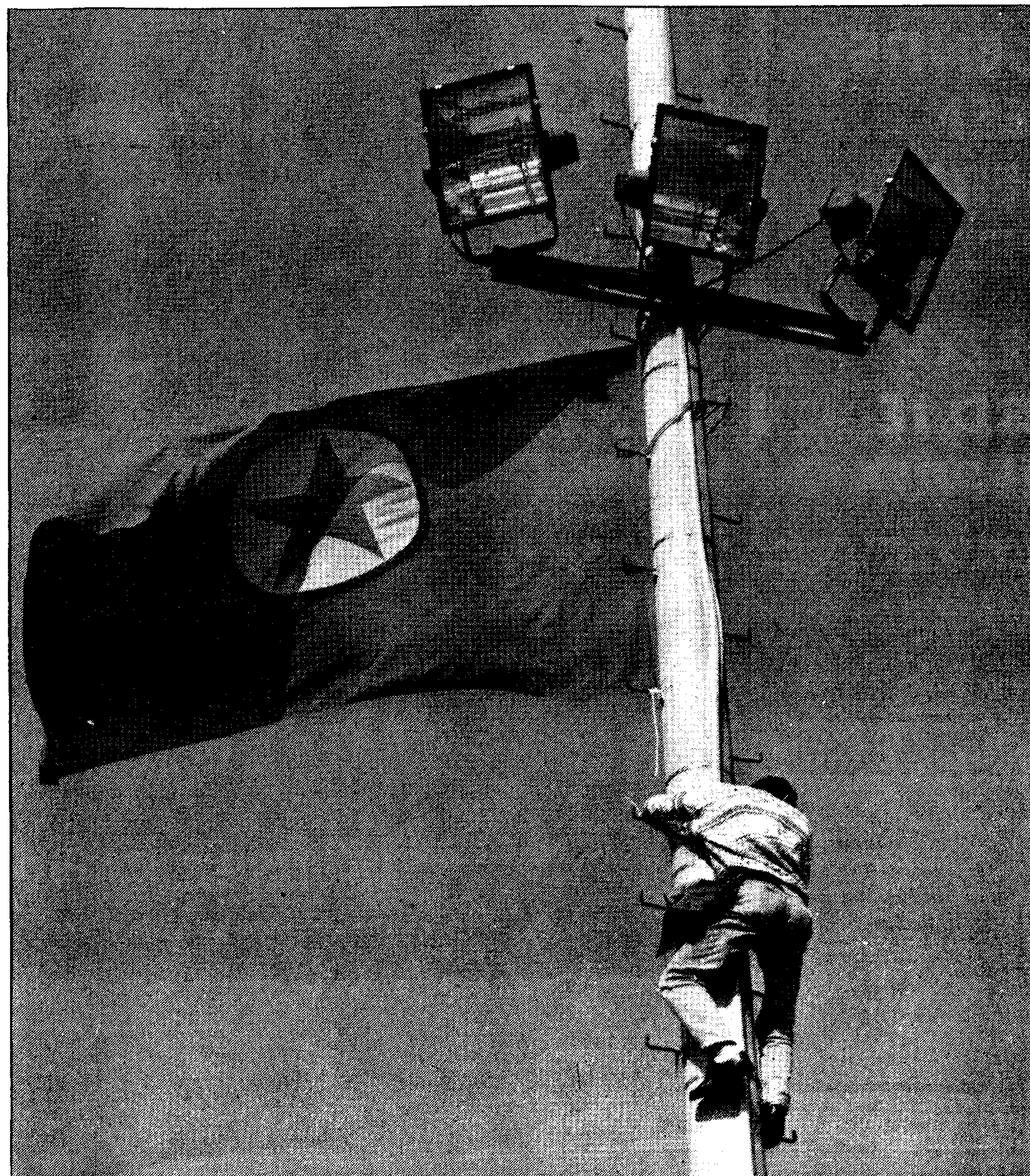
Advertentie

Ook de Koerden die vandaag met zo'n zevenhonderd bussen uit alle windstreken naar Landgraaf komen zijn gewone mensen, benadrukt Ersin. De exacte toeloop is onduidelijk. De manifestatie in Frankfurt werd door 120.000 mensen bezocht, in Buchem waren dat er 80.000. Voor iedereen die het nog niets wist, stond er gisteren een paginagrote advertentie in *full-color* op de achterpagina van de toonaangevende Turkse krant Özgür Ülke.

Het programma is een mengeling van dans, muziek en voordrachten. Er zijn 15 informatiestands, met literatuur en voorlichtingsmateriaal en zo'n 35 kraampjes met typische Koerdische gerechten en drankjes.

In zijn beste 'Koerds' zal burgemeester Bert Janssen van Landgraaf het festival rond tien uur openen. Hij heeft 91 politiemensen paraat om de orde rond het festival te bewaren. „Maar ze zullen waarschijnlijk niet hoeven optreden," denkt hij. „Navraag in Frankfurt en Buchem leerde dat het daar allemaal zeer ordelijk is verlopen, deze mensen zijn niet uit op rotzooi." Dat de bijeenkomst toch enigzins beladen is, blijkt uit een telefoontje dat de burgervader kreeg van het Nederlandse ministerie van Binnenlandse Zaken. „Ze wilden weten wat er hier precies gaat gebeuren, maar ik heb ze gerustgesteld."

Pas vier weken geleden koos de organisatie voor een lokatie in Nederland. Landgraaf lag daarbij voor de hand volgens Ersin. „Deze plek is ideaal voor ons, dichtbij de grens met België en Frankrijk." In welk land de manifestatie het volgend jaar gaat plaatsvinden is nog onduidelijk. Ersin: „Misschien hebben wij het volgend jaar zélf een vrij land, dan kunnen we het Koerdisch festival eindelijk eens op eigen bodem houden."

● *De Koerdische vlag hing gisteren al in top op de draf- en renbaan.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Sinds mensenheugenis streven de Koerden met geweld naar een onafhankelijke staat. De Koerdische droom is een zelfstandig land, dat bestaat uit het grotendeels bergachtige en ontoegankelijke grensgebied van Irak, Iran, Turkije en de voormalige Sovjetunie. De Koerdische vrijheidsstrijd, vaak met meedogenloze hardheid gevoerd, wakkert om de zoveel tijd in een van de vier bovengenoemde landen op. Begin jaren zeventig was er een complete Koerdische oorlog tegen het Iran van de Sjah aan de gang. Nadat die met een evengrote meedogenloze repressie min of meer was onderdrukt, verplaatste de Koerdische onafhankelijkheidsstrijd zich naar Irak. De laatste jaren de het brandhaard van het conflict in het Oosten van Turkije. De meeste naar West-Europa gevluchte Koerden komen dan ook uit Turkije.

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Forrest gump, dag. (beh. za) 18 en 20.30 uur, za 14 17 19.45 en 22.30 uur, zo ook 14.30 uur. **Rivoli:** I love trouble, dag. (beh. za) 18.15 20.30 uur, za 15.30 18 20.15 en 22.45 uur, zo ook 15.30 uur. Duimelijntje, za zo wo 14 uur. **Maxim:** Four weddings and a funeral, dag. 18.15 en 20.30 uur, za ook 22.45 uur, za zo 14 en 16 uur.
H5: Clear & present Danger, dag 14.30, 18 en 21 uur. zat. extra om 23.30 uur. De aristokatten, za zo en wo 14.15 en 16.30 uur. Wolf, dag. 18.15 en 20.45 uur, do vr ma di 14.15 uur, za ook 23.30 uur. Speed, dag. 14 18.30 21 uur, za 23.30 uur. The Flintstones, dag. 14 18.30 21 uur, za zo en wo ook 16.15 uur. Beverly hill cop 3, dag. 14 18.30 en 21 uur, za zo en wo ook 16.15 uur, (zo geen voorstelling 21 uur) Sneak preview, za 23.30 uur, zo ook 21 uur.

● LANDGRAAF

Autokino: The flintstones, vr 20.30 en 22.45 uur, za 22.45 uur, zo 20.30 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Four weddings and a funeral, dag. 21.15 uur, vr t/m zo 18.30 uur. The client, dag. 21.15 uur, vr t/m zo ook 18.30 uur. 06- dag. 21.15 uur, vr t/m zo ook 18.30 uur. I love trouble, dag. 21.15 uur, vr t/m zo 18.30 uur. **Ciné-K:** Como agua para chocolate, dag. 21 uur. **Cinema- Palace:** Clear and present danger, do vr ma di 20.30 uur, za 14 18.45 en 22 uur, zo en wo 14 17.15 en 20.30 uur. De aristokatten, za zo en wo 14.30 uur. Wolf, dag. 18 en 21.15 uur. The flintstones, do vr ma di 18 uur, za zo en wo 14.30 uur. Speed, dag. 18 en 21.15 uur, ma geen voorstelling om 21.15 uur. Sneak preview, ma 21 uur. **Lumière:** Fresa y chocolate, dag. 20 uur. Wildgroei, dag. 20.30 uur. Temptation of a monk, dag 22 uur. The snapper, dag. 23 uur.

● GELEEN

Roxy: I love trouble, dag. 20.30 uur. Speed, dag. 20.30 uur. The flintstones, za zo 14 en 18.30 uur, wo 14 uur. Schindler's list, wo 20.30 uur.

● SITTARD

Forum: Four weddings and a funeral, dag. 20.30 uur. Clear & Present Danger, dag 20.30 uur. Duimelijntje, za zo en wo 14 uur.

● ECHT

Royal: I love trouble, dag. 20.30 uur. Speed, do t/m di 20.30 uur, zo 14.30 uur. Duimelijntje, zo 14.30 uur.

● ROERMOND

Royal: I love trouble, do t/m wo 20.30 uur. **Royaline:** Speed, do vr zo en ma t/m wo 20.30 uur, za 19 en 21.30 uur, zo ook 14.30 uur. The flintstones, za zo en wo 14.30 uur.

RegioVakbond ABW vindt zichzelf 'vooral goed in maatwerk'

'We hebben een hele sterke rug gekregen'

● *Na vijftig jaar kiest de jubilerende regiovakbond ABW voor vernieuwing. Een nieuw kantoor aan de Valkenburgerweg in Heerlen hoort daarbij. Van links naar rechts: kaderlid Henk Scheve, voorzitter Leo Noy en vice-voorzitter Wiel Wittenbernds.* Foto: CHRISTA HALBESMA

RegioVakbond ABW willen ze zelf sinds een paar maanden zó aan elkaar geschreven zien. Ze gaan met hun tijd mee. Deze voormalige mijnwerkersbond Algemene Bond van Werknemers is niet dood. Hij leeft. De verhuisdozen staan opgestapeld in het prachtige pand aan de Valkenburgerweg 75 in Heerlen waar het ruikt naar nieuwe vloerbedekking en verflucht. „Precies op de dag dat we vijftig jaar bestaan, pakken we de dozen uit en nestelen we ons in ons nieuwe kantoor," lacht voorzitter Leo Noy. „Dat getuigt toch van optimisme, durf en geloof in de toekomst. Nietwaar?" Volgende week vrijdag, 30 september, worden in Auberge De Rousch 125 gouden jubilarissen van de bond gehuldigd. Tussen vijf en zeven is er een receptie.

DOOR JOS VAN DEN CAMP

HEERLEN – „Iedere week opnieuw heb ik die mix nodig om gemotiveerd te blijven. Aan de ene kant die knokpartij met de een of andere werkgever voor een betere cao. En anderzijds wil ik twee dagen per week praten met de leden die hier over de vloer komen." Aan het woord is Leo Noy, de voorzitter van de jubilerende RegioVakbond ABW. „Als ik alleen maar met mijn koffertje op stap zou gaan om te onderhandelen, dan zou ik verpieteren."

Al snel na de bevrijding richtte een groep mijnwerkers in Treebeek de Algemene Bond van Werkers in het Mijnbedrijf (ABWM) op. In het Casino van de Staatsmijnen besloten de mijnwerkers zich daar te organiseren uit onvrede met het optreden van de bestaande vakbonden. Die streden meer tegen elkaar dan met elkaar. En de ABWM moest een bond voor iedereen worden. Voor bijna iedereen. Want tien dagen na de oprichtingsvergadering bleek de eerste voorzitter Den Exter niet bepaald geschikt voor zijn functie. De man was propagandist geweest van de Communistische Partij. Hij stapte op. Het blijft de RegioVakbond ABW tot op de dag van vandaag achtervolgen. Want bij ieder volgend jubileum wordt het – tot hun grote ergernis – weer eens gemeld.

Tienduizend mijnwerkers meldden zich aan als lid. Maar ook andere bonden manifesteerden zich steeds meer en wierven leden onder de ondergronders. Dat succes kostte de ABWM de helft van zijn leden. En na de aankondiging van de mijnsluitingen sloeg de bond, die zijn naam toen ook wijzigde in Algemene Bond van Werknemer, een nieuwe richting in.

„Het sterkst zijn we nog steeds in de sectoren waar ex-mijnwerkers terecht kwamen," zegt Noy. Bij DSM speelt de bond bijvoorbeeld een volwaardige rol als onderhandelingspartner. Directievoorzitter E. Rongen van DSM Limburg zegt daar bijvoorbeeld over: „Ofschoon de bond nooit is aangesloten bij een vakcentrale, heeft hij zich daarbij altijd weten te profileren als een volwaardige gesprekspartner met een eigen signatuur. De ABW voert zijn sociaal beleid duidelijk op basis van wat er wordt gevoeld binnen zijn achterban. De RegioVakbond weet dan ook aan de onderhandelingstafel altijd uitstekend over te brengen wat er leeft onder zijn leden."

Samen met de AbvaKabo is de RegioVakbond ABW verder het sterkst vertegenwoordigd in de vele sociale werkplaatsen waar ook deze bond in 1993 een hevige strijd voerde voor een acceptabele cao. Dat ging gepaard met een anderhalve maand durende estafettestaking bij de verschillende bedrijven.

Na de mijnsluitingen is de bond de leden gevolgd. Noy zegt de trouw van zijn leden te danken aan 'het concept' van de ABW. Daarin staat de sterk persoonlijke benadering van leden centraal. „In individuele hulp aan onze leden is deze bond het sterkst," vallen ook vice-voorzitter Wiel Wittenbernds en kaderlid Henk Scheve hem bij. „Dát is onze identiteit."

„Als je als organisatie de meeste tijd alleen maar gedoogd bent, dan ben je gewend geraakt aan moeilijke omstandigheden," 'beklaagt' Noy zich. „Dan moet je kwaliteit leveren om te overleven. Daar blijf je als organisatie wakker bij. We hebben daar een sterke rug van gekregen. Je hebt een goed kader nodig." De ondernemingsraden in de regio tellen inderdaad zo'n zeventig leden namens de ABW. En in verschillende ondernemingsraden zijn zelfs ABW-leden tot voorzitter gekozen.

De verhouding met de andere bonden is er altijd een geweest van concurrenten. Desondanks schrijven deze 'collega's' in een speciale jubileumuitgave van de jubilerende bond heel positief over de RegioVakbond ABW. De Industriebond FNV zegt dat 'vijftig jaar overeind blijven onder vaak moeilijke omstandigheden, respect afdwingt. En de Unie BLHP declameert in dichtvorm: 'Wij kennen de ABW als een vakbond recht door zee; Een vakbond zo algemeen, kent Limburg er maar een'.

Ou introduceert nieuwe vormen hoger onderwijs

HEERLEN – De Open universiteit in Heerlen introduceert nieuwe vormen van korte hogere opleidingen. De officiële presentatie vindt vandaag plaats tijdens de viering van de tiende dies natalis in het RAI-congrescentrum in Amsterdam. De afgelopen twee jaar is door Ou-medewerkers gewerkt aan een grondige vernieuwing van het kort hoger onderwijs (KHO), zoals dat tien jaar geleden werd geïntroduceerd. Daarnaast is een vorm van kort-post-initieel hoger onderwijs ontwikkeld, de zogeheten academische kernprogramma's.

Het KHO omvat afgeronde studieprogramma's op academisch niveau met een omvang van 1200 tot 1600 studieuren. Ze worden gekenmerkt door een samenhangend geheel van onderwijseenhedenen en zijn vooral bedoeld voor volwassenen om zich op gedegen en volledige wijze te laten scholen in beroepscategorieën, zoals commerciële bedrijfskunde, logistiek management, milieumanagement en psychologie. Ongeveer 15 procent van de 55.000 Ou-studenten opteert voor een van de bestaande KHO-programma's.

De academische kernprogrmma's gaan uit van 500 tot 800 studie-uren die vooral gericht zijn op na- en bijscholing. Doorgaans gaat het om een bepaald kennisdomein waarnaar op de arbeidsmarkt veel behoefte is. Voorbeelden zijn de kernprogramma's het moderne Europa, overheid en onderneming en kunstgeschiedenis.
Nieuw is ook dat studenten voortaan een abonnementensysteem kunnen nemen dat korting geeft bij afname van meer dan twee cursussen. Dit systeem kan worden gecombineerd met een studietraject, waarbij studenten in kleine groepjes een aantal cursussen doorloopt in een vastomschreven tempo.

Zie ook pagina 31

in de theaters

● HEERLEN

za. 24/9: muziek: Misa Flamenca.
za 24/9: cabaret: Mars Teunisz en Arno van der Heyden met Vos en Het duet (20.30 uur).
di. 27/9: muziek: The bootleg Beatles met Back in Holland.
wo. 28/9: komedie: Het vervolg met De meid en Open huwelijk.

● KERKRADE

za. 24/9: muziek: Harmonie Bocholtz.

● MAASTRICHT

za. 24/9: toneel: Mistero Buffo met internationale nieuwe scene.

● VENLO

di. 27/9: muziek: Misa Flamenca
wo. 28/9: show: Jeans 4 met Music in Motion.

Alle voorstellingen zijn om 20 uur, tenzij anders aangegeven. In Maastricht beginnen de voorstellingen om 20.30 uur.

exposities

● BEEK

Artique, Prins Mauritslaan 105. Carla Lemmens, schilderijen. T/m 30/10. Open za en zo van 11 tot 17 uur.

● LANDGRAAF

Ipomal, Kerkberg 2. Piotr Kiepuszewski en Tomasz Lubaszka. T/m 9/10. Open za en zo van 14-17 uur.

● GULPEN

De Aw Sjoklaatfabriek, Ringweg 31. Ward Lernhout, schilderijen, Jeannie Lelyveld, sculpturen. T/m 16/10. Open do t/m zo van 14 tot 17.30 uur.

● SITTARD

Kunstcentrum Sittard, Leyenbroekerweg 113a. Beelden en tekeningen van Ine Schröder. T/m 9/10, open wo t/m zo 14-17 uur
Het Domein, Kapittelstraat 6. Fotowerken van Lieve Prins. T/m 23/10.
For Sale, schilderijen en aankleding van Leslie Browne. Die Winterreise, fotowerk van Korrie Bessems.

Galerie Michel Knops, Steenweg 44. Schilderijen en gouaches van Gèrard Grassère. Van 2 t/m 30/10. Open di t/m vr tussen 11 en 18 uur. Za 11-17 uur. Zo 14 tot 17 uur.

● VALKENBURG

Streekmuseum, Grote Straat c31. Overzichtsexpositie Jos Caelen. T/m 25/9. Gemengde technieken van Yvon Orbons. Van 1/10 t/m 27/11, Schilderijen van Minke Lipsch en Harry Timmerman. Open di t/m zo 10-17 uur.

● VAALS

Museum de Kopermolen, von Clermontplein 11. Porselein uit drie landen. Tot 16/10. Open di t/m zo van 14 tot 17 uur.

● ROERMOND

Galerie Wansink, Neerstraat 76. Recente werken van Theo Kuijpers. T/m 1/10.

Stedelijk Museum Roermond, Andersonweg 4. Cuypers' kunstwerkplaatsen. T/m 20/11. Open di t/m vr 11 tot 17 uur.

Galerie Ruelle, Kleine Kemp 3. Schilderijen van Wijnand Thönissen. Vanaf 1/10. Open zo van 14 tot 17 uur.

...st tegen ...hogen van ...oerasgebied

...HAAG/NUTH - Het IVN is bij ...d van State in beroep gegaan ...het ophogen van een moeras... ...je aan de Slagboomsweg in

...t stuk grond nabij voetpad ...r de Kamp groeien volgens het ...enkele zeldzame moeraspla... ...ie door het ophogen zouden verdwijnen. Een deel van de ophoging is overigens al uitgevoerd.

Op een hoorzitting gisteren bij de Raad van State werd slechts gesproken over de procedure. Burgemeester en wethouders van Nuth hebben een bezwaarschrift van het IVN namelijk niet behandeld omdat het te laat zou zijn ingediend. Volgens de raadsman van het IVN, mr. P. Baur, was echter eerder al een brief naar de gemeente gestuurd dat als bezwaarschrift had moeten worden aangemerkt, ook al kwam het woord bezwaarschrift in die brief niet voor. Als de Raad van State het daarmee eens is, zal de gemeente het bezwaarschrift alsnog moeten behandelen. De uitspraak van de Raad van State wordt over twee maanden bekend gemaakt.

Parkeerboetes zelf innen levert ton op

KERKRADE – Het zelf innen van parkeerboetes levert de gemeente Kerkrade volgend jaar zeker een ton op. Speciaal daarvoor opgeleide stadswachten gaan met ingang van 1 januari zelf de bonnen uitschrijven. Degene die met ingang van 1 januari van het komend jaar nog foutparkeert in Kerkrade kan een acceptgiro met een boete van 65 gulden in de bus verwachten.

Kerkrade heeft in de regio de naam dat er doorgaans niet hard wordt opgetreden tegen foutparkeerders. Dat is volgens wethouder Toon Willems binnenkort voorbij. Nu al krijgen foutparkeerders als waarschuwing een briefje onder de ruit waarin wordt gewezen op het gewijzigde parkeerbeleid.

Een woordvoerder van de gemeente wijst erop dat ondanks de extra aandacht voor het innen van parkeerboetes Kerkrade aan het parkeren nog steeds niets zal overhouden. „We gaan er vanuit dat we volgend jaar een ton minder verlies draaien. Het is de bedoeling om quitte te draaien."

Heerlen scherpt regels aan voor aanbestedingen

Van onze verslaggever

HEERLEN – De gemeente Heerlen scherpt het aanbestedingsbeleid verder aan. Het college wil dat ook voor projecten die tussen de 10.000 en 50.000 gulden kosten, bij minimaal drie ondernemers offertes worden aangevraagd.

In februari nog werd in een nota vastgelegd dat dit pas bij projecten van meer dan 50.000 gulden (en minder dan twee ton) het geval zou zijn. Daaronder zou minimaal sprake moeten zijn van concurrentie.

Vanaf twee ton moet, zo werd in februari al vastgelegd, openbaar worden aanbesteed. In Heerlen worden in die categorie jaarlijks gemiddeld 17 projecten uitbesteed voor in totaal 11,5 miljoen gulden.

Bij opdrachten die minder dan tien mille kosten, moet er minimaal sprake zijn van concurrerende aanbiedingen. Heerlen is aan projecten tot een halve ton jaarlijks nog eens 3,5 miljoen gulden kwijt. In totaliteit wordt dus voor 15 miljoen gulden aan werk uitgegeven.

De gemeente heeft een lijst van bedrijven opgesteld die voor de verschillende soorten werken en diensten van minder dan 50 mille mogen inschrijven. Die bedrijven bevinden zijn binnen een straal van dertig kilometer rond Heerlen.

Per opdracht wordt geloot welke drie tot maximaal vijf bedrijven mogen inschrijven. Bedrijven uit de Oostelijke Mijnstreek krijgen bij de loting overigens meer kans.

De onderneming die het laagste offreert, mag de volgende keer automatisch weer inschrijven. Dat moet prikkelen om laag in te schrijven, verklaart burgemeester Pleumeekers. De gemeente plukt daar uiteraard de vruchten van.

Alle aanbestedingen zullen voortaan ook via de dienst financiën worden afgehandeld, en niet meer via de rechtstreeks betrokken diensten. Die zijn er natuurlijk (technisch) wel nauw bij betrokken.

Opening

● *Na maanden van hard werken, wordt zondag om kwart voor twaalf het nieuwe verenigingsgebouw van de Trommelaere van Herle officieel geopend. Na vele gastverblijven in diverse lokaliteiten in de gemeente Heerlen en in het bijzonder in de wijk Musschemig/ Beersdal, is het de vereniging gelukt een eigen verenigingsgebouw 'In de Heugden' aan de Sittarderweg 143-b te openen. Loco-burgemeester Hub Savelsbergh verricht de feestelijke opening, die wordt afgesloten met een feestconcert door 'De Trommelaere'. De opening wordt ongetwijfeld een gedenkwaardige zondag, zo twee jaar voor het zilveren bestaan van de vereniging.*

Wijnfeesten

● *De traditionele wijnfeesten van de koninklijke fanfare St.-Caecilia uit Jabeek duren nog tot en met zondag. Gisteravond is de nieuwe wijnkoningin uitgeroepen. Zij maakt hedenmiddag om vier uur een rondgang door het dorp met deelname van fluit- en tamboerkorps St.-Gertrudis Jabeek, de drumband van fanfare St.-Lambertus Schinveld, majoretten St.-Jan Leijenbroek en de eigen fanfare met haar drumband. Tenslotte is er zondag tussen elf en zes uur een Luikse markt rond de feesttent op de Maar. Al deze festiviteiten worden in en rond deze feesttent muzikaal opgeluisterd. Kortom, Jabeek staat bol van muziek.*

Automaat

● *Het moet je maar gebeuren dat je de geldautomaat opdracht geeft duizend gulden uit de muur te laten komen en er maar vijftig gulden te voorschijn komt. Dat overkwam gistermiddag de heer Niessen uit Kerkrade. Bij de Postbank in Spekholzerheide tikte hij netjes de pincode en het bedrag in. Geen duizend gulden, maar tot zijn schrik kwam er vijftig gulden uit de gleuf. Gelukkig had hij een bonnetje waarop duizend gulden stond. Hij stapte het postkantoor binnen en legde de kwestie voor aan een van de medewerkers. De geldautomaat werd stopgezet en Niessen zou binnen een paar uur bericht krijgen.*

Automaat 2

● *Met de nodige buikpijn zat Niessen thuis te wachten op het verlossende telefoontje van de Postbank. Toch maar even met het hoofdkantoor in Arnhem bellen dacht de Kerkradenaar. Daar vertelde hij het hele relaas en kreeg het advies alles op te schrijven. Spekholzerheide belde diezelfde middag nog op en de medewerker kon Niessen geruststellen: in de kassa is inderdaad 950 gulden over. Dan kom ik het geld direct halen, zei Niessen. Nee, dat kan niet, hoorde hij de medewerker zeggen. Tegek daacht Niessen, en belde nogmaals naar Arnhem.*

Automaat 3

● *Stuur volgende week maar het afschrift en het bonnetje op, dan maken we alles wel in orde kreeg de enigszins verbaasde Kerkradenaar te horen. Het moet je maar overkomen dat zo iets na zes uur 's avonds gebeurt als het postkantoor dicht is, je toevallig 'nee' hebt ingedrukt op de vraag of je 'ja' of 'nee' een bonnetje wilt, en er geen getuige in de buurt is. Zo ziet u maar weer, dat flappetappen ook niet alles is.*

Gemeentebestuur hoopt op economische impuls

Kerkrade investeert 45 miljoen in centrum

Van onze verslaggever

...RKRADE – De komende twee jaar steekt de gemeente ...rade 45 miljoen in het vernieuwen van haar centrum. Dat ...t leiden tot een aanzienlijke versterking van het Kerkraads ...kelcentrum. De gemeente hoopt dat door de extra impuls ...aantal werklozen afneemt.

...heeft wethouder Toon Willems ...financiën gisteren laten weten ...e presentatie van begroting ...Door een afname van het aan... ...erklozen hoeft de gemeente ...r geld uit te geven aan uitke... ...Willems noemde met name ...het jaar van de investeringen.'

...en straal van nog geen driehon... ...meter investeert Kerkrade in ...oor een kleine dertig miljoen. ...groot deel van dat bedrag be... ...uit subsidie, onder meer van ...uropese Gemeenschap. „Rond ...olgende WMC (1997) ken je het ...m niet meer terug," aldus de ...ouder.

Voor de renovatie van straten en pleinen alleen al trekt de gemeente volgend jaar bijna zes miljoen uit. Met het doortrekken van de S23 wordt begin komend jaar begonnen. Verder staan de aanleg van een rotonde in de Veldhofstraat en de reconstructie van de Beethovenstraat op het programma.

Tot het centrumplan behoort onder meer de herinrichting van het winkelgebied, een winkelpassage, een nieuw stadskantoor en de komst van het museum voor Industrie en Samenleving.

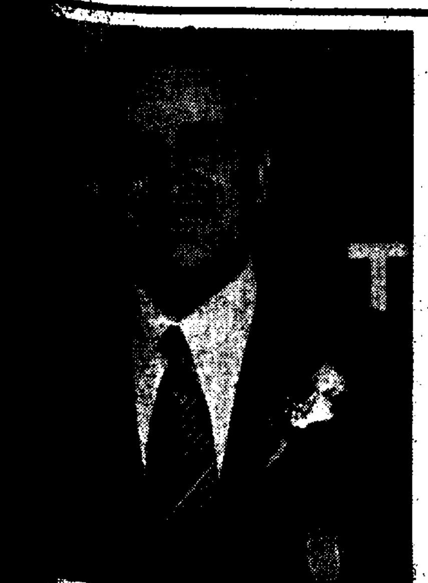
Rond de jaarwisseling wordt de bibliotheek tijdelijk ondergebracht in de benedenfoyer van de Rodahal. Willems hoopt dat voor het eind van het jaar duidelijkheid is over de toekomst van zwembad D'r Pool.

Boete voor te hard rijden

...RLEN – Een 28-jarige automo... ...uit Maastricht is donderdag... ...gesnapt toen hij met zijn ...met een snelheid van 168 ki... ...ter per uur over de A79 reed. ...werd door de officier van justi... ...boete opgelegd van 385 gul... ...oen hij die betaald had, kreeg ...auto terug.

...utodief gepakt

...NSBROEK – Op de Juliana ...ardlaan in Hoensbroek heeft ...itiepatrouille gisterochtend ...annen in een gestolen auto ...ouden. De bestuurder, een ...enjarige Maastrichtenaar, ...rijbewijs, verklaarde de auto ...eisterberg te hebben 'gevon... ...e beide inzittenden uit Heer... ...Brunssum zeiden als lifter ...estuurder te zijn opgepikt. ...uurder werd ingesloten.

...Gubbels

...Gubbels ...geridderd

...SBROEK – Adjunct... ...J. Gubbels van de ...gemeenschap De Alden... ...Hoensbroek is gister... ...ridder in de orde van ...assau geworden. Loco... ...ester Hub Savelsbergh ...erlen reikte de koninklij... ...scheiding uit bij gele... ...van het veertigjarig ...ubileum en afscheid van

...s startte zijn onderwij... ...aan de lagere school ...len. Na het behalen van ...Duits maakte hij de over... ...de ULO-school in Ber... ...1976 werd hij directeur ...Vincentius à Paulo-Mavo ...len.

...later nam hij het initia... ...komen tot een fusie ...LTS St.-Joseph en ...Sancta Martha, de huidi... ...De Aldenhof in Hoens...

...e in het onderwijs is Gub... ...der meer actief als be... ...d van het bejaardencen... ...Eyck in Heerlen-Noord ...stuur van het kerke... ...St.-Cecilia Heerler...

Voerendaal pakt hondenpoep aan

VOERENDAAL – Voerendaal wil wat gaan doen aan de overlast van hondenpoep in de bebouwde kom. Daarom wordt met ingang van 1 januari een algehele opruimplicht ingevoerd en dient de hondebezitter altijd een zogeheten Doggynette bij zich te hebben.

Voorlopig is het de taak van de politie om erop toe te zien dat de hondebezitter de Doggynette, waarmee de uitwerpselen kunnen worden opgeruimd, bij zich heeft. Pas in een later stadium wordt bekeken of een gemeentelijke controleur kan worden aangesteld. Ook Voerendaal denkt aan het (her)invoeren van een hondepenning.

Begin oktober start de gemeente een voorlichtingscampagne. Om het project te financieren moeten de 927 Voeendaalse hondebezitters volgend jaar twee gulden meer hondebelasting betalen. Ze krijgen wel gratis de Doggynette. De gemeente schaft die dingen aan voor 47 gulden per stuk.

De Doggynette is overigens door een tiental vrijwilligers gedurende een maand getest. Daaruit is naar voren gekomen dat er geen bezwaren zijn tegen het gebruik van dit opruimmiddel. De overlast door hondenpoep speelt met name in de bebouwde kom van Voerendaal, omdat daar relatief meer hondebezitters wonen.

Drugsdealer aangehouden

HEERLEN – De politie van Heerlen heeft donderdagmiddag op de Dautzenbergstraat een 29-jarige man uit Tilburg aangehouden die dertien bolletjes heroïne en twee bolletjes cocaïne bij zich had.

De Tilburgenaar ontkende te handelen in drugs en had volgens zijn zeggen de voorraad voor eigen gebruik bij zich. Hij werd ingesloten.

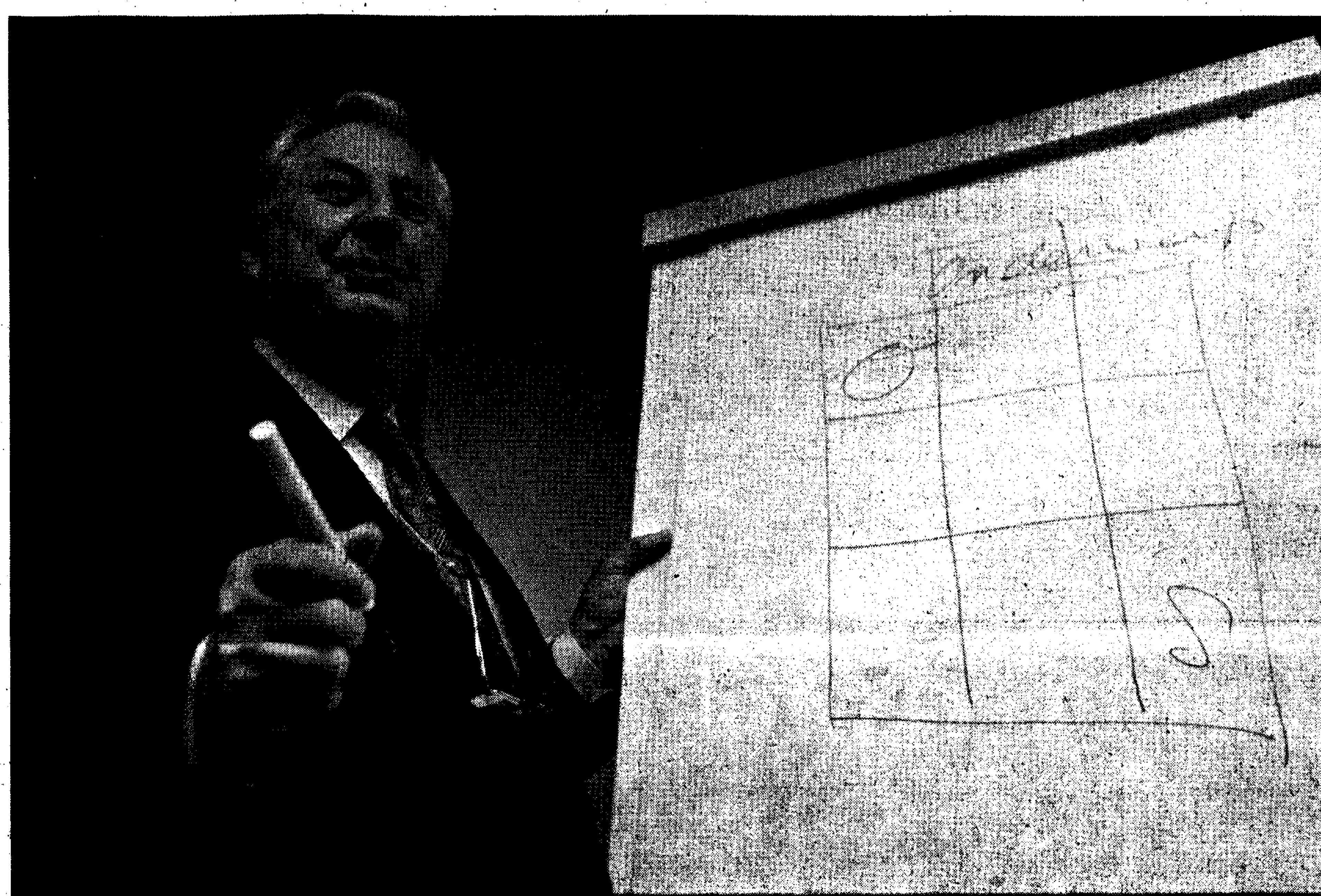
Fietsendieven aangehouden

KERKRADE – De politie heeft woensdagmiddag twee inwoners van Kerkrade (18 en 21 jaar) aangehouden, die probeerden fietsen te stelen uit een stalling van het gymnasium in Rolduc. De afrastering boven de muur van de fietsenstalling hadden ze al doorgeknipt met een betonschaar.

Valse marken

KERKRADE – Twee mannen hebben donderdag in een winkel aan de Akerstraat in Kerkrade geprobeerd te betalen met een vals biljet van vijfhonderd Duitse mark. De eigenaar van een doe-het-zelf-zaak kreeg argwaan toen het tweetal een boormachine van 126 gulden wilde betalen met het biljet. Het betaalmiddel bleek bij controle vals te zijn. Toen hij de mannen hier op wees, riepen zij 'shit' en verlieten snel de zaak.

Les in denkend spreken

● *Landgravenaar Ab Elands leert mensen op allerhande manieren spreken in het openbaar.* Foto: DRIES LINSSEN

Duizend trucjes om eigen onzekerheid te verbergen

DOOR MONIQUE PARREN

De zaal in Heerlen druppelt langzaam vol. Wat onwennig betreden de belangstellenden de ruimte. Boezemen de in carré opgestelde tafels soms angst in? Of het nadrukkelijk aanwezige bureau van de 'meester'? Docent rethorica Ab Elands (62) uit Landgraaf doet er in ieder geval alles aan om die vrees weg te nemen. Zijn publiek is een aardige dwarsdoorsnede van de bevolking: huisvrouwen, een vut'er, twee verzekeringsagenten, moeder en dochter, een student, gezinsverzorgsters. Eén ding hebben ze gemeen: de angst om te spreken in het openbaar.

HEERLEN – Keurig op een rijtje zitten ze naast elkaar. Wat onwennig nog, want niemand weet wat de introductie-les spreken in het openbaar precies inhoudt. Ab Elands zit ontspannen achter zijn bureau. Hij observeert de potentiële cursisten met arendsogen. Zijn werk is al begonnen.

„Als we maar niet naar voren geroepen worden," zegt een Heerlense gezinsverzorgster gespannen tegen haar buurvrouw. Haar reactie is een beetje tweeslachtig; eigenlijk is ze juist naar de bijeenkomst gekomen, omdat ze wil leren hoe ze zich moet uiten in een groepje.

Twee dertigers uit Hoensbroek en Geleen hebben een ander probleem. De mannen hebben allebei een assurantiekantoor en meerdere mensen in dienst, waaronder medewerkers die al een stukje ouder zijn dan 'de baas'. „Als ik een slecht-nieuwsgesprek moet voeren, slaap ik de nacht van tevoren niet," vertelt de Geleense ondernemer. „Ook weet ik niet goed hoe ik mijn oudere medewerkers moet bejegenen. Als ik een gesprek achter de rug is, weet ik pas hoe ik het eigenlijk had moeten doen."

Zijn Hoensbroekse collega kan wel zijn zegje doen, maar sterft de spreekwoordelijke duizend doden als hij een vergadering moet voorzitten. „Als ik vijf minuten moet spreken, ben ik doodop. Ik denk voortdurend dat ik bloos en dat mijn houding niet deugt." Hij verwacht vooral praktische tips van Elands.

ontmoeting op zaterdag

„Geef me maar eens wat handvaten."

Lui

En dat is een kolfje naar Elands hand. Tijdens zijn inleiding heeft hij verschillende mensen al op gebreken gewezen, die hun persoonlijke presentatie ondergraven.

Zo heeft de Geleense accountant bijvoorbeeld luie lippen. „Alle klanken worden in de kiem gesmoord, zodat mensen moeite hebben u te verstaan," zegt Elands. „U spreekt je als het ware naar buiten stoten, een 'P' bijvoorbeeld moet ook puffen," doceert hij.

De Heerlense gezinsverzorgster is zijn volgende 'slachtoffer'. Tot grote schrik van de vrouw gebruikt ze toch wat ze aanvankelijk vreesde: de Landgravenaar wil haar voor de leeuwen gooien. „Née, ik dúúúrf niet," roept ze. Haar hoofd kleurt rood tot in de nek. Nog voor geen goud wil de dame in kwestie het mini-klasje toespreken. Tot grote hilariteit van de twintig aanwezigen.

Maar soms moet je spreken in het openbaar: op een ouderavond, een huwelijksfeest, tijdens een vergadering van de tennisclub of een zakelijke bespreking. „De spanning die je van binnen opbouwt is niet ongezond, sommige mensen presteren zelfs beter, als ze dat spanningsveld maar kunnen reguleren," vertelt Elands. „Zelfs na vijfentwintig jaar lesgeven heb ik nog een appel in de keel terwijl ik hier voor de groep sta, maar daar merkt niemand iets van. Die onzekerheid kun je verbergen als je de technieken maar kent."

Zo doen mensen er volgens Elands goed aan de langste weg naar het podium te nemen, voor ze een speech of lezing moeten houden. De opmerking levert hem vragende blikken op van zijn toehoorders.

„Op die manier heb je voldoende tijd om je kleding te ordenen en in de gelegenheid te krijgen. Met dit trucje ben je de rust zelve als je eenmaal op het podium staat," verklaart de docent-in-levenslessen.

Ook een slechte uitspraak, verkeerde houding en slechte zittende kleding zijn funest voor het zelfvertrouwen, weet Elands. „En steek nóóit de handen in de zakken," waarschuwt hij. „Op zo'n manier wil je jezelf niet presenteren, maar juist verstoppen."

Een Hoensbroekse ontbreekt het niet aan lef. Ze begint al met haar betoog, nog voor ze goed en wel voor het klasje staat: „Goedenavond dames en heren, ik ben..." Ze wordt onderbroken door het gelach van haar medecursisten.

„Bang ben ik inderdaad niet," zegt ze. „Maar ik weet of juiste woorden niet, vaak word ik dan in een hoekje gedrukt door anderen. Heel vervelend."

Ook zij hoopt bij Elands heil te vinden. De Langravenaar wil om te beginnen de woordenschat van deze vrouw aanmerkelijk uitbreiden. Ook gaat hij haar leren zo rustig mogelijk te spreken, doordacht, als het ware. En dan komt hij bij het kernbegrip in de rethorica: beheersing.

„Je moet jezelf durven presenteren en dat gaat het beste als je de stem, je gedachten en het lichaam onder controle hebt. Rethorica is eigenlijk niets meer dan sprekend denken en denkend spreken."

De cursus rethorica start maandag aanstaande om 20 uur in motel Heerlen. Het programma omvat tien lessen van circa 2,5 uur. Meer informatie, 045-324042.

AMBI/PDI-opleidingen

- Praktijkdiploma Informatica 1 en 2
- Basisdiploma AMBI HG.
- Databeheer HB.
- Analyse en Ontwerp HS.
- Software Engineering HP.
- Exploitatie en Beheer HX.
- Systeembeheer Novell MN.1
- Praktische Telematica MC.4
- Specialist C ++

Cursusplaatsen: Heerlen, Eindhoven, Den Bosch, Tilburg, Breda, Rotterdam

CCO/Centrum Computer Opleidingen

Voor gratis brochure onderstaande bon ongefrankeerd opsturen naar:
C.C.O. Antwoordnummer 33, 6400 VC Heerlen
of bel 045-717600, fax 045-742738

dhr/mw: ....
adres: ....
postc.: .... plaats: ....
opl.: .... telefoon: ....

LD 38

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

BEDRIJFSHOGESCHOOL KATHOLIEKE LEERGANGEN
VOORHEEN LIMBURGSE SPD-OPLEIDINGEN BROUWERS

BASIS- EN PRAKTIJKDIPLOMA BOEKHOUDEN
SPD 1+2, CERTIFICEREND AA
NIMA A/B, KORT HBO MARKETING MANAGEMENT
AVOND-HEAO
(ACCOUNTANCY, BEDRIJFSECONOMISCH, COMMERCIEEL)
MANAGEMENT, MANAGEMENT ASSISTENT
HEERLEN, MAASTRICHT, ROERMOND, SITTARD
VENLO, WEERT, EINDHOVEN

De cursussen Basiskennis boekhouden, PD Boekhouden, MBA, SPD-1 en NIMA-A worden gegeven **MET EXAMENGARANTIE!** *Voor meer informatie en een gratis prospectus kunt u bellen met onze medewerkers 077-520440 of 013-394333 (tijdens de kantooruren) of schrijven naar Antwoordnr. 909, 5000 VB Tilburg.*

DE AANGEWEZEN ONDERWIJSINSTELLING

De Bedrijfshogeschool Katholieke Leergangen is (voor zover het onderwijs onder de reikwijdte van de wet valt) aangewezen op grond van de Wet Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek, erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de wet op de erkende onderwijsinstellingen en behoort tot de Stichting Hoger Onderwijs Zuid Nederland.

U DENKT

- aan een nieuwe
- start in baan-
- beroep of carrière

KIES DAN VOOR

- assessment en
- werkervaring

HEAD-CENTER
Passage 22
6411 JT Heerlen

Bel voor afspraak
045-768100

EC 0994.01 L.D.

BEDRIJFSHOGESCHOOL KATHOLIEKE LEERGANGEN
VOORHEEN LIMBURGSE SPD-OPLEIDINGEN BROUWERS

BKB, PDB, MBA, LOONADMINISTRATIE
SPD 1+2, CERTIFICEREND AA
NIMA A/B, KORT HBO MARKETING MANAGEMENT
AVOND-HEAO
(ACCOUNTANCY, BEDRIJFSECONOMISCH, COMMERCIEEL)
MANAGEMENT, MANAGEMENT ASSISTENT
HEERLEN, MAASTRICHT, ROERMOND, SITTARD
VENLO, WEERT, EINDHOVEN

De cursussen Basiskennis boekhouden, PD Boekhouden, MBA, SPD-1 en NIMA-A worden gegeven **MET EXAMENGARANTIE!** *Voor meer informatie en een gratis prospectus kunt u bellen met onze medewerkers 077-520440 of 013-394333 (tijdens de kantooruren) of schrijven naar Antwoordnr. 909, 5000 VB Tilburg.*

DE AANGEWEZEN ONDERWIJSINSTELLING

De Bedrijfshogeschool Katholieke Leergangen is (voor zover het onderwijs onder de reikwijdte van de wet valt) aangewezen op grond van de Wet Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek, erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de wet op de erkende onderwijsinstellingen en behoort tot de Stichting Hoger Onderwijs Zuid Nederland.

"Ik dacht een prof daar praat je niet mee"

"Bij een prof dacht ik altijd aan een heel gewichtig figuur. En nee, onze prof is niet de slankste, maar gewichtig zou ik 'm niet noemen. Eerder gezellig, gemoedelijk en natuurlijk geleerd. Dat kenmerkt eigenlijk onze hele universiteit. Want je loopt hier wetenschappelijk gezien in de voorhoede en je kent elkaar. Dat vind ik belangrijk. Misschien zelfs nog belangrijker dan de internationale contacten, de hypermoderne bibliotheek en de prachtige campus die we hebben."

Wil je meer weten over studeren aan de KUB, dan moet je vooral naar de voorlichtingsdag komen. Op 19 en 20 oktober laten we je graag alles zien en kunnen we je de sfeer laten proeven. Geef je op dan sturen we je een programma. Je bent van harte welkom.

☐ Ik kom kennismaken tijdens de voorlichtingsdagen. Mijn belangstelling gaat uit naar (plaats een '1' voor je eerste en een '2' voor je tweede voorkeur):

Voorlichtingsdag woensdag 19 oktober 1994
_ algemene economie
_ bedrijfseconomie
_ fiscale economie
_ econometrie
_ bestuurlijke informatiekunde

Voorlichtingsdag donderdag 20 oktober 1994
_ psychologie
_ sociologie
_ wijsbegeerte
_ taal- en cultuurstudies
_ taal, informatie en communicatie
_ nederlands recht
_ europees recht
_ fiscaal recht
_ juridische bestuurswetenschap
_ theologie
_ personeelwetenschappen
_ vrijetijdwetenschappen
_ arbeid en sociale zekerheid
_ beleids- en organisatiewetenschappen

☐ Ik kan helaas niet naar de voorlichtingsdagen komen, maar ontvang wel graag schriftelijke informatie over de studierichting(en) ______

Naam: ______
Adres: ______
PC + woonpl.: ______
Ik zit nu in ☐ 5 VWO ☐ 6 VWO

Stuur deze bon in een open envelop zonder postzegel naar: Katholieke Universiteit Brabant, Antwoordnummer 60569, 5000 WB Tilburg. Meer informatie: 013-662211.

N.B. Voor HBO-ers wordt er een speciale voorlichtingsbijeenkomst gehouden op zaterdag 28 januari 1995.

Katholieke Universiteit Brabant

De KUB. Je beste kennis in Brabant.

Muziek

Wederom uit U.S.A. grote partij gebruikte SOUSAFOONS en vele, vele andere blaas- en slaginstrumenten. Adams, Thorn, 04756-1324.

KEYBOARD-LES of electr. orgel-les voor jong en oud, gegeven door gedipl. leraar. ƒ 75,- p/mnd. individuele les. Inl. tel. 045-322813.

American GUITARS, Gibson, Fender, Ovation, Gretsch. Unieke collectie! Guitarshop, Honigmanstraat 5-7, Heerlen. 045-717155.

KLASSIEKE gitaren. Grote collectie, Hanika, Alhambra, Bernabe, Juan Salvador, Fender, Seagull, Godin, Yamaha, Gibson, Ibanez, Epiphone enz. Guitarshop, Honigmanstraat 5-7, Heerlen, 045-717155.

Gebruikte PIANO'S, div. prijsklassen, voll. garantie. Muziekhuis Guus Arons, Honigmanstr. 5-7, Heerlen. 045-717155.

Diverse gebruikte KEYBOARDS. Muziekhuis Guus Arons, Heerlen, Honigmanstraat 5-7, 045-717155.

PIANO'S, vleugels, nieuw en gebruikt, garantie en service. Klavier, Rijksweg Zuid 170, Sittard. Tel. 046-526426. Tevens verhuur.

Wersi ORGELS & Keyboards. Muziekhuis Guus Arons, Heerlen. Honigmanstr. 5-7, 045-717155 (ook voor keyboardlessen).

Te koop electronisch SLAGWERK Simmons Pads R8M, Occtapad, flightcases en statieven, vr.pr. ƒ 3.500,-. Tel.: 045-708981 na 19 uur.

Piano STEMMEN, repareren en transporten. Tel. 045-410043 of 045-418373.

FENDER Stratocaster Sunburst, bwj. '75 met koffer, vr. pr. ƒ 1.450,-. Peavey Studio Pro 60 W, vr.pr. ƒ 300,-. In één koop ƒ 1.500,-. Tel. 045-464618.

PIANO te koop, merk Ringpiano. Julianusstr. 50, Heerlen, ☎ 045-711726.

Yamaha VLEUGEL, 2 meter en Steinway piano. ☎ 045-221414

Wie wil mij ZANGLES geven? Tel. 045-751157.

Mode Totaal

Excl. DAMESMODE mt. 36-42 van o.a. Sheila de Vries, Marc Cain, Karl Lagerfeld enz., weinig gedragen, aantrekkelijke prijzen. A.V. boektiek. Tel. 045-427383.

Te k. witte BRUIDSJURK mt. 38, zijde, nw.pr. ƒ 2.500,- nu ƒ 1.000,-. 045-729753.

BRUIDSJURK te koop, Diana mt. 38. Tel. 045-225532.

Radio e.d.

Te koop 1 paar JBL LX 33 LUIDSPREKERS met titanium tweeters, 150 W., ƒ 300,-; Kenwood CD-speler ƒ 275,-; Toshiba voor-en eindversterker 2 x 150 W ƒ 175,-. Tel. 045-423338.

Vakantie & Recreatie

Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar,
Advertentiecombinatie van 40 Regionale Dagbladen. Tel.: 072.196.596, Fax 072.196.484

TSJECHIË / SLOWAKIJE

De goedkoopste wintersportreizen naar TSJECHIE met auto of bus. Al v.a. ƒ 115,- p.w. Vraag snel de brochure aan bij GEBO REIZEN 05280-67000/020-6189966.

PRAAG-C., pension, km./badk. + bew. parking l/o ƒ 38,-. Kam. bij part. l/o v.a. ƒ 28,-. BoB Travel: 02290-39762.

Herfstvakantie, prachtig VAKANTIEHUIS in Bohemen. Tel. 05250-81818.

PRAAG BOHEMEN 6-dg/hp reis ƒ 299. Smit reizen Tel. 03410-15000 ANVR/SGR.

GRIEKENLAND

Corfu en Samos aanbied. in najaar. ROSS HOLIDAYS 08894-24848 lid SGR.

HONGARIJE

Herfstvakantie! Te huur aan het BALATONMEER vrijst. bung's voor 2-12 pers., Tel. 079-512647 of 079-516033.

BUDAPEST: 7-dgse nachtbusreis v.a. slechts ƒ 399! 8-dgse afwisselende excursiereis v.a. ƒ 699! 4-dgse vliegreis v.a. ƒ 740. Vertrek mogelijk v.a. 1/10! Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

INDONESIË

Avontuurlijke rondreis Sumatra, Java, Bali, Sunda eilanden en Sulawesi 22-34 dgn. v.a. ƒ 2895,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

MET KLM 23 dgn. Java-Bali ƒ 2800,- Volledig verzorgd. Programma 1995 (incl. Singapure-Sumatra) gereed. Stichting Het Schone Streven: 058-137706 of 072-335316.

Kies voor onze verzorgde
OVERWINTERING OP BALI
Wij gaan in jan. '95 voor de 6e keer naar BALI. Nederl. arts gaat mee. Keuze uit 12 parken. (AANBIEDING 6 WEKEN ƒ 2895,- van 1-3 tm 11-4). Dia/info BEST 28 sept. AKERSLOOT 4 okt. NUNSPEET 22 okt. (o.a. bridgers). Inl. OBI (D. v.d. Linde), Vledder. tel. 05212-1866.

Geniet mee op onze aktieve rondreis door het Verre Oosten. We bezoeken een fabelachtige licht- en watershow in Singapore, reizen per speedboot naar Sumatra waar we de oerwoudnatuur op alle mogelijke manieren exploreren. We gaan op jacht met vriendelijke indonesiërs, en bekijken hun bijna vredige Bull Fights. We maken kennis met de werpnetvissers van het Singkarak meer en ondergaan een ouderwetse gezelligheid op hun marktjes. De reissom is overgelijkbaar laag v.a. ƒ 2085,- incl. KLM vliegretour, nederlanse reisleiding, alle vervoer per taxi, boot en bus, en alle hotel overnachtingen. Bel CHARACTER voor de folder: 030-292474.

VAKANTIE?
ANWB-Reisbureau: Thuis in de hele wereld
ANVR ANWB SGR

TURKIJE

BODRUM, Antalya 1 week v.a. ƒ 795,-, htl. met zwemb. Aerotravel 043-640440.

MALTA

AANBIEDING: vluchten v.a. ƒ 495, arrangem. met h... app. v.a. ƒ 645. CONNECTION TRAVEL 072-337473, SG...

EGYPTE

Avontuurlijke rondreis Egypte 15-22 dgn. v.a. ƒ 1495... incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

MIDDEN-OOSTEN

Aktieve rondreis Syrië/Jordanië 20 dgn. ƒ 2195,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. (extra) vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

MIDDEN-AMERIKA

*Rondreis: MEXICO-Guatemala-Belize. 23/30 dgn ... ƒ 2995,- Uitgebreide folder DISCOVER: 020-6854506 S...

COSTA RICA, schitterende 9 daagse rondreis i... vlucht en hotels v.a. ƒ 1899,- verlenging aan de Paci... coast mogelijk. Info GoGo TOURS: 010-4142599 anvr...

CARIBISCH GEBIED

ISLA MARGARITA, schitterend eiland voor de kust v... Venezuela. Vlucht inclusief hotel (9 dgn.) vanaf ƒ 124... verlenging mogelijk. Boeiende rondreis door Venezu... vanaf ƒ 2469,-. Belt u voor informatie ...

DIV. BUITENLAND

EEN GEWONE WINTER KAN ALTIJD NOG.

MALTA vanaf 525
8 dagen, logies in studio in St. Julians, incl. retourvlucht

CANARISCHE EILANDEN 1140
10 dagen, EILANDHOPPEN, logies & ontbijt in hotel, incl. retourvlucht en alle (boot)transfers

Haal de Winterzonbrochure bij de NBBS Reiswinkels of NBBS Reisagenten of bel 071-23 20 20.

NBBS REIZEN
EEN GEWONE VAKANTIE KAN ALTIJD NO...

NIEUWE BROCHURE!

Thailand

ONTDEKKING VAN THAILAND
Bangkok · Chiang Mai · Pattaya
16 d vanaf ƒ 1.680

THAILAND, AARDS PARADIJS
Bangkok · River Kwai · Phuket
16 d. vanaf ƒ 1.790

GROTE RONDREIS VAN THAILAND
Bangkok · Chiang Mai · River Kwai · Phuket
16 d. vanaf ƒ 1.940

GROTE RONDREIS PRESTIGE
Bangkok · Chiang Mai · Mae Hong Son (Giraffevrouwen) · Phuket
16 d. vanaf ƒ 2.165

BANGKOK & STRANDEN VAN PHUKET
Bangkok · Phuket
9 d. vanaf ƒ 1.515

PHUKET DIRECT
Rechtstreekse vlucht naar Phuket + first class deluxe 5-sterren hotel
16 d vanaf ƒ 1.770

BEST tours
VRAAG ONZE BROCHURE!
VOOR 'BEST tours' VERKOPENDE REISBURO'S IN UW OMGEVING BEL NAAR:
01693-4430

NIEUWE BROCHURE

Mexico

ONTDEKKING VAN MEXICO
Mexico · Oaxaca · Taxco · Acapulco · Cuernavaca
16 dagen vanaf ƒ 1.905

GROTE MAYA RONDREIS
Mexico · Catemaco · Villahermosa · Merida
16 d. vanaf ƒ 2.190

BEST tours
VRAAG ONZE BROCHURE!
VOOR 'BEST tours' VERKOPENDE REISBURO'S IN UW OMGEVING BEL NAAR:
01693-4430

HOTEL WESTDUIN ★★★
Westduin 1, 4371 PE Koudekerke (Vlissingen)
50 METER VAN ZEE EN STRAND
NAZOMEREN IN ZEELAND
55+ korting en zeer interessante aanbiedingen voor najaar en winter. Arr. v.a. ƒ 115,-. Kerst- en sylvesterarr. zijn ook reeds beschikbaar.
Voor brochure + reserveren: 01185-2510.

Huwelijksbureaus

Juist nu
is een inschrijving extra voordelig.
Wilt u drie goede redenen weten om tot inschrijving over te gaan, bel dan
HEERLEN E.O. 045-726539 MEVR. LUCHTMAN
Gratis brochure op aanvraag: Pb. 5050, 6401 GB Heerlen

Mens en Relatie
door onze PERSOONLIJKE BEMIDDELING het hoogste slagingspercentage.
Erkend AVR, een branchevereniging met vertrouwen van het Ministerie van WVC!
Kerstreis Londen / Bridge / Wandel / Tennis / Antwerpen

MARJA SCHIKS
Partner Consult
Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid-Nederland, voor het Acad., HBO en goed MBO-niveau.

U hebt het druk, vrienden en hobby's, maar mist die ene partner. Gebaseerd op uw wensen en mijn ervaring, mijn intuïtie en kennis over mijn cliënten, houd ik een persoonlijke zoektocht, namens u, naar een passende partner. Informatie: 043-255448, Postbus 272, 6200 AG Maastricht Erkend Alg. Ver. Relatiebureaus.

CUPIDO brengt u bij elkaar! Indien gewenst reeds binnen 1 week uw eerste contact. Vraag gratis en vrijblijvend de folder aan: 03451-11486 (automatisch) of 03451-31364 (telefoniste). 24 uur per dag, 7 dagen per week. Cupido: erkend, voordelig en één van Nederlands grootste relatie-organisaties.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Te koop gevr. ronde eiken EETKAMERTAFEL. Telef. 04492-5945 na 20.00 uur.

Te koop gevraagd Heras HEKWERK, plm. 200 mtr. Tel. 045-740820.

Bel de Vakman

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Riet- en BIEZENSTOELEN, vernieuwen ƒ 50,- per stuk, met garantie. Telefoon 043-435761 b.g.g. 646919.

Gaat U VERHUIZEN. Bel 046-377122, wij verhuizen U tegen een betaalbare prijs.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

INSTALLATEUR biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden betreffende de gas, water, sanitair evt. loodgieterswerkzaamheden. Telef. 046-743252.

STUCADOOR kan nog werkzaamheden aannemen. ☎ 045-460805.

Jonge man biedt zich aan voor alle voorkomende KLUSSEN. Tel. 045-276466.

Voor het aanleggen of vernieuwen van uw OPRIT of terras. Bel voor een vrijbl. prijsopgave: Fa. Gebr. Pinckers, Maastrichterwg. 1, Valkenburg. 04406-12991.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

LOODGIETER voor badkamer, keuken, riolering. Vrijbl. prijsopg. 045-352044.

Voor SIERBESTRATING terras, oprit enz. erkend Stratenmakersbedrijf Gerards. Vrijbl. prijsopgave en advies. Tel. 045-313956.

Braderieën/Markten

Snuffelmarkt Mecc Maastricht
Zaterdag 24 september 9-17.00 u
Zondag 25 september 10-17.00 u
Huur een kraam ƒ 45,- p.d. Bel 01640-57521.

Te huur diverse SPRINGKUSSENS met toezicht. Bert Gillissen 045-318734

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Deelnemers gevr. ROMMELMARKTEN Luikse markten: zo. 25 ...; Merkstein (Dld.); zo. 2 ...; Berg en Terblijt; zo. 9 ...; Ubach o. Worms. Inl. 045-324112.

Computers

Stunt van Hollandsoft
"KFB-All in" DOS-progr. van ƒ 998,- tijdelijk voor ƒ 98,- excl. Compl. met boekhouden, factureren, contantnota's (tegoedbon + deelbet.), voorraad, etiketten + barcodesprogr. ☎ 038-217984, fax 213510.

Nieuwe COMPUTERS voor een gebruikte prijs. Muziekhuis Guus Arons, Heerlen. 045-717155 (ook voor midi-muziek-computerles).

MULTIMEDIA computer 486DX33 4 MB, 105 MB, soundbl., Pro DblespdCD-ROM 1MB SVGA + mon. MSmuis, ƒ 1.950,-. 045-440599.

CD-ROM STUNT!! C.I.T.Y. 2000 ƒ 35,-; CD Funhouse 8.0 ƒ 15,-; Mario is Missing ƒ 35,-; 4-pack CCC Shareware ƒ 49,95; CCC Clubleden 10% extra korting. Nog geen lid? Vraag info! CompTEC, Akerstr. Nrd. 188, (t.o. Gamma) Hoensbroek. 045-231897.

Te k. super NINTENDO ... 8 spellen en scoop 6 spel... 2 joysticks, 1 actionreplay... Telefoon 045-314967.

Te koop A1200, 60 MB, ... diskette... TERNE Drive, 140 ... ƒ 1.100,-. Telefoon: 710972 na 18.00 uur.

Te koop grote partij nieuwe DISKETTES 3.5 DD ƒ 0,... p.st.; 5.25 HD ƒ 0,25 p.st.; 5.25 DD ƒ 0,15 p.st. Voor... lichtingen: 045-327421.

Als u ons voor 12 ... 's morgens belt, staat ... PICCOLO de volgende ... al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Voor Piccolo's zie verder pagina 51

Limburgs Dagblad

Verlies tegen Berger in training op aangepast circuit Estoril

Jos Verstappen baalt

● *Achteraf viel het allemaal nog mee, maar de wagen van Hill (links) kwam toch op zijn kop in een zandbak terecht na geraakt te zijn door de bolide van Irvine.*

Foto: REUTER

STORIL – In de concurrentiestrijd met Jos Verstappen eeft JJ Lehto gisteren op het circuit van Estoril een miniem kje uitgedeeld. Tijdens de eerste officiële training voor de rote Prijs van Portugal, die morgen plaatsvindt, was de Fin elgeteld eenduizendste seconde sneller dan zijn Nederlandse algenoot. Jos Verstappen baalde van het matige verloop van training. De coureur uit Montfort had het op het aangepaste rcuit van Estoril niet naar zijn zin.

zijn twee nieuwe bochten om de elheid te drukken. „Met name in krappe bochten had ik bij het itkomen te veel wielspin", vond ij.

e Benetton-coureur maakte zich et druk om de betere tijd van amgenoot JJ Lehto. „Die duindste van een seconde interesert me minder dan de twee secon-n tijdverlies op Gerhard Berger", idde de teleurgestelde reactie.

errari

e Oostenrijker Berger realiseerde zijn Ferrari de snelste tijd. JJ ehto, de vervanger van de gehorste Michael Schumacher, reed tiende tijd, Verstappen de elfde. e Britse Williamscoureurs Hill weede) en Coulthard (derde) den het beter dan de Benettons.

Vier minuten voor het einde van de eerste trainingssessie deed zich nog een spectaculair ongeval voor. De wagen van Hill werd hard geraakt door de bolide van zijn landgenoot Eddie Irvine, die de macht over zijn stuur was kwijt geraakt.
Op zijn kop kwam de rollende en tollende auto van Hill in een zandbak tot stilstand. Beide coureurs konden de plaats van het incident kort na de botsing lopend verlaten. Ze bleven nagenoeg ongedeerd.

Hoop

Hill sprak later de hoop uit dat hij vandaag alsnog de polepositie kan veilig stellen. De 34-jarige piloot is gebrand op een triomf in Estoril. Daarmee zou hij de achterstand in het WK-klassement op Schumacher tot één schamel punt terugbrengen.

Verstappen verscheen meerdere keren op de baan. Bij zijn eerste trainingsbeurt verremde hij zich twee keer, toen hij zich met zijn tweede bandenset op het circuit meldde lag er olie op de baan.

Stilgelegd

„Ik wachtte in de pits tot de baan schoon was. Toen ik de baan weer op ging, werd de training stilgelegd door het ongeval van Hill. Voor mijn laatste kans had ik nog maar drie minuten, niet voldoende om mijn banden goed op te warmen. Ik hoop op zaterdag (vandaag, red.)."

De monteurs gingen na druk overleg direct aan het werk de afstelling van Verstappens bolide te veranderen.

Interland in plaats Milanese derby voor Bergkamp en Jonk

ILAAN – Onze landgenoten Dena Bergkamp en Wim Jonk missen p woensdag 12 oktober de Milane-derby tussen Inter en AC Milan. elijktijdig met deze bekerwedrijd wordt in Oslo namelijk de edstrijd Noorwegen - Nederland speeld in de kwalificatie voor het uropees voetbalkampioenschap 96. Voor Aron Winter, wiens oeg Lazio op dezelfde dag tegen cenza uitkomt, geldt ook dat hij de Italiaanse competitie verstek oet laten gaan.

Tuur en Speed op gewicht

ROTTERDAM – Helpers weg, eerste ronde. Regilio Tuur en Eugene Speed n klaar voor het evecht om de BO-wereldtitel, anavond in Sportpaleis Ahoy'. Tijdens de traditionele weging, gisteren in het Rotterdamse Zuiderparkhotel, leken beide boksrs keurig op gewicht. Tuur bracht 58,8 kilogram op de weegschaal, zijn Amerikaanse tegenstrever liet 58,6 noteren. De bovengrens van het zwaarvedergewicht ligt op 58,967 kilogram.
Voor de weging werd toch een digitaal apparaat gebruikt. Het Frans-Amerikaanse management van Speed, dat de afgelopen week over tal van zaken veel stampij maakte, ging pas op het laatste moment akkoord met het moderne toestel. De managers Canter en Courrèges vertrouwden het ding niet en hadden een voorkeur voor een antieke weegschaal met gewichtjes. Na de nodige druk van het organisatiecomité en van de Amerikaanse supervisor Schekner trok het dwarse duo uiteindelijk het bezwaar in.
Tuur, gestoken in een witte badjas, straalde tijdens de korte ceremonie veel zelfvertrouwen uit. De 27-jarige Rotterdammer liet zijn imposante spierbundels door een batterij fotografen en cameralieden uitgebreid bewonderen.
Speed presenteerde zich op een bescheiden manier. De 31-jarige Amerikaan zag er, op het oog tenminste, minder sterk en scherp uit dan Tuur. Maar hij schijnt het ook, zijn naam zegt het al, voornamelijk van zijn snelheid te moeten hebben.

MVV-trainer Vergoossen: 'Utrecht moeilijk bespeelbaar'

Topper in Geusselt

Van onze sportredactie

MAASTRICHT – Dat FC Utrecht na vier competitieronde aan de leiding van de PTT-Telecompetitie zou staan, had zelfs de meest fervente supporter uit de Galgenwaard niet durven hopen. En dat MVV, na de compleet mislukte start tegen NEC, vervolgens zes punten uit drie duels wist te puren was al evenmin voorzien. Vanavond, 19.30 uur, treffen de twee competitieverrassingen elkaar in de Geusselt. Een wedstrijd, die door de resultaten tot nog toe ineens in een ander licht staat, dan de doorsnee MVV-FC Utrecht-ontmoetingen.

„Een moeilijk te bespelen tegenstander," vindt Sef Vergoossen. „Ze blijven met acht tot negen spelers in een zo'n klein mogelijke ruimte en proberen daarin geen fouten te maken. We zullen het geduld moeten opbrengen om te wachten tot ze die fout wél maken."

De MVV-coach is minder ongerust over de tegenstander dan over het enthousiasme binnen de eigen gelederen.

„Wat we moeten voorkomen is, dat we proberen om na een half uur al op 3-0 te willen staan. We beginnen vaak in een te hoog tempo, waardoor fouten in het spel sluipen en de linies soms te ver uit elkaar komen te liggen. Als de ploeg het geduld kan opbrengen is er geen vuiltje aan de lucht. We scoren hoe dan ook toch wel."

MVV zal het vanavond nog moeten stellen zonder de mandekkers Thal en Benneker, die ieder met een voetblessure kampen. Sacha van Wissen, afgelopen woensdag debuterend in de basis tegen FC Groningen, neemt ook nu weer de stopperpositie in.

Roda JC zonder Babangida

Thuis in Breda zal NAC vanavond (19.30 uur) opgelucht adem halen, want de Bredanaars zullen bij Roda JC kwijgeest Tijjani Babangida niet aantreffen. De Nigeriaanse spits had vorig seizoen een groot aandeel in de zege van Roda JC in Breda.

'Baba' blijkt nog onvoldoende hersteld van de dijbeenblessure, die hem al tegen Ajax aan de kant hield. Rodatrainer Huub Stevens neemt naar West-Brabant dezelfde spelers en wisselspelers mee, die afgelopen woensdag Ajax bedwongen. De oefenmeester kan nog steeds niet beschikken over René Trost, Erwin Vanderbroeck en Roy van de Heuvel, die sukkelen met blessures.

Huub Stevens, die met zijn ploeg de training noodgedwongen op Rolduc moest afwerken vanwege de slechte gesteldheid van de velden op Kaalheide, heeft goede hoop dat zijn ploeg uit de 1-1 tegen Ajax voldoende moreel heeft geput voor een goede prestatie in Breda.

„Maar het zal niet makkelijk worden," zegt hij. „Het avondje NAC is toch iets speciaals. Toch willen we, hoe dan ook, een goed resultaat neerzetten. Wat dat betreft is er geen verschil tussen Ajax of NAC, ook al is de Bredase ploeg een rechtstreekse concurrent voor Uefa-cup-voetbal."

Fortuna mist sterk duo

In het treffen met Eindhoven (vanavond om 20.00 uur in de Baandert) kan trainer Pim Verbeek van Fortuna Sittard niet beschikken over routinier Wily Boessen en flankspeler André van der Zander. Eerstgenoemde is één duel geschorst, laatstgenoemde ontbreekt wegen studieredenen. Hij staat vlak voor een examen.

De 'vacatures' zullen worden opgevangen door Guido Jacobs en Robert Loontjens. Voor René Maessen, toch ook een routinier, is opnieuw geen plaats in de selectie. „Loontjens zal op links spelen en niet zoals René Maessen op rechts," aldus Verbeek. Roland Vroomans maakt tegen zijn oude club opnieuw zijn opwachting in de basis. Vroomans neemt de plaats van Bart Meulenberg in, die de laatste weken wat wisselvallig speelt.
„Wij hebben met Eindhoven nog een appeltje te schillen na die bekernederlaag van 4-1. Bovendien is het 1-0 verlies in Roosendaal bij de spelersgroep ook slecht gevallen. Kortom, we willen iets rechtzetten," aldus Verbeek.

VVV-team ongewijzigd

Hoewel VVV met nog drie wedstrijden te gaan twee punten voorsprong op de concurrentie heeft wil trainer Remy Reynierse, die zijn team ongewijzigd laat, nog niets weten over een aanstaande periodetitel.
„Het kunnen ook drie nederlagen worden," zegt hij. Zelfs het feit dat er twee thuisduels op rij volgen (te beginnen vanavond tegen Emmen) noemt de VVV-coach allerminst een voordeel. „De tegenstanders graven zich in voor één punt en dan is het moeilijk voetballen. Dat is nu eenmaal het lot van een koploper." Harold Derix is na een dijbeenblessure als wisselspeler weer bij de Venlose selectie. De come-back van Marco de Laat volgt pas over drie weken.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur:
NAC - Roda JC
MVV - FC Utrecht
Ajax - Dordrecht '90
Twente - Heerenveen
Vitesse - Sparta
Morgen 14.30 uur:
Feyenoord - Willem II
Volendam - Groningen
RKC - NEC

FC Utrecht	4	4	0	0	8	10– 3
FC Twente	5	3	2	0	8	11– 6
PSV	4	3	1	0	7	13– 4
MVV	4	3	0	1	6	9– 2
Feyenoord	4	2	2	0	6	8– 3
Ajax	3	2	1	0	5	9– 2
Roda JC	4	0	4	0	4	4– 4
Willem II	5	2	0	3	4	7– 7
RKC	5	1	2	2	4	7–10
Heerenveen	5	2	0	3	4	4–13
NAC	3	1	1	1	3	4– 5
NEC	4	1	1	2	3	4– 5
Volendam	4	1	1	2	3	4– 6
Dordr.'90	5	0	3	2	3	3– 8
GA Eagles	5	1	1	3	3	7–14
Vitesse	5	0	3	2	3	3–10
Sparta	4	0	2	2	2	6– 8
Groningen	5	1	0	4	2	7–10

eerste divisie

Vandaag 19.30 uur:
VVV - Emmen
Cambuur - Den Haag
Veendam - Heracles
Telstar - Excelsior
De Graafschap - Den Bosch
Zwolle - Helmond Sport
TOP - RBC
AZ - Haarlem
Fort Sittard - Eindhoven (20.00 uur)

VVV	5	4	1	0	9	20–11
Fortuna S.	5	3	1	1	7	10– 4
Cambuur L	5	3	1	1	7	9– 5
TOP	5	3	1	1	7	8– 4
RBC	5	3	0	2	6	7– 7
Helm.Sport	5	3	0	2	6	11–13
Heracles	4	2	1	1	5	6– 2
FC Zwolle	4	1	3	0	5	6– 4
Den Haag	4	2	1	1	5	8– 7
Haarlem	5	1	3	1	5	12–10
Emmen	5	1	2	2	4	6– 6
Veendam	5	1	2	2	4	5– 8
AZ	4	1	1	2	3	5– 5
Graafschap	4	1	1	2	3	8–10
Excelsior	5	1	1	3	3	6–10
Telstar	5	0	2	3	2	7–14
Eindhoven	5	0	2	3	2	2–11
Den Bosch	4	0	1	3	1	5-10

buitenland

DUITSLAND
Duisburg - Bremen 0-2
Frankfurt - Uerdingen 0-3
Vandaag 15.30 uur:
Kaiserslautern - Schalke
HSV - Dresden
Mönchengladbach - Bochum
Freiburg - Leverkusen
Dortmund - Stuttgart
FC Köln - Karlsruhe

BELGIË
Seraing - Lierse 4-1
Vandaag 20.00 uur:
Sint Truiden - AA Gent
Charleroi - Oostende
Standard - RWDM
Anderlecht - Luik
Beveren - Aalst
Antwerp - Germinal
Mechelen - Cercle Brugge
Morgen 15.00 uur:
Club Brugge - Lommel

nac - roda jc

Vandaag 19.30 uur:
Scheidsrechter Schuurmans
NAC: (vermoedelijke opstelling); Karelse, Sas, Brusselers, Van Burik, Koumans, Remie, Zondervan, Gesthuizen, Lokhof, Van Hooijdonk, Lammers.
Roda JC: (seleçtie); Hesp, Scheutjens, Senden, Luijpers, De Kock, Atteveld, Van Hoogdalem, Ihalauw, Plum, Doomernik, Van Galen, Iwan, Van der Luer, Huiberts, Graef, Derksen.

mvv - fc utrecht

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Temmink
MVV: (selectie) Van Duijnhoven, Van Grinsven, Straal, Delahaye, Van Wissen, Van As, Lanckohr, Libregts, Joordens, Reijners, Hofman, Scheepers, Roeloffsen, Visser, Sanders, Balarabe.
FC Utrecht: (vermoedelijke opstelling); Van Ede, Vierklau, Van der Net, Nascimento, Van Kessel, Smit, Plugboer, De Jong, Hofstede, Gorter, Booy.

fortuna - eindhoven

Vandaag 20.00 uur:
Scheidsrechter Blommesteijn
Fortuna: (vermoedelijke opstelling); Van Zwam, Ricksen, Rayer, Vergoossen, Loontjens, Usta, Losada, Van Bommel, Lee, Van der Weert, Vroomans. Reserves: Juffing, Jacobs, Meulenberg, Pfennings.
Eindhoven: (vermoedelijke opstelling); Van der Sleen, Thijssens, Vereijken, Diliberto, Janfada, Hendriksen, Den Haan, Danen, Driessen, De Getrouwe, Dos Santos.

vvv - emmen

Vandaag 19.30 uur:
Scheidsrechter Koopman
VVV: (opstelling) Roox, Smits, Polman, Spee, Corneille, Verberne, Driessen, Van der Meer, Knippenberg, Sibon, Cattenstart. Wisselspelers: Jacobs, Braem, Derix, Boer, Wolter. **Emmen:** (vermoedelijke opstelling); Migchelsen, Uneken, De Haan, Veldwijk, Larossi, Meijerman, De Jonge, Grummel, Drent, Koops, Dantuma.

Dopingkwestie krijgt vervolg op hoogste niveau

Arbitragehof IOC beslist over strafmaat Bugno

ROME – Het Italiaans Olympisch Comité (CONI) en de Internationale Wielren Unie (UCI) leggen de doping-kwestie rond de Italiaan Gianni Bugno voor aan het arbitragehof van het Internationaal Olympisch Comité. De UCI heeft Bugno onlangs voor drie maanden geschorst nadat hij was betrapt op het gebruik van cafeïne in een wedstrijd op de Italiaanse wegen. Het Olympisch Comité in zijn land hanteert een strafmaat van twee jaar.

De Nederlandse UCI-voorzitter Hein Verbruggen en de CONI-topman Mario Pescante maakten gisteren in Rome bekend dat de geschillencommissie van het IOC het probleem van de afwijkende straffen in het geval van Bugno moet oplossen.

„Dit hof moet maar over de strafmaat van Bugno beslissen", lieten beide organisaties in een gezamenlijke verklaring weten. Verbruggen en Pescante verwachten binnen twee maanden uitsluitsel.

Volgens Verbruggen is de verschillende strafmaat een algemeen probleem in de wielersport. „Italië en Bugno vormen niet het enige probleem", zei hij. „De dopingreglementen zijn per land verschillend."

Indurain

Hein Verbruggen verwees naar de positieve controle van Miguel Indurain in de Ronde van de Oise.
Indurain werd in mei betrapt op het gebruik van het door de Fransen verboden middel Salbutamol. Dat zit in een neusspray tegen astmatische aandoeningen. Bij het Internationaal Olympisch Comité en de Internationale Wielren Unie staat de stof niet op de verboden lijst.

Nuances

Een voordeel voor Bugno kan zijn dat het IOC nuances in dopingkwesties aanbrengt. Stof en hoeveelheid bepalen de strafmaat.
Bugno's schorsing kan gezien de aard van de verboden stof (het gebruik van cafeïne wordt gezien als een licht vergrijp) worden teruggebracht tot drie maanden.

Beroep

De Italiaan heeft overigens beroep aangetekend tegen het Italiaanse vonnis. De zaak van de oud-wereldkampioen (1991 en 1992) komt op 11 oktober opnieuw voor.
Overigens is Cyrille Guimard bereid om Bugno in de Franse Castoramaploeg te op te nemen indien de schorsing tot drie maanden beperkt blijft.

● *Voor tweevoudig ex-wereldkampioen Gianni Bugno zijn spannende dagen aangebroken waarin over zijn straf en het daarmee gepaard gaande vervolg van zijn loopbaan wordt beslist.* Foto: DRIES LINSSEN

Hans Linders wil naar Vinkenslag

MAASTRICHT – Ex-MVV'er Hans Linders heeft de KNVB alsnog verzocht om overschrijving te krijgen naar de Maastrichtse eersteklasser Vinkenslag. Linders stopte aan het einde van het vorig seizoen met betaald voetbal. Hij wil nu bij Vinkenslag afbouwen. Vinkenslag zou bij een overgang van Linders gebaat zijn, aangezien het centrale verdedigingsduo Jos Schmeitz en Jean Quadvlieg voorlopig uitgeschakeld is.

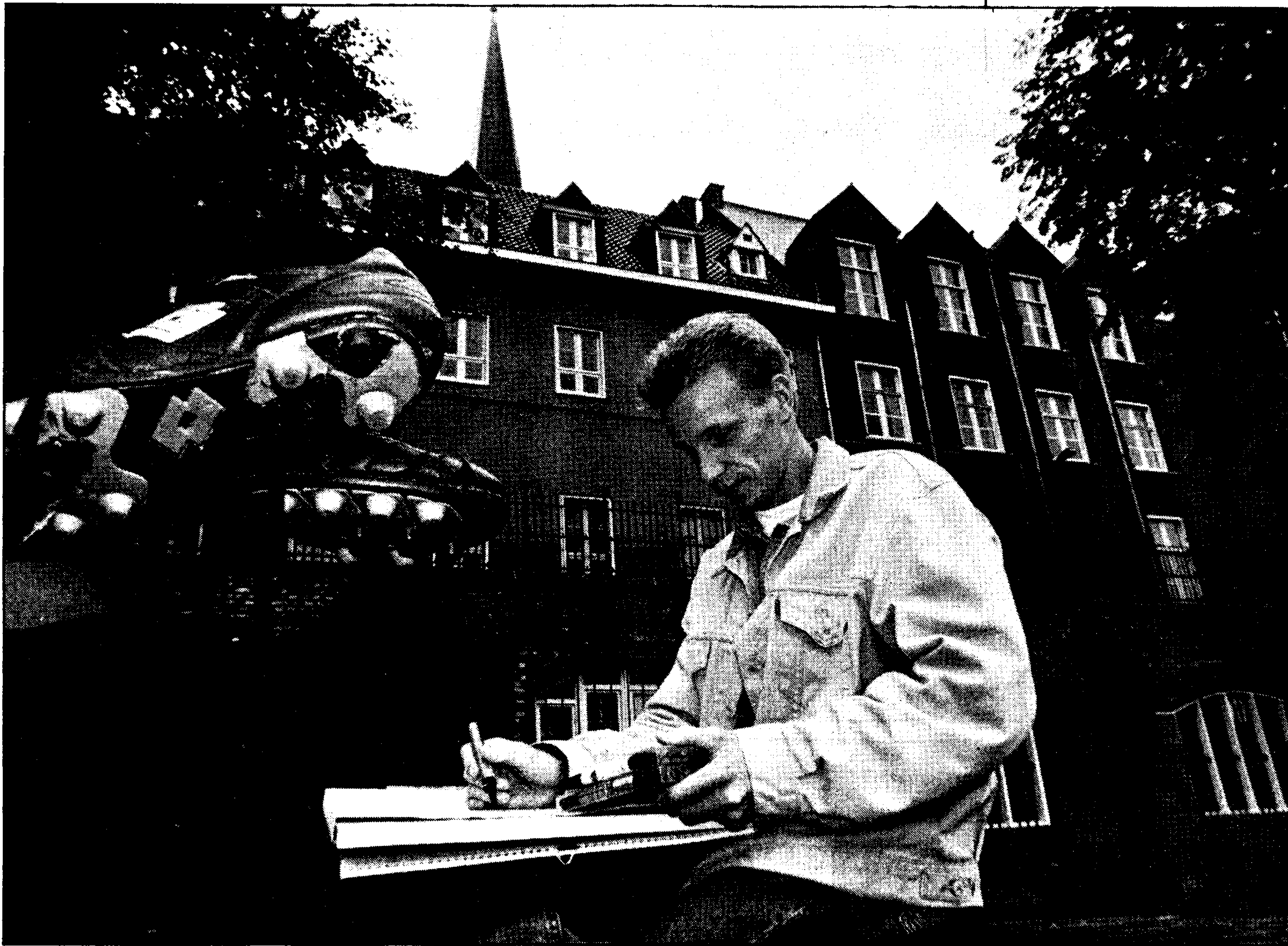

Martin Sastra: 'Gok heeft prima uitgepakt'

Lindenheuvel doet van zich spreken

● *Martin Sastra kan zijn studie produktpresentatie aan de HKLS in Sittard (achtergrond) goed combineren met hoofdklassevoetbal.*

Foto: PETER ROOZEN

Van onze correspondent
MAARTEN DE KEVER

GELEEN - Het is allemaal nieuw. De accommodaties, de afstanden, de tegenstanders. Maar Lindenheuvel lijkt er geen moeite mee te hebben. Alsof het de gewoonste zaak van de wereld is, handhaaft de nieuwkomer zich aan kop van het hoofdklasseklassement. Tussen vertrouwde namen als Meerssen, Panningen, Baronie en Longa. Sterker nog, Wilhelmina, EHC, Halsteren, Venray en Geldrop vertoeven gewoon ruim onder de fusieploeg.

„Ik ben dan ook niet ontevreden," geeft trainer John Pfeiffer toe. Voor hem is het ook allemaal nieuw, maar hij kan relativeren. „Ik heb als speler van Roda JC natuurlijk alles al meegemaakt. Grote stadions, nog verdere reizen. Maar voor de spelers is het fantastisch," meent Pfeiffer.

Verschil

Martin Sastra kan dat beamen. De 23-jarige verdediger speelt zijn eerste seizoen voor Lindenheuvel. Sastra komt van Buchten, derde klasse. Na anderhalve oefenwedstrijd stond hij vast in de basis. „Hoewel het toch een groot verschil is om voor een hoofdklasser te voetballen, is het allemaal erg gemakkelijk gegaan. Voetballen in de hoofdklasse is natuurlijk conditioneel een stuk zwaarder. Maar je voetbalt ook veel makkelijker. Iedereen kan goed voetballen. Als je iemand de bal aanspeelt hoef je niet bang te zijn dat die van zijn voet springt," vindt de student produktpresentatie.

Hoewel hij nu blij is dat hij de overschrijving heeft aangevraagd, had hij toch zo zijn twijfels. „Ik was aanvoerder bij Buchten. Bovendien laat je een aantal vrienden achter. Toen ze me vroegen of ik naar Lindenheuvel wilde komen, heb ik dan ook eerst 'neen' gezegd. Een week later hebben ze me overgehaald. Het is natuurlijk een gok geweest, maar die heeft tot nu toe goed uitgepakt."

Ook Pfeiffer is tevreden over de verrichtingen van Sastra. „Ik had hem nog nooit zien voetballen, alleen maar van hem gehoord. Nou, hij doet het goed. Dat bleek meteen.

Bovendien werkt hij hard. Ik stel de spelers op, die het beste zijn. De opstelling bepaal ik, en niemand anders. Er gingen geruchten dat ik, na de fusie, ook enkele spelers van LHB/MC moest opstellen en dat Virdis en Van de Tempel daarom speelden. Lariekoek. Virdis en van de Tempel verdienden allebei elke wedstrijd een negen. Dus laat ik ze spelen," zegt Pfeiffer die zich zelf ook met hard en ziel inzet voor de vereniging. De laatste maand reed hij zo'n 2000 kilometer om tegenstanders aan het werk te zien. „Ik zet me voor honderd procent in. Dat verlang ik ook van mijn spelers."

Lindenheuvel vindt het prachtig om in de hoofdklasse te voetballen.

De uitstraling van de club wordt er alleen maar beter van. De structuur zal echter niet veranderen. „Bij Lindenheuvel telt iedereen mee, of je nu in het eerste voetbalt of bij de F-jes. Dat is kracht van de club. Dat mag nooit veranderen. Toch zijn er een aantal zaken die minder goed geregeld zijn. Dat ligt niet aan de club, maar aan de gemeente. Vanaf deze week hebben we één oefenveld voor 26 elftallen. Dat is gewoon absurd," stelt Pfeiffer.

amateurs
Redactie: Arno Römgens
op zaterdag

Spits sluit lange carrière af bij Hopel

Raymond Frijns op doelpuntenjacht

Van onze correspondent

VAALS - Hopel doet weer van zich spreken. Nadat vorig seizoen klinkende namen als Duut en Lindford werden gecontracteerd om de Kerkraadse ploeg in de vierde klasse te houden, lukt wellicht dit jaar de overstap naar de derde klasse zonder die grote namen. De ploeg staat na drie wedstrijden ongeslagen op kop, met een doelsaldo van acht voor en drie tegen. En van die acht treffers komen er zeven van Raymond Frijns, die zich daarmee topscorer in het disctrict Zuid II mag noemen.

De 32-jarige Frijns heeft al een hele carrière achter de rug. Wit Groen, RKVVM, RKHSV, Leonidas, La Calamine, Heerlen Sport en laatstelijk Chevremont hebben de afgelopen veertien jaar gebruik gemaakt van de diensten van de spits. Hopel moet de laatste club van Frijns worden. „Dat klopt, maar denk nu niet meteen dat ik er over één of twee jaar al de brui aan wil geven. Je kunt wel zeggen dat ik in de nadagen van mijn voetballoopbaan ben, maar ik ben van plan op zijn minst nog vijf jaar op dit niveau tegen de bal te trappen", meent Frijns. „Conditioneel ben ik nog een van de beteren. Bovendien vind ik dat ik me niet meer hoef te bewijzen. In al die jaren amateurvoetbal heb ik al heel wat doelpunten gescoord."

Hopel moet dit jaar kampioen worden. „Voor minder gaan we niet. Volgend jaar bestaat de vereniging 75 jaar en promotie zou natuurlijk een prachtig cadeau zijn." Daartoe is Frijns aangetrokken, net als Patrick Wijnhoven (ook ex-Chevremont) en Ron Heuts (Mheerder Boys).

„Aan die twee heb ik echt veel steun. Zij dragen als het ware het elftal. Van de vleugels komen te weinig bruikbare ballen. Daarom zijn al mijn doelpunten tot nu toe ook aan mezelf te danken. Ik beweeg veel, loop van links naar rechts op het veld en soms ga ik ook wel eens een bal halen op het middenveld. Van de zeven treffers die ik tot nu toe gescoord heb, was er één een afstandsschot. De rest waren bekeken goals. Man uitspelen, en dan in volle vaart op de keeper af."

De overgang van de eerste naar de vierde klasse is hem meegevallen. „Je merkt natuurlijk dat het niveau lager is. En er wordt af en toe harder gespeeld. Maar zolang ze niet als een gek tegen me gaan schoppen, heb ik daar geen problemen mee. Tot nu toe valt het overigens wel mee."

Frijns weet dat er na drie wedstrijden nog weinig gezegd kan worden over het verloop van het seizoen. Maar hij is desondanks erg positief. „Het kan alleen nog maar beter gaan. Op dit moment is een aantal mensen geblesseerd. Als die terug komen worden we nog sterker. De sfeer is goed, Hopel is een leuke vereniging. Niets staat een goede prestatie in de weg."

● *Raymond Frijns is nog lang niet moe.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

Voor RVU-doelman telt alleen de titel

De grillige loopbaan van Pascal Jansen

ROTHEM – De kop van de competitie is er af en dus kan een eerste tussenbalans worden gemaakt. Zo ook in de derde klasse A, waar RVU na drie duels met de maximale score aan de leiding gaat. Het doelsaldo van de roodwitten bedraagt zeven voor en een tegen. Doelman van de lijstaanvoerder is Pascal Jansen. Een keeper die voor aanvang van dit seizoen terugkeerde op het hoogste niveau na twee jaar in lagere elftallen te hebben gespeeld.

Een dinsdagavond. Kwart voor tien. In de kantine van RVU is het nog rustig. De spelers staan onder de douche. Als een van de eersten komt Jansen binnen. Na een sigaret en een sinas stelt hij voor om naar de bestuurskamer te gaan. „Ik ken die bende hier. Die maakt een gesprek onmogelijk," legt hij uit. Dus is het verhuizen geblazen. In de riante bestuurskamer laat hij zijn voetballoopbaan de revue passeren.

„Tot mijn twintigste heb ik bij DBSV gespeeld. Vervolgens vijf seizoenen bij Meerssen, waarvan vier in het eerste. In 1987 ben ik naar RVU verkast, waar ik vijf jaar eerste man was. Twee jaar geleden heb ik me teruggetrokken. Mijn vrouw was in verwachting van een tweeling en bovendien was ik nog bezig met mijn opleiding tot examinator bij het CBR. Ik had het gewoon te druk. Het was niet meer te combineren met sport op niveau."

Zo belandde Jansen dus in de lagere elftallen. In de pas begonnen competitie verdedigt hij echter weer het doel van de hoofdmacht. Waarom? „Heel simpel. Ik heb het intussen wat rustiger gekregen. Als examinator werk ik van acht tot vier en dus is het weer mogelijk om geregeld te trainen," luidt zijn verklaring.

Hoe was de terugkeer, had je de oude vorm weer snel te pakken? Een vraag waarop Jansen een eerlijk antwoord in petto heeft. „Neen, in het begin had ik veel moeite om de concentratie vast te houden en maakte ik geregeld blunders. Vergeet niet dat ik twee seizoenen lang vrijwel niets te doen had gehad. Zowel met het zesde elftal als met het vierde was ik glansrijk kampioen geworden. Daar lijdt de concentratie onder. Maar na een aantal wedstrijden werd het probleem steeds minder. Momenteel heb ik het gevoel weer aardig op dreef te zijn. Afgelopen zondag heb ik zelfs vier keer iemand binnen het strafschopgebied uitgekapt. Iets waarvan ik met volle teugen geniet."

RVU doet het goed, wat kan de ploeg dit jaar bereiken? „De doelstelling is om bij de eerste drie te eindigen. Maar ik beweer dat we met deze ploeg kampioen moeten worden. Zo niet dan hebben we gefaald. Ik weet dat ik nu een bepaalde druk op de spelers en dus op mezelf leg. Maar daarmee moeten we maar leven. We zijn stuk voor stuk ervaren knapen en moeten ons dan ook niet als broekjes gaan gedragen. Ik ben ervan overtuigd zijn dat wij de beste ploeg in 3A hebben."

Guido en John Keulen in de ban van Nijswiller-Partij

Broederstrijd aan de Zinzelbeek

Van onze correspondent
LEO JASPERS

NIJSWILLER – Aan de boorden van de grillig meanderende Zinzelbeek in Nijswiller zal zondag een ware broederstrijd ontbranden. Niet alleen kruisen de buurtvoetbalploegen van SV Nijswiller en VV Partij voor het eerst na ruim een kwart eeuw de degens op competitievlak. Het toeval wil dat de gebroeders Guido en John Keulen dat ook doen.

Guido (29) maakt zijn opwachting in het tenue van Nijswiller en John (31) draagt het shirt van Partij. Beiden zijn voetbaltechnisch geschoold in Partij. Het is niet ondenkbeeldig dat beide kemphanen zondag tot elkaars directe opponent veroordeeld zijn. Guido is namelijk de Nijswillerse voorstopper en John zou best eens als vooruitgeschoven Partij-spits kunnen aantreden.

John: „Tegenwoordig pendel ik door het hele elftal, maar acteer meestal in de frontlinie. Naweeën van gescheurde kruisbanden kunnen echter parten gaan spelen en me zondag op de reservebank doen belanden."

● *Guido (links) en John Keulers testen bij de Zinzelbeek wie de sterkste is.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

John kan bij die ontboezeming een ondeugend lachje nauwelijks onderdrukken. Koude oorlogvoering vooraf? Broer Guido is er nauwelijks van ondersteboven. Hij: „Zondag gaan de mouwen flink omhoog en ga ik honderd procent voor de winst. Wie mijn tegenspeler zal zijn, deert mij niet. Mocht het John zijn, dan kan hij een zware middag tegemoet zien!"

Dat zal dan een warm duel tussen beide twee karakterboys pur sang kunnen worden. Het etaleren van een flinke dosis fysieke kracht en het gaan over de volle negentig minuten, zijn immers beider handelskenmerken.

Partij lijkt moreel beter bewapend aan de gemeentelijke voebalklus te kunnen beginnen. De ploeg schoot onverwacht succesvol uit de startblokken, kende nog geen nederlaag en behoort met vier punten uit drie duels tot de subtop van 4B. Nijswiller deed het vooralsnog povertjes, met een schamel winstpuntje.

Stevig robbertje

Guido Keulen: „Maar dat zegt niets. Ons team ondergaat momenteel, in tegenstelling tot het meer gelouterde en geroutineerder Partij, een verjongingskuur en dat kost nu eenmaal punten. De laatste wedstrijd liep het echter voortreffelijk. En we zijn dan ook klaar voor de eerste zege." John, strijdvaardig: „Dan zal er toch nog menig stevig robbertje uitgevochten moeten worden. Wij gaan ook voor beide punten."

Krasse taal, die aan duidelijkheid niets te wensen over laat. Het overwinningsdoel dat beiden nastreven schijnt dan ook alle middelen te heiligen. Zo zal Guido niet schromen zijn ploeggenoten te informeren hoe zijn broer John zal moeten worden bespeeld, terwijl John zijn trainer precies zal laten weten welke de zwakke plekken van Guido zijn.

amateurs op zondag

Hoofdklasse C
WVO-Panningen (zat. 16.00 uur)
Geldrop/AEK-Longa
Halsteren-Wilhelmina'08
Lindenheuvel-DBS
Venray-EHC/Norad
Roermond-Deurne
Meerssen-Baronie

Eerste klasse F
Volharding-Almania
Someren-SVN
Waubach-Limburgia
RKONS-Chevremont
FC Vinkenslag-RKVCL
Eijsden-SCG

Tweede klasse A
RKVVL-Standaard
Miranda-Heer
Kolonia-SV Heerlen
Polaris-MKC
Schuttersveld-Groene Ster

Tweede klasse B
FCV-Reuver
Quick'08-EVV
Rios'31-Belfeldia
Sittard-Veritas
De Ster-Wittenhorst
GSV'28-Blerick

Derde klasse A
SV Slenaken-Holtum
SV Berg'28-Born
Scharn-Amicitas
Buchten-RVU
Bunde-SC Caberg
Willem I-Haslou

Derde klasse B
VKC-RKBSV
Hoensbroek-Vaesrade
Minor-Coriovallum
Simpelveld-Bekkerveld
SVM-Voerendaal
Heerlen Sport-NEC'92

Derde klasse C
FC Oda-EMS
IVS-Haelen
Helden-Heidebloem
Megacles-DESM
Roosteren-Merefeldia
RKMSV-Victoria R

Derde klasse D
Meterik-Venlosche Boys
RKDEV-SV Meerlo
Egchel-SC Irene
VVV'03-KVC
SVEB-Wanssum
IVO-Montagnards

Vierde klasse A
Rapid-De Heeg
St.Pieter-RKASV
White Star-SVME
RKHSV-Vilt
Leonidas-SC WVV'28
Walram-SV Hulsberg

Vierde klasse B
FC Gulpen-Sportclub'25
SV Nijswiller-Partij
Zwart Wit'19-Keer
RKSVB-Lemirsia
Geertruidse Boys-SCKR
Vijlen-Banholtia

Vierde klasse C
Mariarade-Laura
RKHBS-Abdissenbosch
Centrum Boys-Kakertse Boys
Hopel-FC Gracht
Heksenberg-RKTSV
KEV-Heilust

Vierde klasse D
Sanderbout-Passart
Schinveld-Schimmert
Spaubeek-Caesar
Adveo-Kluis
Sweikhuizer Boys-DVO
Langebrg-RKDFC

Vierde klasse E
RKSVV-Stevensweert
Thorn-Susteren
Susterse Boys-Juliana K
Urmondia-Armada
Obbicht-RKSVW
SVH'39-SVE

Vierde klasse F
Eindse Boys-Swift'36
Brevendia-KOC
Leveroy-Heel
RKAVC-Crescentia
RKESV-RKSVO
RKVB-Moesel

Vierde klasse G
Swalmen-MVC'19
Venlo-HBSV
Bevo-Baarlo
Grashoek-Koningslust
Quick Boys'31-RKSVN
Tiglieja-Roggel

...V op bezoek ...ura

...HOVEN – In het kader ...et 75-jarige jubileum van ...V Laura, speelt de club uit ...hoven maandag thuis te... MVV. Het duel begint om ... uur. Entree bedraagt vijf ...

...perstadion ... Den Haag

...HAAG – Het betaald voet... FC Den Haag en de ama...reniging van ADO moeten ...euw te bouwen supersta...igen op Ypenburg. Daar...omt het Zuiderpark voor ... doeleinden beschikbaar. ... Renbaan Duindigt in ...aar en de harddraverij... Nootdorp moeten naar ...tifunctionele, deels over... sportcomplex worden ...ist. Het complex kan ook ...voor het houden van gro...concerten. Met de bouw ... is een bedrag van tussen ... 300 miljoen gulden ge... De plannen kunnen bin... jaar werkelijkheid zijn.

...-Amerika eist ...WK plaatsen

...CION – Zuid-Amerika wil ... in Frankrijk met zes lan...elnemen aan de eindron... het WK voetbal. Deze ...egde de Zuidamerikaanse ...unie neer bij de wereld...bond FIFA na een verga... in Asuncion. Zuid-Ameri... afgelopen zomer in de ...gde Staten vier deelne... Brazilië werd wereldkam... de andere drie landen ...den voor de kwartfinales. ...krijk wordt gespeeld met ...en, acht meer dan in de ...gde Staten.

...erlanders ... World Cup

...OVEN – Rolf Muntz en ...n der Velde spelen voor ...nd in de wereldbeker ...it toernooi wordt van 10 ...ovember gehouden op de ... Beach in Puerto Rico. ...et sterkst mogelijke team ...ederland, dat voor dit ...nschap een wild card ...an hoofdsponsor Heine...ntz groeide dit jaar uit ...e Nederlandse beroeps...

...i geeft ...nggebruik toe

...ILLE – De Franse prof...er Stephane Ziani heeft ... dopinggebruik toegege... heeft salbutamol ge...a enkele astma-aanval...kreeg het middel voorge... door een arts. Ziani, ...tes, werd in april opge...voor een dopingcontrole ... van de wedstrijd tegen ... Hij kreeg kort daarop ...aand voorwaardelijke ...g.

...Vries vecht ... aan

...AR – Renze de Vries ...ch maandagmorgen om ...n de poort van de Heer...rdse gevangenis West... de half-open strafinrich...et de 64-jarige oud-voor...an FC Groningen acht ... 'zitten'. De straf voor ...el met de boekhouding ...voetbalclub in de jaren ... De Vries laat het er ech...bij zitten. Op medische ... wil hij via een kort ge...ieuw zijn veroordeling ...en. Eerder vocht hij het ...via een hoger beroeps... Zonder resultaat.

...r overwinning ...ybalploeg

...EGEIN – De Nederland...ybalploeg heeft ook zijn ...efenwedstrijd in een se... drie tegen Canada ge... Na de zege van 3-0 in ...am, eindigde de wed...an gisteren in Nieuwe...3-1. Beide landen berei...ch voor op het WK, dat ...dag begint in Grieken...

...en Weyzen ...in harmonie

...O-STAD – Harmonie en ...eht is de vorme wens van ...erlandse kanovaarders. ...erde dag van de wereldti... in Mexico-Stad is het er ... van gekomen. Zeker ...e K2 van Jean-Paul Sits ...rc Weyzen. De eerste ... een finale moet de Ne...dse ploeg tijdens het af...nde weekeinde op het ...van Xochimilco bemachti...ie taak rust op de schou...en Nicolle Bulk en Lieset...man, want Sits en Weyzen ...den vrijdag bij hun laatste ...den in Mexico in de halve ...strijd. Op de 1000 meter ein...de combinatie als achtste, ...tste. Zes seconden achter ...de Hongaren Istvan ... Istvan Szijjarto.

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

Lindenheuvel gehandicapt tegen DBS

Baronie krijgt warm onthaal in Meerssen

HEERLEN – In de hoofdklasse C gaan Panningen en SV Meerssen na drie wedstrijden aan de leiding. Morgen brengt eerstgenoemde een bezoek aan WVO. Daarentegen speelt SV Meerssen huis tegen Baronie. „Dat wordt lastig, want onze tegenstander heeft uit twee gespeelde wedstrijden vier punten behaald," aldus trainer Paul Coenen die behalve over Robert Smeets waarschijnlijk ook niet over Etienne Kleinen (zware griepaanval) kan beschikken.

Overigens vindt Coenen het vreemd dat Meerssen zo weinig toeschouwers trekt.

„We presteren prima en voetballen zonder meer goed. Mijn inziens hebben we veel meer krijkers verdiend. Er valt steeds wat te beleven in Meerssen."

RFC Roermond (drie gelijke spelen) en Lindenheuvel (vier punten) hebben als nieuwelingen in de hoogste klasse hun huid duur verkocht.

John Pfeiffer, al jarenlang oefenmeester van Lindenheuvel, spreekt van een moeilijke thuiswedstrijd tegen DBS.

„Ik heb die ploeg gezien. De voorhoede is zeer gevaarlijk. Bovendien vormt DBS een sterk collectief. Maar ik ben optimistisch, ondanks het feit dat Virdis (gebroken sleutelbeen), Theunissen (herstellende van een meniscusoperatie) en waarschijnlijk ook Koot (schorsing) afwezig zullen zijn."

In 1F ontvangt RKONS streekgenoot Chevremont. De thuisclub doet het zeer goed terwijl de Kerkraadse formatie afgelopen zondag na twee nederlagen tegen Vinkenslag de eerste zege behaalde. Waubach versloeg SVN in eigen huis. Morgen fungeert de brigade van Rob Hutting als thuisclub in de strijd tegen Limburgia.

Toppers in de lagere afdelingen? In 2B Sittard-Veritas, in 3A Buchten-RVU, in 4A Leonidas-WVV'28 en Walram-Hulsberg en in 4E Thorn-Susteren.

Bremen versterkt positie na zege op Duisburg

DUISBURG – Werder Bremen heeft gisteravond zijn positie aan de kop van de Bundesliga versterkt. De ploeg van Rehhagel versloeg met 2-0 MSV Duisburg, dat nog op zijn eerste overwinning wacht. Eintracht Frankfurt daarentegen blijft teleurstellen, getuige de 0-3 nederlaag op eigen veld tegen nieuweling Uerdingen.

Basler zette in Duisburg Werder op voorsprong, door in de 39e minuut uit een hoekschop direct raak te schieten. Het was zijn vijfde doelpunt dit seizoen. Drie minuten voor het einde besliste Rufer het duel. De Nieuwzeelander scoorde uit een strafschop.

Eintracht Frankfurt werd voor schut gezet door Uerdingen, nogwel voor het eigen publiek dat al ver voor het eindsignaal massaal het stadion verliet. De doelpunten kwamen op naam van Feldhoff (2) en Bittengel.

Frankfurt, gestart als een favoriet voor de titel, is vooralsnog kandidaat voor degradatie. Onder de nieuwe trainer Heynckes behaalde de ploeg uit zes duels pas vier punten.

Duitsland op randje van uitschakeling in Davis Cup

Stich met dood bedreigd

HAMBURG – Voordat Michael Stich in de halve finale van de strijd om de Davis Cup tussen Duitsland en Rusland aantrad tegen Alexander Valkov was de tennisser uit de Bondsrepubliek met de dood bedreigd. Stich - die met 7-5, 1-6, 7-6, 6-4 verloor - kondigde onmiddellijk na zijn nederlaag aan te overwegen zich van het toernooi terug te trekken. „Als U de reden wist, zou U er begrip voor hebben", verklaarde hij de toehoorders, die op dat moment nog niet wisten wat er allemaal was voorgevallen.

Een woordvoerder van de Duitse tennisbond maakte pas later duidelijk dat de speler in Hamburg, waar gespeeld wordt op het complex waar eerder Monica Seles met een mes werd gestoken, met de dood was bedreigd. De politie heeft een onderzoek ingesteld.

Intussen zorgde Alexander Volkov met zijn spectaculaire zege op Michael Stich er voor, dat Duitsland in de halve finale op het randje van uitschakeling balanceert. Eerder op de dag had Bernd Karbacher het festijn voor 8000 toeschouwers immers teleurstellend geopend voor de titelverdediger. Kafelnikov versloeg hem met 7-6 6-1 2-6 6-4.

Nooit

De Russen stonden nooit eerder in de eindstrijd van het evenement. Volkov, die in de zeven voorgaande ontmoetingen met Stich slechts twee keer won, profiteerde van de gemoedstoestand en het gebrek aan vorm bij de US Open-finalist.

In het 94 jaar oude toernooi voor landenteams overleefden de Russen, die in 1962 voor de eerste keer deelnamen, nooit de eerste ronde. De Duitsers, die het in Hamburg moeten doen zonder Boris Becker, wonnen al drie keer: in 1988, 1989 en 1993. Sinds negen jaar hebben ze geen nederlaag meer geleden op eigen bodem.

Duitsland slaagde er in slechts één keer eerder in een 0-2 achterstand weg te werken. Dat was in 1960, thuis tegen Tsjechoslowakije. Toch had teamchef Pilic nog hoop. „Ik wist dat het moeilijk zou worden. Toch geven we het niet op."

Dubbelspel

De Russen kunnen vandaag in het dubbelspel de beslissing forceren. Kafelnikov en Olhovski zijn voor die taak aangewezen. Wie voor de Duitsers aantreden is nog onbekend.

Pilic: „Ik hoop dat ik een uur voor de wedstrijd de juiste beslissing weet te nemen." De Duitsers verloren voor de laatste keer thuis in 1985. In de eindstrijd van München was Zweden te sterk.

Zweden

In Göteborg begonnen de Zweden evenementvallend aan de andere halve finale. De Verenigde Staten nam een voorsprong van 2-0.

Martin versloeg Edberg in vier sets, 6-2 2-6 6-4 6-3. Voor Martin was het pas zijn tweede optreden ooit in een Davis Cup-ontmoeting. Hij staat zesde op de wereldranglijst, slechts één plaats achter Edberg. Vervolgens ging Larsson onderuit tegen Sampras 7-6 4-6 2-6 6-7.

● *Na zijn onfortuinelijke start had Stich heel wat uit te leggen. Rechts Pilic, de coach van de Duitse Davis cupploeg.*

Foto: REUTER

sport in cijfers

AUTOSPORT
Estoril. Eerste kwalificatietraining voor Grote Prijs van Portugal formule I: 1. Berger/Ferrari 1.20.608, 2. Hill/Williams 1.20,803, 3. Coulthard/Williams 1.21,120, 4. Hakkinen/McLaren 1.21,251, 5. Alesi/Ferrari 1.21,517, 6. Katayama/Tyrrell 1.21,590, 10. Lehto/Benetton 1.22,613, 11. Verstappen/Benetton 1.22,614.

TENNIS
Davis Cup. Halve finales, eerste dag. Hamburg: **Duitsland - Rusland 0-2.** (Karbacher-Kafelnikov 6-7 1-6 6-2 4-6, Stich-Volkov 5-7 6-1 6-7 4-6.) Göteborg: **Zweden - Verenigde Staten 0-2.** (Edberg-Martin 2-6 6-2 4-6 3-6, Larsson-Sampras 7-6 4-6 2-6 6-7. Promotie/degradatie, eerste dag. Wellington: **Nieuw-Zeeland - Australië 1-1.** (Steven-Woodforde 7-5 6-7 6-3 7-5, Greenhalgh-Rafter 5-7 2-6 3-6). Djakarta: **Indonesië - Zwitserland 0-2.** (Wijawa-Hlasek 6-7 2-6 0-6, Suwandi-Rosset 4-6 3-6 1-6). Jaipur: **India-Zuid-Afrika 1-1.** (Paes-Stafford 6-4 6-3 5-2 opgave, Ismail-Ferreira 4-6 2-6 2-6). Tel Aviv: **Israël - België 1-1.** (Bloom-Dewulf 4-6 3-6 3-6, Mansdorf-Van Garsse 7-5 6-3 7-6). Montevideo: **Uruguay - Oostenrijk 0-1.** (Perez-Muster 3-6 2-6 3-6). Boedapest: **Hongarije - Italië 0-2.** (Krocko-Gaudenzi 2-6 6-4 3-6 3-6, Noszaly-Furland 6-7 2-6 6-7 1-6). Porto: **Portugal - Kroatië 0-2.** (Marques-Saric 3-6 3-6 6-3 6-3 4-6, Couto-Ivanisevic 2-6 7-5 5-7 Couto gediskwalificeerd).
Tokio. Vrouwen. 750.000 gulden. Kwartfinale: Sanchez-Werdel 6-4 6-0, Frazier-Endo 6-2 7-5, Sabatini-Sugiyama 6-3 6-7 7-5, Miyagi-Hack 7-6 7-5,
Moskou. Vrouwen. 300.000 gulden. Magdalena Maleeva-Makarova 3-6 6-1 6-4, Cecchini-Appelmans 7-5 6-3.

GOLF
St. Nom la Breteche. Trofee Lancome, na tweede dag: 1. Singh 128 (65 63), 2. Jiminez 131, 3. Woosnam 133, 4. Ballesteros 134.
Kopenhagen. Challenge Tour, na tweede dag: 1. Little 137 (65 72), 2. Quirici, Russell 138, 11. Muntz 141 (72 69).

WIELRENNEN
Ronde van Rioja. Derde etappe: 1. Bruyneel 180 km in 5.03.19, 2. Laurent Jalabert 0.02, 3. Gutierrez, 4. Saitov, 5. Moreda, 6. Izkara, 7. Diaz de Otazu, 8. Gonzalez-Salvador, 9. Llaneras, 10. Gonzalez, 23. Breukink. **Eindklassement:** 1. Jimenez 15.41.01, 2. Zülle 0.14, 3. David Garcia 0.15, 4. Clavero 0.33, 5. Casas 0.45, 6. Echave 1.09, 7. Bruyneel 1.15, 8. José Manuel Garcia, 9. Uria 1.21, 10. Breukink 1.55.

MOTORSPORT
Tulsa, VS. Internationale motorzesdaagse, WK Enduro Landenteams, stand na derde dag: **125cc:** 1. Edmondson 3761 strafpunten, 2. Carminati 3786, 3. Silvan 3802, 8. Knuiman 3925, 24. Isfordink 4063, 37. Tijhuis 4289, 42. Elting 4375. **250cc:** 1. Peterhansel 3745, 2. Sala 3764, 3. Davis 3799, 20. Jan van Oorschot 3960, 21. Jimmink 3962, 40. Lenselink 4067, 53. Hutten 4197, 61. Klok 4245, 82. Nijk 4456, 114. Ten Dam 4975. **350cc:** 1. Nicoli 3821, 2. Rinaldi 3820, 3. Eriksson 3838, 8. Corné Van Oorschot 4067, 10. Hoevers 4110. **500cc:** 1. Tiaira 3804, 2. Farioli 3874, 3. Summers 3907, 23. Van Veen 4743. **Teamklassement** Junior Trophy: 1. Italië, 2. Zweden, 3. Australië, 4. Nederland (Elting, Isfordink, Tijhuis en Lenselink). Teamklassement Trophy: 1. Italië, 2. Zweden, 3. Tsjechië, 11. Nederland (Knuiman, Jimmink, Jan van Oorschot, Corné van Oorschot, Hoevers).

KANOVAREN
Mexico-Stad. WK, derde dag.
Mannen K2 1000 m, halve finale (eerste vier en tijdsnelste naar finale): 1. Bee/Szjijarto 3.26,176, 2. Hruska/Kucera 3.27,168, 3. Abbott/Norton 3.27,744, 4. Lubac/Lancereau 3.28,048, 5. Penetra/ Queiros 3.29,584, 6. Bluhm/Gutsche 3.31,176, 7. Mizeras/Kupcinskas 3.31,752, 8. Sits/Weyzen 3.32,536.

RUITERSPORT
Linz. CSIO. Springen. Landenwedstrijd: 1. Nederland (Voorn, Lankester, Geerink, Ehrens) 4-101,60, 2. Zwitserland (Lauber, Fäuh, Grandjean, Friedli) 4-105,86, 3. Duitsland (Markus Beerbaum, Fervers, Lorengel, Schneider) 8, 4. e.a. Zweden en Oostenrijk 16, 6. België 19.

SCHAKEN
Tilburg. Interpolis-toernooi. Kwartfinales, tweede partij: Georgiev-Karpov 0-1 (eindstand 0-2) Barejev-Drejev 1/2-1/2 (1 1/2-1/2), Ivantsjoek-Khalifman 1/2-1/2 (1-1), Salov (Rus) - Akopian (Arm) 1/2-1/2 (1 1/2-1/2). Karpov, Barejev en Salov naar halve eindstrijd. Barrage Ivantsjoek-Khalifman. **Vrouwen,** kandidatentoernooi, twaalfde ronde. Galliamova-Maric 1-0, Foisor-Polgar 1/2-1/2, Cramling-Joseliani 1-0, Tsjiboerdanidze-Arakhamia 1-0. Peng was vrij. Stand: 1. Tsjiboerdanidze en Polgar 7 (uit 11 partijen), 3. Galliamova, Peng 5 1/2 (10), 5. Joseliani, Maric 5 1/2 (11), 7. Cramling 4 1/2 (11), 8. Foisor 4 (11), Arakhamia 3 1/2 (10).
Linares. Halve finales PCA-kampioenschap, derde partij: Anand-Adams 1-0. Stand: 3-0. Kamsky-Short 1-0. Stand: 3-0.

ZAALVOETBAL
Eredivisie C: H. Meyers-JSB 4-8, Schoenenreus-Kras Boys 4-3, BLG Sport-Handsome Eight 7-5, Docshop FC Snoekie 4-1, Hoornsche Veerhuis-FCK Hommel 6-2, GZS Tonny Freriks-'t Stoepje 5-5, Bunga Melati-Kabelkrant 8-4. De stand: Bunga Melati, Hoornse Veerhuis 2-4, Docshop en Tonnie Freriks 2-3, H.Meyers, JSB, BLG Sport, Kras Boys, Snoekie, Schoenenreus 2-2, Kabelkrant en 't Stoepje 2-1, de Hommel en Handsome Eight 2-0. **Eerste divisie C:** Depa-Bouwfonds 11-3, ZVT Skil-Fermonia Boys 1-5, Tongelreep-Arcan Filmclub 3-2, Lucullus-Dousberg Parc 7-2. De stand: Depa, Lucullus en Sport Petit 2-4, Fermonia Boys en Tongelreep 2-3, El Toro, Bouwfonds en Grausbouw 2-2, de Haantjes, Arcan Filmclub, Dousberg Parc en ZVT Skil 2-0.

IJSHOCKEY
Tilburg. Atlantic Cup: Tilburg-Herning 4-5 (1-1 0-3 3-1).

Geplaatste schakers maken geen fout

TILBURG – Volgens het k.o.-systeem van het Interpolis schaaktoernooi in Tilburg zouden Anatoli Karpov, Valeri Salov, Vassili Ivantsjoek en Evgeni Barejev de laatste vier moeten halen. In drie van de vier gevallen kreeg de organisatie vrijdag al gelijk.

Alleen Ivantsjoek is nog niet zeker van een plaats in de halve eindstrijd. Na twee remises in de kwartfinales moet hij vandaag in de versnelde barragepartijen afrekenen met Alexander Khalifman om de voorgeschreven ontknoping kloppend te maken.

Moeiteloos

Anatoly Karpov had gisteren in zijn tweede partij geen enkele moeite met Georgiev. De kleine Bulgaar probeerde in een Nimzo-Indiër een „onmogelijke" opdracht - winnen - te volbrengen. Karpov verdedigde zich echter uitstekend. Het stukoffer van Georgiev oogde gevaarlijk, maar bleek in de praktijk niet verontrustend.

De FIDE-wereldkampioen speelde de partij uiterst nauwkeurig uit en kon na veertig zetten zijn tweede overwinning laten bijschrijven. In de analyse na afloop gaf Karpov vervolgens les aan een timide toekijkende Georgiev, die braaf ja en nee knikte bij alle varianten die Karpov liet zien.

Lange variant

Karpov vertelde dat hij de lange variant reeds had voorbereid in 1978, toen hij in Baguio City (Filipijnen) tegen Viktor Korchnoi om de wereldtitel speelde. Zestien jaar later heeft hij hier dus profijt van kunnen trekken.

Karpov won in Tilburg al drie matches met 2-0 (tegen Antunes, Sjabalov en Georgiev). Alleen Kurajica wist Karpov in de tweede ronde op 1-1 te houden. Het is duidelijk dat de FIDE-wereldkampioen in Tilburg de grote favoriet voor de eindzege is.

Halfje

Salov haalde eveneens eenvoudig de laatste vier. De Rus, verantwoordelijk voor de uitschakeling van Jan Timman in de kandidatenmatches van de FIDE, had genoeg aan een halfje tegen de Armeniër Akopian. Salov stelde zich uiterst solide op, ruilde op het juiste moment een paar stukken en wist alle gevaren te bezweren. Het remiseaanbod op de 17e zet werd door Salov uiteraard aangenomen.

Akopian heeft net als veel andere schakers uit de voormalige Sovjet-Unie grot respect voor Salov en nam zo genoegen met enkele ELO-puntjes. Bij het nemen van risico's zou de kans op een 2-0 nederlaag tegen Salov in deze vorm heel groot geweest zijn. Akopian mocht na zijn uitschakeling net als de andere verliezers een cheque van 12.500 gulden ophalen.

Genoeg

Barejev had tegen Drejev ook genoeg aan een remise en slaagde daar moeiteloos in. Barejev stond zelfs het grootste gedeelte van de partij beter, maar nam uiteindelijk genoegen met het noodzakelijke halfje. In de halve finale moet hij het opnemen tegen de eerste geplaatste Karpov.

Alleen Ivantsjoek en Khalifman gaan vandaag op herhaling. Ivantsjoek bereikte met wit weinig tegen de Pirc-verdediging van Khalifman en berustte na twintig zetten in deling van het punt.

Meyers kansloos tegen Dordrecht

GELEEN – Het was gisteravond bepaald geen suksesvolle zaalvoetbalavond voor de Limburgse clubs. In de eredivisie kon H. Meyers geen vervolg geven aan de goede start van afgelopen week. Tegen medepromovendus JSB uit Dordrecht werd verloren, 4-8.

Jaspers moeizaam voorbij Habraken

ISTANBOEL – Henk Habraken legt bij driebanden veel gewicht in het spel. Letterlijk en figuurlijk. De forse Brabander maakte het gisteren tijdens de eerste ronde van het BWA-wereldbekercircuit in Istanboel Neerlands sterkste driebander Dick Jaspers erg moeilijk. Jaspers, die altijd traag opgang komt, redde zich in het Hilton-hotel pas in de vijfde set.

Van Bracht verloor in drie sets van de Spanjaard Sanchez, ooit het grote talent binnen de BWA. Tijssens slaagde er niet in Koen Ceulemans, zoon van de grote driebandenmeester Raymond, af te troeven. Met negenhonderd mark prijzengeld kon het Nederlandse duo weer naar huis.

Jan Arnouts lukte het niet door de kwalificaties heen te komen. De Brabander verloor verrassend van de Turk Rustu Neslioglu. In drie sets. „Turkijke bezit naast Sayginer nog over een aantal jongens die boven de één gemiddeld spelen. Dit was er zo een", aldus de man uit Etten-Leur.

Arnouts, die de kwalificaties graag over drie gewonnen sets zijn gaan, legde de oorzaak bij zijn eigen falen. „Ik speelde rond de 0,700 gemiddeld. Dat is voor mij te weinig. Ik heb gewoon niet goed gebiljart. Een flinke tegenvaller dus." Dat Turkije inderdaad over sterke driebanders begint te beschikken, bewees Hasan Pamuk. Die schakelde in de eerste ronde van het hoofdtoernooi de sterke Belg Frederic Caudron uit.

sport kort

● VOETBAL – De tuchtcommissie van de KNVB heeft Regilio Simons (Telstar) voorlopig geschorst. Marcel Boudesteyn (FC Groningen) werd voor drie duels uitgesloten, waarvan één voorwaardelijk.

● VOETBAL – De gelouterde Deense international Flemming Povlsen komt dit jaar niet meer in actie. De aanvaller van Borussia Dortmund kampt met gescheurde kniebanden. Hij ondergaat volgende week een operatie.

● VOETBAL – Het bestuur van Torino heeft trainer Nedo Sonetti aangesteld als opvolger van Rosario Rampanti. De laatste werd ontslagen wegens de slechte prestaties van de club.

sport op tv

VANDAAG
14.00-17.00 Ned 3: Tennis Davis Cup: rechtstreeks verslag, halve finale: Zweden-VS.
14.55-17.35 RTL 5: Sport: WK Volleybalwedstrijd Nederland-Canada, live-verslag.
17.30-18.02 Dld 1: Sportschau.
18.10-18.40 RTL 5: Sport: Duits voetbal.
19.10-19.50 Dld 1: Sportschau: met Bundesliga-voetbal.
22.05-23.25 Dld 2: Das aktuelle Sport-Studio.
22.15-23.00 Ned 3: Studio sport.

MORGEN
11.00-14.00 Dld 1: Tennis: halve finale Davis Cup, Duitsland-Rusland, derde enkelspel vanuit Hamburg.
12.10-13.15 Ned 2: TV Sport: gevarieerd en actueel magazine.
12.30-13.00 BRT 1: Sportmiddag.
13.00-17.00 RTL 5: Sport: auto- en motorsport, live-verslag van de GP Formule 1-race op het circuit van Estoril in Portugal.
13.15-18.00 Ned 2: Tennis Davis Cup: rechtstreeks verslag van de halve finale Zweden-USA.
14.00-17.45 Dld 2: Sport extra: tennis, Davis Cup, halve finale vanuit Hamburg (Duitsland-Rusland, vierde enkelspel), motorsport (GP van Argentinië voor motoren vanuit Buenos Aires) en voetbal (2e Bundesliga).
18.10-18.40 RTL 5: Sport: Engels voetbal, aandacht voor wedstrijden uit de Engelse voetbalcompetitie.
21.55-22.45 Ned 2: Studio sport: Italiaanse en Spaanse voetbalcompetitie.

lucky ten

HEERLEN – Cijfers Lucky Ten van vrijdag 23 september: 3 - 6 - 7 - 19 - 20 - 23 - 2... - 30 - 31 - 33 - 39 - 45 - 51 - 54 - 59 - 62 - 65 - 6... - 75 - 76. (onder voorbehoud).

Vakantie & Recreatie

NU RUIM 1.700.000 EXEMPLAREN!

RDP Vakantie & Recreatie is Nederlands grootste dagbladcombinatie.
Met een betaalde oplage van ruim 1.700.000 exemplaren, goed voor een bereik van 4.2 miljoen reislustige Nederlanders
Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar,
Sluitijd woensdag 16.00 uur. Kaderadv. mits gereserveerd donderdag 10.00 uur.

Tel.: 072.196.596, Fax 072.196.484 Advertentiecombinatie van 40 Regionale Dagbladen.

60-PLUSSERS OPGELET!!!
VLIELAND, PENSION TORENZICHT
4-dgs herfstarr. ma-do H.P. v.a. ƒ 150,- p.p.:05621-1428.

TERSCHELLING, 2 en 4 p. appartementen met alle comfort, centr. gelegen v.a. ƒ 300,- p.w. Inl. 05620-8783

Texel De Koog, HOTEL BOSCHRAND 5-dgs fietsarr. ƒ 225,- h.p.p.p. + 50% krt. subtr.zwemb. 02220-17281

●TERSCHELLING● t.h. 2-4 p. luxe app. W'kend/midwk verhuur v.a. ƒ 250,- incl. linnengoed/fietsen: 05620-9099

TERSCHELLING, T.h. 2 p. car ƒ 260,- p.w. 2 pers., app. ƒ 340,- p.w., Chalet ƒ 365,- p.w. Finse bung. ƒ 625,- p.w. W'kend/Midw. v.a. ƒ 220 resp. ƒ 175 : 05620-8981/ 2948.

Terschelling: direct gel. aan de rand van bos en duin ***HCR BORNHOLM. Kamers b.d.t./d.t., terras, ktv, tel. Arr. van ƒ 200,- 3 dgn, 2 n., incl. bootret. Inl. 05620-2266.

* TERSCHELLING-AMELAND *. T.h. chalets + stacar's. Voll. inger., ktv, radio, douche. Vrij na 17-9: 05180-1581.

●HERFST, TEXEL NATUURLIJK●
Nog enkele bungalows op 5***** Park, (6 pers; 3 slp.) op heerlijk eiland met subtr. bad, sauna, supermarkt en rekreatieprogramma.
ZILVERBERKPARK DE KRIM/TEXEL: 02220-16666.

●CALIFORNIë OP TEXEL●
Ruim luxe 5***** appartement, 2 slpkmrs, whirlpool, sauna, in de bossen vlakbij zee en strand, Ecomare, zwemparadijs. Last-minute korting. BEL:
ZILVERBERK RESIDENTIE CALIFORNIë : 02220-16626

Wadden-WEST-TERSCHELLING, 'Panorama West' Bung. en app. t.h. in de duinen van West-Terschelling vrij v.a. 1-10 en herfstvak.:Info. G. Bergsma, 05620-3040.

'T KAN NOG: HERFSTVAKANTIE VIEREN OP TEXEL
Een Creatief Vakantie in De Koog. In de herfstvakantie een weekend of midweek voor 4 of meer pers. al v.a. ƒ 395,- (exkl. servicekosten). Informeer ook naar de mogelijkheden in de herfstvak. of het naseizoen.
Bel en boek rechtstreeks: 050-262627.

'T KAN NOG: HERFSTVAKANTIE VIEREN OP AMELAND.
Een Creatief Vakantie in de herfstvak. Een weekend of midweek al voor 4 of meer pers. v.a. ƒ 435,- (inkl. servicekosten en lakenset). Informeer ook naar de mogelijkheden in de herfstvak. of het naseizoen.
Bel en boek rechtstreeks: 050-262627.

HOTEL OEPKES,West-Terschelling
In september en oktober een paar heerlijke dagen eruit. De weekends al vol, van zondag tot vrijdag nog voldoende ruimte. Aantrekkelijke arrangementen vanaf ƒ 250,- p.p. 3 dagen, 2 nachten HP. Bel: 05620-2005.

AMELAND app. m. zwemb./ sauna ook p.n.: 058-667501.

..Ameland..SPEC. PRIJZEN luxe 4-6 p. bung's en appartementen. Midw., weekend, herfstvak.: 05191-54423

AMELAND-HOLLUM
T.h. nieuwe app. en bung's. Nog vrij met herfstvakantie: Tel. 03242-4445 (ma-vr na 19.00 en za 9.00-12.00).

TEXEL-Oosterend, 5-pers. bung. cv. Herfstvak. vrij : 0049-201.352384. (Ned.spr).

***** VILLAPARK MAKKUMERSTRAND *****
Nieuw villapark in Makkum, direct aan het IJsselmeer met alle ruimte en comfortabele villa's aan het water.
Aantrekkelijke arrangementen.
Ideaal voor surfers en fietsers. Tel: 05158-32285.

Last Minute-Herfstspecial
5-daagse arr. voor 4-daagse prijs
ƒ 320,- p.p. (halfpension)
incl. vrijdagavond k/w buffet.
Aankomstdatum ma. 26-09-1994 of 10-10-1994. Info: HOTEL JOLANDA, Ootmarsum (Twente): 05419-91728.

ACTIEF IN RUSTIEK TWENTE
Weekendarrangement vrijdag tot maandag ƒ 245,-. Midweekarrangement maandag tot vrijdag ƒ 315,-. Op basis HP. Vraag naar ons geheel verzorgd herfstarrangement. Bel 05419-91281
HOTEL VAN DER MAAS***
Grotestraat 7, 7631 BT Ootmarsum.

HERFSTAANBIEDING, recreatiecentrum HUNZEPARK heeft nog enige blokhutten t.h. recr. team aanw. Hunzepark, Gasselternijveen: 05999-12479.

bij Bungalowpark DEN EN DUIN te NORG zijn in de Herfstvakantie nog enkele 4 en 6 pers. bungalows vrij. Voor de kinderen is er iedere morgen kinderclub ! Inlichtingen en/of kleurenfolder: 05928-13164.

●AANBIEDING● van 26-9 t/m 14-10. Luxe stacaravans t.h. w'kend 4-p. incl. 4 entree kaarten Noorderdierenpark ƒ 245,-. Midweek 2 p. incl 1 x Drenths Bartje menu ƒ 230,-.
Camping DE HOEFSLAG, Gasselte: 05999-64343.

H.C.R. Hotel Adolfs
Unieke arr. HP v.a. ƒ 172,-. Bel voor info. 05999-12204.

Bij RUINEN, vak. bung's, rand bos: 05280-63599.

Ongelooflijk lage prijzen!
Nu te koop in Drenthe vanaf f. 59.500,00 k.k.
op Vakantiepark "Het Land van Bartje":
Houten bosbungalows op royale kavels eigen grond!
(Gedeeltelijke) verhuur via Creatief Vakantieparken is mogelijk.
Compleet gerenoveerde 4-6 pers. bosbungalows, schitterend gelegen op de Drentse Hondsrug in een bijzonder veelzijdig vakantiedorp met o.a.:
•verwarmd openluchtzwembad
•tennisbanen
•restaurant
•ponyranch etc.
Hoog rendement (tot ca. 18%)
Hoge hypotheekmogelijkheden.
Zo komt u er. A28 Zwolle-Groningen, afslag Assen-Zuid, richting Veendam/Gieten, afslag Borger, richting Borger, ANWB-borden Land van Bartje volgen.
Adres: Het Land van Bartje, Bunnerveg 8, 9536 PG Ees (bij Borger).
Vinifera Projects B.V.
Residentia Verkoopbemiddeling
De Vreeze Makelaardij
Voor Info: 038-233889
Bezichtiging en Verkoopweekend
op 24 en 25 sept. & 1 en 2 okt. a.s. van 11.00 - 17.00
Grijp Nu deze unieke kans!
vakantiepark het land van bartje

Denekamp, Bungalowpark "BAVELDS DENNEN" T.h. 6-pers. luxe bungalows vrij gelegen op 900m². Div. faciliteiten. Info: 05413-52625.

DE PAPILLON BUNGALOWPARK, DENEKAMP
T.h div. huisjes 3 slpk., woonk., keuken, ktv-satt. Herfstvakantie 10% Last Minute kort. & GRATIS gebruik overdekt recr.bad, Denekamp. Div. kort. najaar.: 05413-5167C

OMMEN, T.h. inger. stacaravans op vak.centrum Besthmenerberg in de bossen, overd. en buitenzwembad, sept. v.a. ƒ 165. Herfstvak. ƒ 295 Vrij na 17-9: 05274-1267

HERFSTVAKANTIE EN/OF SPEC. AANBIEDINGEN
Holten Bung. Park „De Lindenberg" ANWB. T.h. 33 in het bos gelegen vrijst. bungalows met kl.tv., speeltuin, midgetgolf, restaurant, fietsverhuur. Zwemparadijs op 10 min. Vraag gratis kleuren folder. Borkeldsweg 57, 7451 TA Holten of bel: 05483-61364. Mogelijkh. na 30-9.

'T KAN NOG: NAJAARSVAKANTIE VIEREN IN N/W OVERIJSSEL.
Een Creatief Vakantie vlakbij 't nationale park De Weerribben. In de herfstvak. een weekend of midweek voor 4 of meer pers. al v.a. ƒ 510,- (exkl. servicekosten). Informeer ook naar de mogelijkheden in de herfstvak. of het naseizoen. Bel en boek rechtstreeks: 050-262627.

OMMEN, 2-15p. bosbung's, Korting midw./week (end). v.a. ƒ 168,-: 05291-52926.

HOLTEN t.h. part. vak. bung.****. Unieke ligging week-ends.: 05483-62564

OMMEN, 2-18 p. bos-bung's wk/midw/'end 05722-2776.

BUNG. PARK HET WITTE HUIS AAN DE BOSRAND
****ANWB Voll. inger. bung's en caravans 4-6-10 pers. v.a. ƒ 400 all-in 4 pers. in de bossen, nabij Veluwemeer, honden toegest. Doornspijk (bij Nunspeet) Tel. 05258-1471.

LEKKER GENIETEN OP DE VELUWE in een luxe appartement (o.a. met bubbelb.), stacar. of met eigen toercar. Gratis overd. verw. zwemb. 'De Bosrand' 05788-71343.

Fietsen in het mooiste stuk van Nederland vanuit Hotel de LINDEBOOM*** WINTERSWIJK/ Brinkheurne. Arrangementen v.a. ƒ 210,-. Bel 05430-63295 of 63360.

●● GRATIS SLAPEN ●●
na uw diner of feestavond voor families van 2 tot 100 pers. Hotel BOSOORD in Loenen (Veluwe). GRATIS tennis, sauna etc. Info. tel. 05765-1264 / 2193

Veluwe in herfstkleur! Gez. fam.hotel nodigt u uit. L/O v.a. ƒ 44,-. Bel 08382-1392.

WINTERSWIJK, Luxe bung. en stacar., overd. zwemb., bowling, tennis, enz. Nu v.a. ƒ 250,-. Tel. 05437-52203.

Herfstvakantie! T.h. bung. door heel Nederland. Bel RECREA 05780-13992.

Noordwijk a/zee, HOTEL DE GOLF**, 3 nachten HP v.a. ƒ 153,-, 4 n. v.a. ƒ 199,-, 7 n. v.a. ƒ 332,- p.p. 01719-12535.

Duinrell Wassenaar
MET TROPISCH TIKIBAD
Camping:
* Herfstarrangementen met vele extra's.
Duingalows:
* Super winterweekend arrangementen.
* Kerst- en Nieuwjaarsarrangementen.
Informatie: 01751-19314/Fax. 12339.

Noordwijk a/zee HOTEL PIROMBO** 1 week HP v.a. ƒ 345,- p.p. Arr. 3-5 dgn HP v.a. ƒ 110,- p.p. 01719-12417.

HERFST *** ARRANGEMENT: ƒ 180,- p.p.
Tot 1/11/94, 4 dagen hotel incl.: welkomstdrankje, 3 x logies/ontbijtbuffet, 3 x diner, kamer met douche/wc/ktv. In rustig landelijk 3-sterren hotel (50 kamers) bij Brasemermeer en Kagerplassen. Goede wandel- en fietsmogelijkheden. Strand 15 km. Leiden 7 km. A'dam en Den Haag 20 autominuten. Verlenging ƒ 55,- HP p.p.p.n. Kinderen t/m 11 jaar ƒ 25,- HP per nacht.
Hotel "Rijnland"***"Hoogmade"
Kerkstraat 37, 2355 AE Hoogmade Tel. 01712-8000.

RUST EN RUIMTE BESTAAT NOG IN NEDERLAND.
20 automin. onder Rotterdam. OOLTGENSPLAAT op Goeree Overflakkee. In dit rustieke dorp bieden wij te huur aan, grote gemeubileerde zit/slaapkamers of in-pandig appartement, voor vakantie of permanente bewoning. Redelijke prijzen. Ontbijt en diner-service aanwezig. Bel voor info: 01873-2266 of fax 01873-2605.

Noordwijk aan Zee
HOTEL DE BRANDING
3 min. v.h. strand. Geheel verzorgde vak. v.a. ƒ 300,- p.p. p.w. Tevens weekend en midweekarr. v.a. ƒ 110,-. Info. Fam. Scholten, tel. 01719-12425

KAMPEREN aan zee en in de duinen: sept./okt.: 30% KORTING v/a 3 nachten. De Nollen, Callantsoog (****) Tel. 02248-1281. De Lepelaar, St. Maartenszee (***) Tel. 02246-1351.

WIJK AAN ZEE, app. 2-5 pers., 300 m. van zee, v.a. ƒ 390,- p.w. Inl.: 02517-5956.

SCHOORL t.h. nwe zeer compl. inger. luxe bung. stilte , wandel. en frisse lucht. 65m² 4 pers. 2 slk, cv., ktv., tel.,luxe badk., schitt. gel. a.d. rand v.d. duinen. Vrij uitzicht 02209-3907.

MEDEMBLIK bij ijsselmeer Pens. Opperdoes L/O ƒ 35 p.p. Ook app. 02274-5082.

KLEINE GROENE CAMPINGS 070-3202598.

T.h. Luxe stacaravan 2 sl.k., do/wc, radio/tv in Drenthe en N. Brabant ƒ 350,- p.w. Tel. 05232-62309.

EEN ADVERTENTIE FAXEN
kan dag en nacht!
FAX NR.
072-196484

St Maartenszee/Julianadorp bung's/villa's aan zee golf, subtrop. zwemb. herfstvak. hoge korting. Inl. 02246-1596

St. Maartenszee bungalows bij strand, GRATIS zwemparadijs, ook voor weekend/midweek. Tel. 02246-3109.

'T KAN NOG: HERFSTVAKANTIE VIEREN IN NOORD-HOLLAND.
Een Creatief Vakantie aan het IJsselmeer. In de herfstvakantie een weekend of midweek voor 4 of meer pers. al v.a. ƒ 315,- (exkl. servicekosten). Informeer ook naar de mogelijkheden in de herfstvak. of het naseizoen.
Bel en boek rechtstreeks: 050-262627.

T.H. PART. BUNG'S OP SCHOUWEN-DUIVENLAND, a.h. Grevelingenmeer, enk. min. v. Noordzeestrand. Voord. arr. Info. 01119-1866 of fax 1355. Ook s'avonds/w'kend.

Aquadelta in Zeeland.
BUNGALOWS EN APPARTEMENTEN. W'kend of midwk. Schouwen-Duiveland? Informeer snel of er nog ruimte is. Er zijn luxe vrijst. bungalows en komf. hotelappartementen. 01113-1940 Aquadelta Recreatie, Bruinisse.

'T KAN NOG: HERFSTVAKANTIE VIEREN IN ZEELAND.
Een Creatief vakantie in Burgh-Haamstede. In de herfstvak. een weekend of midweek voor 4 of meer pers. al v.a. ƒ 565,- (inkl. servicekosten en lakenset). Informeer ook naar de mogelijkheden in de herfstvak.of het naseiz. Bel en boek rechtstreeks: 050-262627.

SUPER ACTIE!!
"Badhotel Saint Pierre"
Het mooiste hotel aan de Zeeuwsche kust. Biedt U ƒ 300,- echt voordeel in de maand oktober.
- Aankomst op dinsdag en vertrek op vrijdag of
- Aankomst op donderdag en vertrek op zondag.
- Op basis van halfpension.
Dus: 3 x overnachting, 3 x ontbijt en 3 x diner 4-gangen.
Normale prijs ƒ 885,- voor 2 personen.
Nu slechts ƒ 555,- voor 2 personen.
Boek snel, zolang er plaats is, op nummer 01171-2020.

MIDDELBURG te huur vakwoning 2 pers. 01180-28778

(Noordzeepark) Ouddorp aan Zee
te huur luxe 5***** bungalows plm. 500 mtr. van zee.
Speciale arrangementen in de maanden april/mei en oktober.
Voor reservering plus info, tel. 01878-3099/3211.

'T KAN NOG : CREATIEF-HERFSTVAKANTIE VIEREN IN DE BELGISCHE ARDENNEN.
Een weekend of midweek voor 4 of meer pers. al v.a. ƒ 315,- (exkl. servicekosten). Informeer ook naar de andere mogelijkheden in de herfstvak. of het naseizoen
Bel en boek rechtstreeks: 050-262627.

ARDENNEN, t.h. 6-pers. chalet. Ook week-end en midweek. Tel: 01715-1934.

HERFSTVAKANTIE!! luxe chalets bij Barvaux (België) en bij Clervaux (Luxemburg) 015-134216.

VIANDEN (Lux) 8 p. chalets, 6 p. nieuwe vakantiewoningen t.h. inl: 00352-84187.

Ardennen gezell. bung. bij (Dinant). 05160-13466.

HOTEL HESBORNER KUCKUCK
NEDERLANDS HOTEL IN HET MOOIE SAUERLAND
18 km van Winterberg. Het best geoutilleerde hotel ter plekke. Comf. inger., ANWB AA-erk. hotel beschikt over: 53 k., lift, gr. verw. zwembad, sauna, sol., kegelb., bilj. Uniek gel. a.d. voet v.d. Bollerberg (758), midden i. d. bergen en bossen van HOCH-SAUERLAND. Wij nodigen u uit een plezierige ontsp. vakantie bij ons door te brengen. 7 Dagen van DM 420/525 HP incl. wandelprogr. ontb. sal.buffet. Hoge kind-korting. Oelfestr. 22, D59969 Hallenberg/Hesborn. Tel:0049-2984.475. NL.gespr. Fax 573

Uniek in veelzijdige arrangementen!
net over de grens!
HOTEL AM BERGHANG
Dat andere hotel in Bad Bentheim ! Sfeervol en gastvrij !
Fantastische droomkamers, uitstekende keuken en een prive zwembad, sauna w. pool etc. etc.
Luxe - Midweek - Vakantie 5 dagen, DM 299,- p.p.
Happy - Weekend 3 dagen, DM 199,- p.p.
Incl. ontbijtbuffet en 4 gangen keuze menu's
Hotel Am Berghang. Postbus 1412, D-48445 Bad Bentheim
Gratis brochure? Bel 00-49-5922-2047 Fax 00-49-5922-4867

Boppard, gez. Holl. fam.-ANWB hotel direkt aan de Rijn. Alle kamers met do./wc/tel/ktv met RTL-4, v.a. DM.48,- p.p.p.d. Vier uw kerst of oud & nieuw bij live-muziek in fam.sfeer. Kerst 23-27 dec. DM.375,-. Jaarwisseling 30 dec.-1 jan. DM.200,-. Bel (wij spr. Ned) of schrijf ons voor een folder. Fam. A Potharst.
HOTEL L'EUROPE***
Mainzerstr. 4 D-56154 Boppard Tel. 0049-6742-8020.

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het gezellige familiehotel in Bad Bentheim bij Oldenzaal met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, KTV, mini-bar en telefoon. Zwembad (30°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei.
Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 225,- p.p.
Dit arrangement geldt bij aankomst op zondag, maandag of dinsdag. Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner. Tevens aantrekkelijke weekend- en andere meerdaags-arrangementen. Hotel Grossfeld, Schloßstraße 6, 48443 Bad Bentheim, Duitsland. Bel 053-353246 (NL) of 0049 5922 828 (D) voor prospectus. Fax 0049 5922 4349.

Rust, Ruimte, Recreatie en Rendement...

RECREATIEPARK westerbergen

Rust, Ruimte, Recreatie en Rendement.
Op een schitterende boslocatie, gelegen in de recreatieprovincie Drenthe waar rust en ruimte in overvloed aanwezig zijn vindt u 'recreatiepark Westerbergen', 55 ha. groot. 77 Vrijstaande vakantiebungalows op grote kavels eigen grond, verscholen tussen een veelheid aan groen.
Een recreatiepark dat alles in huis heeft en uw vakantie meer dan waardig is.

Verkoopprijzen vanaf ƒ 99.500,- k.k.
incl. ruime kavels eigen grond en compleet ingericht voor 6 pers.
Financiering via Rabobank Hoogeveen tot 90% van de koopsom v.o.n.

Uitstekende verhuurmogelijkheden via onder andere Neerlands grootste touroperator VRIJ UIT!

Modelwoningen te bezichtigen in het weekend van woensdag t/m zondag van 11.00 tot 17.00 u. en verder op afspraak.

Recreatiepark Westerbergen kunt u vinden aan de A28 tussen Meppel en Hoogeveen, afslag Zuidwolde - Echten, richting 'Echten' volgen en vervolgens bordjes 'Westerbergen', Oshaarseweg 24, 7932 PX Echten.
Vraag geheel vrijblijvend de kleurenbrochure aan bij:
LDH Vastgoed BV
Postbus 2056
1780 BC Den Helder
tel. 02230-27596*
fax 02230-27889

LDH VASTGOED
Bel nu voor meer informatie: 02230-27596

Gulpen, EXCLUSIEVE LANDHUIZEN in parkachtige tuin. 10-30 p. en bung's 2-8 p. Ook w'kend/midwk 04450-1180.

HOTEL EUROTEL VENRAY ***
Zeer rustig gelegen in 't centrum, eigen parkeerpl. Speciale najaarsaanbieding 3 daagsarr. ƒ 130,- p.p. Inl. 04780-85777 Fam. H. in 't Holt.

Valkenburg "BERGZICHT" *** Gezell. 2 pers. app. bosr. omg. 300 m. van centr. Voor inl. of fold. 04406-12119.

Schin op Geul, Hotel Heuvelzicht, alle kamers do/toilet, tv op aanvraag. Div.terrassen, zonneweide eigen parkpl. ideaal wandelgebied, 3 min. van station. 04459-1324

SCHIN OP GEUL. Hotel De Kroon 1 week HP voor 2 pers. ƒ 875,-. KERSTarr. ƒ 500,- p.w.p.p. Vr. folder 04459-1518.

Valkenburg, HOTEL ASTORIA (nieuwe eig.) eigen parkeerpl. Sept-okt. L.O. mid/week ma/vr. 4 n. ƒ 120,- p.p. Weekend vr./ma. 3 nachten ƒ 110,- p.p. Inl. 04406-12125.

In ZUID - LIMBURG, 2 - 23 pers. app. te huur in verbouwde Boerderij, voorzien van alle comfort. Tel. 045-443296.

'T KAN NOG: HERFSTVAKANTIE VIEREN IN NOORD-LIMBURG.
In de herfstvak. een weekend of midweek voor 4 of meer pers. al v.a. ƒ 385,- (exkl. servicekosten). Informeer ook naar de andere mogelijkheden in de herfstvakantie of het naseizoen.
Bel en boek rechtstreeks: 050-262627.

HOTEL AUSTEN, VALKENBURG
Weekend 3 dgn à ƒ 180,- p.p. incl. 2 x L.O., 1 x warm/koud buffet, fietshuur, wandelroutes, entree Holland Casino. Comfortable kamers met badkamer, tel., radio, tv-aansl., eigen parkeerplaats. Reserveringen: 04406-13692.

T.h. vak.-app. in gerestaureerde 12e eeuwse boerderij in Bocholtz. 045-441283.

JUBILEUM AANBIEDING 3 dgs arrangement. ƒ 129,- HOTEL ASTERIA Venray. Folder:04780-11466.

Herfst-genieten in Resort Arcen
Lekker uitwaaien in de bontgekleurde natuur en dan heerlijk genieten van het koesterende comfort van een gloednieuwe 6-persoons vakantievilla.
Bel Zilverberk Resort Arcen - Tel. 04703-1957

Gez. actieve KINDERVAKANTIEWEKEN in de Herfst, met ponys e.a. dieren 6-12 jr. De Gele Broek 05939-2806.

STACARAVANS te huur in de Belgische Ardennen v.a. ƒ 250,- per week all-in. Inl: 04459-1598.

WINTERGIDS MET VELE APPARTEMENTEN in de Franse Alpen. Bel nu INTERLUX: 072-183.183.

HERFST-VAKANTIE.
Gîtes, vak.huizen, bingalows.parken en mobilhomes. Gratis gids. SEJOUR EN FRANCE 085-257800. Lid SGR.

U WILT EEN ADVERTENTIE OP DEZE PAGINA?
BEL : 072-196596

WINTERGIDS MET VELE VAKANTIEWONINGEN in geheel Oostenrijk. Bel nu INTERLUX: 072-183.183.

Romantische 7-dgse combi ski-excursiereis naar Salzburg v.a. ƒ 599! Ook wintersport naar o.a. Saalbach, Reith, Rauris, Scheffau, Schladming, al v.a. ƒ 199! Gratis gids? Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur/dag)

De meest komplete en goedkope wintersportvakanties all in v.a. ƒ 815,- 10 dgs busreis H.P. 7 dgn skipas, 6 dgn skiles, 7 dgn skiuitr. en avondprogramma. Dolomieten skisafari v.a. ƒ 995,-, 10 dgs busreis H.P. 7 dgn skipas 6 dgn skibegl., 7 dgn skiuitr. en avondprogramma. Langlaufsafari v.a. ƒ 650,- 10 dgs busreis H.P. 3 1/2 dgn l.l. les, 7 dgn l.l. uitr., 3 l.l. excursies en avondprogramma. Korting eigen auto ƒ 125,-. Groepskorting v.a. 10 pers. Bel voor Gratis gids Joy Tours: 070-3633938. SGR/ANVR

ANDORRA = SNEEUWZEKER, voordelig en gezellig! 10 dgn hotel hp + luxe busreis al v.a. ƒ 470,-. Folder: Sunski Tours: 05470-60050, SGR.

10 DGN. SKIEEN POLEN/TSJECHIE: incl. lift, les, htl vp, grillavond, extra diner bij vertrek, ontbijt bij aankomst Ned. v.a. ƒ 375,- p.p. Bel Euro 90: 077-548884. Lid SGR.

WINTERSPORTBROCHURES 94/95 zijn uit!
Oostenrijk, Spaanse Pyreneeën, Frankrijk, Tsjechië of Kransjka Gora! REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

ƒ 399! WONDER! 10 dgse reis: Skiën onder de Spaanse zon in Pyreneeën, incl. ***Htl, HP, bv jan/mrt ƒ 399,- p.p. (toesl. feb. ca. ƒ 90,-) Toesl. luxe bus. ƒ 100,- REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

ƒ 639 SOLDEN 8-daagse skireis incl. hotel/HP, skipas en luxe bus vertr. 15-22-29 okt. 5-12-19-26 nov. 3-10-17 dec. ƒ 639. (15/10 unieke reuzenslalom wedstrijd) REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

!! SNEEUW, SNEEUW, SNEEUW !!
Razendvoordelig skiën in Oostenrijk, Frankrijk en Italië. Bus + app/hp + skipas al v.a. ƒ 299,-! Gratis brochure BIZZ TRAVEL: 050-144255 Lid ANVR/SGR.

Oostenrijk of Tjechië v.a. ƒ 199,-. Zwitserland v.a. ƒ 569,- en Frankrijk v.a. ƒ 338,- inclusief skipas! Gratis gids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur/dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

GRATIS snowboards en skies testen tijdens onze h[...] wintersportreizen naar Val Thorens. Bus + skip[...] luxe app. al v.a. ƒ 399,-. Vertrek v.a. 23 okt. 2 x per[...] GoGo Tours 010-4142599 SGR/ANVR.

GOEDKOOP skiën in Frankrijk, Italië, Oostenrijk [...] chië. Bus + skipas + appartement al v.a. ƒ 299,-[...] ook naar onze speciale jongerenreizen. Bel voor [...] brochure GoGo Tours 010-4142599 SGR/ANVR

TELETRAVEL WINTERSPORT
Kerst in Zuid-Tirol: bus, HP, Skipas en -les ƒ 795[...] Krokus in Tirol: 250 km piste, 87 liften, HP en ski[...] ƒ 850,- p.p. Ook overige periodes compleet arrang[...] incl. skipas/les. Luxe appartementen incl. skipas[...] ƒ 295,- p.p. Bel voor gratis folder met Oostenrijk, Ita[...] Frankrijk: Teletravel: 01650 - 55855, Lid SGR/ANV[...]

SNOW + SUN = SKI-FUN IN TAX-FREE ANDOR[...] 1 week app. met eigen vervoer v.a. ƒ 79,- p.p. 10 dg[...] incl. bus v.a. ƒ 269,- p.p. 10 dgn hotel half pension[...] bus v.a. ƒ 449,- p.p. Toeslag Royal Class ƒ 50[...] Gratis folder bij uw ANVR of V&D reisbureau o[...] SNOEYINK BUS + AUTOREIZEN 05413-5320, anv[...]

Let op!
zaterdag 1 okt.
de speciale RDP pagina
HERFSTVAKANTIE
Sluittijd woensdag 28 september 16.00 uur. Inl. fax. 072-196484.
Tel. 072-196596.

VAKANTI[...]
ANWB-Reisbure[...]
Thuis in de hele we[...]
ANWB

GRATIS GIDS 10/17 dgn Htl** Sept./Okt. ƒ 249 Ke[...] Salou 12 dgn ƒ 599. Boosten Busreizen SGR 045-[...]

ƒ 229,- Super HERFST-aanbieding div. app. a/d [...] Brava, vertr. 30 sept. 7-14-21 okt. 10/17 dgn incl. [...] ƒ 229/299 3e/4e pers./kind ƒ 189, vol = vol. REKR[...] REIZEN ROTTERDAM, 010-4142233 tot 22.00 uur[...]

FREELINE (ANVR/SGR) Het is en blijft prachtig w[...] Spanje. Ook de Freeline busreizen/prijzen zijn z[...] Dus nog even nagenieten in het zonnetje voor een[...] prijsje aan de C. Brava of in Salou of Benidorm/C[...] appartement of Hotel. Vele aanbiedingen. Zo[...] herfstvakantie. En altijd gratis maaltijden in [...] Freeline bus. Bellen dus: 04970-16461.

ƒ 299,- VP! WINTERZON BENIDORM, incl. gratis o[...] diner in zeer luxe bus. Vertrek dia. v.a. 28 okt[...] re ma. & vr. 10/17 dg VP (!) Htl Golden ** v.a. ƒ 369/[...] Las Vegas ** 10 dgn VP al bv 28 nov, 5-12 dec. v.a. [...] NIEUW! busretour ƒ 199 p.p. vol = vol* REKRO RE[...] ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 uur SGR.

Barcelona! Boeiende 8-dgse excursiereis v.a. [...] RONDJE SPANJE: 12-dgse busrondreis met o.a. [...] Barcelona, Toledo & Burgos v.a. ƒ 1099,-.ANDAL[...] 8-dgse vliegrondreis met o.a. Cordoba, Sevilla [...] Granada v.a. ƒ 1199! Gratis reisgids! Bel Speci[...] Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of [...] 020-6202121 anvr/sgr.

SOLMAR TOURS BUSREIZEN. Spec. aanbieding[...] 10dgn Malgrat htl Rosa Nautica hp ƒ 199. Salo[...] Mediterraneo vp ƒ 249. App. htl. Font de Mar hp [...] Tevens nog enkele plaatsen 30/9 17dgn, 10/10-[...] herfstvakantie en 21/10 10dgn. Spec. aanb. Benid[...] caballo d'oro 24/10 en 31/10 14 dgn ƒ 465, 11-18-[...] 10 dgn ƒ 354 enz. Vraag gratis folder bel 040-46[...]

HERFSTVAKANTIE: We hebben extra ingekocht [...] vertrek 14 + 21 okt. 10 dgse busreizen incl. hotel [...] v.p. v.a. ƒ 314,-. Royal Class toeslag ƒ 50,- p.p. re[...] Info en boekingen bij uw ANVR of V&D-reisburo o[...] SNOEYINK BUSREIZEN 05413-53200 (Lid SGR/ANV[...]

STEDENREIS Barcelona 7 dgn. incl. busr. hotel, alle excur, ƒ 575. Markant lid SGR, tel 010-2330513.

Overwinteren in de zonnnige Algarve. De mooi[...] accommodaties, de scherpste prijzen, Uw beste k[...] BETERVAKANTIES. Bel voor documentatie: 0440[...]

NAZOMEREN IN ITALIE! Venetië: romantische [...] reis v.a. ƒ 699! 9-dgse busreis met o.a. Rome, Flo[...] Siena & Assisi voor slechts ƒ 799! Toscane: prachti[...] en 10-daagse excursiereizen v.a. ƒ 825. 12- en 1[...] bus-rondreizen langs o.a. FLORENCE, ROME en [...] NETIE v.a. ƒ 999. 15-dgse vlieg-rondreis SICILIE &[...] ITALIE v.a. ƒ 1795! ROME & LAZIO: 8-dgse vlieg[...] siereis v.a. ƒ 1099. Ook nog vertrek mogelijk in h[...] kantie! Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Ce[...] 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 anvr[...]

WINTER IN SALEN/ZWEDEN, het winterprogra[...] voor Scandinavië is uit. met o.a. vakantiedorpen[...] Sälen in Dalarna en in Värmland, gemakkelijk [...] bereiken met de auto. Verder auto- en [...] vliegarrangementen naar Finland, Noorwegen e[...] IJsland. Speciaal programma voor Denemarken[...] voor een programma Reisbureau INFO SKANDI[...] Pottebakkersringe 14, 9718 AG Groningen. Tel 0[...] 143200 Fax.050-181311. ANVR/SGR.

LONDEN IS THEATERSTAD NUMMER [...]
En Big Ben Tours is Londen-specialist nummer[...] Regelt alles en brengt u er via Hoek van Hol[...] Harwich. Al v.a. ƒ 198 boekt u twee dagen Lo[...] Haal de brochure bij uw reisagent of bel 01747-86412.
BIG BEN TOURS

2 dgn LONDEN ƒ 393,-. Leuk htl, ook theaters en diners. Aerotravel 043-640440.

RUIM 25.000 VAKANTIEWONING[...] EN SPECIALE HOTELARRANGEMENT[...]
MET GRATIS TOEGANGSKAARTEN VOOR LEGOLAN[...]
Vraag tegen portokosten ons infopakket[...]
● DANSOMMER ● DANCENTER ● NOVASOL ● ULFBORG [...]
● LANGELAND / FYN / AERO ● ODDER ● DIV. TOURISTB[...]
D.F.B. Geen reserveringsk[...]
DANSK FERIEHUS BOOKINGBU[...]
Hoofdweg 99, Midwolda. Tel. 05975-1416. Fax 0597[...]
Onbetwist de Denemarken Specialist

TSJECHIE/POLEN + DRESDEN 8 dgn bus, hotel [...] binnen zwembad, tennisbaan, halfpens., diverse [...] sies ƒ 595,-. PRAAG 8 dgn bus, hotel l.o. ƒ 350,-. [...] ƒ 395,-.MEVO Reizen Holten 05725-1547 (lid SG[...]

GENIET VAN DE HERFST IN PRAAG! Wekelijks ke[...] 6 reizen, o.a. 6-dgse nachtbusreis v.a. ƒ 279! 7-dg[...] cursiereis met eigen ***-hotel CAROL v.a. ƒ 599! [...] verzorgde excursiereis Praag & Omgeving v.a. [...] dgse Lang Weekend Vliegreis v.a. ƒ 599. Gratis [...] gids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-12010[...] (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

'Ik betaal toch niet een miljoen meer voor De Kock dan Hendriks zelf betaald heeft'

PSV rekent op Harrie van Raaij

Van onze sportredactie

NDHOVEN – Harrie van Raaij (58) is 'concern-directeur countancy' bij Philips en de rechterhand van president mmer. Tussen '84 en '91 was Van Raaij penningmeester n PSV. In die tijd deed hij, met voorzitter Ruts en manager egsma, een aanval op al het kleine en burgerlijke in de b. Ruts creëerde de moderne voetbalschouwburg die het lips-stadion nu is, Ploegsma bracht 'Schwung' in het ima- van de club, Van Raaij zorgde – lang op adviezen van de r hem zeer bewonderde Hans Kraay – voor voetballers. lit, Koeman, Kieft, Vanenburg, Lerby, Romario. De bril- te penningmeester realiseerde de spectaculaire transfer Romario op even onorthodoxe als goedkope wijze; via kopen van Braziliaanse schuldbrieven. Vorig jaar werd teruggeroepen. De nieuwe voorzitter Bill Maeyer stelde voorwaarde voor zijn komst dat Van Raaij ook weer be- ikbaar zou zijn, Philips-president Timmer zelf benoemde n Raaij vervolgens tot penningmeester van de stichting V Voetbal.

het grote publiek is hij onbe- nd. Hij wil niet anders. Harrie n Raaij is – opnieuw – pen- ngmeester van de stichting PSV etbal, maar hij wil zijn werk g onopvallender doen dan in eerste periode. In die zeven r gaf hij welgeteld drie inter- ws. Sinds zijn hernieuwd aan- eden, zomer vorig jaar, heeft hij g niet gesproken. Nu spreekt rrie van Raaij dan eindelijk ch. Suspense: waarom Ajax niet n PSV wel slaagde bij Ronaldo. kant: het contract met Ronaldo ordt nu al opengebroken.

etbal: plussen en minnen aan- nde Aad de Mos. En natuurlijk d: waarom de begroting van SV omlaag is gegaan en nu klei- er is dan Ajax. „Het is toch te gek wij, als zogenaamde provincie- ub, Ajax altijd voor waren. Zij ten in de hoofdstad, hebben een oot stadion achter de hand, heb- en vijf, zes keer zo veel mogelijk- eden. Het zou normaal zijn als ze n begroting hadden die twee er zo groot is als die van ons."

et vreemde is dat er enorm is ge- vesteerd, terwijl PSV qua begro- g ineens de tweede club van het nd is. Van Raaij: „Tot vorig jaar dden wij ook de stadion-exploi- tie in de begroting zitten. Dat lde ik niet meer. We moeten geen grotere broek aantrekken dan die ons past. Wij hebben geen verstand van het uitbaten van restaurants, we hebben dat dus verhuurd. Dat levert een huur op van zeg 1 miljoen. Voordeel; we lopen geen risico meer. Sterker, die restaurants leveren op.

Tot vorig jaar had je zeven miljoen inkomsten en zeven miljoen kosten. Dan is je begroting dus weliswaar zes miljoen groter, maar wat heb je eraan? Dan liever een lagere, reëlere begroting. Wij moeten doen wat we goed kunnen: voetballen en een stadion exploiteren, geen restaurants uitbaten."

Over voetballen gesproken en meteen terug naar de ommekeer bij PSV. Een half jaar geleden zag het er nog niet naar uit dat Menzo ooit in Eindhoven zou voetballen. Het bestuur zag hem niet zitten. „Bepaalde bestuursleden misschien. Kijk, we wisten dat we de hele defensie moesten vervangen. En we wisten dat Popescu weg zou gaan. Wij durfden het niet aan met een onervaren keeper. In die zin was Jan Wouters op dat moment een noodzakelijke aankoop. Zo moet je het ook met Menzo zien. Een buitenlander ging niet, dus bleven er twee mogelijkheden over: Snelders of Menzo. Voor ons type spel was Menzo de meest logische keuze."

● *In de 'zaak Ronaldo' (midden) bleek PSV slagvaardiger dan Ajax.* Foto: ANP

Voor wat betreft het vervangen van de achterhoede is PSV niet bepaald logisch te werk gegaan. In Eindhoven werden gewoon geen verdedigers gekocht, terwijl een complete achterhoede verdween. „Wie hadden we dan moeten kopen? De Kock? Zolang we Popescu hadden, konden we De Kock niet kopen. Popescu had een contract bij Barcelona op zak. Voor volgend seizoen. Als hij dat had geaccepteerd, was hij dit seizoen nog bij ons gebleven. Maar we hebben er steeds rekening mee gehouden dat hij eerder weg zou zijn, naar een andere club. De Kock was inderdaad een mogelijkheid. Nee, nu niet meer. Ik ben gekke Henkie niet, hè. Ik ga Nol Hendriks niet een miljoen meer betalen voor De Kock dan hij zelf twee maanden geleden betaald heeft."

Vervolgens werd wél Vampeta gehaald, een Braziliaan die niet speelt. „Dat is echt een fantastische aankoop. Om twee redenen. Wij wilden per se twee Brazilianen. Bovendien is het een geweldige voetballer. Hij moet alleen wat bijleren. Maar Vampeta staat over twee jaar vast in PSV 1, als één van de toppers. Die potentie heeft-ie. Vampeta wordt een grote, het kost alleen wat tijd."

De fans zullen meer vertrouwen hebben in die andere Braziliaanse aankoop. „Het staat vast dat we met Ronaldo een groot talent gehaald hebben. Of het er uit komt, is een tweede. Ronaldo krijgt z'n problemen nog wel. Je moet kritisch blijven."

De 'transfer Ronaldo' moet zowat de meest geslaagde transactie van Van Raaij in diens PSV-historie zijn. De zorgvuldige planning van de actie door Van Raaij geeft aan hoe graag PSV hem wilde hebben.

„Ik herinner me de kritiek op ons toen het mislukt was Ze Elias te contracteren. Het fiasco van Frank Arnesen, zoals het in de pers werd genoemd. Op dat moment wist ik één ding zeker: die andere, die veel beter is, halen we. Toen hebben we een plan uitgezet, een compleet draaiboek gemaakt. Wie schakelen we in, wanneer, hoe. Dat draaiboek hebben we consequent gevolgd. Dan gaat het dus niet om geld. We hebben bijvoorbeeld Giovanni Branchini ingeschakeld, vriend en zaakwaarnemer van Romario, Italiaan, zeer gerespecteerd, zeer goed bekend in Brazilië. Die is heel belangrijk geweest in de hele zaak."

Branchini zelf zegt dat hij wat laat is ingeschakeld. „Tot in april hadden we een soortgelijke man in Brazilië, een Braziliaan. Toen duidelijk werd dat er Italiaanse interesse kwam voor Ronaldo, hebben we Branchini ingeschakeld. Het werd toen ineens een veel grotere zaak, omdat Ronaldo bij de WK-selectie kwam. We zijn in die tijd nog even opgehouden door de misvatting dat Inter een voor-contract zou hebben met Ronaldo, verder hebben we gewoon ons draaiboek gevolgd, dat is alles.

Vanaf het moment dat Ernie Brandts in oktober bij me zat, hebben we stug doorgewerkt. Brandts was razend enthousiast. En omdat Ronaldo vorig jaar al bij de selectie van Brazilië zat met zeventien jaar. Niet bij de selectie van Luxemburg, maar van Brazilië! Dat zei alles. Dan hoef je eigenlijk niet eens meer te scouten. Noem mij één speler die met zijn zeventiende bij de selectie van een land als Brazilië zit. Ronaldo was vorig jaar dus al een absolute uitzondering. Ik heb vanaf oktober mijn zinnen op hem gezet."

Ajax bleek ook in deze zaak een ferme concurrent, alhoewel Van Raaij daar anders over denkt. „Ajax kon hem nooit krijgen. Ajax handelde met de club, terwijl wij al rond waren met de speler. En de speler bepaalt wat er gebeurt. Ajax is op Ronaldo afgegaan toen in de krant stond dat ons avontuur met hem mislukt was. Maar wij hebben op zeker moment alleen de strategie gewijzigd.

Vorig jaar oktober konden we nog niet met Ronaldo praten, het is door de FIFA verboden met spelers te praten die nog een contract hebben. Later lag dat anders, toen liep Ronaldo's contract af. Toen is hij namens ons benaderd door Branchini. Wij hebben pas persoonlijk met Ronaldo gepraat in juli, toen zijn contract beëindigd was. We wilden absoluut niet het risico lopen daarop gepakt te worden. Nou, in die tijd kwamen wij rond met Ronaldo en was Ajax met de club aan het praten."

PSV betaalde zes miljoen dollar aan de club. Vijftien procent voor Ronaldo, dus 900.000 dollar. Van Raaij: „Klopt."

Oekraïner Mikhael Touz: 'Als ze me terugsturen ga ik dood'

Rolstoel in plaats van profcontract

Van onze sportredactie

TRECHT – Routineus raast Mikhael Touz met zijn rolstoel oor de ontvangstruimte van het Utrechtse revalidatiecen- um De Hoogstraat. Hij groet links en rechts wat mensen en egint ongevraagd zijn verwondingen op te noemen. Zonder likken of blozen: 'het kapsel van de linkerschouder ernstig itgerekt, oogkas op meerdere plaatsen gebroken, gebit waarbeschadigd en links en rechts nog wat kneuzingen.' an staart de ex-wielrenner uit de Oekraïne naar zijn benen n is het een moment stil. Hij zegt: „En dan die dingen dáár atuurlijk..."

ij maakt er een afwerend gebaar ij, alsof 'die dingen' geen onder- eel meer zijn van zijn lichaam. e rest van zijn leven is hij aan de olstoel gekluisterd. Een dwars- aesie. Gevolg van een ernstige val p 9 juli van dit jaar.
ikhael Touz, afkomstig uit de ekraïne, verschijnt die dag in het ostenrijkse Harder aan de start n de Internationale Radsportta- e, een amateurwedstrijd.

Motorola

ouzka' staat in de belangstelling n het profteam van Motorola. ij is vast van plan tussen de Al- entoppen aan te tonen dat de merikanen de juiste renner op t oog hebben. Een jonge vent) die kan klimmen, redelijk te- n de klok kan fietsen, karakter- l is en bekend staat om zijn durf het berg-af gaat.

een half uur koers volgt een af- ling die als lastig maar niet als aarlijk te boek staat. Touz rijdt en omvangrijke groep die zich t tachtig kilometer per uur naar eden stort. Dan slipt zijn ach- wiel weg. Hij zweeft een mo- nt door de lucht en klapt tegen ijzeren vangrail. Er vallen meer ners, maar Touz is er het ern- st aan toe. In het hospitaal van ldkirch is de diagnose snel ge- ld. Zijn zevende rugwervel kt volledig afgesneden. Zijn erlichaam is verlamd. Touz agt over vreselijke pijn. Hij her- ert zich niets van de val.

Wagtmans

s het slechte nieuws nog diezelf- avond aan Rini Wagtmans in t Brabantse wielerdorp Sint llebrord wordt doorgebeld, ver- kt de oud-prof met enkele fami- eden onmiddellijk naar Oos- rijk.

agtmans is de tweede vader van Touz sinds de coureur uit de Oekraïne 's zomers bij hem verblijft om in Nederland en België wedstrijden te rijden. De behandelend arts in Feldkirch adviseert Wagtmans geen valse hoop te wekken, maar te zeggen waar het op staat.

Wagtmans nu: „Uit de foto's bleek meteen dat die zevende rugwervel finaal was afgesneden. Ze gaven hem een heel kleine kans dat het zou meevallen. Maar terug in Nederland werd duidelijk dat er geen hoop meer was. Dat hij in een rolstoel zou belanden."

Tweeëneenhalve maand na het ongeval doet Touz er in De Hoogstraat alles aan om zo snel mogelijk 'selfsupporting' te zijn. Voor zover mogelijk. „Ik zou het liefst de hele dag oefeningen doen. Ik wil zo snel mogelijk in optimale conditie zijn."

Corset

Volgende maand mag het corset dat rond zijn middenrif is aangebracht, worden verwijderd. Verder zal er nog wat worden 'gesleuteld' aan zijn gebit, dat ernstig is aangetast door de klap. Op sommige plaatsen zijn zenuwen bloot komen te liggen.
„Ik kan maar aan één kant kauwen. En tandenpoeten is helemáál niet te doen. Ik sla nog wel eens een keertje over." Hij toont de 'schade'. Een aantal tanden is door de klap afgebroken.

Met de fysieke problemen, zo maakt hij de indruk, is te leven. Veel erger vindt hij de dreiging van uitzetting uit Nederland. Als Touz niet in het bezit komt van een verblijfsvergunning, moet hij na zijn revalidatie het land verlaten. „Dat mag nooit gebeuren", stelt hij. „Als ze me weg willen hebben, kunnen ze me beter nu meteen op het vliegtuig zetten. Dan ben ik hier voor niks aan het werk om beter te worden. Waar ik vandaan kom, hebben ze liever geen invalide mensen. Die stoppen ze weg. Aanpassingen aan woningen zoals hier in Nederland zijn daar ondenkbaar. Het huis van mijn ouders is op de vijfde verdieping. Er is geen lift. Als ik daar éénmaal binnen ben, zal ik er bijna nooit meer uitkomen."

● *De onfortuinlijke Mikhael Touz is na een zware val aan zijn rolstoel gekluisterd.* Foto: GPD

Tolk

Wagtmans heeft hem uitzicht geboden op een baan als tolk. De Brabander doet veel zaken met Rusland. Of hij kan aan de slag in zijn fietsenzaak.
Een advocate uit Bergen op Zoom heeft zich vrijwillig bij Rini Wagtmans gemeld om te trachten hem in Nederland te houden. Dat wordt een zware taak. Om de toestroom te beperken gelden de laatste jaren strenge regels die het moeilijk maken om in bezit te komen van een verblijfsvergunning.

Wagtmans: „De advocate gaat proberen hem op humanitaire gronden in Nederland te houden. Die jongen kan straks een baan krijgen en bovendien heeft hij serieuze verkering met een meisje hier uit het dorp. Kortom, hij kan een bestaan opbouwen."

De familie Wagtmans is een inzamelingsactie begonnen die hem straks moet helpen in zijn eerste levensbehoeften te voorzien. Zesentwintigduizend gulden heeft 'Steun Touz' opgeleverd. Een deel daarvan is bestemd om een bezoek van zijn ouders aan Nederland mogelijk te maken. Het contact beperkt zich nu tot telefoongesprekken. Urenlang.

Drie jaar geleden kwam Wagtmans in contact met Touz. De renner maakte deel uit van de Russische Hamarc-ploeg die op uitnodiging van Wagtmans en Kwantumbaas Joop Steenbergen wedstrijden reed in Nederland en België. „Hij kwam hier wel eens over de vloer. Het klikte meteen", zegt Wagtmans.

Wallonië

Een jaar later kwam hij opnieuw naar de Lage Landen. Nu met een Oekraïnse ploeg. De renners werden dit keer ondergebracht in een psychiatrische inrichting in het Waalse La Louvière.
Touz: „Het was vreselijk. Slecht eten, slechte bedden en slecht fietsen. Toen herinnerde ik me Sint Willebrord, waar ik een jaar eerder was geweest."

's Morgens om tien uur pakte hij zijn fiets, frommelde wat kleren in een rugzak en reed in Noordelijke richting. Want dáár, in de buurt van Breda zo ongeveer, moest Sint Willebrord liggen. „Dat was het enige dat ik wist. Ik had geen kaart en sprak geen woord Nederlands. Ik ben zoveel mogelijk over grote wegen gereden. Eerst naar Brussel, toen richting Antwerpen en daarna de grens over. De mensen keken me een beetje vreemd aan als ik de weg vroeg. Sint Willebrord? Ik zag ze denken: 'die gozer is helemaal gek."

Donker

Na twaalf uur en 220 kilometer arriveerde hij bij huize Wagtmans. Het was al donker toen zijn 'wielervader' de Oekraïner op de fiets de straat zag inrijden. „Ik wist even niet wat me overkwam", zegt Wagtmans.

Maar de oud-beroepsrenner nam hem op in zijn gezin, schonk hem later een huisje verderop in de straat en wierp zich op als trainer van Touz. De renner groeide, reed een paar keer prijs. Een glanzende carrière lag in het verschiet.

Tot die fatale val. „Ik heb pech gehad", zegt de ongelukkige Touz. „Maar ik kan er mee leven. Ik heb hier vrienden, een lieve vriendin en straks mischien werk. M'n toekomst ligt in Nederland. Als ze me terugsturen, dan ga ik dood."

Op 15 september 1994 werd ten kantore van de Kamer van Koophandel te Heerlen gedeponeerd de slotbalans met bijbehorende rekening en verantwoording ex art. 2:23b B.W. van de ontbonden **Stichting Huisvesting Alleenstaanden Huize Beekvliet**, gevestigd te Sittard. Gemelde stukken liggen ten kantore van de Kamer ter inzage tot en met 15 november a.s. Notaris Mr. L.J.T.A. Beckers, Postbus 50, 6190 AB Beek(L.).

Executie verkoop

Op 26 september 1994, om 11 uur, vindt een openbare verkoop plaats.

De verkoop komt voor rekening van M.G. Derrez te Kerkrade.

Te koop wordt aangeboden:

meubilaire goederen
personenauto Ford Sierra
kenteken: KJ-94-VB
bouwjr. 1983

De plaats van verkoop is Vroenstraat 17c, Kerkrade.
De goederen zijn te bezichtigen op 26 september 1994 van 10.30 tot 11.00 uur.
Alleen contante betaling.
Geen opgeld.

De verkoop vindt plaats in opdracht van de ontvanger van de Belastingdienst-Particulieren Kerkrade.
Telefoon 045-455131.

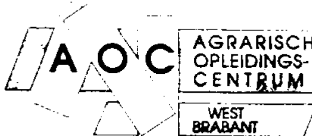
De belastingdeurwaarder belast met executie

Belastingdienst

Ter gelegenheid van haar **75-jarig** bestaan organiseert de **middelbare land- en tuinbouwschool** in Breda voor alle oud-leerlingen een

☞ reünie

Deze wordt gehouden op **vrijdag 7 oktober 1994 vanaf 13.30 uur.**

A.O.C. West-Branbant/
M.L.T.S.
Frankenthalerstraat 15,
Breda.

90 jaar (Bisschoppelijk) College Sittard

Ter gelegenheid van het 18e lustrum van de school in maart 1995 organiseren wij weer een grootse

RËUNIE

voor alle oud-leerlingen en oud-personeelsleden op

zaterdag 18 maart 1995

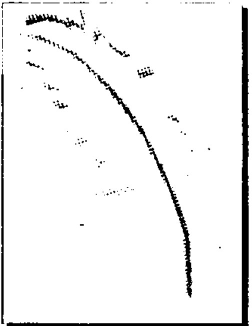
Aanvang 14.00 uur in het schoolgebouw.
Oud-leerlingen kunnen zich tot uiterlijk 1 maart 1995 aanmelden door overmaking van een bedrag van *f* 10,- op bankrek.nr. 18.76.46.627 t.n.v. College Sittard inzake 18e lustrum onder vermelding van naam, adres en examenjaar.
Omdat het voor ons onmogelijk is om alle adressen van eventuele reünisten te achterhalen, zouden wij het op prijs stellen dat u ons de huidige adressen doet toekomen.

Traditioneel zal ook een gedenkboek verschijnen, waarop reeds nu ingetekend kan worden.

Verdere inlichtingen kunt u verkrijgen op de administratie, t.w. mw. Els Schoonen of mw. Nicole op den Kamp, tel.: 046-517651.

Namens de lustrumcommisie,

drs. N.J.M.M. Bitsch
algemeen direkteur

Het bier waar Limburg écht trots op is

Een ongefilterd zoet-zuur biertje gemaakt met sinaasappelschillen en koriander. Troebel en relatief duur. Toch is het uit België overgewaaide witbier razend populair geworden in de Lage Landen. En als het om bier gaat, dan loopt Limburg natuurlijk weer voorop. Vier Limburgse brouwers voeren de ranglijst aan van Nederlandse witbiermakers.

door

PETER BRUIJNS

Bier verkoop je tegenwoordig niet meer door een paar kratten in de supermarkt neer te zetten, nee, je verzint er een speciale café-formule voor. Ben je eerlijk, spontaan, sympathiek, sociaal, modern en dynamisch? Dan voldoe je aan het profiel van de ideale bezoeker van café Hoegaarden in Nijmegen.

De moderne brouwer heeft heden ten dage minstens zoveel verstand van marketing als van het edele vocht. Twee maanden geleden opende de Belgische brouwer Interbrew in Nijmegen het eerste 'themacafé' van Nederland, bij uitstek bedoeld voor liefhebbers van speciale bieren. Een soort bruine kroeg voor witbierdrinkers. Interbrew noemt het liever een 'sta- en praatcafé' met een uitgekiende formule.

Om die 'spontane, sociale' klant tegemoet te komen dient een grote centrale bar als 'ontmoetingspunt'. Alles is in een lichte 'eierschaalkleuren' geverfd om associaties op te roepen met het 'natuurlijk' gebrouwen Hoegaarden. Ook de kleding van het 'deskundig opgeleide personeel' is er op afgestemd en zelfs over het zeshoekige interieur is nagedacht: het moet 'op een losse, ongedwongen manier' herinneren aan de vorm van het Hoegaarden-bierglas. Dit is geen kroeg, eerder een marketingconcept. Binnenkort volgen steden als Maastricht, Eindhoven en Breda.

Bierplas

De kastelein die alleen nog pils in het vat heeft en jenever op de plank, heeft zijn langste tijd achter de tap gehad. De kroegbaas met minder dan vijf soorten bier in huis kan naar de pomp lopen. De biercultuur is in Nederland duidelijk opgeleefd. Eind jaren zeventig bestond 99 procent van bier uit pils. Sindsdien hebben de Nederlanders ontdekt dat bier en pils niet hetzelfde is. Het speciaalbier kreeg meer belangstelling en de pilsmarkt zakte zelfs wat in. De cafébezoeker werd veeleisender. Hij (en in toenemende mate zij) wilde wel eens wat anders. De afgelopen jaren is er daarom een ontstellende plas speciale biersoorten bij gekomen, variërend van dry, light en alcoholarm tot Bommen Beerend Meibock, winterbier, Us Heit Kerstbier, Hinthammer Peerke Tripel en Mayday.

Alleen al in 1993 werden niet minder dan dertig nieuwe biertjes op de markt gebracht. Dat heeft alles te maken met het aantal brouwerijen, dat in vijftien jaar is verdubbeld tot 33. In diezelfde tijd is het marktaandeel van de speciale bieren gestegen van één naar acht procent.

Vooral alcoholvrij bier heeft voor die stijging gezorgd, maar volgens Gulpener-directeur Paul Rutten is er vrijwel niemand die dat spul echt voor z'n plezier drinkt. „Mensen drinken het alleen omdat ze nog moeten rijden. Je ziet de verkoop de laatste tijd ook dalen." Veel speciale bieren zijn alweer verdwenen, enkele hebben hun eigen kleine plekje achter de toog weten te bemachtigen. Maar er is één nieuwe biersoort die bezig is met een opmars die werkelijk tot de verbeelding spreekt. En dat is witbier. De asperges vergeten we even, dit is het nieuwe witte goud.

Nou ja, nieuw... Eigenlijk is witbier eeuwenoud. Oorspronkelijk schijnt het uit de Bohemen te stammen, maar ook in het Vlaams-Brabantse dorpje Hoegaarden wordt het al honderden jaren gebrouwen. Veertig jaar geleden leek aan die traditie een eind aan te komen, toen de laatste witbierbrouwerij haar deuren sloot.

Maar de Vlaamse brouwmeester Pierre Celis besloot het nog één keer te wagen. Ditmaal werd het een enorm succes. Eerst veroverde Celis met zijn Hoegaarden stormenderhand België en nu is het zacht-bittere vocht ook in Nederland geliefder dan ooit. Het is een tarwebier dat zijn troebelheid en de mistig witgele kleur dankt aan rondzwevende deeltjes: het bier is niet gefilterd. De zoet-zure smaak is een gevolg van het toevoegen van sinaasappelschillen en kruiden zoals koriander. Het wordt gebrouwen uit relatief veel tarwe en dat geeft de drank een aparte smaak die razend populair is geworden.

Imago

Dat frisse maakt witbier in de zomer twee tot drie keer zo populair als in de wintermaanden. Voor de brouwers zou het echter gunstiger zijn als witbier het imago van zomerbiertje af zou kunnen werpen. Als het bier het hele jaar door wordt gedronken, hebben ze meer gelegenheid om hun investeringen terug te verdienen.

Witbier is duur. Wie op een terrasje zittend een witbier bestelt, mag meteen twee tot drie kwartjes meer neertellen dan voor een gewoon pilsje. Dat zit hem vooral in de marketing en reclamekosten, die bij speciaalbieren in korte tijd en met een relatief beperkt aantal hectoliters terugverdiend moeten worden, meent directeur Paul Rutten van Gulpener.

Alfons Moonen, verkoopleider van stadsbrouwerij De Ridder in Maastricht weet echter andere redenen voor het hogere prijskaartje. De grondstofkosten zijn hoger, het glas is zwaarder en er kan meer bier in. Dat witbier een zomerbier is, spreekt hij overigens tegen: „De tijd dat witbier slechts een half jaar gedronken werd, is voorbij. Tegenwoordig zie je al vanaf december de vraag weer stijgen."

● *Het eerste café van Hoegaarden in Nederland staat in Nijmegen.*

Hoogtepunt

Voor de brouwers is witbier de afgelopen zes, zeven jaren echt interessant geworden. Gulpener-directeur Rutten voorziet voor het witbier een stabielere toekomst dan voor alcoholvrij bier. Maar ook witbier zal nooit een allemansbiertje worden, denkt hij. Rutten schat dat het witbier op dit ogenblik een tot anderhalf procent uitmaakt van de totale Nederlandse bierplas. „Aan de harde groei komt langzamerhand een eind. Het nadert zijn hoogtepunt." Verkoopleider Moonen van De Ridder is het daar niet mee eens: „Witbier is het groeisegment in Nederland. Daar komt voorlopig nog geen eind aan."

Witbier betekent voor De Ridder een enorm succes. De slimme brouwers weten tegenwoordig precies hoe ze een nieuw speciaalbier aan de man moeten brengen. In januari 1990 toog De Ridder met de eerste fusten Wieckse Witte naar de grote studentensteden. Daar zitten de ware bierliefhebbers. Pas toen het daar een succes bleek, werd de rest van de markt 'bewerkt'. Gulpener-directeur Rutten pakte het ongeveer hetzelfde aan bij de introductie van zijn Korenwolf. Volgens Rutten moet je de typische witbierdrinker ook vooral zoeken tussen de lezers van weekbladen als HP/De Tijd en Vrij Nederland.

De Vlaamse wijsgeer Goropius Becanus had het ruim vierhonderd jaar geleden al goed bekeken: 'Er gaat niets boven dit verrukkelijke bier, dat sombere gedachten verjaagt, opvrolijkt, aanspoort tot poëzie en liefde en wijn vervangt,' schreef hij. En hij bestelde bij de waard meteen nòg een glas witbier van Hoegaarden.

Klem

De Ridderbrouwerij aan de oevers van de Maas in Limburgs hoofdstad heeft een brouwcapaciteit van 100.000 tot maximaal 125.000 hectoliter. Daarvan wordt veertig procent in beslag genomen door witbier. Meer kan De Ridder niet aan. Er moet immers in dezelfde ketels ook nog gewoon pils, bock, donker en Malteser worden gebrouwen. En uitbreiden van de brouwerij is onmogelijk. De koperen brouwketels zitten nu al klem tussen de woonhuizen.

Om toch meer Wieckse Witte te kunnen slijten, heeft De Ridder deze zomer het trappistenklooster OLV van Koningshoeven in Berkel-Enschot in de arm genomen. Het chauvinistische Maastricht kan dus niet langer het alleenrecht op Wieckse Witte claimen. De Brabantse kloosterbrouwerij zorgt ervoor dat men voortaan ook in België, Frankrijk en binnenkort in Italië weet hoe Nederlands witbier smaakt.

Wedloop

Dit jaar gaat er zo'n 130.000 hectoliter witbier door de dorstige Nederlandse kelen. In het brouwwereldje wordt druk gespeculeerd over de vraag wie nu de marktleider is. Interbrew (Hoegaarden) en De Ridder (Wieckse Witte) liggen nek-aan-nek. Samen hebben ze tweederde van de markt in handen. Hoegaarden, dat amper drie jaar geleden nagenoeg het monopolie had, heeft sindsdien bezorgd toe moeten zien hoe verschillende Nederlandse brouwers mee gingen profiteren van het zorgvuldig opgebouwde Belgische succes.

In de cafés ontlopen Hoegaarden en Wieckse Witte elkaar niet veel. Hoegaarden heeft hier het voordeel dat het als eerste witbier op de markt kwam. Dat vooral Wieckse Witte zo'n vlotte opmars doormaakt, is voor een belangrijk deel te danken aan de eigenaar van De Ridder, de Heineken-brouwerijen. Heineken heeft verreweg de meeste cafés in Nederland. Als je daar een witbier bestelt, wordt automatisch Wieckse getapt. In de horeca ligt De Ridder nu dan ook een neuslengte voor.

Hoegaarden is echter nog marktleider in de supermarkten en bij de slijters. In de supermarkt claimt Hoegaarden zelfs een marktaandeel van 65 procent, bij de slijter 45 procent. Die cijfers dalen gestaag, want Wieckse Witte en andere brouwers zijn hier bezig met een fikse inhaalslag. Volgens Gulpener-directeur Rutten is Wieckse Witte zelfs nu al het meest succesvolle witbier in Nederland, zowel in de horeca als in de totale bieromzet.

Rollend over straat

Volgend jaar gaat De Ridder vooral in de supermarkten aan de weg timmeren om het definitieve leiderschap in Nederland te veroveren. „Maar we zijn gewoon collegabrouwers hoor, we rollen heus niet vechtend over straat, probeert Moonen te relativeren. Van een wedloop is volgens hem geen sprake. „Je kunt het ons toch niet kwalijk nemen dat Wieckse Witte nu eenmaal succesvol is?"

Bij Hoegaarden-maker Interbrew ziet men dat echter heel wat minder zonnig in. In het jaarverslag van Interbrew werd al eens snerend uitgehaald naar de Maastrichtse concurrent. De Vlaamse reus doet er alles aan om de leiderspositie vast te houden. Zo werden zowel De Ridder als Oranjeboom al juridisch op de vingers getikt omdat ze het witbierglas van Hoegaarden hadden nageaapt. „Achteraf zijn we blij met die uitspraak, zegt 'Ridder' Moonen nu, „We hebben er een veel mooier glas voor teruggekregen."

Peetvader

Met een anekdote toont Moonen aan dat het de brouwers vooral te doen is om de liefde voor het bier, jaloezie speelt volgens hem geen rol. Twee jaar geleden, toen De Ridder net Wieckse Witte had uitgebracht, belde op een mooie zomerdag Pierre Celis aan bij de Maastrichtse stadsbrouwer. Dat was die Vlaamse brouwmeester die een kwart eeuw geleden in het plaatsje Hoegaarden het eeuwenoude recept nieuw leven inblies. Diezelfde 'peetvader van het witbier' stond nu bij De Ridder aan de poort om te vertellen dat hij op het Onze Lieve Vrouwenplein bij toeval hun witbier had ontdekt en het zo lekker vond. Bij De Ridder vond men het een hele eer dat Celis even aankwam om een compliment uit te delen.

In het geweld van Interbrew en Heineken/De Ridder zou je bijna vergeten dat je in Nederland nog zo'n vijftien andere witbieren kunt kopen. Zoals Valkenburgs Wit van Brouwerij De Leeuw. Ruim drie jaar geleden kwam het op de markt. Directeur P. Janssen had niet durven dromen dat het zo'n succes zou worden. Valkenburgs Wit heeft volgens Janssen een kleine tien procent van de markt in handen. Tot zijn eigen verbazing wordt het ook in de winter nog goed verkocht. Omdat het iets milder en zoeter is dan concurrende bieren, is het bij opvallend veel dames populair.

Limburgse hamster

Een paar kilometer verderop hebben de biermakers van Gulpener er twee jaar over gedaan voor ze met hun witbier op de markt kwamen. „We vonden het te makkelijk om met een 'me-too' produkt te komen, om met een simpel witbier snel te profiteren van de rage," aldus directeur Paul Rutten, die zich graag afficheert als de warme bakker onder de brouwers. Dus gaf Rutten zijn brouwmeesters opdracht een echt Limburgs witbier te maken, uitsluitend met gebruikmaking van vier Mergellandse granen en ingrediënten als vlierbesbloesem. Ook met de naam week Rutten duidelijk af van de rest. „Natuurlijk lag het voor de hand om het Gulpener Wit te dopen, maar ook dat was te makkelijk. Ik heb hier een dossier liggen met wel honderd namen. Uiteindelijk kozen we voor Korenwolf, de volksnaam voor een graanetende hamster."

„Een gedurfde zet, het is natuurlijk volstrekt ongebruikelijk om bier de naam van een dier te geven," bevestigt Rutten. „Wie Korenwolf hoort of leest, associeert die naam immers niet meteen met witbier. Rutten denkt dat hij daarom zeker nog twee jaar nodig heeft om Korenwolf voldoende bekendheid te geven als Limburgs witbier.

Toch is hij dik tevreden over de eerste negen maanden. De omzet in Korenwolf was het dubbele van de prognose. Precieze cijfers wil hij niet geven, maar Rutten laat doorschemeren dat hij dit jaar tussen de 5.000 en 10.000 hectoliter Korenwolf slijt. Korenwolf doet het dus beter dan sommige andere Gulpener-bieren. En dat terwijl het bier dit jaar alleen in slijterijen en in de eigen cafés te koop was. Als Korenwolf volgend jaar ook in de supermarkten doordringt, denkt Rutten op een marktaandeel van tien procent uit te komen.

Witte Raaf

Dankzij ruimtegebrek bij brouwerij De Raaf in het Gelderse Heumen heeft Limburg er sinds kort een vierde eigen witbier bij. De Raaf was gevestigd in een mooie oude brouwerij onder de rook van Nijmegen. Maar de nieuwe eigenaar Oranjeboom zag daar geen kans om de produktie uit te breiden en heeft besloten Raaf over te hevelen naar de eigen brouwerij in het Noordlimburgse Arcen. Waardoor Raaf opeens een Limburgse brouwer is geworden.

Smaaktest

Allemaal goed en wel, maar waar het om draait is natuurlijk de smaak. Een panel van de Consumentenbond vond onlangs Hoegaarden het lekkerst. Het kreeg het predikaat 'zeer goed'. Een mooie tweede plaats was weggelegd voor het Valkenburgs Wit. Na het Belgische Dentergems kwam Wieckse Witte op een 'goede' vierde plaats. Witte Raaf uit Heumen was vijfde, net voor het viergranenbier Korenwolf, dat als 'redelijk tot goed' werd beoordeeld. Directeur Rutten van brouwerij Gulpener was uiteraard niet zo gelukkig met die zesde plek. „Ik vermoed dat het smaakpanel Hoegaarden als standaard heeft genomen, maar we houden hier dus niet zo van 'standaard'."

Het succes van witbier heeft een groot aantal brouwers ertoe verleid een graantje mee te pikken. Nederland telt inmiddels al minstens dertien eigen witbier-merken.

Wieckse Witte - Brouwerij De Ridder
Valkenburgs Wit - Bierbrouwerij De Leeuw
Korenwolf - Gulpener Bierbrouwerij
Witte Raaf - Brouwerij Raaf/Arcense bierbrouwerij
Dubbel Wit - Friese Bierbrouwerij
Horn's Wit - Bierbrouwerij De 3 Horne
Manou - De Halve Maan
Ouwe Daen - Utrechtse Stoombierbrouwerij
Wampus Wit - Brouwerij Onder de Linden
Moerenburg - Brouwerij Moerenburg
Witvoetje - Bierbrouwerij Moerenburg
Zeeuwsche Witte - De Halve Maaan
Witte Wieven - Maasland Brouwerij
Karlsquell Wit - Bierbrouwerij De Leeuw

Uit België en Duitsland wordt ook nog een aantal witbieren geïmporteerd. De belangrijkste merken en importeurs zijn:

Hoegaarden - Dommelsch/Kikvorsch
Dentergems - Grolsch
Steendonk - Palm/Duvel
Brugs Tarwebier - Gouden Boom
Löwenweisse - Löwenbräu

KOV neemt afscheid van op en top onderwijsman Sjef Dezaire

Vakbondsman tegen wil en dank

Het aap-noot-mies-plankje in zijn werkkamer is tekenend voor zijn betrokkenheid bij de basis. Na bijna twintig jaar vakbondswerk voor Limburgs grootste onderwijsbelangenvereniging Katholieke Onderwijs Vakorganisatie (KOV), voelt oud-onderwijzer Sjef Dezaire (60) zich nog altijd zeer betrokken bij het wel en wee van 'de kinderen'. De verschuiving van de KOV van onderwijsvereniging naar onderwijsvakbond betreurt hij. Ontwikkelingen in het onderwijs – Weer Samen Naar School, schaalvergroting, Sabbatsjaar voor onderwijzend personeel, verkorten van de studieduur – ziet hij met lede ogen toe. „Leerkrachten hebben tegenwoordig zoveel aan hun hoofd. Ik kan mij niet voorstellen dat die ontwikkelingen de kinderen, waar het uiteindelijk om gaat, ten goede komen."

DOOR CINDY JASPERS

„Toen ik bij de KOV ging werken had ik absoluut niet het gevoel dat ik bij een vakbond kwam." Pas in de jaren tachtig ontstond de behoefte aan een organisatie die voor de leden in de provincie de rol en taak van vakbond vervulde.

Voor die tijd was de KOV, aldus scheidend bestuurder Sjef Dezaire (60), een vereniging waar collega's elkaar ontmoetten en informatie uitwisselden. Ook bijscholen was een belangrijke taak. Verbeteren van onderwijs en vakmanschap stond voorop. „Dat was de KOV. Zaken als salarisonderhandelingen werden allemaal centraal geregeld. Maar ja, dat waren de jaren zeventig. Een rijke tijd. Als je duidelijk kon maken dat je iets nodig had, dan kreeg je dat. Met de steeds verdergaande bezuinigingen in de jaren tachtig nam ook de behoefte aan een vakbond toe."

De eerste vakbondsactie die hij als KOV-lid meemaakte, was dertig jaar geleden in de Jaarbeurshallen in Utrecht. De actie was gericht tegen het beleid van toenmalig minister van Onderwijs Van Veen. Lachend: „Van Veen ga heen, was de kreet. Waar het precies om ging? Ik zou het niet meer weten. Bezuinigingen, neem ik aan." Vele acties zouden volgen. Vooral tegen het beleid van onderwijsminister Deetman was de KOV fel gekant. „Let wel, het ging niet alleen om de salarissen, we knokten er vooral voor om verantwoord onderwijs te kunnen blijven geven."

Verantwoord onderwijs, vindt de scheidende onderwijsbestuurder, is alleen mogelijk wanneer een leerkracht geen zorgen aan zijn hoofd heeft en zijn volledige aandacht aan de kinderen kan geven. „Dat leerden we al op de kweekschool. Je moet opgeruimd naar school gaan, wanneer je problemen hebt, straal je dat uit naar de kinderen." En problemen hebben de huidige leerkrachten volop. Dat blijkt alleen al uit de jaarlijkse ruim achtduizend telefoontjes die bij het KOV in Roermond binnenkomen. Per jaar bezoeken circa 1500 van de ruim 7500 Limburgse leden een KOV-medewerker om over problemen in verband met hun werk te praten.

Vooral bij het professionaliseren van persoonlijke hulpverlening aan de collega's, is Dezaire nauw betrokken geweest. „Dat lag mij persoonlijk het meest. Samen met hond Boy, een 'echte KOV-hond', die steevast in de stoel naast de bezoeker kwam zitten, voerde hij in zijn werkkamer vele 'moeilijke' gesprekken.
„Over van alles en nog wat. De laatste jaren veel over bestuurlijke fusies, de gevolgen van Weer Samen Naar School."

„De scholen zijn al een paar jaar zo onrustig. Er wordt uren, zo niet dagen vergaderd, waar ook de leerkrachten bij worden betrokken. Beleid maken gebeurde vroeger centraal, nu gebeurt dat in de school. Dat kost enorm veel geld en energie. Ik zeg niet dat het allemaal niet nodig is, maar vraag mij wel af, wat hebben de kinderen eraan? De tijd dat een onderwijskracht alleen met het onderwijs bezig was, is voorbij en dat vind ik jammer."

Op de vraag of het onlangs geïntroduceerde sabbatsjaar voor leerkrachten een goed initiatief is, volgt in eerste instantie een ironisch lachje. „Misschien trap ik nu wel hier en daar op een ziel, maar volgens mij is dat sabbatsjaar een modeverschijnsel. Voor mij was het in ieder geval niets geweest. Een jaar uit m'n school weg, nee, dat zou ik nooit doen."

Zijn werk, zegt hij tevreden achterover leunend in zijn stoel, heeft hij altijd met veel vreugde en plezier uitgeoefend. Voor de klas staan, het contact met leerlingen en leerkrachten, bemiddelen tussen verschillende partijen. „Ik wilde altijd al in het onderwijs. Nu kan ik zeggen dat ik alle kanten ervan heb gezien." Maar het werk neerleggen om eisen kracht bij te zetten, daarmee hield hij grote moeite. Bij stakingen, had hij het gevoel, worden de kinderen aan hun lot overgelaten. Moeilijk was ook de strijd tegen mgr. J. Gijsen, bisschop van Roermond, over het nieuwe reglement voor het katholieke onderwijs. Hij deelde de zorg van de bisschop voor de katholiciteit van het onderwijs. Maar de wijze waarop hij die wilde doorvoeren, was voor de KOV niet te accepteren.

● *Sjef Dezaire, met 'KOV- hond' Boy.* Foto: JEROEN KUIT

Volgens Gijsen verdienden veel katholieke onderwijskrachten niet het predikaat 'katholiek'. Daarmee kwam werkgelegenheid in gevaar. Als KOV'er stond Dezaire vierkant achter het verzet tegen Gijsens plannen. die uiteindelijk een stille dood stierven. Maar persoonlijk had hij grote moeite met deze opstand tegen de kerkelijk leider. „Voor een goed katholiek is dat natuurlijk moeilijk." Een penibele kwestie, vindt Dezaire ook nu nog, die echter wel in positieve zin de aandacht heeft gevestigd op de rol van het geloof in het katholieke onderwijs.

Als twintigjarige verliet Dezaire de Maastrichtse kweekschool en vertrok voor zijn eerste baan naar het Groningse Musselkanaal, op 1 januari 1955. „Een hele kleine school. We waren met twee, hooguit drie man en hadden ieder twee of drie klassen tegelijk. Die ruwe kinderen van aardappelboeren en boerenarbeiders trokken mij sterk aan. In de zomer moesten ze op het land helpen aardappels krabben. Een zwaar leven. Na de oogst kwamen ze met kromme vingers weer op school. Het ging er soms ruig aan toe, maar als ze zagen dat je aandacht aan ze besteedde, dan waren ze fantastisch."

Van 'stugge' Groningers wil hij niets horen. „Dat ligt helemaal aan jezelf. Als onderwijzer werd ik overal bij gesleept. Toen mensen nodig waren voor het zangkoor, zei de pastoor 'Jij moet op het zangkoor'. Dat werd niet gevraagd, maar gewoon van je verlangd." Als iemand overleed, verzamelde de hele gemeenschap zich op de deel van een boerderij. „En dan moest de onderwijzer voorbidden. Ik heb wel eens iemand doodgebeden, die nog leefde, omdat ik een verkeerde naam noemde." Nu kan hij erom lachen. Ach, verschillen tussen Limburgers en Groningers? Dezaire wuift ze weg. „Hier leerde pils drinken, daar jonge jenever."

Alleen zijn Limburgse vriendin miste hij enorm. „Dat was het enige dat niet zo goed ging. We zijn dus maar snel getrouwd en toen is mijn vrouw ook naar Groningen gekomen. Ze werkte als verloskundige en had ook absoluut geen moeite daar te aarden."

Ruim vier jaar duurde het verblijf in Musselkanaal. Met een korte tussenstop als onderwijzer aan een Geleense school, solliciteerde Dezaire op een baan als hoofd van een lagere school in het centrum van Rotterdam. Op zijn nieuwe school in de Westkruiskadebuurt was zeventig tot tachtig procent van de leerlingen van Surinaamse of Spaanse afkomst. „Ik heb altijd een hang gehad naar het minder bedeelde, sociaal-zwakke kind. Een normale wijze van lesgeven was door al die verschillen in Rotterdam niet mogelijk. Daarom hebben we daar een experiment opgezet dat was gebaseerd op een individuele aanpak van de kinderen." De school werkte nauw samen met het maatschappelijk werk. „De combinatie onderwijs en maatschappelijk werk heeft mij altijd zeer aangesproken."
„Rotterdam was mijn mooiste tijd," vindt hij terugkijkend op zijn carrière. „Vol problemen, maar ontzettend boeiend."

Toen in 1972 de schoolbegeleidingsdiensten kwamen, werd Dezaire gevraagd de katholieke zuil te vertegenwoordigen als zogenoemde schakelfunctionaris. „Dat was in die tijd iets nieuws en leek mij een uitdaging. Hoewel ik ontzettend veel plezier had in het onderwijs zelf, zocht ik toch steeds een nieuwe uitdaging."

Die kwam opnieuw twee jaar later. Het gezin keerde terug naar Limburg, waar Dezaire directeur werd van de Katholieke Schoolraad. Zijn overtuiging dat de school gedragen moest worden door de geledingen leerkrachten, ouders en bestuur, kon hij echter niet in praktijk brengen. De schoolraad werd steeds meer een adviesraad voor de schoolbesturen, bleek uiteindelijk te duur en werd opgeheven. Voor het zover kwam, was Dezaire al overgestapt naar het KOV-bestuur.

Zo'n vier jaar na zijn aantreden in 1976 professionaliseerde de KOV als vakbond. De districtbestuurders, onder wie Dezaire, werden aan het dagelijks bestuur in Rijswijk toegevoegd. „Om half zes op om op tijd op een vergadering te zijn." De KOV ging zich steeds meer op de regio richten. „Ik begon met een kantoortje dat ik in de tuin had laten bouwen. Toen er een tweede assistente kwam, zijn we verhuisd. Nu hebben we een groot kantoor in Roermond met negen medewerkers."

Niet meer werken vindt hij 'even wennen'. Maar bang om in een gat te vallen is hij absoluut niet. Eindelijk tijd om rustig met zijn vrouw op vakantie te gaan. Van de natuur te genieten. Maar een interessante bestuursbaan in de gezondheidszorg of maatschappelijk werk ziet hij ook wel zitten. Met een schuine blik richting woonkamer: „Maar mijn vrouw is over dat plan geloof ik niet zo enthousiast."

De wereld is groot, ik trek verder

120 jaar Luxemburgse studenten in Aken

Het is dezer dagen honderdtwintig jaar geleden dat de eerste Luxemburgse student techniek Pierre Mouris in Aken zijn diploma behaalde. sindsdien hebben veel kopstukken van de Luxemburgse staalindustrie zitten zweten in de collegezalen van de Rheinish-Westfalische Technische Hochschule.

DOOR BIRGIT BLANKERS

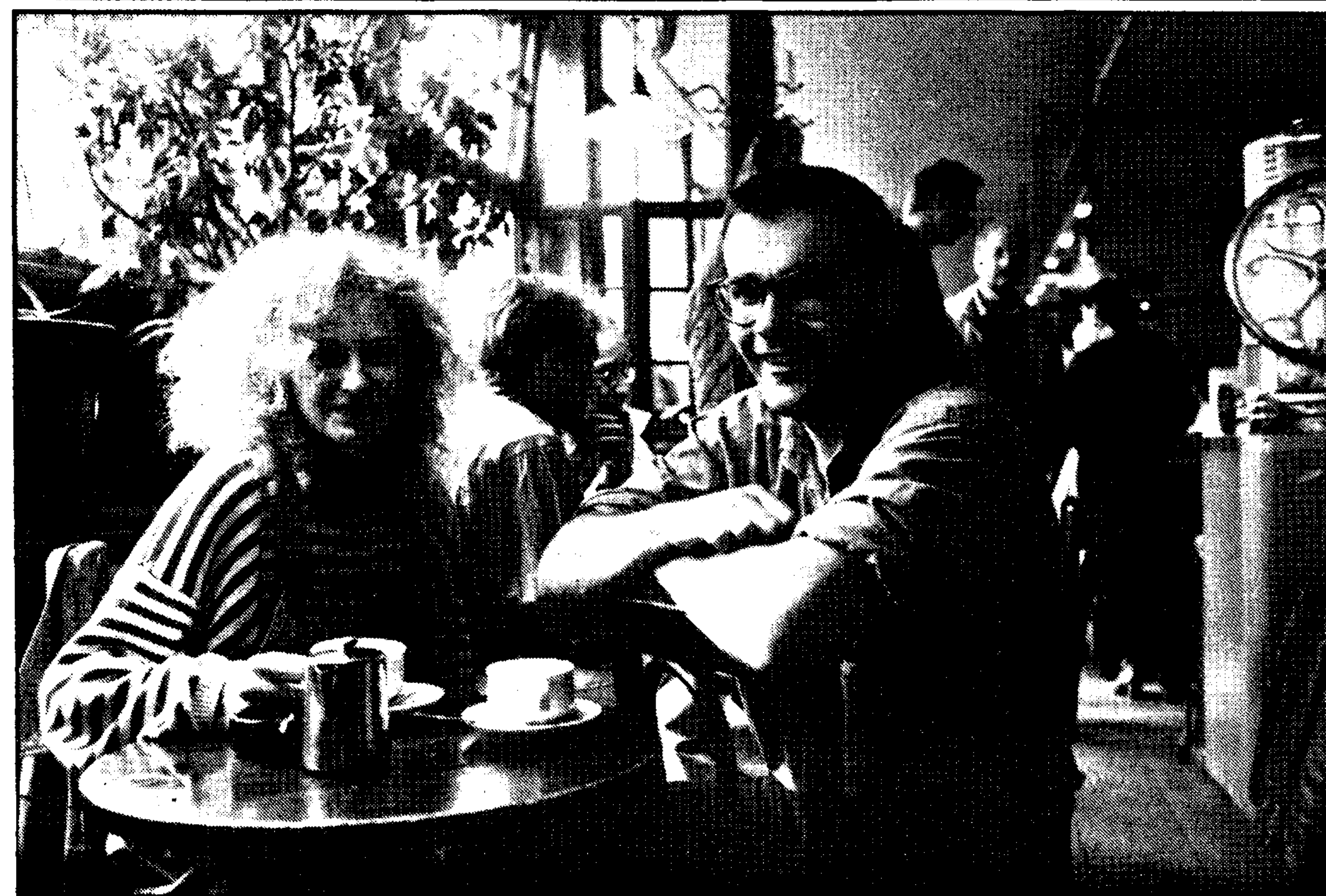
Ze zitten knus bij elkaar in Kaffee Molkerei in Aken, de mooie blonde Steffy en haar Luxemburgse Jhong Metz, 25 jaar jong en student machinebouw aan de Technische Hochshule in Aachen. Ze vormen sinds tien dagen een echtpaar. Ze hebben geen haast. Waarom ook. Studeren in Aken bevalt Jhong best en hoewel met wat stevig aanpoten de technische opleiding viereneenhalf jaar duurt, doet de gemiddelde student er zeven jaar over. Einde van dit jaar hoopt Jhong af te studeren.

Waarom in Aken? „Ik heb hier veel vrienden en bekenden." In Aken studeren tweehonderd Luxemburgers. Gewoon, omdat dit type studie in Luxemburg niet mogelijk is. De meesten van hen zijn lid van de studentenvereniging 'Akademischer Verein d'Letzeburger Aachen'. Daarmee zetten zij de 120-jarige traditie van hun vaders en grootvaders voort. De meest bekende Luxemburger die in Aken zijn diploma haalde was Emile Mayrich. In 1911 grondvestte hij in Luxemburg een van de grootste staalconcerns ter wereld; Arbed. Ook stond hij aan de wieg van de voorloperorganisatie van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal. Hij stierf in 1928 door een auto-ongeluk

Sinterklaas

Dat steeds meer Luxemburgers Aken kiezen als studiestad is niet zo vreemd. Het Luxemburgse ministerie van onderwijs organiseert jaarlijks een studentenbeurs voor eindexamenkandidaten waar zij informatie kunnen krijgen over studeren aan buitenlandse universiteiten. De Luxemburgse studenten vereniging Aken gebruikt deze gelegenheid om actief studenten te werven voor de Keizerstad. Naast de Technische Hochschule zijn ook de cultuur en het uitgaansleven een goede reden om naar Aken te gaan. Zo organiseert de studentenvereniging de ontgroening van de eerstejaars en het jaarlijkse Sinterklaasfeest. Ook šport zoals voetbal, volley en basketbal wordt niet vergeten.

Het onderling contact tussen de Luxemburgers is goed. Toch is het niet altijd zo vanzelfsprekend geweest dat Luxemburgse studenten naar Aken trokken. Zo waren in 1933 nog maar 9 studenten lid van de studentenvereniging. Door de economische crisis en de Duitse machtsovername in Luxemburg was er weinig animo van de jongenren voor een studie in de keizerstad. In 1939 werd zelfs de hogeschool gesloten en de Luxemburgse studentenvereniging opgeheven. Pas tien jaar later werd deze opnieuw opgericht. Daarna is het aantal studenten gegroeid tot tweehonderd dit jaar.

● *Steffi en Jhong Metz in café de Molkerei in Aken: niet terug naar Luxemburg.* Foto: DRIES LINSSEN

De studenten kennen één probleem. Er zijn maar drie vrouwelijke studenten en dat is te weinig voor een gezellig feest. Tijdens studentenfeesten komen hoofdzakelijk mannen bij elkaar en dan wordt er stevig gedronken. Vandaar dat de Luxemburgse studenten de naam hebben stevige drinkers te zijn.

Wie betaalt de studie? Duitse studenten die hun studie niet zelf kunnen betalen krijgen een studiefinanciering voor de duur van viereneenhalf jaar. Maar het lukt slechts twee tot drie procent om de studie binnen die periode af te ronden. Daarna moeten de studenten hun studie zelf betalen.

Zuid-Amerika

Maar omdat de gemiddelde duur van de technische opleiding zeven jaar is, nemen de meeste studenten een bijbaantje of lenen geld bij de bank. Ook Jhong betaalt sinds een jaar zijn studie zelf. Daarvoor financierden zijn ouders het Akens avontuur. Maar omdat hij niet steeds afhankelijk wil zijn van zijn ouders werkt hij nu om zijn studie te kunnen betalen.

Wat is Jhong van plan na zijn studie? „Ik voel mij niet verplicht om naar Luxemburg terug te keren. Het is zo'n gat. Door de sociale controle heb je minder vrijheid om te doen en laten wat je wil."

Toch gaat het niet slecht in het groothertogdom. De lonen zijn er hoger dan in menig ander land. De werkloosheid is laag en door de goede contacten is het makkelijker om aan werk te komen.

Maar ondanks dat wil Jhong toch niet voorgoed terug. Het landschap is mooi, maar 'je kunt er niet je leven lang blijven zitten. Ik in elk geval niet. Rio de Janeiro, Zuid-Amerika, de wereld is groot. Ik trek verder.'

STANDPLAATS

Londen

Cees van Zweeden

Harrods

Buitenlanders werd ooit gevraagd wat zij het liefst zouden zien bij een bezoek aan Londen. Als eerste noemden de ze St Paul's, de kathedraal. Op de tweede plaats kwam de Big Ben, hoewel deze in het geheel niet te zien is (de Big Ben is een klok, aan het oog onttrokken door de Clock Tower). En derde was Harrods. Niet de Tower of Londen, niet Buckingham Palace, zelfs niet Westminster Abbey. Nee, een winkel.
De anekdote werd mij met zichtbaar genoegen verteld door Michael Cole, een voormalige BBC-journalist die nu de publiciteit verzorgt voor het warenhuis. Harrods, zo grijnsde Cole zelfgenoegzaam, krijgt zoveel bezoekers dat de winkel al eens heeft overwogen een toegangsprijs te heffen.

Teneinde nog meer toeristen naar binnen te lokken, had Cole een select gezelschap van buitenlandse correspondenten uitgenodigd. Wij brachten een genoeglijke dag door in het warenhuis, die werd besloten met een overdadige maaltijd in het Georgian Restaurant, het duurste van de twaalf restaurants die Harrods telt. Daarna werden wij aan het werk gestuurd met een grote teddybeer en enige andere steekpenningen.

Volgaarne zou ik dan ook langs deze weg willen meewerken aan de promotie van Harrods. Mijn adagium: 'Eerst Harrods zien, dan sterven'. Harrods betekent hoogwaardig amusement. Het begint gelijk al met de piassen die in ridicule uniformen voor de deur staan, de 'Green Men'. Ik interviewde een van deze exemplaren, en vroeg wat de meest voorkomende vraag was die hij van toeristen kreeg. Staande in de deuropening van 's werelds grootste zaak, grinnikte hij: „Elke dag komen wel vijftig buitenlanders op me af met de vraag 'Weet u misschien waar Harrods is, meneer?' " Nog erger dan buitenlandse toeristen zijn echter Engelsen. Zoals bekend trekken Engelsen gewoonlijk in hotpants en onder het kruis afgescheurde spijkerbroeken de stad in zodra het kwik boven de tien graden komt. Wat zij echter niet weten, is dat Harrods kledingregels heeft die de toegang verbieden aan halve nudisten.Het is aan de Green Men om toe te zien op de naleving van deze regels, en de majestueuze ingangen aan Brompton Road zijn getuige geweest van menige luchtige discussie.

De Green Man (streng): „Ik moet u helaas de toegang tot ons grondgebied weigeren mevrouw; daar zijn onze kledingvoorschriften" (wijst resoluut op een lijstje met regels naast de deur).
Het meisje (verbaasd): „Maar ik heb deze hotpants hier gekocht, op mijn Harrods-creditcard."
De Green Man (begripvol): „Dat waarderen wij zeer, mevrouw. Maar als u hier een bed koopt, mag u het ook niet in de zaak gebruiken."
Deze piassen-in-het-groen zijn multi-functioneel. Soms dweilen ze als doedelzakblazers door de winkel, dan weer rijden ze op de Harrods-koets door de stad (Londenaren kunnen gewoon nog per paardenkoets een halfje brood laten bezorgen).
Niet zelden bevindt zich onder de Green Men een kalende heer met een beminnelijk gezicht en een Egyptisch voorkomen. Hij is ook te herkennen aan de uiterst gracieuze wijze waarop hij taxideuren opent voor klanten. Deze heer is Mohamed al-Fayed, eigenaar van Harrods en nog wat ander onroerend goed op de aardkloot.

Voor het geld hoeft Mohamed al-Fayed het niet meer te doen. Als hij had gewild, had hij Harrods vorig jaar voor zes miljard gulden aan een stel Japanners kunnen verkopen. Hij kan het Ritz in Parijs, 'het beste hotel ter wereld', van de hand doen. Desnoods kan hij zelfs zijn kasteel in Schotland, waar hij per heli naar toe pendelt, bij de makelaar in de etalage zetten. Maar nee, geld heeft Mohammed al-Fayed niet echt nodig. Wat hij wil is plezier in zijn werk.

Harrods is zijn hobby. Toen hij na in 1985 de strijd om de overname van Harrods had gewonnen van zijn aartsrivaal Tiny Rowland, hing hij in de vishal een enorme haai aan het betegelde plafond met daaraan het bordje 'Tiny'. En hij liet een Egypische zaal inrichten, compleet met een sfinx die als twee druppels op hemzelf lijkt. Mohammed al-Fayed heeft Harrods van binnen en van buiten gezien, en – ja – hij kan nu sterven. Daartoe zal, zo kondigde hij vorig jaar aan, een mausoleum op het dak verrijzen voor zijn gemummificeerde lichaam.

Hoewel bevrijd, kampte Zuid-Nederland in september 1944 nog steeds met de chaos van de oorlog. Bij het ontbreken van voldoende eigen Nederlandse legereenheden, was de handhaving van orde en gezag in handen van de geallieerde bevrijders. Prins Bernhard, opperbevelhebber van de nog in oprichting zijnde Binnenlandse Strijdkrachten, bracht daar snel verandering in. Hij nam het initiatief om uit de diverse verzetsorganisaties en met behulp van andere vrijwilligers een legereenheid te formeren. Al op 21 september 1944 was het zover, de Stoottroepen werden officieel opgericht. Ze vochten aan de zijde van de geallieerden voor de bevrijding van de rest van Nederland. In Limburg gingen de Stoottroepen voor het eerst aan de slag. Het Regiment Limburg was dan ook een belangrijk en bovenal trots onderdeel van dit legeronderdeel. Deze week vierden tal van Limburgse oud-Stoters samen met prins Bernhard het 50-jarig bestaan in de Generaal-Spoorkazerne in Ermelo.

● *Oud-aalmoezenier Harry Huybers (links) en Funs Ortmans van het regiment Limburg halen op de reünie in Ermelo oude verhalen op.*

Foto: ERWIN DE LEEUW

Stoottroepen na vijftig jaar onbekende legereenheid

'...En dit regiment zal blijven voortbestaan'

door MATH WIJNANDS

Het organisatiecomité van de Koninklijke Landmacht heeft bij de jubileumviering van de Stoottroepen in Ermelo niets over het hoofd gezien. Aan de ingang van het feestterrein staan zelfs tal van rolstoelen klaar voor oud-Stoters die slecht ter been zijn. Geen overbodige zorg, want binnen in de immense paviljoententen blijkt dat de gemiddelde leeftijd van de reünisten tegen de 80 jaar ligt. Terwijl toch zeer nadrukkelijk ook de jongere soldaten, die bijvoorbeeld nog in de laatste decennia bij de Stoottroepen dienden, uitgenodigd zijn.

Want officieel bestaat deze vermaarde legereenheid – voornamelijk bekend door de bevrijding en van de politionele acties in Nederlands Indië – nog steeds. Maar sinds de Stoottroepen in 1963 werden opgenomen in het 41e Pantserinfanteriebataljon, is de eigen identiteit en de bekendheid danig in de verdrukking geraakt. De Stoters, dat zijn nu eenmaal de mannen en vrouwen van de roerige jaren veertig en vijftig.
En binnenkort volgt weer een wijziging. In het kader van de herstructurering van de krijgsmacht valt ook het doek voor het 41e Pantserinfanteriebataljon. De legerleiding heeft derhalve besloten dat de 'tradities van de Stoottroepen worden voortgezet' door het derde bataljon Luchtmobiele Brigade, gelegerd in de Johan Willem Frisokazerne in Assen. Een verplichting jegens wijlen koningin Wilhelmina, die immers tijdens een rondreis door bevrijd Nederland op zondag 18 maart 1945 in Tilburg de Stoottroepen inspecteerde en de historische woorden sprak: '...En dit regiment zal blijven voortbestaan.'

Zo'n zevenduizend oud-Stoters zijn op de reünie in de Generaal-Spoorkazerne afgekomen. Zeven grote paviljoententen bieden een zitplaats aan de veteranen. Buiten staat nostalgisch oorlogsmaterieel opgesteld en spelen militaire kapellen. Binnen klinkt muziek van Vera Lynn en Glenn Miller. De reünisten worden ruimschoots van drank en spijs voorzien. De sfeer tijdens de met militaire precisie georganiseerd reünie wordt al snel 'losjes'. De oud-Stoters die de ene na de andere bekende ontmoeten zorgen met hun begroetingen voor de nodige decibellen. Maar als de gevallenen herdacht worden is het plotseling indrukwekkend stil.

„Het doet me echt goed om mijn kameraden weer eens te zien," zegt de 75-jarige Funs Ortmans uit Brunssum in het speciale vak voor het Regiment Limburg. „De kameraadschappelijke sfeer, dat was toch typisch voor de Stoottroepen. Daarom wil je je strijdmakkers weer ontmoeten." Hij doet dat overigens vaker. Als lid van de kring Limburg van de Bond Oud-Stoottroepers en Stoottroepers (Boss) bezoekt hij geregeld de maandelijkse bijeenkomsten in Nuth.

Voor de toespraken van de huidige Nederlandse opperbevelhebber Couzy en prins Bernhard heeft hij weinig oor. Funs Ortmans is druk in gesprek met oud-aalmoezenier Harry Huybers (78). De uit Schinnen afkomstige priester woont en werkt al 47 jaar in Canada en is speciaal voor de reünie naar Nederland overgekomen. De oud-aalmoezenier die vanwege zijn functie bijna iedere Limburgse oud-Stoter kent maar al lang niet meer gezien heeft, komt tijd te kort om alle handen te schudden.
„In 1943 ben ik in Weert door bisschop Lemmens tot priester gewijd," vertelt Harry Huybers zijn verhaal. „Maar niemand mocht dat weten, omdat ik actief was in het verzet. Mede op verzoek van de bisschop zorgde ik voor de zielzorg in de illegaliteit. Ik las voor verzetsmensen en onderduikers de mis op de meest gekke plaatsen, in kelders, schuren of op zolders. Pas na de bevrijding kwam de buitenwacht te weten dat ik priester was. Ik werd toen aalmoezenier van de Stoottroepen." De priester trok met de Stoters en de geallieerden Duitsland binnen. Toen zijn eenheid in 1946 in kazerne De Harskamp werd teruggetrokken, zwaaide de priester af en vertrok hij als missionaris naar het noordwesten van Canada. Daar woont en werkt hij nog steeds.

● *Koningin Wilhelmina tijdens de inspectie van de Stoottroepen op 18 maart 1945 tijdens welke ze het voortbestaan garandeerde.*

„Ik kwam niet uit het verzet," vult Funs Ortmans aan, die toentertijd in Wylre woonde. „In de oorlog verdiende ik de kost als mijnwerker. Direct na de bevrijding heb ik me samen met nog zes jongens uit Wylre aangemeld bij de Stoottroepen. Dat was uit idealisme, om de Duitse bezetter te verjagen. Ik weet het nog goed, we werden op een vrachtwagen van de Brand bierbrouwerij naar het Wyckerveld in Maastricht gereden. Daar lag het hoofdkwartier van de Stoottroepen. Ik stond voornamelijk op wacht bij opslagplaatsen van het Amerikaanse leger. Ook ben ik met de geallieerden Duitsland ingetrokken." In 1946 verliet Funs Ortmans de Stoottroepen. „Ik had me aangemeld voor Indië. Maar plotseling kreeg ik te horen dat ik niet met mijn eigen bataljon mee mocht. Toen hoefde het voor mij niet meer en ben ik afgezwaaid." De inmiddels in Brunssums wonende veteraan, ging als burger werken bij provinciale waterstaat.

Fusie

De diverse in de oorlog actieve verzetsorganisaties waren de 'wortels' van de Stoottroepen. De belangrijkste waren de Ordedienst, de Landelijke Knokploegen en de Raad van Verzet. Aanvankelijk wilde de samenwerking niet vlotten, maar toen in september 1944 in Limburg de bezetter was verdreven, raakte men overtuigd van het belang van een fusie.

Verzetsstrijder J.J.F. Borghouts, (schuilnaam 'Peter Zuid') van het Landelijk Sabotagecommando werd daags na de oprichting belast met het 'commando over de Stoottroepen der Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten bezuiden de grote rivieren.' Tot provinciaal commandant in Limburg werd de leider van de Knokploegen Jacques Crasborn benoemd. Omdat Crasborn in het nog bezette noordelijk deel van de provincie woonde, werd hij tijdelijk vervangen door Bep van Kooten.
„Limburg kende in tegenstelling tot eerdere beweringen een goed verzet. Dat wordt ook aangetoond in het proefschrift 'Het verborgen front' over de georganiseerde illegaliteit in Limburg, waarop drs. Cammaert promoveerde aan de universiteit in Groningen," aldus de 79-jarige mr. Jan Engel, oud-verzetsman, oud-Stoter en jurist. „Ik was in het begin van de oorlog rechter in Assen. In 1943 werd ik overgeplaatst naar de rechtbank in Maastricht. Daar kwam in aanraking met het verzet. Want zoveel verzet als in Limburg had ik in Drenthe niet meegemaakt. Weet je wat zo belangrijk was aan de Stoottroepen, de jonge verzetsmensen leerden van de geallieerden wat discipline was. Ze leerden bijvoorbeeld om niet meteen te schieten op de Duiters, want dat kon averechts uitwerken en gevaarlijk zijn." Mr. Engel, die nu in Voorburg woont, bleef de Stoottroepen lang trouw. Ook in Indië. Hij was daar onder meer rechter bij de Krijgsraad. Ook na die periode toen hij in diverse plaatsen weer als burgerrechter werkte, bleef hij zijdelings verbonden aan de militaire rechtspraak. Mr. Engel ging met pensioen als vice-president van het Gerechtshof in Den Haag.

Uniformen

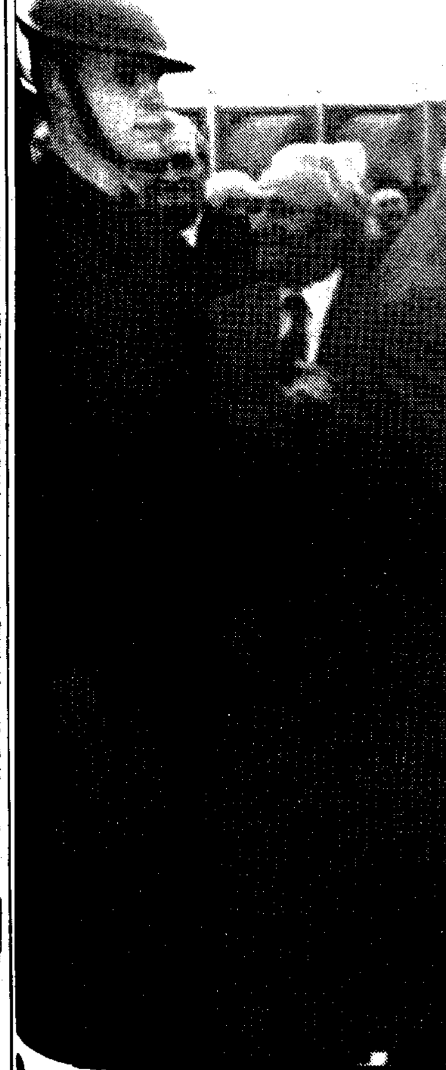
De eerste eenheden van de Stoottroepen werden vijftig jaar geleden met veel improvisatie geformeerd. Uniformen waren er niet. De Stoters gingen gekleed in blauwe overalls en droegen om de linkerarm een oranje band. Velen droegen nog klompen. Helmen waren er wel, overgebleven van het leger van voor de oorlog. De gelukkigen bschikten over een karabijn, buit gemaakt op de verslagen Duitsers.

De inzet van de Stoottroepen in Zuid-Limburg, langs de Maas in Midden- en Noord-Limburg, langs de Waal en in Noordwest-Brabant en Zeeland was erg succesvol. Voor het Regiment Limburg was er nog een extra succes. Drie bataljons trokken samen met de geallieerde legers Duitsland binnen. Onder leiding van de Amerikanen bereikten de Limburgers oostelijk gelegen steden als Braunschweig, Oscherleben en Maagdenburg.

In het begin stonden de Amerikaanse soldaten een beetje raar te kijken naar die Limburgers. De *yanks*vonden ze toch *a little crazy*. De Stoters waren dan ook moeilijk in toom te houden. „Vind je het gek als je vier jaar onderdrukt bent geweest?" legt de oud-aalmoezenier uit. „Ze hadden pit, wilden er flink tegenaan. Tja, het was oorlog." Maar volgens Funs Ortmans gingen de Limburgse jongemannen en vrouwen nooit te ver. „Echte excessen zijn er niet geweest. Tenminste, niet wat ik weet. De Amerikanen hielden dat wel in de gaten."

Na de Duitse capitulatie werden in juni 1945 het Regiment Limburg en het Regiment Commando Brabant samengevoegd tot het Regiment Stoottroepen.
Op 12 oktober 1945 begon het regiment aan een nieuw hoofdstuk. De eerste eenheden vertrokken naar Nederlands-Indië, waar de onafhankelijkheidsstrijd was losgebarsten. Na vijf jaar keerden ze terug. In januari 1962 werden de Stoters opnieuw ver van huis ingezet, ditmaal bij de strijd op Nieuw-Guinea tegen het Indonesische leger van Soekarno. Daar viel in oktober van hetzelfde jaar het doek voor de zelfstandige Stoottroepen. Nederland trok alle eenheden terug en het roemruchte regiment ging op in het 41e Pantserinfanteriebataljon in Ermelo.

Wat rest voor de zevenduizend reünisten, de vrouwen en mannen van het allereerste uur, is de herinnering. De herinnering aan een kameraadschappelijke en spannende periode in hun leven. Funs Ortmans: „Ik heb er nooit spijt van gehad. Ik kamp ook niet met trauma's of met wrok ten opzichte van de Duitsers. Voor mij mogen ze op 5 mei bij de landelijke herdenking van de bevrijding zijn. Natuurlijk niet degenen die in de oorlog fout zijn geweest, zoals SS'ers. Maar wel de gewone soldaat of de burgers die eveneens onder het nazi-regime zuchtten. Daarover moeten we niet zeuren. Waar we wel voor moeten oppassen, is de toenemende onverdraagzaamheid en de opkomende vreemdelingenhaat. We hebben gevochten voor de vrijheid, en die moeten we behouden."

● *Prins Bernhard, eregast tijdens de jubileumviering, schudde mening oud-Stoter de hand.*

Foto: ANP

---

ander-zijds

Duinrel

DOOR PETER STIEKEMA

De Nederlanders vormen, in schrille tegenstelling tot de Britten, een buitengewoon net volkje. Als aan de overkant van de Noordzee een koninklijk of prinselijk huwelijk op springen staat, worden in de pers hele series schandaalverhalen opgehangen, tapes van geheime telefoongesprekken gepubliceerd, en prinse(sse)lijk gelekt naar de 'Yellowpapers', enzovoorts. In ons land niets van dit alles: geen foto's van suizende borsten, likken aan andermans grote tenen en vrijelijk rondhangende familiejuwelen. Wij houden het graag netjes: een knallende primeur in De Telegraaf van vorige week zaterdag en daarna mondjesmaat wat informatie in de rest van de vaderlandse pers.

Het na negentien jaar op de klippen lopen van het huwelijk van prinses Christina (voorheen Marijke) heeft dus nauwelijks stof doen opwaaien. Misschien dat er op het landgoed De Horsten wat koninklijk bestek en huisraad tegen de muren is gekletterd, naar buiten kwam dat nauwelijks. Niks geen *Wassenaarse Slag* of *Duinrell*, het echtpaar gaat zonder veel ophef uit elkaar. De reden: Cubaanse Guillermo liep zijn Wilde Havanna iets te fanatiek achterna en veranderde van blindganger, die illegaal ons land binnenkwam, in een vreemdganger en schuinsmarcheerder. Maar werken, ho maar!

De aan een Canadees conservatorium afgestudeerde prinses – heel lang de Zangeres zonder Stem genoemd, wegens de geheimzinnigheid omtrent haar zangkwaliteiten – blijft achter met haar drie kinderen. Jorge Guillermo keert ongetwijfeld terug naar de VS, maar dank zij een royale maandelijkse toelage zal dat wel niet als vluchteling op een paar oude autobanden zijn, zoals het merendeel van zijn ex-landgenoten.

Toch zou er over al die Oranjehuwelijken en -telgen best op ongeveer dezelfde wijze kunnen worden geschreven als over hun Britse neven en nichten – op de een of andere ingewikkelde manier zijn al die koningshuizen altijd familie van elkaar. De leden van het Nederlandse Koninklijk Huis zijn vaak evenmin erg gelukkig met de keuze van hun huwelijkspartners geweest. Neem nou koning Willem III, van wie bekend is dat hij overal rondhoereerde en voor heel wat anoniem nageslacht zorgde in Apeldoorn en omgeving, waar hij op Paleis Het Loo hof (huis?) hield.

Of zijn schoonzoon, de Duitse operetteprins Hendrik van Mecklenburg-Schwerin, slachtoffer van chantagepraktijken, die meer dan eens dronken in (jongens)bordelen werd aangetroffen.

Diens leven schijnt tijdens een Olympische Winterspelen in de jaren twintig nog eens gered te zijn door de Nederlandse schaatsers Kos en Heiden (geen familie!) die Zijne Koninklijke Hoogheid laveloos en bijna bevroren aantroffen in een sneeuwhoop.

Hendrik is ook de vader van de halfbroer van prinses Juliana, de mislukte advocaat Pim Lier, die spoedig in de dorpskroegen van zijn woonplaats Boekel *King Lier* werd genoemd. Hij bracht het nog even tot prins carnaval, vermoordde vervolgens zijn vrouw en werd voor lange tijd opgeborgen achter slot en grendel.

Het vreugdeloze huwelijk van prinses Juliana en prins Bernhard is genoegzaam bekend.

Voeg daarbij het mislukte huwelijk van prinses Irene met de ridder van de droeve figuur, Carlistenleider en voormalig Spaans troonpretendent Carlos Hugo van Bourbon-Parma, en duidelijk is dat de Oranjes weinig reden tot lachen hebben.

Voor nageslacht hebben de prinsessen in al die jaren wel gezorgd. Juliana en Bernhard zijn grootouders van een stuk of vijftien kleinkinderen van min of meer prinselijken bloede. Je vraagt je wel eens af wat al die echte – half- en pseudoprinse(sse)n straks gaan doen in de maatschappij. Ze kunnen toch niet allemaal van een goedbetaalde sinecure worden voorzien. Voorzitter van de Kampeerraad, voor de Raad van het Wegverkeer, akkoord, maar je mag toch niet steeds maar nieuwe raden blijven scheppen. Nou ja, vooruit, de Raad voor de Radelozen dan. Alva's Raad van Beroerten (Bloedraad) bestaat gelukkig niet meer en de Raad van Arbeid? Tsja.

limburgs dagblad

Open Universiteit sluit opbouwperiode af

In tien jaar zeven faculteiten 'klaar'

Studenten zijn er nauwelijks in het hoofdgebouw van de Open Universiteit in Heerlen. Zichtbaar worden ze pas in de 24 studiecentra verdeeld over Nederland en België. Ou-studenten zitten vooral thuis. Hoger onderwijs breed toegankelijk maken voor volwassenen was het basisidee achter de oprichting van de Open Universiteit, precies tien jaar geleden. Individueel gericht onderwijs op maat. Dit uitgangspunt is nooit losgelaten. Wie niet over de vereiste diploma's beschikt om te worden toegelaten tot het reguliere academisch onderwijs, kan bij de Ou terecht. Toch doet zich de laatste jaren een andere tendens voor. Steeds meer mensen met een hoge opleiding kloppen bij de Ou aan om de laatste ontwikkelingen op hun vakgebied te blijven volgen. De Ou viert eigenlijk een dubbel feest: in het jaar van het tweede lustrum wordt ook de belangrijkste opdracht voltooid, namelijk het ontwikkelen van doctoraalopleidingen binnen zeven faculteiten. Het einde van de opbouwperiode is genaderd.

DOOR ANITA KEYDENER

Heerlen kreeg de hoofdzetel van de Open Universiteit in het kader van de spreiding van rijksdiensten. Vanuit Heerlen verzorgen zo'n 900 medewerkers hoger afstandsonderwijs voor zo'n 55.000 studenten. In het grote magazijn liggen 350 cursussen 'op de plank'.

De beginperiode van de Ou kan als 'stormachtig' worden omschreven. Aanvankelijk werd gedacht dat zo'n vierduizend studenten zouden instromen. Het werden er heel wat meer. Zo'n 150.000 mensen toonden belangstelling. Uiteindelijk bleken er 15.000 serieus geïnteresseerden. De capaciteit werd uitgebreid, maar dat kon niet verhinderen dat mensen op de wachtlijst werden gezet. Alsof dat nog niet alles was deed zich een nieuw probleem voor: de cursusproduktie liep vertraging op. Binnen de zeven wetenschappelijke gebieden moest immers de aanwezige kennis geordend worden volgens een nieuw onderwijskundig concept. Studeren op maat: een cursus kopen, thuis studeren en voor begeleiding en meer informatie gebruik maken van de faciliteiten van een studiecentrum.

In 1990, zes jaar na de oprichting, werd de eerste bul vrije studierichting uitgereikt aan Rob de Way uit Vlaardingen. Hij moest enkele weken wachten op het papiertje. De bul was nog niet gedrukt toen hij op 3 september klaar was met zijn studie. In tien jaar Ou zijn ongeveer 160 bullen overhandigd. De Ou heeft zo'n 30.000 tot 35.000 'credits', certificaten voor tentamens waarvoor een voldoende wordt gehaald, uitgereikt. Gemiddeld wordt een module met een studiebelasting van honderd uur gewaardeerd met drie universitaire punten. 42 punten zijn nodig voor een propedeuse. De volledige academische opleiding gaat uit van 168 punten.

Wie zich inschrijft als student kan een losse cursus volgen, maar ook kort-hbo-programma, een propedeuse halen of een doctoraalopleiding afmaken in zeven studierichtingen: bedrijfs- en bestuurswetenschappen, cultuurwetenschappen, economische wetenschappen, natuurwetenschappen, sociale wetenschappen en technische wetenschappen.

De groei van de Ou heeft geduurd tot ongeveer een jaar of vier geleden. Het lager aantal inschrijvingen is gemakkelijk te verklaren. Zogenaamde slapende studenten werden uitgeschreven, de moduleprijs ging omhoog en evenals bij andere universiteiten was sprake van een terugloop van het aantal studenten.

Onderzoek heeft inmiddels uitgewezen dat zo'n veertig procent van de studenten geen hoger onderwijs zouden volgen als de Ou niet had bestaan. De Ou deelt de studenten in vijf herkenbare groepen in. Ongeveer achttien procent van de studenten is gewoon geïnteresseerd, studeren niet permanent en krijgen van het thuisfront weinig tot geen steun. Een derde deel behoort tot de groep 'gesettelden'. Ze hebben een relatief hoge opleiding achter de rug, een vaste baan of een eigen bedrijf. Deze groep heeft duidelijk een doel voor ogen: het behalen van een diploma. Bovendien betaalt de werkgever vaak de opleiding. Een vrij jonge groep, ongeveer twintig procent, zijn de mensen die meer perspectief wensen in hun loopbaan en daarom cursussen volgen. Een evengrote gro[...] onderwijsvoltooiers. Ze hebben [...] vwo-diploma, een baan, maar willen [...] zien dat ze het niveau aankunnen. De [...] groep zijn de academici die problemen [...] ben bij intrede op de arbeidsmarkt. Ze vol[...] een of twee cursussen en 'wetenschappeli[...] belangstelling' is hun voornaamste motie[...]

De Ou moet het op jaarbasis doen met een begroting die uitgaat van honderd miljoen gulden. Studenten nemen zo'n 35 miljoen [...] den voor hun rekening. Het overige deel wordt betaald door de overheid. Nog wel, maar de bijdragen worden minder. Enkele [...] ren geleden besloot de Ou commerciëler te gaan werken. Know how werd verkocht en cursussen werden ontwikkeld die speciaal voor het bedrijfsleven waren bedoeld. Die derde geldstroom wordt steeds belangrijke[...]

Het College van Bestuur van de Ou is niet bang voor de toekomst. Ou-voorlichter Her[...] man Mertens laat weten dat de instelling ni[...] zit te wachten op bezuinigingen, maar voeg[...] er aan toe dat de plannen van het paarse ka[...] net voor het wetenschappelijk onderwijs n[...] echt consequenties voor de Ou zullen hebb[...]

„Het kabinet is juist voor een kortere studi[...] duur. De Ou doet niets anders dan het dida[...] tisch materiaal zo maken dat ze snel en go[...] mogelijk een studie kan worden afgerond. Bijna precies wat de minister wil. Inmidde[...] is dan ook al de brief de deur uit waarin he[...] CvB verzoekt serieus te mogen meedenken over de plannen.

Meester in de rechten Margo Ploemen blikt terug op Ou-studie

'Oud worden met Libelle en Margriet is niets voor mij'

Wat voor veel Ou-studenten een vaag, ver en in veel gevallen onbereikbaar doel is, heeft Margo Ploemen bereikt. De bul is binnen, inclusief meestertitel. Terwijl een op de drie academici werkloos rondloopt, vond de ex-Ou-studente direct een baan.

● *Margo Ploemen (links) viert samen met Lieke Quanjel en Helga Heijing-Meessen het behalen van de bul van de Ou.*
Foto: PETER ROOZEN

DOOR CINDY JASPERS

Wanneer ze iets móet doen, dan doet ze het juist niet. Discipline heeft ze genoeg en ze bepaalt zelf wel wanneer ze wat moet doen. Een studie aan de Open Universiteit paste Margo Ploemen dan ook als een oude jas.

Rust heeft het einde van haar studie bepaald niet gebracht. Maar dat was ook niet echt de bedoeling. De Maastrichtse Margo Ploemen heeft een bepaalde mate van *stress* nodig. Zit ze niet te studeren, dan gaat ze wel de deuren verven, kleren naaien voor de kinderen of de tuin omspitten. Maar het liefst is zij bezig met studie of werk. „Ik ben blij dat ik niet oud word met de Libelle of Margriet. Ik wil blijven leren, iets met mijn hersenen doen."

De bul was nog niet binnen, of ze had al een baan. „Ik had gehoord dat ze iemand zochten bij de Hogeschool Sittard en heb een open sollicitatie gestuurd." Vijf dagen per week geeft ze nu les aan de opleiding sociaal-juridische dienstverlening. En dat terwijl een op de drie academici werkloos is.

Over de Ou-opleiding veel goeds, maar niet een en al lof. „We zouden meer praktijkgevallen moeten krijgen. Wat ik nu bij de opleiding in Sittard zie, miste ik in mijn eigen opleiding. Gespreksgtraining, sociale vaardigheden, zelf dingen uitzoeken, gebruik maken van de bibliotheek. Leren kritisch naar wetten en voorstellen te kijken, zodat je daar adviezen over kunt schrijven."

Een bolleboos? Welnee. „Ik heb er keihard voor moeten werken. Als voor een vak honderd uur stond dan heb ik die ook wel nodig gehad. Vooral als een vak mij minder boeide, zoals bijvoorbeeld filosofie, dan had ik het echt heel zwaar. Dan dacht ik, ik stamp het er gewoon in en daarna moet je mij er niets meer over vragen. Gelukkig vond ik het grootste deel van de stof wel zeer boeiend."

Misschien geen bolleboos, maar wel ambitieus. „Ik moet zeggen, ik leerde altijd voor een acht. Als ik dan na een examen een zeven mee naar huis moest nemen, was ik toch een beetje teleurgesteld, kinderachtig mischien, maar toch... Een keer had ik een vijf. Dat was echt een slag."

„Rechten is echt mijn vak. Je zou kunnen zeggen dat ik rechten ben gaan studeren uit rechtvaardigheidsgevoel. Ik ben begonnen met een basiscursus, daarna bestuurs- en staatsrecht. Tsja, en voor je het weet heb je dan je propedeuse. Toen ik dat eenmaal had, dacht ik, nu wil ik het ook afmaken en er iets mee doen."

Haar eerste tentamen deed ze in 1987. „Ik ben langzaam begonnen, met zo'n vijfhonderd uur per jaar. De laatste drie jaar heb ik er echt vaart achter gezet. Het moest toen gewoon af. Ieder maand een tentamen. Tuurlijk, dan vraag je je wel eens af of je gezin niet te kort komt, want je moet er veel voor opzij zetten. Maar tja, dat zijn beslissingen, die je moet nemen."

Bijzondere zitting Ou

De Ou viert vandaag haar tienjarig bestaan met een bijzondere academische zitting in het Rai congrescentrum in Amsterdam. De bijeenkomst staat in het teken van het thema 'hoger afstandsonderwijs opent grenzen'. Een van de hoogtepunten is ongetwijfeld de overhandiging van eredoctoraten aan Paula D'Hondt en professor dr. Ruud de Moor. Aan het begin van de academische zitting zal de voorzitter van de Raad van Bestuur drs. B. de Haan het eerste exemplaar van het boek 'Tien jaar Ou' aanbieden aan voormalig staatssecretaris mr. Job Cohen. Aan het eind van het ochtendgedeelte vindt de uitreiking van de scriptiewedstrijd plaats. Het programma van het middaggedeelte van de Dies Natalisviering is ingedeeld per faculteit.

Ploemen ging na de HBS meteen werken. „Ik was pas zestien en mocht niet gaan studeren van mijn ouders. Dat betekende dat ik uit huis zou moeten. Ik wilde wel mogeschiedenis doen, maar mocht van mijn ouders alleen naar de pabo. Daar had ik geen zin in. Dan ga ik wel werken, zei ik toen." Twaalf jaar werkte Ploumen op de administratie bij de Waterleidingmaatschappij Maastricht. In die tijd volgde ze verschillende opleidingen, waaronder SPD 1 en 2.

Toen de kinderen kwamen, stopte ze met werken. Dat had ik nooit moeten doen, zegt ze nu. „Niet dat kinderen krijgen hoor, maar stoppen met werken."

Uitgestudeerd? „Nee, zeker niet. Als ik niet zoveel werk zou hebben, zou ik nog veel meer modules volgen. Maar bij mijn nieuwe baan leer ik ook veel. Toen ik in mei net mijn scriptie had verdedigd, dacht ik, hè, hè eindelijk. Maar toen wij op vakantie waren, miste ik het leren alweer."

Twee Limburgse Ou-afgestudeerden zitten vandaag met een lic[...] verhoogde bloeddruk in de Amsterdamse RAI. Op het jubileumfeest van de Open Universiteit wordt de winnaar uitgeroepen van een speciaal uitgeschreven scriptieconcours. Trudy Roth-Van der Werf uit Thorn en Jos Donkers uit Roermond behoren tot de zeven landelijk overgebleven kandidaten. De winnaar mag op kosten van de Ou een congres naar keuze bijwonen. Trudy Roth schreef over de verbetering van schrijfvaardigheidsonderwijs, Jos Donkers vergeleek de produktiviteit van vier brandweerkorpsen. Beide kersverse doctorandi vertellen verslaggever Jaco Meyer over hun motieve[n] om te gaan studeren en de manier waarop ze die tijd ervaren hebben.

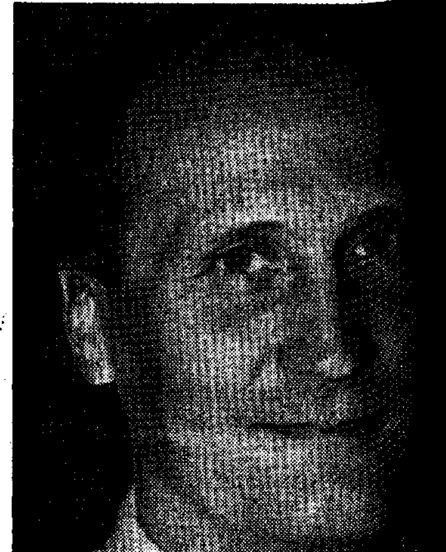
Brandweerman Jos Donkers studeerde elke avond

Zelfdiscipline kun je Jos Donkers (38) niet ontzeggen. Terwijl hij overdag drukke werkzaamheden had als onderkommandant bij de brandweer in Roermond, wist hij de afgelopen zes jaar bijna elke avond de energie te vinden om zich over de studieboeken bedrijfswetenschappen te buigen. „De vakanties moesten eraan geloven. We gingen wel, maar de boeken nam ik mee. Als ik vroeger zo gedisciplineerd de hts had gedaan, dan was dat me beslist makkelijker gevallen," zegt hij lachend.

Wat klein begon, met het volgen van een enkele module, groeide uit tot een complete studie. Hij wilde het 'reilen en zeilen' van ondernemingen leren kennen en koos daarom voor bedrijfswetenschappen. In januari behaalde de Roermondenaar zijn diploma.

„Ik wilde me ontwikkelen en koos voor de Ou omdat ze daar per module werken en je je eigen tempo bepaalt. Bovendien wilde ik wegens mijn baan niet te veel tijd met reizen kwijt zijn. Bij de Ou doe je op de tentamens na alles thuis."

Ongeveer vijftien uur per week was hij al die jaren kwijt aan zijn studie. De tijd die hij aan sporten (voetbal, badminton) kon besteden, werd minder en ook bleek de afspraak binnen het gezin moeilijk te handhaven dat de weekeinden vrij zouden zijn. „Het klinkt zwaarder dan het is. Als ik van mijn

● *Jos Donkers*

werk thuiskwam, had ik best tij[d] om even met de kinderen te spe[len] en wat televisie te kijken. Om ac[ht] uur begon ik dan. Pas na een jaa[r] of vier kreeg ik de omslag van 'n[u] moet en zal ik dat diploma halen'."

Jos Donkers is sinds april vanuit de brandweer in Roermond gede[...] tacheerd bij de Inspectie Brandweerzorg en Rampenbestrijding van het ministerie van Binnenlandse Zaken. „Die vacature ont[...] stond net toen ik m'n diploma ha[d]. Op zich volstaat de opleiding die elke brandweerofficier heeft om die baan te krijgen, maar misschien is het wel een pré geweest. Maar ambitie speelde absoluut n[iet] door mijn hoofd toen ik begon. Studeren is gewoon een leuke vrijetijdsbesteding."

Studie veranderde het leven van Trudy Roth

Het inslaan van een compleet nieuwe levensrichting. Zo betitelt Trudy Roth-Van der Werf (43) haar stap om in 1987 onderwijskunde te gaan studeren aan de faculteit sociale wetenschappen van de Open Universiteit. „Tot dat moment had ik vooral voor mijn drie kinderen gezorgd. Maar ik wilde graag weten of ik meer mogelijkheden had. Ik vermoedde dat eigenlijk wel en ik wilde kijken of ik gelijk had."

Van begin af aan was ze vastbesloten om de studie te voltooien. „Ik wilde niet zomaar een baantje vinden, maar een echte bestemming. Met een universitair diploma dacht ik de meeste kans te hebben op een werkelijk zinvolle baan. De keuze voor de Open Universiteit werd ingegeven door praktische redenen. Ik woon in Thorn en daarom was afstandsonderwijs het prettigst. Tijdens de studie merkte ik dat ook het zelfstandig werken, het eigen tempo bepalen, mij enorm goed beviel."

De studiediscipline vond ze niet moeilijk op te brengen. „Moeilijk vond ik eigenlijk alleen de praktijkopdrachten. De Open Universiteit laat je namelijk niet alleen thuiszitten met je boeken, ze sturen je ook op pad. Zo moest ik vergaderingen van schoolbesturen bijwonen, interviews afnemen. Dat vond ik wel moeilijk."

Zeven jaar na dato stelt ze zelf met enige verbazing vast hoe goed haar

● *Trudy Roth-Van der W[erf]*

beslissing om te gaan studere[n] geweest. De Ou heeft haar gevraagd de cursus Europese On[derwijs]wijsstelsels te ontwikkelen en [...] scriptie waarmee ze eerder dit [...] afstudeerde, dingt mee naar de hoofdprijs van een scriptiecon[...]cours van de Ou. „Het is leuk o[m] achter de schermen te zien ho[e] cursussen die ik zelf heb gevo[lgd] worden gemaakt. Nu zie ik hoe[veel] werk in de ontwikkeling van [een] cursus wordt gestopt, hoevee[l] mensen daarbij betrokken zijn."

„De beslissing om te gaan studere[n] is de beste die ik ooit had kunnen nemen."

Prof. dr. Tom Groot: hoogleraar RL én Ou

Heerlijk, die rust zonder studenten

Een tafeltje met een paar stoelen. In de hoek een pc met daartegenover een volle boekenkast. Hooguit vier bij drie meter meet het domein van hoogleraar Tom Groot (38) in het gebouw Milton Keynes, een van de tien 'blokkendozen' op terrein van de Open Universiteit in Heerlen. Op het eerste gezicht een niet erg inspirerende ruimte. Groot, een van circa 36 Ou-hoogleraren, 'geniet' echter van de rust van deze vier muren. Hier kan hij zoals hij zegt 'zijn eigen gedachten nog horen'. Heerlijk vindt hij het om af en toe uit de turbulentie van Maastricht, waar Groot vier dagen per week als hoogleraar werkt, te breken. Prof. dr. Tom Groot over de voor- en nadelen van een hoogleraarschap aan de Ou.

DOOR CINDY JASPERS

Pas aan het einde van het gesprek laat professor dr. Tom Groot, energiek en uiterst positief, zich ontvallen wat hij niet zo goed vindt van de Ou. Onderzoek, daar ontbreekt het op de Ou aan. Een excuus volgt echter direct. De Ou heeft geen aparte onderzoeksopdracht en krijgt daar van de regering dan ook geen geld voor. Maar wetenschappers moeten onderzoek kunnen doen, vindt de specialist op het gebied van *management accounting*. Niet alleen om zichzelf te profileren en carrière te kunnen maken, maar ook voor de profilering van de universiteit is wetenschappelijk onderzoek van groot belang. Collega-instellingen kijken nu eenmaal naar wat je op een bepaald vakgebied presteert, aldus Groot.

Ook de geringe terugkoppeling op de kwaliteit van het door hem ontwikkelde onderwijsmateriaal, stoort Groot enigszins in zijn werk. Maar, zwakt hij zijn kritiek weer onmiddelijk af, de cursussen worden wel door studenten en docenten uitgebreid van te voren getoetst en naar aanleiding daarvan weer bijgeschaafd en verfijnd.

Afgezien van een paar minpunten die zorgvuldig worden geformuleerd, komen uit de mond van deze part-time Ou/RL-hoogleraar slechts positieve geluiden over zijn werk bij de Open Universiteit.

Zoals het contact met de studenten. Op de Ou is dat gezien het systeem uiteraard veel minder dan op een reguliere universiteit, maar

● *Prof. dr. Tom Groot, voor het gebouw van de Open Universiteit in Heerlen.*
Foto: FRANS RADE

ook bij de Ou moeten de studenten, vooral in de laatste studiejaren, ook mondelinge tentamens doen. En ter afsluiting heb je nog altijd de scriptie, die in een eindgesprek aan de orde komt.

De vreugdevolle blik waarmee hij dit meldt, geeft al aan dat hij aan die gesprekken veel plezier beleeft. Ou-studenten zijn naar zijn mening over het algemeen interessanter dan 'gewone' studenten.

„Mensen met een zeer uiteenlopende achtergrond. Sommigen hebben een baan met grote verantwoordelijkheden, de mensen zijn vaak wat ouder en hebben al een heel leven achter de rug," licht hij toe.

Maar ook aan het werken 'binnen de vier muren' beleeft Groot 'veel plezier'.

Zoals bij het ontwikkelen van het onderwijsmateriaal. Bij de Ou, vindt Groot, presteren ze het saaie vakken als wiskunde of statistiek die bij reguliere faculteiten stiefmoederlijk worden behandeld, aantrekkelijk te maken. „Je wordt bij de ontwikkeling van het materiaal constant aangespoord door mensen die onderwijskundig over je schouder mee kijken. Eerst dacht ik, wat is dat nu? Maar daar heb ik vooral in het begin heel veel aan gehad."

● *Asielkinderen schommelen op autobanden: de achterste twee willen niet herkend worden.*

Een statig gebouw dat zijn gezicht in de loop der jaren niet heeft verloren. De paters Montfortanen met hun klein seminarie waren in 1883 de eerste bewoners. Van priesteropleiding werd het een tehuis voor lichamelijk- en geestelijk gehandicapten. Na hun vertrek herbergde het gebouw kleine gezinnen en alleenstaanden. Sinds kort biedt het voormalige klooster in Schimmert onderdak aan bijna driehonderd asielzoekers. De 24 vaste krachten doen hun uiterste best om de wachtkamersituatie voor de asielzoekers zo aangenaam mogelijk te maken. Met het project 'Aan de slag', cursussen Nederlands en maatschappij-oriëntatie worden de bewoners voorbereid op een onzekere toekomst.

● *Twee asielzoekers verven een nog leegstaande kamer: 'Aan de slag'.*

Voor asielzoekers is het leven geen grapje

DOOR KATJA KREUKELS

„Nederland vol? Wat een onzin. Ze praten alleen over de stroom asielzoekers die Nederland binnenkomt. Het aantal buitenlanders dat er weer uit gaat, dáár heeft niemand het over. Als je ons aantal vergelijkt met de half miljoen vluchtelingen die Duitsland rijk is, kun je Nederland wel tot de kritische landen rekenen," vindt adjunct-directeur van AZC Schimmert Wim van de Brink.

Bij de receptie staat een familie uit Afghanistan. Een vader, moeder met een dochtertje en een zoon. Ontredderd staan ze voor zich uit te kijken. Ze praten geen Duits en geen Engels. „Het zijn spontanen," zegt het meisje van de receptie tegen Wim van de Brink, die net aan komt lopen. „Dan stuur ze maar naar de Vreemdelingendienst," zegt de adjunct-directeur kortaf. „Regels zijn regels. Spontane asielzoekers die rechtstreeks uit het buitenland bij het eerste beste Nederlandse asielzoekerscentrum aankloppen, moeten we meteen doorsturen naar de Vreemdelingendienst. Daar worden ze aangemeld bij het Lamp (Landelijk Aanmeldingspunt) en vervolgens gaan ze naar een opvangcentrum. Hier wachten ze het politieonderzoek af. De kansrijke gevallen komen bij ons terecht."

Een Zaïrese koffiedame roert voorzichtig de suiker door het kopje van Van de Brink. „Het is een luxe, zo'n eigen koffiejuf," zegt Wim trots. lachend loopt ze de kamer uit.
„Wij bieden onze bewoners bed, brood en bad. Natuurlijk gaat onze verantwoordelijkheid verder dan dat. Tijdens het wachten op de uitslag van de rechter bereiden we ze voor op de integratie in de Nederlandse samenleving. Dit gebeurt met behulp van maatschappij-oriëntatie en Nederlands lessen. We geven ze ook allerlei klussen om binnen het centrum op te knappen. Wij stimuleren ze om initiatief te tonen, zodat ze niet zo apathisch worden als een eikenhouten deur."
In het pand wonen voornamelijk Iranezen, Somaliërs en ex-Joegoslaven. Ze hebben nu al bijna een maand onderdak in de pasgewitte kamers van het oude klooster, maar niet alles is klaar voor gebruik. Een grote kamer vol met speelgoed wordt de toekomstige crèche. Het bordje 'kapper' hangt alvast boven een deur. Een gebedsruimte, bibliotheek en recreatiezaal staan nog in de steigers.

Het gebouw vormt een compleet labyrint van gangen en trappen. De kamers zijn groot en fris van kleur. Een donkere vrouw lapt de ramen op de slaapkamer. Haar man zit op bed en staart voor zich uit. Hun dochtertje speelt geamuseerd met een pop. Met de kast hebben ze een eigen privé-hoekje gemaakt, want ze slapen met twee families in deze ruimte.

„Dit is ons magazijn," roept Wim een eind verderop, „Hier kunnen de bewoners een keer per week hun linnengoed wisselen en hun zakgeld van dertig gulden ophalen. Het is nu nog een beetje rommelig."
Drie Somalische meisjes spelen vrolijk op de gang en zingen samen liedjes. Een klein jongetje scheurt met zijn driewieler voorbij. In het leslokaal zitten twee belangstellenden voor de les Nederlands. „Dit zijn de gevorderden. De beginnersles was vanmorgen," lacht de docent.
Het kleurgebruik is heel strak. Alle muren zijn wit en de deuren blauw. Wim: „Voor die kleuren hebben we bewust gekozen. Hoe donkerder de gangen zijn, hoe meer het uitnodigt om rotzooi te laten slingeren. Frisse kleuren en veel licht zijn belangrijk, omdat de mensen zich prettig moeten voelen in deze omgeving. Soms zitten ze hier wel een jaar."

● *Twee jongetjes kijken verlegen naar buiten: 'Soms verveel je je weleens'.* Foto's: CHRISTA HALBESMA

In een van de gangen hangt boven elke deur een naambordje. Miklos, George en Antonio zijn drie van de vijfentwintig AMA's (Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers). Zij hebben hun eigen afdeling binnen het centrum. De meesten zijn nu naar school. Alleen Antonio zit op zijn kamer stilletjes tv te kijken. Op zijn bureau staat een pot met schilderskwasten en op zijn kast hangt een plaatje van Marco van Basten. Hij is gek op voetbal.
De lunchpauze – tussen twaalf en half twee – is net afgelopen. De kantine wordt flink in het sop gezet door de bewoners. Jan-Hein, de leider van het project 'Aan de Slag', kijkt trots toe. „De bewoners zijn blij als ze wat te doen hebben en ze raken tegelijkertijd meer betrokken bij de plek waar ze leven."
„Nu is het hier rustig en schoon, maar dat gaat niet allemaal vanzelf. Sommige bewoners moet je heel wat gewoontes afleren. Je hebt landen waar het normaal is dat je staand je behoefte doet. Hier in huis zie je weleens voetstappen op de wc-bril. Het winkelgedrag kan ook erg afwijken van dat wat wij in Nederland gewend zijn. Sommige asielzoekers proeven eerst voor ze wat kopen en als ze het niet willen, leggen ze het produkt terug in het rek."
Ferryboy is bij iedereen heel geliefd. Hij is magazijnjongen en woont al tien maanden in Schimmert.Jan Hein noemt hem voorbeeldig, vlijtig en vrolijk. Kueuman Ferriboyi komt uit het Westafrikaanse Guinee. Hij is 21 jaar oud en hij voelde zich bedreigd door de politieke situatie in het land. „Ik ben druk bezig met Nederlandse lessen. Ik zou het liefst elke dag les hebben, maar dat gaat niet. Als ik hier weg ben, wil ik monteur worden," zegt hij overtuigd.

Buiten is het rustig. Een paar asielzoekers zijn bezig met de reparatie van een dak. Anderen harken de tuin en maaien het gras. Kinderen zijn uitgelaten aan het schommelen in autobanden.

In het oude asielzoekerscentrum 't Mareveld, op het terrein van het klooster, wonen nog steeds honderd mensen. In dit pand is de opvang van asielzoekers begonnen in Schimmert. Binnen is geen mens te bespeuren, op een enkeling na die tv kijkt. Het ruikt er muf. De mentor van dit pand vertelt dat bijna niemand zin had om te verkassen naar het klooster. „Ze zijn nogal honkvast," zegt hij.

Naast 't Mareveld worden twee nieuwe projecten opgezet. Een schooltje 't Riet voor alle asielkinderen tussen de vier en twaalf jaar dat 1 oktober wordt geopend en een sportcomplex. In de grote gymzaal staan nu alleen een paar ping-pongtafels en wat oude fitness-toestellen, waar gretig gebruik van wordt gemaakt. Sportleraar Erik heeft echter genoeg ideeën om tegen een lage prijs zo veel mogelijk sportaktiviteiten naar het centrum toe te halen.

In de keuken hangt de geur van gebraden vlees. Er worden die middag wel duizend haantjes gebraden. Niet alleen voor de asielzoekers van Schimmert, maar ook voor die van Brunssum en Geleen. Het loopt duidelijk tegen etenstijd.

De koffiedame Pati Cona heeft net verse koffie gezet. Ze is 34 jaar oud en is om politieke redenen weggegaan uit Zaïre. Samen met haar dochtertje woont ze al viereneenhalve maand in het centrum. Ze is tevreden en voelt zich thuis in Schimmert. „Ik ben blij dat ik hier kan werken. Anders slaap ik de hele dag en denk ik teveel na over mijn zorgen." Pati Cona roert voorzichtig de suiker door het kopje van Van de Brink.
Wim: „Ik vind het heerlijk om hier te werken. Het is spannend en werelds. Een uitdaging. Elke dag wordt je beeld verruimd. Je leert hier vanzelf, al moet je af en toe met handen en voeten praten. De samenleving bekijkt ons kritisch en terecht, dat zou ik ook doen als belastingbetaler. Wij proberen een steentje bij te dragen aan de integratie van de asielzoekers. Ze hebben vaak veel traumatische ervaringen. Het zijn mensen voor wie het leven geen grapje is."

DE DRIE C'S VAN GEZONDHEID

„Wat me vooral helpt om gezond en in vorm te blijven – het voornaamste wapen in mijn anti-verouderingsarsenaal – is twee uur yoga 6 dagen in de week voor het ontbijt. Daarnaast mediteer ik dagelijks, ga eenmaal per week naar een acupuncturist, en gebruik kruiden, vitaminen en mineralen die een homeopathisch arts me voorschrijft. Ook neem ik regelmatig shiatsu-massages en ben begonnen met aromatherapie vanwege de kalmerende en stemmingsverbeterende effecten daarvan. Verder laat ik sedert een jaar of tien ieder jaar mijn borsten onderzoeken en let voortdurend op eventuele symptomen van suikerziekte, waar mijn vader aan leed. Een van mijn favoriete anti-verouderingstechnieken, ten slotte, is: sex. Dat is goed voor je huid, je bloedsomloop, je hart en je bloedvaten."

denkwijzer

door RENÉ DIEKSTRA

De woorden komen uit de fraaie mond van Dana Delany, de 38-jarige ster uit de film Exit to Eden, die later dit najaar in Nederlandse bioscopen te zien zal zijn. Uit het interview in het zeer invloedrijke Amerikaanse gezondheidsmagazine Longevity ('Lang Leven'), blijkt overigens dat ze ook nog vegetariër is, uitsluitend fruit eet voor haar ontbijt en rauwkost als lunch, terwijl 'gewone' voeding als brood en andere meelprodukten absoluut geen plaats in haar dieet hebben.
Zo op het eerste gezicht lijkt dit gezondheidsassortiment Dana bepaald geen windeieren te leggen. Alles zit aan haar zoals 'het eraan moet zitten'. Maar de hamvraag is natuurlijk of er wel een verband is tussen beide: haar gezondheid en stralend uiterlijk enerzijds en haar leefstijl anderzijds?. Eén ding kunnen we wel met zekerheid stellen: Dana investeert in beide een verdomde hoop tijd en geld. Om nog maar te zwijgen van wat ze investeert in zaken als huidcrèmes, -lotions, -schoonmaakmiddelen, in make-up, parfums en andere geurwaters, in haar haar en haar nagels.

Een ander ding kunnen we ook duidelijk vaststellen: ze heeft een, in de letterlijk zin van het woord, 'a-sociale' opvatting van gezondheid. Gezondheid lijkt voor haar eerst en vooral iets dat je individueel met jezelf doet, niet iets dat te maken heeft met bijvoorbeeld de kwaliteit van je relaties met anderen of de doelen die je voor jezelf in dit leven hebt gesteld of de mate waarin je plezierig en zinvol werk hebt en de mate waarin dat werk status en bewondering oplevert. Vermoedelijk zijn deze zaken voor haar zulke vanzelfsprekendheden – ze heeft een duurzame partnerrelatie en ze heeft zeer bevredigend werk als veel gevraagde en bewonderde filmster – dat ze zich van hun betekenis voor haar gezondheid en welbevinden niet of nauwelijks (meer) bewust is.

Zo vergaat het overigens de meeste mensen. Als je hen vraagt wat ze doen om gezond te blijven, dan luidt het antwoord meestal ongeveer als dat van Dana: gezond eten, regelmatige lichaamsbeweging en, zoals dat tegenwoordig zo mooi heet, effectief omgaan met stress, via yoga, meditatie of andere psychotechnieken.

Maar gezondheid is van veel meer, en vooral ook sociale, factoren afhankelijk dan alleen deze drie. Om nog even bij Dana te blijven. Stel, hoewel ik het niet voor hoop, dat ze op een dag geheel onverwacht haar vriend verliest, door overlijden of doordat hij plotseling aan komt zetten met de mededeling dat hij een ander heeft en opstapt, wat zou dat op de korte en langere termijn voor haar gezondheid betekenen? Voor veel mensen is partnerverlies een zodanig ingrijpende levensgebeurtenis dat hun gebruikelijke gedrag, inclusief hun gezondheidsgedrag, daardoor voor kortere of langere tijd ontregeld wordt: opeens zien ze de zin er niet meer van in of hoeft het allemaal niet meer.

Niet zelden is het ook het startsein van een depressieve periode en depressie ondermijnt niet alleen onze psychische maar ook onze lichamelijke weerstand en maakt ons kwetsbaar voor ziekte. Soms wordt daardoor de groei van kwaadaardige weefsels versneld. Stel, dat ze na haar vriend verloren te hebben, bij een volgend onderzoek van haar borsten ook nog eens te horen krijgt dat er iets niet in orde is. Wat zou zo'n tweede klap in korte tijd voor haar gezondheid betekenen?
Het punt waar ik naar toe wil is, dat onze gezondheid of onze gezondheidsklachten, behalve door voeding, lichaamsbeweging of wijze van omgaan met stress, ook sterk beïnvloed wordt door de gebeurtenissen die ons overkomen of de taken die het leven op ons bord legt.

Maar ook daarmee is het verhaal nog lang niet af. Om nog altijd bij Dana te blijven: stel dat de tweede gebeurtenis, de constatering van een gezwel in haar borsten, haar treft zonder de eerste, dus terwijl de relatie met haar vriend nog altijd als een huis overeind staat. Dan zou ze naar alle waarschijnlijkheid de klap van de diagnose en alles wat dat vervolgens aan angsten en behandelingen met zich meebrengt beter opvangen en verwerken, dan wanneer ze er alleen voor staat. Anders gezegd, de sociale steun waarop we kunnen rekenen bij de taken en gebeurtenissen in ons leven is eveneens van groot belang voor onze gezondheid en welbevinden.

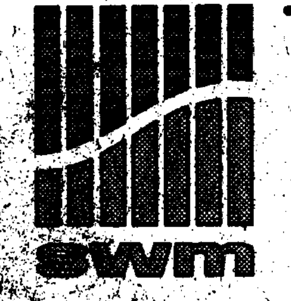
Maar ook daarmee zijn we er nog niet. Zoals gezegd is Dana bijzonder oplettend waar het gaat om mogelijke symptomen van suikerziekte, een ziekte waar haar vader aan leed. Haar vader stierf aan een mogelijk met suikerziekte verband houdend soort kanker, namelijk kanker van de alvleesklier (pancreas), de klier die zorgt voor de produktie van insuline en die bij suikerzieken niet of onvoldoende functioneert. Het is mogelijk dat Dana via de genen van haar vader een erfelijk bepaalde kwetsbaarheid voor de ontwikkeling van suikerziekte heeft en dat ze vroeg of laat ook zelf de ziekte zal krijgen.

Kortom, onze gezondheid is ook een kwestie van biologische kwetsbaarheid, onder invloed van erfelijkheid of opgelopen tijdens zwangerschap, geboorte of in de eerste levensjaren. Of die biologische kwetsbaarheid ook werkelijk tot een ziekte zal leiden, hangt van een hele reeks factoren af en onder andere mogelijk ook van voedingspatroon. Dana lijkt zich daarvan bewust te zijn, want als vegetariër heeft ze, zo blijkt uit een aantal recente studies, een geringer risico op het ontwikkelen van suikerziekte en kanker.

Dat brengt me op nog een andere gezondheidsfactor. Dana lijkt de mogelijkheid van het zelf ontwikkelen van suikerziekte niet alleen als een bedreiging te zien, maar ze lijkt het ook als een uitdaging te beschouwen te doen wat ze kan om het risico daarop zo klein mogelijk te houden. Die houding van 'fight' in plaats van 'flight', van 'uitdaging' in plaats van 'bedreiging' of van 'actief het hoofd bieden' versus 'hulpeloos-hopeloos reageren', is een belangrijke, zo niet de belangrijkste, psychologische gezondheidsfactor.

De psychologe Suzanne Kobasa en haar collega's hebben deze factor de term 'hardiness' meegegeven, wat zo iets betekent als 'onversaagdheid'. Uit hun studies blijkt dat de 'hardy' mensen drie belangrijke, gezondheidbeschermende kenmerken hebben, de zogenaamde 3 C's: die van Challenge = de neiging om de dingen eerder als uitdaging dan bedreiging te zien; van Commitment = 'er voor staan'; en Control = het geloof dat wat je zelf doet een belangrijk verschil kan uitmaken. Mensen die hoog scoren op deze drie C's blijken, ook als ze erfelijk belast zijn met kwetsbaarheid voor bepaalde ziekten, aanzienlijk minder vaak of minder snel ziek te worden dan degenen die laag scoren.

De 'hardy' types blijken ook beter gebruik te maken van de steun die ze van anderen kunnen krijgen als dingen moeilijk worden in hun leven. Niet zo verwonderlijk daarom dat iemand die zich ontwikkelt tot een 'hardy' persoonlijkheid vaker ouders heeft gehad met een houding van aanmoediging en acceptatie. Maar ook als die ouderlijke houding er toen niet was, is er nu nog hoop. 'Hardiness'-trainingprogramma's blijken zelfs bij volwassenen die al aan een ziekte lijden, duidelijke vruchten af te werpen. Ze blijken, letterlijk en figuurlijk, hun klachten meer een 'opgeheven hoofd' te bieden. Daarom zou wat mij betreft iedereen de mogelijkheid tot zo'n training moeten krijgen want, zoals Remco Campert terecht ooit schreef, „het leven is te kort om er krom door heen te gaan".

streekgewest westelijke mijnstreek

Het Streekgewest Westelijke Mijnstreek is een samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, opgericht door de zeven gemeenten in de Westelijke Mijnstreek. Het totale inwoneraantal bedraagt 167.000.

Binnen het Streekgewest funktioneert een drietal diensten, nl. de Bestuursdienst (BD), de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) alsmede de Dienst Afvalverwerking en Milieu (DAVM). Binnen de Bestuursdienst zijn ook de centrale afdelingen ondergebracht. Eén van deze afdelingen is de afdeling Middelen.

Ter versterking van de afdeling Middelen, sektie Financiën, zoeken wij op korte termijn een full-time

Financieel-economisch beleidsmedewerker (m/v)

(vakaturenummer 9406)

Funktie-inhoud:
- samenstellen begrotingsrichtlijnen;
- opstellen van begrotingen en deelbegrotingen;
- adviseren aan bestuur, directie en managementteam met betrekking tot financieel-economische aangelegenheden;
- mede-ontwikkelen van beleids- en beheersinstrumenten voor outputgerichte organisatie.

Bovenstaande funktie-inhoud omvat de kerntaken. Het definitieve takenpakket zal nader worden vastgesteld mede in relatie tot aanpassingen van de funktie-indeling binnen de afdeling.

Funktie-eisen:
- een bedrijfseconomische opleiding op minimaal HBO-niveau;
- relevante werkervaring bij voorkeur opgedaan bij de overheid;
- ruime kennis en ervaring op het terrein van bedrijfseconomische en financiële methodes en technieken, zowel gericht op overheid als op bedrijfsleven;
- mondelinge en schriftelijke vaardigheden;
- affiniteit met automatisering.

Salaris:
Het salaris bedraagt vooralsnog maximaal f [illegible] bruto per maand (schaal 10). Te zijner tijd zal door middel van funktiewaardering het definitieve niveau worden vastgesteld. Overigens zijn de in overheidsdienst gebruikelijke rechtspositieregelingen van toepassing.

Overige informatie:
Eventuele nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij het hoofd afdeling Middelen, de heer J.A.J. [illegible], tel. 046-787371 of bij het hoofd Personeel & Organisatie, de heer J.F.L. Bruijnzeels, tel. 046-787366.

Een psychologisch onderzoek behoort tot de selektieprocedure.

Sollicitaties:
Schriftelijke sollicitaties dienen binnen 14 dagen te worden gericht aan:
het Dagelijks Bestuur van het Streekgewest Westelijke Mijnstreek, Postbus 95, 6160 AB Geleen, onder vermelding van het vakaturenummer op brief en envelop.

GEMEENTE KERKRADE

Kerkrade is met 53.000 inwoners een belangrijke woon- en werkgemeente in het stedelijk gebied van Oostelijk Zuid Limburg met een centrale ligging in de regio. In de stad en aangrenzende regio is een breed scala van alle maatschappelijke voorzieningen beschikbaar. Kerkrade beschikt ook over vele culturele en recreatieve mogelijkheden en vormt een belangrijke vestigingsplaats voor het (internationale) bedrijfsleven door de aanwezigheid van hoogwaardige bedrijfsterreinen.

De gemeentelijke organisatie van de gemeente Kerkrade is op weg naar het concern-model.
De toekomstige organisatie van de gemeente bestaat, naast Concern-Control en Concern-Staf, uit een drietal taakgerichte sectoren. Daarbij wordt, bij de te onderscheiden sectoren, onder meer uitgegaan van integraal management. De P&O inzet zal in de toekomst derhalve met name gericht zijn op ondersteunend personeelsmanagement, zowel centraal op concern-niveau als decentraal binnen de sectoren.
De P&O-functies zullen, evenals de andere middelenfuncties, onder centrale aansturing van Control worden geplaatst.

De centrale P&O-functie vervult binnen de toekomstige organisatie-eenheid Concern-Control een ondersteunende en voorwaardenscheppende rol ten behoeve van het gehele concern.
Tegen deze achtergrond vacеert momenteel de functie van:

SENIOR BELEIDSMEDEWERKER PERSONEEL & ORGANISATIE m/v

Betrokkene zal belast worden met de volgende taakgebieden:
- ★ Het mede vorm geven aan de ontwikkelingen van het P&O beleid;
- ★ het zorgdragen voor de ontwikkeling en implementatie van personeelsmanagementinstrumenten;
- ★ het ondersteunen van het management ten aanzien van P&O vraagstukken;
- ★ het mede vormgeven van de P&O-functie binnen de nieuwe organisatie-structuur.

De aan deze functie verbonden functie-eisen zijn:
- ★ opleiding in relevant vakgebied op academisch werk- en denkniveau;
- ★ meerjarige ervaring in een vergelijkbare P&O-functie;
- ★ goede kennis van de ontwikkelingen op het vakgebied;
- ★ kennis van het arbeidsvoorwaardenbestel bij de (lagere) overheid;
- ★ kennis van een strategisch personeelsmanagement;
- ★ leidinggevende ervaring strekt tot aanbeveling;
- ★ goede contactuele en communicatieve vaardigheden;
- ★ gevoel voor politieke verhoudingen;
- ★ aantoonbare ervaring met de implementatie van grote organisatiewijzigingen.

Aanstelling in de functie geschiedt op tijdelijke basis, daar per 1 juli 1995 een omslag naar het nieuwe organisatiemodel nagestreefd wordt. Definitieve plaatsbepaling zal, gelet op de veranderingen, in de loop van dat jaar plaatsvinden. In dat kader behoort een doorgroei naar een zwaardere functie tot de mogelijkheden.

[illegible] ervaring, vooralsnog plaatsvinden in maximaal schaal 11 (f 6.995,-).

De kandidaat zal gevraagd worden om medewerking te verlenen aan een medisch en psychologisch onderzoek.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de directeur van de dienst Personeel en Organisatie a.i., dhr. drs. J. Monsewije, telefoon 045-467280.

Schriftelijke sollicitaties kunnen uiterlijk tot en met 7 oktober a.s., onder vermelding van vacaturenummer EV/0594, worden gericht aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kerkrade, Postbus 600, 6460 AP Kerkrade.

Dienst Personeel & Organisatie

Centrum voor mensen met een verstandelijke handicap

MAASVELD
maastricht

Maasveld maakt deel uit van de Stichting St. Anna. Deze stichting stelt zich ten doel optimale zorg te verstrekken aan mensen met een verstandelijke handicap. Tot deze stichting behoren ook Op de Bies te Landgraaf, St. Anna te Heel, Gastenhof te Simpelveld en het KGVT te Nieuwstadt.

Voor een van de 2 leefgroepen van afdeling Aan de Wan zoeken wij een

Groepshoofd m/v (80/100%)

In de leefgroep wonen 11 volwassenen met een ernstige verstandelijke handicap. Een aantal is beperkt ambulant. De verzorging neemt een centrale plaats in, alle bewoners nemen deel aan dagactiviteiten. Het groepshoofd ontvangt leiding van het afdelingshoofd en kan richtlijnen ontvangen van behandelaars.

Taken:
het groepshoofd is het eerste aanspreekpunt m.b.t bewoners en medewerkers binnen de betreffende leefgroep. Het groepshoofd verricht voornamelijk taken op basis van eigen deskundigheid als zorgbegeleider voor en met de bewoners van de leefgroep. Daarnaast is het groepshoofd belast met coördinerende werkzaamheden ten aanzien van de dagelijkse uitvoering van de zorg aan de bewoners.

Functie-eisen:
diploma Z-Verpleegkundige, of gelijkwaardig; affiniteit en uitvoerende ervaring met de doelgroep; een coöperatieve instelling om samen met het andere groepshoofd en het afdelingshoofd zorg te dragen voor het goed functioneren van de afdeling; goede inzet en enthousiasme.

Arbeidsvoorwaarden:
de CAO-Ziekenhuiswezen is van toepassing. Het salaris is ingedeeld in functiegroep [illegible]. Mevrouw M. Vandewal, afdelingshoofd of de heer F. Domen, personeelsfunctionaris staan u graag te woord als u meer informatie wenst over deze functie. Telefoon: 043-610400. U kunt schriftelijk solliciteren door uw brief, met curriculum vitae, binnen 10 dagen te richten aan: Stichting St. Anna, dienst personeel & organisatie t.a.v. mr. K.J.M. Jacobi, Postbus 5001, 6097 ZG Heel.
Vermeld in uw brief a.u.b. het vacaturenummer M94040.

Stichting St. Anna, Postbus 5001, 6097 ZG Heel

AUTO KALLEN

Dealer Volvo personenauto's

Eerste Monteur

In nauwe samenwerking met uw collega's en onder leiding van de werkplaatschef zorgt u ervoor dat de auto's van onze klanten in een goede conditie blijven.

Voor deze functie zoeken wij iemand:
- met ruime ervaring als eerste monteur, waarbij ervaring met Volvo automobielen onze voorkeur geniet.
- een technische opleiding met kennis op het gebied van LPG-installaties en auto-electronica.
- in het bezit van het diploma APK-keurmeester (lichte voertuigen).
- persoonlijke eigenschappen zoals klantgericht denken en handelen, eigen initiatief, teamgeest en goede communicatieve eigenschappen.
- leeftijd 27-35 jaar.

Voor iemand die aktief op de hoogte wil blijven van de technische ontwikkelingen binnen de automobielbranche, bieden wij goede toekomstmogelijkheden.
Honorering zal plaatsvinden op basis van kennis, inzet en ervaring.

Schriftelijke sollicitaties gaarne richten aan de directie van Auto Kallen B.V., Postbus 466, 6160 AL Geleen.

---

tempo-team
uitzendbureau

GEZONDHEIDSZORG

Psychiatrisch verpleegkundige m/v
voor een psychiatrisch centrum in Heerlen. U bent een B-/Z-Verpleegkundige of een HBO-V'er, die full-time, maar eventueel part-time, alle diensten wil draaien.
Informatie: 045 - 71 26 31, Claudia Lemmens
Heerlen, Op de Nobel 1

Verpleegkundigen m/v
voor instellingen in de regio Heerlen en Kerkrade. U bent gediplomeerd en wilt regelmatig inspringen bij alle diensten. Ervaring op een afdeling Cardiologie of een IC-aantekening is een pre. Maar ook kandidaten zonder deze ervaring of aantekening, kunnen reageren.
Informatie: 045 - 71 26 31, Claudia Lemmens
Heerlen, Op de Nobel 1

Bejaarden-/ziekenverzorgende m/v
voor ziekte-vervanging bij een bejaardenverzorgingstehuis in Heerlen. U bent een gediplomeerd MDGO'er-VZ/-VP of Ziekenverzorgende. Deze full-time baan is in dagdienst.
Informatie: 045 - 71 26 31, Claudia Lemmens
Heerlen, Op de Nobel 1

TECHNIEK

WTB-tekenaars m/v
voor diverse projecten. Behalve minimaal een opleiding HTS-WTB en minstens 1 jaar ervaring met AutoCAD-12 hebt u reeds 2 jaar gewerkt in de machinebouw of piping. Vanaf november gaat u ± 6 maanden aan de slag.
Informatie: 045 - 71 26 31, Claudia Lemmens
Heerlen, Op de Nobel 1

INDUSTRIE

Produktie-medewerkers m/v
voor een bedrijf in Landgraaf. Je gaat eenvoudig [illegible] tot proces-operator. Deze baan voor langere tijd is in 2-ploegendienst. Leeftijd: tot 22 jaar.
Informatie: 045 - 71 83 64, Mariëlle Urlings
Heerlen, Op de Nobel 1

[illegible] m/v
voor een bedrijf in Hoensbroek. U gaat samen met een chauffeur [illegible] donderdag van 10.00 tot 17.00 uur [illegible] door heel Limburg bezorgen. [illegible]

[illegible] m/v
voor de afdeling [illegible] van een bedrijf in Hoensbroek. U gaat van dinsdag t/m vrijdag werken van 7.00 tot 15.00, in totaal 36 uur. 's Maandags bent u vrij. Leeftijd tot 23 jaar.
Informatie: 045 - 71 83 64, Mariëlle Urlings
Heerlen, Op de Nobel 1

In ons bedrijf is op korte termijn plaatsingsmogelijk voor een

ervaren en gediplomeerde

KRAANMACHINIST

voor de bediening van een mobiele hijskraan.
Arbeidsovereenkomsten conform CAO BV 21 verhuur mobiele kranen.

Reacties te richten aan:
Piet van Cruchten Kraanverhuur BV,
Schout Offermanstraat 33,
6042 XP Roermond.

05415

Basisschool Frans Postma
Merwedestraat 16
6418 VV Heerlen

Het bestuur van de Stichting voor Algemeen Bijzonder Onderwijs voor Heerlen en Omgeving, waarvan bovengenoemde school deel uitmaakt, roept sollicitanten op voor de functie van

directeur m/v

De school is gevestigd in een modern gebouw en telt momenteel 12 teamleden en ongeveer 240 leerlingen.

Voor deze functie, die op korte termijn vacant is, wordt gedacht aan iemand die:
- volledig bevoegd is voor zowel onder- als bovenbouw;
- over aantoonbare leidinggevende capaciteiten beschikt om samen met bestuur, overige teamleden en oudergeledingen deze capaciteiten gestalte te geven;
- ervaring heeft met het opzetten en of uitvoeren van organisatorisch, financieel en onderwijskundig beleid;
- kennis heeft van het Formatie Budget Systeem, Schoolprofiel Budget en de verschillende onderwijsvormen;
- over goede communicatieve vaardigheden beschikt, zowel in woord als geschrift.

Het bestuur laat zich bij de benoeming adviseren door een commisie, waarin alle geledingen vertegenwoordigd zijn.

Indien u belangstelling heeft voor deze functie, verzoeken wij u uw schriftelijke sollicitatie voor 10 oktober a.s. te richten aan het bestuur van de Stichting Algemeen Bijzonder Onderwijs voor Heerlen en Omgeving, p/a postbus 1201, 6460 BE Kerkrade.

Gelieve op uw enveloppe „sollicitatie BSFP" te vermelden.

Stichting Ouderenzorg

De Stichting Ouderenzorg te Meerssen heeft de zorg voor een tweetal bejaardenhuizen, huize Damiaanberg en Beukeloord met samen ongeveer 150 bewoners en 80 medewerkers. Op korte termijn is de sluiting van de Damiaanberg, uitbreiding en renovatie van Beukeloord en nieuwbouw in Bunde voorzien. Bestuurlijk vormt het bestuur reeds een personele unie met het bestuur van huize de Herkenberg. Volledige fusie is op termijn gepland.
In verband met het vervroegd uittreden van de huidige directeur per 1 mei 1995 wenst het bestuur in contact te komen met kandidaten voor de functie van

ALGEMEEN DIRECTEUR M/V

Functie-informatie:
- de directeur is eindverantwoordelijk voor de voorbereiding en de uitvoering van het bestuursbeleid [illegible] en uitvoeren van een visie op de positie van onze bejaardentehuizen in het licht van demografische ontwikkelingen, [illegible] etc. is een van de taken in de komende periode.
- de directeur [illegible] een goed woon- en leefklimaat voor de bewoners [illegible].
- de directeur zorgt voor een eigentijds personeelsbeleid.
- de directeur is verantwoordelijk voor de invoering van en de begeleiding van veranderingen in de organisatie.
- de directeur draagt zorg voor een degelijk financieel beheer.
- de directeur is gedetacheerd directeur bij huize de Herkenberg.

U bent voor ons een geschikte kandidaat indien u aan de volgende functie-eisen voldoet:
U heeft een opleiding op minimaal HBO-niveau, met duidelijke raakvlakken met de zorgsector. U voelt zich betrokken bij de ouderenzorg.
In uw huidige functie hebt u ervaring opgedaan met het formuleren en uitvoeren van vernieuwend beleid. U betrekt daarbij financiële, personele en organisatorische gevolgen.
Daarnaast hebt u tevens succesvolle managementervaring met het invoeren van veranderingen in de organisatie.
Uw communicatieve vaardigheden zijn zonder meer goed. Het betrekken van medewerkers bij de voorbereiding van beslissingen vindt u vanzelfsprekend; u kunt echter ook waar nodig knopen doorhakken.
U bent gewend om in externe contacten de belangen van de Stichting uit te dragen en te verdedigen.
Gezien onze functie-eisen bent u -denken wij- niet jonger dan 35 jaar.

Afhankelijk van leeftijd en ervaring bieden wij u een salaris conform categorie directeur 4 van de CAO-bejaardentehuizen.

Bij de sollicitatieprocedure worden afgevaardigden van de bewonersvertegenwoordiging, de OR en de personeelsraad betrokken. Een assessment [illegible] van de procedure.

Uw reactie
Voor nadere inlichtingen kunt u contact opnemen met de voorzitter van het bestuur, mr. F. Van Asseldonk, tel. werk: 03402-72254; privé: 043-642320.
Een informatiepakket kunt u opvragen bij de secretaresse van de directeur, tel. 043-642226.

Uw sollicitatie dient binnen veertien dagen gestuurd te worden aan het bestuur van de Stichting Ouderenzorg Meerssen, Postbus 60, 6230 AB Meerssen, onder vermelding van vacature directeur links op de enveloppe.

WEGENBOUW ROECX

Wegenbouw Roecx BV te Schinnen is werkzaam als civieltechnisch aannemingsbedrijf van grond-, weg- en waterbouwkundige werken. Opdrachtgevers zijn voornamelijk overheid, instellingen en industrie.

Voor onze afdeling calculatie zoeken wij een

HOOFD CALCULATIE GWW

Uw functie:
- zelfstandig opzetten van projectcalculaties
- bewaken van kosten tijdens voorbereiding en uitvoering van projecten

Wij vragen:
- een HTS/MTS-opleiding weg- en waterbouw
- ruime ervaring t.a.v. calculatie, werkvoorbereiding en kostenbewaking
- bekendheid met moderne calculatietechnieken
- grote accuratesse en commerciële instelling
- stressbestendigheid en leidinggevende capaciteiten
- een uitstekende mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid

Ons aanbod:
- een boeiende en zelfstandige functie
- een eigentijds pakket primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden

Sollicitatie/informatie:
- schriftelijk met curriculum vitae binnen 14 dagen
Wegenbouw Roecx BV, t.a.v. dhr. F.S.H. Roecx,
Hoeverveldweg 7, 6365 CZ Schinnen, telefoon: 04493-1441

ZOEKT

WEEKENDMEDEWERKERS

ADIA PERSONEELSDIENSTEN

Kwaad galmt nog steeds na in Natzweiler

...uirste om te ...n. ...het midden ...verbrandingsoven. ...n stalen draagbaar ...mee lichamen het ...vuur in werden ...schoven, aan een ...balk een reeks ...vleeshaken om ...nsen op te hangen. ...ensen wier laatste ...zicht de oven was. ...rauwe muren met ...kogelgaten, een ...aastig in het beton ...gekrast kruisje. ...erderop een kamer ... een betegelde tafel ...or het ontleden en ...en van lichamen. In ...t crematorium van ... concentratiekamp ...tzweiler in de Elzas ...de atmosfeer nog ...tijd vergeven van ...driet, ontluistering ...niet te benoemen lijden.

...DOOR A.J. SNEL

...driaan Bouwense (82) uit ...elle is voor de zoveelste ...ug in Frankrijk: „Kijk, ...ie kelder werden de lijken ...erd. Hier, de ontleedtafel ...even om het bloed af te ... Schoon en keurig moest ... Een kraantje, zie je wel. ...er moest netjes zijn han...nen wassen." Nee, toen hij ...mp zat, is hij op deze plek ...weest. Want dan had hij ...kunnen navertellen.

...o

...se was in de barakken of ...in de steengroeve verderop. ...zich eigenlijk dood moeten ...'Tod durch Arbeit' was ...o dat Himmler aan Nat...af. Als alles volgens de ...van de nazi's was verlo...de wereld er nooit iets van ...vernomen. ...zich de dag dat hij in het ...nkwam, nog goed voor de ...en. Aan het eind van een ...espraak wees kampcom...t Joseph Kramer naar de ... „Door die poort zijn jullie ...ekomen." Daarna gebaar...ar de schoorsteen van het ...rium. „Door die pijp verla...e dit kamp."

...okte Bouwense, maar bang ...niet. Al in Nederland had ...ter hem door een schijne... van zijn angst ontdaan. „Ik ...oor het vuurpeloton, doods...t ik ineens ongelooflijk ...rd. Vanaf dat ogenblik ben ...meer bang geweest." ...verzet in Engeland foto...e Bouwense stellingen in ...en en vaarbewegingen op ...aal en in Walcheren. Hij ...de zomer van 1942 opge...ens spionage en een jaar ...erdeeld. 'Abtrennen', ...et vonnis. Wat dat bete...ist Bouwense nog niet, ... werd snel gewaar dat hij ...aatschappij verwijderd ...en, afgesneden van alles ...en, ontdaan van naam en ...

...p Natzweiler ligt tegen ...e noordelijke berghelling ... uit barakken op terras...de voet van het kamp het ...lum en daarnaast, de bun...gevangenis in de gevange... duizend gedetineerden ...nen het prikkeldraad op ...perst.

● *P.A. Bouwense: Ik kon niet huilen, lachen of schreeuwen.*

Foto: GPD

De enig overgebleven barak is in het kamp is ingericht als museum. Veel jonge mensen lopen er, stil kijkend naar de op foto's vastgelegde gruwelen. „Hier in het kamp, met overal uitgemergelde lijken, is mijn geloof in God voorgoed veranderd," zegt Bouwense vlak. „De wederopstanding der doden, daar kan ik me sindsdien geen voorstelling van maken. De christelijke leer, waarin ik ben opgevoed, is niet toereikend."
De gevangenen stierven er van uitputting en ondervoeding. Ze stierven bij honderden, bij duizenden. De mannen met de driehoek op hun kleding, een rose voor homoseksuelen, een zwarte voor 'a-socialen' en zwarthandelaren, een groene voor misdadigers, een rode voor politieke gevangenen. Op de rug stond een kruis of een cirkel, bij wijze van schietschijf. Bij velen, op beide knieën een N. Een N voor Nacht en een N voor Nebel. Pieter Adriaan Bouwense, droeg die lettertekens ook. Zijn naam was vervangen door het nummer 5565. Hij behoorde tot het leger van verdoemden, wier identiteit moest oplossen, die tot het naamloze niets dienden te worden getransformeerd.

Het Nacht und Nebel-Erlass berustte op een order van Hitler, die persoonlijk toezag op de formulering ervan. Het decreet diende ter afschrikking. Familie, vrienden en bekenden moesten over de verblijfplaats en het lot van de gevangenen in het ongewisse blijven. Zelfs als een gevangene stierf, mocht dat niet bekend worden gemaakt.
Voor de bewakers van het kamp Natzweiler betekende het dat ze hun gang konden gaan. Een aantal speelde met overtuiging voor Satan. Geliefd was een spelletje waarbij een bewaker een gevangene zijn muts afnam. Hij gooide die in het prikkeldraad en gaf het bevel de muts terug te halen. De gevangene die gehoorzaamde werd neergeschoten. 'Auf der Flucht erschossen', heette dat.

Onderkoeling

De dood kende talrijke verschijningen: uitputting in de steengroeve, tyfus, ondervoeding, medische experimenten of straf. Op Bouwense werd uitgeprobeerd hoe onderkoeling ongedaan gemaakt kan worden. Hij werd bij tientallen graden onder nul in de sneeuw gezet en vervolgens onder een hete douche. De aldus opgedane kennis kon van pas komen aan het Oostfront.

Omdat hij te laks was geweest bij de demontage van vliegtuigmotoren moest hij drie dagen zonder eten in een vliegende storm sneeuwruimen. Franse burgers, die in de buurt werkten, wierpen hem enkele malen vanuit een keet brood toe. Het redde zijn leven, maar hij durfde niemand te vertellen waardoor hij het redde.

Het is kil als Bouwense terug is op deze plek. Flarden mist waaien over de bergen. „Natzweilerweer," zegt Bouwense. We volgen het spoor terug en gaan naar het station van Rothau waar hij destijds aankwam. Lopen in Struthof in het gebouw met de gaskamer. Blikken door het kijkglas dat de beulen gebruikten om te zien hoe het gas de op elkaar gepakte mensen deed sterven. We lopen door het verlaten concentratiekamp Natzweiler, dat rond het middaguur niet toegankelijk is voor bezoekers. Bouwense herinnert zich hoe ze in een wasruimte met een aantal om een man heen zijn gaan staan die mooie tatouages op zijn lichaam had. „Daar zochten ze naar. Van de huid maakten ze lampekappen. Wij sloten hem zo in, dat hij niet gezien werd. Hij haalde uiteindelijk de bevrijding."

Capitulatie

Toen de Amerikaanse troepen oprukten, werd Bouwense eerst nog naar Duitsland gebracht. Via Dachau keerde hij terug naar Nederland, een moeizame tocht, zonder steun van de Nederlandse autoriteiten. „Ik leef en ben gezond en ik kom spoedig," had hij zijn verloofde in Engeland laten weten. Hij leefde, maar hij was niet gezond en hij kwam niet spoedig. In Bergen op Zoom zakte hij in elkaar en hervond het bewustzijn op het biljart in de stationsrestauratie. Zo verliep zijn terugkeer naar Middelburg. Toen hij daar op 4 juni 1945 tenslotte aankwam, had hij niets meer. Geen huis, geen inboedel. Alleen het Amerikaanse uniform en de laarzen die hij op de terugreis had gekregen. Een feestelijk welkom was er niet bij. „Niemand trok zich iets van ons aan," zegt hij. Er was geen begrip, zeker niet bij de autoriteiten die na de bevrijding weer aan het millimeteren waren geslagen over van alles en nog wat.

Zijn werk op school hielp hem er bovenop te komen. „Ik heb geweigerd me te laten afkeuren, omdat ik dat als een capitulatie zag. Ik had wel buien dat de muren op me afkwamen. Als ik dan even naar buiten liep, werkten de leerlingen gewoon rustig door. Kinderen zijn onbevangen en voelen dat feilloos aan."

Pas toen zijn zoons tegen de twintig liepen, kon hij met over de oorlogsjaren praten. „Pas toen kon ik het gesprek over het verleden aan.

Men heeft mij nooit huilend aangetroffen, maar er waren wel symptomen. Teruggetrokkenheid, een hele avond zwijgen en denken: 'Wat zitten de mensen toch te ouwehoeren'. Ik heb ook een hekel aan feestvieren. De natuur, daar heb ik plezier in. Ronddolen met een fles water en een stuk brood."

Zijn kijk op de mensen is niet zwartgallig. Hij formuleert behoedzaam: „Ik ben voorzichtiger geworden bij het kiezen van mijn vrienden. Vooral in de eerste jaren na de oorlog had ik weinig vertrouwen in mensen." Nu zegt hij: „Het is niet goed als je het verleden blijft herhalen, als je er een repetitie van maakt."

Vanaf de voet van de berg waarop het concentratiekamp Natzweiler ligt, staande voor het crematorium, kijken we omhoog naar het monument dat er staat. Een vlam met een uitgemergelde gestalte. Bouwense slaat het aanbod af om met de auto naar boven te rijden. Nog één keer wil hij dat stuk op eigen kracht afleggen. Met vaste tred loopt hij bergopwaarts. Kaarsrecht. Hier loopt een overwinnaar.

STANDPLAATS Willemstad

Stella van Rijn

Wonderlijke kracht

Al een jaar of vier ben ik op zoek naar een bepaalde wonderlijke kracht die Curaçao heeft. Ik weet niet precies wat het is, ik heb er nog geen omschrijving voor gevonden. Maar het zorgt er voor dat iedereen die ooit op Curaçao is geweest, of het nu voor een paar weken of vele jaren is, er steeds weer naar terug wil. Een bijna magnetische werking. Jaar in jaar uit ben ik dit verschijnsel echt steeds meer als wonderlijk gaan beschouwen, want rationele argumenten blijken niet te voldoen. Het is ook te algemeen om te kunnen negeren.

In het begin leek het me logisch, een tropisch eiland met veel zon, erg veel zon, omringd door een helderblauwe zee. Wie wil daar nu niet wonen? Voor de meeste Nederlanders is het een bijzonder aangenaam idee, vooral beredeneerd vanuit de achtergrond van het Nederlandse klimaat.

Maar mensen die eenmaal een tijdje op Curacao wonen, zijn – zo kan ik u verzekeren – geen zonaanbidders meer. De zon is domweg te heet. Het is aangenaam draaglijk zolang je de felle confrontatie mijdt en koelte kunt zoeken in een kamer met goede windligging of een fan aan het plafond. Maar over het algemeen wordt de schaduw opgezocht, zelfs op straat. Dat kan die wonderlijke kracht dus niet zijn.
Curaçao is ook geen prachtig mooi eiland, in ieder geval niet wat de meeste mensen zich voorstellen bij een Caraibisch eiland. Het is veel te droog voor een mooie dichte groene vegetatie, laat staan iets wat enigszins iets weg heeft van een regenwoud. Een groot deel van de vegetatie bestaat uit vrij dorre struiken met stekels. Echt mooie planten en bloemen die een tropische indruk achterlaten, zijn alleen te vinden in tuinen.

Maar er is toch iets wat het eiland blijkbaar een zeer aantrekkelijke charme geeft, want vrijwel zonder uitzondering zijn zij die het ooit ondergaan hebben, erdoor bevangen.

M'n vermoeden richt zich steeds meer op de aard van de mensen en wat zij uitstralen. Het heeft iets van: „Hier kan alles nog en er moet niet zoveel," wat een zeer bevrijdend gevoel is. Je komt hier wonderlijke dingen tegen, dingen waar je als westers verwend mens niet bij stil staat. Laatst ging ik m'n autobanden bijvullen met lucht bij de benzinepomp. Dat duurde wel even want er was een jongetje bezig met een ingenieus karweitje.

Hij had een fiets met een lekke band en bij gebrek aan een reparatiesetje en genoeg geld voor een nieuwe binnenband, had hij bedacht dat hij ieder gaatje maar gewoon afbond met en stukje touw. Het gaf een wonderlijk resultaat, want hij had zo te zien veelvuldig plat gestaan. Maar de vinding om het stukje band af te binden was van een verpletterende doeltreffendheid, voor zolang het duurde natuurlijk.

Zo ook de verbazing over de kunst van het absolute nietsdoen. In het weekeinde wordt dit op de veranda thuis of onder de boom langs de weg tot min of meer nationale bezigheid verheven. Maar er zijn ook mensen die er hun brood mee verdienen. Dat zijn de bewakers van gebouwen, niet de getrainde, gevaarlijke of gewapende bewakers, maar gewoon mannen in een willekeurig uniform die de hele dag of nacht aan een tafeltje in een gebouw aanwezig zitten te zijn.

Dit soort verschijnselen brengt iets met zich mee, een bepaalde atmosfeer, die blijkbaar een gevoelige snaar raakt in mensen die een maatschappij gewend zijn waarin alles van het begin tot het eind is gereguleerd. Ik heb het wel eens gevraagd aan een van de Nederlanders die zo graag terug wilden komen, al was het maar voor vakantie. Maar niemand heeft me tot nog toe een beschrijving kunnen geven. Ik snap het nog steeds niet. Misschien dat een paar maanden Nederlands klimaat voor nodig zijn om de wonderlijke kracht van Curaçao te herkennen.

Zeventiende-eeuwse Hollanders leven op in Newyorkse archieven

...OR DIEDERIK KRAMERS

...ruzie over defensiekos...che spanningen, dron...en sportvandalisme. Het ...hedendaagse Nederlan...aal bekend in de oren, ... zeventiende-eeuwse ...rs in Noord-Amerika ...r ook al mee te maken. De ...nse historicus Charles ...heeft er zijn levenstaak ...akt de archieven van ...ederland openbaar te ma...ens het twintigjarig be...zijn New Netherlands ... hij het afgelopen week...noemd tot officier in de ...Oranje Nassau.

...aal van Nieuw Nederland ...ieke episode in de Ameri...eschiedenis, zegt Gehring, ...n in de New York State ...te Albany. „Het is net een ...van het huidige New York. ...msterdam was, evenals ...erdam van de Verenigde ...en, een belangrijke han...en een smeltkroes van ...ende culturen, net zoals ...k City dat nu is."

...andse verleden is er be...bleven in namen als Har...arlem) en Brooklyn (Breu...De Westindische Compag...C) vestigde de kolonie in ...wat nu New York en delen van New Jersey en Connecticut is. De Engelsen annexeerden het gebied in 1664 om het acht jaar later weer te moeten prijsgeven aan een Hollandse invasievloot. Uiteindelijk gaf de WIC het gebied in 1674 op in ruil voor Suriname.
Mede door z'n korte geschiedenis is er over het algemeen niet veel bekend over Nieuw Nederland. „Het zijn altijd de overwinnaars die de geschiedenis schrijven," aldus Gehring. „De Britse tijd werd bepalend voor het beeld van ons koloniale verleden, terwijl het Nederlandse aandeel werd weggemoffeld." Ook in Nederland was er maar weinig belangstelling voor Nieuw Nederland toen Gehring met zijn project begon. „Ze vonden het maar een korte episode die weinig sporen had nagelaten. Men had meer aandacht voor de koloniale geschiedenis in Indië en de huidige derde wereld."

Het ontcijferen van de documenten, geschreven in het moeilijk leesbare zeventiende-eeuwse Nederlandse schrift, maakt het werk er niet gemakkelijker op. Na twintig jaar heeft Gehring 7000 van de 12.000 stukken (WIC-archieven, raadsminuten, rechtbankverslagen) getranscribeerd, vertaald, geannoteerd en uitgegeven. Hij ziet zijn werk echter beloond door het groeiend aantal onderzoekers aan weerszijden van de oceaan dat uit zijn bronnen put. Universiteiten en scholen in New York, New Jersey en Connecticut hebben Nieuw Nederland inmiddels in hun lesprogramma's opgenomen. „We hebben hier in Albany zelfs een stel liefhebbers dat in eigen gemaakte uniformen van de compagnie-soldaten rondloopt," alus Gehring.

Uit de vergeelde en fragiele papieren blijkt dat Nieuw Amsterdam in het midden van de zeventiende eeuw met zijn circa duizend inwoners een multiculterele metropool in de dop was. Gouverneur Willem Kieft vertelde een gast in 1643 dat er wel achttien talen werden gesproken. Uit heel Europa vluchtten mensen via Amsterdam voor de dertig-jarige oorlog naar de Nieuwe Wereld: Franse en Waalse protestanten, Engelsen, Duitsers, Polen, Scandinaviërs, tot Kroaten en Litouwers toe. „Zij namen allen de Nederlandse taal en cultuur over en werden al snel vernederlandst," zegt Gehring.

Met de Indianen werd veel handel gedreven, al waren er vaak spanningen. Zo kwam het in 1655 tot een uitbarsting toen de vroegere schout Hendrick van Dijck een Indiaanse doodschoot die een perzik uit zijn boomgaarde gapte. Daarop trokken zo'n negenhonderd Indianen plunderend en brandstichtend over Manhattan en Stateneiland. „Het is een groote stoutigheyt van de wilden dat se soo veel schoone gelegentheyten van bouwerijen (boerderijen), menschen ende vee hebben durven destrueren (vernietigen)," aldus een functionaris.
De krachtdadige gouverneur Peter Stuyvesant deed zijn best om de verdediging van de kolonie tegen Indianen en Britten te verbeteren. Fort Amsterdam op het zuidelijkste punt van Manhattan leek volgens hem „meer op een molshoop dan op een fort." Omdat de burgerij er geen geld voor over had, liet hij uit eigen middelen een verdedigingswal bouwen, die langs de huidige Wallstreet loopt.

De manuscripten tonen het dagelijkse leven van de kolonisten van Nieuw Nederland en hun vrijetijdsbestedingen, waarbij niet zelden slachtoffers vielen. Vooral de drankzucht eiste zijn tol. Zo meldt het strafblad van Jacob Jansz Stol, veerman bij Rensselaer, in 1649 dat hij in de taveerne 'zonder reden Hans Vos met een kroes in het gezicht sloeg zodat deze twee maanden niet kon werken. Vervolgens sloeg hij Willem Jeuriaensz met een kroes, en Abraham Pietersz op het hoofd'. Zelfs het 'kolven' of golfen leverde gevaar op: de stadsraad van Beverwijck (Albany) verbood het mensen op straat dit spel te spelen, omdat er te veel ruiten sneuvelden en voorbijgangers door rondvliegende golfballen werden getroffen.

Golfen en drinken – Philip Schuyler kon het niet laten, zelfs niet op zijn huwelijksdag in 1650 te Beverwijck. Voordat hij in de echt werd verbonden met Margaretha van Suchtenhorst, schaatste hij eerst met zijn vrienden de bevroren Noordt-rivier (de Hudson) op voor een partijtje 'ijskolven'. Vervolgens doken ze de kroeg in. Maar na enkele kroezen drank kreeg een aangeschoten Philip ruzie met ene Gijsbert van den Berg. Er brak een gevecht uit, en Gijsbert liep een messteek op.

Dankzij zijn invloedrijke schoonvader, die commandant van het district was, kwam Philip er genadig vanaf en kon de trouwerij gewoon doorgaan. Wel moest de jonge echtgenoot een paar dagen brommen in Fort Oranje. En om het goed te maken met de verwonde Van den Berg, noemden Philip en Margaretha hun eerstgeborene Gijsbert.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

m/v

Kansen in tijdelijk werk

Werktuigbouwkundige m/v
Voor een groot produktiebedrijf in Maastricht. U bent in bezit van het diploma LTS/MTS Wtb en SOM 2 (of studerende hiervoor). U heeft enige jaren relevante werkervaring. U gaat o.a. storingen verhelpen, inspecties en revisies verrichten. De werktijden zijn van 08.00-17.00 uur. U bent bereid incidenteel in ploegen te werken. Deze baan is voor lange tijd.
Informatie bij Ad van Ginneken, tel. 046-5 29 69 6, Sittard, Bosmolenstraat 14.

Monteur m/v bedrijfsautomobielen
Voor een groot produktiebedrijf in Maastricht. U bent in het bezit van een LTS/MTS-diploma Autotechniek en het diploma eerste monteur bedrijfsautomobielen. U gaat onderhoudswerkzaamheden verrichten aan het rijdend materieel. De werktijden zijn van 08.00-17.00 uur. Deze baan is voor lange tijd.
Informatie Ad van Ginneken, tel. 046-5 29 69 6, Sittard, Bosmolen 15.

Groepsleiders m/v
Voor diverse instellingen in Zuid-Limburg zijn wij op zoek naar HBO'ers IW en HBO'ers J. Eigen auto en werkervaring zijn een pre, maar geen vereiste.
Informatie bij Zita Breukers, tel. 046-52 97 77, Sittard, Bosmolenstraat 15.

Nog lang niet uitgeteld?
Op maandag 03-10 a.s. kunnen wij een groot aantal mensen plaatsen voor inventarisatiewerkzaamheden bij een doe-het-zelf zaak in Heerlen. De werkzaamheden starten om 07.00 uur en duren tot ca. 11.30 uur. Kun je nauwkeurig werken? Neem dan maandag a.s. na 14.00 uur contact met ons op.
Informatie bij Iris Vinken, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akerstraat 26.

Bijverdiensten
Voor bijvoorbeeld een WAO'er. Het betreft werk als magazijnkracht voor een groothandel in technische artikelen. U werkt vnl. tussen 07.00-09.00 uur. De voorkeur gaat uit naar een kandidaat tussen 35-55 jaar. Deze baan is voor lange tijd.
Informatie bij Esther Urlings, tel. 043-25 30 90, Maastricht, Helmstraat 12.

randstad uitzendbureau

Vlechtersbedrijf Akkoord
Boschstraat 27, Brunssum
zoekt met spoed
ERVAREN IJZERVLECHTERS
HULP-IJZERVLECHTERS
LEERLING-IJZERVLECHTERS
Sollicitatie na telefonische afspraak
045-254592

Het werk van KELLY
Voor alle functies geldt M/V

KELLY Uitzendburo vestiging Heerlen zoekt

Produktvoorbereider
Het werk bestaat uit het samenstellen van eindprodukten, dit gebeurt deels machinaal deels handmatig. Gezien de aard van de werkzaamheden zoeken wij mensen die kunnen aanpakken maar ook zelfstandig en nauwkeurig kunnen werken. Deze baan biedt uitstekende toekomstperspectieven.

Restaurantkok
Voor een relatie in Heerlen zijn wij op zoek naar een zelfstandig werkende kok met een opleiding op MBO-niveau en enige jaren ervaring.

Onderhoudsmonteur
Voor een relatie in de regio zijn wij op zoek naar een all-round onderhoudsmonteur die machine-onderhoud gaat verrichten. Kennis van en ervaring met pneumatiek, hydrauliek en bankwerken etc. is vereist. Deze baan is voor ± 3 maanden.

Secretaresse
Voor een relatie in de regio zijn wij op zoek naar een secretaresse die zelfstandig een projectadministratie gaat opzetten. Voor deze functie dient u minimaal te beschikken over 3 jaar ervaring in een soortgelijke functie. Verder beheerst u WordPerfect, Lotus en de Engelse en Duitse taal in woord en geschrift. Een technische affiniteit is een pré.

Afdelingssecretaresse
Voor een relatie zoeken wij een ervaren secretaresse voor een commerciële afdeling. Wij zoeken iemand met minimaal 2 jaar ervaring in een soortgelijke functie en een opleiding op MBO-niveau.

KELLY

---

cremers autoschade b.v.

[illegible] van het team autoschadeherstellers met spoed een

[illegible] AUTOSCHADEHERSTELLER/ [illegible]

[illegible]

[illegible] schriftelijk doen toekomen op onderstaand adres, t.a.v. mevrouw M. Cremers, Cremers Autoschade B.V., Hofdwarsweg 61, 6161 DE Geleen.
Telefoon: 046-746851.

FOCWA ISO 9002

Gelissen PAARDENTRANSPORT

Gelissen bv verzorgt alle mogelijke transport op het gebied van paarden en vee. Dit transport gebeurt op zowel nationaal als internationaal niveau. Sinds enkele jaren is ook het transport op Oost-Europa toegenomen met name naar voormalig Rusland.
In verband met de toename van aangeboden transporten op zowel Oost- als West-Europa hebben wij een vacature voor een

CHAUFFEUR INTERNATIONALE VEETRANSPORTEN

Functie-eisen:
- in bezit zijn van rijbewijs C en E.
- in bezit zijn van chauffeursdiploma.
- ervaring in de omgang met vee en paarden.
- bereid zijn naar voormalig Rusland te rijden.
- bereid zijn indien nodig in het weekend te werken.

Sollicitaties:
gelieve schriftelijk met pasfoto aan:
F.A.J. Gelissen bv
Aan de drie Heren 11
6191 BH Beek (L.)

Hogeschool Maastricht

Hoge Hotelschool Maastricht

De Hoge Hotelschool Maastricht is een [illegible] internationaal gerichte HBO-opleiding met een bachelor's degree. Aan de opleiding studeren ongeveer [illegible] studenten. [illegible]

Aan de **Hoge Hotelschool Maastricht** is de volgende funktie vacant

docent bedrijfscommunicatie m/v
(voor een volledige FTE)

FUNKTIE INFORMATIE
uw taak bestaat uit het voorbereiden, geven en evalueren van lessen in het ontwerpen van communicatieplannen, mondeling presenteren, voeren van tweegesprekken, vergaderen, corresponderen, schrijven van nota's en verslagen.

FUNKTIE EISEN
in het bezit van een eerste graads onderwijsbevoegdheid Nederlands, bij voorkeur met specialisatie taalbeheersing/communicatie in organisaties. Onderwijservaring m.b.t. bedrijfscommunicatie strekt tot aanbeveling.

ARBEIDSVOORWAARDEN
aanvang dienstverband zo spoedig mogelijk tot 01-08-1995. Na 01-08-1995 mogelijkheid tot geheel of gedeeltelijke voortzetting van dienstverband. Het salaris bedraagt maximaal ƒ 7.996,- schaal 12 afhankelijk van opleiding en ervaring.

De hogeschool Maastricht voert een Positieve Actiebeleid voor vrouwen.
Aan dit beleid wordt vormgegeven door o.a.:
- een eigen sollicitatiecode met specifieke aandacht voor vrouwen;
- kinderopvang en buitenschoolse opvang.
In het kader van dit Positieve Actiebeleid worden vrouwelijke kandidaten nadrukkelijk verzocht te reageren.

Voor nadere informatie kunt U contact opnemen met dhr. M. Cobben, docent bedrijfscommunicatie tel. faculteit 043-687272, privé 043-256486.

Schriftelijke sollicitaties binnen 8 dagen aan het College van Bestuur, t.a.v. hoofd personeelszaken, Postbus 414, 6200 AK Maastricht.

JUMBO supermarkt Oirsbeek, is één van de 33 JUMBO- supermarkten (waarvan 11 franchisers) die aktief zijn in de levensmiddelenbranche. Elke supermarkt heeft een ruim assortiment met veel verse produkten van uitstekende kwaliteit. Het is er goed kopen, mede doordat de medewerkers hun vak elke dag opnieuw met veel service vervullen. Voortdurend zijn wij op zoek naar vakmensen die mee willen werken aan de groei van onze organisatie.

Momenteel zijn wij bezig met de bouw van een vernieuwde en uitgebreide JUMBO-supermarkt in het centrum van Oirsbeek, waarmee wij de consument nog beter van dienst kunnen zijn. Gezien de uitbreiding krijgen wij plaats voor een aantal nieuwe medewerkers, die samen met ons óók dit nieuwe JUMBO-filiaal tot een succes kunnen maken!

Wij zijn op zoek naar enthousiaste en gemotiveerde kandidaten voor de funktie van:

A.G.F.-CHEF

Als A.G.F.-chef draagt u zorg voor de totale afdeling A.G.F. binnen de supermarkt. U bent hierbij verantwoordelijk voor het voorraadniveau, goede presentatie, de verkoop, service en advies aan klanten. Ervaring in een soortgelijke funktie en in het bezit zijn van het vakdiploma A.G.F. zijn vereist.

Heeft u interesse in deze funktie?
Stuurt u dan een sollicitatiebrief met cv naar ons hoofdkantoor:

JUMBO-Supermarkten B.V.
Postbus 8, 5460 AA Veghel
U kunt ook tijdens kantooruren en telefonisch een sollicitatieformulier aanvragen: 04130-80200 (afdeling personeelszaken).

JUMBO SUPERMARKTEN

Roberts Express Europe is een dochteronderneming van de Roadway Group, een van de grootste Amerikaanse concerns in de transportwereld, die, dankzij de inzet van 35.000 medewerkers, in 1993 een omzet behaalde van meer dan 4,1 miljard dollar. Op het gebied van spoedtransporten over de weg zijn wij 's werelds grootste!
Wij zijn de specialisten wanneer het erop aan komt iets te vervoeren dat speciale zorg vereist of waarvan de levering zeer urgent is.
Sedert enkele jaren zijn wij met het concept van „same day or sunrise delivery" ook in Europa actief. Ons Europees hoofdkantoor is in Beek gevestigd.
Ofschoon wij dochterondernemingen hebben in België, Duitsland, Frankrijk en Italië komen de transportopdrachten en prijsaanvragen uit heel Europa via zgn. „groene" lijnen allemaal in Beek binnen. Hier vindt de centrale planning plaats, waarbij wij gebruik maken van de modernste technieken, zoals een tweeweg satellietcommunicatiesysteem dat ons o.a. de mogelijkheid biedt met de chauffeurs te communiceren, en ons in staat stelt op elk gewenst ogenblik de posities van onze auto's zeer nauwkeurig vast te stellen. Een klantgerichte instelling is het uitgangspunt van onze ondernemingsfilosofie. Wij beschikken dan ook over een ISDN-telefooncentrale waarmee we op een display het land van herkomst van elk gesprek kunnen aflezen zodat we klanten in hun eigen taal te woord kunnen staan.

Wij blijven groeien, ook op personeelsgebied. Daarom zoeken wij voor onze afdeling Operations & Customer Services op korte termijn een

PLANNER m/v

die [illegible] als moedertaal heeft

Onze nieuwe medewerker moet, na een interne training, voor onze klanten van de telefoon de transportopdrachten volledig verzorgen, d.w.z. vanaf de prijsopgave inclusief de instructies aan de chauffeur, tot en met de facturering voorbereiding.
Wij verwachten van deze medewerk(st)er:
- dat hij/zij de [illegible] taal in woord en geschrift vloeiend beheerst;
- dat hij/zij ervaring heeft in het werken met geautomatiseerde systemen;
- dat hij/zij een zeer klantgerichte instelling heeft;
- dat hij/zij geen problemen heeft met het werken in wisseldiensten;
- dat hij/zij ook in het Engels kan converseren.

Ervaring in een (internationale) transportonderneming is een pré, maar niet noodzakelijk, aangezien de nieuwe medewerk(st)er een uitgebreid trainingsprogramma zal volgen.

Wij bieden onze nieuwe collega:
- een baan met veel dynamiek;
- een aantrekkelijk salaris dat in onderling overleg wordt vastgesteld op basis van ervaring, achtergrond en aansluiting op de functie-vereisten;
- goede secundaire voorwaarden;
- een prestatiegerichte bonusregeling;
- een prettige werksfeer (volgens uw toekomstige collega's);
- uitstekende groeimogelijkheden.

Als u geïnteresseerd bent in deze functie, wilt u dan uw schriftelijke sollicitatie met c.v. sturen naar:
Roberts Express Europe „Alpha Point"
Australiëlaan 25, 6192 AK Beek
t.a.v. de heer F. Snippe (Manager Operations & Customer Services),
die u, van maandag tot en met vrijdag tijdens kantooruren, onder telefoonnummer 043-659200 ook telefonisch inlichtingen kan geven.

ROBERTS EXPRESS EUROPE
24 hr Freephone
Non-stop . Service

Annet exclusieve damesmode, gevestigd te Sittard, [illegible] zoekt ter versterking van het verkoopteam per [illegible] a.s. een

part-time VERKOOPSTER
voor ca. 14 uren per week

Functie-eisen:
leeftijd 40 tot 45 jaar
verkoopervaring in de kledingbranche
hoge mate van zelfstandigheid

en voor het veranderatelier per direct een

part-time COUPEUSE
voor ca. 25 uren per week

Functie-eisen:
ruime werkervaring
hoge mate van zelfstandigheid

Voldoet u aan bovengenoemde eisen, schrijf dan voor 5 oktober a.s. uw sollicitatie met recente pasfoto naar:

Annet
exclusieve damesmode
Postbus 469, 6130 AL Sittard,
t.a.v. dhr. M. Schmeitz.

Mercuri Urval is een internationale managementadviesorganisatie. De basis van onze dienstverlening is de gedachte dat kwaliteiten van mensen bepalend zijn voor het succes van organisaties. Kernactiviteiten op dit moment zijn werving en selectie, potentieelbeoordeling, managementontwikkeling en organisatie-advies. Onze opdrachtgevers komen uit alle sectoren van het bedrijfsleven en uit not-for-profit organisaties. Wij opereren in Limburg met een team van vijf ondernemende medewerkers, onze basis is het MECC te Maastricht. Wij zoeken een (m/v)

Persoonlijkheid (30/35 jaar)
consultant die de taal van ondernemers spreekt

De baan:
U start met een opleidingstraject waarin u zowel theoretisch als praktisch kennis maakt met de filosofie en adviesdiensten van Mercuri Urval. Al tijdens dit traject wordt u mede-verantwoordelijk voor de opbouw van een eigen adviespraktijk.
De eerste jaren ligt het accent op het verwerven van opdrachtgevers en het uitvoeren van werving- en selectieprocedures. U ontwikkelt zich steeds breder op het volledige adviesterrein van Mercuri Urval.

Uw profiel:
- Academisch niveau.
- U heeft altijd gewerkt met een grote mate van zelfstandigheid en u kunt aantonen dat u in uw werk tot uitstekende resultaten kwam.
- Het is voor u een uitdaging om commercieel actief te zijn en daardoor een eigen klantenbestand op te bouwen.
- U bent te typeren als ondernemend, representatief, zakelijk, u heeft gevoel voor humor en weet snel het vertrouwen te winnen van directies van organisaties.

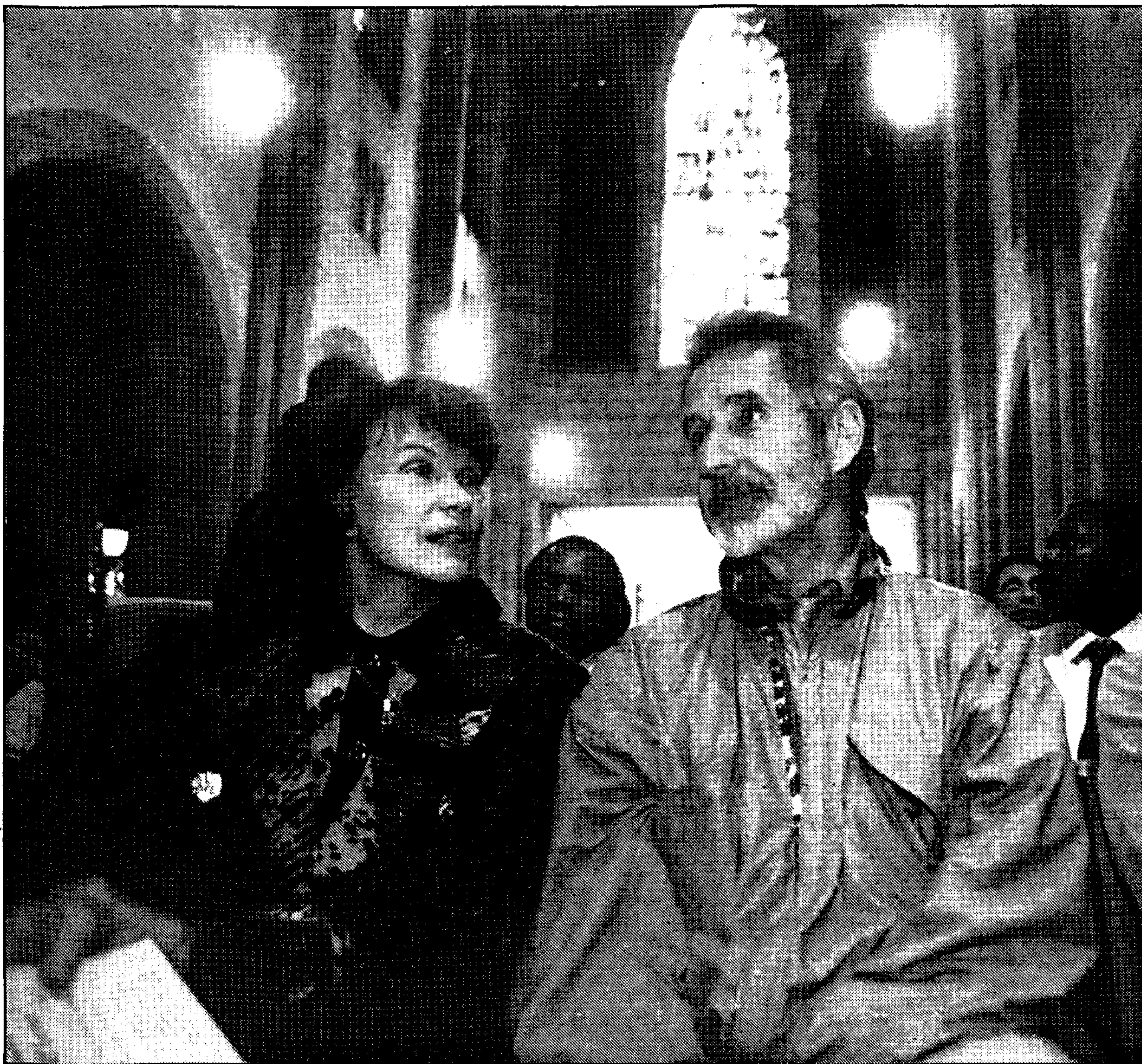
Geboden wordt:
- Een organisatie met een marktleiderspositie.
- Een volstrekt nieuwe fase in uw loopbaan waardoor uw kijk op mensen en organisaties zich verder kan ontwikkelen.
- De kans uw netwerk sterk uit te breiden.
- Een zelfstandige en verantwoordelijke functie binnen een hecht en succesvol team.
- Een aantrekkelijk beloningssysteem dat gelijke tred houdt met uw resultaten.

Bent u de persoon met ondernemerskwaliteiten die bij ons professional wil worden?
Stuur dan uw brief met c.v. onder vermelding van ref.nr. 70.7778 aan
Mercuri Urval B.V.
Gaetano Martinolaan 85
6229 GS Maastricht.

België Denemarken Finland Frankrijk Engeland Italië Nederland Zweden
Mercuri Urval
Noorwegen Spanje Duitsland Zwitserland Australië Verenigde Staten

'In Zuid-Afrika wordt banaalste stellingname een heldendaad'

Schilder en schrijver Breyten Breytenbach werd op 16 september 1939 geboren in het Zuidafrikaanse Bonnievale. In 1961 vestigde hij zich als vrijwillig banneling in Parijs, waar hij nog steeds woont met zijn vrouw Yolande. In 1964 debuteerde hij met de gedichtenbundel 'Die ysterkoei moet sweet', en in hetzelfde jaar verscheen 'Katastrofes', een bundel korte verhalen. Het bekendst werd Breytenbach door de trilogie over zijn moederland, "n Seisoen in die paradys' (1977), 'De ware bekentenissen van een witte terrorist' (1984) - over zijn zevenenhalf jaar politieke gevangenschap in Zuid-Afrika - en 'Terugkeer naar het paradijs' (1992). De twee laatste delen schreef hij in het Engels. Maandagavond verzorgt hij de officiële opening van Poetry International in Rotterdam, in het gezelschap van koningin Beatrix. Dinsdagavond houdt hij in de Martinikerk in Sneek de eerste Magister Alvinus-lezing.

● *Breyten Breytenbach (hier in Parijs met mevrouw Mitterrand): 'Op een dag ga ik een stralend Zuid-Afrika binnen.'* Foto: REUTER

DOOR ASING WALTHAUS

Het laatste interview waar Breyten Breytenbach mee instemde was voor een joggers-vakblad, waarvoor hij op de foto is gezet in hardloopkleren. Dat gesprek, dat wist hij van tevoren, ging nu eens niet over Zuid-Afrika. „Ik heb niet veel zin om weer over Zuid-Afrika te praten," moppert Breytenbach in het Nederlands, als ik het toch waag te vragen. Pas na de stellige verzekering dat het echt alleen over poëzie zal gaan, stemt hij toe. Want hij is lang genoeg spreekbuis geweest, vindt hijzelf. Hij is immers schilder, schrijver. „Het zou misschien wel veel beter zijn om helemaal niks te zeggen over Afrika," spot hij. Maar Zuid-Afrika speelt een belangrijke rol in zijn werk en in zijn leven. 'Een ideaal schrijversland', heeft hij het eens genoemd. Daarom komt het ook nu weer aan de orde.

„Mijn gedichten schrijf ik in het Afrikaans. Dat is de enige manier om heel intieme, diepliggende, haast onderbewuste ervaringen uit te drukken. In een andere taal dan mijn moedertaal kan ik niet tekenen. Schilderen kan ik ook in het Engels, dat is een kwestie van technieken en vaardigheden die je later leert. Het Afrikaans is een heel orale taal, waarin klanken, de vorm van de zin, het ritme ook een extra betekenis hebben. Sommige moppen zijn niet te vertalen. Hoewel ik mijn laatste prozaboeken in het Engels schreef, maak ik de notities daarvoor ook in het Afrikaans.

„Ik leerde Engels als tweede taal, want je beweegt je in een Engelstalig gebied. Zelfs met andere Afrikaners communiceer je in het Engels. Vorig jaar, aan het begin van de overgangsperiode, is vastgesteld dat er in Zuid-Afrika elf ambtelijke talen zijn om je uit te drukken in het officiële verkeer. Dat is natuurlijk onhaalbaar en onpraktisch. Waarschijnlijk zal in de praktijk blijken dat het Engels de taal is van de ambtenarij en alle andere talen streekgebonden blijven. Terwijl het Afrikaans de derde meest algemeen gesproken taal is, na Zoeloe en Xhosa, en Engels pas op de negende plaats komt. „Die overheersing van het Engels is heel jammer. Het Afrikaans zal er uiteindelijk door verschralen. Op universiteiten zal minder aan de opleidingen worden gedaan, er komt minder steun voor navorsing en instandhouding van het taalonderwijs. De schizofrenie tussen de moedertaal thuis en de taal voor openbare activiteiten wordt groter. Het is moeilijk om daarover te spreken, want het Afrikaans wordt sterk geassocieerd met een specifieke politieke ideologie en een bevolkingsgroep. Al is de Afrikaanstalige meerderheid al lang niet meer blank, maar van gekleurde afkomst.

„Bezigheden als schrijver en schilder hebben maar heel weinig te maken met politieke overtuigingen. Als politiek de kunst is van het mogelijke, dan is de creativiteit de kunst van het onmogelijke. Daarom is het riskant voor een schrijver om een politieke of moreel-ethische spreekbuis te zijn. Het irritante is, dat je in een vakje wordt geplaatst, wat een ongelooflijk arbitraire reductie is van waar je mee bezig bent. Je moet beantwoorden aan de verwachtingen van je publiek, dingen zeggen die men wil horen, je vervalt in de dwingelandij van de moraliteit, in geijkte beelden en simplistische oplossingen.

„Misschien dat ik nu de kans krijg om niet langer een symbool te zijn. Ik heb in een open brief aan Nelson Mandela geschreven dat ik het ook als een persoonlijke bevrijding voel van de verantwoordelijkheid, van de plicht om uiting te geven aan het Zuidafrikanerschap. Ik hoef niet meer te reageren op een manier die van mij verwacht wordt. Ik had een morele verplichting, maar dat is nu voorbij. Als ik er zin in heb kan ik een bank gaan beroven.

„Het was natuurlijk heel interessant, om me op het snijvlak van de singuliere creativiteit en de politieke macht te bewegen, om me af te vragen wat de verplichtingen zijn van iemand die schrijft of schildert in een gemeenschap die onder apartheid gebukt gaat. Nu ben ik als een bekeerde drugsverslaafde: ik gebruik niet meer, maar ik ben er wel door gevormd. Maar nu is men weer 'normaal'. Normale mensen, die 'normaal' sterven, en niet als buitengewoon geval op de voorpagina van buitenlandse kranten komen.

„Politici zijn een noodzakelijk euvel. Ook in Europa zijn er vale grijze politici met monden vol clichées, kijk maar hoe weinig wat ze zeggen bij de Europese verkiezingen te maken heeft met de realiteit. Bij Nelson Mandela is belangrijk, dat hij niet alleen maar politicus is. Al zal hij het zelf niet zo zien. Zevenentwintig jaar gevangenis maakt iemand anders, het is een zeker zuiveringsproces. Het is haast onmogelijk voor Mandela een gezwollen hoofd te krijgen van alle lof, daarvoor heeft hij te lang in vernedering geleefd. Maar in het algemeen hebben politici meer met elkaar gemeen dan met de mensen die ze vertegenwoordigen.

„Ik heb Zuid-Afrika eens een ideaal schrijversland genoemd. De problematiek is er zo vanzelfsprekend, er is zo'n spanning tussen de realiteit en de illusie, de verwachting, dat het haast onmogelijk is te schrijven zonder stelling te nemen. En zelfs de meest banale stellingname wordt er al snel een heldendaad. Op een congres heb ik geopperd dat het helemaal geen heldendaad is om tegen apartheid te zijn. Dat is een vereenvoudiging: er worden nu valse helden gemaakt van iedereen die tegen apartheid is geweest.

„Dat is een echt gevaar. Ik aanvaard niet dat ik niet gerechtigd zou zijn om felle kritiek te hebben op Nelson Mandela, alleen maar omdat hij 27 jaar in de cel heeft gezeten. Dat is toch te gek? Dat is het probleem van de Europese antiracisten, waar 'groupies' bij zijn die nog altijd denken dat hun antiracisme een heldendaad was. In Nederland zijn er nog steeds die ongemakkelijke, fundamentalistische utopieën van de anti-racismebeweging. Bemoeizieke, onaangepaste mensen die het zoveel beter weten, door wie ik me destijds haast schuldig voelde dat ik levend uit de gevangenis ben gekomen.

„In Zuid-Afrika zijn dingen gebeurd die ik echt niet verwachtte. Het was indrukwekkend om bij de verkiezingen zoveel mensen te zien. De spanning en wraaknemingen die verwacht waren bleven helemaal uit. Er is nu een Indische zomer aangebroken, die men in een lome behaaglijkheid beleeft. Maar ik zie niet in hoe Zuid-Afrika de verwachtingen kan bevredigen die bij de bevolking zijn gewekt. Het gaat toe op de eerste koude, Siberische winter. De afgrond gaapt nog steeds voor de voeten, er is armoede, er zijn grote economische verschillen, er is grote werkloosheid. Door de verwachtingen die geschapen zijn komt er een conflict. Het is de vraag of het ANC daarmee kan omgaan.

„Ik heb altijd met een soort abstractie geleefd: op een dag, op een dag dan gaat de hemelpoort open en stap ik een stralend Afrika binnen. Sinds december ben ik nu vijf keer in Zuid-Afrika geweest. Ik wil naar een toestand dat ik er elk jaar een langere periode kan blijven. Maar ik heb nu ook wortels in Parijs en omdat ik zo vaak in Nederland ben geweest, mijn werk er veel is geëxposeerd en mijn boeken altijd het eerst in Nederland verschijnen heb ik zelfs een vreemde, peripatetische verhouding met Nederland. Alsof ik een Nederlander ben die niet in Nederland woont."

Mario Vargas Llosa: 'Ik voelde me een vis temidden van de haaien'

DOOR PIETER COUWENBERGH EN ALEX ENGBERS

Ontspannen zit Mario Vargas Llosa in de lounche van het Amsterdamse hotel. Als man van de wereld weet hij zich er thuis. Deze week reisde de Peruaanse schrijver tussen Londen, Venetië, andermaal Londen, Milaan en Amsterdam. Nu eens als voorzitter van een filmfestival dan weer bij gelegenheid van de Nederlandse vertaling van zijn jongste boek *'De vis in het water'*. De gevierde schrijver blijft er monter bij. Totdat het woord nationalisme valt. Dan schieten zijn grijs-bruine ogen vuur en worden de handen vuisten. „Sinds de val van het communisme kent deze wereld nog twee grote gevaren: nationalisme en religieus fanatisme."

Schoorvoetend geeft Mario Vargas Llosa (58) toe dat 'De vis in het water' een boek is met een bedroefde ondertoon. Het verdriet van de verloren illusie. Want even, op 21 augustus 1987, had hij het gevoel dat zijn landgenoten hem omarmden. Op die dag kwamen 130.000 mensen naar het Plaza San Martin in de Peruaanse hoofdstad Lima om zijn 'Samenkomst voor de vrijheid' bij te wonen. Het was het begin van een korte politieke ambitie. Uiteindelijk bleek slechts een minderheid hem te begrijpen en te steunen.

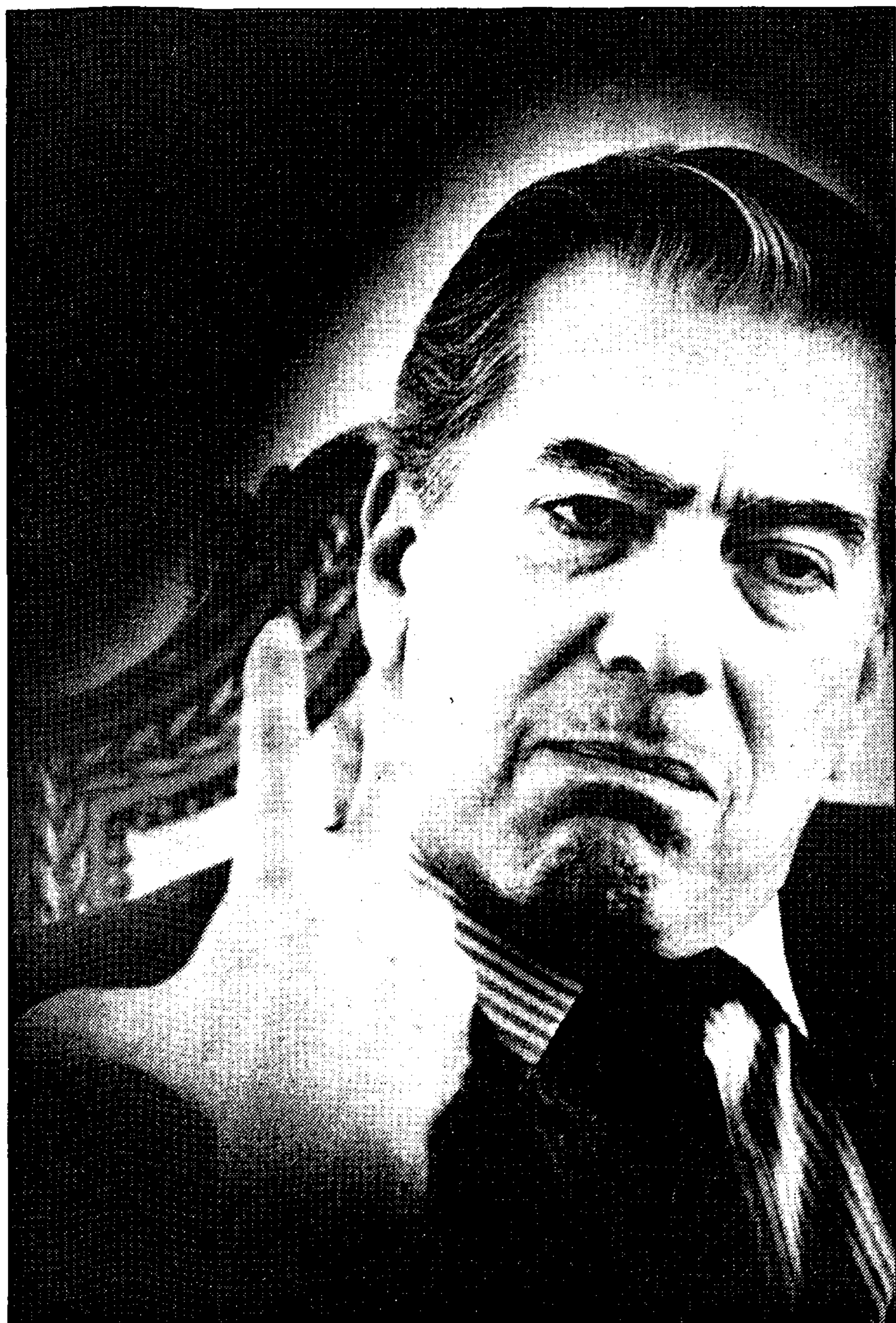
Het is ook de droefheid van een scherp denkende intellectueel die ontdekt dat goede argumenten in het politiek bedrijf niet doorslaggevend zijn. Dat zonder gespeelde emotie en snelle slogans – een gruwel in de ogen van Vargas Llosa – geen electorale zege te behalen valt. Mede daardoor kon in 1990 de vrijwel onbekende outsider Alberto Fujimori de presidentsverkiezingen winnen van de man met de betere ideeën.

In 'De vis in het water' probeert Mario Vargas Llosa deze politieke zijstap van hem, die duurde van 1987 tot zijn nederlaag in 1990, voor zichzelf te ordenen. Het is een verklaring of rechtvaardiging, een poging deze hectische jaren te begrijpen. Het resultaat is een spannende autobiografie, waarbij de lezer in de verleiding komt alles wat waar aan te nemen. Het is echter het werk van een geboren verteller, die in zijn gehele oeuvre (De stad en de honden, Het groene huis, Gesprek in De Kathedraal, Lof van de stiefmoeder, etc.) zijn verhalen construeert op basis van de werkelijkheid. In dit boek is het niet anders. „Maar ik heb me hier meer dan ooit verplicht gevoeld de feiten te volgen."

Hij heeft in 'De vis in het water' gekozen voor een sandwich-formule. Hoofdstukken uit de jaren 1987-1990 worden afgewisseld met een terugblik op de eerste kwart eeuw van zijn leven. „Ik wilde voorkómen dat het publiek het beeld zou krijgen van een beroepspoliticus. En dat ben ik niet. Daarom laat ik ook zien waar de wortels van mijn schrijversloopbaan liggen." Zijn vader heeft daarin een grote rol gespeeld.

Mario leert zijn vader pas kennen op elfjarige leeftijd. Tot dan waant hij hem dood. Het is een traumatische ervaring. Niet alleen moet hij nu zijn moeder delen, ook komt er een man in zijn leven die hem slaat en tuchtigt. Hij moet zelfs naar een militaire academie opdat hij zijn 'verwijfde verlangen' om te schrijven zal opgeven. „Is het geen prachtige ironie, dat ik juist in deze Leoncido Prado-kazerne het basismateriaal opdeed voor mijn eerste roman?" Een schelle lach vult de lounche van het Amsterdamse hotel.

De aristocratisch ogende Zuidamerikaan fatsoeneert even de mouwen met de elegante manchetknopen. Gulzig vraagt het jongensgezicht om een nieuwe uitdaging. Want nog steeds vindt deze 58-jarige intellectueel niets leuker dan de geest te scherpen.

● *Mario Vargas llosa: 'Het groepsgevoel is gevaarlijk.'* Foto: GPD

Hoe onderhoudend de beschouwingen over zijn jongste jaren ook zijn, het vuurwerk komt vooral uit de terugblik op zijn politieke jaren. De lezer voelt pagina na pagina dat de schrijver zichzelf in deze jaren geweld heeft moeten aandoen. De titel 'Vis in het water' druipt dan ook van het cynisme. „In werkelijkheid voelde ik me een vis temidden van de haaien."

Vargas Llosa haatte vooral de goedkope effecten. Hij wilde de strijd zuiver spelen. Toen zijn aanhangers Fujimori verweten een niet-Peruaan te zijn, riep hij hen een halt toe. Hij is zijn hele leven, na wat jeugdzonden waarbij hij zelfs een jaar lid was van de communistische partij, een apostel van het vrije woord en de vrije gedachte geweest. Met de jaren kwam daar de overtuiging bij dat ook de economie alleen gedijt als er vrijheid – lees liberalisme – is. Er komt pas welvaart als je de grenzen opengooit, de tariefmuren slecht en nationalisties ongedaan maakt.

De opmars van nationalisme en religieus fundamentalisme is hem daarom een gruwel. „Het groepsgevoel is gevaarlijk omdat het mensen ontslaat van de plicht de eigen verantwoordelijkheid te nemen. Ze hoeven niet meer te denken." Die groepsgeest ligt altijd op de loer om de ratio te bespringen, citeert Vargas Llosa de dit weekeinde overleden Duitse filosoof Karl Popper.

De schrijver aarzelt niet om nationalisten in voormalig-Joegoslavië te kapittelen. „De nazi's van nu noemen zich nationalist." De verbeten mondhoeken verraden zijn intense afkeer van Milosevic en de zijnen.

Hij ziet hun gedachtengoed als het achterlijk kader van vermeende verbondenheid. „Grenzen zijn kunstmatig en worden op dit moment gelukkig steeds vaker geslecht. Voor de economie en de kunst zijn er al niet geen grenzen meer." In die zin ziet de Peruaan de voortschreidende internationalisering als het beste wat de wereld in de afgelopen decennia is overkomen.

Vargas Llosa, de vleesgeworden kosmopoliet, kan ook moeilijk anders. Hij woont overal en nergens. Hij bezit huizen in drie continenten en reist ettelijke malen per jaar de wereld over. Met zijn voortreffelijke beheersing van het Frans en Engels krijgt hij moeiteloos contact met geestverwanten 'all over the world'.

Wellicht ligt daarin ook de verklaring voor de verwondering die Vargas Llosa nog steeds voelt voor de Peruanen uit de afgelegen Andes-dorpen. Hij onderkent het fenomeen. „Ik begrijp ze vaak niet. Hun wereld is me vreemd. Ik voel me hier in Amsterdam meer thuis."

Vargas Llosa erkent dat zijn nederlaag tegen Fujimori deels hieruit verklaard kan worden. In 1987 begon hij zijn politieke carrière met een succesvolle bijeenkomst in het hartje van Lima, waarbij hij zich verzette tegen de economische plannen van de toenmalige president Alan Garcia. Honderdduizend Peruanen juichten hem toe.

Het bleken uiteindelijk alleen de middenklasse en de intelligentsia te zijn die de schrijver begrepen. Voor de boeren, de ontheemden in de *pueblos jovenes* ('jonge dorpen', krottenwijken dus) en de Indianen in het Amazonewoud, bleek hij geen geschikt alternatief. Hij weigerde te liegen over de noodzaak van keiharde hervormingen. Dat kostte hem de overwinning. Fujimori beloofde gouden bergen en voerde als president het beleid door dat Vargas Llosa had gepropageerd.

Vargas Llosa bleek niet geschikt voor het politieke metier waarin het verzwijgen van de waarheid geen leugen is. Drie jaar lang vertoefde de schrijver buiten zijn natuurlijke bedding. „Met 'De vis in het water' heb ik de teleurstelling van me afgeschreven. Het boek heeft me gelouterd. De winkel van de actieve politieke participatie heb ik afgesloten. Ik ben schrijver."

Dichterlijke roman van Huub Beurskens

DOOR ROB MOLIN

Kort na de verschijning van de gedichtenbundel 'Aangod en de afmens' heeft Huub Beurskens een roman gepubliceerd, die daarbij in diverse opzichten aansluit.

In dit prozawerk – de titel 'Wilde boomgaard' laat daar geen twijfel over bestaan – is de natuur van immens belang, al staat zij nu geheel in het teken van een vlucht. Lerrie, de jonge hoofdpersoon, verschanst zich namelijk in een, waarschijnlijk Noordlimburgse tuin achter het huis van Vogel Ties en is in de meest letterlijke zin toeschouwer van het menselijk doen en laten buiten de dichte begroeiing van zijn eldorado. In die wilde boomgaard beleeft hij zelfs een vlucht in het kwadraat door middel van 'De tuin der lusten', in het diepste geheim ontvreemd uit de bibliotheek van Vogel Ties. Lerrie weigert aan het maatschappelijk leven deel te nemen, zich ermee te verzoenen. Kortom: hij wenst niet volwassen te worden.

Een andere overeenkomst met 'Aangod en de afmens' is de lichtheid, humor en ironie waarmee Beurskens dit toch wel zware thema uitwerkt. Je ziet dat bijvoorbeeld in de Maarten 't Hartachtige beschrijvingen van de flora en in de talrijke limburgismen ('het bloosde me') die ongegeneerd tot literair Nederlands worden verheven.

'De tuin der lusten' valt Lerrie tegen en méér nog het leven dat hij vanuit het struikgewas aan zich ziet voltrekken. Verder bevangt hem telkens een onverdraaglijke onrust, omdat hij meent bespied te worden. Het is dan ook niet zo vreemd (een link met het gedicht 'Eigennijd' in 'Aangod en de afmens') dat hij zelfs verkiest weg te kruipen in zichzelf en zijn eigen organen – longen, maag en hart – wil zijn. Zijn ideaal is om alleen van binnen en niet van buiten te leven, een vervreemding die zich mede manifesteert, als Lerrie zichzelf aanduidt met 'dit ik'.

Om uit de impasse te geraken, besluit hij de volwassenheid over te slaan en als grijsaard van begin tachtig – die alles al gehad heeft – verder te leven. Wat heeft het voor zin om te trouwen, een gezin te stichten en dag in dag uit te zorgen en te ploeteren? Maar aan de bittere realiteit ontkomt ook dit menskind niet, zo toont Beurskens in een hoofdstuk, waarin Lerrie één van zijn opvoeders ontmoet, de inmiddels uitgetreden en thans gehuwde pater Warner. Hij herinnert zijn gewezen pupil pijnlijk aan het verafschuwde katholieke milieu, zodat Lerries pessimisme in heviger mate dan voorheen oplaait. Wat daarvan de gevolgen zijn, ligt besloten in de knappe ontknoping, waarin dit aspect van het thema van 'Wilde boomgaard' eruit springt: de onmacht om een eigen leven te leiden.

In hoeverre Beurskens hier over zichzelf schrijft – Lerrie is thans óók vierenveertig – vermeldt het verhaal niet, maar er is weinig fantasie voor nodig om in de roomse jeugd van de hoofdpersoon in Noordlimburgse contreien autobiografische aanknopingspunten te ontdekken.

Een plot in de gebruikelijke zin van het woord ontbreekt in 'Wilde boomgaard'. Het gaat hier naar mijn smaak om de verrassende wendingen in de innerlijke gedachtenwereld van 'de held'. Voor een verhaal met onverwachte verwikkelingen kunnen we terecht in Beurskens recent verschenen roman 'Leila' (1993), een boek dat ik destijds geprezen heb als 'te mooi om na te vertellen'. Ook 'Wilde boomgaard' kan beter niet naverteld worden, maar de reden om dat niet te doen, is een andere: dit is de roman van een dichter, die bijgevolg méér suggereert dan er feitelijk wordt gezegd.

Huub Beurskens, Wilde boomgaard. Uitgeverij Meulenhoff. *f*29,90

De boekenpagina verschijnt om de drie weken.

● *Benno Baksteen: niet zo'n verhalenman.*
Foto: GPD

De bevlogenheid van Baksteen

DOOR KARIN SWIERS

Benno Baksteen (45) is de spreekbuis van vliegend Nederland. Stort ergens een vliegtuig neer, dan verschijnt Baksteen steevast op televisie om alle paniek bij voorbaat de kop in te drukken. Gebreken aan de luchtvloot, zelfmoordplegende Marokkaanse piloten en Egyptische vliegtuigkapingen: de voorzitter van de Vereniging van Nederlandse Verkeersvliegers weet raad.

Benno Baksteen had gewoon genoeg van de onzin die de media uitkraamden over het vliegen. Niet dat het aan de journalisten lag, het ontbrak ze gewoon aan informatie. Vanaf het moment dat hij gekozen werd tot voorzitter, alweer een kleine zes jaar geleden, is het beleid ingevoerd dat de Vereniging van Nederlandse Verkeersvliegers (VNV) altijd antwoord geeft op vragen van journalisten. „We liegen niet, al vertellen we niet altijd alles."

Had hij van tevoren geweten dat hij bij elk loszittend vleugelmoertje zou worden geraadpleegd, dan was hij er misschien niet aan begonnen. Hij voert het woord voor 'slechts' 1700 verkeersvliegers, maar toch is Baksteen zo regelmatig op televisie dat hij bijna de status van bekende Nederlander heeft verworven. Sensatiezoekers vervloeken hem om zijn kalme optreden en zijn relativeringsvermogen, maar het publiek heeft groot vertrouwen in de man met het gemillimeterde kapsel. Een vliegtuig stort niet neer, maar landt hooguit wat slordig om in Baksteen-terminologie te spreken. En dan nog moet eerst onderzoek uitwijzen, wat er nou precies gebeurd is.

Hij laat er niets van merken, maar Baksteen vindt zo'n opmerking niet grappig. „Je kunt in het begin niets over een vliegtuigongeluk zeggen. Je kunt alleen maar zeggen wat er niet is gebeurd, wat onzin is. Ik zit er niet om de zaken te verdoezelen, of te vergoeilijken. Je probeert zakelijk te kijken naar zo'n ongeval, heel relativerend, heel open. Wij zijn de enige vereniging in Nederland die onafhankelijk is en deskundig op dat gebied. Belangrijker is nog: wat kun je van zo'n ongeval leren, zodat het in de toekomst niet meer kan gebeuren."

Nog een half jaar, dan moet Baksteen beslissen of hij nog een keer wil opteren voor het voorzitterschap van de VNV. Hij heeft er al bijna drie termijnen opzitten. Hij aarzelt nog, weet nog niet of hij het welletjes vindt. „Wat zich nu allemaal aan het afspelen is, is zo boeiend. De samenwerking over de hele wereld, de toekomst van de Nederlandse luchtvaart. Moeten we als één blok optreden tegen de concurrentie? Hoe kunnen we zo'n grote luchthaven als Schiphol laten groeien in de drukbevolkte Randstad?" filosofeert hij hardop. Opeens: „Wat hebben wij daar eigenlijk mee te maken? Wij volgen vliegprocedures, voor de rest is 't een zaak van de politiek." Baksteen is weer geland.

De voorzitter van de VNV wisselt één week op kantoor af met één week vliegen. Hij is gezagvoerder bij de KLM en vliegt een Boeing 747-300. Zijn favoriete vluchten zijn die over de Atlantische Oceaan richting het Noordamerikaanse continent. Na 26 jaar vliegen heeft hij 11.000 vlieguren en meer dan 9000 starts en landingen op z'n naam staan. Tijd voor hobby's heeft hij dus niet, op één bijzondere na: zijn Harley Davidson. Hij rijdt al 25 jaar Harley en hij vindt het ronduit jammer dat zijn grote liefde wordt geassocieerd met mannen die midden in hun mid-life-crisis zitten.

Baksteen is 26 jaar getrouwd, heeft twee kinderen. „Nee, mijn vrouw is geen stewardess, dat cliché is aan mij voorbijgegaan." Zijn dochter vliegt wel eens als zomerstewardess bij Martinair, zijn zoon heeft net zijn opleiding als verkeersvlieger afgerond aan de Nationale Luchtvaartschool in Beek. „Ik heb dat nooit gestimuleerd, dit vak moet je alleen ingaan als je 't zelf wilt."

Baksteen vindt het wel leuk dat zijn vrouw en kinderen echt mee kunnen praten over de wereld van de luchtvaart. „Als je niet in deze wereld zit, weet je niet hoe het voelt. Wat het is om 's nachts te vliegen, te kampen hebben met het tijdverschil. Dat is een heel ander verhaal, dan twee keer per jaar met het vliegtuig op vakantie gaan".

Zweefvliegen

De haven van Rotterdam met zeeschepen zo hoog als flatgebouwen, dat fascineerde de kleine Baksteen pas mateloos. Zijn opa had nog gevaren, dus waarom zou hij niet in 's mans voetsporen treden? „Vliegen, dat kwam gewoon niet bij je op. Ook al lagen we met vriendjes in het gras langs de sloot bij Zestienhoven naar de vliegtuigen te kijken". Na één cursus zweefvliegen draaide hij echter om als een blad aan een boom. Alle studie- en stuurmansplannen gingen overboord, Baksteen werd piloot. Vers van de hbs monsterde hij aan op de Rijksluchtvaartschool. Drie jaar later moest hij in dienst en koos voor de marine. Het toestel waar hij toen in gevlogen heeft, een Grumman Tracker, staat nu voor het Aviodome. Zijn eerste kist in het museum, ai, Baksteen wordt oud.

Vliegen pakte in de praktijk nog leuker uit dan hij had verwacht. Bij de marine mocht hij laag over het water scheren en in formatie vliegen. „Daar ben ik wel wat wilde haren kwijt geraakt. We vlogen als een scheermes, maar wat we deden was grondig getraind. Aan militair vliegen zijn altijd wel wat risico's verbonden, maar daar denk je als je jong bent niet bij na." Net op tijd stapte hij over naar de KLM, na Baksteen werden de deuren voor jonge vliegers voorlopig even gesloten. Acht jaar vloog hij met een DC-9 door Europa. Daarna vloog hij als eerste officier vier jaar lang naar bestemmingen in het Midden-Oosten en Afrika.

Hij herinnert zich nog dat hij in Khartoem moest bedelen voor brandstof om terug te kunnen vliegen naar Amsterdam. „We hebben onder de vleugel staan onderhandelen. De man moest een fles whiskey en een ticket naar Caïro hebben, anders kregen we niets.

Tegenwoordig is dat ondenkbaar." Wie denkt dat Baksteen vol anekdotes zit over die goeie, ouwe tijd vergist zich. „Ik ben niet zo'n verhalenman. Ik kijk liever vooruit dan terug."

Piloten zijn geen helden meer, maar mensen. Vliegers zijn niet alwetend, niet almachtig en niet onfeilbaar. Het grootste ongeluk uit de burgerluchtvaart, Tenerife 1976, drukte ook Baksteen nog eens goed met de neus op deze feiten. „De gezagvoerder was niet langer schipper naast God. Hij was wel degelijk in staat om fouten te maken. Vanaf dat moment moest een vlieger in een team gaan werken, waarin als dat nodig was steun en opvang aanwezig is. Nederland heeft op dat gebied een voortrekkersrol gespeeld."

De glamour is ook wel van het vliegen af, de luxe hotels, de week vakantie, allemaal verleden tijd. „Slapen, ontbijten en weer weg. Het is allemaal een stuk zakelijker geworden. Al blijft het natuurlijk leuk om even in New York boodschappen te doen, een museumpje te pikken of even te wandelen in Central Park."

„Vliegen blijft fantastisch. Het is zo'n machtig gevoel om met 350.000 kilo metaal en lading de lucht in te gaan en 't te sturen waar je 't maar hebben wil. Een vliegtuig wordt toch een verlengstuk van jezelf." Baksteen vertelt over de aparte sfeer die 's nachts vliegen met zich meebrengt, over zonsondergangen en opkomende manen. Over het noorderlicht, dat 'als een dansend gordijn' naast de cockpit hangt. Hij vertelt over de contouren van de duinen in de Sahara, de eeuwige ijsvlaktes boven Groenland, de duizenden lichtjes in India. „Als het water van de Waddenzee aan het terugtrekken is, dan zie je de zandplaten glinsteren, prachtig."

Bombardementen

Eén keer was hij minder gelukkig met zijn beroep, dat was de nacht waarin de Golfoorlog uitbrak. Baksteen vloog net boven de Atlantische Oceaan. „Je hangt daar boven de wereld in je eentje. Van boven zie je nergens grenzen, hoor. Je ziet wel allemaal mensen die eigenlijk hetzelfde willen: een beetje met de kinderen spelen en met elkaar kletsen. Op dat moment hoor je dat de bombardementen op Bagdad zijn begonnen. Er zijn dus ook vliegers in de lucht die een oorlog beginnen, dat geeft een heel onwezenlijk gevoel."

De KLM bestaat 75 jaar, de VNV 65 jaar. Eigenlijk is het logisch dat een bevlogen man als Baksteen zich steeds meer verdiept in de historie van het vliegen. De gebroeders Wright, Lindbergh, hij vindt dat ze fantastische prestaties hebben geleverd. Het waren geen avonturiers, ze wisten heel goed waar ze mee bezig waren, benadrukt hij. „Ik vlieg nu met speels gemak over de wereld. Als je kijkt wat daaraan vooraf is gegaan en dat allemaal in zo'n korte tijd. Het vliegen heeft een enorme impact gehad. De wereld is gekrompen, de lijndiensten in de scheepvaart zijn verdwenen. Een uitermate fascinerende geschiedenis."

Een maand geleden zijn Baksteen en zijn vrouw lid geworden van de Dutch Dakota Association. „Het toestel waar de hele luchtvaart mee is opgebouwd. Een enorm degelijk toestel, sterk, lekker bollig, prachtig om te zien als het overkomt." Hij steekt zijn bewondering voor de mensen die al die oude toestellen in de lucht weten te houden, dan ook niet onder stoelen of banken. Hij bezoekt wel eens een vliegshow om eens lekker van al die Spitfires, Catalina's en Mustangs te genieten. Weer of geen weer. Over een paar weken mag Baksteen als passagier een vlucht meemaken met een Dakota. Hij staat nu al te popelen. Heeft hij ooit tijd over, dan weet hij nu al wat hij daarmee gaat doen. „Vliegen in zo'n Dakota, dat lijkt me wel wat."

RSI: ziekte van de repeterende beweging

DOOR MARIEKE DE VRIES

Eindeloos vaak dezelfde beweging maken. Toetsen aanslaan op de computer, koekjes inpakken of kippen onthoofden. Mensen die bijna dagelijks deze repeterende bewegingen maken, lopen kans om de ziekte RSI op te lopen. Klachten aan handen, vingers, polsen, ellebogen en schouders horen bij het ziektebeeld van RSI (repetitive strain injuries). Sommigen noemen het al de beroepsziekte van de jaren negentig. De FNV Dienstenbond houdt er deze week een informatiedag over.

Zes jaar geleden kreeg J. de Bruijn-De Jong uit Oudenbosch een zeurende pijn in haar onderarm. Ze werkte als administratief medewerkster bij een bedrijf. De eerste weken negeerde zij de pijn en zag ze geen verband met haar werk, het uren achter elkaar invoeren van cijfers. „Ik tikte door want het werk moest af", zegt ze nu. De pijn werd erger en straalde door naar haar hand en schouders. En ze stopte met werken.
„Alles deed zeer. Ik kon geen aardappel meer schillen, de was niet meer ophangen en ook niet meer typen. Ik was er inmiddels van overtuigd geraakt dat de klachten door het computerwerk kwamen. Ander werk bij het bedrijf kon ik niet krijgen. Ik kwam in de wao terecht."

Lange tocht

De Bruijn ondernam een lange tocht langs verschillende artsen. „Het heeft me uiteindelijk weinig opgeleverd. Niemand wist wat ik had. Van alles werd geprobeerd maar niets leidde tot het antwoord: u hebt die en die ziekte en daar is dit aan te doen. Doktoren vonden dat ik me aanstelde omdat ik niet wilde werken of dachten dat het met wat rust over zou gaan. Rust helpt een beetje maar het gaat er niet van over. De pijn blijft", aldus De Bruijn. Uiteindelijk stelde ze zelf, na het lezen van talloze artikelen over RSI, haar eigen diagnose vast. Ook zij had deze ziekte.
Het Nederlands Insituut voor Arbeidsomstandigheden (NIA) meldde in juni van dit jaar dat zo'n twee miljoen werknemers een verhoogd risico lopen doordat zij op hun werk te vaak dezelfde hand- of armbewegingen maken. Het NIA rekende tot de risicogroep alle mensen die meer dan twee uur per dag (of langer dan een uur achtereen) repeterende handelingen uitvoeren waarbij de handen worden gebruikt om voorwerpen van ten hoogste drie kilo te verplaatsen. Dit komt vooral voor bij typistes, caissières, sorteerders, metselaars en lassers. Volgens het NIA heeft ongeveer 20 procent van de werknemers last van RSI. Vier procent van de mensen met een wao-uitkering is arbeidsongeschikt wegens RSI.

Beroepsziekte

J. Warning, beleidsmedewerker bij de FNV Dienstenbond, ziet RSI als dé beroepsziekte van de jaren negentig. Er kloppen steeds meer mensen bij zijn bond aan met klachten veroorzaakt door op het werk steeds dezelfde bewegingen te moeten maken. „Op het oog gaat het niet om lichamelijk zwaar werk. Maar doordat steeds dezelfde spieren belast worden, kunnen die makkelijk overbelast raken", zegt Warning.
Typistes die op ouderwetse typemachines tikten, hadden volgens hem geen of amper last van RSI. „Op typemachines maak je vergeleken met een tekstverwerker andere bewegingen. Op sommige letters moest je harder drukken, het papier moest erin worden gedraaid of een fout getypte letter weggehaald. Door de moderne tekstverwerkers zitten de typistes achter hun scherm gekluisterd. Een woord hoeft niet meer worden opgezocht want in het systeem zit een woordenboek, een memo verstuur je via het netwerk naar je collega in plaats van door even een briefje op zijn bureau te leggen", aldus Warning.

Afwisselend

De dienstenbond wil werkgevers op RSI gaan wijzen en op de mogelijkheden om de ziekte te voorkomen, door mensen bijvoorbeeld meer afwisselend werk te geven. Warning vindt ook dat ondernemingsraden beter moeten toezien op naleving van de Arbo-wet. Daarin staat onder andere dat werknemers na twee uur intensief hetzelfde werk een kwartier moeten pauzeren.

De Bruijn is nog steeds verrast door de aandacht die haar ziekte het laatste jaar heeft gekregen. „In Amerika spannen mensen die RSI hebben gekregen van toetsenborden van tekstverwerkers rechtszaken tegen de fabrikanten aan. Zo ver zijn we in Nederland nog niet. Ik ben allang blij dat wetenschappers en vakbonden aandacht voor RSI hebben. En dat het lukt om een patiëntenvereniging op te richten zodat we bij elkaar steun kunnen zoeken en een vuist kunnen maken tegen medici die denken dat we niets mankeren."

STANDPLAATS:
Washington
Hans de Bruijn

Amerika heeft een nieuw
Een eenvoudige, wat stijv
met een kort geknipte kop,
wetse pakken en een licht
gebrek. Hij heet Forrest
Tot voor kort had nieman
hem gehoord, maar in
wordt hij aanbeden door tie
miljoenen Amerikanen, die
een nieuw en hoopgeven
voor de jaren negenti

Er zijn Gump-t-shirts en
petjes. Op de tv proberen
en andere -logen het versc
Forrest Gump uit te leggen
ten wijden er kolommen a
vindt Gump al die aandach
onnodig. Hij is simpele zie
leven is als een doos met
laatjes," zegt hij zijn wijze
na. „Je weet nooit wat erin
ja, Gump heeft een IQ

Maar geen Amerikaan he
rest ooit in levenden lijve
Dat kan ook moeilijk, want
staat niet eens. Gump is
slechts de hoofdfiguur ui
lijknamige film, die Ameri
menderhand heeft verover
rest Gump' dreigt net zo'n
ker te worden als Jurassic P
deze fantasie is niet eens
hand van Steven Spi
Veertig miljoen Amerikanen
gevallen voor Gump, en na
eindelijk gezien te hebb
ook ik een beetje bevange
de Gumpologie. De film
reacties erop, maken veel d
over de Amerikaanse volk
En, zoals de tv-deskundig
nu willen doen geloven,
manier waarop Amerikan
door deze verwarrende tijde

Gump is het verhaal van ee
geestelijk gehandicapte jong
die ongelooflijke dingen do
vertelt zijn levensverhaal,
alle hoogtepunten van de
kaanse naoorlogse geschied
revue pa
Hij schudt John Kennedy d
en is erbij als die vermoord
overleeft wonderbaarlijk i
nam en ontdekt 'bij toeval'
tergate-in
Hij ontmoet presidenten, w
passant wereldkampioen pi
gen en record-lange-afstand
Intussen droomt hij een
eeuw lang van zijn vriend
van de lagere school, en we
uiteindelijk te krijgen. M
heeft zij een vreemd virus
en komt aan zijn geluk ee
Maar Forrest treurt niet. He
is als een doos chocola, nie

Gump is een goeierd.
nooit iets verkeerd, redt zijn
raden het leven, en overal
op zijn tocht door de VS ko
ren de mensen op. Ame
houden van dromen - hun
er het resultaat van - en
biedt daartoe volop de g
heid. Gump is symbool ge
van de Amerikaanse droo
inzet en een goed hart kun
gen ve
Het is het eeuwige optimis
Amerikanen kenmerkt. Ho
het ook met je gaat, er
iemand die het nog slecht
en met een opgewekte
komt aan elk lijden weer
de. Amerikanen horen d
Het maakt het makkelijke
teren dat miljoenen landge
erbarmelijk aan toe zijn, el
moorden of niets te eten

Forrest Gump (prachtig g
door Tom Hanks) is een to
van morele waarden, en is
dan ook als een soort mas
gelijfd door extreem-conse
groepen, die maar al te g
weren dat iemands onge
eigen schuld is, en dat w
werkt, gelovig is en altijd
de positieve kant ziet, er
wel bovenop komt. Gump
de grootste tegenstander
Clinton ge

Tientallen miljoenen Ame
zijn dankzij Forrest Gum
bioscoop gekomen met een
de keel, warme gevoelen
hart en de illusie dat, welke
slagen het leven ook voor
petto heeft, zij die zullen
nen. De Amerikaanse dr
voeten uit. Forrest houdt
spiegel voor. Maar alleen ee
rikaan kan zich zo laten be
den door ee

Veel mensen in Nederland hebben met afschuw en onbegrip gereageerd op de executie van de Nederlandse zakenman Johannes van Damme in Singapore. Maar het is nog niet zo lang geleden dat terechtstellingen in Nederland zelfs een erkende vorm van volksvermaak waren. In 1870 – tien jaar nadat het laatste doodvonnis was voltrokken aan Nathan van Broek, op het Vrijthof in Maastricht – werd de doodstraf uit humanitaire overwegingen geschrapt uit het Nederlands strafrecht. Alleen na de Tweede Wereldoorlog werd hij in het kader van de Bijzondere Rechtspleging weer enkele jaren ingevoerd. Tot 1860 heerste de dood ook in het Nederlands recht. Het ging vaak zelfs 'van dik hout zaagt men planken'. Een historisch overzicht.

De doodstraf in Nederland

DOOR ANKO DE JONG

...den mensen kwamen af op ...chtstelling van de moeder- ...enaar Johannes Nathan van ...n Maastricht. Het Vrijthof ...art van de mensen op deze ...ktober 1860. Zij zagen hem ...angen, deze onsympathieke ...enaar, die tijdens zijn proces ...itende 'hardvochtigheid' ...dag legde. „Onverschrok- ...gestaard door de duizen- ...nsen, ging Nathan de dood ...et," zo schrijft een oogge-

...ook heeft de twijfelachtige ...laatste ter dood veroordeel- ...ederland te zijn die ook ...rkelijk is gehangen. Zoals ...g in die tijd stond hij op een ...t op een luik, een zak over ...ofd, strop om de nek. Tot de ...t luik liet vallen zodat de ...deelde, als alles goed ging, ...e val de nek brak. ...cutie zelf verliep netjes vol- ...e regels. Nederland ging het ...l eens mis. Een van de as- ...en van de beul viel tijdens ...rellen van het schavot met ...k van dit drie meter hoge ...e. Hij werd volgens het ver- ...ewusteloos en zeer gevaar- ...wond weggedragen".

...deze executie spraken Ne- ...se rechters nog een paar ...t doodvonnis uit, maar het ...rdt meer voltrokken. Tien ...er, in mei 1870, werd de ...af definitief uit de wet ge- ...t. Niet alleen uit puur huma- ...wegingen overigens, weet ...Buiting van de vakgroep ...nis aan de Universiteit van ...t. „Ze deden het in de twee- ...ls ook om van de betalin- ...n de beul af te zijn, die nog ...ijn jaarlijkse wedde ont-

...aar van Van Broeks onvrij- ...dood waren al wel de eerste ...n van verzet tegen de dood- ...horen. Het was dan ook ...eweest op de schavotten in ...og twee moordenaars vie- ...jaar door de hand van de ...pe Baukes de Graaf ging op ...land in Leeuwarden zijn ...gemoet op 23 maart (hij ...n geliefde vermoord) en op ...g 9 juni kreeg in Gouda een ...Pijnacker de strop om de ...or roofmoord. ...lieke belangstelling bij bei- ...chtstellingen was enorm. ...l het een koude dag in ...was, liep het Leeuwarder ...nd al een avond voor de te- ...elling van De Graaf vol. ...s de berichten zagen twin- ...end ingezetenen zijn dood ...in een stad met toentertijd ...inwoners! In Gouda leidde ...gebrek op het plein tot ...partijen onder de belangstel- ...n.

Toch waren dergelijke terechtstellingen al lang niet meer het volksvermaak dat ze in de Middeleeuwen waren geweest. Volgens het verslag van de executie van vadermoordenaar Elias Koster op de Nieuwe Markt in Amsterdam (16 december 1837) bewees 'een diepe, ernstige stilte onder die zoo groote volksmenigte (..) den indruk welke het ontzettend schouwspel (...) op dezelve maakte'. Het volk gruwde.

Afschrikwekkend

Dit was wel anders geweest. Dr. H. Jelgersma, die jarenlang de vroegere rechtspraak onderzocht (Galgebergen en galgevelden, 1980) stuitte op een oude prent van een bevroren IJ, waar een galg is afgebeeld naast vertier rond een koek- en zopietent. Na afloop van een executie vierde de menigte feest en direct betrokkenen bij de executie richtten feestmaaltijden en braspartijen aan.

De doodstraf was even gewoon als tbr nu, bij wijze van spreken, en 'een griezelig genoegen' om bij te wonen. Honderden stedelingen trokken opgewonden mee als een gehangene naar het galgeveld werd gebracht. Hier diende het lijk als afschrikwekkend voorbeeld te blijven hangen 'om van de locht en 't gevogelte te worden geconsumeert', zoals een Amsterdamse rechter dat zei. Het rottingsproces, vokaal begeleid door horden kraaien, raven, valken en buizerds, duurde soms wel anderhalf jaar.

Dit lot onderging in 1757 in Leiden de 61-jarige Cornelis Vinckesteijn en zijn vrouw Jobje. Met hun dochter waren ze gepakt voor diefstal uit groentetuinen in Leiden. Ook hadden ze bier en wijn gestolen uit de woningen van welgestelden. Beiden werden gewurgd en een half jaar lang naast elkaar te kijk opgehangen. De dochter kreeg met de zweep, werd gebrandmerkt en het arme kind werd voor veertig jaar opgesloten in een tuchthuis.

Maar het kon nog erger. Een studie naar de beul en zijn werk van mr. F. de Witt Huberts uit 1937 vermeldt 'het staan aan de kaak' (schavot), het levend koken, verdrinken, verminken, vierendelen en het radbraken. Verder het ophangen, levend verbranden, levend begraven, of simpelweg het hoofd er af hakken. In één machtige zwaai.

Als de beul het goed deed was dit een snelle dood, voorbehouden aan welgestelden en mensen met aanzien. Als de kop was gerold wendde de 'meyser van den swairde en den coorde' zich met het bebloede zwaard tot de rechters en informeerde: 'Heb ik goed gericht met het scherpe?' Was dit het geval dan luidde het antwoord: 'Ge hebt gerecht naar vonnis en recht, zoals de arme zondaar ondervonden heeft'.

Ondanks (of dankzij?) de extra borreltjes die de beul meestal nam om de zenuwen in bedwang te houden, ging het nog wel eens mis. Het publiek ontstak dan in grote woede en de beul kon zich bergen. Keizer Karel de Vijfde liet zelfs een verbod uitgaan om een klungelende 'meester' achterna te zitten, hem met stenen te bekogelen of het kerkhof op te jagen, waar hij dan mishandeld werd en soms wel gedood.

Over Karel de Vijfde gesproken: onder zijn bewind waren ketters en heksen hun leven niet zeker. Hij stelde twee inquisiteurs aan, Frans van der Hulst en Nicolaas van Egmond om heksen en de ketterse leer van Luther te bestrijden. Zo massaal als in de rest van West-Europa zijn de brandstapels niet opgelaaid in de Nederlanden, want de fanatieke Spaanse inquisitie was hier niet actief. Toch kent de lijst slachtoffers 229 namen (aldus 'Heksen, ketters en inquisiteurs', 1981).

In 1549 was het flink raak in Amsterdam, waar een complete heksenfamilie werd 'ontdekt'. Zes broers en twee zusters vonden op de Dam een jammerlijke dood in de vlammen. De eerste ketter op de brandstapel in Nederland was Jan de Bakker van Woerden. De ex-priester stond in 1525 terecht voor 'bestrijding van het katholieke geloof en betrekkingen met een vrouw'.

Gemarteld

Afvalligen van het geldende geloof in de Middeleeuwen waren altijd goed voor de doodstraf. Een speciaal geval is kleermaker Jan Beukelszoon, beter bekend als Jantje van Leiden. Hij hoorde tot de Wederdopers, een hervormde stroming onder de protestanten die weigerden kleine kinderen te dopen. Er kwam een losbandige sekte uit voort, zetelend in Munster, waar mooiprater Jantje de scepter zwaaide. Hij zou er duur voor betalen.

Het 'griezelige genoegen' van de galg

Het is een wrede ironie dat zijn naam nu nog voortleeft in de uitdrukking 'zich met een Jantje van Leiden van iets af maken', want zijn dood was bepaald niet half werk: op 22 januari 1536 werd hij met nog twee leiders op het marktplein dood gemarteld. De beulen knepen het drietal langdurig met gloeiende tangen, rukten hen de tong uit en staken hen uiteindelijk met gloeiende messen door het hart. Hun lijken hingen lange tijd in kooien te kijk.

Weinig mededogen kenden de rechters eveneens met moordenaars. Zij stierven meestal een vreselijk dood door het radbraken. De beul sloeg dan geleidelijk de botten van de veroordeelde kapot, te beginnen bij de voeten en zo verder naar boven. Onderzoeker Jelgersma kwam in oude vonnissen vaak de bepaling tegen dat 'de verlossende slag op het hart' niet gegeven mocht worden. Integendeel: vaak stopte de beul het werk even, bracht het slachtoffer bij kennis en ging dan weer verder. Meer dood dan levend werd de geradbraakte uiteindelijk de galgeberg op gesleept om hier voor iedereen te kijk de laatste adem uit te blazen.

Zware vonnissen bleven overigens niet beperkt tot halsmisdaden. Jelgersma vond naast moordenaars onder de veroordeelden ook veel kruimeldieven en straatschenders. Homosexuelen moesten op de brandstapel boeten voor 'die verfoeyelijcke sonde van Sodomie'. Vrouwelijke veroordeelden tot de strop werden wel eerst gewurgd, alvorens te worden opgehangen; dat gespartel van een vrouw boven de menigte was niet kies. Jan van den Bosch uit Gouda ondervond de hardvochtigheid van de scherprechters. Hij waaide door 'een tempeest van wint' van de galg. Na rijp beraad werd hij gewoon opnieuw gehangen.

De beul had zwaar werk aan al dit geselen, brandmerken en radbraken. Daar stond een hoog loon tegenover. Scherprechter Jan 'Boem', zo genoemd omdat hij de onthoofdingen altijd netjes in één klap afhandelde, ontving in 1334 een wedde van vijftien schilden voor het hangen van twee personen en een onthoofding. Voor het zwaard, kost en vertering kreeg hij elk vijf stuivers. Omgerekend een bedrag van totaal zestien gulden. "t Is een vet ambt,' beaamde de Haagse beul Hermanus de Vogel in 1712. Hij rekende voor een klus onthoofden, radbraken en geselen 267 gulden. In de vrije tijd waren veel beulen chirurg – wegens uitmuntende kennis van de menselijke anatomie en de weerstand van gewrichten, pezen en spieren.

Bij de invoering van het Franse wetboek Code Pénal in 1810 kende Nederland eventjes de guillotine, de door Joseph Guillotin verbeterde schuine valbijl die tegelijk sneed en hakte. Op 15 juni 1812 werd het ding tegenover het Waaggebouw in Amsterdam voor het eerst gebruikt voor de terechtstelling van drie personen. Drie jaar later alweer gold voor de doodstraf alleen de strop met valluik.

Afschaffing

Tussen 1820 en 1870 zijn nog altijd 422 doodvonnissen uitgesproken, waarvan uiteindelijk honderd werden uitgevoerd. Het aantal gratieverleningen nam geleidelijk toe. Met hangen en wurgen zogezegd, kwam het op 16 mei 1870 dan eindelijk tot de afschaffing van de doodstraf door de Tweede Kamer. Het was kantje boord, dat wel, met twintig stemmen voor en achttien tegen.

Het baantje van de laatste beul van Nederland, Dirk Jansen uit Amsterdam, bestond niet meer. Hij had het toch al niet druk meer gehad na de laatste terechtstellingen in 1860. Het laatste doodvonnis werd op op 3 juli 1861 uitgesproken tegen de 52-jarige landbouwer Adriaan Polderman in St.-Laurens voor het vermoorden van zijn 36-jarige vrouw Maatje. Willem III zette de straf om in levenslang. Polderman overleed na drie jaar aan pokken in de Leeuwarder gevangenis.

Na de Tweede Wereldoorlog zijn in Nederland nog wel doodvonnissen uitgesproken, maar dit is hier buiten beschouwing gelaten. Deze executies door de kogel gebeurden op grond van het Besluit Buitengewoon Strafrecht, ingesteld in 1943. Het leidde wel tot 152 doodstraffen waarvan er, met NSB-leider Anton Mussert voorop, veertig werden voltrokken. Op 12 juni 1990 is de doodstraf ook uit het Nederlands oorlogsstrafrecht verdwenen.

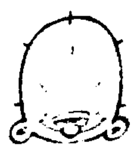
SCORPIO

DE GEKKENLIJN

YAACK - ROBERT WUYTS

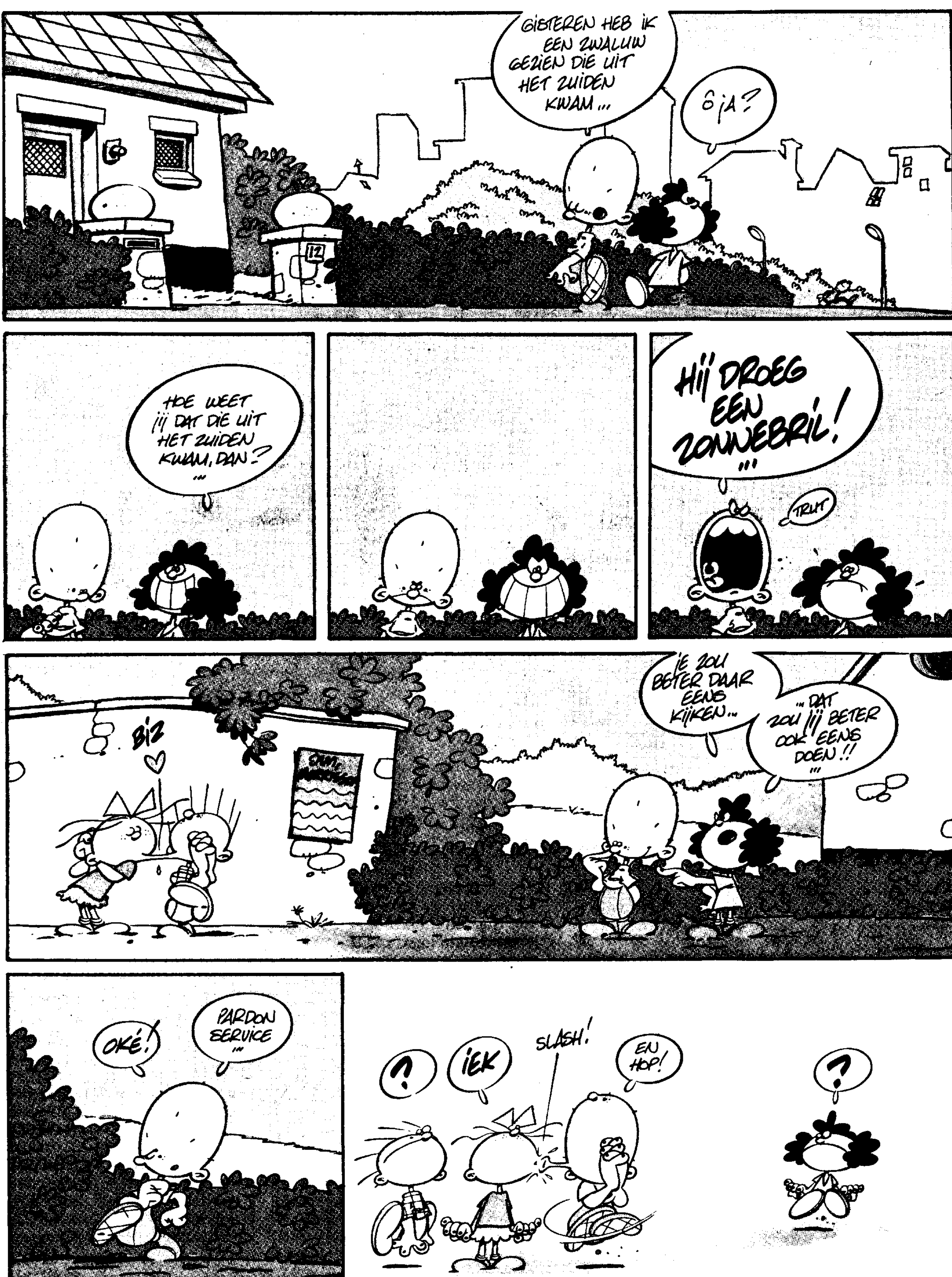

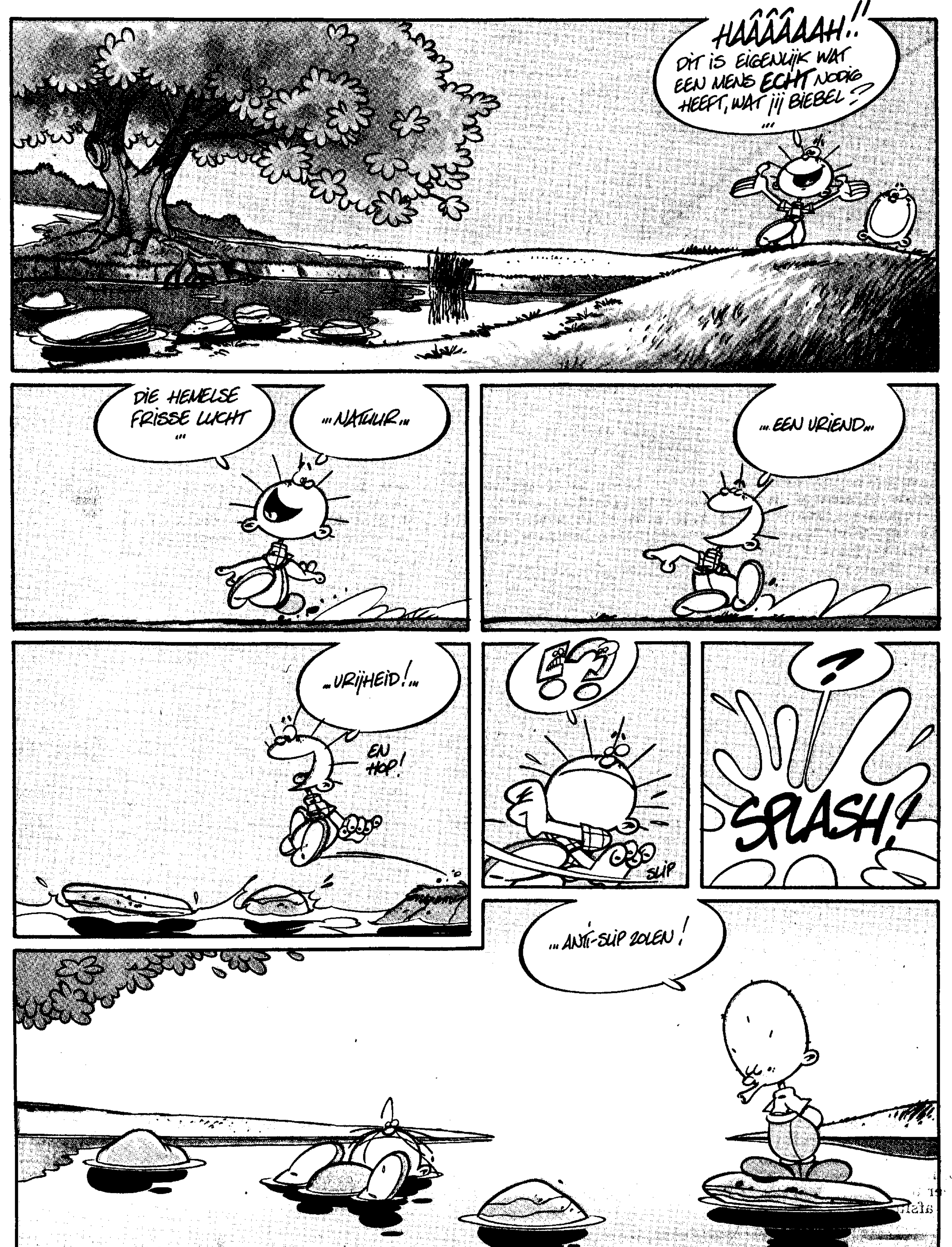

BIEBEL

IKKE

imburgs
WOONBLAD

Pastoe eindelijk in het hart van de trend

)p het randje van de soberheid

Eindelijk zit het Pastoe eens een beetje mee, eindelijk wordt de oppigheid, zo kenmerkend oor de 81-jarige Utrechtse neubelfabrikant, beloond. Met eervolle nominaties, uichende besprekingen in de internationale vormgevingspers en een gunstig perspectief op de markt. De directeur: „De rotzooi moet worden opgeruimd."

DOOR BERT VAN DEN HOED

ber, het kan hem niet sober geg zijn. Tijdloos, duurzaam, rus-. Dat zijn van die trefwoorden die eds in zijn betoog terugkeren. En terug te vinden in de geschiedevan het bedrijf dat Harm Schels vertegenwoordigt, sinds 1982 weer, toen Pastoe op de rand van rond balanceerde en een duurm failliet dreigde.

et dat ze bij Pastoe het roer hebn omgegooid, integendeel. De rkt, of liever gezegd de trend op markt, is als vanzelf naar Pastoe gegroeid. Dat heeft wel héél lang uurd, vindt hij. Maar het ziet er r uit dat Pastoe over twee jaar delijk in het hart van een trend is vinden. Door vast te houden aan de tradities van duurzaamheid in m en materiaal, niet te zwichten or de waan van de dag maar vooruit te blinken in (esthetische) tehoudendheid. Hollandse deugn eigenlijk, die lang niet in alle sign-jaargetijden evenzeer op s werden gesteld, maar nu op de ven van de gestaag wassende trend gemeengoed lijken te worn.

ar voor hoe lang eigenlijk? Zal niet ook een trend zijn, slechts n beweging in de cyclus van reacanti-reactie. Hoe duurzaam kan n trend zijn?

stoe-directeur Harm Scheltens is an overtuigd dat er geen weg te- is. „De rotzooi moet worden geruimd. We kunnen het ons echt t permitteren rommeltjes te blijn maken. Natuurlijk zullen er alr bedrijven blijven die niets iers doen dan de heersende movolgen, hoereren, snel de zakken llen. Dan kun je dus net zo goed de verdovende middelen gaan."

geschiedenis van Pastoe zelf is een van hollen en stilstaan. In 1913 opgericht als Utrechtsche Machinale Stoel- em Meubelfabriek (UMS) maakte het in het begin als ambachtelijke stoelenmakerij vooral meubels voor de middenklasse. UMS bleef in die beginjaren verre van de avant-garde. Maar al wel was er de grondslag te vinden voor de latere koers van soberheid doordat UMS koos voor 'de gematigde vaderlandse meubelkunst', georiënteerd op de architecten-vormgevers van de Amsterdamse school.

Toch had de UMS al snel oog voor 'modern', het 'goede modern' wel te verstaan waarbij lijstjes en versiersels verdwenen. Met een nadrukkelijke voorloper van strakke vormgeving als de ladenkast uit 1932 van A.K. Grimmon die met enige aanpassingen zo in de collectie van vandaag zou kunnen worden opgenomen. Een fraai voorbeeld van iets te voorlijke vormgeving overigens, want hoewel algemeen aanvaard origineel, werd het kastje een commercieel fiasco.

Zoekend naar evenwicht tussen continuïteit en verandering, tussen scoren op de markt en trouw blijven aan de eigen identiteit, kende Pastoe zowel periodes van grote bloei als benauwende neergang. Legendarisch is de Pastoe-meubelnaar-maat-serie uit 1955, ontwikkeld volgens de gedachte van het combinatie-meubel. Een systeem, in teak uitgevoerd, dat was gebaseerd op de beroemde 'hoeklijst', waar aan alle zijden planken en andere onderdelen konden worden bevestigd. Het vooral praktische systeem, bij traditie ontwikkeld vanuit de techniek, leverde Pastoe voor de eerste keer internationale erkenning op met prijzen uit Milaan en deftige tentoonstellingen in het Centrum voor Industriële Vormgeving in de Beurs van Berlage.

Maar Pastoe kwam in een gevaarlijke spagaat te staan toen het in de jaren zeventig zowel de exclusieve markt wilde bedienen als een jong publiek wenste te behagen dat uit was op goedkoper en modaler meubilair. Dat je je zoiets niet kunt permitteren was de les die Pastoe net op tijd leerde toen het op de rand van de afgrond balancerend een keuze maakte. Pastoe-meubelen krijgen vanaf dat moment een 'design-karakter', omschreven als autonome beeldende objecten in de ruimte. De oriëntatie op de brede, binnenlandse markt werd opgegeven, in plaats daarvan richtte Pastoe zich op een klein segment van de (inter)nationale markt. Alleen hoogwaardige, duurzame, maximaal expressieve produkten, niet langer uitsluitend in eigen huis vervaardigd en niet langer ontsproten uit de geest van één ontwerper.

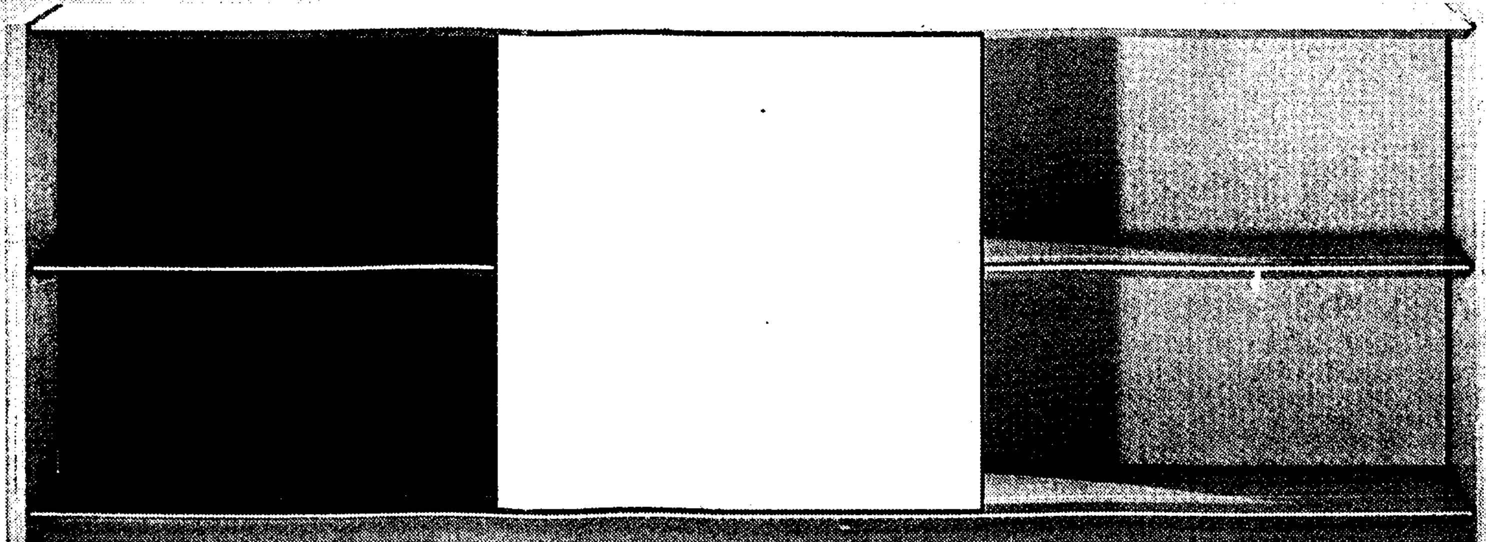
Die klare lijn is tot op de dag van vandaag vastgehouden en begint in deze dagen vruchten af te werpen. Directeur Harm Scheltens kan nu in zijn eigen Dutch Design Center met rechte rug een korte rondleiding geven en de Pastoe-meubels tonen die èn midden in deze tijd staan èn teruggrijpen op oude Pastoe-principes als 'een gebrek aan lawaai en visuele duurzaamheid'.

Oude klassiekers als de L-serie ('neutrale kistvormige rompen') en de iets ruimtelijker Vision uit respectievelijk de jaren zeventig en tachtig zijn met minimale middelen aangepast of uitgebreid en lopen in de jaren negentig harder dan ooit. De beroemde en veelvuldig geplagieerde Amsterdammertjes van Aldo van den Nieuwelaar, ontstaan vanuit het rolluik mechaniek, passen ook nu in het – thans bijna modieus te noemen – Pastoe-concept van minimalisering.

Harm Scheltens: „Wat de enige weg is, de weg naar sobere, serieuze vormgeving. Je kunt mensen niet opzadelen met een kast waarvan ze naar een jaar zeggen: 'Shit, ik heb me vergist'. Het is geen broek die je naar believen smalle of wijde pijpen kunt meegeven. Wie nu een meubel koopt met kromme pootjes, volgt een kortstondige mode. Dan kun je als fabrikant meubels gaan maken met nog iets krommere pootjes en hopen dat je daarmee zal overleven, maar daar kiezen we dus niet voor."

Met de introductie van het jongste kastensysteem, 'Perception' van het ontwerpbureau Ninaber-Peters-Krouwel (bekend van de Beatrixmunt) lijkt Pastoe vorig voorjaar een regelrechte hit in huis te hebben gehaald. Nog geen jaar oud, maar nu reeds (inter)nationaal gelauwerd. Op de internationale meubelbeurs in Keulen januari werd het de sensatie van de beurs genoemd, het gezaghebbende Duitse designblad MD kopte gevat 'maximaal geminimaliseerd' en er volgde een nominatie voor de laatste editie van de Rotterdamse Designprijs.

„Ja, Perception is heel positief ontvangen," zegt Harm Scheltens dunnetjes. „MD noemde het dè esthetische innovatie op het gebied van wandsystemen. We hebben laten zien dat sober niet saai hoeft te zijn. We hebben ons verleden niet verloochend, we zien dat de markt voor ons aantrekt. Samen met Auping en Nedap zijn we dit jaar genomineerd voor de European Community Designprijs. Eindelijk de wind mee. Op het randje gaan zitten van de soberheid, dat is wat ons te doen staat. Doen we dat niet, dan zullen onze kinderen dat ons later gaan verwijten. En terecht."

● *Met het jongste kastensysteem 'Perception' heeft Pastoe een regelrechte hit in huis gehaald.*

● *Het oranjegele blad en de 'citroentjes' van Poncirus trifoliata.* Foto: DRIES LINSSEN

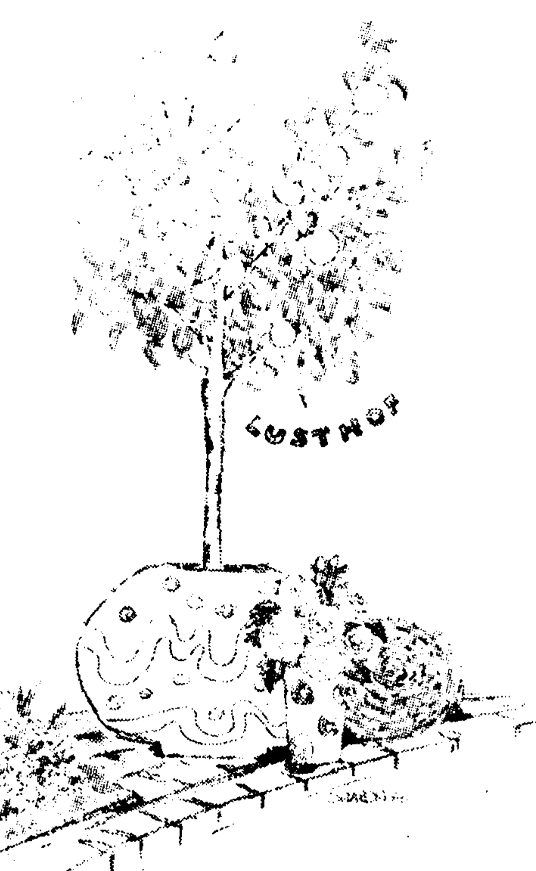
De stekels van de oneetbare citroen

DOOR SANTE BRUN

Ik heb ze geprobeerd in de thee en in de vers geperste citrus-cocktail, maar nu gebruik ik ze alleen nog voor een geraffineerd luchtje in de auto: de zo aantrekkelijk uitziende 'citroentjes' van de *Poncirus trifoliata*. Het is op zich opmerkelijk, dat je in het Nederlands klimaat gewoon buiten citrusvruchten kunt telen. Maar helaas zijn ze dus oneetbaar.

Wie de schoonheid van deze kleine boom wil genieten, zal moeten wennen aan een heel vervelende eigenschap: de enorme oerscherpe doorns waarmee de takken dichtbezet zijn. De boom moet beslist niet vlak langs paden worden gezet; eventuele snoei moet uiterst voorzichtig gebeuren.

De reukloze reuzen-oranjebloesem in het vroege voorjaar is de voornaamste sierwaarde; het in drie lobben verdeelde blad volgt spoedig, het is wat dof groen. In september kleurt het blad oranjegeel, en dan zijn ook de met dicht vilt bedekte 'citroentjes' al gauw rijp. Ze blijven nog een tijdje aan de boom hangen als het blad al afgevallen is.

Poncirus, ook wel bittere citroen genoemd (niet te verwarren met *bitter lemon*) heeft verder weinig commercieel nut. Hij wordt in landen waar citrusvruchten worden geteeld, gebruikt als onderstam voor sinaasappels en citroenen, vermoedelijk omdat hij zo ongevoelig is voor ziekten en plagen.

Het boompje is tegenwoordig vrij algemeen verkrijgbaar in de diverse tuincentra. Plant het echter voor de zekerheid pas in het voorjaar.

Steeds meer vrouwen kiezen voor bouwkunde

DOOR JO REIJNDERS

De bouw is altijd een typische mannenwereld geweest. Vrouwen hoorden in dat zware en technisch ingewikkelde vak niet thuis. Op de steiger of in de bouwput zouden ze maar in de weg lopen. Die tijden zijn allang voorbij. Steeds meer vrouwen willen bouwkundige of architect worden. Het aantal vrouwelijke studenten voor de studierichting bouwkunde stijgt gestaag en ook de Hogeschool Heerlen raakt bij de studentes meer in trek.

De Hogeschool Heerlen kent vele studierichtingen. Aan de faculteit Bouwnijverheid in het gebouw van de vroegere Mijnschool, tegenover de brandweekazerne in Heerlen, wordt lesgegeven in de studierichtingen Bouwkunde en Civiele Techniek/Milieutechniek. De studenten bij Civiele Techniek worden bijvoorbeeld opgeleid voor functies in de wegenbouw. Wie voor Bouwkunde kiest, komt terecht op architectenbureaus, bij overheid, aannemingsbedrijven en planbureaus.

Lag het aandeel van de vrouwelijke studenten tot voor kort tussen de 16 en 20 procent, nu is die groep aan de afdeling Bouwkunde hard op weg naar een kwart van het totale aantal studenten. Enigszins passend in de lijn van het klassieke beeld kiezen de studentes weliswaar meer de architectonische en minder de uiterst technische kant van het beroep, maar toch is de opmars niet meer te stuiten. Na een succesvolle afsluiting van de vierjarige HBO-opleiding mogen de dames de titel 'ing' voor hun naam zetten.

Vooral de afstudeerdifferentiatie architectuur is bij de vrouwelijke studenten populair. Daar krijgen ze vooral in de laatste fase van hun opleiding mee te maken. Eerst doet iedere student een algemeen basisjaar. Om een goede bouwkundige te worden zijn niet alleen praktische vakken van belang. Er moet een gedegen basis worden gelegd om later genoeg rendement uit de praktische vakken te halen. En bovendien komen de studenten van verschillende vooropleidingen. Ir René Keulers, voorzitter van de faculteit Bouwnijverheid van de Hogeschool Heerlen is blij met de vrouwelijke belangstelling. „Landelijk gezien is hun belangstelling voor techniek nog vrij laag. Het is wellicht het aspect van de vormgeving in de architectuur, dat de meisjes aanspreekt."

De studenten komen gelijkmatig verdeeld uit drie vooropleidingen. Een derde wordt geleverd door de havo, een ander deel door de MTS en tenslotte zijn de studenten uiteraard ook afkomstig uit het VWO. De ervaring leert dat ze allemaal evenveel kans hebben om de opleiding met succes af te ronden.

De laatste jaren is volgens Keulers het aandeel van havo-klanten dalende. Dat komt volgens hem door de ngatieve publicaties over slechte aansluiting tussen havo en Hoger Beroeps Onderwijs. Keulers: „Wat die havo-klant echter mist is niet niveau van kennis maar de juiste studiehouding en een gedegen portie werklust. Ze zijn op school verwend geraakt door de onderwijsprogramma's. Het is meer een kwestie van houding dan van kennis." Die juiste mentaliteit wordt vooral in het eerste jaar getest. Dan wordt duidelijk wie doorgaat en wie afvalt. Na dat jaar valt alleen die student nog af die uiteidelijk merkt dat 'ie in de verkeerde beroepssector terecht is gekomen.

Het eerste jaar van de opleiding kent een aantal beroepsonderstеunenden vakken zoals wiskunde en Nederlands. Ook wordt dan al kennis gemaakt met de beroepsgerichte vakken bouwconstructie, bouw- en milieutechniek, materiaalkunde en funderingstechniek. Praktisch is de student dan ook al bezig met bouwtechnisch tekenen en schetsen, landmeten en werk aan computer en in laboratorium. De student moet tenslotte veel afweten van de eigenschappen van de materialen die in de bouw worden gebruikt.

Later wordt de opleiding steeds praktischer. Bouwmaterialen worden in het laboratorium gemaakt en beproefd. De grootste hap van de bouwkundige studie wordt gevormd door bouwtechnisch tekenen, zowel handmatig als met de computer. In het derde leerjaar loopt de student stage in enkele bedrijven. Daar komt hij met de realiteit in aanraking. Het zijn twee perioden van honderd werkdagen. Eén bij een architect, een bij een aannemer. In het laatste jaar maakt de student een afstudeeropdracht. Dan wordt, net zoals in het bedrijfsleven, in een team samengewerkt. Grote bestaande gebouwen worden bouwtechnisch opnieuw helemaal uitgewerkt, waarbij allerlei problemen door de groep moeten worden opgelost. Het eindprodukt moet van een zodanig gehalte zijn, dat het gebouw volgens de nieuwe tekeningen er zó neergezet kan worden. „Het is een echte werkopleiding. Wie tijdens de opleiding goed uit zijn ogen kijkt en thuis nog minimaal twee uur per dag studeert, krijgt van mij blindelings de garantie dat de eindstreep wordt gehaald," vindt Keulers.

De vrouwelijke studenten voelen zich thuis in de vroegere alleenheerschappij van mannen. Nicole Doemen en Melanie Marcus komen beiden van een atheneumopleiding met een exact pakket. Melanie is nu vierdejaars studente en bezig met haar afstudeeropdracht. Op de middelbare school was ze altijd al heel nauwkeurig bij natuur- en wiskunde. Die vakken hebben haar tenslotte in deze studierichting geduwd. Voor Nicole Doemen heeft het vak tekenen de doorslag gegeven.

Dat de bouw hen min of meer in het bloed zit bewijst hun drang naar de praktijk. „Op de MTS leren de studenten nog veel meer praktijkgerichte zaken. Die weten pas echt wat bijvoorbeeld een kozijn is. Eigenlijk zouden we hier ook nog meer met machines willen werken. Maar dat hoeft blijkbaar niet," aldus Nicole. Zij wil na haar afstuderen verder in de architectuur. Melanie ziet een studie aan de technische universiteit wel zitten. Ook daar komt dan versterking in de gelederen der vrouwen.

● *De toekomstige vrouwelijke bouwkundigen voelen zich goed thuis tusen de mannelijke studenten.* Foto: FRANS RADE

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Appartement Centrum Heerlen

Ruim appartement, 2e verdieping, woonkamer 50 m2, keuken 9 m2, 2 slaapkamers 20 m2 en 7 m2, badkamer en toilet, ruime hal, bergruimte, lift aanwezig. Kale huur ƒ 1.046,50 p.mnd. Telef. 045-742333.

België Borgloon, 35 min. van Maastricht, rustig gel. ... APPARTEMENT ... 1200 BFrs. p.mnd. Tel. woe. en dond. 20.30 tot 22.00 uur 00-3211318887.

ZUTENDAAL: 2 Luxe nw. bouwappartementen met ingr. keuken, badk., 2 slpk. ... APPARTEMENT te huur, Heerlen, Ned. Hoensbroek, woonkamer, keuken, slaapk. en zolder slaapk. ƒ 850,- all-in. Tel. 045-231786.

VALKENBURG/Klimmen, 2 en 3 kamerapp., gestoff., event. gemeub. v.a. ƒ 625,-, Limb. incl., per direct. Borg ... 04406-41659.

Te huur: VAKANTIEHUISJE ... Te huur: TOPLOKATIE ...

Te huur twee kamerappartementen te KERKRADE. ... Tel. 045-72255.

Woonruimte gezocht te SITTARD, vrouw 41 j. met dochter ... Tel. 046-516084.

Te h. KERKRADE-C. ... Tel. 045-413973.

Te huur vrijst. BUNGALOW in Genk-België. Inl. 045-223451.

Te h. luxe app. te HEERLEN. Ind.: gr. woon-/eetkamer 42 m2, 2 slpks., berging, aparte douche en toilet, gesl. keuken, 2 balkons, ƒ 850,- incl. vloerverw. en serv.kosten met o.a. videobewaking. Overname van o.a. lamellen, vaatwasmachine, douchecabine etc. Tel. 045-220914 tussen 20.00-22.00 uur b.g. 045-319514.

Te huur in KERKRADE luxe woning 100 m2, 1½ jr. oud. Telef. 045-424426 na 16 uur.

Te huur ruime ETAGEWON., 2e verd.: nabij centr. H'broek, n. gesch. v. kind. en huisd. ƒ 875,- excl. g.,w.,e. ... 045-212537 b.g. 04492-5718.

Te huur ruime won. op te verd. ƒ 780,- excl. Nabij ... 212537 b.g. 04492-5718.

Te huur (ook voor langere tijd) VAKANTIEHUISJE, 5 km van Maastricht. Tel. 04451-13247 / 046-452402.

Te huur Opp. ca. 65 m2 met magazijnruimte in kelder. Oplevering met o.a. toilet, pantry, c.v. Huurprijs op aanvraag. Inl. Stienstra Bedrijfsmakelaardij B.V. Tel. 045-712255.

Te h. KERKRADE-C. ... Beschikbaar ... 24/9 van 14-16 uur. Inl. 045-413973.

Uw huis verkopen
Wij kopen direkt

IMMO-TREND

Door enorm verkoopsucces zoeken wij dringend huizen

Belt u ons geheel vrijblijvend

00-49.24072037

Direct en zeker Uw huis verkopen

Je eigen huis in ... Je eigen huis in

Voor meer informatie: BOUWKUNDIG ADVIESBURO PREVOO

Immobilien GmbH

van Lier-Radermacher

Een betrouwbare naam

met groot verkoopsucces en een 100% correcte werkwijze. Als ook voor u een correct en succesvol verkoopresultaat belangrijk is, dan verkoopt u ook uw huis, zoals al meer dan 1000 tevreden klanten tot heden, via het grootste Duitse Makelaarskantoor voor Nederlandse O.G.
In sommige gevallen direkte aankoop mogelijk.
Ook als u zelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.
U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling ƒ 250,-.
Om onze klanten te bedanken, verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen.
1. prijs: 1 week Gran Canaria voor 2 pers.
2. prijs: 1 weekend in Parijs voor 2 pers.
3. prijs: toegangskaarten voor Phantasialand Köln/Brühl en nog veel meer mooie prijzen.

☎ 00-49.24073017
☎ 045-451291

Woonhuis verkopen ???

Wij kopen Uw woonhuis direkt zelf aan.
100% zekerheid en geen makelaarskosten.
Koopwoning Vastgoed '92 bv. ☎ 040-128897.

Wij maken geen reklame met bemiddelingspremies en reizen

Wij bieden U optimale inzet, kennis van de onroerend goed markt en geven advies als u een huis wilt kopen en/of verkopen.

Bel ons voor een afspraak en maak gebruik van onze inzet, kennis en advies.

Belt U ons ????

Immobiliën Düsterwald

00-49.240693306 of 045-351254

Wij verzamelen geen onroerend goed, wij verkopen het!

TE KOOP GEVRAAGD

Kerkrade/Terwinselen

rondom "Botanische tuin" woonhuis tot ca. ƒ 350.000,-.

Inl. Stienstra Makelaardij b.v.

Tel. 045-71 22 55.

Informatie-avond voor huizenkopers

Kom dinsdagavond 27-9-'94 naar Motel Heerlen voor alle informatie over een huis kopen, hypotheken etc.
Gratis. Bel even voor aanmelding.
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045-741616
NVM

Van de Pas, de makelaar van de koper!

Valkenburg-Broekhem

Te koop ruim vrijstaand woonhuis.

Met tuin op het zuiden. Perc.opp. 540 m2 Bouwjr. '93. Sout.: slaapk., douche, wc, keukenblok, berging, met w.a., Beg.gr: hal, wc, woonk., luxe keuken. 1e verd.: 3 slaapkamers, badk., wc, vaste trap naar 2e verd.: ruime slaapk., berging. Slaapk. + woonk. parket, overige vloeren betegeld. Prijs ƒ 495.000,- k.k. Aanvaarding direkt. Tel. 04406-16291.

Te koop

Goedlopende kwaliteitsslagerij te Landgraaf

Unieke kans voor jonge ondernemer.
Br.o.nr. B-05989, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Welten

... 175.000,- k.k. Tel. ...

Heden Open huis van 14.00 tot 16.00 uur Kerkrade ...steenweg ...

Goed en centraal gel. ... woonhuis ... Voor- en achtertuin. Z-vorm. ... ca. 39 m2. ... keuken, 4 royale slaapk., badk. met ligbad en 2e toilet, ... rolluiken. Direkt te aanvaarden. Opp. ca. 310 m2. Bwj. 1976. Prijs ƒ 225.000,- k.k. (onderhandelingsbasis). 8481.

Inl. Stienstra Makelaardij bv.
Tel. 045-71 22 55.

Royaal luxe woonhuis Susteren

...

Vrijstaand woonhuis te Sint-Echt

... rage 9x5m en werkplaats 4x5m. Mooie tuin. Perc. 497 m2.

De Ardennen, 't mooiste gebied in België

Zoudt u zich in de Ardennen willen wanen en toch maar 15 km van de Nederlandse grens willen zitten (omgeving Weert, Roermond, Maaseik, Maastricht) dan kunnen wij u aanbieden: Bebouwd grondstuk van 3500 m2 (bouwvergunning aanwezig). Prijs ƒ 550.000,- k.k. Voor Inl.

Peters Vastgoed ☎ 04754-82826.

Te koop in Heerlen

Tussengelegen woonh. met garage en tuin. Ind.: prov. kelder, woonk., keuken, serre, 3 slaapkmrs., badk. met ligbad, vlizotrap naar zolder. Prijs ƒ 145.000,-.
Inl. Makelaardij Feris Heuts B.V. Nuth. Beëdigd taxateur.
Tel. 045-244636 b.g.g. 043-474021.

Hoensbroek, Koestraat

Op goede lokatie gelegen halfvrijst. woonhuis met tuin. Indeling: entree/hal, woon/eetkamer met parketvloer, keuken, proviandkelder, toilet, garage met berging/wasruimte. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer met zitbad en vaste wastafel. Zolderverdieping berging cq hobby/slaapkamer. Woning verkeert in perfecte staat van onderhoud, o.a. HR-ketel '92, kunststof kozijnen, nieuw dak. Vraagprijs ƒ 260.000,- k.k.

Kerkrade, Kwikstaartstraat 21

Halfvrijst. woonhuis met garage. Rustige woonwijk, goed bereikbaar, voor- en achtertuin. Indeling: entree/hal, toilet, woonkamer ca. 30 m2, halfopen keuken. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer. Zolder mogelijkheid slaap/hobbykamer. Vraagprijs ƒ 205.000,- k.k.

Oirsbeek, Beukenberg 61

Knus woonhuisje geschikt voor twee personen. Indeling: kelder, woonkamer, keuken, 2 slaapkamers, toilet en douche, berging. Vraagprijs ƒ 65.000,- k.k.

Schinnen, Groenenbergstraat 5

Halfvrijstaand woonhuis, voorzien van o.a. kunststof kozijnen. Indeling: geheel onderkelderd, entree/hal, toilet, woonkamer ca. 28 m2, keuken op verd. 3 slaapkamers, badkamer en zolder. Vraagprijs ƒ 160.000,- k.k.

Voerendaal, Hongerbeekstr. 48

Halfvrijstaand woonhuis, op goede lokatie. Indeling: woonkamer ca. 32 m2 met parket, moderne keuken, tuinkamer, garage, grote tuin. Kelder, 3 slaapkamers, nieuwe CV, luxe sanitair. In uitstekende staat van onderhoud. Vraagprijs ƒ 295.000,- k.k.

Wij zoeken voor onze relaties met spoed woningen in elke prijsklasse in geheel Zuid-Limburg!!!

V&H VASTGOED
OIRSBEEK 04492-1820
MAASTRICHT 043-255670

Vrijstaand landhuis - Landgraaf

Rotterdamstraat 13. Te k. m. garage, rondom tuin. Ind.: hal, woonk., keuken, 3 slpks, badk. m. ligb., w.c., rolluiken, gr. terras. Vr.pr. ƒ 350.000,- k.k. Bez. na afpr. 045-314221.

Heerlen, Hamerstraat

Vrijstaand landhuis met inp. garage. Ind.: souterrain, garage, hobby/berging, prov. kelder, portaal, stookruimte. Beg. gr.: hal, garderobe, m.k., toilet, l-woonk., woonkeuken. 1e verd.: portaal, 5 slpks, badk. v.v. ligbad, toilet, vaste wastafel, mog. voor douche, bergkast, bwj. 1959, opp. 527 m2. Aanvaarding in overleg. Koopprijs op aanvraag.
Inl. Makelaarskantoor SANNEN BV, tel. 077-827788.

Ter bemiddeling

Zoeken wij dringend diverse woningen. Geleen/Beek/Stein e.o. woningen in alle prijsklassen. Omg. Jabeek/Merkelbeek (half)vrijst. woningen tot ƒ 275.000,-. Hulsberg/Klimmen/Wijnandsrade woningen tot ƒ 325.000,-. Ulestraten/Schimmert vrijstaand-Landhuis-Bungalow tot ƒ 450.000,-. Amstenrade/Hoensbroek/Heerlen woningen in alle prijsklassen. Nuth/Schinnen (boerderij)woningen tot ƒ 375.000,-. Gehele Oostelijke Mijnstreek woningen in prijsklasse tot plm. ƒ 500.000,- Mak. kantoor Janssen b.v.
046-335840 na 17.30 uur 046-339072.

BLONDÉ BELEGGINGEN
Uw huis verkopen
Wij kopen direkt
045-743490

Brunssum, Koolhofstraat 29

WOONHUIS MET BEDRIJFSRUIMTE
CENTRUM BRUNSSUM

Woonhuis: keuken, woonk., hal, kelder, 3 slaapk., zolder. Ook als kantoor bruikbaar.
Bedrijfsruimte: totale opp. plm. 900 m2, bestaande uit een 4-tal gebouwen, groot gedeelte overkapt terrein en gedeelte open terrein. Zeer geschikt voor bedrijf met opslagruimte. Vraagprijs n.o.t.k.

janssen bv makelaardij og NVM

... 045-213791.

... Landgraaf

... gericht. ... k.k.

...

... woonklaar ... 00-32.89715877.

Gulpen

... Woonk. 38 m2, half/open ... kelder, ... CV-gas. ... kozijnen met ... en rolluiken. ... zonterras. Kan spoedig leeg. Richtprijs ...

W. Timmermans

... makelaar/taxateur (Makko Gulpen), Rijksweg 67 Gulpen. Tel. 04450-2182. Zaterdag 10.00-13.00 uur.

Kerkrade-centrum

Vrijst. woonh. met dubb. garage en bouwvergunning v. nog 2 garages. Het huis heeft verder alle ... die u mag verwachten, ideaal voor rijschool. Vr.prijs ƒ 310.000,- k.k.

Kerkrade-Terwinselen

Halfvrijst. woonh. m. garage, bwj. 1978, ind.: hal, toilet, gr. kamer, keuken, 3 slpks, zolder. Vr.pr. ƒ 210.000,- k.k.

Voerendaal-Ubachsberg

... hoekbungalow m. garage en tuin. ... v. par... inbouwkeuken ... ƒ 259.000,- k.k.

Landgraaf-...

... voorzien van ... prijsklasse. ... op aanvraag.

Hoensbroek

... halfvrijstaand ... keuken, 3 slpks. en zolder, bwj. '66. Vr.pr. ƒ 249.000,- k.k.

Heerlen plan Husken

Halfvrijstaand herenhuis met garage en tuin. Woonkamer met keuken, 3 slpks., vaste trap naar zolder evt. hobbyruimte, bwj. '92. Vr.pr. ƒ 286.000,- k.k.

KLOPPENBURG
Tel. 045-719907

Woonhuis met SPOED te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. ☎ 040-114752.

Wat ouder WOONHUIS te koop gevraagd. Opknappen geen bezwaar. 040-129013.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners. 045-728671.

Unieke gerestaureerde vierkantshoeve op 5 km van HASSELT-CENTRUM met aangelegde tuinen. Zeer rustig gelegen en snel bereikbaar. Info 00-32.11270316 of 284472.

Te koop LANDHUIS met grote vijver + grond (ca. 1 ha) in bosrijke omg. te Maaseik (Neeroeteren). Telef. 00-32.89866661.

Tussengel. woonhuis te HOENSBROEK, 1910, diepe tuin, vrije achterom, goede st.v.onderh. Sout.: kelder. Beg. gr.: entree, gang, toilet, woonk. ensuite, keuken, bijkeuken, bergingen, terras en tuin. 1e Verd.: overloop, 3 slaapk., badk. met ligbad + 2e toilet. 2e Verd.: vaste trap n. grote zolder. Bez. op afspr. 045-223674 na 18.00 uur.

KERKRADE-CENTRUM. Ruim vrijst. herenhuis met tuin en garage. Zeer goed onderh. Ind.: o.a. dubbb. woonk., keuken (incl. app.), badk. 2e toilet, 3 slpkms., zolderruimte, 2 kelders. Hogere prijsklasse. Inl. Ass. kant. Kerres. 045-460358.

BOUWGROND, Urmond, Molenweg Zuid tussen huisnr.'s 61 + 65. Prachtig gelegen bouwkavel. Perceel 1.400 m2. Inclusief bouwvergunning + schonen grond verklaring. Koopsom ƒ 110.000,- k.k. Ruber Makelaar en Taxateur o.g. B.V. Tel. 04498-51900.

Te koop van part. mooie luxe comfortabele bungalow te HEERLEN, geheel gerenov. Totale opp. 210 m2. Perc. opp. 1500 m2, ƒ 620.000. Br.o.nr. B-05984, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

SITTARD, Merovingenstr. 38: goed gelegen woonhuis met 3 slaapkamers en ... toilet, ƒ 159.000,- Wijman & Partners, telef. 045-728671.

Te koop woonhuis te HEERLEN in rustige buurt, bwj. '84, vr.pr. ƒ 128.000,- k.k. Tel. 045-259778.

GREVENBICHT, rustig gel. vrijst. woonhuis, bwj. 1984. Ind.: hal, ruime L-vorm. woonk., keuken met berging, garage met vliering. Verd.: 3 ruime slpks., badk. met 2 v. w., douche, ligbad en 2e toilet. Kelder met sauna en 2e douche. Tuin met vijverpartij en vlonder. Vraagprijs ƒ 325.000,- k.k. Tel. 04498-57893.

Te k. BÜCHTEN: halfvrijst. uitst. onderh. woonhuis, inp. garage, berging, keuken, woonk., serre met alu. schuifpui, overdekt terras, mooie tuin. Verd.: 3 slaapk. + luxe badk. met ligbad, douche + 2e toilet, berging en cv. Vraagpr. ƒ 210.000,- k.k. ☎ 04498-54883.

Te k. gevr. BUNGALOW Meerssen e.o. ... evt. te ruilen tegen groot vrijst. huis. Tel. 045-313343.

SITTARD, Haagsittard Park Bellstr. 32. Te koop 2 onder 1 kap met garage, bwj. '90, L-vorm. woonk., open keuken met plavuizen en vloerverw. Verd.: 3 slpks., compl. badk., vaste trap naar ruime zolder (combiketel), tuin met vijver op zuidoosten, vraagpr. ƒ 289.000,- k.k. Tel. 046-526260.

PUTH (Schinnen) kar. woonhuis/garage, berging. Ind.: woonk. 50 m2, dichte keuk., badk. bad en toilet, 4 ruime slpks, garage 13 m2. Werkplaats 40 m2. Vraagpr. ƒ 275.000,- k.k. Seegers o.g. Telef. 046-525318.

BRUNSSUM: Te koop halfvrijst. woonhuis met grote garage, ruime woonkamer, inb. haard, 4 slpks., doucheruimte, zolder, v.v. rolluiken, witte kunststof kozijnen en dubb. begl. Tel. 045-251263.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen

Geen verkoop - Geen kosten

Verhuizen??
Doe-het-zelf. Te huur bestelvrachtwagens (hydr. laadlift). Ook pers.auto's en busjes. AutoRent Bastiaans, Spoorsngl 50, Hrl. ☎ 045-724141.

Te koop
Beleggingspand
Heerlen-Centrum.
Huuropbrengst ƒ 35.000,-.
Prijs ƒ 229.000,-.
Tel. 046-375889.

Bocholtz
Groot halfvrijst. woonhuis met garage/kantoor, prijs. ƒ 255.000,-kk ☎ 045-444922.

Hoensbroek
Halfvrijst. woonhuis met garage, ƒ 155.000,- k.k. Br. o.nr. B-05996, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753867.

HULSBERG (Arensgenhout). Halfvrijstaand woonh. in land. omg. met garage en mooie tuin, woonk. met parket, tuinkamer, keuken met app., bijkeuken, 3 slaapk., badk. met ligb., zolderberg. en wijnkelder. Vraagpr. ƒ 279.000,- k.k. Mak.kant. Rob Dassen. 045-375757.

SITTARD, Rijksweg Noord: ruim halfvrijst. woonhuis met garage en berging, hal, L-vormige woonkamer, dichte keuken, kelder, zolder 4e slaapk., badkamer, cv. Perc. opp. 500 m2, vraagpr. ƒ 249.000,-kk. ☎ 046-510047.

MAASTRICHT (Volksplein), te k. luxe appartement nabij centrum, grote woonk., balkon, luxe keuken met app., 2 slaapk., badk. met ligbad, apart toilet, inp. berging + berging in kelder, overdekte park.pl. Vr.pr. ƒ 199.900,- k.k. Tel. 043-252276.

VALKENBURG, Bogaardlaan 8 (centrum). Sterk ruim woonhuis op unieke lokatie (voorkant Geul), midden in centr. met 2 parkeerpl. (mogel. tot garage). Ind.: ruime hal, woonk. 45 m2 met parketvl., kelder, 5 slaapk., zolder, vaste tr., mooie besloten tuin op zuiden. Perfect pand. Moet binnen gezien worden. Vr.pr. ƒ 259.000,- k.k. Tel. 046-742550, Jos Storms O.G. Geleen.

GELEEN, Rijksweg Zuid 298. Vrijstaand woonhuis met garage, woonk. met parketvl., witte keuken met app., kantoor, 5 slpks., badkamer, vaste trap zolder met 4e slpks., kelder en tuin. Vraagpr. ƒ 229.000,- k.k. Mak. kantoor Rob Dassen. Tel. 045-375757.

GELEEN, te k. vrijst. woonh. met tuin en gar. Perc.opp. 890 m2. Mooie ligging. Perf. staat v. onderh. Moet van binnen gezien worden! Vr.pr. ƒ 315.000,- k.k. Tel. 046-750759-18.00-20.00 uur.

LANDGRAAF, Don Boscolaan 33, halfvrijst. woonhuis met garage. ƒ 149.000,-. Wijman & Partners, 045-728671.

BELEGGINGSPAND. Huuropbrengst ƒ 18.000,-. Vr.pr. ƒ 149.000,- k.k. Beckers o.g. Telef. 04492-2447.

HOENSBROEK: ruim halfvrijstaand woonh. (geheel onderkelderd) met o.a. inpandige garage, c.v.-ruimte, bergruimte. Hal, toilet, woonkamer, keuken en bijkeuken, tuin (perceel 600 m2). Op de verd.: 4 slaapk., badkamer en vaste trap naar zolder met 3 kamers. Aanv. in overleg. Prijs ƒ 250.000,- k.k. Inl. Kerkhoffs makelaardij o.g. Beek. 046-373427.

Open huis zond. 16-17.30 uur. WELTEN, De Wingerd 57. Mod. drive-in won. met licht interieur en leuke tuin. Ind.: o.a. woonk. 36 m2, 3 slaapk., badk. met ligb. en 2e toilet. Lage eindprijs voor snelle beslisser. Vr.pr. ƒ 175.000,- k.k. Amstenrade, Nieuwstraat 7. Tussengel. woonh., zonnige binnenpl., geh. gerenov. met h.h.kozijnen en dubb. gl., 3 ruime slaapk., nieuwe badk., leuke keuk. met app., vaste tr. n. zolder, kelder, vr.pr. ƒ 145.000,- k.k. Offermans & Borger, 046-740535.

Bouwkavels te koop nabij centrum KERKRADE 550-650 m2 per kavel. Inl. Br.o.nr. B-05999, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

SCHINNEN ... Heden op huis van 13.00 uur. Prima halfvrijst. woonh. met garage, ruime tuin ... woonk. ... Alles dubb. gl., ... en rolluiken. ... ƒ 189.000,- k.k. ... 742550, Jos Storms ...

NIEUWENHAGEN, Graaf 4, 2 onder 1 kap, '90, vr.pr. ƒ 182... Aanv. in overl. ... 313155. Bez. na afspr.

MAASBAND, ... kerkweg 30a (Gem. ...) Heden open huis van 14.00 uur. Landh. vrijst. veldbrand (nieuw 1991). ... wit. Geleg. aan ... en pleintje bij de ... vandaag ... kijken. ƒ 208.000,- k.k. ... 742550, Jos Storms ...

Te k. Drive in ... loopafst. C.- HEERLEN ... ƒ 159.000,- k.k. ... kantooruren. 046-876...

GELEEN, Past. ... straat 12 (nabij ...) Heden open huis ... tot 16.00 uur. ... pand met grote ... sloten tuin, 2 ... dubb. gl., wit ... 2e toil., grote woonk. ... dubb. gl., wit kunst... ƒ 275.000,- k.k. ... 742550; Jos Storms ...

Wat VERKOPEN? ... teer via: 045-7199...

Bedrijfsruimte

Te huur kantoor of ... WELPAND, plm. 60 m2, 10 gestoff. kamers + ... tuin. 045-724690.

Te koop of te huur goed ... stenen BEDRIJFSPAND met ruime bovenwoning. Het pand is voorz. v. ... parkeerplaatsen, zij- + achterpoort, geh. geisol. Hal,opp. 320 m2, hoogte hal plm. 3.5 mtr. Kant.opp. incl. keuken + 2 toiletten 90 m2, Sperwerweg 17, Landgraaf. Prijs ƒ 450.000,- k.k. Tel. 045-410187 of 00-32.89712421.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Gezocht OPSLAG voor decoratie... plm. 50 m2. Bellen uur 04454-61848.

Te koop centrum modern WINKELPAND ... m2 winkelruimte, ... dakvilla. Inl. ☎ 0... fax 077-545913.

Te koop gevr. ... DRIJFSPAND ca. ... geschikt voor ... bedrijf. Tel. 04492-27...

Woningruil

WONINGRUIL: ... 3 slaapk., tegen ... ƒ 660,- 046-7579...

Kamers aangeboden/gevraagd

Kamer te huur voor studente Rijksweg Zuid 69, SITTARD. 046-522747 na 16.00 uur.

BAEXEM kamers te huur v.a. ƒ 350,- per maand. Telefoon: 04746-2977 of 2850.

KAMERS te huur met kost, voor oudere dames en heren. ☎ 045-729784.

Te huur KAMER te Heerlen-Noord voor net persoon. Info (antwoordapparaat) tel. 045-221832.

Te huur gestoff. KAMER met eig. kookgelegenh. ƒ 350,- all-in. 045-461493.

Te huur HEERLEN ... grote gestoffeerde ... tenkamer, prijs ƒ ... maand. ☎ 045-3115...

KERKRADE-W. ... zerheide kamer ... gelegenheid. Te ... 419031 of 722238.

Te huur voor ... soon nieuw gestoff... gemeubileerde ... ƒ 475,- per mnd. ... 045-427711.

Te huur gemeubileerde KAMER, te H... ƒ 475,-. Tel. 045-751...

Kachels/Verwarming

Te koop 2 GASKACHELS, 1 huisjesmodel en 1 witte. Tel. 045-419966.

Reker KACHELSPECIAALZAAK. Ook uw adres voor dubbelwandige RVS-rookkanalen: Kluis 28, Geleen, telefoon 046-740785.

GASKACHELS/houtkachels. Zomerprijs! Gratis geplaatst. De Kachelsmid, Walem 21 Klimmen. Tel. 04459-1638.

Gas- HOUTKACHELS ... ketels. Keus uit ... Kachelcentrum Jac. ... Rijksweg N. 104... 046-513228/514862.

Te koop OR... HOUT ƒ 55,- en ... m3., tevens het ... het rooien en ... bomen. ☎ 04459-16...

Wat VERKOPEN? ... teer via: 045-7199...

Bouwmaterialen & Machines

Wij leveren ook op zaterdag

BETONMORTEL+PO...

Bel ABC-Beton, Geleen, ☎ 046-755555.

Te koop nieuwe stalen of houten magazijn- of ARCHIEFSTELLING, in alle afm. verkrijgbaar. Direct uit voorraad leverbaar. Zeer lage prijs b.v. 200x100x30, 5 legborden ƒ 125,- per meter. Reckmert, Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

KÄRCHER hog... gers. Voor verkoop ... vice van het ge... gramma vraag uw ... dealer Collé Sittard ... nehandel b.v., Nust... tel. 046-519980.

Voor Piccolo's zie verder pag...

VSB

● Projektontwikkeling
● Bemiddeling o.g.
● Financieringen
● Verzekeringen

AKERSTRAAT 57 - 6466 HB KERKRADE - TELEFOON/FAX 4247...

Geopend ma. - vr. van 9.00-13.00 en 14.00-18.00 uur, za. van 9.00 - 14.00 u...

Projektontwikkeling

In uitverkoop/te koop
In uitvoering:
nog 1 appartement in 2 woonlagen aan de Stakstraat-Dumontstraat te Kerkrade-Bleijerheide met luxe afwerkingsnivo.
Prijs ƒ 130.000,- k.k.

1 vrijstaand woonhuis met garage aan de Uilstraat te Kerkrade-Spekholzerheide.
Prijs ƒ 285.000,- k.k.

1 halfvrijstaand woonhuis met berging en kleine tuin aan de Maastrichterlaan te Landgraaf.*
Prijs ƒ 240.500,- k.k.

In voorbereiding/te koop
1 luxe woonhuis op 1280 m² grond te Schinnen, eigen wensen kunnen worden ingebracht.
Prijs ca. ƒ 500.000,- k.k.

1 vrijstaande woning met garage in Heerlen.
Prijs in overleg.

Aankoop/verkoop onroerend goed

VSB kan in onderling overleg uw eigendom aankopen.
Door het verkooprisico over te nemen en koopkracht beschikbaar te stellen, is VSB een sterke schakel in de ketting van onroerendgoedtransacties.
Bij interesse brengen wij graag geheel vrijblijvend een bod op uw woning uit.
Wij kopen kosten koper, dus wat wij bieden krijgt u netto in handen.
Verhuizing op korte of lange termijn of een onbekende verhuisdatum is geen bezwaar.

Bemiddeling onroerend goed

Kerkrade-Bleijerheide
Vooroorlogs halfvrijstaand woonhuis met tuin en berging, w... dichte keuken, 3 slaapkrs., badkamer, c.v., mooie tuin.
Prijs ƒ 180.000,- k.k.

Kerkrade-Spekholzerheide
Halfvrijst. woonhuis met garage, kelder, woonkr., 3 slaapkr... zolder met mogelijkheid tot slaapkr. Luxe afwerkingsnivo, bouwjaar 1993.
Prijs ƒ 275.000,- k.k.

Kerkrade-Bleijerheide
Tussengelegen woonhuis met tuinberging gelegen aan woo... woonkr. met open haard, keuken, 3 slaapkrs., vaste trap na... zolder.
Prijs in overleg.

Kerkrade-Bleijerheide
Groot halfvrijstaand woonhuis met garage en grote tuin. Wo... keuken, grote serre, 4 slaapkrs., douche, zeer goed onderh...
Prijs ƒ 330.000,- k.k.

Kerkrade-Spekholzerheide
Grachterstraat 47
Woonkr. met open haard, keuken, badkamer met ligbad en... douche, 3 slaapkrs., garage, berging, kelder, grote tuin.
Prijs ƒ 300.000,- k.k.

Ubbicht-Bern
Vrijstaand woonhuis met atelier en berging, kleine tuin, woo... keuken met apparatuur, kelder, 3 slaapkrs., badkr. met ligb... douche, 2e toilet, gerenoveerd 1991.
Prijs ƒ 241.000,-

Landgraaf
Beleggingsobjekt. Huuropbrengst ƒ 15.000,- jr.
Prijs ƒ 195.000,- k.k.

Financieringen

Door onze contacten met binnenlandse en buitenl... financiële instellingen, kunnen wij u een onafh... gratis en geheel vrijblijvend hypotheekadvies ... geven.

MAAK GEHEEL VRIJBLIJVEND EEN AFSPRAAK MET ONS KANTOOR

Symposium sociale veiligheid en criminaliteitspreventie in Venray

'Onveilige plekken moet je aanpakken'

● *In de kleedruimte van De Sprank in Venray zijn de spiegels zo opgehangen dat vanuit de douches te zien is wie er binnenkomt.*

Foto: JEROEN KUIT

DOOR BIRGIT BLANKERS

…et is niet nodig dat vrou…en verkracht worden of …bouwen vernield. De om…ving moet veilig zijn. Al…n al het gevoel dat een …k eng is, is voldoende …n er iets aan te doen," ver…aart Ir Ita Luten, direc…ur van Ruimte-Adviesbu…au AREA. Dit bureau …eft adviezen aan project…twikkelaars, gemeenten … ministeries over de vei…heid van woonwijken, …ortaccommodaties en be…ijfsterreinen. Donderdag … oktober staat dit onder…rp centraal op een sym…sium in De Witte Hoeve … Venray. De organisatie …ervan is in handen van de …meente Venray en AREA

…l mensen voelen zich onveilig. …gens cijfers van het Centraal Bu…u voor de Statistiek weet ruim …derde deel van de bevolking van …jaar en ouder plaatsen te noemen …r ze 's avonds liever niet alleen …nen. De zogenaamde enge plek… Luten spreekt liever van onvei… plekken. „Dat is concreter, …nder gevoelsmatig," legt zij uit.

…riteria

…nkere gangetjes en vieze tunnels … graffiti, eenzame afgelegen ter…en en paden omzoomd met …te en hoge begroeiing roepen …voelens van onveiligheid op. Het …imte-Adviesbureau heeft een … van criteria opgesteld waaraan … omgeving moet voldoen om cri…aliteit en sociale onveiligheid te …rkomen. Zo moet een plek goed …tbaar en controleerbaar zijn.

…k moet het mogelijk zijn om een …ein langs meer dan één weg te …laten. Niet alleen het uiterlijk …r ook de sfeer en het karakter … de omgeving moet aantrekke… zijn. Gebouwen moeten in…ak- en vandalismebestendig zijn. …der moet een bouwplaats met … gekozen worden. „Zo is het … verstandig om bejaardenwo…gen te bouwen naast een friture …r veel jongeren komen," licht …en toe.

…enwoordig wordt AREA steeds …er ingeschakeld om om plannen … gemeenten, ontwerpers en pro…ontwikkelaars te toetsen op vei…heid.

…ongres

…t inititiatief voor AREA dateert … ruim tien jaar geleden. In 1983 …en zeven vrouwen werkzaam in … bouw, architectuur, planologie … projectontwikkeling de koppen …elkaar met als doel de veiligheid … vrouwvriendelijkheid van woon…ken te bevorderen. Datzelfde …r hielden zij hun eerste congres … Utrecht waar honderden deel…emsters aanwezig waren. De be…gstelling van vrouwen voor leef…arder woonwijken was blijkbaar …ot.

…n belangrijke klacht betrof de zo…naamde slaapsteden. Deze zijn …olgens de vrouwen gebouwd van…… een typisch mannelijke visie: …doende woningen en de hoogst …odzakelijke winkels. Met het ge…g dat wanneer hun partners naar … werk vertrokken, veel vrouwen …et kleine kinderen in verlaten woonwijken achterbleven.

Het congres in Utrecht kreeg een vervolg: de stichting Vrouwen Bouwen en Wonen. Een stichting die zich inzette voor meer inspraak in beleidsvorming en uitvoering bij de ruimtelijke ordening. De betrokken vrouwen meer winkels en werk voor vrouwen, opvang- en speelmogelijkheden voor kinderen en – vooral – weer veilig over straat kunnen lopen. Uit deze stichting is AREA voortgekomen.

Manshoogte

In 1987 kreeg de stichting overheidssubsidie voor het uitbrengen van het eerste Nederlandse boek over dit onderwerp; Buitengewoon Veilig. Datzelfde jaar gaf ze de stad Leiden de eerste Buitengewoon Veiligprijs voor haar plannen rond het stationsgebied en omdat deze stad als eerste een ambtenaar voor sociale veiligheid in dienst had. Twee jaar eerder hadden Leidse vrouwen tijdens de actie Heggeschaar alle manshoge struiken langs fietspaden en woonwijken teruggesnoeid tot op kniehoogte. Daarmee wilden zij het overzicht en de veiligheid langs deze routes vergroten.

De gemeente Utrecht kreeg in 1989 de Buiten Gewoon Veilig-prijs voor het proefproject Utrecht-West. In 1991 won de gemeente Venray de Buiten Gewoon Veilig-prijs voor de sportaccommodatie De Sprank in Venray. De Sprank is totaal 'doorzichtig'. Donkere plekken en hoeken zijn er niet. Van binnenuit is er een goed zicht op de omgeving. Ook de fietsenstalling is goed zichtbaar. Het complex ligt aan een ringweg en heeft een bushalte voor de deur. Voor vrouwelijke bezoekers die met de auto komen zijn er parkeerplaatsen in het zicht van de ingang. Het ministerie van Binnenlandse zaken en het ministerie van Justitie stelden samen 50.000 gulden ter beschikking. Philips Nederland BV en Industria Technische Verlichting BV.gaven nog eens ruim 50.000 gulden aan verlichtingsarmaturen.

Handboek

Ruimte-Adviesbureau AREA zal tijdens het symposium in Venray een handboek presenteren dat een overzicht geeft van de tot nu toe ontwikkelde kennis over sociale veiligheid en criminaliteitspreventie. Het symposium is bedoeld voor bestuurders, ambtenaren en iedereen die betrokken is bij het gemeentelijk veiligheidsbeleid. Deelname kost 100 gulden, hierbij is de prijs van het handboek inbegrepen. Voor meer informatie: 04780-23428 of AREA: 010-4256486

Sombere gedachten bespringen de tuinier

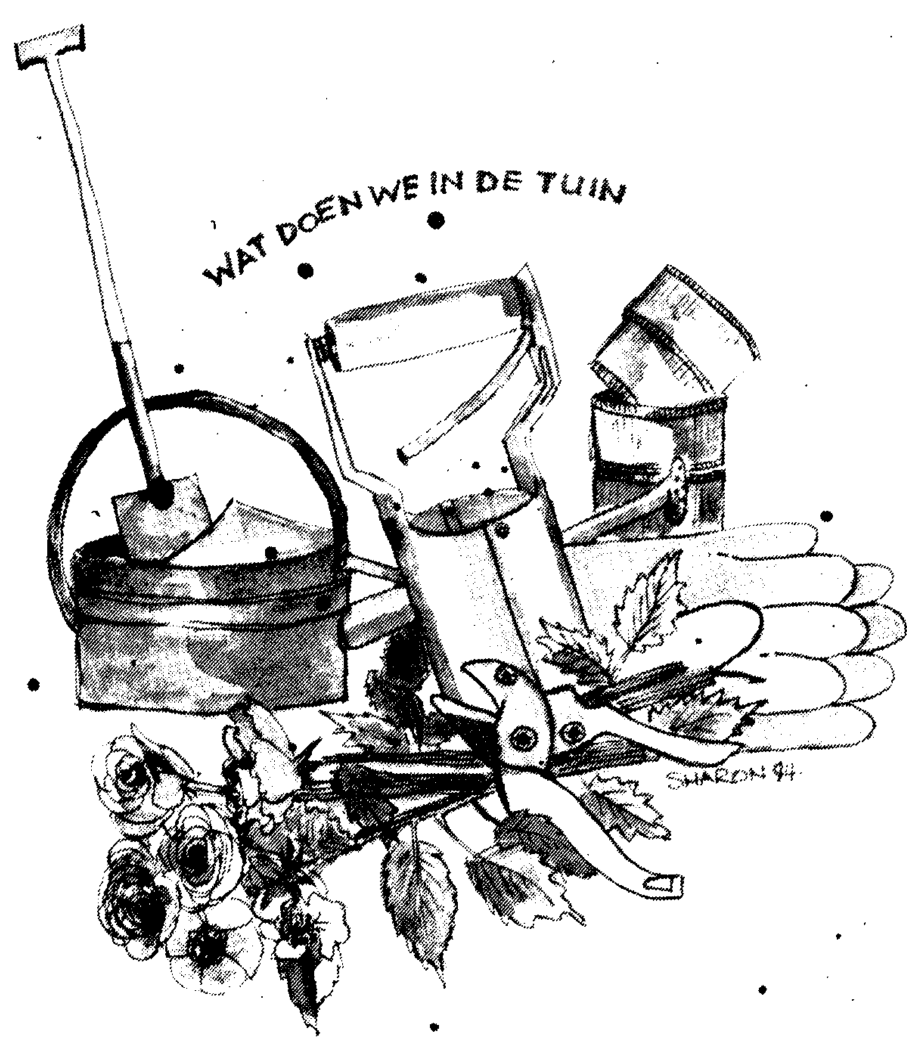
DOOR SANTE BRUN

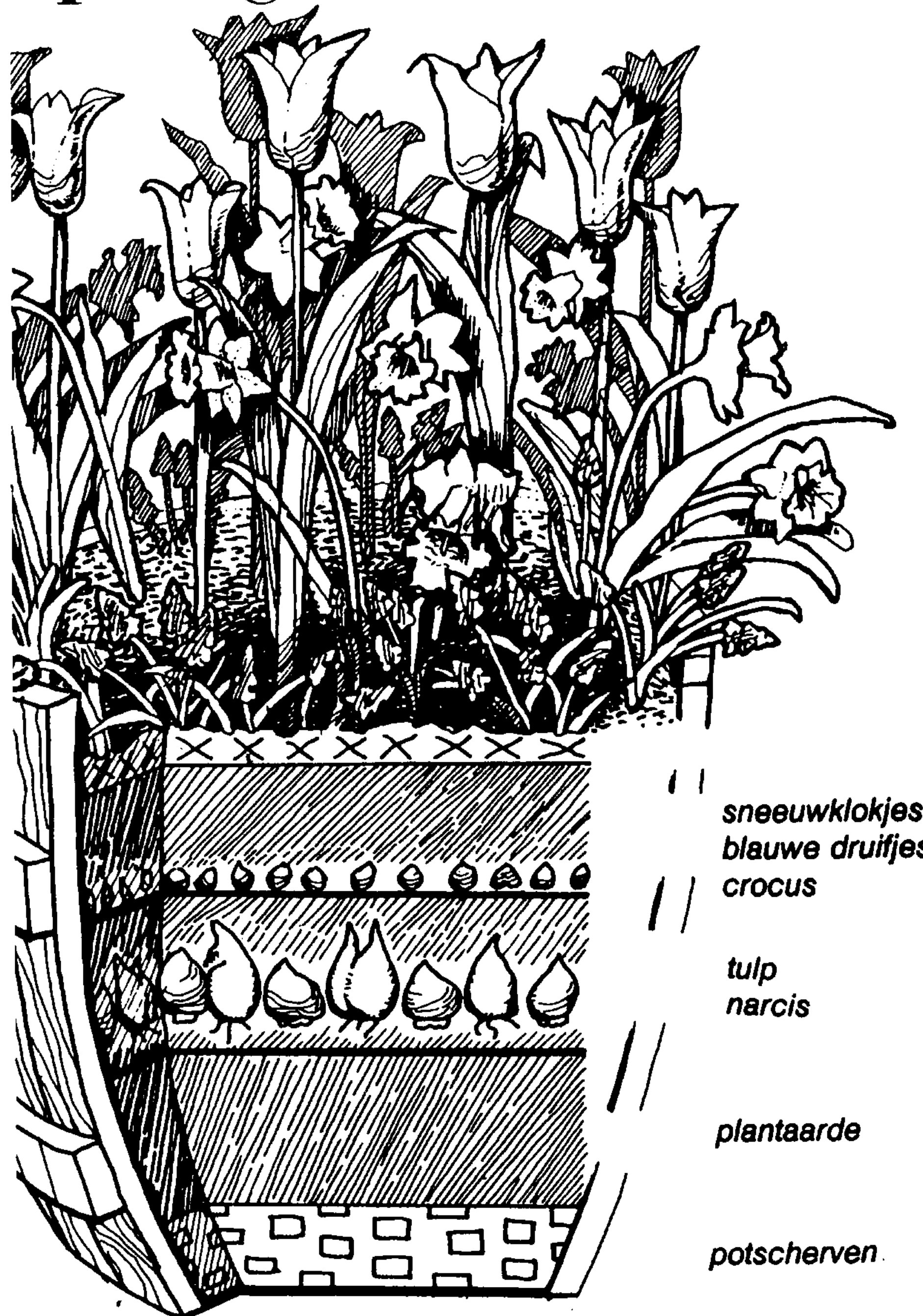
De druiven hangen te schimmelen aan de struiken, wat moet je nog meer zeggen? Dezer dagen heb je een beetje de neiging om het zompige moeras waarin wij onze dagen moeten slijten, naar een andere wereld te wensen – en onszelf in tegenovergestelde richting, waar het weliswaar ook herfst is, maar toch droog en warm, windstil met van dat gouden zonlicht waarin de ooge comfortabel hangt te rijpen. Daar kunnen een paar 'schijnmooie' dagen, zoals deze week, weinig aan veranderen.

Rest ons slechts ons nog verder schrap te zetten voor de komende winter. Bijvoorbeeld bij de al genoemde druiven al te lange ranken weg te nemen, die anders door de winterse stormen afgescheurd zouden worden op een plek die je niet zint. Coniferen die dit voorjaar zijn geplant, vooral grote en vooral die exemplaren die de voluit de zuidwestenwind te verduren hebben, kunnen maar beter gestut worden, bijvoorbeeld met een boompaal op afstand, in de richting van de wind.

Voor afdekken is het nog lang geen tijd. Lang niet alle planten hebben behoefte aan winterdek, de meeste hebben er alleen maar last van. Echt gevoelige planten kunnen tegen de winter, dat wil zeggen: op zijn vroegst half november, door een luchtige afdekking beschermd worden tegen de combinatie van wind en vorst; bijvoorbeeld met stro – maar dat kan ook rotten en wegwaaien – en/of dennetakken en ander snoeisel van bomen en heesters.

Het rituele toepassen van turfmolm dient nergens toe en is meestal alleen maar schadelijk.

● *Plant bloembollen een in 'etages', dan blijft er langer kleur en fleur op balkon en terras.*

Bollen in etages

Van het Internationaal Bollencentrum kreeg ik dezer dagen een aardige tip toegestuurd: plant je bollen voor vensterbank en balkon in etages. Dat kan, omdat bollen al naar gelang hun dikte op verschillende dieptes geplant moeten worden. Het resultaat is een zeer dicht 'tapijt' van hoge en lage planten.

Het is een systeem dat je ook in de tuin kunt toepassen, zeker als je daarbij bollen neemt die niet tegelijk, maar achtereenvolgens bloeien, bijvoorbeeld crocussen en late narcissen. Dat zijn bovendien allebei bollen die vergelijkbare omstandigheden prefereren en die bovendien in de grond kunnen blijven.

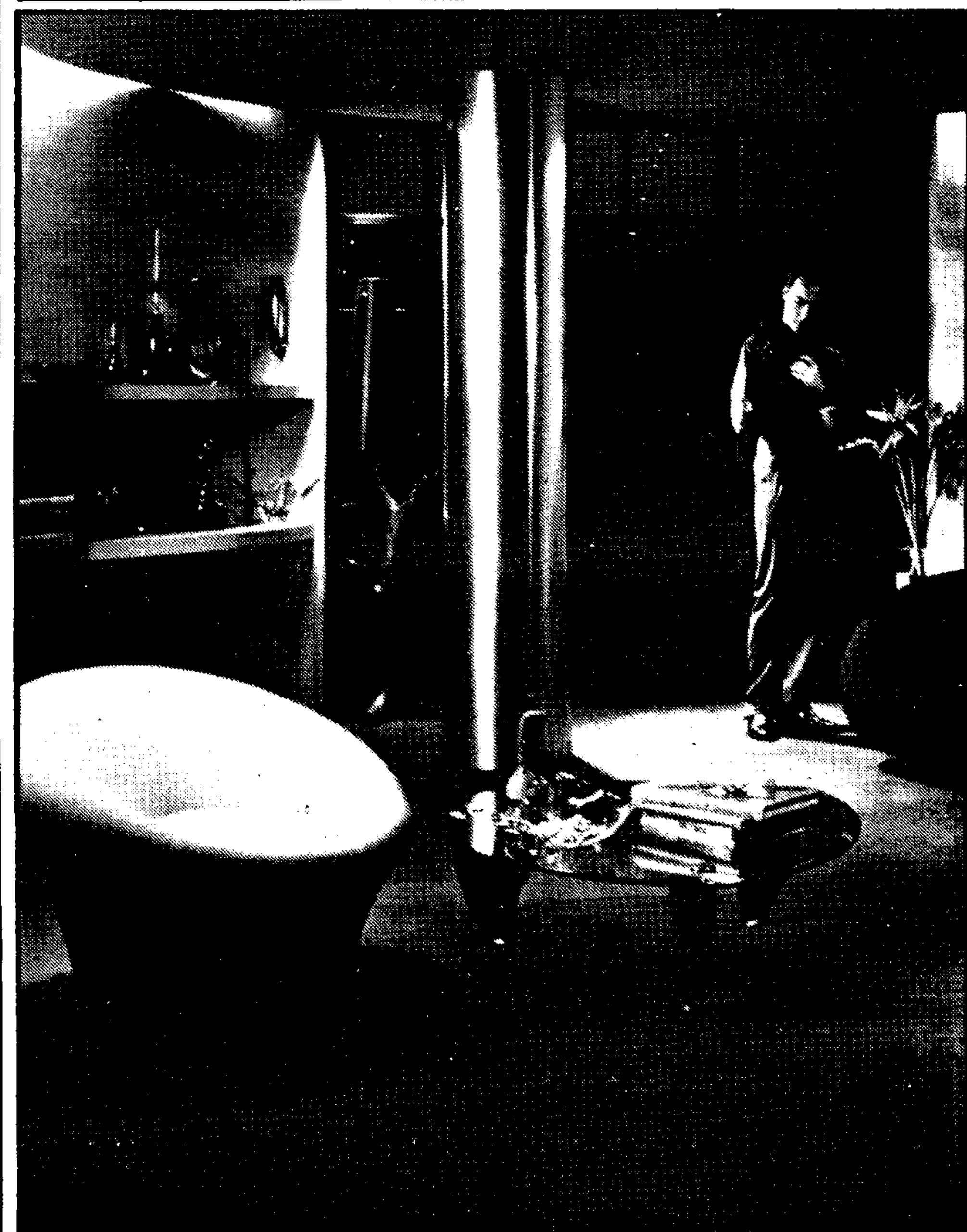
overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 20 september 1994.

De voortdurende stijging van de rente op de kapitaalmarkt heeft ertoe geleid, dat de volgende geldverstrekkers hun rentetarieven hebben aangepast: ING bnk, Nationale Nederlanden, Postbank, Roparco en Stad Rotterdam. De verhogingen variëren van 0,3% tot 0,5%.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages: opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 38,25%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,00	4,40	2,92
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,40	4,67	3,14
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,80	4,95	3,36
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	6,50	4,29	3,46
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,80	5,14	4,14
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,70	4,23	2,79
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,10	4,50	3,00
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,50	4,77	3,22
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,95	3,99
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,90	5,21	4,20
AEGON	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,00	4,46	2,98
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	8,80	5,00	3,41
BLG-Hypotheken	spaarvasth.	5 jaar	1,00	7,60	4,18	2,76
BLG-Hypotheken	spaarvasth.	10 jaar	1,00	8,00	4,45	2,97
BLG-Hypotheken	spaarvasth.	15 jaar	1,00	8,40	4,72	3,18
BLG-Hypotheken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,40	4,88	3,94
BLG-Hypotheken	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,80	5,14	4,14
GWK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,90	4,39	2,92
GWK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,40	4,23	3,41
GWK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,70	5,08	4,09
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,60	5,01	4,04
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	7,90	4,38	2,92
Nationale Ned.	spaarhyp.	5 jaarr	1,00	8,30	4,66	3,14
Nationale Ned.	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,00	5,14	3,52
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,30	4,61	3,09
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,70	4,88	3,31
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,80	4,49	3,62
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,10	5,34	4,30
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,20	4,57	3,07
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	8,50	4,78	3,23
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	8,90	5,05	3,46
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	6,80	4,39	3,54
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,00	5,17	4,16
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	7,20	3,88	2,51
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	8,40	4,70	3,17
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	variabel	1,00	6,30	4,16	3,36
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,80	5,14	4,14
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,00	4,39	2,90
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	8,30	4,60	3,07
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,40	4,23	3,41
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,80	5,14	4,14
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar*	1,00	6,40	4,44	2,97
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	6,80	4,29	2,84
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	7,80	4,57	3,06
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,39	2,90

* Deze rentevasteperiode kent geen rentebedenktijd.
De vermelde tarieven hebben betrekking op standaard hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de totale netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

● *Vrolijk gekleurde stoeltjes, gezien op de Meubelbeurs in Keulen.*

Spontane mix van stijlen in huis

Expressief, knallend, optimistisch en gedurfd. Dat zijn de sleutelwoorden die van toepassing zijn op de dynamische woonstijl van de trendsetters van nu: (jonge) mensen die open staan voor nieuwe ideeën en invloeden, hun cultuur ontlenen aan MTV en mode, die lichaamsversiering belangrijk vinden, maar tegelijkertijd ook milieubewust zijn.

Persoonlijke smaak, fantasie en intuïtie leiden tot steeds wisselende interieurs. Keer op keer worden allerlei (bekende) beelden spontaan gemixed tot een nieuwe, opzwepende cocktail. Meubels uit de jaren '50 en '60, oosterse kelims, Mondriaans kubisme en plastische vormen worden onbekommerd naast elkaar gezet. Niks moet, alles kan; zolang het resultaat maar anders is dan anders.

Actie

In dit expressieve woonthema draait alles om actie, om het maken van een 'statement'. Gewoon spontaan, zonder daar al te zwaar aan te tillen. Cartoonachtige vormen worden afgewisseld met etnische voorstellingen en zelfs met antiek. Er zit ook dynamiek in de (klein)meubelen zelf. Serveerwagens, trolleys voor audiovisuele apparatuur en containerkastjes op wieltjes bieden volop bewegingsvrijheid. Natuurlijke materialen zoals hout, sisal, kokos en katoen worden afgewisseld met nieuwe synthetica.

Structuren zijn belangrijk, ook in de kunststoffen. Frosty plastic met het uiterlijk van matglas en de combinatie van rubber met suèdelak geven een eerlijk, oorspronkelijk effect, net zoals krimp- en kreukeffecten in textiel. De kleuren zijn fris en fel, bijna fluorescerend: oranje, mint, geel en appelgroen trekken de aandacht. Maar ook de wat warmere (folkloristische) kleuren zoals kersenrood, goudgeel en hemelsblauw zijn in.

Kleuren

Opvallend is de bonte combinatie van kleuren die haast met elkaar vloeken zoals rood met oranje, rose en geel. Ook dessins brengen leven in de brouwerij. Die variëren van simpele grafische vormen tot etnische motieven en figuratieve versiersels in de vorm van salamanders of vissen.

Recycling wordt in dit thema in de meest letterlijke zin van het woord genomen. Honingraatkarton wordt tot lampen verwerkt, lompen en lege blikjes tot een stoel en sinaasappelkistjes of losse laatjes tot een kast. Verder zijn gebruikte, tweedehands spullen zeer gewild; zeker als het om design gaat.

De onbeholpen vormen uit de vijftiger en zestiger jaren zijn duidelijk favoriet. Maar ook voor namaak, regelrechte kitsch en zelfgemaakte ontwerpen is zeker plaats.

Amsterdamse volkszanger wil weer graag achter de tapkast

André Hazes: 'Op mijn vijftigste stop ik ermee'

DOOR JOB BOOT

AMSTERDAM – „Op mijn vijftigste jaar stop ik met zingen. Daarna wil ik weer de horeca in. Mijn hart ligt niet alleen voor de tap, maar ook erachter." André Hazes heeft als volkszanger nog zeven jaar voor de boeg, want dan ziet hij Abraham en houdt hij het hectische bestaan van professioneel artiest voor gezien. „Misschien dat ik naar Spanje ga. Daar een kroeg ga beginnen. De horeca, daar ben ik in begonnen en daar wil ik ook in eindigen."

Voorlopig heeft Hazes het als artiest nog razend druk. Hij loopt zich dezer dagen warm voor zijn grote Ahoy-optreden op maandag 10 oktober. „We hebben speciaal een maandag uitgekozen, omdat dan de horeca stilligt.

Veel publiek, dat naar mijn concerten komt, bestaat uit mensen uit de horeca. Die moet je niet in het weekend naar de Ahoy proberen te lokken, want dan moet iedereen z'n boterham verdienen. Nee, maandagavond is een mooie avond voor dit concert."

André Hazes ziet verlangend uit naar het moment, dat hij zich met groot orkest aan een duizendkoppig publiek zal kunnen presenteren. Wel vaker heeft hij indrukwekkende, tot de nok toe gevulde zalen, aan zich kunnen binden. Hij stond immers in Carré en zong in het Concertgebouw in Amsterdam. Nu is het Rotterdam. „Ach," lacht de 43-jarige zanger, die nog maar enkele maanden geleden opnieuw vader is geworden, „ik ben geen uitgesproken Feyenoord-fan, maar kies ook niet als rasechte Amsterdammer zonder meer voor Ajax. Ik wil boven de partijen staan. Ik ben van en voor iedereen. Ik heb in verschillende stadions voor en in de pauze van een voetbalwedstrijd opgetreden. Het gaat om het publiek. De kleur van de vlag maakt me geen mallemoer uit."

• *André Hazes: „De horeca, daar ben ik in begonnen en daar wil ik ook in eindigen."* Foto: DIJKSTRA

Leeg

Het concert van Hazes in Ahoy is reeds geruime tijd uitverkocht. Waarom dan niet nog meer concerten gepland? René Froger en Lee Towers staan ook avonden achter elkaar in het Rotterdamse Sportpaleis en bereiken zo tienduizenden fans. „Dat zou ik niet redden," voorziet de buikige vertolker van het nederlandstalige lied. „Na zo'n avond Ahoy ben ik volkomen leeg en uitgeput. Ik kan dan geen pap meer zeggen. Ik moet echt weer op krachten komen. Ik kan me niet voorstellen dat collega-artiesten probleemloos hun show enkele avonden achter elkaar kunnen herhalen. Ik ben daartoe fysiek niet in staat. Op zo'n ene avond geef ik me voor de volle honderd procent. Daarna is het basta en doe ik het enkele dagen zeer rustig aan."

Eind deze maand verschijnt een nieuwe cd van André Hazes onder de titel „Vijftien jaar Gewoon André." Helemaal nieuw is de cd niet. Er staan vier gloednieuwe liedjes op; het overige repertoire bestaat uit hoogtepunten uit de afgelopen vijftien jaar. Maar de carrière van Hazes gaat toch verder terug in de tijd? De zanger, serieus en vol overtuiging: „De periode daarvoor wil ik maar liever vergeten. De tijd van Eenzame kerst, m'n eerste grote hit. Ik zong teksten van anderen, waar ik mezelf absoluut niet in kon vinden. Ik heb ooit een streep gestrokken en beschouw vijftien jaar geleden als startpunt van mijn zangcarrière. De jaren daarvoor...gewoon vergeten."

Pijp

Opgegroeid in de Amsterdamse Pijp, maakte hij op de Albert Cuyp als achtjarig jochie zijn debuut. Het was tijdens Bevrijdingsdag. De jeugdige Hazes zong met de pet in de hand liedjes. Het leverde hem een paar duiten op, waarvoor hij een cadeautje kocht voor zijn jarige moeder. De opbrengst was groter. Johnny Kraaijkamp zag en hoorde het jonge Amsterdamse talent en nodigde hem uit voor een optreden in de populaire tv-shows van hem en zijn partner Rijk de Gooyer. Zo maakte André als achtjarige zijn televisiedebuut. Zijn ster rees in de Pijp, maar zijn leeftijd belette een verdere zangcarrière. Tienerster, nee dat is hij nooit geworden. Geen Heintje. Wel straatjochie, duveltje in een doosje, onmogelijk op school en thuis. „Ik vond het heerlijk om kattekwaad uit te halen. Ik was altijd buiten. Binnen in huis werd er vaak gescholden. Zes kinderen. Armoede. Eén keer in de twee weken vlees op tafel. Nee, de sfeer was niet altijd even goed. Daarom ging ik de straat op. Ik heb wel eens wat gejat. Ben daarvoor opgepakt en moest naar een huis voor moeilijk opvoedbare jongens. Tjonge, tjonge, wat een tijd. Als ik daaraan terugdenk. Eigenlijk nog een geluk bij een ongeluk, dat ik goed op m'n pootjes terecht ben gekomen."

André Hazes heeft in zijn leven heel wat baantjes gehad. Twaalf ambachten, dertien ongelukken. Hij was ooit schoorsteenveger en lichtmatroos, werkte een blauwe maandag als schilder en sloper, maar vond z'n draai pas in de horeca. Als zingende barkeeper is hij ontdekt. Een zangcarrière lag in het verschiet.

Maagbloeding

„Ik ben een gelukkig mens," constateert de rasechte Amsterdammer, die alweer enkele jaren tot zijn grote vreugde in Vinkeveen aan het water woont. „Ik heb nu ook rust in m'n leven gevonden. Er zijn natuurlijk tijden geweest, dat ik in een diep dal zat. Maagbloeding, echtscheiding, misère. Die tijd ligt achter me. Ik geniet nu met volle teugen van m'n kinderen. Ik probeer ze veel aandacht te geven. Als nu een optreden te elfder ure wordt afgezegd, denk ik bij mezelf: hè, heerlijk, een avondje vrij."

André Hazes heeft tegenslagen geïncasseerd. Als het nu even tegenzit, zoals onlangs toen zijn gloednieuwe Mercedes voor de deur van zijn huis werd gestolen, dan kan hij zich daar met enig gemak overheen zetten. „Er zijn belangrijker zaken in het leven," weet hij wijs geworden door het leven.

Vereniging voor commerciële radiostations

Van onze rtv-redactie

BUSSUM – De commerciële radio-omroepen hebben zich gebundeld in de Nederlandse Vereniging van Commerciële Radio (NVCR). Dat is meegedeeld op het Nationaal Omroep Congres in Bussum.

De vereniging is een initiatief van Classic FM, Concert Radio, de Concertzender, Eurojazz Radio/De Gouwe Ouwe Zender, Holland FM, Love Radio International, Radio Noordzee Nationaal, Radio 10 Gold, Radio 538 en Sky Radio. Wat RTL Rock Radio doet is nog niet bekend. Het station was niet aanwezig op de oprichtingsvergadering, maar is wel uitgenodigd zich bij de NVCR aan te sluiten.

De NVCR stelt zich ten doel de belangen te behartigen van de in Nederland gevestige commerciële radiostations. Binnenkort zal een coördinator worden benoemd, die dan namens de NVCR onderhandelingen kan voeren met organisaties als de Buma/Stemra, Sena en Vecai in verband met 'discriminerende bepalingen in de wetgeving, waardoor de commerciële omroep achtergesteld wordt ten opzichte van de publieke omroep'.

• *Ook Telekids bestaat vijf jaar. Irene Moors en Carlo Boszhard vieren dat op 1 oktober met een spetterende 'Megadag' bij RTL4.* Foto: HENNY MILTENBERG

Speciale Playbackshows, Telekids en Wie ben ik?

RTL4 heel weekeinde in teken van lustrum

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – RTL4 staat volgend weekeinde, zaterdag 1 en zondag 2 oktober, helemaal in het teken van het eerste lustrum van het commerciële station. Het vijfjarig bestaan wordt gevierd met verschillende speciale afleveringen van de populairste RTL4-programma's.

De feestelijke uitzendingen beginnen zaterdagmorgen om 7.00 uur met de Telekids Megadag. Irene Moors en Carlo Boszhard presenteren dit tien uur durende live-programma. Het kinderprogramma bestaat eveneens vijf jaar. In het programma zullen artiesten uit binnen- en buitenland optreden en er is een gigantisch ontbijt gepland. Tevens bevat het programma terugblikken op vijf jaar Telekids.

Na een reguliere aflevering van Eigen Huis & Tuin, volgt een speciale aflevering van het spelletje Denktank. De kandidaten zijn drie leden van de cabaretgroep Purper. Na het Nieuws begint om 20.00 uur de Mini Sterren Playbackshow met kinderen van bekende Nederlanders. Zo imiteren de zonen van Ron Brandsteder en (ex-Luv) José Hoebee de Engelse band Wet Wet Wet. De dochter van Corry Konings en de zoon van Liz Snoyink doen Paul de Leeuw en Ruth Jaccot na.

Om 21.20 uur staat Bij Van Duin, de eerste aflevering van een reeks nieuwe programma's van de volkskomiek, geprogrammeerd. Daarna kruipen de bekende Nederlanders in de Sterren Playbackshow in de huid van een ander. Zo zijn Miep Brons en Herman Brood te zien met het nummer Het spook van de opera en Robert ten Brink en Marc Klein Essink 'zingen' een nummer van Wham!

Wie ben ik?

Zondag 2 oktober gaat RTL4 verder met feestelijke programma's. Tussen twaalf en twee uur presenteren Mireille Bekooij en Hans van Willigenburg een extra aflevering van Koffietijd. Om 19.45 blikt het station een kwartier terug op de afgelopen vijf jaar met oude fragmenten. Daarna spelen Caroline Tensen, André van Duin en Ron Brandsteder een speciale versie van Wie ben ik? met Jeroen Pauw, Loretta Schrijver, Ruud Hendriks en Bert van der Veer. Tussen 21.00 uur en 21.40 uur blikt RTL nogmaals terug op vijf jaar RTL4. Dan zijn er reportages en interviews te zien met onder anderen leden van de directie en de programmaleiding.

Na Moppentoppers wordt het feestweekeinde afgesloten met een bijzondere aflevering van Rolf Wouters' Liefde op het eerste gezicht. De vrijgezelle acteurs Tim Immers, Jimmy Geduld en Joris Lutz kunnen op stap met Mandy Huijdts, Jessica Gal of Paulien Huizinga.

onder redactie van Harrie Cremers

Udo Jürgens wordt zestig: Aber bitte mit Sahne!

• *Udo Jürgens*

Aanstaande vrijdag (30 september) viert Udo Jürgen Bockelmann – zeg maar *Udo Jürgens* – zijn zestigste verjaardag. In de Duitstalige landen blijft dat zeker niet onopgemerkt. Taart, koffie en slagroom ('Aber bitte mit Sahne' dus) zullen zeker niet ontbreken op de party in Der alte Oper van Frankfurt. Daarna begint Udo, in 1966 winnaar van het Eurovisie Songfestival met Merci Chérie, aan een uitgebreide tournee door Duitsland waarbij hij op 28 en 29 november en op 6 maart 1995 ook naar Aken (Zaaltheater Geulen) komt met de *Pepe Lienhard Band*. De zestigste verjaardag van Udo Jürgens wordt in Duitsland in kranten en boulevardbladen breed uitgemeten en de televisie doet daar nog een schepje bovenop. Zo brengen Duitse -(ZDF), Oostenrijkse -(ORF) en Zwitserse -(SRG) televisie volgende week zaterdag 1 oktober de verjaardagsshow *Aber bitte mit Sahne* rond de vermaarde in het Oostenrijkse Klagenfurt geboren entertainer. Vanaf 20.15 uur presenteert *Udos dochter Jenny*, bijgestaan door *Petra Schürmann* en *Alfred Biolek*, ruim anderhalf uur lang vanuit de Olympiahal in Innsbruck een keur van gasten en collega's: *Erste Allgemeine Verunsicherung, Gotthard, Pur, Linda de Mol, Markus Wasmaier, Eva Lind, Franz Klammer, Pepe Lienhard Band, het radio-orkest van de Südwestfunk* en óók *Franz Beckenbauer* en *Sepp Maier*. De grootste hits, die Udo Jürgens in de afgelopen dertig jaar voor het merendeel zelf schreef, ontbreken evenmin in dit feestprogramma. Die zijn trouwens ook terug te vinden op de cd Aber bitte mit Sahne, met behalve dit uit 1976 daterende nummer o.a. ook Griechischer Wein (1974), Ein ehrenwertes Haus (1975), Mit sechsundsechzig Jahren (1977), Buenos Dias Argentina 1978), Merci Chérie (1966) en Tante Emma (1976). Op Ariola 212 1553 2.

• *Waterloo & Robinson*

Waterloo & Robinson zijn 'back in town'

Soms gebeurt het dat via een Limburgs omweggetje bijna vergeten sterren weer van zich laten horen. Neem nu het Oostenrijkse duo *Waterloo & Robinson*. Met het liedje Meine kleine Welt vertegenwoordigden ze hun land in 1976 op het Eurovisie Songfestival. Vóór die tijd hadden *Hans Kreuzmayr* en *Sepp Krassnitzer* al een hitje met het nummer Hollywood (1974) en weer wat later met Ich denk' noch oft an Marianne (1979) en Du, die verkaufen die Army (1980). Beginjaren tachtig scheiden zich de wegen van het duo en kiezen zowel Kreuzmayr en Krassnitzer voor een solotoer. En laat nu dan toevallig een Limburger het voor elkaar krijgen om Waterloo & Robinson na dertien jaar weer te herenigen. Manager *Wim Toussaint* uit Kerkrade, die in de beginperiode al zaken deed met het duo, wist Waterloo & Robinson over te halen om alle hits van weleer in een muzikaal jasje van deze tijd opnieuw te zingen. Het resultaat is de cd Powertime, die door de firma Dino overigens alleen maar in Oostenrijk is uitgebracht (CD 14033).

Liedjes voor Rex van Vader Abraham

• *Rex Gildo*

Pierre Kartner (59), bij ons beter bekend als Vader Abraham, blijft óók op de Duitse markt zeer actief als componist en tekstschrijver. Zo mocht bijvoorbeeld *Peter Alexander (68)* in het verleden al eens hoog scoren met liedjes als Die kleine Kneipe (1976) en Gestern jung, morgen alt (1989). Ludwig Alexander Hirtreiter – zeg maar *Rex Gildo (55)* – moet dat zeker niet zijn ontgaan. Vandaar dat hij Pierre Kartner heeft gevraagd om een aantal liedjes voor hem te schrijven. Pierre, die zojuist ook een cd heeft geproduceerd met de Limburgse *Anita L'Espoir*, is inmiddels ver gevorderd met zijn pennevruchten. Hij vertelde me deze week dat hij Gildo in de komende weken bij hem thuis in Breda zal uitnodigen om de diverse liedjes door te nemen.

Ariola, de vroegere firma van Rex Gildo, heeft overigens drie verzamel-cd's van de in Straubing geboren zanger en filmster uitgebracht: Starportrait, Fiesta Mexicana en Meine grössten Erfolge. Recente cd-album en single van de gevierde ster zijn respectievelijk Zeit der Sehnsucht en Das Beste kommt noch. Tijdens de uitreiking van de 'Goldene Stimmgabel 1994' (zondag 2 oktober om 20.15 uur live op Duitsland 1) zingt Rex Gildo een van zijn nieuwe liedjes. Fanclubadressen in de Benelux. Nederland: Annie Canters, Regentessestraat 5, 5912 KE in Venlo. België: Annie en Raf Vanroose, Winkelstraat 34, 9800 Deinze.

Agenda

Een overzicht wáár en op wélke data Duitstalige artiesten in de Benelux optreden.

SEPTEMBER

- 30 Volksmusikabend, Vliegbasis Wildenrath (D), hal 7 (nabij Wegberg). Met *D'Feldberger Spitzbuebe, Marianne & Michael, Elfi Graf, Geschwister Hofmann, Stefan Moll, Otto Bauer & sein Musikanten-Express*. Info: 045-457273.

OKTOBER

- 14 Erste Gala-Abend des deutschen Schlagers, Kettenis-Eupen, Sporthalle. Met *Costa Cordalis, Freddy Breck, Dennie Christian, Kristina Bach, Michelle, Andy Borg, Cindy Berger en René Krans Band*. Kaarten (BF 1000): VVV in Heerlen, Kerkrade en Vaals.
- 28 Mini Schlagerfestival, Meer (prov. Antwerpen), Veilinghallen. Met *Dennie Christian, Freddy Breck, Marc & Dave, Trumpet Stars, Anita L'Espoir, Richard Candell*.Kaarten: 00-32-3-150691.
- 30 *Karel Gott*, Maastricht, Mecc.
- 31 *Karel Gott*, Antwerpen, Koningin Elisabethzaal.

Het blijft goed weer dit weekeinde, maar het wordt na het terugzetten van de klok wél vroeger donker. Laat daarom de cd- of platenspeler maar weer op volle toeren lopen. Bijvoorbeeld met muziek *'Made in Germany'*. Volgende week zijn we met deze rubriek en met *Harrie Cremers* in ieder geval weer terug. Tot dan. En je weet het: reageren hoeft niet, maar mag wel. Ons adres blijft: RTV/Showpagina-redactie Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen. Faxen kan óók: 045-739264.

Voor Piccolo's zie verder pagina 51

● BESTAANDE BOUW ● BESTAANDE BOUW ● BESTAANDE BOUW ● BESTAANDE BOUW ●

Beter wonen begint met Stienstra

Stienstra heeft een zeer uitgebreid huizenaanbod in elke prijsklasse in heel Zuid-Limburg. In deze aanbieding is slechts een beperkt aantal genoemd. Vindt u het huis van uw keuze niet of zoekt u in een andere regio? Vraag gratis ons huizenmagazine aan of maak uw wensen aan ons kenbaar.

BOCHOLTZ H
Rustig gel. vrijst. woonhuis met gar. Tuin. Royale hal. Woonk. Gesl. keuken met eiken install. 3 slaapk. Bet. badk. met ligb. en 2e toilet. Zolder. Dak vernieuwd in 1984. Kunstst. koz., dubb. begl. en roll.
Prijs ƒ 325.000,– k.k. 8607

BOCHOLTZ H
Centrum. Hoekwoning met binnenpl. Kelder. Woonk. en-suite. Eetk. Keuken. Badk. met ligb. en toilet. Verd.: 3 slaapk. Dakterras. Zolder.
Prijs ƒ 169.000,– k.k. 8698

BRUNSSUM H
Klingbemden. Royaal gesch. woonhuis met tuin. Gar. met vliering. Doorzonwoonk. met laminaatvl. Keuken met moderne aanbouwcomb. Bijkeuken. 5 slaapk. Ruime badk. Goede isol. en afwerking.
Prijs ƒ 229.000,– k.k. 8645

BRUNSSUM H
Gemoderniseerd woonhuis met gar. Schitterende tuin. Provisiekelder. L-vorm. woonk. en eetk. met luxe, witte aanbouwcomb., tot. ca. 47 m². 3 ruime slaapk. Badk. met ligb. Bergzolder. Kunstst. koz., dubb. begl. en roll.
Prijs ƒ 239.000,– k.k. 8636

BRUNSSUM H
Langeberg. Vooroorlogs halfvrijst. woonhuis met gar. Tuin. Berging. Provisiekelder. Woonk., eetk. en keuken, tot. ca. 44 m². 3 slaapk. Badruimte met douche. Bergzolder. Roll.
Prijs ƒ 149.000,– k.k. 8637

BRUNSSUM H
Langeberg. Vooroorlogs halfvrijst. woonhuis met gar. Tuin. Berging. Provisiekelder. Doorzonwoonk. Keuken. 3 slaapk. Badk. met zitb./douche. Roll.
Prijs ƒ 155.000,– k.k. 8638

BRUNSSUM H
Rustig gel. vrijst. woonhuis met klassieke afwerking. Gar. Tuin. Div. kelderruimtes, geschikt voor meerdere doeleinden. Living en open keuken met luxe install. incl. app., tot. ca. 58 m². Bijkeuken. 3 grote slaapk. Hobbyk. Badk. met ligb., douche en 2e toilet. Bwjr. 1980.
Prijs ƒ 349.000,– k.k. 7742

BRUNSSUM H
Groot herenhuis met authentiek karakter. Tuin. Berginge. Mogelijkh. voor gar. Provisiekelder. L-vorm. woonk. met sep. eetkeuken, tot. ca. 65 m². Bijkeuken. 4 slaapk. Badk. met ligb. Vaste trap naar zolder. Bwjr. 1938.
Prijs ƒ 229.000,– k.k. 8667

HEERLEN H
Centrum. Goed gel. appartement op 2e verd. met lift. Berging in sout. Woonk. met balkon aan voorzijde. Keuken. Slaapk. Badk.
Prijs ƒ 110.000,– k.k. 8725

HEERLEN H
Molenberg. Goed, aan rand van villawijk gel. woonhuis met gar. Diepe tuin. Provisiekelder. Woonk. ca. 40 m² met parketvl. en open haard. Open keuken. Bijkeuken. 4 slaapk. Badk. Bergzolder.
Prijs ƒ 269.000,– k.k. 8488

HEERLEN H
Eikenderveld. Nabij stadscentrum, op een hoek gel. drive-in woning. Gar., geschikt voor 2 auto's. Werkk. 1e verd.: Woonk. en open keuken. Balkon. 2e verd.: 3 slaapk. Badk. met douche en toilet. Uitst. onderhouden.
Prijs ƒ 175.000,– k.k. 8709

HEERLEN H
Centrum. Appartement gel. op 2e verd. met ruim balkon aan voor- en achterzijde. Berging in sout. Woonk. ca. 26 m². Keuken met aanbouwcomb. 2 slaapk. Badk.
Prijs ƒ 125.000,– k.k. 8526

HEERLEN H
Luxe afgewerkt herenhuis. Grote gar./loods ca. 80 m² met rolpoort. Woonk. met schuifpui naar loggia en tuin. Royale keuken met compl. install. 1e verd.: 2 grote slaapk., 1 met schuifpui naar inpand. dakterras. Mogelijkh. voor 3e slaapk. Luxe badk. met ligb. en 2e toilet. 2e verd.: Royale, goed afgewerkte zolder met dakramen. Mogelijkh. voor 3e slaapk. Hardh. koz. Opt. isol. Bwjr. 1990.
Prijs ƒ 275.000,– k.k. 8543

HEERLEN H
Nabij centrum gel. halfvrijst. woonhuis met tuin. Berging. Woonk. Open keuken. 2 slaapk. Badk.
Prijs ƒ 127.500,– k.k. 8521

HEERLEN H
Schandelen. Appartement gel. op 3e verd. met berging. Parkeergelegenh. Woonk. Open keuken met install. incl. app. Balkon aan voorzijde. Royale slaapk. Badk. met douche en toilet.
Prijs ƒ 98.000,– k.k. 8703

NIEUWENHAGEN H
Uitst. gel. semi-bungalow met gar. Royale, onder architectuur aangelegde tuin. Royale hal. Living en keuken met luxe install., tot. ca. 69 m². Pantry. 2 slaapk. Badk. met ligb., douche en dubb. v.w. 1e verd.: 2 slaapk. Badk. met douche en toilet. Hardh. koz. Ged. dubb. begl.
Prijs ƒ 417.500,– k.k. 8640

HEERLEN H
Woonhuis met zonnige tuin. Berging. Provisiekelder. Woonk. met parketvl. Half open keuken met plav. vl. en functionele install. 1e verd.: 2 ruime slaapk. Badk. met ligb. 2e verd.: Mogelijkh. voor 3e slaapk.
Prijs ƒ 139.000,– k.k. 8613

HEERLEN H
Nieuw Husken. Halfvrijst. patio-bungalow met berging. Prachtig aangelegde tuin met vijverpartij en zitkuil. Royale woonk. ca. 32 m². Keuken met witte install. Ruime slaapk. Badk. met douche. 1e verd.: Grote werk-/slaapk.
Prijs ƒ 225.000,– k.k. 8690

KERKRADE H
Chevremont. Goed gel. woonhuis met gar. Voor- en achtertuin. Woonk. Gesl. keuken met install. Bijkeuken. 3 slaapk. Luxe badk. met douchecabine en 2e toilet. Kunstst. koz., dubb. begl. en roll. Modern uitgevoerd met diverse materialen.
Prijs ƒ 249.000,– k.k. 8523

HEERLEN H
Centrum. Ruim appartement gel. op 2e verd. met berging in sout. Ruime woonk. ca. 28 m². Keuken. Slaapk. Badk. met douche. Netto maandlast bij volledige financiering ca. ƒ 498,-.
Prijs ƒ 89.500,– k.k. 7854

HOENSBROEK H
De Dem. Centraal gel. halfvrijst. woonhuis met tuin ca. 10 m. diep. Inpand. gar. Royale woonk. en half open keuken met eenvoudige install., tot ca. 38 m². 3 slaapk. Badk. met ligb., douche en 2e toilet. Vaste trap naar 2e verd. met grote zolderverd. Geh. geïsol. Dubb. begl.
Prijs ƒ 239.000,– k.k. 8664

HOENSBROEK H
In kindervriendelijke omgeving gel. drive-in woning met inpand. gar. ca. 32 m². Tuin ca. 10 m. diep. 1e verd.: L-vorm. woonk. en open keuken met eenvoudige install., tot ca. 38 m². 2e verd.: 3 slaapk. Badk. met douche en toilet. Uitst. onderhouden.
Prijs ƒ 179.000,– k.k. 8651

KERKRADE H
Vink. Uitst. onderhouden woonhuis. Living ca. 32 m². Keuken met kunstst. install. 3 slaapk. Badk. met zitb. en 2e toilet. Bergzolder. Geh. isol. Bwjr. 1982.
Prijs ƒ 179.500,– k.k. 8398

KERKRADE H
Vink. Halfvrijst. woonhuis met gar. Terras. Dubb. voorraadkelder. Living ca. 35 m². Gesl. keuken met install. incl. app. Royale hobbyruimte. 1e verd.: 2 slaapk. Luxe badk. met ligb. Vaste trap naar 2e verd. met 3e slaapk. Hobbyzolder. Bwjr. 1949.
Prijs ƒ 179.500,– k.k. 7914

KERKRADE H
West. Appartement gel. op part. met berging. Royale hal. Living ca. 30 m². Keuken met kunststof install. Bijkeuken. Balkon. Slaapk. Badk. met douche.
Prijs ƒ 129.500,– k.k. 8277

KERKRADE H
West. Centraal gel. woonhuis met tuin. Berging. Voorraadkelder. Living ca. 32 m². Gesl. keuken. Badk. met douche en toilet. 1e verd.: Living ca. 32 m². Slaapk. 2e badk. met ligb. 2e verd.: Slaapk. Hobbyzolder. Dakterras. Ged. roll. Geschikt voor dubb. bewoning.
Prijs ƒ 189.500,– k.k. 8270

KERKRADE H
Haanrade. Nieuwbouw. Vrijst. woonhuis met gar. Tuin. Terras. Hobbykelder ca. 72 m². Living ca. 36 m² met erker en schuifpui. Gesl. keuken. 3 slaapk. Luxe badk. Sep. toilet. Vaste trap naar 2e verd. met hobbyruimte ca. 40 m². Hardh. koz. en dubb. begl. Uitst. isol. Bwjr. 1994.
Prijs ƒ 325.000,– k.k. 8358

KERKRADE H
Gracht. Uitst. onderhouden halfvrijst. woonhuis met tuin. Carport. Living en gesl. keuken met luxe install., tot. ca. 45 m². 4 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Ged. roll.
Prijs ƒ 199.500,– k.k. 8705

KLIMMEN H
Op schitterende locatie gel. recreatiewoning met uitzicht over het Limburgse heuvelland. Ruime living ca. 32 m². Keuken met aanrechtcomb. Bijkeuken. Slaapk. Goed geoutilleerde badk. 1e verd.: Zolder ca. 48 m². 2 slaapk. Opp. ca. 800 m².
Prijs ƒ 259.000,– k.k. 7938

MERKELBEEK H
Groot halfvrijst. woonhuis met tuin. Was- en hobbyruimte. Kantoor- c.q. praktijkruimte (evt. gar.) Moderne, fraai afgewerkte living en open keuken met compl. install., tot. ca. 55 m². 3 slaapk., 1 slaapk. is 29 m² met douchecabine. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar ruime hobbyzolder. Uitst. onderhouden. Goede isol. Bwjr. 1978.
Prijs ƒ 249.000,– k.k. 8475

NUTH H
Nabij recreatiegebied, in rustige omgeving gel. landhuis met inpand. gar. Sout.: 2 slaapk. Badk. met douche en toilet. Part.: Overdekte entree. Gezellige woonk. met plav. vl., open haardpartij en open keuken met compl. install., tot. ca. 47 m². 2 slaapk. Badk. met ligb. en dubb. v.w. Vliering.
Prijs ƒ 435.000,– k.k. 8512

PUTH H
Landelijk gel. karakteristiek halfvrijst. woonhuis met tuin. Berging. Kelder. Woonk. ca. 40 m² met parketvl. Keuken met licht eiken install. Studeerk. 3 slaapk. Dakterras. Luxe badk. met ligb., douche en 2e toilet. Zolder met mogelijkh. voor 4e slaapk. Recentelijk geh. gerenoveerd.
Prijs ƒ 225.000,– k.k. 8449

SCHAESBERG H
Royaal halfvrijst. woonhuis met dubb. gar. Kelder. Living ca. 56 m² met open haardpartij en ged. plav. vl. Gesl. keuken met eenvoudige install. 4 slaapk. Badk. met douche. Zolder. Roll.
Prijs ƒ 222.000,– k.k. 8711

SCHAESBERG H
Centraal en rustig gel. halfvrijst. woonhuis met tuin. Kelder. Luxe afgewerkte living en multifunctionele ruimte, tot ca. 68 m². Gesl. keuken met install. Royale bijkeuken. 3 slaapk. Badk. met douche. Zolder. Roll.
Prijs ƒ 204.500,– k.k. 8716

SCHAESBERG H
Uitst., nabij centrum in rustige woonomgeving gel. royaal landhuis met gar. Onder architectuur aangelegde tuin. Sout.: Was- en provisiekelder. Hobbyruimte. Kantoor. Royale hal. Woonk. met open haard. Eetk. Keuken. 3 slaapk. Badk. met ligb., douche, dubb. v.w. en toilet. Alum. koz.
Prijs ƒ 419.000,– k.k. 8699

SLENAKEN H
Uitst. gel. vrijst. woonhuis met gar. Tuin. Geh. onderkelderd met fitness- en multifunctionele ruimte compl. met bar. Sep. berging. Overdekte entree. Royale hal. Living ca. 50 m². Semi-open keuken met div. app. 1e verd.: 3 slaapk. Luxe badk. met ligb. en toilet. 2e verd.: Zolderk. ca. 28 m². 2e badk. met douche en toilet. Opt. isol. Geh. vloerverwarming. Harmonisch afgewerkt met duurzame mat.
Prijs ƒ 495.000,– k.k. 8211

OIRSBEEK H
Terraswoning met inpand. gar. Sout.: 4 slaapk. Badk. met ligb. Wasruimte. Part.: Z-vorm. woonk. ca. 40 m² met schuifpui naar royaal dakterras. Eetkeuken met eenvoudige install. Serre. Alum. koz. Ged. dubb. begl.
Prijs ƒ 199.000,– k.k. 8614

VAESRADE H
Halfvrijst. woonhuis met gar. Binnenpl. Royale woonk. en half open keuken met compl. install., tot ca. 56 m². Badk. met ligb. en toilet. Wasruimte. 1e verd.: 2 slaapk. 2e verd.: 3e slaapk. Grotendeels roll.
Prijs ƒ 165.000,– k.k. 8076

VALKENBURG M
Uitst. gel. halfvrijst. woonhuis met gar. Grote tuin met uitzicht op Geuldal. Z-vorm. woonk. en open keuken met luxe aanbouwcomb., tot. ca. 33 m². Mooie veranda. 3 slaapk. Badk. met douche. Vaste trap naar hobbyzolder met mogelijkh. voor 4e slaapk. Goed onderhouden. Opp. ca. 672 m². Bwjr. 1988.
Prijs ƒ 265.000,– k.k. 8582

SCHAESBERG H
Uitst. gel. woonhuis met gar. Royale oprit. Tuin. Kelder. Living, tuink. en keuken met luxe install., tot. ca. 58 m². 3 slaapk. Badk. met douche. Zolder. Kunstst. koz., dubb. begl. en roll. Uitst. onderhouden.
Prijs ƒ 227.500,– k.k. 8683

VALKENBURG M
In centrum gel. representatieve stadsvilla met fraaie stadstuin. Geh. onderkelderd. Kantoor-/praktijkruimte ca. 90 m². Sfeervolle living ca. 43 m² met parketvl. en kachel. Eetkeuken. Study. 4 royale slaapk. Luxe, moderne badk. met ligb., douche en dubb. v.w. Grote zolderruimte. Groot zonneterras op 1e verd. Goede afwerking. Goed onderhouden. Opp. ca. 360 m². Inhoud 1.600 m³. Bwjr. ca. 1900.
Prijs ƒ 449.000,– k.k. 8334

VALKENBURG M
Uitst. gel., wit karakteristiek vrijst. woonhuis met gar. Rondom gel. tuin. Geh. onderkelderd, tot. ca. 41 m². Woonk. met erker, tot. ca. 40 m². Gesl. keuken met eenvoudige aanrechtcomb. 3 slaapk. Badk. met zitb. en 2e toilet. Vaste trap naar hobby-/bergzolder. Grotendeels roll. Opp. ca. 288 m². Bwjr. 1953.
Prijs ƒ 295.000,– k.k. 8695

STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V.

Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00-21.00 uur.
Zaterdag van 9.00-18.00 uur.
Aken: maandag t/m vrijdag van 9.00-13.00 en 14.00-18.00 uur.
Zaterdag van 9.00-14.00 uur.

Voor inlichtingen

H: kantoor Heerlen, Tel.: 045-712255*
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.

Kantoor Maastricht, Tel.: 043-616263*
Aubeldomein 17, 6229 EB Maastricht.

Kantoor Aken, Tel.: 0049-241-407540*
Jesuitenstraße 2, 52062 Aken.

BON

Gaarne vrijblijvend informatie over woning
Naam:
Naam:
Straat:
Postcode/plaats:
Telefoon:
○ Stuur mij gratis huizenmagazine nr. 207

In ongefrankeerde envelop zenden aan: Stienstra Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

LD 24 09 04

Infour

Nederland 1

NCRV
...st-tv.
...arreltaal.
(TT) Zo maak je dat in de keu-... Afl.: Drinkwater.
(TT) Nieuws uit de natuur. Aardappels.
(TT) Schooltv-weekjournaal. ...ualiteitenrubriek.
PC Zakelijk en creatief. Afl. 2.
...-11.00 Zakendoen met telema-... Afl. 1.
Nieuws voor doven.
The Muppets take Manhattan. ...erikaanse speelfilm uit 1984 van ...nk Oz. Met: De poppen van Jim ...nson en Frank Oz e.a.
Studio op stelten. Kinderpro-...mma. Met: /AANSL/Hendrik en ... vriendjes. Poppenserie. Afl.: Ge-...men. /AANSL/Nijntje. Tekenfilm-...e. Afl.: Nijntje in de dierentuin. ...NSL/Medisch Centrum Muis. ...ppenserie. Afl.: Het beddentekort.
Confetticlub. Kinderprogram-..., met: Aansl: De grote kunstroof. ...matieserie. Aansl: De droomshow. ...elprogramma.
Topscore met Ted de Braak. ...oordspel.
(TT) Duel in de diepte. Jeugd-...e. Afl. 10: Een man een man, een ...ord een woord. Binnenkort zullen ...bewijzen uit Nederland komen dat ...via Alma niet is. Herh.
(TT) Waku Waku. Dierenquiz. ...nel: Julia Samuel, Rémi van der ...en, Jacques D'Ancona en Jo de ...orter.
(TT) Journaal.
Zondagskinderen special. Ju-...umprogramma van de NCRV, ...er het motto 'De samenleving ...ak je samen', m.m.v. Herman van ...n.
Glamourland. Gert Jan Dröge ...oekt o.a. de gala van de Phantom ...he Opera.
Purper - 9. Registratie van het ...aterprogramma van de cabaret-...ep Purper. Afl. 2. Herh.
The Untouchables. Amerikaan-...serie. Afl.: First blood.
...-00.16 Journaal.

Nederland 2

EO
07.20 **Alles kits.** Kinderprogr. met om:
07.20 **Cartoon club.** Tekenfilmprogr.
07.45 **Professor Poopsnagle.** Afl.3.
08.12 **De grote kunstroof.** Animatie.
09.04 **Woef.** Afl.: Stilte! Herh.
09.29 **Cartoon club.**
09.54 **Classic cartoons.**
10.06 **Land in zicht.** Toeristische tips.
10.31 **Filmspot.** Filmmagazine.
10.56 **Bjrrt!** Serie. Herh.
11.21 **Highlight.** Religieuze muziek.
11.41 **Het elfde uur.** Talkshow. Herh.
12.31 **(TT) Wereld van verschil.**
12.56 **Lied.**
13.00 **Journaal.**
13.07 **Van gewest tot gewest.** Herh.
13.32 **Reality 3.1.** Drieluik. Herh.
14.02 **Frontline.** Serie reportages.
14.47 **(TT) Vrouw-zijn.** Herh.
15.07 **Ik weet het beter.** Spel. Herh.
15.32 **(TT) Het zevende venster.**
16.00 **(TT) Journaal.**
16.09 **Ceddie** (Little prince Cedric).
16.32 **(TT) Het zevende venster.**
17.00 **Danger Bay.** Jeugdserie.
17.29 **Bjrrt!** Afl. 4.
17.58 **(TT) 2 Vandaag.**
18.00 **(TT) Journaal.**
18.15 **(TT) Actualiteiten.**
18.40 **(TT) Sportjournaal.** O.a. samenvatting van damesvoetbal-interland Nederland-IJsland.
18.48 **Wekelijkse lottotrekking.**
18.51 **(TT) Hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer.**
19.00 **Little house on the prairie.**
19.51 **The Julie Sheldon story.** Portret van balletdanseres Julie Sheldon.
20.21 **(TT) De panda's van China.** Natuurfilm over de wilde panda's.
21.14 **(TT) De plattelandsdokter.** Documentaireserie over huisarts. Afl. 3.
21.44 **Tijdsein.** Actualiteitenrubriek.
22.19 **(TT) Wereld van verschil.** Bijbelstudieprogramma. Afl. 4.
22.45 **(TT) Morgen gebeurt het. Afl.2.**
23.11 **Mij overkomt dat niet.** Documentaire waarin de slachtoffers van incest aan het woord komen.
23.56 **Lied.**
00.01 **Journaal.**
00.06-00.11 **Nieuws voor doven.**

Nederland 3

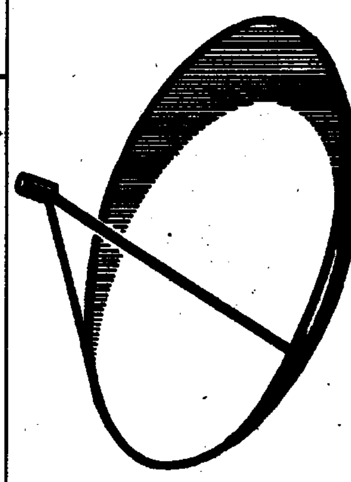
Vara/NOS
08.53-09.00 en 12.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
12.07 **De Kleine Kinderkastprijs 1994.**
Vandaag: De categorie vanaf 12 jaar: Lieverdjes (KRO), 50 Kamers (EO) en Ik hou van lawaai.
14.00-17.00 **Tennis Davis Cup.** Rechtstreeks verslag van dit tennistoernooi, halve finale: Zweden - VS.
17.20 **Flying doctors.** Australische doktersserie. Afl.: Iedere dag is een geschenk.
18.10 **De Fabeltjeskrant.** Poppenserie. Afl.: De strijd van Ome Gerrit.
18.15 **Sesamstraat.** Kleuterprogramma. Afl.: Hoog/laag.
18.30 **(TT) Jeugdjournaal.**
18.45 **(TT) ZaterdagavondLingo.** Woordspel.
19.13 **Lois en Clark: Nieuwe avonturen van Superman.** Amerikaanse serie. Afl.: Luthor's huis.
20.00 **(TT) Oppassen!!!!** Nederlandse comedyserie. Afl. 2: Professionals. Rik mag van zijn opa's niet optreden met zijn band omdat hij de volgende dag een proefwerk heeft. Een vriend weet raad.
20.30 **(TT) Twaalf steden, dertien ongelukken.**
Serie gedramatiseerde verhalen naar waargebeurde ongelukken. Afl. 2: Haast (Rotterdam).
21.00 **(TT) Kats & Co.** Nederlandse misdaadserie. Afl. 6: Het tuinhuis.
21.55 **Trekking dagelijkse lotto.**
22.00 **(TT) Journaal.**
22.15 **(TT) Studio sport.** Aandacht voor betaald voetbal, een samenvatting van de Grand Prix des Nations (wielrennen), van de WK-halve marathon in Oslo en een samenvatting van het dubbelspel tijdens de halve finale Zweden-VS.
23.00 **(TT) Nova.** Actualiteiten.
23.30 **Cabaretafette.** 2-delige registratie van dit cabaretfestival met jong talent. Afl. 2.
00.20-00.27 Museumschatten. Prof. Henk van Os, directeur van het Rijksmuseum, geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea.

RTL4

06.30 **Hei elei kuck elei.** Luxemburgs programma.
07.00 **Telekids.** Kinderprogramma met o.a. Three little ghosts, de Snorkels, de Smurfen, Suske en Wiske, en Power Rangers.
12.00 **Now or never.** Programma waarin mensen de gelegenheid krijgen om - onder het motto nu of nooit- iets te ondernemen of te doen waar ze niet eens van zouden durven dromen. Herh.
13.00 **Soundmixshow.** Showprogramma waarin getalenteerde kandidaten hun favoriete artiest imiteren.
14.15 **Une ravissante idiote.** Franse speelfilm uit 1963. Met: Brigitte Bardot, Anthony Perkins e.a.
16.05 **The streets of San Francisco.** Amer. politieserie. Afl.: Mask of death.
17.00 **Disney Festival.** Jeugdprogramma met tekenfilms, animatieseries, actieseries en het Disney-nieuws.
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.10 **Eigen huis & tuin.** Informatief programma over alles dat met wonen en zelfs klussen te maken heeft.
19.00 **Denktank.** Quiz waarbij drie kandidaten op hun algemene kennis worden getest.
Lukt het de winnaar in de slotronde, in een race tegen de klok, de juiste antwoorden te geven, dan kan hij of zij de jackpot winnen, of mag de kandidaat de volgende keer terugkomen.
19.30 **Half acht nieuws.**
19.50 **Weer.**
20.00 **Moppentoppers.** Nieuwe show waarin Ron Brandsteder Neerlands beste moppentappers een kans geeft.
De deelnemers moeten veel in huis hebben: een grote repertoirekennis, een bovenmatig gevoel voor humor, een warme persoonlijkheid en het talent om een zaal te pakken.
21.00 **License to kill.** Amerikaanse speelfilm uit 1989 van John Glen.
23.30 **Nieuws en weer.**
23.45 **Rosemary's killer.** Amerikaanse speelfilm van Joseph Zito.
01.30 **Nachtprogramma.**

RTL5

14.55 **Sport: WK Volleybalwedstrijd Nederland-Canada.** Live-verslag van de wedstrijd Nederland-Canada.
17.35 **Filmnet info.**
17.45 **Beavis & Butt-Head.** Amer. cartoon. Twee korte tekenfilms met Beavis & Butt-Head in de hoofdrol.
18.10 **Sport: Duits voetbal.** Aandacht voor wedstrijden uit de Duitse voetbalcompetitie.
18.40 **De Rabo top 40.** Overzicht van de veertig best verkochte singles, gebaseerd op de gegevens van de Stichting Nederlandse Top 40.
19.20 **Unplugged.** Vandaag aandacht voor Canadese zangeres K.D. Lang.
20.15 **Extralarge: Diamonds.** Italiaanse speelfilm.
Extralarge en Dumas moeten de ontvoering van een kind onderzoeken. Italiaanse serie actiefilms.
21.50 **Twilight zone.** Amer. dramaserie over de wereld tussen fantasie en werkelijkheid. Afl.: Red snow.
Een Russische KGB-officier wordt naar Siberië gestuurd. Daar heeft een aantal geheimzinnige moorden op vooraanstaande partijleden plaatsgevonden en de officier moet het een en ander onderzoeken.
22.15 **Nieuwsflits.**
22.20 **Jonathan Ross presents.** Engelse talkshow. Vandaag als speciale gaste actrice Emma Thompson.
22.50 **Playboy late night.** Erotisch magazine.
23.20 **Dark light.** Engelse thriller uit 1951 van Vernon Sewell.
Op weg naar huis vaart het jacht Gelert langs de vuurtoren Thimble Rock. De vuurtoren ligt zeer afgelegen, zo'n 35 kilometer van de Engelse kust. De eigenaar van het jacht ontvangt geen antwoord op zijn lichtsignalen en besluit te gaan kijken wat er aan de hand is. De sfeer is sinister en het lijkt of er kort geleden nog mensen in de vuurtoren zijn geweest. Er druppelt bloed van het plafond en na een blik in het logboek blijkt daar de bladzijde van de vorige dag uit te missen.
00.40 **Hei elei, kuck elei aktuell.** Luxemburgs programma.
01.10 **Nachtprogramma.**

re, voetbal uitslagen. **18.15** Tekenfilm. **18.25** nws. **18.35** Reg. nws. **18.40** Stay tooned! **19.10** Bruce Forsyth's generation game. Spelprogr. **20.10** Challenge Anneka. **21.00** Casualty. Engelse ziekenhuisserie. **21.50** nws en sport. **22.10** Mad Max beyond the Thunderdome. Austr. actiefilm uit 1985. **23.50** Match of the day. Met samenvattingen uit de FA Carling premiership, waaronder Blackburn Rovers - Aston Villa. **00.55** The Danny Baker Show. Talkshow. **01.40** Rude awakening. Amer. speelfilm uit 1989. Einde zomertijd.

RTBF/La Une

10.00 Tribune economique et sociale. **10.30** Beding, Bedang, Bedong. Aansl.: Hommes de marbre.**11.00** Cursus Italiaans. **11.30** EspaNol con Victor. **12.00** Vivre à Bruxelles. **12.25** Objectif Europe. **13.00** Nieuws. **13.15** Bon week-end: Le best of. Afl. 2. **13.50** Gaspard et Robinson. Franse komedie uit 1990. **15.30** J'aime la télé. Afl. 1. **16.10** Coup de film. **16.35** Ici Bla-Bla. **16.50** The fresh prince of Bel Air. **17.15** Luna Park. **17.50** Beverly Hills, 90210. Afl. 3. **18.20** Genies en herbe. **19.30** Nieuws. **20.05** Le jardin extraordinaire. **20.45** Maigret-cyclus: Cecile est morte. Misdaadfilm. **22.25** Contacts. **22.30** Match 1. **23.30-23.40** Laatste nieuws.

Sports 21

12.45 Autosport. **12.55** Grand Prix van Portugal. Live. **14.05** Champion's 94. **14.35-15.27** Golfmagazine. **16.13** Theatre Wallon: El bochu d'laguardere. Toneelstuk. Afl. 1. **17.36** Reflets: Images d'ailleurs. **18.29** Sindbad. **18.58** Ici Bla-bla. **19.30** Zie RTBF/La Une. **20.02** Talkie Walkie. Afl. 2. **20.56** Cheval passion. **21.23** Bolides. Afl. 2. **22.00** Laatste nieuws. **22.23** Interlude Sports. **22.33-23.29** Zie RTBF/La Une.

Rai Uno

06.00 Ochtendprogr. **13.30** Nieuws. **13.55** TG! tre minuti di. **14.00** Linea blu. Vervolg. **14.45** La macchina meravigliosa. **15.35** Parlementair nieuws. **16.05** Harvey. Amer. speelfilm uit 1950. **17.45** Parole e vita. **18.00** Nieuws. **18.20** Prix d'Italia. Slotconcert. **20.00** Nieuws en sport. **20.40** Giochi senza frontiere. Spelprogr. (finale). **22.20** Viaggi d'estate. **23.05** Speciale TG1. **00.05** Nieuws. **00.20** Léon Morin, pretre. Franse speelfilm uit 1961. **01.15** Music club. Aansl.: Nachtprogram.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** Quelle histoire. **12.30** Correspondance. **12.40** Intern. weerbericht. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.05** Horizons. **13.45** Sept jour en Afrique. **14.00** Reflets images d'ailleurs. **15.00** Memoires d'exploits. **15.50** Correspondance. **16.00** Nieuws. **16.10** Génies en herbes intern. **16.45** Les débrouillards. **17.15** Francofolies. **17.45** Questions pour un champion. **18.15** Visions d'amérique. **18.30** Nieuws. **19.00** C'est tout Coffe. **19.25** La météo de cinq continents. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** L'or et le papier. Afl. 38. **20.55** La météo des cinq continents. **21.00** Frans nieuws. **21.40** Ballets national de Cambodge. **22.55** Cheri(e), J'ai un truc a te dire. **00.00** Nieuws. **00.15** Pleins feux et la magie du cirque. **01.10** Bon week-end. **01.40** La monde est a vous. **03.10** L'enjeu international. **03.55** Correspondance. **04.10** A bon entendeur.

BBC 1

08.00 Lassie. Serie. **08.25** nws. **08.30** Pingu. **08.35** Happy birthday. **08.45** Tekenfilmseries. **09.30** The new adventures of Superman. Amer. sf-serie. **10.15** Live and kicking. Gev. kindermagazine. **13.12** . **13.15** Sportprogr. met om 13.20 o.a. een vooruitblik op de Europacup- wedstrijden van de komende week; 14.00 nws; 14.05 Autosport: Grand Prix van Portugal; 14.25 Paardenkoersen vanaf Ascot; 14.40 Autosport: Britse toerwagen kamp.; 15.00 Paardenkoersen, vervolg; 15.15 Autosport: Britse toerwagen kamp.; 15.35 Paardenkoersen, vervolg; 16.45 Voetbal: ruststanden; 16.55 Paardenkoersen, vervolg; 17.10 Atletiek: WK Halve Marathon vanuit Oslo; 17.40 Final sco-

BBC 2

07.00 Open University. **13.15** ■ MGM's Big parade of comedy. Amer. compilatie uit 1964. **14.45** ■ The Phil Silvers show. **15.10** Timewatch. Serie documentaires. **16.00** ■ Ninotchka. Amer. speelfilm uit 1939. **17.45** The sky at night. **18.05** Animation now. **18.15** Saturday week: TOTP2. Vandaag met Roxy Music. **19.00** Saturday week: Late again. **19.40** Saturday week: What the papers say. **19.55** nws en sport. **20.10** Developing stories. **21.00** The director's place. **21.50** One foot in the past. **22.00** Knowing me, knowing you ... Alan Partridge. **22.30** Elizabeth R. Engelse serie. **00.00** The moral maze. Discussieprogr. **00.45** Caged heat.

Eurosport

08.30 Step aerobics. **09.00** Tennis. ATP-magazine. **09.30** Tennis. Davis Cup halve finale: Duitsland - Rusland. **11.00** Worstelen. Vanuit de VS. **13.00** Autosport. Grand Prix van Portugal. Live. **14.00** en **18.00**Tennis. Davis Cup halve finales: Duitsland-Rusland en Zweden-VS. Live. **18.30** Autosport. Grand Prix. **19.30** Autosport. Formule 3000. **20.00** Golf. **22.00** Autosport. Grand Prix van Portugal. **23.00** Kanovaren. WK. Live. **01.00-02.00** Intern. motorsports.

NBC

05.30 NBC News. **06.00** Business insiders. **06.30** NBC News. **07.00** The McLaughlin Group. **07.30** Hello Austria, hello Vienna. **08.00** ITN World news. **08.30** Europa journal. **09.00** Videofashion. **09.30** Entertainment X-press. **10.00** IAA/M&M Europe Awards. **10.30** El Capitan (Courageous climbers). **11.00** Super shop. **12.00** NBC News magazine. **13.00** Today. **14.00** Sportprogr. met om 14.00 AVP Beach volleybal, Cross Culture & Fun Sports en American College Football. **16.00** Wheel to wheel. **17.00** Basketball and beach volleyball. **18.00** Today. **19.00** ITN World news. **19.30** Ushuaia. **20.30** Notre Dame college football. Rechtstreeks. **00.00** The tonight show.

MTV

08.00 All-star football weekend. **08.30** All-star football challenge. **09.30** The best of most wanted. **10.30** Zig & Zag show. **11.00** The big picture. **11.30** Hit list UK. **13.30** First look. **14.00** Live! with East 17. **14.00** All-star football weekend. **16.00** All-star football challenge. **17.00** Dance. **18.00** The big picture. **18.30** News weekend edition. **19.00** Eur. top 20 countdown. **21.00** Unplugged with Rod Stewart. **22.00** The soul of MTV. **23.00** First look. **23.30** Zig & Zag show. **00.00** Yo! MTV Raps. **02.00** The best of most wanted.

CNN

24 uur per dag nieuws, met om: 06.30 Diplomatic licence. **07.30** World business this week. **08.30** Earth matters. **09.30** Style. **10.30** Science and technology. **11.30** Travel guide. **12.30** Healthworks. **13.30** Money week. **14.30** Pinnacle. **15.00** Larry King live. **16.30** Global view. **17.00** Earth matters. **17.30** Your money. **18.30** Evans and Novak. **19.30** Newsmaker Saturday. **20.00** World business this week. **20.30** Science and technology. **21.30** Style. **22.30** Futurewatch. **23.00** Inside business. **23.30** Showbiz this week. **00.00** The world today. **00.30** Diplomatic licence. **01.00** Pinnacle. **01.30** Travel guide. **02.00** Prime news. **02.00** Larry King Weekend. TIJDSWIJZIGING i.v.m. einde zomertijd!! **04.00** Both sides ... with Jesse Jackson. **04.30** Capital gang.

Duitsland 1

...**eene meene mopel.** Kinderma-...ne.
Prinz Eisenherz. Tekenfilm.
Tagesschau.
Käpt'n Blaubär Club. Afl. 52.
Tagesschau.
Jagd um die Welt: Schnappt den Sandiego! Kinderquiz.
Metro - das schnelle Magazin.
Tagesschau.
Making of a male model. Ame-...nse speelfilm uit 1983. Herh.
Umschau.
Presseschau.
Tagesschau.
Europamagazin.
Faszination in Bild und Ton.
Europäische Königshäuser: ...ty. Afl. 1: Januar - Mai, Alltag.
Kinderquatsch mit Michael.
Weltreisen. Afl.: Auf der Wolga durch Russland.
Tagesschau.
Disney Club. Kindermagazine.
Sportschau. Sportprogramma.
Tagesschau-Telegramm.
ARD-Wetterschau.
ARD vor acht. Air Albatros.
Tagesschau-Telegramm.
Sportschau, met Bundesliga-...
Ziehung der Lottozahlen.
(TT) Tagesschau.
Musikantenstadl. Amuse-...programma.
Tagesthemen.
Parteien zur Bundestagswahl.
(TT) Das Wort zum Sonntag. ...ending door Heiko Rohrbach.
(TT) Ein Fisch namens Wanda (...called Wanda). Engelse speel-...uit 1987 van Charles Crichton. ...John Cleese, Jamie Lee Curtis, ...n Kline e.a. Uitzending geschikt ...breedbeeld-tv.
Tagesschau.
Chatos Land (Chato's land). ...else speelfilm uit 1971. Met: ...rles Bronson, Jack Palance e.a.
Swing it. Internationaal big-...-gala vanuit Fürth. M.m.v. Etta ...meron, Georgie Fame, de Thilo ... Bigband e.a.
...-02.15 **Z.E.N..** Fränkische Minia-...n. Afl.: Maria im Weingarten. ...vangstijd verandert i.v.m. begin ...ertijd.

Duitsland 2

08.00 **Nachbarn in Europa.** Actualiteiten in het Pools, Kroatisch en Hongaars.
09.00 **Tagesschau.**
09.03 **Nachbarn.** Magazine voor Duitsers en buitenlanders. Herh.
09.45 **Tele Gym.** Ochtendgymnastiek.
10.00 **Tagesschau.**
10.03 **Globus.** Natuur- en milieumagazine. Afl.: Tropen: Die Suche nach dem grünen Gold. Herh.
10.40 **ARD-Ratgeber: Unterwegs - Das Reisemagazin.** Met o.a. Londen en korte strandvakanties.
11.00 **Tagesschau.**
11.03 **Spreepiraten.** Duitse jeugdserie. Afl.: Trinchens Party.
11.55 **Geschichten von der Strasse.** Verkeerstips voor de jeugd.
12.00 **ZDF Sport extra.** Met Tennis: Davis Cup, halve finale: Duitsland - Rusland, dubbelspel.
16.15 **Klassentreffen.** Vandaag: August Everding.
16.58 **Anders fernsehen 3sat.**
17.00 **heute.**
17.05 **Länderspiegel.** Regionaal magazine. Vandaag live vanuit de verkiezingsstudio in München.
17.45 **moment mal.** ZDF-magazine.
17.55 **Die fliegenden Ärzte** (The flying doctors). Australische doktersserie. Afl.: Freund oder Feind? Aansl.: Parteien zur Wahl. Aansl.: Guten Abend. Herh.
18.00 **Vervolg Die fliegenden Ärzte.**
19.00 **heute.**
19.20 **Weerbericht.**
19.25 **Die Hütte am See.** Duitse serie. Afl.: Ein neuer Anfang.
20.15 **Goldmillion.** Spelshow rondom Aktion Sorgenkind.
21.45 **heute-journal.** Aansl.: Parteien zur Wahl.
22.05 **Das aktuelle Sport-Studio.** Sportmagazine.
23.25 **Die MondSchein-Show.** Late-night-show. Met om 0.25 Rhythm, Country & Blues: Vince Gil & Gladys Knight, Al Green & Lyle Lovett, Aaron Neville & Trisha Yearwood, Little Richard & Tanya Tucker e.a. Uitzending geschikt voor breedbeeld-tv.
01.25 **heute.**
01.30-03.00 ■ **David und Lisa** (David and Lisa). Amerikaanse speelfilm uit 1962.

Duitsland 3 West

09.00 Sehen statt hören. **09.30** Cursus Engels. **10.00** Cursus Russisch. **10.30** Cursus Engels. **11.00** Unser Torwart spielt Klavier. Tsjechische jeugdfilm uit 1980. Aansl.: Tips für Haus und Garten. **12.30** Menschen-Kunde. Vandaag: het lot. **13.15** Cursus Duits. **13.45** Cursus wiskunde. **14.15** 100 Meisterwerke. Vandaag: Adam und Eva im Paradies. **14.25** Deutsche sehen Deutsche. **15.00** Sport extra. **17.00** Konto. **17.15** Sport im Westen. **17.30** Rückblende. Afl.: Vor 220 Jahren erschienen. **17.45** Luke und Themba. Afl. 1: Der Weg nach Mataba. **18.15** Der geförchtete Papiertiger. Reportage over de Aktionskreis Halle. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.15** Hier und Heute unterwegs. **19.45** Tatanka. Natuurreportage over de bizonpopulatie in N.-Amerika. **20.15** Candide. Musical van Leonard Bernstein. **22.45** WDR aktuell. **22.55** Mitternachtsspitzen. **23.55** Beatclub. Vandaag: de Osmonds. **00.40** Nachrichten. **00.45-08.15** Nachtprogr. met o.a. Die WDR-Rocknacht met Van Morisson en The Kinks (1982) en Joe Cocker.

Duitsland 3 SWF

09.30 Spanien: Sprache, Land und Leute. Afl. 2: Valencia. **10.00** Sehen statt Hören. **10.30** Cursus Engels **11.00** Eröffnung Canstatter Volksfest. **12.30** Cursus Duits. **13.00** Cursus wiskunde. **13.30** Cursus Engels. **14.00** SWF-3-Livelive. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Telejournal. **17.50** Fröhlicher Weinberg. Amusementsprogr. **18.50** Reportage over het verval van de katholieke biecht. **19.20** Landesschau Kultur. **19.50** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Das Jahr des Storchs. Afl. 1. **21.00** Eiscafé Marano. Documentaire. **21.45** Südwest aktuell. **21.50** Satire-Schnitzel. Sketches. **22.00** Eine Geschichte über den Wind (Une histoire du vent). Franse gedramatiseerde documentaire uit 1985 van Joris Ivens en Marceline Loridan. Met Duitse ondertiteling. **23.15** Extraspät in Concert. Live-muziek. Vandaag: The Wailers Band, Fury in the Slaughterhouse en Crash Test Dummies. **01.30** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.30 Tekenfilmseries. **08.00** Comix. Gev. jeugdmagazine. **08.25** Tekenfilmseries. **11.55** Power Rangers. **12.20** Alle lieben Julia. Duitse jeugdserie. **12.50** Major Dad. **13.20** The fresh prince of Bel-Air. **13.50** Full House. **14.20** Step by step. **14.50** Knight Rider. **15.45** The A-Team. **16.45** seaQuest DSV. **17.45** en **18.00**Beverly Hills, 90210. **18.45** RTL aktuell. Nieuws en sport. **19.10** Melrose Place. **20.15** Flieg mit Air-T-L. Gev. showprogr. **22.00** Wie bitte? Talkshow. **23.00** Gottschalk. Talkshow. **00.00** RTL Samstag Nacht. Amusementsprogr. **01.00** Vanishing son. Amer. actiefilm uit 1994. Herh. **02.30** Jinxed. Amer. komedie uit 1982. LET OP! EINDE ZOMERTIJD - 3.00 WORDT 2.00!! **03.15** Beverly Hills, 90210. Herh. **04.05** Melrose Place. Herh. **04.50** Tekenfilms.

SAT 1

05.50 Neighbours. **06.20** DROPS!. Quiz. **06.50** alles capito?! Spelprogr. **07.20** Tekenfilmseries. **10.25** Games World. Video-spelprogr. **10.55** Who's Harry Crumb?. Amer. komedie uit 1986. **12.35** The devil at four o'clock. Amer. avonturenfilm uit 1960. **14.50** Summer School. Amer. speelfilm uit 1987. Aansl.: TopNEWS. **16.30** Riskier was! **17.00** Geh aufs Ganze! **17.55** Das Millionenspiel. SKL-trekking **18.00** Voetbalmagazine met Bundesligavoetbal, 6e speeldag. **19.20** Sat.1 Newsmagazin. **19.30** Glücksrad. **20.15** Der schönste Tag meines Lebens. Oostenrijkse musical uit 1957. Aansl.: TopNEWS. **22.00** Jux & Dallerei. Talkshow. Aansl.: TopNEWS. **23.00** Oktoberfest, da kann man fest ... Duitse erotische film uit 1973. **00.25** Ein echter Hausfreund. Duitse erotische speelfilm uit 1974. Herh. **01.35** Summer School. Amer. speelfilm uit 1987. Herh. ATTENTIE: Einde zomertijd, klok van 3.00 naar 2.00!!! **02.10** Der schönste Tag meiner Lebens. Oostenrijkse musical uit 1957 van Max Neufeld. Herh. **03.40** Bonanza. Amer. westernserie. Herh. **04.20** The young and the restless. Amer. serie. Aansl.: progr.-overzicht. **05.05** ran - Sat.1-Fussball. Herh.

België/TV 1

10.00 **Het slimme kanaal.** Met: IKZ van A to Z. Afl. 4: Meten is weten.
10.20 **Bienvenue en France.** Afl. 4.
10.35 **Groen licht.** Automagazine.
10.55 **Zegen en vloek.** Afl. 4.
11.20 **Regionale televisie.**
12.25 **Regionale televisie.**
13.00 **Family Album.** Afl. 13.
13.30 **Voedselzekerheid.** Afl. 1.
14.00 **Het Atomium.** Afl. 1.
14.30-14.54 **Mijn leven als.** Afl. 1: De torenvalk.
16.00 **Paradise Beach.** Strandsoap.
17.30 **The Good life.** 28-delige Engelse comedyserie. Afl. 4: Zwijnerijen.
18.10 **Journaal.**
18.15 **1000 seconden.** Kookmag.
18.40 **Vlaanderen vakantieland.** Tips voor trips.
19.20 **Joker- en lottotrekking.**
19.25 **Paardenkoersen.**
Aansl.: Mededelingen en programma-overzicht.
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **Nieuw talent** (An actor's life for me). 6-delige Engelse comedyserie. Afl. 6: Not suitable for parents. Aansl.: Winstverdeling Joker/Lotto.
20.30 **Weekendfilm: Vertel me geen leugens** (Tell me no lies). Amerikaanse tv-film uit 1991.
22.10 **The Brittas Empire.** 19-delige Engelse comedyserie. Afl. 12.
22.40 **Vandaag.**
23.00 **Sport op zaterdag.**
23.15-00.52 **Nachtfilm: Liar's edge.** Canadese thriller uit 1991 van Ron Oliver.

België/TV 2

18.00 **Tik Tak.** Afl. 267.
18.05 **Musti.**
18.10 **Sleutel.** Actualiteitenmagazine.
18.35 **Magic magic.** Goochelshow.
18.45 **Vlaanderen vakantieland.** Buitenland: Gelderland; Tips voor trips.
19.20 **Lotto- en Jokertrekking.**
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **Affiche.** Kunstmagazine.
20.25 **Leeslust.** Quiz.
21.05-23.15 **Vuurvogel.** Klassieke muziek. Turandot, opera van Puccini. Uitgevoerd door het Koor en Orkest van de Vlaamse Opera.

...erland 1
...23 uur - The Muppets Take ...nhattan - (1984 - USA) Derde ...ppetfilm met Liza Minelli, Brooke Shields en Gregory Hines. Mup-...s in geldzorgen worden door ...ducer op de been geholpen. ...ie van Frank Oz.

...L4
...00 uur - License to Kill - (1989 - ...) Tweede Bond-film met Timothy Dalton. 007 neemt het op tegen ...gsbaron op de Bahama's. Bond ...at tot het uiterste. Spectaculaire ...ie, geregisseerd door John ...en.

...tsland 1
...28 uur - A Fish Called Wanda - ...87 - GB/USA) Charles Crighton ...nt voor deze aardige komedie ...rin John Cleese op zoek gaat ...ar gestolen diamanten. ...nder met Kevin Kline en Jamie ...e Curtis.

...gië TV 1
...15 uur - Liar's Edge - (1991 - ...N) Thriller van Ron Oliver. Jongen moet moeder beschermen tegen psychopaten, waaronder zijn stiefvader en broer. Met David Keith, Joseph Bottoms en Christopher Plummer.

● *In de Amerikaanse speelfilm 'David and Lisa' zoekt David (Keir Dullea) toenadering tot Lisa (Janet Margolin). (Duitsland 2 - 01.30 uur).*

RTL5
23.20 uur - The Dark Light - (1951 - USA) Bankrovers worden van verdrinkingsdood gered door vuurtorenwachters. Dan ontspint zich de strijd om de buit. Thriller van Vernon Sewell met David Greene en Daphne day.

RTL4
23.45 uur - Rosemary's Killer - (1981 - USA) Rosemary werd tijdens een diploma-uitreiking vermoord. Journaliste komt op het spoor van de dader tijdens diploma-uitreiking... Met Vicky Dawson. Horror van Joseph Zito.

Duitsland 1
00.25 uur - Chato's Land - (1971 - GB) Charles Bronson en Jack Palance schitteren in moderne western van Michael Winner. Apache wordt opgejaagd door 'cowboys', maar kent het bergachtige terrein beter en weet zich te verdedigen.

RTL Television
01.00 uur - Vanishing Son - (1994 - USA) Karatefilm van John Nicolella over twee broers die uit China vluchten en in Amerika ieder hun eigen weg gaan. Jian-Wa wordt vioolspeler, zijn broer crimineel... Met Russel Wong.

Duitsland 2
01.30 uur - David and Lisa - (1962 - USA) Waar gebeurd liefdesverhaal over twee psychiatrische patiënten, die met hun problemen leren leven. Met Keir Dullea en Janet Margolin. Drama van Frank Perry.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30 en 18.30 nieuws.
7.07 Tros Nieuwsshow. 11.05 Tros Kamerbreed. 12.07 Tros Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.07 Tijdsein. 18.10 Echo. 18.30 Nieuws. 19.04 Het geding. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 Avro Nachtdienst. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen. 6.30 Nieuws.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Terug naar de toekomst. 17.04 Ophef en vertier. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The Bands.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.04 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 Mega top 50. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidsekade live. 22.04 Twee meter de avond in. 0.04 Shock radio. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.15, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori musicali. 9.00 Toppers van toen klassiek special. 10.00 Caroline. 11.00 Het zondagochtendconcert. Rotterdams Philharm. Ork. ca12.45 Platenzaak. 14.05 Middagconcert I. Muz. voor orgel; ca.14.30 II. Chanticleer. 16.00 De Nederlandse musici. 17.00 Het witte doek. 18.02 Leo Boudewijns' langspeelplaats. 19.00 Folio 1. 20.00 Nieuws. 20.02 Het Avondconcert. Das Rheingold, opera van Wagner. Ork. van de Bayreuther Festspiele o.l.v. James Levine, met sol. 23.00 Folio 2. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 Opo dòro. 8.08 Zeggus. 8.30 Ronduitmagazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen. 12.44 EO-Metterdaad. 12.45 Vragen naar de weg. 13.10 Residentie-pauzedienst. 13.50 Muziek. 13.56 EO-Metterdaad. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Faros. 17.10 Radio uit. 17.45 Postbus 51 op 5. 18.02 De wereld zingt Gods lof. 18.51 Tekst en uitleg. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks. 19.40 Nieuws in het Marokkaans. 19.50 Nieuws in het Chinees. 20.02 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 Een ontmoeting. 23.00-24.00 De Odysseia van Homeros.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
09.00 Postbus 94 met Ria van Grinsven. 10.00 Het Ei van St. Joost. Presentatie: Lei Meisen. 11.00 De Onderstroom, kunstmagazine. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30 Musica Sacra. 14.00 Limburg Express, jongerenprogramma. De Beste Tien met Eugene Baak. 14.30 De Agenda. 15.00 Walkie Talkie, jongerenmagazine. 15.40 Live! Concert. 16.00 Hubert on the Air. 17.00 Regionaal nieuws 17.05-18.00 Vrij Spel. Limburgs popmagazine.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Top 30. De nationale hitparade met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. Swingend entertainment voor iedereen. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Cupido. Een romantisch programma met vlinders in de buik. 22.00 Nieuws en lotto-uitslagen. 22.10 De Stem. Muziekprogramma. 23.30-6.00 Nachtradio met elk uur nieuws.

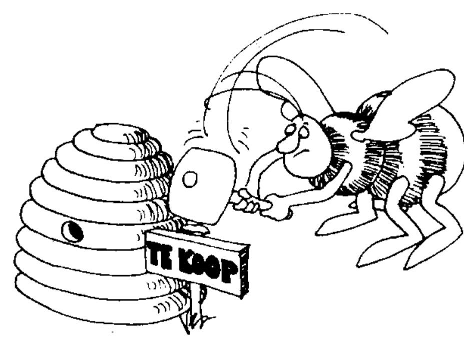
België/BRF
Nieuws t/m 20.00 op elk heel uur (behalve om 13.00 en 18.00) en om 6.30, 12.30 en 18.30.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Agenda; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Hitwelle. Oldies, Gags & neue Scheiben. 12.00 Musik à la carte. 13.00 Presseschau. 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 BRF-Mobil. 18.00 Regionalnachrichten. 18.40 Forum - Das Kulturmagazin. 20.05-20.30 Freie Tribüne. Philosophie und Ethik.

Happy RTL Radio
Nieuws op elk heel uur.
8.00 Jan van de Putte. 10.00 Jan de Hoop. 12.00 Ron Bisschop. 16.00 Luc van Rooij. 20.00 Late Rock. 00.00-08.00 RTL Night Rock.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. 8.05 Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Morgenandacht. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop-Report. Overzicht Duitse hitparade (om 14.00 nieuws en economisch praatje). 15.00 Bonbon, voor de kinderen. 15.05 Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws; 18.05 Auf ein Wort). 19.00 Nieuws. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbär, voor kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Das Samstagskonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

Alleen achter een goede naam staat NVM.

NVM

Landgraaf, Elzehof 14
Halfvrijstaand woonhuis met o.a. L-vormige woonkamer ca. 9 meter diep met parketvloer. Ruime eetkamer met luxe aanbouwkeuken. Garage. Ruime tuin. Zes slaapkamers c.q. hobbykamers!
Vraagprijs *f* 249.000,- k.k.

Heerlen, Iepenstraat 10
Ruim halfvrijst. woonhuis ca. 750 m³ met carport, garage en 4 slpks. Geh. onderkelderd. Vaste trap 2e verd. Bouwjaar 1977. Opp. 281 m² *f* 250.000,- k.k.

Wij zoeken te huur:
Voor NATO-opdrachtgever: woonhuis met vier slaapkamers per 1-1-1995. Huurprijs ca. *f* 2000,-.
Voor Nederlandse opdrachtgever: woonhuis in Kerkrade of Simpelveld op loopafstand van het centrum. Huurprijs ca. *f* 1300,-.

Kerkrade, Graverstraat 75, 77 en 79
Complex bestaande uit drie aparte wooneenheden, vier garages, bergingen en bouwterrein geschikt voor een eengezinswoning of appartementen. Twee wooneenheden zijn verhuurd. De derde staat leeg en is eventueel op te splitsen in twee wooneenheden. Inh. ca. 1400 m³. Opp. 1005 m².
Koopprijs *f* 380.000,- k.k.

Kerkrade, Pricksteenweg 60
Rustig gelegen woonhuis met o.a. kelder, woonkamer en suite, drie zeer ruime slaapkamers, serre en tuin. Aanvaarding direkt. Vraagprijs *f* 175.000,- k.k.

Zoekt u een huis dat bij u past?
Zoekt u een passende hypotheek?
Of wilt u uw huis verkopen?
Bel even. Ook 's avonds en op zaterdag.

De eerste NVM-makelaar in Kerkrade...
NVM
Deken Quodbachlaan 13, KERKRADE
Tel. 045 - 46 04 44
Makelaar o.g. - Hypotheken - Taxaties - Verzekeringen
MAKELAARDIJ HONINGS

MAKELAARDIJ | COMMERCIEEL VASTGOED | TAXATIES | HYPOTHEKEN VERZEKERINGEN | BEHEER

RUIJTERS VASTGOED

MAKELAARDIJ

TE KOOP

Regio Heerlen

BOCHOLTZ, Heiweg H
Bouwgrond met te slopen opstal. Perc. opp.: ca. 365 m². Aanv.: direct. **Koopprijs: *f*. 88.000,- k.k.**

BRUNSSUM, F. Bolstraat H
Goed gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin (perc. opp. ± 318 m²). Ind.: ruime hal, toilet, woonkr., keuken met app. 1ᵉ verd.: 4 slaapkrs., doucheruimte met douche en v.w. 2ᵉ verd.: zolder. Aanv.: medio 1995. **Prijs: *f* 225.000,- k.k.**

BRUNSSUM, Horizonstraat H
Goed gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage, berging en tuin. Ind.: kelder, hal, toilet, keuken, woonkr. serre, overloop, 3 slaapkrs., doucheruimte, bergzolder. Aanv.: i.o. **Prijs: *f*. 165.000,- k.k.**

BRUNSSUM, Langeberglaan H

Halfvr. woonh. met c.v., grote garage(± 10m lang) en tuin. Ind.: kelder, entree, hal, keuken met app., badkr. met douche en v.w., toilet, berging. 1ᵉ verd.: 3 slaapkrs. 2ᵉ verd.: zolder. Aanv.: i.o. **Prijs: *f*. 179.000,- k.k.**

BRUNSSUM-TREEBEEK, Schildstraat 24 e H
Goed gel. appartement met c.v., berging en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr. met open keuken, 2 slaapkrs., balkon, badkr. met douche en v.w. Het geheel verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. **Koopprijs: *f*. 120.000,- k.k.**

BRUNSSUM, Trichterweg H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., chalet en tuin. Perc. opp.: 566 m². Ind.: souterrain: hobbyruimte met douche, 3 kelders. Beg. gr.: hal, woonkr. met parketvl., half open keuken met app. 1ᵉ verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb. en v.w. Ind. Chalet: Beg. gr.: woonkr. met kitchenette (± 25 m²). verd.: 2 slaapkrs., natte ruimte. Aanv.: i.o. **Prijs: *f*. 285.000,- k.k.**

HEERLEN, Gaardstr. H
Rustig gel. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: hal, toilet, berging, woonkr. met half open keuken, 1ᵉ verd.: overloop, 3 slaapkrs., bergkast, badkr. met ligbad. 2ᵉ verd.: zolder. Aanv. i.o. **Prijs *f* 160.000,- k.k.**

HEERLEN, Eikenderweg H
Rustig gel. woonh. met c.v. en garage. Ind.: kelder. Beg. gr.: entree, hal, toilet, woonkr, keuken, bijkeuken, garage. 1ᵉ verd.: 3 slaapkrs., toilet, groot dakterras. 2ᵉ verd.: 2 slaapkrs., doucheruimte, berging. Het pand is v.v. kunststof kozijnen met ingebouwde rolluiken. Aanv.: i.o. **Koopprijs: *f*. 155.000,- k.k.**

HEERLEN, Koraalerf H
Rustig gel. woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr., luxe keuken, berging. 1ᵉ verd.: 3 slaapkrs., moderne badkr. 2ᵉ verd.: vaste trap naar hobby-/bergruimte. Aanv.: i.o. **Prijs: *f*. 165.000,- k.k.**

HEERLEN, v. Limb. Stirumstraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., berging en tuin. (perc. opp.: 305 m²). Ind.: kelder. Beg. gr.: entree, toilet, woonkr. met parketvl., half open keuken met app. 1ᵉ verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. 2ᵉ verd.: vaste trap naar hobbyruimte en zolder. Aanv.: i.o. **Koopprijs: *f*. 188.000,- k.k.**

HEERLEN, Raadhuisstraat H
Souterrain: berging. Appartement; entree, met toilet en bergkast, badkr. met ligb. en v.w., slaapkr, woonkr met parketvl., keuken met balkon. Aanv.: i.o. **Prijs: *f*. 129.000,- k.k.**

HEERLEN, Raadhuisstraat H
In centrum gel. appartement met c.v. Ind.: berging, hal, toilet, woonkr, keuken, balkon, 3 slaapkrs., badkr met ligb. en v.w. Aanv.: i.o. **Prijs: *f*. 135.000,- k.k.**

HEERLEN, Thorbeckestraat H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder, entree, toilet, living, keuken, garage/berging. 1ᵉ verd.: overloop, 2 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w., 2ᵉ toilet. 2ᵉ verd.: vaste trap naar zolder (mog. voor 3ᵉ kamer). Aanv.: i.o. **Prijs: *f*. 169.000,- k.k.**

HEERLEN, Welterlaan H
Goed gel. ruim halfvr. woonh. met c.v., inp. garage, kelder, zolder en mooie tuin. Ind.: entree, werkkr. met parketvl., woonkr. met o.h. en parketvl., balkon, luxe keuken. 1ᵉ verd.: 5 slaapkrs., doucheruimte, badkr. met ligb. 2ᵉ verd.: zolder over hele huis. Aanv.: i.o. **Prijs: *f*. 398.000,- k.k.**

HOENSBROEK, Akerstraat Nrd. H
Goed gel. woonh. met c.v., zij-ingang en tuin. Ind.: souterrain: kelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonkr., keuken, berging. 1ᵉ verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb. Vaste trap naar grote zolder. Aanv.: i.o. **Prijs: *f*. 185.000,- k.k.**

HOENSBROEK, Mgr. Nolensstraat H

Nabij centrum goed gel. halfvr. woonh. met c.v. en tuin. Ind.: souterrain: kelder, Beg. gr.: hal, keuken, woonkr. 1ᵉ verd.: toilet, 2 slaapkrs. met balkon, doucheruimte met v.w. 2ᵉ verd.: 2 slaapkrs., hobbykr. Aanv.: i.o. **Prijs: *f*. 189.000,- k.k.**

OIRSBEEK, Prov. weg zuid H
Goed gel. vrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. (perc. opp.: 730 m²). Ind.: souterrain: kelder. Beg. gr.: ruime hal, woonkr., keuken, garage, berging. 1ᵉ verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. 2ᵉ verd.: ruime zolder. Aanv.: i.o. **Prijs: *f*. 348.000,- k.k.**

VOERENDAAL, Heerlerweg H
Goed gel. vrijst. woonh. met c.v., tuin en huiswei (perc. opp.: ± 3260 m²). Ind.: souterrain: 3 kelders. Beg. gr.: hal, woonkr. met kachel, eetkeuken, portaal met toilet, bijkeuken. 1ᵉ verd.: 4 ruime slaapkrs., badkr. met ligb. 2ᵉ verd.: vaste trap naar zolder (± 80 m²). Aanv.: i.o. **Prijs: *f*. 378.000,- k.k.**

WIJNANDSRADE, Mascherelstr. H
Goed gel. halfvr. split-level semi-bungalow met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, 1-woonkr. met park. vloer en balkon, 2 slaapkrs., badkr. met ligbad en v.w., keuken met app., tuinkr., berg. en hobbykr. Aanv. i.o. **Prijs *f* 289.000,- k.k.**

Regio Sittard

GELEEN, Holsterbeek S
Uitst. gel. halfvrijst. woonh. met kelder, zolder, garage en tuin. Ind. o.a.: ruime woonkr. met open haard, open keuken met app., 3 slaapkrs., badkr. met ligbad en 2ᵉ toilet. Aanv.: spoedig. **Koopprijs: *f* 259.000,- k.k.**

GELEEN, Rijksweg Noord S

Zeer ruim, tussengel. woonh. met c.v., kelder en tuin. Ind. o.a.: woonkr., open keuken, bijkeuken, badkr., wasruimte, 4 slaapkrs., badkr, wasgelegenh., vaste trap naar zolder. Pand is ook via achterkant bereikbaar, evt. bedrijfsmatig te gebruiken. Aanv.: i.o. **Prijs: *f* 269.000,- k.k.**

GELEEN, Rijksweg Noord S
Roy. vrijst. herenh. met c.v., garage, kelder en grote tuin. Perc.opp.: 912 m². Ind. o.a.: living ensuite (± 47 m²), keuken, 5 slaapkrs., bet. badkr. met ligb., v.w., toilet, vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. **Vraagprijs: *f* 375.000,- k.k.**

SITTARD (PARK), Beatrixlaan S
Op uitstekende loc. gel. halfvrijst. woonh. met garage, kelder, zolder en tuin. Ind. o.a. woonkr., keuken, werkkr., 4 slaapkrs. en badkr. met ligbad. Aanv.: i.o. **Vraagprijs: *f*. 269.000, k.k.**

PUTH, Einder Coolhoff S
Prachtig en rustig gel. landhuis met dubb. garage Ind.: o.a. ruim souterrain, ruime L-vorm. woonkr., luxe keuken, 4 slaapkrs, luxe badkr., div. bergzolders, hoog afw. niveau en mooi uitzicht aan de achterzijde. Aanv.: i.o. **Vraagprijs: *f*. 595.000,- k.k.**

SCHINNEN, Kennedylaan S
Vrij en rustig gel. goed onderh. vrijst. bungalow met c.v., inp. garage, kelder en tuin. Ind. o.a.: woonkr. met open haard, keuken met app., tuinkr. met open haard, 4 slaapkrs., badkr. met ligb. Aanv.: i.o. **Vraaprijs: *f* 449.000,- k.k.**

SITTARD, Aan het bos S
Goed gel. halfvrijst. woonh. met c.v., zolder, garage en tuin Ind. o.a.: L-vorm. woonkr., luxe keuken, 3 slaapkrs, badkr., vaste trap naar zolder met 4ᵉ slaapkr. Aanv.: spoedig. **Vraagprijs: *f*. 215.000,- k.k.**

SITTARD, Ehrensteinstraat S
Goed en rustig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage, carport, zolder en tuin met veel privacy. Ind. o.a.: L-vorm. woonkr., keuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligbad en 2ᵉ toilet. Aanv.: i.o. **Koopprijs: *f* 259.000,- k.k.**

SITTARD, Rijksweg Noord S
goed onderh. royaal tussengel. woonh. met c.v., berging, kelder en tuin. Ind. o.a.: woonkr. met open haard, keuken, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., bidet, v.w. en vaste trap naar zolder Aanv.: spoedig. **Vraagprijs: *f*. 246.000,- k.k.**

STEIN, Houterend S
In oude dorpskern gel. zeer luxe vrijst. woonh. met c.v., kelder, garage, carport en tuin. Ind. o.a.: woonkr., luxe keuken met alle app., 3 slaapkrs., luxe badkr. met ligb., douche en 2ᵉ toilet. Vaste trap naar zolder. Dit pand moet u beslist van binnen gezien hebben! Aanv.: i.o. **Vraagprijs: *f* 279.000,- k.k.**

Nieuwbouw

BORN, b.p. Hondsbroek S
wij zijn gestart met de verkoop van 6 VS-woningen te Born, b.p. Hondsbroek. Documentatie op aanvraag. **Prijs: *f*. 189.500,- v.o.n.**

BERG AAN DE MAAS
Casa Montana in Berg aan de Maas is één van de meest aantrekkelijke woonlokaties in het Limburgse landschap. In dit appartementengebouw, met schitterend uitzicht op de Maas, zijn nog enkele appartementen te koop. **Koopprijzen vanaf *f*. 259.000,- v.o.n.**

SITTARD-OPHOVEN S
Op loopafstand van het oude stadspark worden in de wijk Ophoven aan de Haagstraat 7 bungalows gerealiseerd. De combinatie woonkamer-open keuken heeft een oppervlakte van 52 m², de badkamer is zowel van een ligbad als van een douche voorzien, verder is er een ruime L-vorm. hoofdslaapkamer, een 2ᵉ slaapkamer en een grote berging. **Prijzen vanaf *f*. 254.000,- v.o.n.**

BUNGALOWS TE SITTARD S
In het bestemmingsplan Beekdal te Sittard worden ruime via garages geschakelde bungalows gerealiseerd. De woningen hebben een royale living met open keuken, 3 slaapkamers, badkamer en toilet. Kaveloppervlaktes vanaf ± 300 m². **Prijzen vanaf *f*. 250.500,- v.o.n.**

Te koop voormalig schoolgebouw

VAALS, Maastrichterlaan 162 S
T.k. voormalig schoolgebouw (eigendom van de gemeente). Verkoper geeft voorkeur aan koper die bereid is pand te verbouwen tot meerdere eengezinswoningen/woningen voor ouderen en deze te verhuren aan ingezetene van de gemeente Vaals. prijs n.o.t.k. en mede afhankelijk van uiteindelijke bestemming.

S = Ruijters Makelaardij B.V.
Rijksweg Zuid 35
6131 AL Sittard
Tel.: 046- 595151, Fax: 046-521384

= Ruijters Makelaardij B.V.
Wycker Brugstraat 62
6221 ED Maastricht
Tel.: 043-218941, Fax: 043-250317

H = Ruijters Makelaardij B.V.
Van Grunsvenplein 12
6411 AT Heerlen
Tel.: 045-713746, Fax: 045-715760

RUIJTERS, VAST GOED !

UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA!

NVM MAKELAAR

HEERLEN

VANDAAG OPEN HUIS VAN 14-15 UUR

DR. HUSTINXLAAN 18 (DE ERK)
Prima gelegen halfvr. woonhuis met garage.
Ind.: hal, woonkamer met parket, keuken met aanbouwinstallatie, tuin met terras en gazon, garage/berging. 1e verd.: overloop, 4 slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en toilet.
Grotendeels hardhout/kunststof met dubbel glas. Bwjr 1968. Perc. 296 m2, aanv.direkt.
Prijs *f*. 265.000,— k.k.

HEERLEN

HEERLERBAAN 151-A
Op 2e verdieping gelelegen
2 slaapkamer-appartement met eigen overdekte parkeerplaats. Ind: berging in souterrain. 2e Verd: hal, toilet, woonkamer (26 m2), dichte keuken, berging, 2 slaapks, badkamer en balkon. Bwjr. 1985.
Aanv. spoedig. Servicekosten *f* 125,- pm.
Goede isolatievoorzieningen.
Prijs *f*. 145.000,— k.k.

HEERLEN

BEERSDAL. EEMSTRAAT 14
Modern woonh in jonge woonwijk.
Ind: hal, Z-vorm. living met lametvloer in 2 nivo's, keuken met aanbouwinstall (modern), tuin ca 15 m1 diep op zuiden, garage. 1e Verd: 3 slaapks, badk met ligb, v.w. met ombouw. 2e Verd: vaste trap, zolder (slpk mogelijk). Geisoleerd, rolluiken. Bwjr. 1981. Aanv. nov. 94.
Prijs *f*. 168.000,— k.k.

SCHINNEN

SCALAHOF 23 (A.D.ALTAARSTRAAT)
Modern ruim woonhuis met c.v. en tuin.
Ind.: hal met tegelvloer, toilet, ruime woonkamer, keuken, bijkeuken/berging, tuin met terras. 1e Verd: overloop, 3 slaapkamers, fraaie badkamer met ligbad + douche. 2e Verd: zolderberging.
Bwjr 1990. Aanv. november 1994.
Prijs *f*. 164.000,— k.k.

SITTARD

HAAG SITTARD. EDISONSTRAAT 3.
Moderne bungalow met c.v. en patiotuin.
Ind: hal, ruime woonk, open keuken met install en eetbar, bet. badk met douche, v.w. en toilet, 2 slaapks, inp. berging, houten tuinberging, tuin met terras (op zuiden). Bwjr. 1989. Aanv in overleg.
Prijs *f*. 169.000,— k.k.

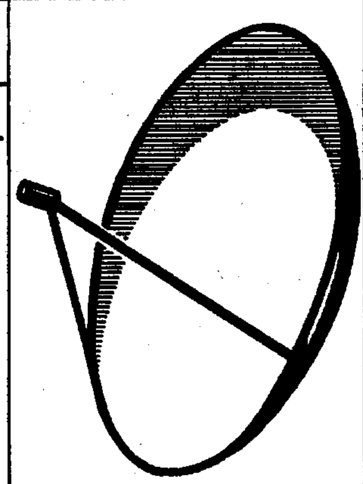
KERKRADE

DE MAAR. DOVERAU 61
Fraai vrijst. landhuis op 620 m2. Ind.: kelder, hal, toilet, royale L-vorm. living met tegelvloer en openhaard, kantoor/studie, keuken met aanbouwinstall. en tegelvloer, bijkeuken, c.v.-ruimte (hetelucht), ruime garage, mooie tuin met ged. overdekt terras en buitenhaard.
1e verd. 4 slaapkamers, badkamer met ligbad, douche, 2 x v.w., toilet.
2e verd.: bergzolder. Bwjr 1976. Geïsoleerd.
Aanv. in overleg.
Prijs *f*. 425.000,— k.k.

MET SPOED GEZOCHT!
WEGENS GROTE VRAAG EN ONZE SNELLE VERKOOP VRAGEN WIJ TER BEMIDDELING WONINGEN EN LANDHUIZEN IN DE OOSTELIJKE MIJNSTREEK.
MAAK VRIJBLIJVEND EEN AFSPRAAK.

aquina NVM MAKELAAR

Makelaardij O.G., Taxaties, Hypotheek-adviescentrum
L. AQUINA en E. WEERTS
Ruys de Beerenbroucklaan 28, Heerlen
Oók zaterdags van 10.00 tot 13.00 uur.
045-715566

...erland 1

...Ncrv/Ikon
... Tekst-tv.
...-11.20 Omroepparochie. ...charistieviering vanuit Lelystad.
...-12.30 Merhaba. Praatprogr.
... Iselmarfiskers. Ondertiteling.
...-13.37 en 15.38 Nieuws voor ...en en slechthorenden.
... Joods Haarlem. Verslag van ... wandeling langs heden en verle... in de stad aan het Spaarne.
... (TT) Kerkdienst. Kerkdienst ... de Oecumenische Gemeente ... Peize, in samenwerking met het ...N-Pastoraat.
... Wilde ganzen.
... Jonge mensen op het con...podium. Klassieke muziek uitge...rd door jonge solisten en hun ...meesters. ...ndaag: Violiste Vera Beths en He... Hulst.
... Motorlife. Motormagazine.
... Socutera. Zuiver omdat 't moet, ... van de Nier Stichting Nederland.
... (TT) Studio Sport. Aandacht ...r betaald voetbal, een samenvat... van de Motorcross in Markelo ...etellend voor het Ned. kamp.), ... het Alfred Vogeltoernooi (ritmi...he sportgym.), van de halve finale ...eden-VS in het Davis Cuptoernooi ... van de Koers van de Maand ...ardesport).
... (TT) Journaal.
... Taxi. Programma vol ontmoetin...en ontboezemingen in de taxi.
... Brandpunt. Actualiteiten.
... Toen was geluk heel gewoon. ...derlandse comedyserie. ... 3: Vrouwelijk schoon. ... vrouw van Jaaps aanstaande ... inspireert Nellie en Zus tot on...wachte tegenacties. Herh.
... Kruispunt. Actuele achtergron... over kerk en samenleving.
... KRO Detectives: The chief. ...else politieserie.
... Nachtgedachten: Huisgeno... ...ende Nederlanders praten over ...ensen die voor hun een inspira...on zijn.
...00.06 Journaal.

Nederland 2

Tros/Veronica
11.00 Schrijven van gedichten en verhalen. Afl. 1.
11.30 Criminaliteitspreventie. Afl. 3.
12.00 Journaal.
12.10 TV Sport. Gevarieerd en actueel sportmagazine.
13.15 Tennis Davis Cup. Rechtstreeks verslag van de halve finale Zweden - USA en beelden van de marathon bij de 4-spannen in Breda (paardesport).
18.00 (TT) Journaal.
18.08 Houden van huisdieren. Informatie.
18.13 Ontdek de geologie. Afl. 23.
18.43 In de ban van de roos. Afl. 1.
19.13 (TT) De specialist. Afl. 2.
19.47 Tweede lijn: Op je tenen naar de top. Documentaire over de leerlingen van de Central School of Ballet in Londen.
20.45 (TT) De geld maakt gelukkig show. Programma rond de trekking van de Postcode loterij.
21.55 (TT) Studio sport. Samenvatting van Real Madrid-Atletic de Bilbao, Barcelona-Compostela, Deportivo La Coruna-Espagnol, Juventus-Sampdoria en Lazio-Parma.
22.45 De islam en het Westen. Afl. 6.
23.45 Journaal.
23.40-23.45 Nieuws voor doven.

● *Dawn French en Jennifer Saunders uit de komische show 'French and Saunders'. (Nederland 3 - 20.47 uur).*

Nederland 3

Vpro
08.53 Nieuws voor doven.
09.00 Villa Achterwerk. Met: Oom olifant. Amerikaanse poppenfilm.
09.25 Purno de Purno. Animatieserie. Afl. 1: Purno is de lul. Herh.
09.37 Het kale spook. Deense speelfilm van Brita Wielopolska. Bron: Naar het gelijknamige boek van Bent Rasmussen.
11.00 Reiziger in muziek. Muziekprogramma.
12.00 Journaal.
12.05 Het Capitool. Een terugblik op de Algemene Beschouwingen van afgelopen week.
12.50 Grenzeloos. Serie over nieuwe en oude bevolkingsgroepen in verschillende Europese landen.
13.25 De Kleine Kinderkastprijs 1994. 2-delige serie waarin de genomineerde programma's voor deze prijs worden uitgezonden. Vandaag de categorie tot 12 jaar: Hoe laat begint het schilderij (AVRO), Kinderen voor Kinderen (VARA), De man met de hoed (VPRO), Pootjes II (VPRO), Tijger (VPRO), Kruimeltje (VOO) en B.O.O.S.
17.00 De plantage. Interviews en discussies over kunst en cultuur.
17.55 Open deur tv. Progr. waarin de kijker zich kan laten bekijken.
18.15 Sesamstraat. Afl.: Klokkijken.
18.30 Duckman. Animatieserie.
18.57 Noorderlicht. Wetenschappelijk magazine.
19.28 Loladamusica. Vandaag: Bram van Splunteren in gesprek met Rude Boy van The Urban Dance Squad.
20.00 Journaal.
20.15 Lopende zaken. Actueel.
20.47 French and Saunders. Komische show.
21.22 De opmars: Nederland wordt digitaal. 4-delige info-zine over alle nieuwe digitale media.
21.53 Beeldstorm. Discussie o.l.v. Peter van Ingen aansluitend op de drie documentaires over het komende digitale tijdperk en de gevolgen daarvan voor de samenleving.
23.13-23.36 Kamerconcerten. 6-delige serie kamerconcerten. Afl. 3.

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
07.00 Telekids presenteert de Cartoon express. Kinderprogramma.
11.00 Teleteens. Jeugdprogramma.
14.30 De Showtime for you clubledenkeuze: Nikki, wild dog of the north. Amerikaanse Disney-classic uit 1961 van Jack Couffer... Met: Jean Coutu, Emile Genest, Uriel Luft, Robert Rivard, de wolfshond Nikki e.a. De pelsjager Andre Dupas trekt met zijn kano door de Canadese bergen, vergezeld door zijn wolfshondpup Nikki. Het tweetal ontdekt een jonge beer en wanneer blijkt dat zijn moeder is gedood, adopteert Andre de kleine vlerk en noemt hem Neewa. Nikki kan Neewa niet uitstaan en dat is wederzijds. Andre doet ze echter samen aan de lijn en dat veroorzaakt uiteindelijk dat de kano omslaat en het drietal wordt meegesleurd door het wilde water. Andre vindt later zijn kano terug, maar er is geen spoor te zien van Nikki en Neewa. Andre neemt aan dat ze zijn verdronken en hervat zijn reis. Nikki en Neewa dwalen ondertussen, nog steeds aan elkaar vastgebonden, door de bergen op zoek naar hun baas.
16.05 The streets of San Francisco. Amerikaanse politieserie.
17.00 Life goes on. Amerikaanse dramaserie.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 Film & videonieuws.
18.40 Hotel. Amerikaanse serie.
19.30 Half acht nieuws.
19.45 Full house. Amerikaanse comedy.
20.15 Baywatch. Amerikaanse serie.
21.10 Liefde op het eerste gezicht. Spelprogramma.
21.50 Lief & leed. Discussieprogram.
22.45 Diagnosis murder. Amerikaanse detectiveserie.
23.30 Nieuws en weer.
23.45 Tropical heat. Amerikaanse serie. Herh.
00.40 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh.
01.25 Nachtprogramma.

RTL5

13.00 Sport: Auto- en motorsport. Live-verslag van de Grand Prix Formule 1-race op het circuit van Estoril in Portugal.
17.00 RTL Text.
17.40 De gouden koets. Nieuw autoprogramma.
18.10 Sport: Engels voetbal. Aandacht voor wedstrijden uit de Engelse voetbalcompetitie.
18.40 McCloud. Amerikaanse serie.
20.15 Sisters. Amerikaanse dramaserie.
21.05 Hearts afire. Amerikaanse romantische comedyserie.
21.30 States of terror. Engelse documentairereeks.
22.25 Nieuwsflits.
22.30 I.S.C.H.A. Talkshow.
23.30 Sport: Samenvatting auto- en motorsport (GP Formule 1 Portugal).
01.00 As the world turns. Amerikaanse soapserie.
01.45 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.
02.15 Nachtprogramma.

● *Ischa Meijer uit de gelijknamige talkshow I.S.C.H.A.' (RTL5 - 22.30 uur).*

RTBF/La Une

10.00 Terre et soleil. **10.30** Le coeur et l'esprit. **11.00** Eucharistieviering. **12.00** Mise au point. **13.00** Nieuws. Aansl.: L'hebdo. **13.40** Match 1. **14.40** Le retour des Charlots. Franse komedie uit 1991. **15.55** Muziekprogr. met o.a. Bryan Ferry en The Who. **16.30** Natuurfilm over dolfijnen. **17.20** Charlie's angels. **18.15** Autovision. **18.45** Week-end sportif. **19.30** Nieuws. **20.10** Tour de chance. **21.15** White lie. Amer. speelfilm. **22.50** Intérieur nuit. **23.45** Laatste nieuws. **23.50-00.00** Tribune economique et sociale.

SPORTS 21

13.20 Racing 94. **13.50** Autosport. Grand Prix, live. **16.00** Basketbal. Belg. comp.: Braine-Mechelen. Herh. **17.11** Aquatica. **17.38** Sinbad. **18.07** Mise au point. Zie RTBF/La Une. **19.02** Ici Blabla. **19.30** Zie RTBF/La Une. **20.02** Le fugitif. Afl. 2. **20.51** Interlude Sports. **21.00** Sport dernière. **21.21** Week-end sportif. Zie RTBF/La Une. **22.03** Laatste nieuws. **22.26** Marathon van Oslo. **22.57-23.29** Autosport. Hoogtepunten Grand Prix van Portugal.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** Référence. Politiek magazine. **12.40** Intern. weerbericht. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.05** L'école des fans. Amusementsprogr.. Gasten: Les Vagabonds en Betty boop. **13.45** Le jardin des betes. **14.45** Faut pas rever. Magazine. Herh. **15.45** Autovision. Automagazine, **16.00** Nieuws. **16.10** Le monde est à vous. Gast: Bernard Lavilliers. **17.45** Bon weekend. Amusementsprogr. **18.15** Correspondance. Kijkerspost. **18.30** Nieuws. **19.00** Trente millions d'amis. Dierenmagazine. **19.25** La météo des cinq continents. **19.30** Nieuws. **20.00** Sept sur sept. Actualiteiten. **20.55** La météo des cinq contintents. **21.00** Nieuws. Met intern. weerbericht. **21.40** Cinéma: Le juge et l'assassin. Franse speelfilm. **23.10** Savoir plus. Magazine. **23.45** Bas les masques. Magazine. Afl.: Trente ans nous séparent et nous nous aimons. **01.00** Nieuws en weerbericht. **01.25** L'heure de vérité. Parlementair nieuws. **02.20** Face à la presse. **03.15** Envoyé spécial. Herh.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **13.30** Nieuws. **14.00** Speelfilm. **16.00** Domenica in. Met om 16.50 ruststanden voetbal en om 17.50 einduitslagen. **18.00** Nieuws. **18.20** 90 minuto. **18.50** Pavarotti Intern.. Paardenrace. **20.00** Nieuws en sport. **20.40** Classi di Ferro. Serie. **22.25** La domenica sportiva. Sportprogr.. Met om 23.30 en 00.05 Nieuws. **01.00** Music Club. **01.30** La citadella. Serie. **02.25** Nieuws. **02.30** Amico flauto. **03.30** Nieuws. **03.35** Voetbal. Oude UEFA-Cup wedstrijden: Inter Milaan - Borussia Dortmund. **05.10** Music club.

BBC 1

07.30 Dilly the dinosaur. **07.35** King Greenfingers. **07.40** Playdays. **08.00** Blood and honey. Serie. **08.15** Breakfast with Frost. Met om 8.15 en 9.00 nws. **09.15** Morning worship. **10.00** See hear! Vandaag: De geschiedenis van de V.N. en de rol die zij speelt bij conflicten in de wereld, bijv. Ruanda. **10.30** Tarka the Otter. Engelse speelfilm uit 1978. **12.00** CountryFile. **12.25** Week. **12.30** nws. Aansl.: Harry and the Hendersons. **13.00** Tekenfilm. **13.05** Steven Spielberg's amazing stories. **13.30** EastEnders. **14.50** Perry Mason: The case of the murdered madam. Amer. tv-film uit 1987.. **16.25** Junior Masterchef. **16.55** The great antiques hunt. **17.40** The clothes show. O.a. de nieuwe klassieke herfstmode. **18.05** nws. **18.25** Songs of praise. **19.00** Small talk. **19.30** Birds of a feather. **20.00** Paul Merton's Palladium story. Afl. 2. **21.00** nws. **21.20** Screen One: Meat. Tv-spel. **22.45** Everyman. **23.35** UK Dance. **00.10** The Winchester conspiracy. Australische tv-film.

BBC 2

06.15 Open University. **09.10** Juniper Jungle. **09.35** Bitsa. Knutselmagazine. **09.50** Eek the Cat. **10.15** What's that noise? Met o.a. Saw Doctors. **10.40** Grange Hill. **11.05** Growing up wild. Afl.: Fish. **11.20** Bay City. Jeugdserie. **11.45** The O-Zone. Vandaag: East 17. **12.00** Sportprogr. met om 12.05 Wedstrijdzeilen; 12.50 Motorsport: HEAT Supercup kamp., finale; 13.40 Autosport: Grand Prix van Portugal; 15.45 Motorsport, vervolg; 16.15 Atletiek; 16.45 Motorsport, vervolg. Tijden onder voorbehoud. **17.15** Rugby special. **18.15** One man and his dog. **19.00** The money programme. De kerncentrales in Groot-Brittannië hebben de grootste moeite om te overleven. **19.40** The car's the star. **20.00** Placido Domingo's tales from the opera. Documentaireserie. **21.00** Monty Python's flying circus. **21.30** Reputations. Afl.: Albert Schweitzer. **22.30** Autosport. **23.10-00.55** Paris Trout. Amerikaanse speelfilm uit 1991.

Eurosport

08.30 Step aerobics. **09.00** Truckracen. **09.25** Autosport. Grand Prix van Portugal. Live. **10.30** Motorsport Magazine. **11.00** Kanovaren. WK. **12.00** Marathon van Berlijn. **13.00** WK Halve marathon vanuit Oslo. **13.30** Autosport. Grand Prix van Portugal. Live. **16.00** Motorsport. Grand Prix van Argentinië. Live. **19.15** Autosport. Grand Prix van Portugal. **20.00** Golf. **22.00** Tennis. Davis Cup halve finales: Duitsland-Rusland en Zweden-VS. **00.00** Kanovaren. WK. Live. **01.00-01.30** Autosport. Grand Prix van Portugal. Herh.

NBC

05.30 NBC News. **06.00** Intern. business view. **06.30** NBC News. **07.00** Strictly business. **07.30** Weekly business. **08.00** ITN World news. **08.30** Intern. business view. Herh. **09.00** Weekly business. **09.30** Strictly business. **10.00** Holiday destinations. **10.30** Memories then and now. **11.00** Super shop. **12.00** Ushuaia. **13.00** Tycoons. **14.00** Today. **15.00** Meet the press. **16.00** The McLaughlin Group. **16.30** Weekly business. **17.00** Sportsprogr. **19.00** ITN World news. **19.30** Holiday destinations. **20.00** Videofashion! **20.30** Frontal. Kienzl. **21.30** Talkin' jazz. **22.00** ITN World news. **22.30** Sportprogr. **00.30** Weekly business. **01.00** Frontal. **02.00** The McLaughlin Group. **02.30** Executive lifestyles. **03.00** The best of Rivera live. **04.00** Dateline. **01.00** Equal time. Actueel discussieprogr.

MTV

08.00 All-star football weekend. **09.30** All-star football challenge. **10.30** News: Weekend edition. **11.00** The big picture. **11.30** European top 20 countdown. **13.30** First look. **14.00** Sports. **14.30** All-star football challenge. **15.30** All-star football weekend. **18.00** Real world 3. **18.30** News: Weekend edition. **19.00** US Top 20 video countdown. **21.00** 120 minutes. **23.00** Beavis & Butt-head. **23.30** Headbanger's ball. **02.00** Marijne van der Vlugt. **03.00-06.00** Night videos.

CNN

05.30 Global view. **06.30** Moneyweek. **07.30** On the menu. **08.30** Science and technology. **09.30** Style. **10.00** World report. **11.30** World business this week. **12.30** Inside business. **13.30** Earth matters. **14.00** Larry King weekend. **15.30** Futurewatch. **16.30** Global view. **17.30** Travel guide. **18.30** Diplomatic licence. **19.00** Moneyweek. **19.30** Global view. **20.00** World report. **22.00** CNN's late edition. **23.00** The world today. **00.30** Managing. **01.00** Prime news. **02.00** CNN Presents ... Special reports. **04.30** Showbizz this week.

...tsland 1

... Disney Club. Kindermagazine.
... ARD-Sport extra. Vandaag: ...thon van Berlijn.
... Tennis. Halve finale Davis Cup: ...land - Rusland, derde enkelspel ...it Hamburg.
... Tagesschau.
... (TT) Die Sendung mit der ... Educatief kinderprogramma.
... Blinky Bill. 26-delige Australi... tekenfilmserie. ... Ausgetrickst!
... Tagesschau.
... The Pink Panther strikes ... Engelse komedie uit 1976 van ... Edwards. Uitzending geschikt ... breedbeeld-tv.
... ARD-Ratgeber: Technik. Ma...ne. Thema's: hoe, door wie en op ...s waarvan worden de limieten ...r het toepassen van giftige stoffen ...consumptiegoederen vastgesteld ...zijn ze wel veilig en geavanceerde ...nieken voor het fotograferen en ...wikkelen van negatieven.
... Oktoberfest oder Der Sinn ... Lebens. Reportages over het ...toberfeest in München. Afl. uit de ... Gott und die Welt.
... Landtagswahl in Bayern. ...agen van de deelstaat-verkiezin...n Bayern en sport. Met om ca. ...-18.35 Tagesschau.
... Lindenstrasse. Duitse serie. ...60: Duelle.
... Die Goldene 1. Bekendmaking ...de winnaars van de ARD tv-lote...
... Heute Abend im Ersten.
... (TT) Tagesschau.
... Geld oder Liebe. Spel...gramma. Gasten: Pe Werner en ... Ochsenknecht.
... Tagesthemen-Telegramm.
... Kulturweltspiegel. Cultureel ...azine.
... Tagesthemen.
... ZAK. Weekoverzicht.
... Polizeiruf 110. Duitse misdaad... Afl.: Der Riss. Herh.
... Tagesschau.
... Der unheimliche Fremde (At...on, les enfants regardent). Fran...speelfilm uit 1977. Uitzending is ...chikt voor breedbeeldtelevisie.
...03.00 Z.E.N.. Fränkische Minia... Afl.: Wolfsbronn.

Duitsland 2

07.15 Die Fraggels. Poppenserie.
07.40 Auf den Spuren von Sherlock Holmes. Engelse jeugdserie. Herh.
08.05 Diese Woche. Weekoverzicht.
08.20 Musik-Zeit. Klassieke muziek. Met werken van Fucik, Léhar, Kreisler, Dvorak en Lortzing. Herh.
09.00 Zur Zeit. Religieus magazine.
09.15 Katholischer Gottesdienst.
10.15 Neue Abenteuer mit Black Beauty. Engels-Nieuwzeelandse jeugdserie. Afl.: Der Sieg. Herh.
10.35 Löwenzahn. Jeugdserie. Afl.: Peter lebt auf grossem Fuss.
11.05 Siebenstein. Poppenserie.
11.30 halb 12. Gevarieerd magazine.
12.00 Das Sonntagskonzert. Muzikale rondreis door Noord-Europa.
12.45 heute.
12.47 blickpunkt. Magazine.
13.15 Damals. Afl.: Vor 40 Jahren.
13.30 Treffpunkt Natur. Alles over het kweken en verzorgen van rozen.
14.00 ZDF Sport extra. Met Tennis: Davis Cup, halve finale: Duitsland - Rusland; Motorsport: Grand Prix van Argentinië; Voetbal: 2e Bundesliga. Met om ca. 17.00 heute en aansl. Prämienziehung Der grosse Preis der Aktion Sorgenkind.
17.45 heute.
17.50 Wahl in Bayern. Live verslag van de deelstaatverkiezingen in Bayern. Met om ca. 18.30 heute.
19.00 heute. Met weerbericht en deelstaatverkiezingen in Bayern.
19.30 ZDF-Bundestagsrunde. Verkiezingsdebat m.b.t. de Bondsdagverkiezingen van 16 oktober a.s.
20.00 Weissblaue Geschichten. Korte verhalen. 1. Das Hergottsgebräu.
20.45 Kinderspiele. Duitse tv-film uit 1992 van Wolfgang Becker.
22.30 heute. Deelstaatverkiezingen.
22.50 Sport am Sonntag. Magazine.
22.55 Die grosse Freiheit. Afl. 2: Die Botschaft von Prag.
23.40 Wahl '94 - Nachtduell. Serie verkiezingsdebatten tussen twee politici in aanloop naar de Bondsdagverkiezingen van 16 oktober a.s.
00.10 Apropos Musik. Vandaag een portret van Reinhard Mey.
00.40 heute.
00.45-02.20 (TT) Marcello Mastroianni-cyclus: Verso sera. Ital.-Franse speelfilm uit 1991.

Duitsland 3 West

08.15 Cursus economie. **08.45** Cursus maatschappijleer. **09.15** Telekolleg Aktuell. **09.45** Cursus Engels. **10.15** Bremer Gesundheitswerkstatt. **11.00** Babylon - spricht viele Sprachen. **12.00** Computerclub - live von der Photokina. **12.45** Sonntagsgespräch. **13.00** Europa-Platz. **13.30** Buchladen. **14.15** Das war's - diese Woche. **14.50** Green fire. Amerikaanse speelfilm uit 1954. **16.30** Satzball. **17.00** Wenn alle Brünnlein fliessen. Muziekprogramma. **17.45** Dinosaurs. Amerikaanse comedyserie. Aansl.: Käpt'n Blaubär. **18.15** Tatanka. Natuurreportage. **18.45** WDR aktuell. **18.50** Sport im Westen. **19.10** Aktuelle Stunde. **19.45** (TT) Das Erbe der Beduinen. Reportage over de traditionele kamelenraces in de Ver. Arabische Emiraten. **20.15** ■ Raging Bull. Amerikaanse speelfilm uit 1979. **22.18** WDR aktuell. **22.25** Sport aus dem Rheinland und Westfalen. **22.35** China - Der Gigant erwacht. Afl. 2. **23.35** Computerclub. **00.20-08.15** Nachtprogrammering. Met: Nachrichten.

Duitsland 3 SWF

08.10 Denkanstösse. **08.15** Cursus economie. **08.45** Cursus maatschappijleer. **09.15** Telekolleg aktuell. **09.45** Babylon. **10.45** Wortwechsel. **11.30** Klänge aus Andalusien. Muziekprogramma. **12.00** Hengstparade. **15.45** Schwäbische Romantiker. Portret. **16.25** Fängt ja gut an. Amusementsprogramma. **16.55** Die Franken. Documentaire. **17.40** Die sechs Siebeng 'scheiten. Afl. 16. **18.10** Freut Euch des Nordens. Volksmuziekprogramma. **18.55** Traumziele. Reportageserie. **19.30** Die Fallers - eine Schwarzwalderfamilie. Afl. 1. **20.00** Tagesschau. **20.15** Jakobs Weg zum Sternenfeld. Documentaire. **21.00** Abenteuer Wissenschaft. **21.45** Sportmagazine. **22.40** Südwest aktuell. **22.45** Wortwechsel. Birgit Keil in gesprek met Norbert Beilharz. **23.30** Stoff zum Träumen. Documentaire over de mode van Heinz Oestergaard. **00.15** Schlussnachrichten. **00.30** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.30 Tekenfilmseries. **06.50** Winspector. Japanse sf-serie. **07.10** Tekenfilmseries. **08.00** Li-La-Launebär. **08.30** **Tekenfilmseries.** The mighty morphin power rangers. **09.55** Guten Morgen Sonntag. **10.00** The flash. **11.00** Quantum leap. **12.00** Im Kreuzfeuer. Serie. **12.30** Tropical Heat. **13.30** Formel I - Report. Voorbeschouwing. **14.00** Formel I - Rennen. Rechtstreeks. **16.05** Mama Mia - Nur keine Panik. Duitse komedie uit 1984. **17.55** Wahl '94. Verkiezingsuitslagen van de deelstaatverkiezingen in Bayern. **18.45** RTL aktuell. Nieuws en sport. **19.10** Mini Playback Show. **20.15** Addams Family. Amer. komedie uit 1991. Aansl.: RTL aktuell. **22.15** Spiegel TV. **23.00** Prime Time - Spätausgabe. Magazine. **23.25** Playboy Late Night. Erotisch magazine. **00.25** Donner's Tag bei Kanal 4. **01.00** Formel I - Highlights. **01.40** Married with children. **02.10** Who's the boss?. **02.45** Hans Meiser. Herh. **03.50** Ilona Christen. Herh. **05.00** Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Herh.

SAT 1

06.20 klipp-klapp. **06.45** Tekenfilmseries. **08.00** Eselsohr und Teufelsschwanz. **08.10** Tekenfilmseries. **09.10** Halfway across the galaxy and turn left. **09.40** Tarzan. **10.05** Zorro. **10.30** Games World. **11.00** Super!!! Magazine. **12.00** alSo. Politiek discussieprogr. **12.50** The adventures of the black stallion. **13.20** The jayhawkers. Amer. western uit 1959. **15.10** The day of the dolphin. Avonturenfilm uit 1973. Aansl.: TopNEWS. **17.05** Baywatch. **17.55** Wahltag Bayern '94. Verkiezingsprogr. **18.15** Glücksrad. **19.00** Sat.1 Newsmagazin. **19.30** ranissimo. **20.15** Das Phantom - Die Jagd nach Dagobert. Duitse tv-film uit 1994. Aansl.: TopNEWS. **22.15** Wahltag Bayern '94. Verkiezingsprogr. **22.25** Talk im Turm. Talkshow. **23.45** 24 Stunden. **00.15** So gesehen. Overdenking. **00.20** Top Secret The Salzburg connection. Amer. spionagefilm uit 1971. **02.00** The day of the dolphin. Herh. **03.40** Das Phantom - Die Jagd nach Dagobert. Duitse tv-film uit 1994. Herh.

België/TV 1

09.00 Samson. Met tekenfilms.
10.00 Sunday Proms. Vandaag: 1. Hoogtepunten uit Night of the Proms 1993. 2. Interview met Yves Storms n.a.v. het gitaarfestival in Antwerpen.
11.00 De zevende dag. Nieuwsmagazine.
12.30 Sportmiddag.
13.00 Vincent and me. Canadese jeugdfilm uit 1990.
14.40 Survival. Natuurserie. Afl. 4: Life in the flight path. In 1993 werd Stansted geopend, het derde vliegveld van Londen. Bij de plannen werd al rekening gehouden met het milieu.
15.10 Heden en verleden. Vandaag: Teylers Museum in Haarlem.
15.30 Europeade. Verslag van dit volksdansfestial in Frankenberg.
16.30 De paradijsvogels. Belgische serie. Afl. 19.
17.15 1 voor iedereen. Familieprogramma.
18.00 Journaal.
18.10 1 voor iedereen. Vervolg.
18.25 Niveau 4: Om de tuin.
18.55 Het Park. Serie. Afl. 48.
19.29 Paardenkoersen.
19.30 Journaal en sport.
20.00 Klein Londen, klein Berlijn. Belgische serie. Afl. 5.
21.00 Ruth Rendell Mysteries. Engelse misdaadserie.
21.50 N.V. De wereld. Magazine met verhalen over mensen en emoties.
22.20 Sportweekend.
22.50-23.10 Vandaag en sport.

België/TV 2

18.00 Tik tak. Afl. 268.
18.05 Robbedoes. Tekenfilmserie. Afl. 4: De woestijnrace.
18.30 Sleutel. Actualiteitenmagazine.
18.55 Bienvenue en France. Afl. 8.
19.30 Journaal en sport.
20.00 De keuze van Dekeyser: Shoah. Serie documentaires ingeleid door Miel Dekeyser. Vandaag het tweede deel van een drieluik van Claude Lanzmann over de vernietiging van de Europese joden tijdens de Tweede Wereldoorlog.
23.00-23.30 Couleur locale. Multicultureel magazine met reportages.

TV FILMS VIDEO

...ië/TV1
...0 uur - Vincent and Me - (1990 - ...N) Meisje schildert als Vincent ... Gogh. Dan duiken haar werken ...n de kunsthandel en moet ze het ...verstand' rechtzetten. Jeugdfilm ... Michael Rubbo met Nina Petron...

...4
...0 uur - Nikki, Wild Dog of the ...h - (1961 - USA) Woudloper ont...t zich over achtergelaten beren.... Gemene stroper wil het arme ...st echter doden voor de vacht. ...ney-drama van Jack Couffer met ...an Coutu.

...tsland 3 West
...50 uur - Green Fire - (1954 - USA) ...snee avonturenfilm van Andrew ...ton over twee smaragdzoekers ...één mooie vrouw. Natuurrampen ...jaloezie zorgen voor drama. Met ...wart Granger, Paul Douglas en ...ace Kelly.

...tsland 1
...05 uur - The Pink Panther Strikes ...(1976 - GB) Peter Sellers ... van de leukste Pink ...therfilms. Zijn gestoorde ex-chef maakt zich meester van gevaarlijk laserkanon.

RTL Television
16.05 uur - Mama Mia - Nur keine Panik - (1984 - D) Komedie van Dieter Pröttel over gescheiden vrouw die nieuwe vriend vindt. Dan duikt exman op, vastbesloten haar terug te winnen. Met Uschi Glas en Helmut Fischer.

● *In een van de leukste Engelse Pink Pantherfilms, te weten 'The Pink Panther Strikes Again', past inspekteur Clouseau (Peter Sellers) een op zijn zachts gezegd onkonventionele verhoormethode toe. (Duitsland 1 - 15.05 uur).*

België/TV 2
20.00 uur - Shoah 2 - (1985 - F) Indringende driedelige documentaire van Claude Lanzmann over de Holocaust. Zij die erbij waren vertellen. Overlevenden, maar ook ex-nazi's en Poolse burgers. Vandaag deel 2.

RTL Television
20.15 uur - The Addams Family - (1991 - USA) Barry Sonnenfeld draaide deze komische horrorfilm met o.a. Anjelica Huston en Christopher Lloyd. Uiterst vreemde familie demonstreert haar eigen omgangsvormen.

Duitsland 3 West
20.15 uur - Raging Bull - (1979 - USA) Robert de Niro in topvorm als de Italiaans-Amerikaanse bokser Jake La Motta in zwart/witfilm van Martin Scorcese. Ook met Joe Pesci en Cathy Moriarty.

TV 5
21.40 uur - Le juge et l'assasin - (1975 - F) Waar gebeurd drama, verfilmd door Bertrand Tavernier. Man probeert zichzelf en verloofde om te brengen. Na zijn vrijlating blijft hij ermee bezig. Mooie rol van Philippe Noiret.

Duitsland 2
00.45 uur - Verso sera - (1989 - USA) Familiedrama van Francesca Archibugi. Oude professor neemt noodgedwongen kleindochter en haar moeder in huis. Ze moeten met elkaar leren leven. Met Marcello Mastroianni en Lara Pranzoni.

Duitsland 1
01.15 uur - Attention, les enfants regardent - (1979 - F) Licht bizarre thriller van Serge Leroy over vier kinderen die oppas laten verdrinken. getuige probeert hun te chanteren. Met Alain Delon en Sophie Renoir.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30 en 18.30 nieuws.
7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 Avro Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Onder woorden: 06-300078. 20.04 Appels en peren. 21.04 3D, drie generaties in debat. 22.04 Het hek van de dam. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 Volgspot. 1.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Geblaf in het hondsdal. 10.04 Avro's Muziekmozaiek. 11.04 Sunday morning comin' down. 12.04 VPRO aan de Amstel, met om 12.04 VPRO's Music Hall; 13.04 Ischa Meijer presenteert: 'I Was me het weekje wel. 14.04 De hoofdingang. 15.52 De wijde blik. 16.04 M.C. Zondagsrust. 17.04 Van 0 tot 80. 18.04 Het concert. 18.30 Arachief time. 20.04 Razz-ma-tazz. 21.04 Ararat. 23.04-24.00 Levenslief en levensleed.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.04 Tros 3 draai. 9.04 Tros Gouden uren. 12.04 Tros Somertijd. 15.04 Tros Wereldhits. 19.04 Tros Dance trax. 21.04 De CD show. 22.04 Poster. 23.04 Tros Nachtwacht. 2.02 Papa is wakker. 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert I. Brabants Ork. met piano; 12.29 II. Muz. voor hobo en piano. 13.02 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert I. Alban Berg Kwartet; ca.15.45 II. Huelgas Ensemble. 16.00 De Nederlanden. Radio Kamer Ork. met piano. 17.00 Reincarnatie, hoorspel. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 VPRO Jazz op Vier. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 nieuws (behalve om 10.00 en 17.00).
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.02 Eucharistieviering. 12.02 'n Zondagspek voor alledag. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Ratjetoe. 14.20 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Drieluik. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO-Metterdaad. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.00-24.00 De Odyssee van Homeros.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
9.00 Postbus 94, verzoekplaten met Ria van Grinsven. 10.00 Postbus 94 Klassiek. 11.00 Trefpunt De Perroen. 12.00 Omroep Limburg Klassiek met Ed Gerits. 13.00 (inter)nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Sport, rechtstreekse verslagen, commentaren, uitslagen van (inter)nationale en regionale sport. Eindredactie en presentatie: Alf Pooll.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De prehistorie met Guy de Pré. 11.00 Bengels. Kindvriendelijk programma met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Top of Flop. Een panel beoordeelt vijf nieuwe singles. 14.00 Fiestag, muzikaal familieprogramma met Ro Burms en Johan Verstraeten. 17.00 Nieuws. 17.05 Algefoten. Sportprogramma. 18.10 Funiculi Funicula. Muziek à la carte. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma voor de zondagavond met Christel van Acker. 22.00 Nieuws. 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit; 8.30 Glaube und Kirche). 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf. Volksmusik. 12.05 Schlager-Souvenirs. 14.05 Deutsche Schlagerparade. 16.05 BRF-Sporttreff. 18.30 Nachrichten. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.00 Volkstümliches Schlager-Karussell.

RTL Radio
10.00 Jan de Hoop. 12.00 Ron Bieschop. 16.00 Luc van Rooij. 20.00 Late rock. 00.00-10.00 Night Rock.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Gestern, heut' und morgen. Musikalische Stunde mit Chris Howland. 13.00 Folklore. 14.00 Nachrichten, Wirtschaft. 14.07 Was darf es sein? Wunschmelodien mit Rolf Röpke. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten. 18.05 Auf ein Wort. Anschl. Schellack-Schätzchen. 19.00 Nachrichten. 19.05 Musik für gross und klein. 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 22.00 Nachrichten. 22.05 Zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

... KOOP

HULSBERG
Churchillstraat 16
Halfvrijstaand woonhuis met kantoor c.q. voormalige garage, mooie zijtuin en eigen parkeerplaats naast de inrit. Ind.: kelder, hal, L-vormige woonkamer met ...vloer, grote eetkeuken met overloop naar het kan... Drie slaapkamers en een badkamer met o.a. dou...en ligbad. Vaste trap naar de vierde slaap- c.q. ...kamer.
... f 295.000,- k.k.

HEERLEN-CENTRUM
De Heugden 120
Mooi appartement, op de elfde en tevens hoogste verdieping, met schitterend uitzicht over het centrum van Heerlen. Indeling: entree/...robe, ruime living met open keuken ± 45 m², v.v. moderne keukeninrichting met apparatuur. Ruime ...op naar een berging, badkamer met o.a. ligbad en ... slaapkamers aan de balkonzijde.
... f 159.000,- k.k.

...OCHT

...ASTRICHT
...ENTHOUSES A/D JEKERSTRAAT
...RDENKINGSPLEIN
...rale entree met bergingen en trap naar galerij. Inde... entree met gastentoilet, garderobe, woon/eetkamer ...open keuken, twee slaapkamers, complete badka...en eigen dakterras. Ev. mogelijkheid voor het huren ...een overdekte parkeerplaats ad. f 80,- per maand. ...vering is gepland medio september.
...n v.a. f 295.000,- v.o.n.

KERKRADE
Finefrau 88
Woonhuis met tuin en garage aan achterzijde. Betegelde entree met gastentoilet en m.k., trap naar verdieping. T-vormige woonkamer met bergkast, open keuken met eiken ...richting voorzien van inbouwapparatuur. Tuin ca. ...p. Drie slaapkamers, betegelde badkamer met ... en 2e toilet. Zolder middels schuiftrap, alwaar ...
...hele begane-grondvloer voorzien van boeren ...etvloer, nagenoeg gehele pand rolluiken.
...000,- k.k.

HEERLEN-CENTRUM
Ds. Jongeneelstraat 12
Statige stadswoning met ruime tuin. Entree met voorportaal, ruime hal met gastentoilet en bordestrap. Tweetal provisiekelders, woonkamer verdeeld in zit- en eetkamer met toegang tot terras en achtertuin. Dichte keuken. Drie slaapkamers en badkamer met ligbad en v.w. op 1e verdieping. Vierde slaapkamer alsmede bergzolder op 2e verdieping.
Prijs f 229.000,- k.k.

Alleen achter een goede naam staat NVM.

NVM

BRUNSSUM
Maastrichterstraat 9
Halfvrijstaand woonhuis met omsloten achtertuin en berging. Provisiekelder, ruime entree met betegeld gastentoilet. Doorzonkamer, dichte keuken met kunststof keukeninstallatie voorzien van div. apparatuur. Drie slaapkamers, witte betegelde badkamer met ligbad, douche en v.w., washok. Vaste trap naar zolder alwaar mogelijkh. voor 4e slaapk., zolderberging C.V. '90, nagenoeg overal kunststof kozijnen met dubbel glas.
Prijs f 179.000,- k.k.

GUTTECOVEN
Einighauserweg 25
Vrijstaand woonhuis met garage, berging op ca. 557 m² grond en huisweide van ca. 1750 m² middels strook grond van ca. 3 m breed bereikbaar. Entree, woonkamer, dichte keuken met kunststof aanrechtblok, overloop met toilet, bijkeuken met bergzolder. Drie slaapkamers, badkamer met ligbad en v.w., zolder.
Prijs f 310.000,- k.k.

VAALS
'Hooghe Oord'
Ceresstraat 166
Ruim (service) appartement op 1e verdieping. Entree, gezellige woonkamer ± 30 m² met aansluitend eet-/slaapkamer ± 27 m² met balkon. Open keuken met div. apparatuur. Separate hal met tweede slaapkamer, ruime badkamer met ligbad, douche, v.w. en sep. gastentoilet. Evt. parkeerplaats te huur in souterrain.
Prijs f 139.000,- k.k.

SPAUBEEK
Parallelweg 4
Vrijstaande semi-bungalow met ruime inpandige garage en tuin. Nagenoeg geheel onderkelderd, overdekte entree met toegang tot royale hal met gastentoilet, kantoorruimte. Dichte keuken met kunststof aanrechtblok, in hoekopstelling met div. apparatuur, bijkeuken. Gezellige woonkamer met schouw in veldbrand en inbouwhaard, betegeld zonneterras met vijverpartij. Drie slaapkamers, betegelde badkamer met ligbad, dubbele v.w. en 2e toilet. Objekt heeft naast inrit drie eigen parkeerplaatsen, geheel vernieuwde dakbedekking in 1990.
Prijs f 415.000,- k.k.

TE HUUR

VAALS
„Het Hooghe Oord"
Diverse service-appartementen in gebouw „Het Hooghe Oord" te Vaals. De appartementen variëren in ligging en indeling, maar beschikken alle over o.a. één of twee slaapkamers, met compleet ingerichte keuken en badkamer. De huurprijzen liggen voor de tweekamerwoningen op respektievelijk f 1.200,- en f 1.400,- per maand inclusief servicekosten. Bij koop variëren de prijzen van af f 105.000,- k.k. tot f 135.000,- k.k. plus servicekosten vanaf f 716,- per maand afhankelijk van indeling, ligging en aantal gebruikers.

...OENSBROEK

NIEUWBOUW
VRIJE SECTOR met G.I.W.-garantie

In het centrum van Hoensbroek starten wij ... verkoop met de bouw van moderne terras-woningen. Privacy alsmede klassieke eigenschappen (garage, tuin e.d.) zijn de uitgangspunten voor dit uniek project.

BEGANE GROND:	entree, 1/2 betegeld toilet met fontein, grote woonkamer, 1/2 open keuken, tuin en garage.
1e VERDIEPING:	overloop, 3 slaapkamers, complete badkamer en vaste trap naar ....
2e VERDIEPING:	bergzolder, dakterras (optie) met optimale privacy, eventueel mogelijkheid tot 4e slaapkamer.
ALGEMEEN:	bijzondere architectuur, optimale isolaties, hardhouten kozijnen, goede omgeving.

prijzen vanaf
f 171.200,- t/m f ...,- v.o.n.

...EERLEN
Gouverneurstraat 43
Goed onderhouden drive-in woning met grote garage en grote tuin, op ... afstand van centrum van Heerlen.
Sout.: ... roy. entr., gr. dubb. garage (9.5m lang), diepe tuin.
Parterre: overl., 1/2 bet. toil, woonk. (40m2) met parket, 1/2 open "witte" keuken.
2e verd.: overl., moderne badk. v.v. douche, vaste wast., evt. 2e toil., 3 slaapk., berging.
Algemeen: goede staat onderhoud, bouwjr. 82, perc.opp.vl. 152m², kindervriendelijk, afstand centr. Heerlen.
...9.000,- k.k.

SCHINNEN
...weg 42
... (toekomstig woonerf). Centr. ligging Heerlen - Maastricht - Aken.
Sout.: r. provisiek.
Beg.gr.: ruime hal v.v. een tegelvl., riante woonk. met parketvl. en open haard, mod. keuken (o.a. v.v. vaatw., koelk., oven, kookpl., wasemk.), met schuifpui n. tuin (architektuur aangel. fr. vijverpartij), 2e port. met bet. toilet, ruime gar. met aansl. wasm., buitenberg. **1e Verd.:** overl., 3 ruime slaapk., luxe badk. met ligb., vaste wast. met badmeubel, 2e toilet ... **2e Verd.:** d.m.v. een vaste trap bereikb. ruime zold. 4e slaapk., bergingen. **Alg.:** uitst. onderh. toest. ... goede lokatie. ... Aanv. op korte termijn. Karakteristiek woonhuis met charme.
f 339.000,- k.k.

...ERLEN ***f 225.000,- k.k.***
...34
... geschakelde patio-bungalow met carport en ... terras in een goede omgeving. Rustige woonbuurt en toch ... de stad. Goed openbaar vervoer.
...: carport, entree, toegang naar buitenberging (verwarmd), woonkamer met open keuken (36 m2) patio (zuiden), slaap... (14,5 m2), badkamer met ligbad en vaste wastafel, 1/2 bete... toilet, washok, trap naar ... met een ruime slaapkamer (17 m2 eenvoudig om ... tot 2 slaapkamers).
... lokatie, bouwjr '92, pand is voorzien van grindvloeren ... Wanden, optimaal geïsoleerd en voorzien van rollui... extra's en veel privacy.
...ding op korte termijn.

LANDGRAAF ***f 209.000,- k.k.***
Op de Heugden 13
Hoekhuis met garage, berging en tuin, centrum van Schaesberg.
Sout.: grote provisiek. **Beg.gr.:** entr. toil., woonk. met vloer verw., keuken, bijkeuken, berging, tuin, garage.
1e Verd.: overl., 2 slaapk., bet. badkamer met ligb., douche, vaste wastafel en 2e toilet.
2e Verd.: overl., 2 slaapk., zolder.
Alg.: goede lokatie, kunstst. köz. met dubbel gl., ged. v.v. rolluiken, perc.opp.vl. 276 m².

...CHELEN ***f 395.000,- k.k.***
...straat 45 (Zuid-Limburg)
... centr. van Mechelen, hartje "gloeiend groen" Z.-Limburg, ... gerenov. groot woonh. met tuin en dakterras.
... ruime hal v.v. natuurst. vloer, toil., riante woonk. met ... en schuifpui naar fr. tuin, mod. keuken, voorm. winkelr. ... tot werkkamer/study maar eenvoudig te herstellen).
...: overl., grote oudersl. met garderobe, riant dakterras en ... verbinding tot privé-badkamer (ligb., dub. vaste wast., 2e toil., douche), study, 2 tiener-sl.k., 2e badk. met douche, ... wast. en 3e toil..
...: d.m.v. een vaste trap bereikb. ruime zolder welke inge... tot een studio (slaapkamer en kleine woonkamer).
... uitstekende onderhoudstoest., fr. lokatie, pand bezit kwali... hoogw. "moderne" mat. en innerlijke kwalit.. Aanv. i.o.
... wat beslist gezien moet worden.

HOENSBROEK ***f 259.000,- k.k.***
Akerhofstraat 13
Uitstekend onderhouden vrijstaand woonhuis met garage, stenen buitenberging en tuin. Lokatie: centrum. Perc. oppvl. 345m2.
Sout.: ruime provisiekelder.
Beg.gr.: hal, toilet, ruime woonk. keuken, berging, tuin, garage.
1e Verd.: overloop, 3 ruime slaapk. v.v. muurkasten, badkamer met douche, vaste wastafel en 2e toilet.
2e Verd.: d.m.v. een vaste trap bereikbare ruime zolder, 4e slaapkamer + berging.
Alg.: goede onderh.toest. en ligging. Aanv. in overleg op korte termijn. Oorspr.bouw.jr. 1936; in 1971 gerenoveerd. Karakteristiek woonhuis met charme.

BRUNSSUM ***f 159.000,- k.k.***
Sluiterdstraat 25
Halfvrijstaand woonhuis met grote tuin.
Sout.: provisieruimte.
Beg.gr.: entree, toilet, woonkamer met aansl. haard, gesloten keuken, terras, ruime tuin, buitenberging.
1e Verd.: overloop, 3 slaapkamers, badkamer v.v. douche en vaste wastafel.
2e Verd.: vliering
Alg.: redelijke staat, kindervriendelijk, aanvaarding direct.

Een ander huis
Ons aanbod zorgvuldig voor u geselecteerd!

BOUWKAVEL

NUTH ***f 160.000,- k.k.***
Voorsterstraat ong.
Op fraai gelegen lokatie. Oppervlakte circa 632 m2.
Aanleg openbare voorzieningen gestart in plangebied.

TE HUUR

HOENSBROEK ***f 820,39 p/mnd.***
In het centrum van Hoensbroek te huur een etagewoning (bouwjaar 1988).
IND.: hal, woonkamer, open keuken, 2 slaapkamers, badkamer met douche en vaste wastafel, toilet, bergingen (verd. en parterre), balkon.
ALG.: c.v.-gas, dubb. begl., mech. vent., geschikt voor ouder echtpaar of alleenstaande. Aanv. 1 dec. 1994. Huursom fl. 820,39 per mnd. Servicekosten fl. 25,- per mnd.
INSCHRIJVINGEN VIA ONS KANTOOR.

BELGIË

IZIER ***f 115.000,- k.k.***
VACANTIE-BUNGALOW/BELEGGING
(Belgische Ardennen twee-talig)
In een bosrijke fraaie omgeving bieden wij aan een 8-persoons stenen bungalow, e.e.a. gelegen op 1 uur autorijden van Maastricht. Het object tevens geschikt als beleggingsobject (verhuur in de recreatiesfeer), professioneel beheer is aanwezig.

BRUNSSUM

NIEUWBOUW
...
Op een goede lokatie wordt ... 4 grote souterrainwoning. Degel... efficiency kenmerken deze zeer ... worden gebouwd met G.I.W.-gara...

SOUTERRAIN:	royale 1e entree, ... 3.00m), garage ...
BEGANE GROND:	royale 2e entree, ... woonkamer (circa 45m²), gesloten keuken ... grote tuin.
1e VERDIEPING:	overloop, 3 slaapkamers resp. 3.50m x 4.00m, 4.10m x 4.20m en 2.60m x 3.00m, ruime badkamer.
2e VERDIEPING:	bergzolder.
ALGEMEEN:	optimale isolaties, totaal woonopp. 120 m².

Nog 2 woningen te koop
f 275.000,- v.o.n.

HOENSBROEK
... goed onderh. "vrijst." woonh. met gar., berg. en zeer grote tuin (1019m2).
Sout.: provisie, c.v. ruim.
Beg.gr.: entr., woonk. met ... haard, riante woonkeuk. (m. app.), ... badk. v.v. ligb., vaste wast., garage, berging, zeer grote tuin.
1e Verd.: overl., 4 slaapk. 2e toilet.
2e Verd.: d.m.v. een vaste trap bereikbare grote zolder, evt. 5e en 6e slaapk.
f 279.000,- k.k.
Alg.: goede onderh.toest. en ligging. Aanv. in overl. Kunst. kozijnen (dubb. glas), nieuw dak.

EINIGHAUSEN
... carport ... goede ... betegeld luxe toilet, ... woonk. met plavuizenvl. en open mod. keuk. (oppvl. totaal 74 m2) schuifpui naar terras en tuin (fraaie vijverpartij en extra zonneterras), gar. plus bijkeuk. met aanrecht en w.m.a.), carport.
f 275.000,- k.k.
1e Verd.: overloop, 3 slaapk. (resp. 2.70x4.07m, 2.11x2.29m en 3.05x3.92) luxe bet. badk.(2.60 x 5m) met ligbad, douche, vaste wast., bidet en 2e toilet.
2e Verd.: d.m.v. een vaste trap bereikbare ruime zolder.
Alg.: goede onderh.toest. en ligging. Aanv. in overleg. Dubb. beglazing. Oorspr.bouw.jr. 1974. In 1977 gerenov. en uitgebreid.

HOENSBROEK ***f 239.000,- k.k.***
Kouvenderstraat 156c
1/2 vr.st. woonh. met gescheiden bedrijfs-(praktijk)ruimte en tuin.
(WOONHUIS) Beg.gr.: entr., 1/2 bet. toil., woonk., keuken, tuin met terras.
1e Verd.: overl., 2 slaapk., 3/4 bet. badk. met ligb. en v.w.t..
2e Verd.: vaste trap bereikb. ruime bergzold., evt. 3e en 4e slaapk..
BEDRIJFSRUIMTE: gesch. entr., 1/2 bet. toilet, div.ruimten.
1e Verd.: 2e spreekk. (tot. bedr.opp.vl.: ± 45m²).
Alg.: goede lokatie. Aanv.i.o., bouw.jr. 1987
Ideaal pand voor startende ondernemers in de zakelijke dienstverlening.

HOENSBROEK ***P.N.O.T.K.***
Hommerterweg 80
Goed onderhouden woon-/winkelhuis op een zichtlokatie.
Beg.gr.: ruime entr., getegelde bedrijfsruimte (momenteel kappersbedrijf) o.a. v.v. een verl. plafond, kantineruimte en toilet.
1e Verd.: overloop, ruime keuken v.v. div. app., L-vorm. woonk. v.v. een tegelvl., dakterras.
2e Verd.: overloop, 2 slaapk., badk. v.v. ligb., 2e toil. en vaste wastafel. Alg.: goede ligging, ged. rolluiken.

HEERLEN ***f 232.500,- k.k.***
Navolaan 9
In nieuwstaat verkerende 1/2 vrijstaande bungalow met dubbele parkeerplaats en grote tuin.
Beg.gr.: dubb. park.pl., entr. riante woonkamer (44 m² excl.) met schuifpui naar grote tuin (via de zijkant van het huis bereikbaar), "witte" keuken, mod. geh. bet. badkamer v.v. dubb. vast wast. en ligb, gesch. bet. toil., wasmachine-ruimte / berging, 2 slaapkamers.
Alg.: goede lokatie, bouwjr. '92, rolluiken, perceels-opp.vl. 349m², moderne laminaatvloer in woonkamer, optimaal geïsoleerd, aanvaarding in overleg.

HEERLEN ***f 175.000,- k.k.***
Mergelsweg 25 (Welten)
Woonh. met gar. in een uitst. woonwijk (Welten) met tuin.
Beg.gr.: entr., bet. toil., hobbyr./studeerk., gar., tuin.
1e Verd.: woonk., woonkeuk., tuin.
2e Verd.: overl., 3 slaapk., badk. met ligb., v.w., 2e toil. en w.m.a.
Alg.: goede lokatie, nieuw dak in 1988; aanvaarding dir.

HOENSBROEK ***f 190.000,- k.k.***
Hoogstraat 42
Halfvrijstaand woonhuis met garage, ruime berging en tuin in een kindervriendelijke, goede buurt van Hoensbroek (nabij de Lucas-kliniek).
Beg.gr.: hal/entree, toilet, ruime woonkamer met aansl. haard, bergkast, 1/2 open keuken, terras, leuke tuin, gar., ruime berging.
1e Verd.: overloop, 3 slaapkamers, badkamer v.v. ligbad, vaste wastafel, aansl. wasmachine en 2e toilet.
2e Verd.: d.m.v. een vaste trap bereikbare zolder waar een 4e slaapkamer realiseerbaar is, gescheiden c.v.-ruimte.
Alg.: goede staat, aanvaarding in overleg.

MAASTRICHT ***f 335.000,- k.k.***
Hoogbeeltplein 171
Hartje stad. Zeer luxe appartement. Een perfekte "pied a terre" voorzien van talloze accessoires van beroemde designhuizen; marmeren - en parketvloeren, schuifwanden, verlichting, vitrages en sanitair. Diverse extra luxe voorzieningen zoals tel. en tv/audio aansluitingen in iedere kamer. Dit object moet U beslist van binnen zien omdat de exclusiviteit ervaren moet worden. Het totale woonopp. bedraagt 110 m2 Twee balkons completeren het geheel. Een stukje Maastricht voor fl. 335.000,- k.k.

Steens/Dela Haye/Wald/Dogge

NOTARIS J.E.M. VAN PUTTE TE LANDGRAAF

deelt mee dat de aangekondigde openbare verkoop van het woonhuis Karel Doormanstraat 128 te Landgraaf op 28 september 1994

NIET DOORGAAT. 04135

Notaris mr. L.J.T.A. Beckers te Beek (L)

deelt mede dat de voor donderdag 29 september 1994 om 15.00 uur in het gemeenschapshuis 't Straotje, Eygelshovenerweg 4 te Ubach over Worms, gemeente Landgraaf, aangekondigde openbare verkoop van de patiobungalow met berging en tuin, gelegen Heggewikke 6 te Landgraaf,

geen doorgang zal vinden.

Pickée, van huis uit aktief !

BRUNSSUM: Gr. Halfvrijst. herenhuis m. gaskachels, gar. berging en grote tuin. **Eén pand dat u beslist van binnen moet zien. Ind. o.a.:** Prov. kelder, woonk., eetkeuken met keukeninstal., bijkeuken. **1e Verd.:** 3 grote slaapks., doucheruimte. Vaste trap naar 2e verd., zolderkamer. Aanv. direct. **Prijs: ƒ 259.000,- k.k.**

BRUNSSUM - NABIJ CENTRUM: Halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, carport (m. kantel poort) en tuin. Kunstst. kozijn. m. dubb. begl. **Ind. o.a.:** Prov. kelder, L-vorm. woonk. met parket, keuken m. keukeninstal. **1e Verd.:** 3 slaapks., bet. badkamer met douche en 2e toilet (modern). **2e Verd.:** bereikb. via een schuiftrap. Zolderberging. **Prijs: ƒ. 169.000,- k.k.**

KERKRADE-EIJGELSHOVEN: Goed onderh. woonh. m. c.v.-gas, bergingen en tuin. Ged. kunstst. kozijn. Dubb. begl. Dak is geïsol. **Ind. o.a.:** Prov. kelder, woonk., ruime keuken m. kunstst. keukeninstal en app.. Bet. badk. m. ligb. en douche. **1e Verd.:** 2 slaapks., **2e Verd.:** Vaste trap. 1 Slpk. Zolderberging. Een pand dat u beslist van binnen moet zien. Achterom bereikbaar. **Prijs: ƒ. 209.000,- k.k.**

HEERLEN: Vrijst. woonh. m. c.v.-gas, gar. en tuin. Rustig en blijvend goed gel. Muren en dak geïsol., dub. begl. Roll. Goed onderh. **Ind. o.a.:** Ruime woonk. (ca. 48 m²) m. leistenen vloer, openhaard, keuken m. compl. keukeninstal., bijkeuken. **1e Verd.:** 3 ruime slpks., badk. m. o.a. ligb., douche en toilet. **2e Verd.:** 2 slpks. Berging. **Prijs: ƒ 377.000,- k.k.**

HEERLEN: Goed onderh. woonh. m. c.v.-gas, berging, gar. en tuin. Ged. dubb. begl. Roll. **Ind. o.a.:** woonk., keuken m. keukeninstal. **1e Verd.:** 3 slpks., badk. m. o.a. douche en 2e toilet. **2e Verd.:** vliezotrap, zolderruimte. **Prijs: ƒ 159.000,- k.k.**

KERKRADE-WEST: Uitst. onderherenhuis m. c.v.-gas, berging en grotetuin (ca. 50 m. diep). Ged. voorz. van dub. begl., ged. roll. **Ind. o.a.:** prov. kelder, woonk. ensuite, woonkeuken met kunststof keukeninstal., serre. **1e Verd.:** 3 slaapks., badk. m. o.a. ligb. **2e Verd.:** vaste trap. Grote mansarde kamer, zolderberging. **Prijs: ƒ 285.000,- k.k.**

Onze 35 jarige ervaring zorgt voor een snelle verkoop!
Daarom zijn wij steeds op zoek naar panden in alle prijsklassen. Belt u eens voor een vrijblijvende afspraak.

KERKRADE-HAANRADE: Goed onderh. halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, carport, berging en tuin. Muren en dak geïsol. Geh. voorz. van dub. begl. **Ind.:** Woonk., keuken, 3 slpks., bet. badk. m. douche, v.w. en 2e toilet. **2e Verd.:** Vaste trap, zolderk. en bergruimte. **Dit pand moet u van binnen gezien hebben Prijs: ƒ 209.000,- k.k.**

KERKRADE - CENTRUM: Ruim modern appartement m. c.v.-gas, berging en beveiligde parkeerpl. Deg. en luxe afwerking. Optimale isol. Ind. o.a.: royale hal, ruime woonk. (ca. 50 m²), keuken m. moderne keukeninstal. en app., bijkeuken. Ouderslaapk. (ca. 25 m²), logeerk., geh. bet. badk. m. ligb., douche en 2 v.w. **Kooprijs: ƒ 350.000,- v.o.n. (dus incl. notarisk., parkeerpl. alle renteverlies en stoffering)**

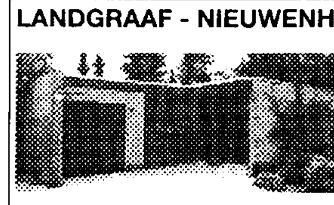

KERKRADE - NABIJ CENTRUM: Rustig gel. ruime woning m. inpandige gar.-berging en c.v.-gas, keuken en woonk. (van hieruit bereikt men de tuin). 3 Ruime slpks., badk. m. o.a. ligb. en douche. Muren en dak geïsol. Ged. dub. begl. Uitst. onderh. **Prijs: ƒ. 198.000,- k.k.**

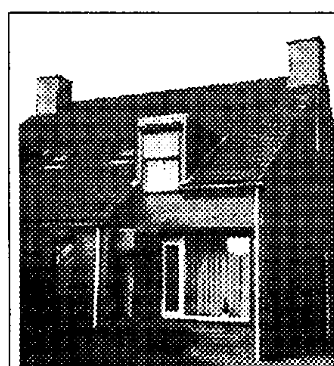
LANDGRAAF - NIEUWENHAGEN: Ouder woonhuis m. grote inpandige gar., div. bergingen/werkplaatsen en tuin. Ged. kunststof kozijnen met dubb. begl. **Ind. o.a.:** **1e Verd.:** woonk., keuken, werkkamer, slaap/logeerkamer, doucheruimte. **2e Verd.:** 3 slpks., zolderberging. Ged. gerenov. in '93 **Prijs: ƒ 219.000,- k.k.**

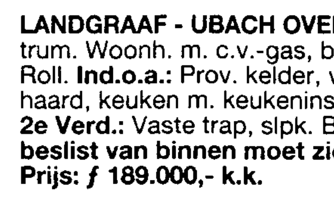
LANDGRAAF - NIEUWENHAGEN: Goed gel. type vrijst. woonh. met c.v.-gas, gar., berging en grote tuin. **Ind. o.a.:** prov.-kelder, woonk., keuken. **1e Verd.:** 3 slpks., badk. **2e Verd.:** vaste trap. 2 slpks. en bergruimten. **Prijs: ƒ 269.000,- k.k. Een pand dat u beslist van binnen moet zien.**

LANDGRAAF - NIEUWENHAGEN: Vrijst. bungalow met c.v.-gas, gar., div. en rondom tuin. **Ind. o.a.:** Royale hal, L- vormige woonk., openhaard, keuken m. keukeninstal. 3 Slpks. en badkamer. **Prijs: ƒ 369.000,- k.k.**

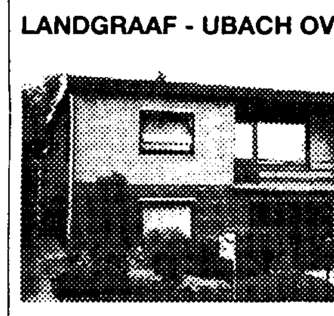
LANDGRAAF - SCHAESBERG: Nabij draf- en renbaan. Rustig gel. halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, tuin en gar. Ged. dub. begl. Muren en dak geïsol. Roll. **Ind. o.a.:** woonk. keuken 3 slpks., bet. badk. zolderberging. **Prijs: ƒ 199.500,- k.k.**

LANDGRAAF - UBACH OVER WORMS: Nabij winkelcentrum. Woonh. m. c.v.-gas, berging en tuin. Dak geïsol. Roll. **Ind.o.a.:** Prov. kelder, woonk. m. parket en openhaard, keuken m. keukeninstal. **1e Verd.:** 2 slpks., badk. **2e Verd.:** Vaste trap, slpk. Berging **Een pand dat u beslist van binnen moet zien. Prijs: ƒ 189.000,- k.k.**

LANDGRAAF - UBACH OVER WORMS: Halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, gar., en tuin. Rustig en blijvend goed gel. Rolluiken. **Ind. o.a.:** Woonk. m. parket, keuken, 3 slaapks., badk. m. o.a. ligbad en toilet. **Prijs: ƒ 179.500,- k.k.**

LANDGRAAF - UBACH OVER WORMS: Goed onderh. halfvrijst. semi-bungalow met c.v.-gas, ruime gar. (2 auto's) en fraaie tuin (meer dan 50 m. diep). Tot. opp. ca. 1.170 m². Ged. dubb. begl. **Ind. o.a.:** Souterr., 2 slpks., bet. badk. m. ligb. en 2e toilet. **Parterre:** Royale hal, woonk m. tegelvloer, ruime woonk. bijkeuken en 1 slaapkamer. **Prijs: ƒ 399.000,- k.k.**

LANDGRAAF-UBACH OVER WORMS: Geh. gerenov. halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, berging en grote tuin. **Ind. o.a.:** prov.kelder, woonk., keuken m. keukeninstal., tuinkamer. Binnenplaats (overdekt). **1e Verd.:** 3 slpks., bet. badk. **2e Verd.:** vaste trap, 2 slpks. zolderk. en zolder- berging. **Een pand dat u beslist van binnen moet zien! Prijs: ƒ 229.000,- k.k.**

TE HUUR

HEERLEN - CENTRUM: Ruime geh. gerenov. luxe uitgev. bovenwoning m. c.v.-gas. Geh. gestoff. Uitst. onderh. **Ind.:** Woonk., eetkeuken m. compl. keukeninstal. m. app., 3 slpks. Goed uitgev. badk. Grote werkruimte of 4e slpk. **Huurprijs: ƒ 1.500,- p. mnd.**

NIEUWBOUW

KERKRADE WEST - TERWINSELEN: Dit nieuwe plan ligt in de wijk Terwinselen. Deze wijk grenst aan de gemeente Landgraaf en Heerlen, gelegen in een rustige omgeving en vele recreatie faciliteiten. In de direkte omgeving is een basisschool. Prima verbindingen. In dit plan worden 35 vrije sektor woningen gerealiseerd, 34 halfvrijstaande en één vrijst. woning. De woningen zijn prima afgewerkt en uitstekend geïsoleerd en geven u met hun comfort een blijvend woongenot. **Indeling:** Entree-hal, toilet, roy. woonk., open keuken, garage. **1e Verdieping:** overloop, 3 slpks, badk. **2e Verdieping:** zolderruimte bereikbaar via vaste trap. Deze woningen worden gebouwd door Aann.bedr. Jongen BV uit Landgraaf. **Met de bouwwerkzaamheden is gestart. Nog slechts enkele woningen te koop Prijzen vanaf ƒ. 225.000,- v.o.n.**

NVM MAKELAAR

Taxaties, makelaardij o.g., NVM Hypotheekshop

Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf

045 - 326767

Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur, 's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur. (Verder volgens afspraak)

Pickée makelaardij bv

KRUIJEN

INTERMEDIAIR IN HET BETERE ONROEREND GOED

NUTH

Schitterende bungalow (1973) met een groot atelier/kantoor. Living ca. 60 m², 4 slaapkamers, dubbele garage, kelders. Separaat atelier/kantoor ca. 7.50 × 18.00 m, perceelsopp. ca. 3000 m². Prima staat. Ideaal voor wonen (en werken). **Vraagprijs ƒ 559.000,- k.k.**

ZATERDAG VAN 10 - 13 UUR — KAPELLERWEG 34 SITTARD

TEL. (046) 52 92 78

MAKELAAR EN BEËDIGD TAXATEUR ONROEREND GOED

BOUWGROND

Urmond, Molenweg Zuid tussen huisnummer 61 en 65. Prachtig gelegen bouwkavel. Perceel 1400 m². Inclusief bouwvergunning + schone-grondverklaring. Koopsom: ƒ 110.000,- k.k.

ruber Lid LMV

Makelaar en Taxateur o.g. B.V.
Aan de Greune Paol 24a Grevenbicht
(naast de kerk)
telefoonnummer: 04498-51900

NEDU MAKELAARDIJ

"De makelaar in tevredenheid"

BEHEER/VERHUUR O.G. • MAKELAARDIJ • TAXATIES • HYPOTHEKEN • ASSURANTIEN

TE KOOP

HEERLEN-ZUID: Uitstekend gelegen patiobungalow met garage!"
Ind. hal, ruime woonk. m. open haard, keuken m. app., 3 slaapk., waarvan één met badk, berging, aparte douche. Geïsoleerd, dubb. beglaasd en ged. roll. Nieuwe c.v. ketel. Alle ramen.kozijnen in alluminium uitgevoerd. Aanv. in overleg. **Vraagpr. f 345.000,- k.k.**

HEERLEN/WELTEN: "Uitstekend gelegen appartement!"
VERKOCHT
Ind. hal, ... balkon, woon/eetk., ... badk., berging. Aanv. direkt. **Kooppr. f 120.000,- k.k.**

HEERLEN: "Nabij centrum gelegen zeer ruim halfvrijstaand woonhuis met inpandige garage!"
Ind. hal, verwarmde gar. waskeuken, woonk. m. voor- en achterbalkon, keuken m. app. 4 slaapk., badk. m. ligb., 2ᵉ toilet en v.w. met ombouw. Geïsoleerd, ged. dubb. begl. en ged. roll. Bwjr. 1976. Aanv. desgewenst op korte termijn. **Prijs f 180.000,- k.k.**

HEERLEN: Op loopafstand v.h. centrum gelegen goed onderhouden, degelijk gebouwd hoekwoonhuis met c.v., garage en berging!"
Ind.: vestibule, gang, woonk. (44 m²) met studiehoek, parketvloer en open haard, eetkeuken, 3 kelders, 4 slaapk. (hiervan 2 slaapk. 18 m²), badkamer m. ligbad en v.w., apart 2ᵉ toilet, bergzolder (vaste trap). Aanv. spoedig. **Kooppr. f 275.000,- k.k.**

HEERLEN: "Nabij centrum gelegen moderne woning!"
Ind. woonk, keuken, berging, 2 slaapk. badk. Geïsoleerd en dubb. beglaasd. Aanv. in overl. Mog. rijksbijdrage f 5000,- **Vraagpr. f 125.000,- k.k.**

HEERLEN: "Zeer ruim halfvrijstaand woonhuis op flink perceel grond!"
VERKOCHT
Ind. hal, grote woonk., woon/eetk. ... alle app., garage, berging, ... douche, dubb. v.w., 2ᵉ toilet en bidet, zolder. Achtertuin ± 25 m. diep grenzend aan groengebied. Aanv. desgewenst op korte termijn. **Prijs f 255.000,- k.k.**

SCHAESBERG: "Zeer ruim halfvrijstaand woonhuis met garage!"
Ind. hal, woonk. (35 m²) m. open haard, ruime woon/eetk. m. mod. inr. 4 slaapk., badk., zolder. Bwjr. 1976. Geïsoleerd, ged. dubb. beglaasd. Alle ramen/kozijnen in hardh. Kleine achtertuin. Geen bebouwing achter. Op loopafstand v.h. centrum. Aanv. in overl. **Vraagpr. f 185.000,- k.k.**

HOENSBROEK: "Halfvrijstaand woonhuis met garage voor meerdere auto's!"
Ind. hal, woonk., keuken, 3 slaapk. badk. Zolder bereikb. via vaste trap. Bwjr. 1983. Geïsoleerd en ged. dubb. begl. Perc. opp. 207 m². Aanv. in overl. **Vraagpr. f 189.500,- k.k.**

HOENSBROEK: "Uitstekend gelegen, kwalitatief hoogwaardig vrijstaand herenhuis met garage!"
Ind. hal, woonk. keuken, 3 slaapk., ruime badk. m. ligb. douche v.w. en 2ᵉ toilet, 2ᵉ verd. bereikb. via vaste trap m. mogelijkh. voor 4ᵉ slpk. Optimaal geïsoleerd, voll. dubb. begl. Alle ramen/kozijnen hardh. Bwjr. 1989. Aanv. 1-10-'94. **Vraagpr. f 235.000,- k.k.**

GELEEN: "Ruim appartement nabij centrum!"
Ind. berging, woonk. (31 m²) m. balkon, keuken, 2 slaapk. badk. m. douche. Geh. voorz. v. roll. Aanv. desgewenst op korte termijn. **Prijs f 92.500,- k.k.**

VOERENDAAL: "Aantrekkelijk gel. luxe uitgevoerd halfvrijstaand woonhuis met fraaie tuin en garage met zolder!"
Ind. hal, L-vormige woonk. m. open haard, keuken m. div. inb. app., 3 slpkmrs, luxe complete badk. Zolder via vaste trap bereikb. (4e slpkmr. mog.) Perc. opp. 361 m². Bwjr. 1986. Aanv. n.o.t.k. **Vraagpr. f 265.000,- k.k.**

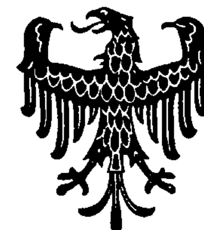
TE HUUR

HEERLEN/ PRACHTIG KANTOOR (65 m²) M. SPREEKK. KEUKEN, TOILET EN KLEINE BINNENPLAATS — **HUURPR. F. 1.760,- P. MND EXCL. B.T.W.**

EMMAPLEIN 12, HEERLEN
TEL. 045-711500
Maandag t/m vrijdag van 9.00-17.30 uur, kantoor op zaterdag geopend van 9.00-13.00 uur

---

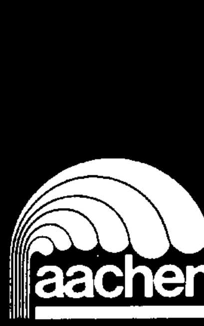
STICHTING KINDERPOSTZEGELS NEDERLAND

Kimbua is vier.

In de burgeroorlog die door haar land raast, is niemand veilig. Kimbua's vader is gesneuveld. Kimbua en haar moeder zijn gevlucht en proberen – iedere dag opnieuw – de eindjes aan elkaar te knopen. Kimbua heeft geleerd om niet te huilen. Je moet stil zijn. Voor de soldaten.

De Stichting Kinderpostzegels Nederland betaalt mee aan de opvang van oorlogskinderen.

GIRO 1122 LEIDEN

Investorenwettbewerb

Die Stadt Aachen beabsichtigt, durch Investoren auf den von ihr zur Verfügung gestellten Grundstücken in

Aachen-Haaren, Auf Überhaaren,
Aachen-Laurensberg, An der Rahemühle,
Aachen, Paßstraße und
Aachen-Oberforstbach, Oberforstbacher Straße

Kindertagesstätten errichten zu lassen.

Die Planungen der Objekte liegen vor.

Die Grundstücke sollen im Erbbaurecht an die Investoren vergeben werden.

Die von der Investoren errichteten Gebäude werden von der Stadt Aachen auf die Dauer von 30 Jahren angemietet. Die zu entrichtende Miete entspricht den Annuitäten der in Höhe der Gesamtherstellungskosten aufgenommenen Darlehen. Nach Beendigung der Mietzeit gehen die Gebäude entschädigungslos in das Eigentum der Stadt Aachen über.

Die Neubauten sind nach den „Richtlinien für Tageseinrichtungen für Kinder" bwz. den „Richtlinien des Gemeindeunfallversicherungsverbandes" bis zum 30.06.1996 fertigzustellen. Grundlage für die Neubauten sind die von der Stadt Aachen zur Verfügung gestellten Leistungsbeschreibungen und Planunterlagen.

Bewerbungen mit Darstellung der Firma (Investor) und Referenzen über die bisherige Tätigkeit im Bereich baulicher Investitionen sind bis zum

28. Oktober 1994

an das Liegenschaftsamt, Verwaltunsgebäude Am Marschiertor in 520.. Aachen zu richten.

Nähere Auskünfte zu den Objekten werden erteilt von den Herren Fei... – Tel.: 432 2320 - und Bussen - Tel.: 432 2326-.

Die Stadt beabsichtigt, aus dem Kreis der Interessenten eine Auswahl zu treffen mit der Aufforderung, konkrete Angebote abzugeben.

Kies Livingstone voor wooncomfort en duurzaamheid

Als u plannen heeft voor een aansprekende villa met een hoge mate van luxe en comfort, is Livingstone voor u de goede gesprekspartner. U mag scherpe eisen stellen aan kwaliteit en duurzaamheid binnen uw budget.

Er is keuze uit een scala van villa's, van modern tot klassiek. In alle prijsklassen. Oriënteren begint met de uitgebreide, kleurrijke Huizotheek, die voor u klaar ligt bij Livingstone in Breda **076 - 712 772** of bij de dealer.

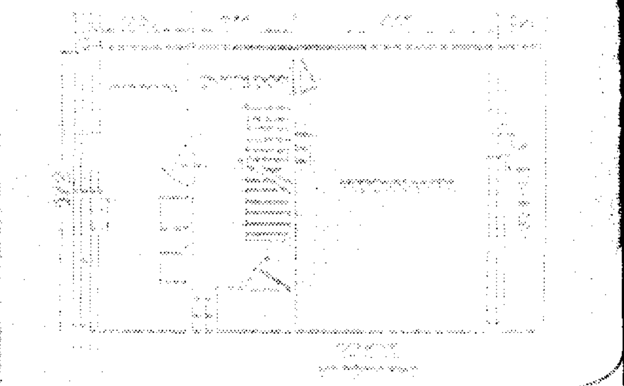

Aann.bedr. Coppes B.V., Maastricht, Tel. 043-625995
Aann.bedrijf Ambouw Margraten, Margraten, Tel. 04458-1449
Aann.bedr. v/d Weijden B.V., Gulpen, Tel. 04450-1502

LIVINGSTONE
HET HUISMERK VAN DE BETERE AANNEMER.

buiten b nnen

Vrieheide ligt vrij en ruim, met alle voorzieningen in de buurt. En letterlijk nabij de heide. Want deze moderne en vriendelijke wijk grenst aan de Brunssummerheide. Een uniek natuurgebied, waar u echt op adem komt. Ervaar de ruimte en proef hoe dat woont. Wanneer het u maar uitkomt. Op werkdagen of in het weekend.

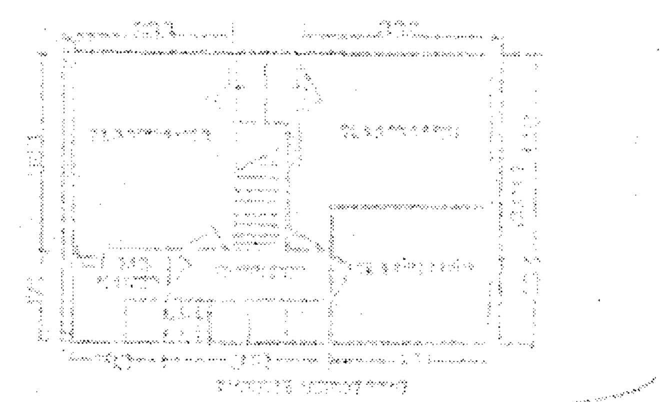

3 Verdiepingen eigen woonruimte. Op de begane grond een hal, berging en een ruime werkkamer. Fijne woonkamer, flinke keuken, 3 slaap kamers en badkamer. Deels geïsoleerd en voorzien van dubbele beglazing. En óók nog een behoorlijke tuin en 2 balkons.

Voor maar ƒ 790,00 per maand!

(exclusief servicekosten)

U wrijft uw ogen uit als u onze modelwoning ziet. In Vrieheide-de Stack, gemeente Heerlen. Vul de bon vandaag nog in of bel voor een afspraak.

Wij maken tijd voor u.

BC Vastgoedbeheer

Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen.

Stuur mij vrijblijvend de gratis brochure over Vrieheide-de Stack.
Naam: ....
Adres: ....
Postcode: ....
Plaats: ....
Telefoon: ....
Uitknippen en opsturen naar: ABC Vastgoedbeheer Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen
Of bellen onder tel.nr. 045-712040

Landbouw en Veeteelt

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te koop zeer mooie gitzwarte RUIN, zeer goede gangen en springmanieren, hoogte 1.63 mtr. Telef. 045-242864 Rob Joosten.

Te koop WESTERNZADEL met toebeh., kl. zwart, mt. D-E ponn. Kerkstr. 55, Broek-Sittard, na 17.00 uur.

Te koop 7,5 ha MAIS. Tomberstraat 71 A, Papenhoven. Telefoon 04498-57512.

Uit VOORRAAD leverbaar: veewagens 2-4 koeien en 6-8 koeien tandem as; gegalvaniseerde maisvoederdrinkbakken 1500/3600 ltr. ook op wielen; voederbakken voor zoogkalveren; hooiruiven. Gegalvaniseerde weidehekken 2 t/m 5 m. Kiepwagens spec. prijzen 3.5 t/m 10 ton. Div. gebruikte machines o.a.: 1 aardappel boxenvuller; vaste tand cultivatoren; 1- en 2 rijige maishakselaars Cormick en Kemper, Isaria en Amazone zaaimach. 2.5 en 3 m, / 19-21 en 25 buis; 1-2 en 3 schaar ploegen en stoppelploegen 2-3-4-5-6-7 schaar; aardappelbinckerrooiers, Grimme, Europa Super en Bergmann voor onderdelen. Rotorkopeggen 2.5 en 3 m. LMB. J. Spons - Eysden. Bel 04409-3500.

Te koop partij KERSTBOMEN. P.Amorica. Tel. 04457-2006.

Te koop 2½ jarige HAFLINGER fokmerrie. Telef. 04499-1916 na 18.00 uur.

In prachtige omgeving, ruime PAARDEBOXEN incl. gebr. v. mooie buiten- en binnenbak. Tel. 045-232539 of 245610, Kersboomkensweg 66, Wijnandsrade.

Te koop jonge LEGKIPPEN en mestkuikens, 14 dagen oud. Vaesrade 43, Nuth. Telefoon: 045-241284.

Ik ben 10 jr. en zoek een PAARDJE, Ghislaine Boere, Telef.: 04457-3317.

PAARDENBOXEN, buitenstallen, draaideuren, voerbakken en hooiruiven. Sane, Maastrichtersteenweg 198, Maaseik. 00-32.89562616.

Te koop 'n KIPKAR merk Spijkstaal 5 ton; cultivator merk Rumpstad; Urgent spuittank 800 ltr. met pomp; veewagen voor 2 koeien loop/sloop *f* 500,-. Telef. 045-241828 b.g.g. 244064.

Te koop bont drachtig PAARD en veulen. ☎ 045-716053.

Grimme Dr 1500, DL 1500 + HL 750 + Europa super. Amac stortbunker BLS + rollenzeef. Loofklappers: Spragelse 4 rijig + Eureka 2 rijig Amac stortbunker + rollenzeef + afvoerbanden. Climax zeefbandje. Uisinn bunkerladers 11 m3 + 14 m3. Gilles bietenlader. 2 Gilles 1-assige ontbladeraar. Gilles schijvenrooier. Verveat scharenrooier. Moreau EP 12 ontbladeraar. LMB Jos HORSMANS, Klimmen. 04405-2775.

Te k. 3 ZOOGKOEIEN, 2 runderen, 2 graskalveren, 1 dubbele pony, 1-jarige Haflinger hengst. 045-254058.

Te koop diverse percelen SNIJMAIS, omg. Schinnen, Wijnandsrade en Born. Tel. 045-252880.

Te koop prima TARWESTRO. Telef. 045-242539.

... zwangerschaps-... conditie- bodytraining. ... groepsactiviteiten ... nieuwe lessen in ... Reserveer al... gratis proeflessen. Voor ... voor alternatie... tel. 045-...

... apparaten v.a. *f* 500,- ... van Type-machines, Rekenmachines, Telefax. Eigen service-dienst. ... Bocholtz. Telef. 045-443861.

Kantoormeubelen ...

Te koop Hovuma PALLETSTELLING in prima staat. Staanders 365x90 *f* 95,- p. st. 465x90 *f* 115,- p.st. liggers balken 270x10 cm. *f* 32,50 p. st. Rockmart, Kissel 46, Heerlen. Tel. 045-723142.

De grootste keuze en de beste kwaliteit in antiek vindt U alleen bij WIJSHOFF Antiques, Amstenrade... Hoensbroek Centrum. Tel. 045-211976, geopend dond. vrijd. en zat.

De mooiste grenen ... keus ... VT-WONEN en Ariadne vindt u bij Interart Antiek Simpelveld. Irmstraat 64. Telef. 045-443161. Eigen restauratie en logerij. Maandag gesloten, donderdag koopavond.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen, lampen, klokken enz. Dorpstraat 45A, Nuth (in het centrum t.o. kerk). ☎ 045-243487. Een begrip voor de regio!

Te koop aangeboden olieverfschilderij van Adriaan ... GOUWE, afm. ... gedat. 1914 ... Stedelijk Museum Amsterdam ... Tel. 02152-50422.

Te koop aangeboden olieverfschilderij van Rien POORTVLIET, voorstelling Keiler in sneeuw met teckels, afm. ... Tel. 02152-50422.

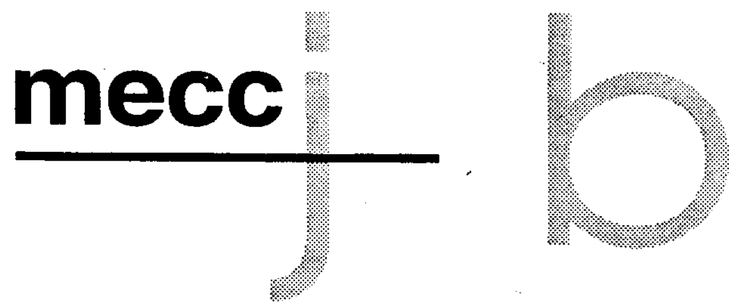
Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

BANEN VIZIER

DE KRANT VAN LIMBURG

Gratis vacature-bijlage van het *Limburgs Dagblad*

1e jaargang nr. 4 Zaterdag 24 september 1994

De grootste banen- en scholingsbeurs in de Euregio gaat donderdag van start

1000 Vacatures in deze krant en 7000 tijdens MECC Job '94

● *Arbeidsvoorziening Zuid-Limburg, evenals vorig jaar mede-organisator van MECC Job, presenteert in samenwerking met de arbeidsbureaus in Belgisch-Limburg, Aken, Luik en Eupen ruim 7000 vacatures. Net als in 1993 (foto) zullen ook nu weer duizenden bezoekers een kijkje nemen op deze stand.*

Foto: Studiopress

HEAO Limburg

De HEAO limburg ressorteert onder de stichting HBO Limburg. Hiervan maken ook deel uit de Hogeschool Heerlen en de Hogeschool Sittard. Er worden opleidingen verzorgd in de sectoren Economie, Gezondheidszorg, Sociaal Agogisch Werk, Onderwijs en Techniek. Er zijn 700 medewerkers werkzaam ten behoeve van 7000 studenten

OPEN DAG 12 NOVEMBER 1994

Jij zoekt....
een opleiding?
- Accountancy
- Bedrijfseconomie*
- Bedrijfskundige informatica
- Commerciële economie*
- Management, economie en recht*
- Economisch linguïstisc

* ook in deeltijd

Jij zoekt....
internationalisering?
- International business
- Administration (IBA)
- Stage in het buitenland
- Studie in het buitenland

Jij zoekt....
kwaliteit?
- Marktgericht onderwijs
- Hoog gewaardeerd diploma
- Veel contacten met bedrijfsleven

...wij hebben het in huis!

Contracting

Hogeschool HEAO Limburg

ADIA PERSONEELSDIENSTEN ZOEKT

TIJDELIJK PERSONEEL

ASSEMBLAGEMEDEWERKERS

Voor NedCar in Born zoeken wij assemblagemedewerkers voor de opstart van nieuwe produktielijnen. Het betreft een bijzonder proces in de automobielindustrie. Voor deze functies in 2-ploegendienst vragen wij een afgeronde technische opleiding op LBO-niveau. Je leeftijd ligt tussen de 18 en 35 jaar. Je moet goed kunnen samenwerken met collega's.

Interesse? Kom tijdens de **MECC-Jobdagen** naar onze stand, **nr. 207**, of meld je aan bij een van de onderstaande vestigingen.
Geleen, Rijksweg Centrum 12, 046 - 753000
Heerlen, Dr. Poelsstraat 16, 045 - 713120
Hoensbroek, Kouvenderstraat 81, 045 - 231680
Kerkrade, Hoofdstraat 39a, 045 - 463700
Maastricht, Stationsstraat 35, 043 - 218151
Roermond, Marktstraat 5 - 7, 04750 - 34441
Sittard, Rosmolenstraat 13, 046 - 522279
Weert, Maasstraat 31, 04950 - 35959.
Uiteraard kunnen zowel mannen als vrouwen reageren.

ADIA
PERSONEELSDIENSTEN

Sport Jobs

Werken aan werk in de sport

★ Zoekt u werk in de sport?

★ Bent u als vereniging op zoek naar een trainer?

★ Wilt u informatie/advies over o.m. rechtspositie (contracten, loon), sociale voorzieningen, belastingen?

Neem dan contact op met Sportjobs (7 vestigingen).
Centrale informatie: 05930-25935

Voor Limburg:	Sittard 046-598662
Voor Nrd.-Brabant:	Goirle 013-346899
Voor Zeeland:	Middelburg 01180-40700

Vooruit in de Binnenvaart!

Volg een cursus bij het KOF

Door ons worden alle onderdelen van de vakopleiding verzorgd. Bijvoorbeeld voor het diploma Machinist, Motordrijver, Schipper Rijn- en Binnenvaart, Radar, Vervoer Gevaarlijke Stoffen of Ondernemer in de Binnenvaart. Maar ook voor de leerlingstelsels Rijn- en Binnenvaart, Baggerbedrijf en Bootman.

Informeer eens naar mondelinge en/of schriftelijke scholingsmogelijkheden, voor u of uw personeel. Cursussen kunnen, indien gewenst, "op maat" worden gegeven.

Cursussen - Examens - registratie Certificaten VGS, groot Vaarbewijzen en Radarpatenten.

Het Koninklijk Onderwijsfonds voor de Scheepvaart is het landelijke orgaan voor het beroepsonderwijs in de binnenvaart

Koninklijk OnderwijsFonds voor de Scheepvaart
Nieuwezijds Voorburgwal 120
1012 SH Amsterdam
telefoon 020 - 6 240 521

STAND NR: 322

Met deelname van tientallen scholings- en opleidingsinstituten

MECC Job 94 presenteert ruim 7000 vacatures voor de Euregio

MAASTRICHT - MECC Job 94, de grootste manifestatie in de Euregio voor werk en opleiding, presenteert dit jaar een record-aantal vacatures: ruim 7000 (verleden jaar: 2000). Dat is te danken aan de nauwe samenwerking tussen de arbeidsbureaus in Zuid-Limburg, Belgisch-Limburg, Aken en Luik. Van de ruim 55 deelnemers aan de beurs, is een groot aantal betrokken bij het aanbieden van opleidingen, bij- en herscholing, cursussen en vakmatige vaardigheden. MECC Job 94 duurt van donderdag 29 september t/m zondag 2 oktober en vindt plaats in het MECC in Maastricht. De organisatie van MECC Job vindt voor het tweede opeenvolgende jaar plaats in nauwe samenwerking met Arbeidsvoorziening Zuid-Limburg.

Primeur

MECC Job kent dit jaar een primeur op het gebied van high technology. Voor het eerst op een Europese banen- en scholingsbeurs zijn de computernetwerken-met-vacatures uit alle twaalf lidstaten van de Europese Unie aan elkaar gekoppeld. Via dit zogeheten BEC-systeem, ontwikkeld door de Europese Unie in Brussel, zal een aanzienlijk aantal vacatures - tussen Dublin en Athene - op monitoren te zien zijn. Het systeem, dat in het MECC wordt uitgetest, zal op 17 november in Brussel officieel aan de internationale pers worden gepresenteerd.

Euregio Vacatureplein

Tijdens MECC Job zijn - op het zogeheten Euregio Vacatureplein - tevens de geautomatiseerde vacaturebanken uit de buurlanden operationeel. De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB), FOREM (Luik/Eupen), het Arbeitsamt Aken en Arbeidsvoorziening Zuid-Limburg tonen er hun actuele vacatures via publieksvriendelijke monitoren. De ruim 7000 vacatures op MECC Job zijn afkomstig uit Zuid-Limburg (1100), Vlaanderen (4000, inclusief 650 uit de grensstreek), regio Aken (2000) en Luik/Eupen (100).

Behalve vacatures op alle niveaus, bieden de vier arbeidsvoorzieningsorganisaties uit de Euregio ook hun andere diensten aan, zoals informatie, werving, selectie, opleidingen, outplacement et cetera.

Uitzendbureaus

MECC Job 94 is een beurs waar banen in de aanbieding zijn via arbeidsbureaus en uitzendbureaus (zoals bijvoorbeeld 'Adia Personeelsdiensten' dat honderden medewerkers zoekt voor de produktie-afdelingen van NedCar in Born). De meeste beursgangers, zo blijkt uit een vorig jaar gehouden enquête, orinteren zich op de mogelijkheden van een job. Dit jaar hebben zich al meer dan vijfduizend scholieren vooraf aangemeld om de beurs - al dan niet klassikaal - te bezoeken. Hun interesse gaat niet alleen naar banen uit maar, ook naar vervolgopleidingen.

Demonstraties

MECC Job betekent ook kijken naar soms spectaculaire demonstraties. Op tal van stands zijn werkplaatsen ingericht die de specifieke technieken aangaande tientallen beroepen laten zien. Met name de scholingsinstituten, waaronder de Centra Vakopleiding die dit jaar 50 jaar bestaan, stellen de bezoekers in de gelegenheid om de beroepspraktijk van alledag te zien.

Lezingen en workshops

Er vindt tijdens MECC Job een groot aantal lezingen en workshops plaats. Naast de workshop solliciteren die tweemaal daags plaatsvindt, komen onderwerpen aan de orde als 'Personeelsbemiddeling in de Euregio', 'Werken in Duitsland', 'Werken in België' en 'Solliciteren in Duitsland'. Deze bijeenkomsten geven gedetailleerde en op de praktijk toegespitste informatie en zijn gratis toegankelijk.

MECC Job 94, de grootste manifestatie in de Euregio op het gebied van opleidingen, beroepen en banen, vindt plaats van donderdag 29 september t/m zondag 2 oktober in het Maastrichts Expositie & Congres Centrum (MECC). De beurs is donderdag en vrijdag geopend van 12.00 tot 22.00 uur. Op zaterdag en zondag van 10.00 tot 18.00 uur.

Het MECC is uitstekend bereikbaar per auto en openbaar vervoer. Per auto via de autowegen A2 (Eindhoven-Luik) en A76 (Aken-Maastricht). Dank zij de uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen zijn er zeer ruime parkeerfaciliteiten.
Wie met het openbaar vervoer komt, vindt NS-station Maastricht-Randwyck op 250 meter van de hoofdingang van het MECC. Vanuit Maastricht en de regio is het MECC vele malen per uur via een groot aantal stads- en streekbuslijnen bereikbaar.

● MECC Job verleden jaar: 15.000 doelgerichte bezoekers.

Op zoek naar werk? Maak uw keuze!

HEERLEN - Dit is de VIERDE uitgave van BANENVIZIER, de gratis vacature-bijlage die wordt uitgegeven door de commerciële afdeling van Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad. ELKE LAATSTE ZATERDAG VAN DE MAAND valt deze bijlage bij alle abonnees van het Limburgs Dagblad in de bus. Op die (zater)dag is BANENVIZIER ook verkrijgbaar via de losse verkoop.

Onderverdeling vacatures

In het eerste gedeelte van deze BANENVIZIER staan de actuele vacatures in de provincie LIMBURG vermeld: in het tweede gedeelte staan de vacatures in de REST VAN NEDERLAND en de GRENSGEBIEDEN (Euregio Maas-Rijn).

U wilt meer informatie over een vacature?

In deze BANENVIZIER staan de actuele vacatures op zeer beknopte wijze vermeld. In volgorde: beroep, type bedrijf/organisatie, standplaats en vacature-nummer. Het Limburgs Dagblad beschikt over de volledige gegevens van al die vacatures.

Wilt u dus méér weten over een bepaalde vacature, vul dan de vacaturebon in (rechtsonder). Die bon stuurt u - samen met een gefrankeerde (postzegel van 80 cent) en geadresseerde envelop (waarop uw eigen adres staat) vóór donderdag 29 september terug naar het Limburgs Dagblad.
Binnen enkele dagen hebt u dan de 'complete' advertentie, waarin die vacature(s) wordt/worden vermeld, in huis.

Belangrijke spelregels

Het Limburgs Dagblad neemt alleen die vacature-bonnen in behandeling welke:
- volledig zijn ingevuld
- voorzien zijn van een geadresseerde en voldoende gefrankeerde retour-envelop
- vóór donderdagavond 29 september (datum poststempel) zijn verzonden.

Dat laatste is nodig vanwege de termijn waarbinnen sollicitanten moeten reageren op de in deze BANENVIZIER vermelde vacatures.

U mag per BON maximaal TWEE advertenties opvragen.

Het Limburgs Dagblad, DE krant van Limburg, wenst u veel sukses bij het vinden van een baan!

De volgende BANENVIZIER verschijnt op ZATERDAG 29 OKTOBER.

JA, IK WIL MEER INFORMATIE!

Ik wens de advertentie(s) van vacature nr(s) .... (max. 2 per bon) te ontvangen.
Een gefrankeerde (postzegel van 80 cent) en geadresseerde retour-envelop (met daarop mijn adres) is bijgesloten.

Naam: ______________________

Straat: ______________________

Postcode en woonplaats: ______________________

Telefoon: ______________________

Ik ben wel/geen abonnee van het Limburgs Dagblad (doorhalen wat niet van toepassing is).
Stuur deze bon - in een voldoende gefrankeerde envelop - vóór 29 september naar:

Limburgs Dagblad
BANENVIZIER, Postbus 2810, 6401 DH Heerlen

Limburgs Dagblad
BANEN VIZIER

walram college
sittard

open dag

8 oktober 1994 10.00-14.00 uur valkstraat 10

sector economie
lange opleiding: bedrijfsadministratie, secretariaat, economisch-juridisch/ commerciële dienstverlening
korte opleiding: bedrijfsadministratie, secretariaat

havo-mbo

sector techniek
lange opleiding: electrotechniek, werktuigbouwkunde, fijnmechanische techniek
korte opleiding: electrotechniek, werktuigbouwkunde

sector dienstverlening en gezondheidszorg
lange opleiding: sociaal pedagogisch werk / sociaal cultureel werk, sociaal juridische dienstverlening, activiteitenbegeleiding, verzorging, mode en kleding, sport en bewegen (CIOS)
deeltijdopleiding: sociaal pedagogisch werk (voorheen mbo-iw)
korte opleiding: verzorging

orientatie en schakelen

vormingswerk ("kans op werk")

contractactiviteiten

"dag van de chemie"
[illegible] hoger laboratoriumonderwijs houden tegelijkertijd [illegible] in de Montgomerystraat te Sittard. Daar vinden dan ook [illegible] de dag van de chemie

046-598686 walram college sittard. 'n wereld aan mogelijkheden

---

MDGO
HEERLEN

is er voor jou!

Middelbaar Dienstverlenings en Gezondheidszorg Onderwijs en Beroeps Begeleidend Onderwijs

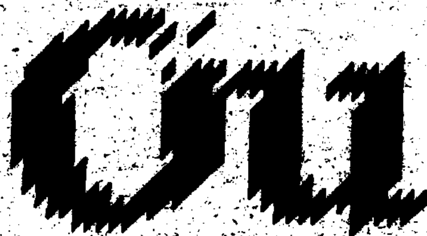
Agogisch Werk
Aktiviteiten Begeleiding
Apothekersassistent
Doktersassistent
Tandartsassistent

Facilitaire Dienstverlening (lange opleiding)
Facilitaire Dienstverlening (korte opleiding)
VerZorgende (lange opleiding)
VerZorgende (korte opleiding)
BBO zorg en welzijn
BBO kappers

MDGO - HEERLEN Gasthuisstraat 17 6411 KD Heerlen tel. 045 - 710180 fax 045 - 710692

Cursussen op het niveau van hoger onderwijs in de volgende richtingen:

Cultuurwetenschappen
Sociale wetenschappen
Rechten
Economie
Bedrijfs- en bestuurswetenschappen
Technische wetenschappen, informatica
Natuurwetenschappen

Voor inlichtingen en nadere informatie:

Studiecentrum Sittard
Leyenbroekerweg 15
6132 CA Sittard
Telefoon 046 - 52 56 56

Open universiteit

ZOEKT U OPVANG VOOR UW KIND?

STICHTING
kinderopvang
HUMANITAS

biedt diverse mogelijkheden voor kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar, in een kinderdagverblijf of in een gastgezin.

INFORMATIE-, INSCHRIJF- EN GASTOUDERBUREAU:

Heerlen e.o.
Karin Voncken: 045-727909
Marjo Gerrickens: 045-725556

Landgraaf
Rita Palmen:
045-327961

Geen toeval dat het Technisch College Heerlen ruim 3000 leerlingen telt

'Fijn gevoel dat iedereen goed terecht komt'

HEERLEN - De directie van het Technisch College Heerlen - met o.a. een MTS-opleiding - bestaat uit een nuchter denkend trio. Toon Creusen (voorzitter), Wien Kohl en Herman Willems geloven al lang niet meer in sprookjes. Zij zijn in het onderwijs dermate gepokt en gemazeld dat zij weten dat er niks boven een opleiding gaat 'waar je later ook iets aan hebt.' Creusen: 'Het kan geen toeval zijn dat wij het grootste technisch college van Limburg zijn. Wij bieden bovendien opleidingen die anderen niet hebben. Tot slot: het is een fijn gevoel dat onze leerlingen goed terecht komen. Een kwart studeert verder en driekwart vindt binnen korte tijd een baan. Dan ben je aardig goed bezig.'

De stad Heerlen heeft warempel niet te klagen over onderwijsinstellingen, op alle niveaus. Nee, ze gaan er niet zo ver om zich dé onderwijsstad van onze provincie te noemen. Kohl: 'Dat doen er immers al zoveel'. Maar de feiten liegen er niet om. Creusen: 'In Heerlen kun je voor haast alle studierichtingen terecht. Wij hebben alleen geen universiteit, die ligt in Maastricht.' Kohl, lachend: 'Maar de Open Universiteit is óók een universiteit, Heerlen is dus eigenlijk van alle markten thuis.'

Studentikoos stadsbeeld

Dat is ook aan het stadsbeeld te zien. Duizenden leerlingen en studenten, studentenkamers, prima studentenkroegen, betaalbare eetcafé's, een actueel schouwburg-programma, filmpremières - het hoort er allemaal bij. Creusen is blij met al die voorzieningen. 'Het is nu eenmaal een feit dat leerlingen van het middelbaar en hoger beroepsonderwijs dergelijke faciliteiten mee laten wegen bij hun keuze voor een bepaalde school. Op dat gebied hebben we aardig wat te bieden. Het zijn bijzaken, zeker, maar wel belangrijke.'

Hoofdzaak, zegt Kohl, is uiteraard de studie zelf. 'Daaraan doen we geen enkele consessie. Ons college is geen pretpark. Ik vind dat niet alleen de leerlingen, maar ook hun ouders perspectief geboden moet worden. Wij zouden, bij wijze van spreken, best allerlei leuke studierichtingen kunnen bedenken. Maar de vraag is: wat héb je er aan in de huidige maatschappij die veel en hoge eisen stelt. Op dat gebied denken wij heel nuchter.'

De lange (4 jarige) dagopleiding bij het Technisch College Heerlen, te vergelijken met de voormalige MTS-opleiding, geeft toegang tot tal van technische functies (op middelbaar niveau) in het bedrijfsleven. Tientallen leerlingen die ooit op dit college zaten, hebben nu een prima baan als uitvoerend medewerker, stafmedewerker, tekenaar, constructeur, commercieel medewerker of groepsleider. Maar er zijn ook tientallen leerlingen naar het Hoger Beroepsonderwijs doorgestroomd, zoals de HTS.

Dat er zoveel leerlingen van dit college na hun opleiding (of vervolgopleiding) een baan vinden, heeft ook te maken met de bedrijvigheid in Heerlen en omgeving. Creusen: 'Wij hebben een geweldig achterland, met tal van volgebouwde industrieterreinen. Al die bedrijven zorgen voor enorm veel banen. Dat Heerlen een hoge werkloosheid heeft, is een feit. Maar het mijnverleden poets je niet zomaar even weg.'

Het Technisch College Heerlen verzorgt ook korte opleidingen (2 jaar) en opleidingen via het leerlingwezen (4 dagen werken per week, een dag naar school). Daarnaast geeft het college ook niet-technische opleidingen (handel, administratie). Welke technische richtingen het college biedt? Creusen: 'Teveel om op te noemen. Maar bij onze stand, op MECC Job, lichten wij alle mogelijkheden toe. Geïnteresseerden zijn dus bij deze uitgenodigd. Maar het zijn, zoals gezegd, wel allemaal opleidingen waar je in de maatschappij iets aan hebt, waar je mee verder komt.'

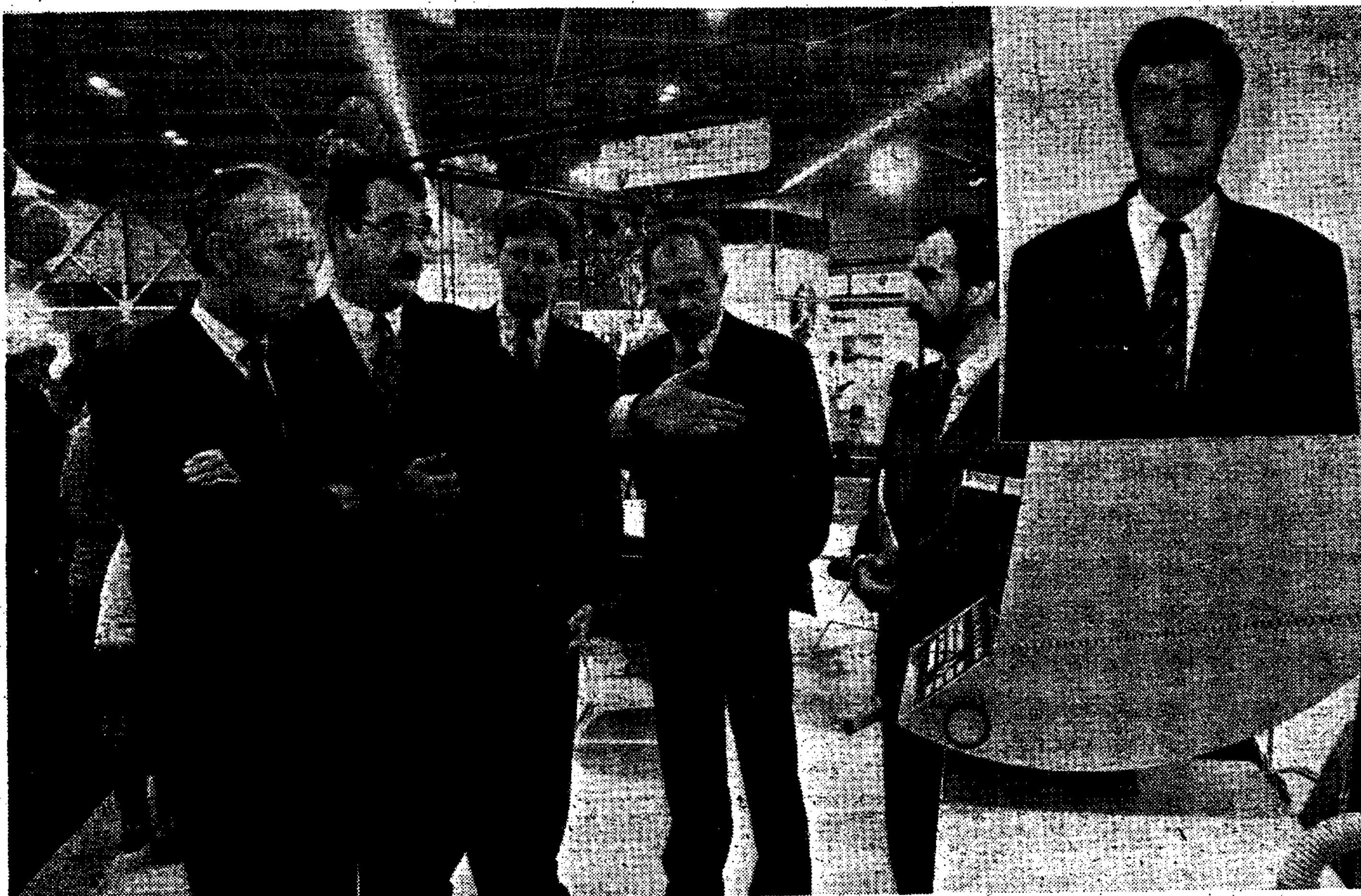
Persoonlijke benadering

Ook met 3000 leerlingen blijft de persoonlijke begeleiding intact. Kohl: 'We staan heel dicht bij de leerling. We luisteren, adviseren, begeleiden. Tot de dag van de diploma-uitreiking. En ook daarna mogen ze op ons terugvallen, graag zelfs.'

Het monumentale pand, gelegen op loopafstand van het stadscentrum, bruist van aktiviteit. Circa 125 docenten, veertig man ondersteunend personeel, Banenpoolers die werkervaring opdoen, 3000 studenten die af en aan lopen en bewust voor techniek kozen vanwege de toekomstmogelijkheden, bedrijvigheid in de tientallen leslokalen met geavanceerde apparatuur - nee, in dit gebouw staat de tijd niet stil!

Creusen: 'Onze leerlingen komen uit heel Zuid-Limburg, tot Roermond toe. Ook dat zegt wel iets. Bovendien, het NS- en busstation ligt bijna naast onze deur. Ook wat dat betreft zijn we goed bedeeld.'

Gouverneur opent de beurs

● Gouverneur Van Voorst tot Voorst (inzet) opent donderdag MECC Job. Verleden jaar (foto) deed dat P. Bolland, gouverneur van de provincie Luik. V.l.n.r. Bolland, dr. L. Frederix (voorzitter bestuur Arbeidsvoorziening Zuid-Limburg), D. Elzinga (directeur MECC), F. Rulkens (directeur arbeidsbureau Maastricht) en G. Moonen (arbeidsbureau Oostelijke Mijnstreek)

MAASTRICHT - De Commissaris der Koningin in de Provincie Limburg, mr. baron B.J.M. van Voorst tot Voorst, zal op donderdag 29 september de officiële opening verrichten van MECC Job 94. De gouverneur, die tevens voorzitter is van de Euregio Maas-Rijn, zal om 15.00 uur op de beursvloer een korte inleiding houden, waarna hij een rondgang maakt over de tentoonstelling. Daarbij zal hij zich onder andere laten informeren over het nieuwe BEC-computersysteem, waarmee vacatures uit alle lidstaten van de Europese Unie kunnen worden opgevraagd.

November

Dit systeem - dat tijdens MECC Job voor het eerst getoond wordt - zal in november officieel in gebruik genomen worden.

● MECC Job-beursmanager G. Franquinet (links) en H. Janssen, die namens Arbeidsvoorziening Zuid-Limburg de zaken rond de beurs coördineert.

Voor scholieren zijn er lesbrieven

MAASTRICHT - Om het bezoek van scholieren te stimuleren en zinvol te laten zijn, heeft de organisatie van MECC Job '94 lesbrieven laten samenstellen. Deze lesbrieven zijn verspreid onder middelbare scholen, maar ook verkrijgbaar bij de ingang van de beurs. Er zijn twee versies van de lesbrief. Een versie is bedoeld voor leerlingen van het VWO en HAVO en de andere voor studenten van het MBO en MAVO.

Inmiddels hebben zich al 5.000 leerlingen aangemeld om - al dan niet klassikaal - een bezoek te brengen aan de beurs.

DEELNEMERSLIJST

Stand: Zuidhal, nr. 207
ADIA PERSONEELSDIENSTEN
Stationsstraat 35, 6221 BN Maastricht, tel. 043-218151, fax: 043-256510
Adia Personeelsdiensten is sinds 1969 actief als dienstverlener op de arbeidsmarkt. Met meer dan zeventig vestigingen en ruim 400 vaste medewerk[illegible] behoort Adia in Nederland tot de grootste ondernemingen in deze sector (wereldwijd: 1500 vestigingen in 28 landen). Past jouw 'foto' in ons 'lijstje'? Dan heb je, zegt Adia, in een [illegible] tijd een baan! Op MECC Job wordt, in samenwerking met NedCar, behoorlijk uitgepakt op een stand van 80 m2.

Stand: Zuidhal, nr 519
ASB, lid Vedior-groep
[illegible] 6
6211 DA Maastricht
tel. 043-218484
fax 043-254270
[illegible]

Stand: Zuidhal, nr 319
ECABO, Postbus 1220, [illegible] BE Amersfoort, tel. 033-61[illegible], fax: 033-61[illegible]
Ecabo biedt [illegible] programma's aan voor economische, administratieve, informatica en logistieke beroepen. De opleidingen zijn gebaseerd op de praktijk van alledag volgens het principe 'werkend leren'.
Tevens geeft Ecabo aan werkgevers advies op het gebied van opleidingsmogelijkheden en subsidies.

[illegible]
Brinklaan 136
7311 JD APELDOORN
Tel. 055-216722
Fax 055-225812

Z 407
G.A.K. Maastricht
Postbus 10[illegible]
6201 [illegible] MAASTRICHT
Tel. 043-469219
Fax 043-469[illegible]
Het GAK (Gemeenschappelijk Administratiekantoor) [illegible] [illegible] GAK/GMD [illegible] geen grote financiële problemen ontstaan. GAK/GMD geeft vooral voorlichting [illegible] te handelen bij dreigende [illegible] of arbeidsongeschiktheid. Het GAK/GMD is bovendien werkgevers en werknemers behulpzaam bij het voorkomen van uitval wegens ziekte en/of gebrek en bij reïntegratie.

[illegible] pagina 8

VACATURES BANENVIZIER LIMBURG

Bankwezen, verzekeringen, zakelijke dienstverlening

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
assistent accountant	Accountantskantoor	Maastricht	12.17
interieurdeskundige	Expertise-buro	Maastricht-Heerlen	13.12
commercieel [illegible]	Bankbedrijf	Omgeving Roermond	12.37
[illegible]	Assurantiekantoor	Regio Roermond en Weert	11.18
accountmanager particulieren	Bankbedrijf	Roermond	12.38
interieurdeskundige	Expertisebureau	Zuid-Limburg	12.58

[illegible] maatschappelijk werk

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible]	Opvang- [illegible]handelingscentrum	Cadier en Keer	15.76
[illegible]	[illegible]dsdienst	District Limburg	15.28
[illegible]	[illegible]	Heerlen	12.41
[illegible]	[illegible]	Maasbree	13.26
[illegible]	[illegible]	Omgeving Sittard	11.6
[illegible]	[illegible]	Weert	13.09
arts	Instelling	Zuid-Limburg	11.7
[illegible]	[illegible]	Zuid-Limburg	12.34
[illegible]	[illegible]	Zuid-Limburg	11.66

[illegible] en waterbouw, onderhoud

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible]	[illegible]	Brabant-Oost en Noord-Limburg	20.62
[illegible]	Installatiebedrijf	Heerlen	11.67
[illegible]	Constructiebedrijf	Maastricht	12.63
schilder	Schildersbedrijf	Maastricht	12.93
[illegible] medewerker	[illegible]	Margraten	12.92
[illegible]	Aannemersbedrijf	Midden-Limburg	11.27
[illegible]	Aannemersbedrijf	Midden-Limburg	11.26
[illegible]	Weg- en waterbouw	Midden-Limburg	13.22
[illegible]	Bouwbedrijf	Nuth	11.61
[illegible]/loodgieter	Constructiebedrijf	Nuth	11.47
[illegible]	Aannemersbedrijf	Omgeving Heerlen	11.34
[illegible]	Aannemingsbedrijf	Oost Brabant en Noord Limburg	12.52
[illegible]	Onderhoudsbedrijf	Randstad	14.44
[illegible]	Aannemersbedrijf	Zuid-Limburg	11.45
coördinator technisch	Technisch bedrijf	Zuid-Limburg	11.4
loodgieter/cv-monteur	Installatiebedrijf	Zuid-Limburg	12.64
medewerker	Montagebedrijf	Zuid-Limburg	12.76
[illegible]	Ingenieursbureau	Zuid-Limburg	12.53
[illegible]/ontwerper	Ingenieursbureau	Zuid-Limburg	12.56
[illegible]	[illegible]	Zuid-Nederland	20.48
projectontwikkelaar [illegible]	Projectontwikkelaar	Zuid-Oost-Brabant en Limburg	20.35

Onderwijs, onderzoek

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
chauffeur schoolbusje (parttime)		Brunssum	11.46
docent [illegible]	Opleidingscentrum	Limburg	12.96
[illegible]	Basisschool	Maasbracht	11.37
docent [illegible]	Hogeschool	Sittard	13.11
docent [illegible]	Hogeschool	Sittard	11.38
[illegible]	Hogeschool	Sittard	11.28

[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible]	Uitgeverij	Zuid-Limburg	12.66

[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible]	Transportonderneming	[illegible]	12.4
[illegible]	Vervoersbedrijf	Zuid-Limburg	11.55

[illegible]handel, agentschappen, horeca

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
assistent bedrijfsleider	Winkelketen	Assen	20.53
administratief medewerker	Winkelketen	België en Zuid-Limburg	20.07
[illegible]	Winkelketen	België en Zuid-Limburg	20.05
kassière	Winkelketen	België en Zuid-Limburg	20.06
leerling-verkopers	Winkelketen	België en Zuid-Limburg	20.04
verkopers	Winkelketen	België en Zuid-Limburg	20.03
verkoopster	Slagerij	Born	12.69
accountmanager	Handelsfirma CV-materialen	Brabant en Limburg	14.54
bakker/leerling bakker	Bakkerij	Brunssum	12.39

'Ons advies is altijd gebaseerd op de mogelijkheden op de arbeidsmarkt'

Nieuwe testmethode: CBB taxeert wensen en kansen

HEERLEN/SITTARD/MAASTRICHT - Stel: je hebt (nog) geen werk. Je staat bij het arbeidsbureau ingeschreven als werkzoekende. Je ontvangt wel een uitkering, maar je wilt zo snel mogelijk zelf je geld verdienen. Maar de vraag is: hoe, waarmee en waar? Het komt vaak voor dat iemand juist bij die keuze een steuntje in de rug nodig heeft. In dat geval is het een goed idee om eens kontakt op te nemen met het CBB, dat staat voor 'Centrum voor Beroepsoriëntatie en Beroepsoefening'. Er zijn CBB's in Heerlen (hoofdkantoor), Sittard en Maastricht.

Het CBB is een test- en scholingsinstantie. Bij het CBB is altijd werk aan de winkel. 'Het zit hier altijd vol', zegt Ad Loog, hoofd opleidingen en personeel, tevens adjunct-directeur. Het CBB probeert betere kansen te scheppen voor werkzoekenden die moeilijk een baan vinden. Dat kan allerlei oorzaken hebben: een te lage scholing, afgebroken opleiding, privé-omstandigheden, jongeren die nog niet precies weten wat ze willen, allochtonen en herintredende vrouwen die (nog) niet helemaal klaar zijn voor het arbeidsproces, kortom, [illegible] tussen de 18 en 40 jaar die best een helpende hand kunnen gebruiken.

'Gevraagde' beroepen

Het CBB [illegible] kent ook een aantal opleidingen: bouw/hout, metaal, elektro, grafisch en - naast deze technische vakken - ook gezondheidszorg, administratie en horeca. Loog: 'Allemaal beroepen waar vraag naar is. [illegible] is ons uitgangspunt.' Na de CBB-opleiding zijn er diverse mogelijkheden: verder leren, bijvoorbeeld via het centrum vakopleiding (dat is weer een stapje hoger) of kiezen voor een andere [illegible] opleiding. Er zijn er ook [illegible] CBB-opleiding gaan werken [illegible]' zegt Loog: 'Ze hebben [illegible] laten zien [illegible] dat ze in staat zijn om aan het arbeidsproces deel te nemen.'

Het CBB gaat, vanaf november, nog meer doen. [illegible] hebben gezocht naar een [illegible] effectievere methode. Wij [illegible] dat [illegible] assessment. Hoe gaat dat in z'n werk? Voor het arbeidsbureau, waar de werkzoekende staat ingeschreven, is het van belang te weten welke capaciteiten en vaardigheden iemand heeft. Dat testverzoek wordt vervolgens voorgelegd aan het CBB. [illegible] keuze-adviseurs, zijn in staat om binnen één week een diagnose te stellen.

Wat is de [illegible] kandidaat daarbij [illegible] op het niveau [illegible] naast [illegible] praktijk[illegible] hoe ze [illegible] welke [illegible] een lang gesprek met de beroepskeuze-adviseur [illegible] dan hoe hij zijn [illegible] studie hij wil volgen of welk beroep hij graag zou uitoefenen. Het CBB luistert geduldig, maar zegt er ook bij dat sommige [illegible] bedenken. Maar [illegible] ober heeft nu eenmaal [illegible] op een baan [illegible] een mijnwerker. Loog: 'Ons advies is altijd gebaseerd op de mogelijkheden [illegible] eerlijk advies. Wij beslissen niet voor iemand anders, maar het is wel mede onze taak om iemand te wijzen op mogelijkheden en onmogelijkheden. Je zou kunnen zeggen dat wij confronterend werken, zo van: 'Zou u dat nou wel doen?' Wij houden de kandidaat in zekere zin een spiegel voor.'

Beroepskeuze

Vaak is het een goede zaak [illegible] in de praktijk te [illegible] door twee weken bezig te zijn met verschillende technieken op grafisch gebied. Maar ook in de horeca, metaal, bouw/hout, gezondheidszorg en administratie zijn [illegible] om verder te oriënteren. Dit alles is in het belang van een goede beroepskeuze.

Het motto [illegible] is [illegible] stap naar een baan. De [illegible] methode via het CBB is daarbij een prima instrument. Het CBB is [illegible] op MECC Job. Maar geïnteresseerden kunnen ook bellen voor meer informatie of een afspraak.

Meer informatie

- Telefoon CBB in Heerlen 045-723300.
- Adres: [illegible] 36, 6412 PE Heerlen.
- Telefoon CBB in Sittard 046-526866.
- Adres: Overhovenerstraat 31, 6131 BX Sittard.
- Telefoon CBB in Maastricht 043-638500.
- Adres: Laan in den Drink 6, 6226 HG Maastricht.

● CBB'ers aan de slag tijdens hun horeca-opleiding

Plattegrond MECC Job

● Zie voor de deelnemers: pagina 6, 8, 10, 11, 14, 16, 17, 18, 19, 20 en 21.

DEELNEMERS

Z 511
Handwerkskammer Aachen
Wirtschafts[illegible]
Sandkaulbach [illegible] Aken
Tel. 0049[illegible] Fax.
0049-024[illegible]
Aus-, Fort- und Weiterbildung in den Bereichen Metalltechnik, Schweißtechnik, Elektrotechnik, Kunststo[illegible] Unterne[illegible] und Formgebung, Qualitätsmanagement.

Z 22[illegible]
[illegible]

op MBO-niveau voor volwassen arbeidsongeschikte mannen en vrouwen, gericht op 2 jaar durende interne opleiding, Beroepen. Erkend [illegible] in 4 verschillende vakrichtingen, te weten Administratie, Fijnmechanica, Informatica en Werktuigbouwkundig Tekenen.

Z 422
[illegible]
[illegible]
Tel. [illegible]
Fax. [illegible]
[illegible] Geotechnologie "Noorder Haaksbergen"
De richting heeft produktie [illegible] technologie [illegible] [illegible] technologie [illegible] werking van en het beheer [illegible] onderhoud [illegible] uit de [illegible]

Detail- en groothandel, agentschappen, horeca

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible]	Supermarkt	Brunssum en Schaesberg	11.19
bloembind(st)er	Bloemisterij	Geleen	12.84
commercieel medewerker buitendienst	Groothandel	Geleen	11.24
[illegible]	Bloemisterij	Heerlen	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Heerlen	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Heerlen	11.15
verkoopster (parttime)	Damesmodezaak	Heerlen	11.42
verkoper	Meubelketen	Heerlen	11.12
[illegible]	[illegible]	Kerkrade	11.22
[illegible]	[illegible]	Kerkrade	11.52
[illegible]	[illegible]	Kerkrade	11.51
[illegible]	[illegible]	Landgraaf	11.13
[illegible]	[illegible]	Limburg	11.31
[illegible]	[illegible]	Limburg	11.39
[illegible]	[illegible]	Limburg	12.33
[illegible]	[illegible] groothandel	Limburg	12.10
[illegible]	[illegible]	Maastricht	12.70
[illegible]	[illegible]	Maastricht	12.18
[illegible]	[illegible]	Maastricht	12.20
[illegible]	[illegible]	Maastricht	11.60
[illegible]	[illegible]	Maastricht	11.8
[illegible]	[illegible]	Maastricht	12.65
[illegible] (parttime)	[illegible]	Maastricht	12.86
[illegible] (parttime)	[illegible]	Maastricht	12.55
[illegible]	[illegible]	Maastricht	12.62
[illegible]	[illegible]	Maastricht	11.29
[illegible]	[illegible]	Maastricht	12.78
[illegible]	[illegible]	Maastricht	11.30
[illegible]	[illegible]	Midden-Limburg	13.23
[illegible] bouwmaterialen	[illegible] bouwmaterialen	Nederland	14.57
[illegible]	[illegible]	Omgeving Maastricht	11.9
[illegible]	[illegible]	Omgeving Maastricht	11.10
[illegible]	[illegible]	Oost-Brabant/Limburg	14.12
[illegible]	Verhuurbedrijf	Roermond	11.20
chauffeur groepsvervoer (20 uur)	Taxibedrijf	Simpelveld	11.16
[illegible] (parttime)	Distributiebedrijf	Sittard	11.32
medewerker (parttime)	[illegible]	Sittard	12.68
tweede caissière	Supermarkt	Sittard	12.91
verkoopster	Bakkerij	Sittard/Geleen	12.82
beheerder	Bakkerij	Thorn	12.94
verkoopster/caissière	Supermarkt	Vaals	11.21
cnc-[illegible]	Produktie pompsystemen	Venlo	13.03
[illegible]	Produktie pompsystemen	Venlo	13.02
[illegible]	Groothandel	Zuid Nederland	11.3
[illegible]	Woninginrichter	Zuid Nederland	11.2
verkoper binnen/buitendienst	Produktiebedrijf	Zuid Nederland	11.11
[illegible]	[illegible]	Zuid-Limburg	11.49
[illegible]	Reklameverspreidbureau	Zuid-Limburg	11.25
bakker	Bakkerij	Zuid-Limburg	11.62
eerste kapster	Kapsalon	Zuid-Limburg	11.50
glazenwasser	Reinigingsbedrijf	Zuid-Limburg	11.65
[illegible] (parttime)	Schoonmaakbedrijf	Zuid-Limburg	12.77
verkoper	Herenmodezaak	Zuid-Limburg	11.64
junior [illegible] vertegenwoordiger	Woningbouw	Zuid-Nederland	20.43

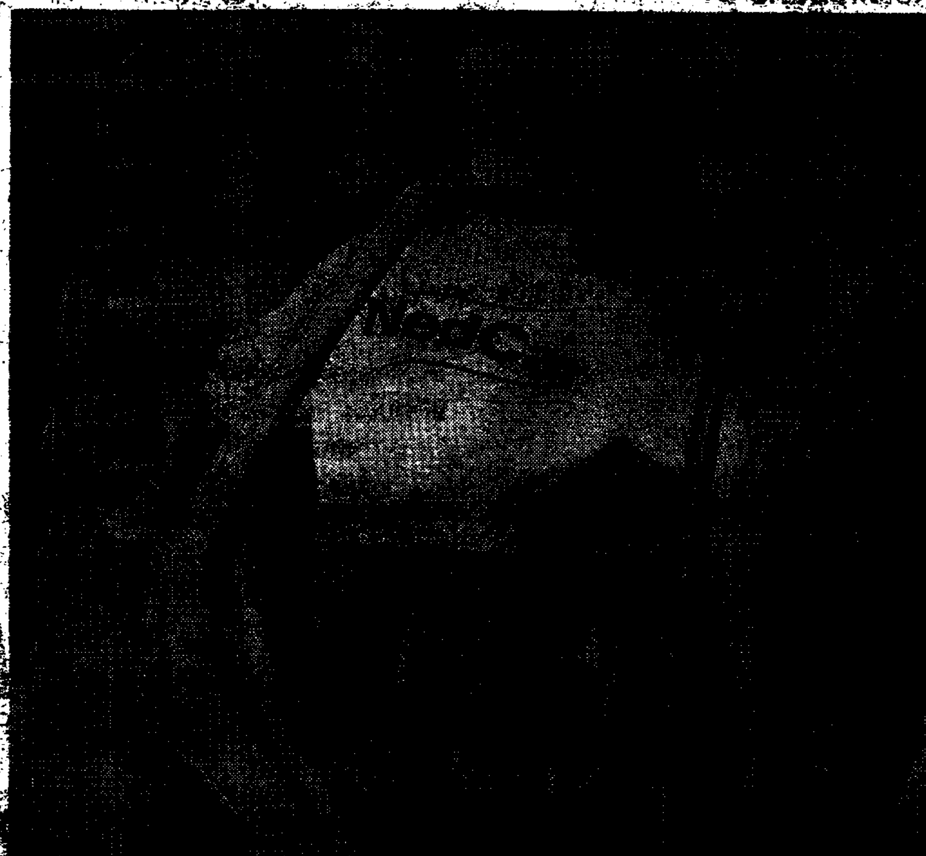
[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible]	Zang- en [illegible]	Beesel	13.19
[illegible]	Produktiebedrijf	Blerick	12.2
[illegible]	Produktiebedrijf	Born	11.14
[illegible]	[illegible] industrie	Geleen	12.24
[illegible]	Produktiebedrijf	Heerlen	11.17
[illegible]	Produktie	Horst	13.05
[illegible]	[illegible]	[illegible]	20.16
[illegible]	[illegible]	Limburg	12.3
[illegible]	Metaalindustrie	Maastricht	23.14
[illegible]	Kunststofverwerkende industrie	Omgeving Geleen	12.25
[illegible]	Produktiebedrijf	Omgeving Heerlen	11.25
[illegible]	Produktiebedrijf	Omgeving Heythuysen	12.5
[illegible] (parttime)	Produktiebedrijf	Omgeving Maastricht	11.5
[illegible]	Produktie	Regio Maastricht	23.25
[illegible]	Materiële [illegible]	Thorn	12.61
[illegible]	Keramische [illegible] industrie	Thorn	20.41
[illegible]	Produktie pompsystemen	Venlo	13.01
[illegible] plaatbewerking	Produktiebedrijf	Venlo	12.105
[illegible]	[illegible]	Weert	20.10
[illegible]	Produktiebedrijf	Westelijke Mijnstreek	11.23
[illegible]	Textielbedrijf	Zuid-Limburg	11.33

Grote toeloop verwacht bij standnummer 207 (Adia Personeelsdiensten)

NedCar zoekt honderden produktiemedewerkers

BORN - 'Des te drukker, des te beter'. Zo redeneert Wil Peters van 'Adia Personeelsdiensten' als standnummmer 207 op MECC Job ter sprake komt. Peters is - als projektleider - verantwoordelijk voor de werving en selectie van enkele honderden produktiemedewerkers en heftruckchauffeurs voor NedCar. De automobielproducent uit Born heeft Adia Personeelsdiensten gevraagd om deze klus te verzorgen. Onder leiding van Adia Personeelsdiensten helpen eveneens de uitzendbureaus Start en Tempo-Team mee aan het karwei.

Enkele dagen voordat MECC Job de poorten opent, zitten ze bijeen - Dolf Bemer (hoofd P & O NedCar), Maarten Reintjens (Personeelsconsulent NedCar) en Wil Peters. Produktie vacatures, het is nogal wat in een tijd dat de banen niet voor het oprapen liggen. NedCar, nog bezig met een afslankingsoperatie, heeft van kantoorpersoneel (de 'indirecten' zoals dat heet), maakt zich nu op voor betere jaren. Er moeten in de nieuwe fabriek, in opdracht van Volvo en Mitsubishi, maar liefst 180.000 tot 200.000 auto's per jaar worden gebouwd. Personeelschef Bemer: 'Voor de opstart van de nieuwe fabriek hebben wij enkele honderden produktiemedewerkers en heftruckchauffeurs extra nodig. Dat is eigenlijk het hele verhaal.'

Korte en lange tijd

Het gaat om banen voor zowel korte als lange tijd. Ze zitten in Born echt te springen om die medewerkers. Personeelsconsulent Reintjens: 'Wat ons betreft mag een aantal van hen vandaag nog beginnen.' Wil Peters van Adia Personeelsdiensten beseft dat het donderdag tot en met zondag in het MECC 'wel eens heel druk kan worden, zeker op standnummer 207.' Adia staat er met een flink team om bezoekers te informeren.

Welke mensen komen er voor deze banen in aanmerking? Mannen en vrouwen tussen 18 en 35 jaar die het LBO-diploma of een A 3-opleiding op zak hebben. 'Maar het mag', zegt Reintjens, 'ook een vergelijkbare opleiding zijn. De kandidaten moeten in ieder geval goed in teamverband kunnen werken; bereid zijn om zich eventueel te laten bijscholen en meedraaien in twee-ploegendienst.

Wat gaan die honderden nieuwe medewerkers straks doen? Kort gezegd: auto's fabriceren, zowel Volvo's als Mitsubishi's. Het is, zegt Peters, dus geen baan voor mensen die van kantoorwerk houden. 'In dit geval gaat het vooral om twee dingen: stevig de handen uit de mouwen steken en trots durven zijn als aan het eind van de assemblagelijn een complete auto verschijnt die jijzelf hebt helpen bouwen.'

Eigenlijk zou het toch een fluitje van een cent moeten zijn om enkele honderden medewerkers te vinden die bij NedCar op de produktie-afdeling willen werken. Want alleen al bij de arbeidsbureaus in Zuid-Limburg staan enkele tienduizenden mensen als 'werkloos' ingeschreven. Maar uit ervaring, zegt Bemer, weten wij dat die rekensom niet opgaat. 'Wij denken dat het nog een hele opgave zal zijn om de juiste mannen en vrouwen te vinden. Het is mede daarom dat wij aan Adia Personeelsdiensten deze opdracht hebben gegeven. Die organisatie heeft immers veel ervaring met het op korte termijn recruteren van grote groepen medewerkers.'

Snelle bijscholing

De kandidaten, zegt Reintjens, moeten in ieder geval goed gemotiveerd zijn. 'We zoeken mensen die weten wát ze doen, waaróm ze dat doen en weten hóe ze dat het beste kunnen doen. Het hoeven heus geen ervaren vaklui te zijn, dat kan ook niet als je kandidaten zoekt vanaf 18 jaar. NedCar zelf zorgt voor een goede, snelle bijscholing, daar hebben we in onze fabriek al ruim twintig jaar ervaring mee.'

Stel nu dat iemand juist tijdens de MECC Job-dagen (do 29 september t/m zo 2 oktober) verhinderd is - al is dat jammer want de stand van NedCar in het MECC naast die van Adia Personeelsdiensten, allicht ziet er spectaculair uit. Wat dan te doen? 'Gewoon bellen, vanaf maandag af', zegt Peters kordaat. 'En als de lijn bezet is, gewoon even opnieuw draaien.' Of binnenlopen bij één van onze vestigingen in Nederlands of Belgisch-Limburg. Peters: 'Onze consulenten kunnen precies vertellen wat NedCar te bieden heeft.'

In het 'Lezingentheater' in de Zuidhal

Vier dagen lang informatie en advies over arbeidsmarkt

Tijdens MECC Job zullen in het lezingentheater, vlak bij de stand van Arbeidsvoorziening in de Zuidhal, lezingen en 'praktijkvoorstellingen' plaats vinden.

Donderdag 29 september:

14.00-14.30 Medewerkers van het arbeidsbureau Aken leggen uit wat u moet doen als u in de regio Aken (of andere Duitse steden) wilt gaan werken.

15.00-16.00 Sollicitatieclub Arbeidsbureaus Zuid-Limburg: workshop solliciteren.

16.00-17.00 Personeelsbemiddeling in de Euregio. Euroconsulenten informeren u over de mogelijkheden.

17.00-18.00 Bureau Duitse Zaken: Werken in Duitsland. Aspecten rond de sociale verzekering voor zowel gedetacheerde als permanent werkende Nederlanders in Duitsland.

18.30-19.30 Sollicitatieclub Arbeidsbureaus Zuid-Limburg: workshop solliciteren.

Vrijdag 30 september:

12.30-13.00 Medewerkers van het arbeidsbureau Aken leggen uit wat u moet doen als u in de regio Aken (of in andere Duitse steden) wilt gaan werken.

13.00-15.00 Bijeenkomst Eurobureau: in samenwerking met het administratief centrum vakopleiding Maastricht worden de mogelijkheden uitgelegd om in Luik te werken.

15.00-16.00 Sollicitatieclub arbeidsbureaus Zuid-Limburg: workshop solliciteren.

16.00-17.00 Personeelsbemiddeling in de Euregio. Euroconsulenten informeren u over de mogelijkheden.

17.00-18.00 Bureau Duitse Zaken: Werken in Duitsland. Aspecten rond de sociale verzekering voor zowel gedetacheerde als permanent werkende Nederlanders in Duitsland.

18.30-19.30 Sollicitatieclub arbeidsbureaus Zuid-Limburg: workshop solliciteren.

19.30-22.00 Ondernemersmeeting ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum van de centra vakopleiding in Nederland (alleen toegang met uitnodiging).

Zaterdag 1 oktober:

10.00-11.00 Bureau voor Belgische Zaken: Werken in België. Aspecten rond de sociale verzekering voor zowel gedetacheerde als permanent werkende Nederlanders in België.

11.00-12.00 Sollicitatieclubs Arbeidsbureaus Zuid-Limburg: workshop solliciteren.

12.00-13.00 Personeelsbemiddeling in de Euregio. Euroconsulenten vertellen u over de mogelijkheden.

13.00-13.30 Medewerkers van het arbeidsbureau Aken leggen uit wat u moet doen als u in de regio Aken (of andere Duitse steden) wilt gaan werken.

13.30-14.30 Bijeenkomst Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). Alleen toegang met uitnodiging.

15.00-16.00 Sollicitatieclub Arbeidsbureaus Zuid-Limburg: workshop solliciteren.

16.00-18.00 Ondernemersmeeting ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum van de centra vakopleiding in Nederland (alleen toegang met uitnodiging).

Zondag 2 oktober:

11.00-12.00 Sollicitatieclubs Arbeidsbureaus Zuid-Limburg: workshop solliciteren.

12.00-12.30 Medewerkers van het arbeidsbureau Aken leggen uit wat u moet doen als u in de regio Aken (of andere Duitse steden) wilt gaan werken.

13.00-14.00 Bureau voor Belgische Zaken: Werken in België. Aspecten rond de sociale verzekering voor gedetacheerde als permanent werkende Nederlanders in België.

14.00-15.00 Personeelsbemiddeling in de Euregio. Euroconsulenten vertellen u over de mogelijkheden.

15.00-16.00 Sollicitatieclubs Arbeidsbureaus Zuid-Limburg: workshop solliciteren.

Daarnaast zijn er elke dag ook nog informatie-bijeenkomsten door personeelsfunctionarissen van bedrijven. Zij geven informatie over het werken in verschillende sectoren. De tijdstippen worden op de beurs-vloer bekend gemaakt.

DEELNEMERS

Z 307
Hogeschool Heerlen
Facilitaire Dienstverlening
[illegible]
6413 [illegible]
Tel. 045 [illegible]
Fax. 045727565
A. Facilitaire dienstverlening:
De HBO-Opleiding [illegible] Dienstverlening [illegible] op [illegible] deskundige [illegible] kennis en vaardigheden beschikt om leiding te geven aan medewerkers [illegible] het aanbieden van faciliteiten [illegible] ondersteuning van het primaire bedrijfsproces.
B. HBO-opleiding Voeding en Marketing.
B.v.: Foodmarketing. Foodmarketeers zijn over de volle-time van de levensmiddelenbranche inzetbaar. [illegible] produktmanagers, produktontwikkelaars, marketeers, [illegible] deskundigen of kwaliteitsmanagers, in [illegible]. In juli 1993 studeer[illegible] foodmarketeers af.

Z 291
[illegible]
Postbus [illegible]
2700 AH ZOETERMEER
[illegible]

Z 294
[illegible]
[illegible] MAASTRICHT
[illegible]

Z 300
[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible] adviseur automatisering	Automatiseringsbedrijf	[illegible]berg	[illegible]2.35
[illegible]	Gemeentelijke overheid	Montfort	[illegible]2.54

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
financieel administratief medewerker	Gemeentelijke overheid	Ambt Montfort	12.32
huishoudhulp	Particulier	Beek	12.72
[illegible]	[illegible]	Eys	11.53
[illegible]	[illegible]	Geleen	11.48
[illegible]	[illegible]	Heerlen	12.21
[illegible]	[illegible]	Heerlen	13.18
[illegible]	[illegible]	Hackenbosch	12.83
[illegible]	[illegible]	Maastricht	12.74
[illegible]	[illegible]	Maastricht	11.54
[illegible]	[illegible]	Maastricht	12.80
[illegible]	[illegible]	Regio Limburg	13.24
[illegible]	[illegible]	Regio Maastricht	13.15
[illegible]	[illegible]	Roermond	12.11
[illegible]	[illegible]	Zuid Nederland	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Zuid-Limburg	12.19
[illegible]	[illegible]	Eindhoven	20.47

BANENVIZIER OVERIGE

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible]	Dienstverlener	Almelo	25.88
[illegible] adviseur senior en junior	Organisatie-adviesbureau	Amersfoort	16.54
[illegible]	Notariaat	Amsterdam	14.137
[illegible]	Dienstverlener	Amsterdam	25.93
[illegible]	Dienstverlener	Amsterdam	19.41
[illegible]	Communicatiebureau	Amsterdam	19.7
[illegible]	Bankbedrijf	Amsterdam	15.21
[illegible]	Adviesbureau	Amsterdam	23.71
[illegible]	Management consultancy	Amsterdam	15.100
[illegible]	Accountantskantoor	Amsterdam	17.2
[illegible] regionale bankkantoren	Bankbedrijf	Amsterdam	19.41
[illegible] op de optiebeurs	Effectenmakelaar	Amsterdam	14.131
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] medewerker bedrijfsec. zaken	Bankbedrijf	Amsterdam	25.77
commerciële medewerkers	Dienstverlening	Antwerpen	23.06
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	26.108
[illegible]	[illegible]	België	23.44
[illegible]	[illegible]	[illegible]	23.129
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Brussel	23.34
[illegible]	[illegible]	Curaçao	23.1
[illegible]	[illegible]	Den Bosch	17.28
[illegible]	[illegible]	Den Bosch	17.29
[illegible]	[illegible]	Den Haag	19.50
[illegible]	[illegible]	Den Haag	26.35
[illegible]	[illegible]	Den Haag	18.06
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Enschede	19.42
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Groot-Ammers	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	17.9
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	25.105
[illegible]	[illegible]	[illegible]	25.103
[illegible]	[illegible]	[illegible]	24.18
[illegible]	[illegible]	[illegible]	18.8
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	25.106
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

DEELNEMERS

Z 318
Prof. Technische Hogeschool [illegible]
Maastrichterweg 40
6374 RZ LANDGRAAF
Tel. 045-318687
Fax 045-318687
Lerarenopleiding Technische vakken, wis- en natuurkunde en techniek. De vakken zijn Bouwkunde, Bouwtechniek, consumptietechniek, [illegible], grafische techniek, installatietechniek, mechanische techniek, werktuigbouwkunde, voertuigtechniek, installatietechniek, algemene [illegible] natuurkunde, wiskunde en techniek zowel in dag- als deeltijdstudie. Deze opleiding geeft de mogelijkheid voor een baan in het onderwijs als het bedrijfsleven.

Z 113
Palac [illegible] CV
Wilhelminasingel 74
6221 BL MAASTRICHT
Tel. 043-21[illegible]
Fax 043-25[illegible]
Palac [illegible] hoger kader personeel [illegible] bedrijven op projectbasis. [illegible] langdurige projecten of projecten [illegible] na een bepaalde tijd overgaan in een vast dienstverband. Ook werft en selecteert Palac voor vaste dienstverbanden.

Z 610/614
Regio bureau Werving Politie Zuid-Nederland
Postbus 966
6040 AZ ROERMOND
Tel. 04750-71315

Z 515
Regionaal Dienstencentrum Limburg, RDC
Mauritslaan 77
6161 HS GELEEN
Tel. 046-749360
Fax 046-754427
Voorlichting omtrent studie- en beroepsmogelijkheden. Het RDC presenteert zich met haar Euregionale partners. Het doel dat het RDC nastreeft is: het laten vervagen van de grenzen op het gebied van studie- en beroepskeuzen.

Z 302
Rockwool Lapinus B.V.
Postbus 1160
6040 KD ROERMOND
Tel. 04750-86562
Fax 04750-[illegible]
Rockwool is 's werelds grootste producent van steenwolproducten en heeft een onbetwistbare reputatie opgebouwd door hoge kwaliteit en voortdurende innovatie. Steenwol heeft grote voordelen tegenover andere isolatiematerialen, zoals zeer hoge thermische isolatiewaarden, vochtwerendheid en brandbestendigheid.
Rockwool kent de volgende kwaliteitsproducten: Rockfon (akoestische plafonds), Grodan (t.b.v. de tuinbouw) en Rockpanel (gevelbekledingsmateriaal).

Zie vervolg pagina 14

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr
kredietanalist	Bankbedrijf	Randstad	25.127
juridisch secretaresse	Advocatenkantoor	Rotterdam	16.23
[illegible] werktuigbouwkunde	Ingenieursbureau	Rotterdam	16.57
young corporate lawyer	Trustcompany	Rotterdam	15.130
[illegible]	Bankbedrijf	Utrecht	15.199
ingenieur wb, e of bdk	Organisatie-adviesbureau	Utrecht	[illegible]
junior verzekeringsadviseur	[illegible]	Utrecht en Nederland	[illegible]
hoofd financiële administratie	Financieel adviesbureau	Velp	[illegible]
eerstelijns arbo-adviseur	Dienstverlener	West Brabant en Zeeland	[illegible]
[illegible] manager	Dienstverlening	West-Nederland	14.04
[illegible]	Advocatenkantoor	Zuid Nederland	19.95

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr
manager [illegible]	Conferentiecentrum	[illegible]	[illegible]
directeur	Grafische industrie	Amstelveen	[illegible]
tweetalige commercieel [illegible]	Uitzendburo	Brussel	[illegible]
management trainees	[illegible]	[illegible] in Nederland	[illegible]
human resources manager	[illegible]	[illegible]	[illegible]
jonge mensen	[illegible]	Lisse	[illegible]
commercieel directeur	Handelmaatschappij	Nederland	[illegible]
training manager	Training- en opleidingsinstelling	[illegible]	[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr
tandarts-assistent	Tandheelkundig instituut	Alkmaar	21.46
tandartsassistente	Tandartsenpraktijk	Alkmaar	21.72
inhoudelijk leidinggevende (16-20 u)	Maatschappelijke dienstverlening	Alkmaar	15.126
arts	Artsdienst	Alphen a/d Rijn	14.21
verpleeghuisarts	Verpleeghuis	Alphen aan de Rijn	15.181
[illegible] (30 uur)	[illegible]	[illegible]	18.13
[illegible]	Academisch ziekenhuis	Amsterdam	15.32
babyleidster	Kinderdagverblijf	Amsterdam	17.[illegible]
bedrijfsleider	Boodschappendienst	Amsterdam	18.10
begeleider	Jeugdhulpverlening	Amsterdam	17.43
bureauhoofd/secretaris	Jeugdhulpverlening	Amsterdam	15.139
hoofdverpleegkundige	Stichting thuisdialyse	Amsterdam	15.172
ic en/of cc verpleegkundige	Prot. Chr. Ziekenhuis	Amsterdam	15.86
invalkracht (parttime)	Kinderdagverblijf	Amsterdam	18.3
medewerker personeelszaken	Ziekenhuis	Amsterdam	17.10
projectboekhouder	Artsen zonder Grenzen	Amsterdam	17.1
vaste invalkrachten	Kinderdagverblijf	Amsterdam	17.3
verpleegkundig hoofd	Academisch ziekenhuis	Amsterdam	15.72
senior consulent	Allochtonenbegeleiding	Arnhem	17.44
hoofd	Instelling voor 'beschermd wonen'	Barneveld	17.19
pastor-predikant (8 uur)	Verpleeghuis	Beek/Ubbergen	17.33
zelfstandigheidstrainer (50%)	Centrum voor doofblinden	Beek/Ubbergen	[illegible]
klinisch chemisch analist	Algemeen ziekenhuis	Bergen op Zoom	15.180
medewerker nachtdienst	Woongemeenschap voor gehandicapten	Bergen op Zoom	26.70
jeugd- en jongerenopbouwwerker	Jeugdopvang	Best	20.33
[illegible]	Jeugd- en jongerenwerk	Beverwijk	17.21
assistent [illegible]	[illegible]	[illegible]	15.182
afdelingshoofd	Verpleeghuis	[illegible]	13.08
[illegible]	Psychogeriatrisch verpleeghuis	Breda	26.30
verplegers/verpleegsters	Verplegingscentrum	Brussel	26.102
functionaris wachtlijstregistratie	Koepel van intramurale instellingen	Bussum	17.21
[illegible]	Algemeen ziekenhuis	Capelle a/d IJssel	16.42
[illegible]/consulent	[illegible]	Den Bosch	17.20
[illegible]	[illegible]	Den Haag	15.75
ervaren [illegible] werker	[illegible]	Den Haag	17.18
hoofd [illegible]	[illegible]	Den Haag	15.85
[illegible]	[illegible]	Den Haag en Leeuwarden	19.44
zorgcoördinator	[illegible]	Den Helder	15.183
fysiotherapeut	[illegible]	Dannemarken	15.195
[illegible]	Maatschappelijk werk	Diksen-Stakkam B	23.09
katholiek jongerenwerker	Evangelisatiebeweging	Doesburgen	17.36
verpleger m/v (afdelingshoofd)	Ziekenhuis	Düren D	21.07
algemeen bestuurslid	[illegible]	Eindhoven	20.102
[illegible]	[illegible]	Eindhoven	20.19
[illegible] directeur	[illegible] ziekenhuis	Ermelo	19.39
[illegible]	[illegible] ziekenhuis	Ermelo	17.8
[illegible]	[illegible] ziekenhuis	Ermelo	15.35
arts [illegible]	Gemeentelijke gezondheidszorg	Goes	19.40
[illegible]	[illegible]	Gouda	15.175
[illegible] (16 uur)	Kinder- en jeugdpsychiatrie	Gouda	15.177
[illegible]	[illegible]	Gouda	15.179
maatschappelijk werkende	Kinder- en jeugdpsychiatrie	Gouda	15.176
orthopedagogisch medewerker	Kinder- en jeugdpsychiatrie	Gouda	15.178

Walram College Sittard, ook voor volwassenenonderwijs

SITTARD - Het Walram College in Sittard is al jaren een begrip in de regio. Veel dagopleidingen in het middelbaar onderwijs worden hier aangeboden. Zo verzorgt het Walram College onderwijs in de sectoren economie, techniek, dienstverlening en gezondheidszorg. Veel minder bekend is echter dat het Walram College ook hét adres is voor volwassenenonderwijs. Zo biedt de school - als enige in Limburg - de deeltijdopleiding Sociaal Pedagogisch Werker (SPW). In dit artikel vertellen we u graag meer over deze en andere opleidingsmogelijkheden voor volwassenen.

Leon Sep is directeur deeltijdonderwijs SWP. Met groot enthousiasme spreekt hij over de deeltijdopleiding SPW. 'Deze opleiding biedt velen een tweede kans op de arbeidsmarkt', zegt hij. 'Mensen voor wie het reguliere MBO niet meer is weggelegd, bijvoorbeeld omdat ze al te oud zijn of reeds in een ander beroep werkzaam zijn geweest, kunnen hier nog wel terecht. Elk jaar starten er ongeveer 80 mensen, variërend in leeftijd tussen de 18 en 54 jaar.'
De opleiding SPW is echter niet voor iedereen weggelegd. Aan de inschrijving worden strikte voorwaarden gesteld. Zo moet de student een - betaalde of onbetaalde - baan in het inrichtingswerk hebben van minimaal 19 uur per week. 'Dat is ook noodzakelijk', zo stelt Leon Sep: 'Alleen dan is het mogelijk om werkervaring en opleiding intensief op elkaar te laten inspelen. De opleiding is sterk praktijkgericht. Het is belangrijk dat vragen uit de praktijk in de les kunnen worden behandeld.' Maar de studenten moeten aan meer voorwaarden voldoen. 'Ze moeten minimaal 18 jaar oud zijn en in het bezit zijn van een diploma LBO of MAVO of een overgangsbewijs van HAVO of VWO van klas drie naar vier.'
De lessen vinden plaats op één dag per week, gedurende acht uur. De opleiding duurt drie jaar en is modulair ingericht. Dat betekent dat per module deelcertificaten kunnen worden behaald. De opleiding start elk jaar in september.

Toekomstperspectief

Het toekomstperspectief van afgestudeerden van de deeltijdopleiding SPW ziet er rooskleurig uit. Leon Sep: 'Bij het begin van de opleiding heeft van de circa 80 kandidaten ongeveer de helft een betaalde baan. Drie jaar later, met het diploma op zak, is dat aantal gestegen tot bijna 100%. Slechts een enkeling moet daarna nog op zoek naar werk. Het volgen van de opleiding is daarmee bijna een garantie voor een vaste baan.'

Deeltijd MLO-chemie

Een totaal andere opleiding voor volwassenen is de deeltijdopleiding Middelbaar Laboratorium Onderwijs (MLO) Chemie. Inschrijving voor deze opleiding staat open voor mensen die de tussenopleiding laboratoriumtechniek hebben gevolgd. Jo Soogelée, hoofd bureau onderwijs stelt vast dat de kandidaten een behoorlijke voorkennis moeten hebben. 'Studenten dienen een flinke dosis algemene chemische kennis te bezitten. Verder moeten ze goede vaardigheden hebben in het uitvoeren van analytische bepalingen, in de toepassing van scheidingstechnieken en in het gebruik van laboratoriumapparatuur.'
De deeltijdopleiding MLO-chemie duurt normaal gesproken vijf jaar, maar kan afhankelijk van vooropleiding, tussenopleiding of werkzaamheden in een kortere tijd doorlopen worden. Het diploma is gelijk aan dat van de dagopleiding. De studenten zijn verplicht een jaar stage te lopen. Dit geldt echter alleen als ze geen baan hebben.
'Ook deze opleiding is modulair van opzet", vertelt Jo Soogelée. 'Het is ook mogelijk om slechts een aantal modulen te volgen. Zo kan iemand zich inschrijven voor bijvoorbeeld de modules omgaan met computers in het laboratorium, electro-chemie, spectometrie, analoge en digitale technieken. Hiervoor kan dan een deelcertificaat worden behaald.'

Contractonderwijs

Marlies Koks is als contractagent werkzaam bij het Walram College. Contractonderwijs is een vrij nieuwe activiteit die is ontstaan omdat het Walram College van mening is dat de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt meer vraagt dan regulier onderwijs alleen. Marlies Koks: 'We zijn daarom gestart met het zogenaamde contractonderwijs. Het contractonderwijs legt een relatie tussen datgene wat in het reguliere onderwijs wordt aangeboden en datgene waar het bedrijfsleven behoefte aan heeft. Meer dan ooit is de stelling van toepassing dat "wie investeert in zijn medewerkers, investeert in de toekomst". Bedrijven zijn zich daarvan bewust en scholen hun medewerkers regelmatig bij. Op basis van specifieke vragen uit het bedrijfsleven ontwikkelt het Walram College cursussen die zijn aangepast naar inhoud, plaats, tempo en tijdsduur. Kortom, cursussen op maat!' Maar het contractonderwijs is niet alleen voor het bedrijfsleven weggelegd, zo verzekert Marlies Koks. 'Ook voor individuele kandidaten, die hun vak willen bijhouden, die op de hoogte willen blijven van nieuwe ontwikkelingen of die een andere weg willen inslaan, bieden we een groot aantal cursussen.'

Meer weten?

Wilt u meer weten over de vele opleidingsmogelijkheden van het Walram College, bezoek dan MECC-Job. U vindt het Walram College in stand 220 zuid. U kunt ook bellen voor meer informatie: Tel. 046 - 598686.

Breng een bezoek aan standnummer 303: Vakopleiding Wegvervoer

Rijden op zo'n truck is geen kantoorbaan!

MAASTRICHT - Op dit moment worden 2800 Nederlandse jongelui, bijna allemaal jongens, opgeleid voor een baan in de transportwereld of de goederenstroom (logistiek). Vaak hebben ze eerst MAVO gedaan of een LBO-opleiding gevolgd. Via het Leerlingwezen (vier dagen werken, één dag naar de Streekschool) krijgen ze een zgn. leer-arbeidsplaats bij een bedrijf in de buurt. Per maand verdient zo'n jongeman dan al gauw tussen de (bruto) 750 en 1200 gulden.

'Het zijn banen waarbij je stevig moet aanpakken', zegt M. van Hoek, regio-directeur van Vakopleiding Wegvervoer. 'Maar na een opleiding van gemiddeld twee jaar, al kan het ook binnen twaalf maanden - afhankelijk van de vooropleidingen - hebben zij voortreffelijke kansen om een vaste baan te krijgen. Veel ervaren beroepschauffeurs, die nu met hun grote trucks door Europa rijden, zijn ooit zo begonnen.'

Natuurlijk is het niet zo dat elke jongeman, die via Vakopleiding Wegvervoer zijn diploma's heeft gehaald, straks over de Alpen gaat rijden. Zoveel vrachtwagens telt Nederland, bij wijze van spreken, niet eens. Er komt in die dynamische wereld veel meer kijken. Er moeten ook vrachtwagens worden geladen en gelost; er zijn werkzaamheden op het gebied van goedereninslag, -opslag, -overslag en -uitslag. Wat vooral belangrijk is? Snel, efficiënt en nauwkeurig kunnen werken. En niet bang zijn, zegt de heer Van Hoek, om een keertje over te werken, of om vuile handen te krijgen. 'Als je een echte kantoorbaan wilt, moet je er niet aan beginnen.'

Vorkheftruck

Als je vroeger in een magazijn werkte, was het vaak sjouwen en tillen geblazen. Tegenwoordig worden steeds meer handelingen gemechaniseerd en geautomatiseerd. Tal van interne transportmiddelen, en niet alleen vorkheftrucks, zorgen er voor dat alles keurig op z'n plaats terecht komt. Werken in een magazijn - warehouse heet dat tegenwoordig - is overigens méér dan alleen rijden op een vorkheftruck. Je moet aardig wat weten over bijvoorbeeld goederenontvangst en voorraadbeheer - en de administratieve handelingen die daarbij horen. Maar via Vakopleiding Wegvervoer leer je alle kneepjes van het vak. Dat kan, in het geval van bijscholingscursussen, soms binnen drie werkdagen, of in twee of drie weken. De heer Van Hoek: 'Er zijn zoveel mogelijkheden, en niet alleen voor MAVO- en LBO-studenten die nu aan hun laatste studiejaar bezig zijn. Wij verzorgen ook trainingen, korte cursussen en om- en bijscholingen, óók in de avonduren en op zaterdag. MECC Job is een prima gelegenheid om je te oriënteren. Ik zou zeggen: kom naar standnummer 303 in de Zuidhal. Er staat daar transportapparatuur, waaronder een vorkheftruck. Het kan niet missen.' De heer Hoek had er graag een grote truck-met-oplegger willen neerzetten. Maar daarvoor is de poort van het MECC waarschijnlijk te klein...

Streekschool in de buurt

Er zijn in Limburg drie Streekscholen (Heerlen, Roermond, Venlo) waar je, via het Leerlingwezen, één dag in de week theorie krijgt. De overige vier dagen werk je in een bedrijf in de buurt van je woonplaats. Vakopleiding Wegvervoer kent wel duizend adressen in Nederland waar deze jongens welkom zijn om het vak te leren en daarvoor nog salaris ontvangen.
Heb je interesse? Dan zijn er natuurlijk nog tal van vragen. Over de toelatingseisen, de cursusduur, de kosten, het examen en noem maar op. De heer Van Hoek: 'Al die informatie geven wij tijdens MECC Job. Ik zou zeggen: welkom op stand 303! Het is zeker de moeite waard!' Wil je al eerder informatie, dan kun je bellen met Vakopleiding Wegvervoer in Tilburg (tel. 013-677100). Of praat er eens over met je schooldecaan. Maar het makkelijkste is om tussen 29 september en 2 oktober een bezoekje te brengen aan MECC Job in Maastricht.

DEELNEMERS

Z 405
[illegible]
[illegible] B.V.
In de Cramer [illegible]
641 [illegible]
Tel. [illegible]
Fax. [illegible]
BanenVizier: [illegible] gratis vacaturekrant [illegible]
[illegible] alleen een [illegible] vacatures [illegible] boek bevat [illegible] achtergrond [illegible] BanenVizier [illegible]

Z 205
[illegible]
Postbus 150
6130 AD [illegible]
Tel. 04498-[illegible]
Fax. 04498-[illegible]
NedCar presenteert zich als automobielproducent in Zuid-Limburg. In de [illegible] eind-product [illegible] te bewonderen zijn. Middels haar aanwezigheid op MECC Job richt NedCar zich op de werving van LBO-ers voor haar productie-afdelingen.

Z 321
[illegible]
Straatweg 25
3621 BG BREUKELEN
Tel. [illegible]
Fax. [illegible]
*Intensief Doctoraal Programma
Het [illegible] programma van zestien aaneengesloten studiemaanden in de bedrijfskunde, bestemd voor WO- en HBO-afgestudeerden. [illegible] programma [illegible] van de [illegible] onderwijs [illegible] Universiteit Nijenrode [illegible] Een [illegible] alleen [illegible] kandidaten worden toegelaten.
*The International MBA Programme
The International MBA Programme is a programme for candidates with a university [illegible] degree [illegible] and a [illegible] work experience. [illegible]

[illegible] 16

[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible]	Zorgverlening	Haaren (N-Brabant)	20.60
[illegible] (30 uur)	Welzijnswerk	Haarlem	17.49
[illegible] groepsopvoeder	Jeugdhulpverlening	Hilversum	17.30
hoofd administratieve afdeling	Verzorgingshuis	Hoogvliet	15.89
beleidsmedewerker	Algemeen ziekenhuis	Hoorn	15.131
[illegible]	[illegible]	Hünfeld-Melzbach (D)	12.67
[illegible]	[illegible] en [illegible]veringscentrum	Koudekerke	26.38
[illegible]	[illegible]	Leeuwarden	15.169
[illegible]	Verpleeghuis	Leidschendam	15.43
[illegible] (30 uur)	[illegible]	Lelystad	15.198
maatschappelijk werkende (30 uur)	Kinderbehandeling	Lelystad	15.167
[illegible]	Kinderbehandeling	Lelystad, Almere en Nunspeet	15.168
directeur [illegible]	Bejaardentehuis	Luik	24.21
econoom - [illegible]	[illegible]	Maarsbergen	25.68
ervaren [illegible]	[illegible]	Maassluis	16.31
[illegible]	[illegible]	Middelburg	17.37
directeur	Algemeen [illegible] ziekenhuis	Nederland	19.25
[illegible]	[illegible]	Nederland	15.24
[illegible]	[illegible] gehandicapten	Nootdorp	15.189
[illegible]	[illegible]	[illegible] en Duisburg (D)	12.60
[illegible]	[illegible] Service Overseas	Ontwikkelingslanden	15.42
[illegible]	[illegible]	Purmerend	17.42
[illegible]	[illegible]	Regio Utrecht	15.166
[illegible]	[illegible]	Regio Utrecht	15.165
[illegible]	[illegible]	Rijs	15.87
[illegible]	[illegible] gehandicapten	Rotterdam	15.170
[illegible] begeleider	Activiteitencentrum gehandicapten	Rotterdam	15.197
[illegible] (60%)	Algemeen ziekenhuis	Rotterdam	16.50
[illegible]	[illegible]	Rotterdam	17.48
[illegible]	[illegible]	Rotterdam	18.6
[illegible]	[illegible] ziekenhuis	Rotterdam	15.20
[illegible] (30 uur)	Welzijnsbevordering Antillianen/Arubanen	Rotterdam	17.41
koster	Kerk/Opvangcentrum	Rotterdam	17.22
[illegible] individuele projecten	Welzijnsbevordering Antillianen/Arubanen	Rotterdam	17.40
pedagogisch medewerker	Academisch ziekenhuis	Rotterdam	15.70
[illegible] (20 uur)	Welzijnsbevordering Antillianen/Arubanen	Rotterdam	17.39
[illegible]	[illegible] diagnostisch centrum	Rotterdam	15.173
[illegible]	Maatschappelijk werk	Sint-[illegible]-Woluwe B	26.99
ergotherapeuten	Psychiatrie	Sint-Truiden B	23.22
[illegible]	Psychiatrie	Sint-Truiden B	23.56
[illegible]	[illegible]	Stolberg (D)	11.56
staffunctionaris ec.-adm. dienst	Streekziekenhuis	Terneuzen	26.61
groepsopvoeder dagbehandeling	Orthopedagogisch instituut	Tilburg	26.63
groepsopvoeder/plaatsverv. teamleider	Jeugdopvang	Tilburg	20.40
inkoper	Ziekenhuis	Tilburg	26.56
inkoper	Gezondheidszorg	Tilburg	20.51
afdelingshoofd	Verpleeghuis	Utrecht	15.51
groepsleider kinderpsychiatrie	Academisch ziekenhuis	Utrecht	15.73
preventiemedewerker	RIAGG	Utrecht	15.174
directeur	Woonacentrum voor gehandicapten	Vught	19.32
ervaren groepsopvoeder	Jeugdhulpverlening	Zaandam	17.32
(sociaal) geneeskundige	Jeugdgezondheidszorg	Zeist	17.17
maatschappelijk werker (20-28 uur)	Thuiszorgorganisatie	Zoetermeer en omgeving	17.51
locatie-manager	Verzorgingshuis	Zuid-Nederland	12.27
consulent van marokkaanse afkomst	Centrum buitenlanders	Zuid-Holland	17.38
fysiotherapeut	Revalidatiekliniek	Zwitserland	18.15
adviserend ergotherapeut	Algemeen ziekenhuis	Zwolle	15.78
arts-assistent	Algemeen ziekenhuis	Zwolle	15.41
teamleider	Algemeen ziekenhuis	Zwolle	15.40

[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible]	Woning- en utiliteitsbouw	's-Hertogenbosch	20.46
[illegible]	[illegible]	Aken	21.51
[illegible]	[illegible]	Aken	21.63
[illegible]	[illegible]	Aken	21.67
[illegible]	[illegible]	Apeldoorn	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Assendelft	16.22
[illegible]	[illegible]	[illegible]	18.19
[illegible]	[illegible]	Berlijn (D)	14.80
[illegible]	[illegible]	[illegible]	26.03
[illegible]	[illegible]	Brussel	26.90
[illegible]	[illegible]	[illegible]	26.95
[illegible]	[illegible]	Brussel	26.96
[illegible]	[illegible]	Brussel	26.97
[illegible]	[illegible]	De Bilt	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Den Haag	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Den Haag	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Diverse plaatsen in Nederland	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Diverse plaatsen in Nederland	[illegible]

RDC-Limburg: adviseurs voor Opleiding en Beroep

RDC-Limburg verzorgt advies, training, begeleiding en [illegible] als het gaat om je studie- en werktoekomst. In Limburg telt het RDC zes vestigingen: Geleen, Heerlen, Maastricht, Roermond, Venlo en Venray. Ook het RDC is present op MECC Job.

Onderwijsinstellingen

U bent werkzaam in het onderwijs en betrokken bij de begeleiding van leerlingen en studenten. U helpt hen bij het maken van de juiste studie-en beroepskeuze. Wij ondersteunen u bij die begeleiding met psychologisch- en beroepskeuze-onderzoek, met orthopedagogische onderzoeken en [illegible], met advies en trajectbegeleiding, met voorlichting en informatie en met stages en excursies.

Bedrijven en instellingen

U bent werkzaam binnen een arbeidsorganisatie en verantwoordelijk voor personeels- en opleidingsbeleid. Uw zorg is de juiste persoon op de juiste plaats, optimale benutting van de persoonlijke kwaliteiten en het up to date houden van kennis en vaardigheden. Wij ondersteunen u in de selectie van medewerkers (ook met behulp van het Assessmentcentre) in de begeleiding van hun loopbaan en bij het realiseren van outplacement. Daarnaast bieden wij ondersteuning bij de inrichting van personeels- en opleidingsbeleid.

Overheden en intermediairs

U bent werkzaam bij een Arbeidsbureau, Sociale Dienst, Bedrijfsvereniging, Medische Dienst, Reclassering of een andere instelling waar u te maken heeft met mensen die problemem hebben bij het vinden of behouden van werk. Wij ondersteunen uw cliënten in de keuze voor een (nieuwe) opleiding of beroep, rekening houdend met hun capaciteiten en perspectieven, met psychologisch- en beroepskeuze-onderzoek, met advies en trajectbegeleiding, met voorlichting en informatie, met selectie (ook met behulp van Assessmentcentre) en met training.

Particulieren

U bent ouder en merkt dat uw kind wat problemem heeft. Dat kan zijn met lezen danwel leren, maar kan ook liggen in een onduidelijke toekomst: wat is het beste voor mijn kind? In het RDC heeft u een onafhankelijk adviseur die kan analyseren waar het probleem ligt en die weet wat de beste oplossing is. Die u en uw kind informeert over alle mogelijkheden die er in onderwijs en op de arbeidsmarkt zijn. Zodat u de juiste richting kunt kiezen.

U bent werknemer en denkt erover van baan te veranderen. Dat kan zijn omdat u een nieuwe uitdaging zoekt, of omdat de perspectieven bij uw huidige werkgever niet meer zo gunstig zijn. U wilt dan weten welke beroepen en functies passen bij uw capaciteiten en ambities, welke perspectieven zij bieden en hoe u deze kunt bereiken. Ook u vindt in het RDC de onafhankelijke adviseur die u voorziet van alle benodigde informatie en die - samen met u - een RDC-Limburg (hoofdvestiging in Geleen), Mauritslaan 77, 6161 HS Geleen, Tel 046/749360, Fax 046/754427. RDC Heerlen: tel. 045-717669, RDC Maastricht: 043-638666, RDC Roermond: tel. 04750-11050, RDC Venlo: 077-518354, RDC Venray: 04780-10032.

● Mw. M. Depondt van het RDC: 'Wij zijn onafhankelijk en adviseren dus ook als zodanig'

mecc

Prijsvraag

Doe mee en maak kans op de Hoofdprijs,
Gazelle A.T.B. The NEXT generation in mountainbike design
ter beschikking gesteld door Koninklijke Gazelle B.V. te Dieren.

Bij de diverse stands zijn in totaal 7 letters geplaatst
die samen een woord vormen.
Schrijf het gevonden woord in dit kader.

Bedenk tevens een nieuwe naam voor deze
Euregionale beurs voor werk en opleiding

Naam: ____________
Adres: ____________
Postcode: ____________
Woonplaats: ____________
Telefoon: ____________

[illegible]
[illegible] BanenVizier van het Limburgs Dagblad

● Deelnameformulier prijsvraag MECC Job/Limburgs Dagblad

Prijsvraag op MECC Job 94 i.s.m. Limburgs Dagblad

MAASTRICHT - De bezoekers van MECC Job '94 zullen bij binnenkomst in de tentoonstellingshal geconfronteerd worden met een fraai geëtaleerde Gazelle mountainbike. Dit is de hoofdprijs van een prijsvraag, waaraan alle bezoekers kunnen meedoen. De deelnemers dienen zeven letters op te sporen die zich in de stands bevinden en daarmee een toepasselijk woord te vormen. Daarnaast wordt de deelnemers gevraagd een nieuwe naam te bedenken voor deze beurs voor werk en opleiding in de Euregio.
De winnaar van de prijsvraag wordt bekend gemaakt in de volgende BanenVizier (29 oktober).

● Ook het Arbeidsbureau Aken is op MECC Job present met vacatures.

DEELNEMERS

Z 214
Stichting Vakopleiding Kappersbedrijf
Kapelaan [illegible] 36
6101 CZ ECHT
Tel. 04754-82010
Voorlichting en demonstraties met [illegible]

[illegible]

Fax 045-[illegible]

[illegible]

gezondheidszorg (MDGO) * dienstverlening * techniek (MTS) * economie (MEAO).
Volwassenenonderwijs:
MAVO/HAVO/VWO: 1- en 2-jarige Dag- en avondopleidingen.
MEAO: 1- en 2-jarige gemaakelijke opleidingen.
Schakelopleidingen HBO.
Bedrijfsopleidingen in de sectoren: automatisering * administratie * handel * marketing en PR * talen * dienstverlening * gezondheidszorg * techniek.
Vollunniversiteit:
culturele [illegible] * wetenschappen * culinaire cursussen * mens en gezondheid.

Z 618
[illegible]
Postbus 124
6400 AC HEERLEN
Tel. 045-718990
Fax. 045-717758
Het Technisch college biedt:
* [illegible]

[illegible]

[illegible] utiliteitsbouw, weg- en waterbouw, onderhoud

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
bouwkostendeskundige (1e calculator)	Aannemingsmaatschappij	Diverse steden in Nederland	14.79
[illegible] bouw	Aannemingsmaatschappij	Diverse steden in Nederland	14.80
[illegible] gww	Aannemingsmaatschappij	Diverse steden in Nederland	14.82
[illegible] medewerker	[illegible]bureau	Doorn	19.1
[illegible] woondiensten	Woningbouwvereniging	Dordrecht	25.24
manager woondiensten	Woningbouwvereniging	Dordrecht	16.43
metselaar	[illegible]	Duitsland	11.59
metselaar/inschaler	[illegible]	Duitsland	11.40
metselaar	[illegible]bedrijf	Duitsland	11.44
metselaar	[illegible]	Duitsland	11.57
[illegible]	[illegible]	Duitsland	11.58
[illegible]	[illegible]	Duitsland	12.90
[illegible]	Aannemer	Eindhoven	20.48
[illegible]	[illegible]	Eindhoven	20.17
[illegible]	[illegible]	Eindhoven	20.94
[illegible]	[illegible]schappij	Flevoland	14.75
[illegible]	[illegible]	Geilenkirchen D	21.10
[illegible]	[illegible]verwarming	Genk B	23.19
[illegible]	[illegible]	Genk B	23.08
[illegible]	Bouwbedrijf	Gouda	25.28
[illegible]	Bouwbedrijf	Gouda	25.29
[illegible]	[illegible]bedrijf	H.I. Ambacht	16.17
[illegible]	Ingenieursbureau	Haarlem	14.71
[illegible] utiliteitsbouw	Ingenieursbureau	Haarlem	14.70
uitvoerder	Ingenieursbureau	Haarlem	14.69
[illegible]	Woningbouw	Hasselt B	23.07
[illegible]werkers	Apparatenbouwbedrijf	Heijningen	26.6
[illegible]	Bouw-adviesbureau	Helmond	20.23
[illegible]	[illegible]bureau	Helmond	20.22
administratief medewerker	Architectenburo	Herzogenrath D	21.82
[illegible] (bouw)	Architectenburo	Jülich D	21.71
adviseurs	Woningbouw	Limburg B	23.21
[illegible]	Waterbouw	Meeuwen B	23.18
organisatiemedewerker	Bouwonderneming	Midden en zuid Nederland	26.62
[illegible] woningb. en comm. vastgoed	Aannemer	Midden en Oost-Brabant	20.37
[illegible] projectontw. maatschappij	Projectontwikkelaar	Midden en Oost-Nederland	20.34
[illegible]	Bouwindustrie	Midden-Brabant	20.61
medewerker [illegible] infrastructuur	Via uitzendbureau	Nederland	14.84
groepscontroller	Installatiebedrijf	Nijmegen	25.40
groepscontroller	Installatiebedrijf	Nijmegen	19.53
[illegible] elektronica	Constructiebedrijf	Noord-Brabant	26.82
[illegible]	Waterbouw	Noord-Brabant	20.55
technisch adviseur werktuigbouwkunde	Waterbouw	Noord-Brabant	20.54
[illegible]	Aannemersbedrijf	Omgeving Köln (D)	11.41
projectleider	Aannemingsmaatschappij	Oost Nederland, Utrecht, Dordrecht	14.76
assemblagemonteur	Assemblagebedrijf	Oosterhout	26.9
[illegible] buitendienst	Bouwbedrijf	Oosterhout	26.17
medewerker	Onderhoudsbedrijf	Oosterhout	26.21
[illegible]	Bouwbedrijf	Ooglabbeek B	23.11
[illegible]	Aannemersbedrijf	Regio Aken	21.58
[illegible] utiliteitsbouw	Aannemingsmaatschappij	Regio Amsterdam	14.74
bestekschrijver stabu 2	Via uitzendbureau	Regio Amsterdam	14.90
chef timmerwerkplaats	Aannemingsmaatschappij	Regio Amsterdam	14.85
[illegible]	Projectontwikkelaar	Regio Arnhem/Nijmegen	20.36
[illegible]	Aannemingsmaatschappij	Regio Den Bosch	14.89
[illegible]	[illegible]	Regio Eindhoven en Berlijn	20.38
[illegible]	[illegible]	Regio Eindhoven en Berlijn	20.38
[illegible]	[illegible]	Regio Gent, Sint-Niklaas, Mechelen	26.106
[illegible]	Woningbouw[illegible]nemer	Regio Rotterdam	14.77
[illegible]	Aannemingsmaatschappij	Regio Rotterdam	14.81
[illegible]	Vastgoed ontwikkelingsmaatschappij	Regio oost Nederland	14.78
[illegible]	Installatiebedrijf	Roosendaal	26.12
[illegible]	[illegible]bedrijf	Rotterdam	16.59
[illegible]	[illegible]	Rotterdam	16.28
[illegible]	[illegible]	Rotterdam	16.25
[illegible]	Woningbouwvereniging	Rotterdam	16.47
[illegible]	[illegible]	Rotterdam	16.60
[illegible]	[illegible]	Rotterdam	16.52
[illegible]	[illegible]	Rotterdam	26.85
[illegible]	[illegible]	Rotterdam	16.26
[illegible]	[illegible]	Rotterdam	16.27
[illegible]	[illegible]	Saudi-Arabië	25.32
[illegible]	[illegible]	Schiedam	16.39
[illegible]	[illegible]	Sluis	26.88
[illegible]	[illegible]	Sluis	26.87
[illegible]	[illegible]	St. Stevens-Woluwe B	26.109
[illegible]	[illegible]orwagen	Utrecht	23.134
[illegible]	[illegible]ieursbureau	Velp	25.78
[illegible]	[illegible]	Vlissingen	26.78

Vervolg op pagina 17

DEELNEMERS

Z 621
Sessiben Models b.v.b.a.
Heuvelstraat 15
3620 LANAKEN
BELGIE
Tel. 089-712377
Fax. 089-721817
Sessiben Models verzorgt de totale organisatie van modeshows waaronder modellen, hostessen, choreografie, styling, regie, geluid, decors en plankiers.
De opleidingen bieden de mogelijkheid om voet aan de grond te zetten in de modewereld. Verborgen lijdelheid en schroom worden omgevormd naar een natuurlijke en zelfverzekerde uitstraling. De vier maanden durende opleiding is een stevige opstap naar de schijnwerpers. Gedegen vakmensen staan garant voor een verantwoorde opleiding.

Z 420
Sigma College, Afd. Deeltijd Beroepsopleidingen
Postbus 1396
6201 BJ MAASTRICHT
Tel. 043-624331
Fax. 043-637772
Informatie over alle deeltijd beroepsopleidingen (leerlingwezen): administratie * detail/groothandel * haarkappen * metaaltechniek * procestechniek * motorvoertuigen * electrotechniek * bouwtechniek.

Z 219
Open Universiteit Studiecentrum Sittard
Leyenbroekerweg 15
6132 CA SITTARD
Tel. 046-525656
Fax. 046-515267
De Open Universiteit verzorgt open hoger afstandsonderwijs aan volwassenen. Er zijn inmiddels meer dan 200 cursussen beschikbaar, verdeeld over 7 leerstofgebieden. Daaronder bevinden zich vele cursussen op het gebied van bedrijfskunde en informatica.
De Open Universiteit heeft i.b.v. het directe onderwijs aan de studenten 18 studiecentra, verdeeld over geheel Nederland. Het studiecentrum voor Zuid-Limburg bevindt zich in Sittard. Hier kunnen belangstellende informatie verkrijgen, en de studenten ondersteuning krijgen bij hun studie.

Z 214
[illegible]
[illegible]
6222 AL MAASTRICHT
Tel. 043-[illegible]
Fax. 043-626969

Z 61398
Stichting Sportjob
Postbus 119
9410 AC BEILEN
Tel. 05930-25035
Fax. 05930-25680
De Stichting Sportjob heeft de aanpak [illegible] sportorganisaties [illegible] ontwikkeld [illegible]. Vele sportorganisaties [illegible] maken gebruik van haar diensten. De Stichting heeft voor [illegible] van het Centraal Bureau voor de Arbeidsvoorziening een vergunning ontvangen.
Uitgangspunt: gezonde arbeidsverhoudingen in de sport.
Sportjob richt zich op de totale sportwereld (m.u.v. het betaalde voetbal en het professionele wielrennen).
Haar taken: arbeidsbemiddeling * [illegible] en dienstverlening * [illegible]

Zie vervolg pagina 18

Uitvoering woningbouw, weg- en waterbouw, onderhoud

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
directeur	Woningstichting	Wezep	17.35
architect (ing.)	Architectenburo	Würselen D	21.88
uitvoerder	Bouwonderneming	Zonhoven B	23.06
junior technisch vertegenwoordiger	Verhuurbedrijf bouw	Zuid-Nederland	26.6
assistent controller	Bouwconcern	Zuid-Holland	25.132
projectmanager	Installatiebedrijf	Zuid-Holland	26.77
betonstorters en metselaars	Bouwbedrijf	Zutendaal B	23.10
monteurs	Woningbouw	Zutendaal B	23.37

Onderwijs, onderzoek

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
free-lance trainer	Opleidingsinstituut	Almere	15.201
groepsleerkracht/adjunct-directeur	Speciaal onderwijs	Almere	15.92
docent economie (2e graad; 12 uur)	Scholengemeenschap	Amersfoort	15.192
directeur onderwijsinstituut	Universiteit	Amsterdam	19.[illegible]
docent correspondentie	Studiecentrum	Amsterdam	18.20
docent engels-nederlands	Studiecentrum	Amsterdam	18.19
docent ergotherapie hoofdfase	Hogeschool	Amsterdam	15.50
docent ergotherapie propedeuse	Hogeschool	Amsterdam	15.13
docent verpleegkunde	Onderwijsinstituut	Amsterdam	15.27
hoofd onderwijsbureau	Universiteit	Amsterdam	25.38
medewerker publiciteit en pr	Hogeschool voor de kunsten	Amsterdam	15.191
technisch medewerker (analist)	Onderzoeksinstituut	Amsterdam	16.185
tolk/vertaler (engels)	Studiecentrum	Amsterdam	18.18
adjunct-directeur	Prot. Christelijke basisschool	[illegible]	17.34
docent scheikunde (1e graad; [illegible])	Voortgezet vrije school onderwijs	Bergen	15.193
directeur	Prot. Christelijke basisschool	[illegible]	17.13
logopedisten	Lager- en kleuteronderwijs	[illegible]	26.125
hervormde studentenpastor (50%)	Technische universiteit	Delft	17.23
medewerker informatievoorziening	Technische universiteit	Delft	[illegible]
directeur [illegible]	Christelijke [illegible]	Den Haag	17.47
docent [illegible] en recreatie (0,6 fte)	Christelijke hogeschool	Den Haag	17.28
hoofd informatievoorziening	Onderzoeksorganisatie	Den Haag	[illegible]
docent algemene technieken (2 dagen)	Voortgezet speciaal onderwijs	Dordrecht	15.74
docent huishoudkunde (1 dag)	Voortgezet speciaal onderwijs	Dordrecht	15.60
docent tuinbouwkunde	Voortgezet speciaal onderwijs	[illegible]	15.59
groepsleerkracht (2 dagen)	Voortgezet speciaal onderwijs	[illegible]	15.58
directeur	Montessorischool	[illegible]	17.16
groepsleerkracht (22,4 uur)	Jenaplan onderwijs	[illegible]	17.24
vakleerkracht muziek (6,2 uur)	Prot. Christelijke basisschool	[illegible]	17.25
electrical engineer	Onderzoeksinstituut	[illegible]	[illegible]
bedrijfswetenschappelijk werker	Rijksuniversiteit	[illegible]	[illegible]
oio en aio microbiële fysiologie	[illegible]	[illegible]	[illegible]
docent scheikunde ([illegible])	[illegible] Scholengemeenschap	[illegible]	[illegible]
rector	Prot. Christelijke scholengemeenschap	[illegible]	[illegible]
rector	Prot. Chr. voortgezet onderwijs	[illegible]	[illegible]
groepsleerkracht	Prot. Christelijke basisschool	[illegible]	17.15
klinisch psycholoog	Buitengewoon onderwijs	[illegible]	[illegible]
ingenieur elektriciteit, mechanica	Universiteit	[illegible]	24.22
[illegible] controller	Onderwijsinstituut	[illegible] Nederland	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible] Duitsland	[illegible]
directeur	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] (24 uur)	Katholieke universiteit	[illegible]	[illegible]
[illegible] marketingspecialist	[illegible]	[illegible]	25.138
[illegible] (1e graad; 8 uur)	Voortgezet vrij school onderwijs	[illegible]	15.196
[illegible] (20 uur)	Christelijke onderwijsinstelling	[illegible]	17.27
[illegible]	Onderzoeksstichting	[illegible]	15.202
[illegible] technologie	Universiteit	[illegible]	25.22
[illegible]	Landbouwuniversiteit	Wageningen	15.14
[illegible] veehouderij	Landbouwuniversiteit	Wageningen	15.15
[illegible] marktonderzoek	Landbouwuniversiteit	[illegible]	15.12
[illegible]	Landbouwuniversiteit	[illegible]	15.11
[illegible]	Landbouwuniversiteit	[illegible]	15.31
[illegible] psycholoog	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] onderzoeker	[illegible]	[illegible]	[illegible]
directeur	[illegible] onderwijs	[illegible]	[illegible]
docent [illegible] & arbeidsmarkt	Christelijke hogeschool	[illegible]	[illegible]
docent nederlands (0,2 fte)	Christelijke hogeschool	[illegible]	[illegible]
docent [illegible] & arbeid	Christelijke hogeschool	[illegible]	[illegible]
docent [illegible] & organisatie	Christelijke hogeschool	[illegible]	[illegible]
[illegible] (0,4 fte)	Christelijke hogeschool	[illegible]	[illegible]

Zie vervolg pagina 19

DEELNEMERS

Z 611
[illegible]
Wijcker Brugstraat 23
6221 EA MAASTRICHT
Tel. 043-253670
Fax 043-258010
Unique levert en organiseert flexibele arbeid. Of het nu uitzendwerk of detachering, hooggeschoolde medewerkers of getraind produktiepersoneel, of een combinatie daarvan betreft. Het gaat om het, samen met de opdrachtgever, zoeken naar een oplossing voor een flexibiliseringsvraagstuk. Daarbij zijn de medewerkers van Unique gesprekspartners als het gaat om totaaladvies. Na een grondige inventarisatie en analyse wordt een oplossing aangedragen, die past binnen de context van het bedrijf of de non-profitorganisatie. Creatief en inventief.

Z 1091
Stichting Vakopleiding Openbaar Vervoer, VOC
[illegible] 7
[illegible]
Tel. [illegible]
Fax [illegible]1040
VOC verzorgt de opleidingen:
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]
- en verder ook bij de herscholing op bovengenoemde vakgebieden.

Z 220
[illegible] College Sittard
[illegible]
6130 [illegible] SITTARD
Tel. [illegible]
Fax [illegible]98637
[illegible] Beroepsonderwijs (16-20 jarigen) voor de sectoren:
- techniek laboratorium
- mechanische techniek
- elektrotechniek
- economisch administratie + HAVO top
- dienstverlening en gezondheidszorg [illegible]
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]

[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
buitendienstmedewerker	Reklameburo	Aken	21.41
buitendienstmedewerker	Uitgeverij	Amsterdam	14.113
verslaggever	Regionaal TV-station	Amsterdam	18.12
data-typisten part-time	Uitgeverij	Antwerpen	26.149
hulpboekhouder/assistent controller	Uitgeverij	Antwerpen	26.147
vertegenwoordiger	Uitgeverij	Antwerpen	26.148
sekretaresse	Uitgeverij	Awans B	23.27
filiaalleider	Uitgeverij	Brussel	26.151
produktie/magazijnmedewerker	Uitgeverij	Gilze	26.33
ervaren shader (beeldtechnicus)	Televisiestation	Hilversum	14.98
ervaren swichter (schakeltechnicus)	Televisiestation	Hilversum	14.105
hoofd produktie televisie	IKON	Hilversum	15.7
acquisitions editor	Uitgeverij	Leiden	19.8
marketingmedewerker	Dagbladuitgeverij	Rotterdam	19.49
stafambtenaris	Evangelisatie-weekblad	Ruurlo	17.36
grafisch vormgever	Uitgeverij	Schelle B	26.118
zelfstandige vertegenwoordigers	Uitgeverij	België	26.100

[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
logistieke medewerkers	Transportbedrijf	[illegible]	21.04
chauffeurs distributie benzine	Transportbedrijf	[illegible]	26.104
internationale chauffeur	Transportbedrijf	[illegible] (standplaats)	26.34
[illegible] planning	Transportbedrijf	[illegible]	26.16
[illegible] baggerfahrer	Wegenbouwbedrijf	[illegible]	21.40
[illegible] manager	Maritieme onderneming	[illegible]	16.51
[illegible]	Transportbedrijf	[illegible]	[illegible]
[illegible] werkplaats	Openbaar Vervoer	Rotterdam	[illegible]
sales representative	Vervoerder	[illegible]	[illegible]
chauffeurs	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

Open Universiteit Studiecentrum Sittard
[illegible]
Tel. 046-525656
Fax 046-519267

[illegible]

[illegible] pagina 21

DEELNEMERS

Z 303
Vakopleiding Wegvervoer
Postbus 4046
5004 JA TILBURG
Tel. 013-677100
Fax 013-677100

Vakopleiding Wegvervoer ontwikkelt en verzorgt een scala aan beroepsopleidingen in de sector transport en logistiek. Het betreft enerzijds opleidingen in het kader van het leerlingwezen, deze onderwijsvorm houdt in dat leerlingen een dag per week theoretisch ondersteund onderwijs volgen aan een school voor beroepsbegeleidend onderwijs en vier dagen per week leren in de praktijk van een leerbedrijf. Anderzijds een zeer uitgebreid pakket aan trainingen, korte cursussen, om- en bijscholingen in het kader van deskundigheidbevordering, ter vergroting van de vakbekwaamheid en volledige beroepsopleidingen. Waarbij het zowel dag-, alswel avond- en zaterdagcursussen betreft. Met aanzienlijke financiële bijdrage uit opleidingsfondsen voor bedrijven sector.

Z 210
Werkenrode
Postbus 9002
6560 GC GROESBEEK
Tel. 08891-97111
Fax 08891-76990

Werkenrode sector Arbeid, de individuele weg naar werk voor arbeidsongeschikten en mensen met een handicap.
Werkenrode Arbeid omvat:
1. Arbeidsexploratie, arbeidkundig onderzoek.
2. Beroepsopleidingen met metaal, administratief, grafisch en een tuinbouwopleiding
3. Praktijkschool, wanneer regulier beroepsonderwijs (nog) niet haalbaar is.

ECCRR
Terbiestraat 100
BE-3800 St. TRUIDEN
Tel. 00-3211 694909
Fax 00 3211 695115

ECCRR neemt initiatieven op verschillende niveaus.
Niveau 1A: project-onderhoud en herstellingen historisch patrimonium.
Niveau 1B: opleidingen voor loodzetten, sier- en restauratiemetselen, vloeren en wandtegelen, gevelreiniging en restauratie.
Niveau 2: opleidingen voor werknemers en zelfstandigen binnen de vakgebieden: sier- en restauratiemetselen, kaperslaan, leidakdekken, houtverbindingen en dakconstructies, stafwerk, marmer- en houtimitatie, patineren, sjabloneren, vergulden.
Niveau 3: opleidingen van restauratie-specialisten op het gebied van lijmtechnieken, bladgoudvergulden, fotografie voor restaurateurs en computertoepassingen. Architekten: schilder- en behangtechnieken, parket en lambrisering, terrazzo, granito, marmer mozaïek.
Niveau 4: internationale opleidingen, orgelrestauratie, smeden en vast schrijnwerk.

Zie vervolg pagina 21

Detail- en groothandel, agentschappen, horeca

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
projectleider nieuwbouw	Distributiecentrum	Culemborg	15.95
klantenmanager	Duits-Nederlandse Handelskammer	Den Haag	25.25
vischef met ruggegraat	Supermarkt	Den Haag	16.48
assistentmanager	Woninginrichting discounter	Diverse plaatsen in Nederland	14.41
host/hostess	Reisorganisatie	Diverse plaatsen in buitenland	14.65
artsenbezoeker	Farmaceutische industrie	Diverse rayons	14.62
managing partner	Woninginrichter	Diverse steden	14.107
product information consultant	Distributiebedrijf	Dordrecht	14.102
verkoper/ondernemer	Groothandel	Duitsland	14.20
automonteurs	Autodealer (oldtimers)	Düren	21.75
ervaren account manager ketens	Verkoop- en marketingorganisatie	Edam	14.50
free-lance consulente	Fitnessbedrijf	Eigen regio	12.95
ervaren rem-service monteur	Technische groothandel	Eindhoven	20.29
verkoper	Elektronicaketen	Eindhoven	20.[illegible]
visfileerders	Via uitzendburo	Gent B	[illegible]
assistent administrateur	Distributeur	Gilze	26.[illegible]
verkopers	Winkelketen jeans	Halle B	26.121
commercieel afgevaardigde	Voedingssektor	Hasselt B	26.91
chauffeur-magazijnmedewerker	Automaterialen	Hasselt B	[illegible]
filiaalmanager	Schoenwinkelketen	Heerlen	[illegible]16
hoofd administratie	Groot- en detailhandel mode	Hoogvliet	25.20
sales manager	Distributiebedrijf	Kleve (D)	14.103
all-round intercedent	Uitzendbureau	[illegible]	25.53
dynamische station-uitbater	Groothandel motorbrandstoffen	Leuven	26.114
franchisenemers	Voedingsketen	Leuven, Gent en Antwerpen	26.128
zelfstandig vertegenwoordiger	Groothandel	Limburg B	23.16
afdelingshoofd	Winkelketen kleding	Luik	24.11
polyvalente medewerkers	Fastfoodketen	Luik	24.09
technisch commercieel afgevaardigde	Distributeur	Mechelen (B)	14.52
restaurant medewerkers	Voedingsketen	Malmedy B	[illegible]
dynamische filiaalhoudster	Winkelketen kleding	Mechelen B	26.113
produktmanager	[illegible] industrie	[illegible]	14.08
programmeur	Handelsonderneming	Moerdijk	26.79
aankomend assistent-bedrijfsleider	Supermarktketen	Nederland	14.27
assistent hotelmanager	Hotelketen	Nederland	[illegible]
cateringmedewerker	Cateringbedrijf	Nederland	14.32
depot-verkoopleiders	Service-organisatie	Nederland	[illegible]
[illegible] sales manager	Farmaceutisch bedrijf	Nederland	14.40
[illegible]	Handelsfirma business machines	Nederland	14.29
[illegible]	Handelshuis	Nederland	14.45
vertegenwoordiger	Computerdealer	Nederland	[illegible]
[illegible]	Hotel	Neerharen (B)	[illegible]75
secretaresse	Textielonderneming	Neuss D	26.263
[illegible]	Groothandel	Nijmegen	25.26
[illegible] magazijnchef	Importeur	Noord Brabant	[illegible]
[illegible] sales engineer	Handelsonderneming in elektrocomponenten	Noord Brabant	28.48
medewerker afwaskeuken	Bistro	Noord Brabant	26.18
medewerker kniptafel	Groothandel in gordijnen	Noord Brabant	[illegible]44
commerciële 'bakkoloog'	Handelsonderneming	Noord en oost Nederland	14.41
chef-stagier	Supermarktketen	Noord-Brabant	20.66
vertegenwoordiger	Handelsfirma bakkerijgrondstoffen	Noordoost en zuidwest Nederland	14.34
[illegible] expediteur	Expeditiebedrijf	[illegible] Rotterdam	16.34
assistent-manager food & beverage	Bungalowpark	[illegible]	14.94
energieke ondernemer	[illegible]bedrijf	Plaats in Nederland	14.23
verkoopleider	Winkelketen gezinsmode	Plaats in Nederland	14.33
verkoper	Supermarkt	[illegible]	26.37
commercieel technisch medewerker	Handelsonderneming in bouwstoffen	[illegible]	26.46
magazijnmedewerker	Groothandel	[illegible]	26.[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	26.58
[illegible]	Winkelketen huishoudelijke apparaten	[illegible]	14.95
[illegible]	Juwelier	Regio Aken	21.45
bedrijfsleider in opleiding	Drogisterijketen	Regio Amsterdam en Rotterdam	14.123
verkoper	Winkelketen beeld- en geluidsdragers	Regio Amsterdam/Leiden	14.106
[illegible]	Winkelketen kleding	Regio Antwerpen/Brussel	26.98
marketing & salesmanager	Handelsonderneming	Regio Den Haag	25.85
verkoper	Advertentie verkoopbureau	Rijswijk	14.8
zelfstandig werkende kok	Eethuis	Roosendaal	26.36
commercieel medewerker binnendienst	Leverancier bouwmateriaal	Rotterdam	16.11
magazijnbeheerder/balieverkoper	Handelsfirma	Rotterdam	14.23
magazijnmedewerker	Groothandel	Rotterdam	16.9
technisch commercieel medewerker	Leverancier bouwmateriaal	Rotterdam	16.10
bouwtechnisch vertegenwoordiger	Verhuur- en verkooporganisatie	Rozenburg	[illegible]13
financieel specialist (academicus)	Onderneming	Saint-Hubert (Luxemburg)	[illegible]
verkoopplanner	Handelsonderneming in bloemen	Scandinavië en Engeland	[illegible]
zelfstandige autoverkoper	Autoverkoop	Schaarbeek B	26.103
bedrijfsleider	Poeliersketen	Schagen	14.126
servicemonteur	Garage	Schiedam	14.[illegible]
assistent vestigingsmanager	Modewarenhuis	Schinnen	[illegible]
administratief medewerker	Groothandel	Terneuzen	[illegible]74
ervaren profielslijpers	Gereedschapsmakerij	Tilburg	20.103
ervaren zinkvonkers	Gereedschapsmakerij	Tilburg	20.104
marketingatelier	Postorderbedrijf	Tilburg	25.31
vrachtwagenmonteur	Groothandel	Valkenswaard	20.14
productmanager geluidsprojecten	Handelsfirma communicatiemiddelen	Veldhoven	14.51

Detail- en groothandel, agentschappen, horeca

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
commercieel medewerker	Verkooporganisatie verlichting	Waalwijk	14.100
sales representative	Groothandel	West Brabant	26.73
sales manager hospital	Farmaceutische industrie	West-Nederland	14.07
[illegible] slagers	Slagerij (groothandel)	Würselen D	21.80
[illegible] en monteurs	Meubelgroothandel	Würselen D	21.55
[illegible]-adviseur	Internationale onderneming	Zaandam	14.11
office manager/administrateur	Handelsfirma technisch materiaal	Zoeterwoude	14.121
medewerker buitendienst	Reklamebedrijf	Zuid Nederland	11.36
vertegenwoordiger	Groothandel	Zuid- en Midden-Nederland	20.52
verkoper/adviseur	Handelsonderneming	Zuid-Holland	16.12
[illegible]	Winkelketen	België	23.24
[illegible] manager	Distributeur software	Benelux	14.122
sales manager	Handelsfirma kleefstoffen	Benelux	14.24
magazijnmedewerker	Babyspeciaalzaak	Best	20.30
magazijnmedewerker/hulpchauffeur	Babyspeciaalzaak	Best	20.31
[illegible] filiaalhouder	Winkelketen jeansmode	Breda	26.80
cateringmedewerker	Cateringbedrijf	Breda	26.81
[illegible]	Restaurant	Breda	26.8
servicebewuste medewerker	Fastfood keten	Breda	26.10
vertegenwoordiger el-materialen	Groothandel	Breda	26.4
vertegenwoordiger el-materialen	Groothandel elektrotechn. materialen	Breda	20.59
junior vertegenwoordigers	Postorderbedrijf	Breda en Tilburg	26.84
secretaresse	Winkel beroepskledij	Brussel	26.92
stagiairs of studenten hotelschool	Hotel	Brussel (B)	15.186
sales representative	Groothandel	Buitenland	14.16
manager informatiecentrum	Distributiecentrum	Culemborg	15.94

Industrie

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible]operator spuitgieten	Kunststofproducent	[illegible]zande	26.66
[illegible]werkers produktie en magazijn		Aken	21.60
[illegible]	Produktiebedrijf	Almelo	25.21
secretaresse	Industriële onderneming	Amstelveen	18.14
[illegible] pr department	Industriële onderneming	Amstelveen	14.112
[illegible] commerciële binnendienst	Produktie	Amsterdam	14.14
[illegible]/planner	Betonproducent	Amsterdam	14.59
[illegible]	Industriële onderneming	Amsterdam	14.72
technisch verkoper	Fijnmechanische industrie	Amsterdam	25.37
junior vertegenwoordigers	Kozijnenfabrikant	Amsterdam, Rotterdam, Utrecht	14.26
[illegible] hello rotatie	Drukkerij	Antwerpen	26.122
drukker hello rotatie	Drukkerij	Antwerpen	26.123
[illegible] hello rotatie	Drukkerij	Antwerpen	26.124
techn. commercieel afgevaardigde	Fabrikant paletrekken en stockagemat.	Antwerpen	26.116
[illegible]beheerder	Energie-opwekking	[illegible]	20.09
[illegible] spares manager	Industriële onderneming	Badhoevedorp	25.64
[illegible] product engineer	Industriële onderneming	Barneveld	25.136
[illegible]slijpers	Metaalindustrie	Beek en Donk	20.14
junior vertegenwoordiger	Metaalindustrie	Beek en Donk	20.101
kwaliteitscontroleur	Metaalindustrie	Beek en Donk	20.100
produktiemedewerker	Metaalindustrie	Beek en Donk	20.65
[illegible] spec. [illegible]	Produktiebedrijf	België	26.111
vertegenwoordiger	Produktie	België en Frankrijk	23.33
[illegible]	Sanitaire industrie	België, Frankrijk en Luxemburg	26.132
[illegible]manager benelux	Industriële onderneming	Berkel en Rodenrijs	25.87
[illegible] medewerkers part-time	Elektronica	Best	20.01
produktmanager open systems	Industriële onderneming	[illegible]	25.123
gepromoveerd biochemicus	Chemische industrie	[illegible]	15.152
[illegible] kunstst. spuitgietech.	Metaal- en kunststofindustrie	[illegible]	20.32
vertegenwoordiger	Produktie onderneming	Breda	14.140
chauffeur/magazijnmedewerker	Fabricagebedrijf	Breda	26.54
[illegible] manager	Produktiebedrijf	Breda	26.45
sales engineer	Produktiebedrijf	Breda	16.16
[illegible]	Bouwstoffenfabrikant	[illegible]	26.72
[illegible]	Produktie	[illegible]	23.45
[illegible]	Electronica en informatica	Brussel	26.134
[illegible] ingenieur	Elektronica en informatica	Brussel	26.133
[illegible]	Electronica en informatica	Brussel	26.135
[illegible] tekenaar/constructeur	Scheepsbouw	Capelle a/d IJssel	16.46
[illegible]	Scheepsbouw	Capelle a/d IJssel	16.45
[illegible] engineering	Machinefabriek	Dedemsvaart	25.12
engineer	Machinefabriek	Dedemsvaart	25.13
[illegible] technisch verkoper	Industriële onderneming	Den Haag	25.52
[illegible]	Confectiebedrijf damesmode	Diemen	14.139
operations manager	Produktie	Diest B	23.46
[illegible] verantw. kwaliteitsdienst	Fabrikant centrale verwarming	Dilsen B	23.49
[illegible]	Fabrikant centrale verwarming	Dilsen B	23.52
[illegible] verantwoordelijke	Fabrikant centrale verwarming	Dilsen B	23.47
techn. tekenaar konstrukteur	Fabrikant centrale verwarming	Dilsen B	23.48
[illegible] produktontwikkeling	Fabrikant centrale verwarming	Dilsen B	23.50
[illegible]	Fabrikant centrale verwarming	Dilsen B	23.51
[illegible]	Producent beveiligingssystemen	Dordrecht	15.137
[illegible]	Meubelfabrikant	Dorst	26.86

DEELNEMERS

Z 404
Software Centre
Markt 28
6211 CJ MAASTRICHT
tel. 043-253727
Fax. 043-255727
Software Centre is een bedrijf gespecialiseerd in, zoals de naam reeds aanduid, software. Zowel de opleidingen als de verkoop.
De kracht van de automatiseringsopleidingen bij software is dat deze worden gegeven in groepen van maximaal 6 personen! Iedere cursist krijgt dus de individuele aandacht die hij of zij nodig heeft. Wij verzorgen cursussen voor zowel particulieren als bedrijven, voor bedrijven hebben wij tevens de mogelijkheid trainingen op maat en In-company te verzorgen.
Het cursuspakket bestaat uit: Basis PC Gebruik (MS-Dos), MS-Windows, Novell netwerkbeheerder, WordPerfect 6.0, MS-Word, Aldus Pagemaker, Lotus 1-2-3 onder Dos en onder Windows, dBase IV, Boekhouden op PC mbv Exact E-Account en Salarisadministratie mbv Exact E-Salaris.

Z 121
Berlitz
Postbus 5710
Brouwersweg 100
6202 ME MAASTRICHT
Tel. 043-467373
Fax. 043-467399
Berlitz Language Center
Rue du Pont d'Avroy 2/4
4000 LUIK
Tel. 041-2[illegible]
041-2[illegible]485
Fax. 041-223871
Berlitz International Language Center
Opgericht in 1878 en sindsdien meer dan 360 centra wereldwijd. Taalonderricht door moedertaal-leraren volgens de exclusive BERLITZ Methode in meer dan 200 talen. Taalprogramma's gericht naar [illegible] kennis in functie van beginniveau, doelstellingen, beschikbaarheden.
Fondée en 1878 et depuis [illegible] dans plus de 360 centres aux quatre coins du monde. Enseignement linguistique dispensé par professeurs d'origine selon la méthode BERLITZ exclusive pour plus de 200 langues. Programmes linguistiques axés sur la connaissance pratique en fonction du niveau de départ, des objectifs, des disponibilités.

Z 420
Hautes Etudes Commerciales de Liège
Rue [illegible] 14
4000 LUIK
Tel. 041-327211
Fax. 041-327240

Industrie

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
verantw. logistiek en inkoop	Produktie	Hasselt B	23.26
business unit manager	Produktiebedrijf	Heel Nederland	25.135
commercieel afgevaardigde foodservice	Voedingsproducent	Henegouwen, Namen, Waals-Brabant	26.112
bedrijfsleider	Industriële onderneming	Hengelo	25.124
hoofd produktie	Gasproduktie	Heusden-Zolder B	23.23
accounting manager assistant	Computerindustrie	Hoofddorp	14.47
bedrijfsleider	Verpakkingsmaterialenproducent	Hulst	26.31
internationale verkoper	Verpakkingsmaterialenproducent	Hulst	26.32
magazijnmedewerker	Industriële onderneming	Klundert	26.83
constructiebankwerker	Machinefabriek	Lage Zwaluwe	26.2
product/sales manager	Produktiebedrijf	Lelystad	25.68
commercieel afgevaardigde	Producent golfkarton	Limburg B	23.02
matrasstikkers	Produktie	[illegible] B	23.18
succursaal-verantwoordelijke	Aluminium- en glasconstructies	Luik	23.32
junior sales promotors	Tabaksfabrikant	Luik en Namen	24.16
werfleider	Houtsketelbouwindustrie	Lummen B	23.03
assistent produktieleider	Diepvriesprodukten	[illegible] B	23.43
modellennaaister	Confectiebedrijf	Made	26.11
gereedschapsmaker	Industriële onderneming	[illegible] B	21.05
senior produktmanager	Levensmiddelenconcern	Midden Nederland	14.37
cnc frezer/draaier	Fabrikagebedrijf	Naarden	14.142
bouwkundig verkoopspecialist	Producent [illegible]materialen	Nederland	14.53
credit controller	[illegible]concern	Nederland	26.50
projectadviseur communicatiesystemen	Producent communicatiesystemen	Nederland	14.63
sales manager	Producent reinigingsapparatuur	Nederland	14.32
sales/marketingmanager	[illegible] producent	Nederland	19.51
customer service managers	Industriële onderneming	Nederland en Schotland	25.65
administrateur	Producent plaatmateriaal	[illegible]	14.120
ploegleider	Produktiebedrijf	Noord-West Nederland	14.17
handige jonge medewerker	Via uitzendburo	[illegible]	20.96
kwaliteitscontroleur	Fabricagebedrijf	Oosterhout	26.28
magazijnmedewerker	Fabrikagebedrijf	Oosterhout	26.20
sales assistant	Fabricagebedrijf	Oosterhout	26.64
sales assistent		Oosterhout	20.39
sales assistent	Isolatie-industrie	Oosterhout	20.39
[illegible]	Produktie	Opglabbeek	23.41
[illegible]	Produktie	Opglabbeek B	23.39
[illegible]	Produktie	Opglabbeek B	[illegible]
[illegible]	Produktie	Opglabbeek B	23.40
[illegible] binnenafwerking	Produktie	Opglabbeek B	23.55
[illegible] metaalconstructie	Produktie	Opglabbeek B	[illegible]
[illegible]tekenaar	Metaalsector via uitzendburo	[illegible]	23.29
[illegible] plaatbewerker	Produktie	[illegible]	23.38
commercieel medewerker binnendienst	Fabricagebedrijf	[illegible]	26.71
ervaren [illegible]stikkers	Lederwarenfabrikant	[illegible]	26.3
hoofd administratie	Produktiebedrijf	[illegible]	16.21
systeembeheerder	Produktiebedrijf	[illegible]	16.61
verkoper telesales	Produktiebedrijf	[illegible]	[illegible]
elektromecanicien	[illegible]	[illegible] B	23.[illegible]
gereedschapconstructeur	[illegible]	[illegible]	[illegible]
groepsleider [illegible]	Kantoorinrichter	[illegible]	[illegible]
groepsleider research & development	Kantoorinrichting	[illegible]	20.56
leerling-profielslijpers	Gereedschap[illegible]	Tilburg	20.42
[illegible] nederland	Deurproducent voor utiliteitsbouw	Utrecht	14.49
chef expeditie	Koelsystemen	Valkenswaard	20.12
[illegible]	Koelsystemen	Valkenswaard	20.13
[illegible]	Via uitzendburo	Valkenswaard	20.79
[illegible]	[illegible]	Valkenswaard	20.50
inkoop coördinator	[illegible]	Valkenswaard	20.59
[illegible]	Autobusproducent	Valkenswaard	26.57
ervaren [illegible]monteurs	Via uitzendburo	Veldhoven	20.83
commercieel logistiek medewerker	Voedselverwerkende industrie	Venlo	13.21
zelfstandige vertegenwoordigers	Drukkerij	[illegible] België	26.107
[illegible] manager	Grondstoffenfabrikant	[illegible]	[illegible]
[illegible] adhesives & sealants	Industriële onderneming	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]artikelenproducent	[illegible]	[illegible]
[illegible]	Producent chemische specialiteiten	[illegible]	[illegible]
sales engineer	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]manager	[illegible]producent	[illegible]	[illegible]
planner	Chemisch concern	[illegible]	[illegible]
[illegible]	Drukkerij	[illegible] B	[illegible]
[illegible]	Drukkerij	[illegible] B	[illegible]
[illegible]	Drukkerij	[illegible] B	[illegible]
commercieel produktspecialist	Internationale onderneming	[illegible]	[illegible]
[illegible]/timmerman	[illegible]bedrijf	[illegible]	[illegible]
regio-manager keukeninbouwapparatuur	Produktie	[illegible] Nederland	[illegible]
regiomanager keukeninbouwapparatuur	[illegible]	[illegible] Nederland	[illegible]
produkt marketing manager	Industriële onderneming	Zwolle	[illegible]

Industrie

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible] (elastomeren)	Papierproducent	Düren D	21.14
fiscalist	Metaalproducent (multinational)	Düsseldorf	26.237
marketing manager	Produktie	Ede	14.09
expeditiemedewerker	Vleesverwerking via uitzendburo	Eindhoven	20.84
ordervoorbereider/calculator	Drukkerij	Eindhoven	20.02
produktiemedewerkers	Via uitzendburo	Eindhoven	20.86
planner hoofdproduktieplan	Industriële onderneming	Emmer-Compascuum	25.82
lasser	Metaalindustrie	Geldrop	20.27
plaat/bankwerker	Metaalindustrie	Geldrop	20.26
[illegible]	Produktiebedrijf	Goes	25.63
international area manager	Produktiebedrijf	Goes	25.62
[illegible]technoloog	Industriële onderneming	Gorinchem	25.75
[illegible]	Lederindustrie	Hasselt B	23.53
produktieverantwoordelijke	Lederindustrie	Hasselt B	23.12
[illegible]	Lederindustrie	Hasselt B	23.54

Automatisering

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
helpdesk medewerker	Softwarehouse	Amsterdam	14.101
systeembeheerder	Automatiseringsbedrijf	Amsterdam	25.57
technical consultant	Automatiseringsbedrijf	Amsterdam	25.56
netwerkconsultant	Automatiseringsbedrijf	Apeldoorn	25.55
[illegible]	Computer systemen	Brussel	26.115
informatie-analist	Service-organisatie	Capelle a/d IJssel	25.141
[illegible]beheerder	Service-organisatie	Capelle a/d IJssel	25.38
systeemontwerper	Service-organisatie	Capelle a/d IJssel	25.140
programmeur	Dienstverlener	Delft	25.133
technisch adviseur	Industriële automatisering	Delft	13.10
[illegible]	Automatiseringsbedrijf	Diverse plaatsen in Nederland	19.3
[illegible] specialisten	Automatiseringsbedrijf	Diverse plaatsen in Nederland	19.4
[illegible]	Via interim	Eindhoven	20.93
[illegible] representative	Software producent	Europa	14.111
[illegible] (software)	Multinational telecommunicatie	Herzogenrath D	21.08
[illegible]	Distributie automotive produkten	Kontich B	26.139
[illegible] operators	Distributie automotive produkten	Kontich B	26.141
[illegible] management assistant	Distributie automotive produkten	Kontich B	26.140
[illegible] manager	Automatiseringsbedrijf	Nederland	14.38
[illegible] en helpdeskmedewerker	Servicecentrum	Nederland	18.16
[illegible] financemanager	Automatiseringsbedrijf	Nederland	25.18
[illegible]	Servicecentrum	Nederland	18.17
[illegible]	Software ontwikkelaar	Nederland	15.22
[illegible]	Dienstverlenende organisatie	Noord Brabant	26.47
[illegible] medewerker	Automatiseringsbedrijf	Rotterdam	16.44
[illegible] technical author	Automatiseringsbedrijf	Rotterdam	25.73
[illegible] telecommunicatie	Automatiseringsbedrijf	Rotterdam en Groningen	25.84
[illegible]medewerker	Via uitzendburo	Valkenswaard	20.72
[illegible]	Automatiseringsbedrijf	Vianen	25.122
[illegible] as/400 automatiseerder	Bank	Woerden	25.86
automatiseringsmedewerker	Automatiseringsbedrijf	[illegible]	16.29

[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible]	[illegible]	[illegible] (B)	12.89
[illegible] grondzaken	[illegible]	's-Hertogenbosch	20.45
[illegible]	Autobusonderneming	[illegible]	21.59
[illegible] veiligheidsdienst	Particuliere bewakingsdienst	[illegible]	21.86
[illegible] schadeherstel	Branche-organisatie	Alphen aan de Rijn	25.2
[illegible]	[illegible]	[illegible]	18.7
[illegible]	[illegible]	[illegible]	15.88
[illegible]	[illegible] stichting	[illegible]	15.188
[illegible]	[illegible]	[illegible]	15.129
[illegible]	Rijksoverheid	[illegible]	15.159
[illegible]	Gemeentelijke overheid	[illegible]	19.2
[illegible]	[illegible]	[illegible]	17.11
[illegible] (36 uur)	[illegible]	[illegible]	15.190
[illegible]	Rijksoverheid	[illegible]	15.26
[illegible]	[illegible]bureau	[illegible]	14.148
[illegible]	[illegible]groep	[illegible]	18.4
[illegible]	Uitzendbureau	Amsterdam ZO	13.07
[illegible]	[illegible]	Antwerpen en Hannuit B	24.24
[illegible]	Rijksoverheid	Apeldoorn	15.10
[illegible]	Rijksoverheid	Assen	15.157
[illegible]	Gemeentelijke overheid	Barneveld	25.46
[illegible]	Gemeentelijke overheid	Barneveld	25.45
[illegible] (20 uur)	Gemeentelijke overheid	[illegible]	25.94
[illegible]	Via uitzendburo	[illegible]	20.88
[illegible]	Via uitzendbureau	Breda	26.39
[illegible]	[illegible]	Breda	25.79
[illegible]	[illegible]	Breda	14.48
[illegible]	Gemeentelijke overheid	Breda	25.61
[illegible]	Gemeentelijke overheid	Breda	25.139
[illegible]	[illegible]	Breda	[illegible]

[redacted]

De volgende **BanenVizier** verschijnt op zaterdag 29 oktober. Daarin weer aandacht voor ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en natuurlijk: **honderden vacatures!**

Overige

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
weg- en waterbouwers	Rijksoverheid	Den Oever en Lelystad	15.152
dirigent	Vereniging	Deurne	20.28
arbeidsdeskundigen	Bedrijfsvereniging	Diverse lokaties	15.29
verzekeringsgeneeskundigen	Bedrijfsvereniging	Diverse lokaties	15.30
trainer/opleider	Rijksoverheid	Diverse plaatsen in Nederland	15.158
milieutechnici/adviseurs	Ingenieursbureau	Diverse steden in Nederland	15.17
elektronica/informatica-specialist	Politie	Driebergen	25.125
sectordirecteur middelen	Gemeentelijke overheid	Driebergen-Rijsenburg	15.33
communicatie-adviseur	Gemeentelijke overheid	Eindhoven	15.16
erv. voorlichter/comm.-adviseur	Gemeente	Eindhoven	20.58
hoofd sectie taxatieleer	Gemeentelijke overheid	Eindhoven	15.132
oproeptelefonist	Via uitzendburo	Eindhoven	20.69
all-round medewerker	Via uitzendburo	Gent	26.144
chauffeur rijbewijs c	Distributiebedrijf via uitzendburo	Gingelom bij Sint-Truiden B	23.31
adviseur/voorlichter	Koepel voor het midden- en kleinbedrijf	Gouda	25.19
schilder/behanger	Schilder- en behangwerken	Hasselt B	23.17
hoofd bedrijfsbureau	Gemeentelijke overheid	Hengelo	25.69
hoofd produktie	Gemeentelijke overheid	Hengelo	25.70
stadsdeelhoofd	Gemeentelijke overheid	Hengelo	25.71
afdelingshoofd	Sport- en recreatiecentrum	Heusden-Zolder B	23.01
medewerker riolering	Zuiveringsschap	Hilversum	25.80
hoofd afdeling openbare werken	Gemeentelijke overheid	[illegible]	25.130
juridisch medewerker	Gemeentelijke overheid	[illegible]	15.146
(eco)hydrologisch medewerker	Rijksoverheid	Lelystad	25.5
hoofd automatisering	Rijksoverheid	Lelystad	25.9
hoofd organische analyse	Rijksoverheid	Lelystad	25.8
juridisch medewerker [illegible]zaken	Provinciale overheid	Lelystad	[illegible]
[illegible]	Rijksoverheid	Lelystad	[illegible]
[illegible]	Rijksoverheid	Lelystad	[illegible]
[illegible]	Rijksoverheid	Lelystad	25.3
medewerker [illegible]	Gemeentelijke overheid	[illegible]	25.81
[illegible] verantwoordelijke	Via uitzendburo	Leuven	[illegible]
[illegible]	Gemeente	Lieshout	20.21
commerciële medewerkers	Uitzendburo	Luik en Charleroi	24.12
directeur	Voorlichtingsbureau adoptie	Maarssen	15.77
promotiemedewerkers	Promotiebedrijf	Mallorca-Gran Canaria	26.87
[illegible] infrastructuur	Overheidsinstantie	Midden Nederland	14.83
[illegible]werker (parttime)	Uitzendbureau	Nederland	[illegible]
[illegible] voor [illegible]	Gemeentelijke overheid	Nijmegen	15.110
accountmanager	[illegible]bedrijf	Noordwijk	14.01
plant-/regiomanager	Afvalverwerkings[illegible]	[illegible]	25.72
[illegible]	Gemeentelijke overheid	[illegible]	[illegible]
stedebouwkundig [illegible]medewerker	Gemeentelijke overheid	Papendrecht	25.67
ervaren hostess	Promotiebedrijf	Randstad	14.134
boekhoudkundig medewerker	Via uitzendbureau	Regio Breda	26.49
secretaresse	Via uitzendbureau	Regio [illegible]	26.41
onderwijskundig beleidsmedewerker	Gemeentelijke overheid	Ridderkerk	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Rotterdam	[illegible]
dtp'er/vormgever	[illegible]	Rotterdam	[illegible]
stafmedewerker [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
dirigent	[illegible]	[illegible]	[illegible]
hoofd [illegible]	[illegible]	[illegible]	25.17
[illegible]	Via uitzendbureau	Tessenderlo B	23.28
[illegible]	Gemeentelijke overheid	Tilburg	25.126
medewerker [illegible]	Gemeentelijke overheid	Tilburg	26.60
medewerker interne controle	Gemeente	Tilburg	20.57
[illegible]	[illegible]	Tilburg	15.156
[illegible]	[illegible]	Utrecht	25.92
[illegible]	[illegible]	Utrecht	15.6
senior beleidsmedewerker	Provinciale overheid	Utrecht	25.93
vertalers [illegible] n-e, f-n, n-f, f-e, d-e	Vertaalbureau	Utrecht	19.34
[illegible]commissie	Provinciale overheid	Utrecht	[illegible]
[illegible]	Via uitzendburo	Vilvoorde B	[illegible]
[illegible] (minimaal 16 uur)	Onderzoeksbureau	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	Veilingbedrijf	Zoetermeer	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
kok	Restaurant	[illegible]	[illegible]
jurist, specialist in milieurecht	Regionale overheidsorganisatie	[illegible] Randstad	[illegible]
[illegible]	Ministerie van Justitie	Breda	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Breda en Den Haag	[illegible]
[illegible]	[illegible] Anderlecht	Brussel	[illegible]
[illegible]	[illegible] Anderlecht	Brussel	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
technisch adviseur [illegible]	[illegible]	Den Bosch	[illegible]
technisch adviseur [illegible]	[illegible]	Den Haag	[illegible]
[illegible]	[illegible] organisatie	Den Haag	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Den Haag	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Den Haag	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Den Haag	[illegible]

In Limburg is er maar één krant die

BANENVIZIER

brengt

hondert... vacatures!

Bel nu De Krant van Limburg 06-0229911 (gratis) en ontvang 6 weken lang het Limburgs Dagblad voor maar ƒ26,80.

Of vul deze bon in en stuur 'm vandaag nog op!

☐ ... abonnement op het Limburgs Dagblad ...
☐ ... abonnement op het Limburgs Dagblad ... De Krant van Limburg ...

AUTOMATISCH — VIA ACCEPTGIRO

☐ ƒ29,00 per maand ☐ ...
☐ ƒ86,90 per kwartaal ☐ ...

Naam ...
Adres ...
Postcode ...
Telefoon ...

Mijn bank/gironummer voor automatische betaling ...

Handtekening ...

... in een ongefrankeerde envelop naar: Limburgs Dagblad, Antwoordnr. ...

Wilt u adverteren in BanenVizier? Bel 045-739380

DE KRANT VAN LIMBURG